Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

វិនយបិដកេ

បាចិត្តិយ-អដ្ឋកថា

៥។ បាចិត្តិយកណ្ឌំ

១។ មុសាវាទវគ្គោ

១។ មុសាវាទសិក្ខាបទវណ្ណនា

យេសំ នវហិ វគ្គេហិ, សង្គហោ សុប្បតិដ្ឋិតោ;

ខុទ្ទកានំ អយំ ទានិ, តេសំ ភវតិ វណ្ណនា។

១។ តត្ថ មុសាវាទវគ្គស្ស តាវ បឋមសិក្ខាបទេ ហត្ថកោតិ តស្ស ថេរស្ស នាមំ។ សក្យានំ បុត្តោតិ សក្យបុត្តោ។ ពុទ្ធកាលេ កិរ សក្យកុលតោ អសីតិ បុរិសសហស្សានិ បព្ពជិំសុ, តេសំ ឯសោ អញ្ញតរោតិ។ វាទក្ខិត្តោតិ “វាទំ ករិស្សាមី”តិ ឯវំ បរិវិតក្កិតេន វាទេន បរវាទិសន្តិកំ ខិត្តោ បក្ខិត្តោ បហិតោ បេសិតោតិ អត្ថោ។ វាទម្ហិ វា សកេន ចិត្តេន ខិត្តោ។ យត្រ យត្រ វាទោ តត្រ តត្រេវ សន្ទិស្សតីតិបិ វាទក្ខិត្តោ។ អវជានិត្វា អវជានាតីតិ អត្តនោ វាទេ កញ្ចិ ទោសំ សល្លក្ខេន្តោ “នាយំ មម វាទោ”តិ អវជានិត្វា បុន កថេន្តោ កថេន្តោ និទ្ទោសតំ សល្លក្ខេត្វា “មមេវ អយំ វាទោ”តិ បដិជានាតិ។ បដិជានិត្វា អវជានាតីតិ កិស្មិញ្ចិទេវ វចនេ អានិសំសំ សល្លក្ខេន្តោ “អយំ មម វាទោ”តិ បដិជានិត្វា បុន កថេន្តោ កថេន្តោ តត្ថ ទោសំ សល្លក្ខេត្វា “នាយំ មម វាទោ”តិ អវជានាតិ។ អញ្ញេនញ្ញំ បដិចរតីតិ អញ្ញេន ការណេន អញ្ញំ ការណំ បដិចរតិ បដិច្ឆាទេតិ អជ្ឈោត្ថរតិ, “រូបំ អនិច្ចំ ជានិតព្ពតោ”តិ វត្វា បុន “ជាតិធម្មតោ”តិអាទីនិ វទតិ។ កុរុន្ទិយំ បន “ឯតស្ស បដិច្ឆាទនហេតុំ អញ្ញំ ពហុំ កថេតី”តិ វុត្តំ។ តត្រាយំ អធិប្បាយោ – យំ តំ បដិជាននញ្ច អវជាននញ្ច, តស្ស បដិច្ឆាទនត្ថំ “កោ អាហ , កិំ អាហ, កិស្មិំ អាហា”តិ ឯវមាទិ ពហុំ ភាសតីតិ។ បុន មហាអដ្ឋកថាយំ “អវជានិត្វា បដិជានន្តោ បដិជានិត្វា អវជានន្តោ ឯវ ច អញ្ញេនញ្ញំ បដិចរតី”តិ វុត្តំ។ សម្បជានមុសា ភាសតីតិ ជានន្តោ មុសា ភាសតិ។ សង្កេតំ កត្វា វិសំវាទេតីតិ បុរេភត្តាទីសុ “អសុកស្មិំ នាម កាលេ អសុកស្មិំ នាម បទេសេ វាទោ ហោតូ”តិ សង្កេតំ កត្វា សង្កេតតោ បុរេ វា បច្ឆា វា គន្ត្វា “បស្សថ ភោ, តិត្ថិយា ន អាគតា បរាជិតា”តិ បក្កមតិ។

៦។ សម្បជានមុសាវាទេតិ ជានិត្វា ជានន្តស្ស ច មុសា ភណនេ។

៧។ វិសំវាទនបុរេក្ខារស្សាតិ វិសំវាទនចិត្តំ បុរតោ កត្វា វទន្តស្ស។ វាចាតិ មិច្ឆាវាចាបរិយាបន្នវចនសមុដ្ឋាបិកា ចេតនា។ គិរាតិ តាយ ចេតនាយ សមុដ្ឋាបិតសទ្ទំ ទស្សេតិ។ ព្យប្បថោតិ វចនបថោ; វាចា ឯវ ហិ អញ្ញេសម្បិ ទិដ្ឋានុគតិអាបជ្ជន្តានំ បថភូតតោ ព្យប្បថោតិ វុច្ចតិ។ វចីភេទោតិ វចីសញ្ញិតាយ វាចាយ ភេទោ; បភេទគតា វាចា ឯវ ឯវំ វុត្តា។ វាចសិកា វិញ្ញត្តីតិ វចីវិញ្ញត្តិ។ ឯវំ បឋមបទេន សុទ្ធចេតនា, មជ្ឈេ តីហិ តំសមុដ្ឋាបិតសទ្ទសហិតា ចេតនា, អន្តេ ឯកេន វិញ្ញត្តិសហិតា ចេតនា “កថិតា”តិ វេទិតព្វា។ អនរិយវោហារាតិ អនរិយានំ ពាលបុថុជ្ជនានំ វោហារា។

ឯវំ សម្បជានមុសាវាទំ ទស្សេត្វា ឥទានិ អន្តេ វុត្តានិ សម្បជានមុសាវាទសង្ខាតានិ អនរិយវោហារានិ លក្ខណំ ទស្សេន្តោ “អទិដ្ឋំ ទិដ្ឋំ មេ”តិអាទិមាហ។ តត្ថ អទិដ្ឋំ ទិដ្ឋំ មេតិ ឯវំ វទតោ វចនំ តំសមុដ្ឋាបិកា វា ចេតនា ឯកោ អនរិយវោហារោតិ ឥមិនា នយេន អត្ថោ វេទិតព្វោ។ អបិចេត្ថ ចក្ខុវសេន អគ្គហិតារម្មណំ អទិដ្ឋំ, សោតវសេន អគ្គហិតំ អស្សុតំ, ឃានាទិវសេន មុតិត្វា តីហិ ឥន្ទ្រិយេហិ ឯកាពទ្ធំ វិយ កត្វា បត្វា អគ្គហិតំ អមុតំ, អញ្ញត្រ បញ្ចហិ ឥន្ទ្រិយេហិ សុទ្ធេន វិញ្ញាណេនេវ អគ្គហិតំ អវិញ្ញាតន្តិ វេទិតព្វំ។ បាឡិយំ បន “អទិដ្ឋំ នាម ន ចក្ខុនា ទិដ្ឋំ”ន្តិ ឯវំ ឱឡារិកេនេវ នយេន ទេសនា កតាតិ។ ទិដ្ឋាទីសុ ច អត្តនាបិ បរេនបិ ទិដ្ឋំ ទិដ្ឋមេវ។ ឯវំ សុតមុតវិញ្ញាតានីតិ អយមេកោ បរិយាយោ។ អបរោ នយោ យំ អត្តនា ទិដ្ឋំ ទិដ្ឋមេវ តំ។ ឯស នយោ សុតាទីសុ។ យំ បន បរេន ទិដ្ឋំ, តំ អត្តនា សុតដ្ឋានេ តិដ្ឋតិ។ ឯវំ មុតាទីនិបិ។

៨។ ឥទានិ តេសំ អនរិយវោហារានំ វសេន អាបត្តិំ អារោបេត្វា ទស្សេន្តោ “តីហាការេហី”តិអាទិមាហ។ តស្សត្ថោ “តីហិ អាការេហិ បឋមំ ឈានំ សមាបជ្ជិន្តិ សម្បជានមុសា ភណន្តស្ស អាបត្តិ បាចិត្តិយស្សា”តិ ឯវមាទិចតុត្ថបារាជិកបាឡិវណ្ណនាយំ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្វោ។ កេវលញ្ហិ តត្ថ “បឋមំ ឈានំ សមាបជ្ជិ”ន្តិ ឥធ “អទិដ្ឋំ ទិដ្ឋំ មេ”តិ, តត្ថ ច “អាបត្តិ បារាជិកស្សា”តិ “ឥធ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្សា”តិ ឯវំ វត្ថុភេទោ អាបត្តិភេទោ ច វិសេសោ, សេសំ ឯកលក្ខណមេវាតិ។

៩។ តីហាការេហិ ទិដ្ឋេ វេមតិកោតិអាទីសុបិ អត្ថោ “ទិដ្ឋស្ស ហោតិ បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ ទិដ្ឋេ វេមតិកោ”តិ ឯវមាទិទុដ្ឋទោសបាឡិវណ្ណនាយំ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្វោ។ បាឡិមុត្តកេវ ហិ ឯត្ថ វិសេសោ, អត្ថេ បន សទេវវាទេ កិញ្ចិ នានាករណំ នត្ថិ។

១០។ សហសា ភណតីតិ អវិមំសិត្វា អនុបធារេត្វា វា វេគេន ទិដ្ឋម្បិ “អទិដ្ឋំ មេ”តិ ភណតិ។ អញ្ញំ ភណិស្សាមីតិ អញ្ញំ ភណតីតិ មន្ទត្តា ជឡត្តា បក្ខលន្តោ “ចីវរ”ន្តិ វត្តព្វេ “ចីរ”ន្តិ អាទិំ ភណតិ។ យោ បន សាមណេរេន “អបិ ភន្តេ មយ្ហំ ឧបជ្ឈាយំ បស្សិត្ថា”តិ វុត្តោ កេឡិំ កុរុមានោ “តវ ឧបជ្ឈាយោ ទារុសកដំ យោជេត្វា គតោ ភវិស្សតី”តិ វា សិង្គាលសទ្ទំ សុត្វា “កស្សាយំ ភន្តេ សទ្ទោ”តិ វុត្តោ

“មាតុយា តេ យាតេន គច្ឆន្តិយា គទ្ធេម លក្ខវក្កិ ឧឌ្ឍរត្តាតំ អយំ សន្ធា”តិ វា ឯវំ តេន ទេវា ន វទា អញ្ញំ ភណតិ, សោ អាបត្តិំ អាបជ្ជតិយេវ។ អញ្ញា បូរណកថា នាម ហោតិ, ឯកោ គាមេ ថោកំ តេលំ លភិត្វា វិហារំ អាគតោ សាមណេរំ ភណតិ – “ត្វំ អជ្ជ កុហិំ គតោ, គាមោ ឯកតេលោ អហោសី”តិ វា បច្ឆិកាយ ឋបិតំ បូវខណ្ឌំ លភិត្វា “អជ្ជ គាមេ បច្ឆិកាហិ បូវេ វិចរិំសូ”តិ វា, អយំ មុសាវាទោវ ហោតិ។ សេសំ ឧត្តានមេវាតិ។

តិសមុដ្ឋានំ – កាយចិត្តតោ វាចាចិត្តតោ កាយវាចាចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ, កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

មុសាវាទសិក្ខាបទំ បឋមំ។

២. ឱមសវាទសិក្ខាបទវណ្ណនា

១២. ទុតិយសិក្ខាបទេ ឱមសន្តីតិ ឱវិជ្ឈន្តិ។ ខុំសេន្តីតិ អក្កោសន្តិ។ វម្ភេន្តីតិ បហំសេន្តិ។

១៣. ភូតបុព្ពន្តិ ឥទំ វត្ថុំ ភគវា ឱមសវាទគរហណត្ថំ អាហរិ។ នន្ទិវិសាលោ នាមាតិ នន្ទីតិ តស្ស ពលិវទ្ទស្ស នាមំ, វិសាណានិ បនស្ស វិសាលានិ, តស្មា “នន្ទិវិសាលោ”តិ វុច្ចតិ។ ពោធិសត្តោ តេន សមយេន នន្ទិវិសាលោ នាម ហោតិ។ ព្រាហ្មណោ តំ យាគុភត្តាទីហិ អតិវិយ បោសេសិ។ អថ សោ ព្រាហ្មណំ អនុកម្បមានោ “គច្ឆ ត្វ”ន្តិអាទិមាហ។ តទេវ អដ្ឋាសីតិ អហេតុកបដិសន្ធិកាលេបិ បរវម្ភនំ អមនាបតោយេវ បច្ចេសិ, តស្មា ព្រាហ្មណស្ស នោរំ នស្សិតការេន អដ្ឋាសិ។ សកដសតំ អតិពទ្ធំ បវដ្ដេសីតិ បដិបាដិយា ឋបេត្វា ហេដ្ឋារុក្ខេ ទត្វា ឯកាពទ្ធំ កត្វា យុគ្គមាសវាលុកាទីហិ បុណ្ណំ សកដសតំ បវដ្ដេន្តោ, កិញ្ចាបិ បុរិមំ បតិដ្ឋិតាបស្សេសំ បុន អរេ បវត្តំ បវដ្ដិតំ ហោតិ, ពោធិសត្តោ បន បុរិមសកដេន បតិដ្ឋិតដ្ឋានេ បច្ឆិមសកដំ បតិដ្ឋាបេន្តោ សកដសតបមាណំ បទេសំ បវដ្ដេសិ។ ពោធិសត្តានញ្ហិ ឥមិ ពិលការំ នាម នត្ថិ។ តេន វត្តមានោ អហុតិ តេន ព្រាហ្មណស្ស ធនលាភេន អត្តមនោ គមេថ ច សោ នន្ទិវិសាលោ អត្តមនោ អហោសិ។

១៤. អក្កោសេនបីតិ ឯត្ថ បន យស្មា បរតោ “ទ្វេ អក្កោសា – ហីនោ ច អក្កោសោ ឧក្កដ្ឋោ ច អក្កោសោ”តិ វិភត្តិការោ, តស្មា យថា បុព្ពេ “ហីនេនបិ អក្កោសេន ខុំសេន្តី”តិ វុត្តំ; ឯវំ អវត្វា “អក្កោសេន” ឥច្ចេវាហ។ វេនជាតីតិ តច្ឆកជាតិ; នេសាទជាតីតិបិ វទន្តិ។ នេសាទជាតីតិ មិគលុទ្ទកាទិជាតិ។

រថការជាតីតិ ចម្មការជាតិ។ បុក្កុសជាតីតិ បុប្ផឆឌ្ឌកជាតិ។ អវកណ្ណកាទិ ទាសានំ នាមំ ហោតិ; តស្មា ហីនំ។ ឧញ្ញាតន្តិ អវញ្ញាតំ; “ឧញ្ញាត”ន្តិបិ បឋន្តិ។ អវញ្ញាតន្តិ វម្ភេត្វា ញាតំ។ ហីឡិតន្តិ ជិគុច្ឆិតំ។ បរិភូតន្តិ កិមេតេនាតិ បរិភវកតំ។ អចិត្តីកតន្តិ ន គរុកតំ។

កោដ្ឋកកបុត្តិ តច្ឆកកម្មំ៉ ឋុព្ភាតិ ហត្ថឋុព្ភាកហតា៉ កហតាតិ អដ្ឋិដ្ឋកាឌិអចសេសកហតា៉ លេខាតិ អក្ខរលេខា៉ ឋត្វុបេហាទារិឆា ចេងភាយ អភាចតោ "វុក្កដ្ឋោ"តិ ចុទេត្វា៉ ឋាដិកន្លាតិ ក្នុំតន្លា៉ ឃកោរេត ចា ភកោរេត ចាតិ ឃកោរភកោរេ ឃោរេត្វា ឃោ អក្កោរសា៉ កាដេកាដឌិកាឃ ចាតិ "កាដ"ន្តិ បុរិសតិឋិត្តំ, "កោដឌិកា"តិ ក្ងត្ថិតិឋិត្តំ; ឲតេហិ ចា ឃោ អក្កោរសា, ឲសា ហឹតោ ភាយ អក្កោរសាតិ៉

១៩៉ ក្អិនាតិ តេស់ ឌាតិអាឌីតំ បកេឝចសេត អាបត្តិ អារោរបត្វា ឝស្សេត្វា "វុបសឋ្យេត្វា វុបសឋ្យត្ត"ន្តិអាឌិយាហ៉ តត្ថ លុំសេតុកាយោ ចម្ពុតុកាយោ ឋក្កុកតុកាយោតិ អក្កោសិតុកាយោ បធំសិតុកាយោ កេហិតុកាយោ តំតេត្វុំ កត្វុកាយោតិ អត្ថោ៉ ហឹតេភ ហឹភត្តិ ហឹតេភ ឌាតិចឝតេភ ហឹភឌាតិកំ៉ ឲតេភ វុបិយេត សត្តបឝេសុ អត្ថោ ចេឌិតត្តា៉

ឲត្ថ ច ហឹតេភ ហឹតំ ចឝត្តា កិញ្ចាបិ សច្ចំ ចឝតិ, ឝ្ពុយសិតុកាយតាឃ បភស្ស ចាចាឃ ចាចាឃ ឋាទិក្តិឃំ៉ វុក្កដ្ឋេភ ហឹតំ ចឝត្តា ច កិញ្ចាបិ អលិកំ ភហតិ, ឝ្ពុយសិតុកាយតាឃ បភ ក្អុឋិតាច សិក្ខាបឝេភ ឋាទិក្តិឃំ អាបជ្ជតិ, ភ បុរិយេភ៉ ឃោបិ "អតិចណ្ឌាលោសិ, អតិព្រាហ្មណោសិ, ឝុដ្ឋចណ្ឌាលោសិ, ឝុដ្ឋព្រាហ្មណោសី"តិអាឌីតិ ចឝតិ, សោបិ អាបត្តិឃា កាទេតត្តា៉

១៩៉សត្តិក្នុឆេកច្ចេតិ ចារេ បភ បរិហរិត្វា ចុត្តភោចេភ ឝុក្កដំ៉ ឲសេច ភឃោ ឃ ភ្ងុភ...បេ... ភ ឋឃត្តិ ចារេសុបិ៉ អតុបសឋ្យេត្វា បភ ចត្វុសុបិ ចារេសុ ឝុក្កដមេច៉ ចោរោសិ កណ្ឋិកេឝកោសីតិអាឌិចឝតេហិ បភ វុបសឋ្យេត្វាបិ អតុបឋ្យេត្វាបិ សត្តចារេសុ ឝុក្កដមេច៉ ឝចកឋ្យតាឃ បភ វុបសឋ្យេត្វាបិ អតុបសឋ្យេត្វាបិ សត្តចារេសុ ឝុក្ខាសិតំ៉ ឝចកឋ្យតា ភាយ កោឡក្នុហសាឌិឋ្យាឃតា៉ ក្អុឋស្មិញ្ចា សិក្ខាបឝេ ឝេបត្វា កិក្តុំ កិក្តុំអាឝឃោ សត្តសត្តា អតុបសឋ្យត្ត្ឋោរេភ ឌិតាតិ ចេឌិតត្តា៉

១៦៉អត្ថបុរេក្ខារស្សាតិអាឌីសុ ឋាឡិក្នុឃា អត្ថំ ចណ្ណឃេត្តា អត្ថបុរេក្ខារោ; ឋាឡិក្នុំ ចាចេត្តា ឆឋ្មបុរេក្ខារោ; អតុសិដ្ឋិឃំ ឝត្វា "ក្អិនាតិបិ ចណ្ឌាលោសិ, ឋាបំ ឋា អកាសិ, ឋា តយោ តឋបរាឃណោ អហោសី"តិអាឌិភា ភឃេភ កេឆេត្តា អតុសាសតីបុរេក្ខារោ ភាឋាតិ ចេឌិតត្តា៉ សេសំ វុត្តាភឋេច៉

តិសឋុដ្ឋាតំ – កាឃចិត្តតោ ចាចាចិត្តតោ កាឃចាចាចិត្តតោ ច សឋុដ្ឋាតិ៉ កិរិឃំ, សញ្ញាចិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកចជ្ជំ, កាឃកម្មំ, ចឌីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, ឝុក្ខចេឝតត្តិ៉ ឝុក្ខាសិតាបត្តិ បតេត្ថ ចាចាចិត្តតោ សឋុដ្ឋាតិ, កិរិឃំ, សញ្ញាចិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, អកុសលចិត្តំ, ត្តិចេឝតំ សុខា ច ឋជ្ឈត្តា ចាតិ៉

ឆ្ពុយសចាឝសិក្ខាបឝំ ឝុតិយំ៉

๓. เปสุญฺญสิกฺขาปทวณฺณนา

๓๖. ตติยสิกฺขาปเท – ภณฺฑนชาตานนฺติ สญฺชาตภณฺฑนานํ. ภณฺฑนนฺติ กลหสฺส ปุพฺพภาโค, “อิมินา จ อิมินา จ อิทํ กตํ; เอวํ วุตฺเต เอวํ วกฺขามา”ติอาทิกํ สกสกปกฺเข สมฺมนฺตนํ. กลโหติ อาปตฺติคามิโก กายวาจาวีติกฺกโม. วิวาโทติ วิคฺคาหิกกถา. ตํ วิวาทํ อาปนฺนานํ วิวาทาปนฺนานํ. เปสุญฺญนฺติ ปิสุณวาจํ, ปิยภาวสฺส สุญฺญกรณวาจนฺติ วุตฺตํ โหติ.

๓๗. ภิกฺขุเปสุญฺเญติ ภิกฺขุํ เปสุญฺเญ; ภิกฺขุโต สุตฺวา ภิกฺขุนา ภิกฺขุสฺส อุปสํหรณเปสุญฺเญติ อตฺโถ.

๓๘. ทฺวีหากาเรหีติ ทฺวีหิ การเณหิ. ปิยกมฺยสฺส วาติ “เอวํ อหํ เอตสฺส ปิโย ภวิสฺสามี”ติ อตฺตโน ปิยภาวํ ปตฺถยมานสฺส วา. เภทาธิปฺปายสฺส วาติ “เอวายํ เอเตน สทฺธึ ภิชฺชิสฺสตี”ติ ปรสฺส ปเรน เภทํ อิจฺฉนฺตสฺส วา. ชาติโตปีติอาทิ สพฺพํ ปุริมสิกฺขาปเท วุตฺตนเยน. อิธาปิ ภิกฺขุนึ อาทึ กตฺวา สพฺเพ อนุปสมฺปนฺนา นาม.

น ปิยกมฺยสฺส น เภทาธิปฺปายสฺสาติ เอกํ อกฺโกสนฺตํ เอกญฺจ ขมนฺตํ ทิสฺวา “อโห นิลฺลชฺโช, อีทิสมฺปิ นาม ภณนฺตํ ปุน วตฺตพฺพํ มญฺญิสฺสตี”ติ เอวํ เกวลํ ปาปครหิตาย ภณนฺตสฺส อนาปตฺติ. เสสํ อุตฺตานตฺถเมว. ติสมุฏฺฐานํ – กายจิตฺตโต วาจาจิตฺตโต กายวาจาจิตฺตโต จ สมุฏฺฐาติ, กิริยํ, สญฺญาวิโมกฺขํ, สจิตฺตกํ, โลกวชฺชํ, กายกมฺมํ, วจีกมฺมํ, อกุสลจิตฺตํ, ทิเวทนนฺติ.

เปสุญฺญสิกฺขาปทํ ตติยํ.

๔. ปทโสธมฺมสิกฺขาปทวณฺณนา

๔๔. จตุตฺถสิกฺขาปเท – อปฺปติสฺสาติ อปฺปติสฺสวา. อุปาสกาติ วุตฺเต วจนมฺปิ น โสตุกามา; อนาทราติ อตฺโถ. อปฺปติสฺสยา วา อนีจวุตฺติโนติ อตฺโถ. อสภาควุตฺติกาติ วิสภาคชีวิกา, ยถา ภิกฺขู วตฺตนฺติ; เอวํ อปฺปวตฺตวุตฺติโนติ อตฺโถ.

๔๕. ปทโส ธมฺมํ วาเจยฺยาติ เอกโต ปทํ ปทํ ธมฺมํ วาเจยฺย; โกฏฺฐาสํ โกฏฺฐาสํ วาเจยฺยาติ อตฺโถ. ยสฺมา ปน ตํ โกฏฺฐาสนามกํ ปทํ จตุพฺพิธํ โหติ, ตสฺมา ตํ ทสฺเสตุํ “ปทํ อนุปทํ อนฺวกฺขรํ อนุพฺยญฺชน”นฺติ ปทภาชนํ วุตฺตํ. ตตฺถ ปทนฺติ เอโก คาถาปาโท อธิปฺเปโต. อนุปทนฺติ ทุติยปาโท. อนฺวกฺขรนฺติ เอเกกมกฺขรํ. อนุพฺยญฺชนนฺติ ปุริมพฺยญฺชเนน สทิสํ ปจฺฉาพฺยญฺชนํ. ยํ กิญฺจิ วา เอกมกฺขรํ อนฺวกฺขรํ, อกฺขรสมูโห อนุพฺยญฺชนํ, อกฺขรานุพฺยญฺชนสมูโห ปทํ. ปฐมปทํ ปทเมว, ทุติยํ อนุปทนฺติ เอวเมตฺถ นานากรณํ เวทิตพฺพํ.

อิทานิ ปทํ นาม เอกโต ปฏฺฐเปตฺวา เอกโต โอสาเปตีติ คาถาพนฺธํ ธมฺมํ วาเจนฺโต “มโนปุพฺพงฺคมา ธมฺมา”ติ เอกเมกํ ปทํ

สามเณเรน สทฺธึ เอกโต อารภิตฺวา เอกโตเยว นิฏฺฐาเปติ. เอวํ วาเจนฺตสฺส ปทคณนาย ปาจิตฺติยา เวทิตพฺพา. อนุปทํ นาม ปิเฏกฺกํ ปฏฺฐเปตฺวา เอกโต โอสาเปนฺตีติ เถเรน "มโนปุพฺพงฺคมา ธมฺมา"ติ วุตฺเต สามเณโร ตํ ปทํ อปาปุณิตฺวา "มโนเสฏฺฐา มโนมยา"ติ ทุติยปทํ เอกโต ภณติ, อิเม ปิเฏกฺกํ ปฏฺฐเปตฺวา เอกโต โอสาเปติ นาม. เอวํ วาเจนฺตสฺสาปิ อนุปทคณนาย ปาจิตฺติยา. อนฺวกฺขรํ นาม รูปํ อนิจฺจนฺติวุจฺจมาโน "รู"ติ โอปาเตตีติ "รูปํ อนิจฺจนฺติ ภณ สามเณรา"ติ วุจฺจมาโน รูการมตฺเตเยว เอกโต วตฺวา ติฏฺฐติ. เอวํ วาเจนฺตสฺสาปิ อนฺวกฺขรคณนาย ปาจิตฺติยา. คาถาพนฺเธปิ จ เอส นโย ลพฺภติเยว. อนุพฺยญฺชนํ นาม รูปํ อนิจฺจนฺติ วุจฺจมาโน เวทนา อนิจฺจาติ สทฺทํ นิจฺฉาเรตีติ "รูปํ, ภิกฺขเว, อนิจฺจํ, เวทนา อนิจฺจา"ติ อิมํ สุตฺตํ วาจยมาโน เถเรน "รูปํ อนิจฺจ"นฺติ วุจฺจมาโน สามเณโร สีฆปญฺญตาย "เวทนา อนิจฺจา"ติ อิมํ อนิจฺจปทํ เถรสฺส "รูปํ อนิจฺจ"นฺติ เอเตน อนิจฺจปเทน สทฺธึ เอกโต ภณนฺโต วาจํ นิจฺฉาเรติ. เอวํ วาเจนฺตสฺสาปิ อนุพฺยญฺชนคณนาย ปาจิตฺติยา. อยํ ปเนตฺถ สงฺเขโป – อิเมสุ ปกาเรสุ ยํ ยํ เอกโต ภณติ เตน เตน อาปตฺตึ อาปชฺชตีติ.

พุทฺธภาสิโตติ สกลํ วินยปิฏกํ อภิธมฺมปิฏกํ ธมฺมปทํ จริยาปิฏกํ อุทานํ อิติวุตฺตกํ ชาตกํ สุตฺตนิปาโต วิมานวตฺถุ เปตวตฺถุ พฺรหฺมชาลาทีนิ จ สุตฺตานิ. สาวกภาสิโตติ จตุปริสปริยาปนฺเนหิ สาวเกหิ ภาสิโต อนงฺคณสมฺมาทิฏฺฐิอนุมานสุตฺตจูฬเวทลฺลมหาเวทลฺลาทิโก. อิสิภาสิโตติ พาหิรปริพฺพาชเกหิ ภาสิโต สกโล ปริพฺพาชกวคฺโค, พาวริยสฺส อนฺเตวาสิกานํ โสฬสนฺนํ พฺราหฺมณานํ ปุจฺฉาติ เอวมาทิ. เทวตาภาสิโตติ เทวตาหิ ภาสิโต; โส เทวตาสํยุตฺตเทวปุตฺตสํยุตฺตมารสํยุตฺตพฺรหฺมสํยุตฺตสกฺกสํยุตฺตาทิวเสน เวทิตพฺโพ.

อตฺถุปสญฺหิโตติ อฏฺฐกถานิสฺสิโต. ธมฺมุปสญฺหิโตติ ปาฬินิสฺสิโต; อุภเยนาปิ วิวฏฺฏูปนิสฺสิตเมว วทติ. กิญฺจาปิ วิวฏฺฏูปนิสฺสิตํ วทติ, ติสฺโส สงฺคีติโย อารุฬฺหธมฺมํเยว ปน ปทโส วาเจนฺตสฺส อาปตฺติ. วิวฏฺฏูปนิสฺสิเตปิ นานาภาสาวเสน คาถาสิโลกพนฺธาทีหิ อภิสงฺขเต อนาปตฺติ. ติสฺโส สงฺคีติโย อนารุฬฺเหปิ กุลุมฺพสุตฺตํ ราโชวาทสุตฺตํ ติกฺขินฺทฺริยํ จตุปริวฏฺฏํ นนฺโทปนนฺทนฺติ อีทิเส อาปตฺติเยว. อปลาลทมนมฺปิ วุตฺตํ, มหาปจฺจริยํ ปน ปฏิสิทฺธํ. เมณฺฑกมิลินฺทปญฺเหสุ เถรสฺส สกปฏิภาเน อนาปตฺติ, ยํ รญฺโญ สญฺญาปนตฺถํ อาหริตฺวา วุตฺตํ, ตตฺถ อาปตฺติ. วณฺณปิฏกองฺคุลิมาลปิฏกรฏฺฐปาลคชฺชิตอาฬวกคชฺชิตคุฬฺหมคฺคคุฬฺหเวสฺสนฺตรคุฬฺหวินยเวทลฺลปิฏกานิ ปน อพุทฺธวจนานิเยวาติ วุตฺตํ. สีลุปเทโส นาม ธมฺมเสนาปตินา วุตฺโตติ วทนฺติ, ตสฺมึ อาปตฺติเยว. อญฺญานิปิ มคฺคกถาอารมฺมณกถาพุทฺธิกทณฺฑกญาณวตฺถุอสุภกถาทีนิ อตฺถิ, เตสุ สตฺตตึส โพธิปกฺขิยธมฺมา วิภตฺตา, จตุกฺกปญฺจกปฏิปทา วิภตฺตา; ตสฺมา เตสุ อาปตฺตีติ วุตฺตํ. มหาปจฺจริยาทีสุ ปน สงฺคีตึ อนารุฬฺเหสุ ราโชวาทติกฺขินฺทฺริยจตุปริวฏฺฏนนฺโทปนนฺทกุลุมฺพสุตฺเตสุเยว อาปตฺตีติ วตฺวา อวเสเสสุ ยํ พุทฺธวจนโต อาหริตฺวา วุตฺตํ, ตเทว อาปตฺติวตฺถุ โหติ, น อิตรนฺติ อยเมตฺถ ปริคฺคหิโต.

๓๖. เอกโต อุทฺทิสาเปนฺโตติ อนุปสมฺปนฺเนน สทฺธึ เอกโต อุทฺเทสํ คณฺหนฺโตปิ เอกโต วทติ อนาปตฺตีติ อตฺโถ.

ត(តាយំ ចិតិច្ឆយោ – ខ្ចបសយ្យេត្កា ច អត្ថបសយ្យេត្កា ច តិសិជិត្វា ខ្ចុំសារេបត្តិ៍ អាចរិយោ តិសិត្កាត៌ កលាយីតិ តេហិ សទ្ធិំ ឲុកតោ ចឥតិ, អាចរិយស្ស អាបត្តិ៍ អត្ថបសយ្យេត្កត សទ្ធិំ ពណ្ណត្កុស្ស អតាបត្តិ៍ ឥត្វបិ ជិតា ពណ្ណត្កុ, ឲុសេច តយោ៍ ឥហរកិត្ល តិសិត្កា, សាយលោរា ជិតោ, តិសិត្កុស្ស កលាយីតិ កលតោ អតាបត្តិ៍ សេច ឥហរោ តិដ្ឋតិ, ឪតរោ តិសីឥតិ, ជិតស្ស កលាយីតិ កលតោបិ អតាបត្តិ៍ សេច ពាហុត៌ កិត្លត៌ អត្ថរេ ឲុកោ សាយលោរា តិសិត្កា ហោតិ, តស្មិំ តិសិត្ក បឥសោ ឆយ្ញុំ ចារេចត្តស្ស អាចរិយស្ស អចិត្តកាបត្តិ៍ សេច សាយលោរា ខ្ចបចាទ៌ យុត្តិត្វា ជិតោ ចា តិសិត្កា ចា ហោតិ, យេសំ ចារេចតិ, តេស្ អបរិយាបត្តត្តា ឲុកោត ជិសាករេកត បលិយតកាត្វិ តាយ ពណ្ណាតីតិ សត្យ្យាកច្ឆតិ, តស្មា អតាបត្តិ៍ ឲុកតោ សញ្ញាយំ កេរាតេត្តាបិ អត្ថបសយ្យេត្កត សទ្ធិំ ខ្ចបសយ្យេត្កា ឲុកតោ សញ្ញាយំ កេរាតេត្តា តេត សទ្ធិំយេច កលតិ, អតាបត្តិ៍ អត្ថបសយ្យត្កុស្ស សត្តិកេ ខ្ចេត្កុសំ ពណ្ណត្កុស្សបិ តេត សទ្ធិំ ឲុកតោ កលត្តស្ស អតាបត្តិ៍ អយម្បិ ហិ ឲុកតោ សញ្ញាយំ កេរាតិច្ចេច សត្យ្យាកច្ឆតិ៍

យេក្ខយ្យេត បព្ភាំ កត្វិ កលត្តិ ឌុបិតេតីតិ សេច ឲុកាកាចាយ ឲុកោ បិរោគា ត អាកច្ឆតិ, សេសំ អាកច្ឆតិ, អយំ យេក្ខយ្យេត បព្ភាកេត្វា តាយ៍ ឲុតេត តយេត ស្វេត្តបិ ចេជិតេត្តា៍ តំ ឌុបិតេត្តស្ស ឲុចំ កលាហីតិ ឲុកតោបិ កលត្តស្ស អតាបត្តិ៍ ឌុសារេត្តិ ឌុបិតេតីតិ ស្វត្តំ ខ្ចូារេត្តិ បរិសយេឡ្យបរិសក្កយាត៌ ឲុចំ ចេឥហីតិ តេត សទ្ធិំ ឲុកតោបិ ចឥត្តស្ស អតាបត្តិ៍ យំ បត យហាបច្ចរិយាឌីស្
“យយា សទ្ធិំ យា ចគា”តិ ច្ចេត្តា យជិ ចឥតិ, “អតាបត្តិ”តិ ច្ចត្តំ, តំ យហាអដ្ឋកចាយំ តត្វិ, តត្វិការេចារេយច ចស្ស យុេត្តា៍ កស្មា?
កិរិយសយដ្ឋាតត្តា៍ ឪតរចា ហិ កិរិយាកិរិយំ កចេយ្យ៍ សេសំ ខ្ចត្តាតត្វេយច៍

បឥសោឆយ្ញុសយដ្ឋាត៌ – ចាចតោ ច ចាចាចិត្តតោ ច សយដ្ឋាតិ, កិរិយំ, តោតាសញ្ញាចិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិចជ្ជំ, ចឌីកយ្ញុំ, តិចិត្តំ, តិចេឥតត្តិ៍

បឥសោឆយ្ញុសិក្ខាបឥំ ចត្ថត្វិ៍

៦៍ សហសេយ្យសិក្ខាបឥចណ្ណតា

៤៩៍ បច្ចាយសិក្ខាបេឥ – យុដ្ឋស្សតី អសយ្យខាតាតិ ប្បុត្តការេក សតិសយ្យឌញ្ញាស្ស អកលោចសេតតំ ច្ចត្តំ, កចេក្កាតិណ្ណកាលេ បត ក្ខេតា សតិសយ្យឌញ្ញាត្តិ! ចិក្ខឌយាតាតិ ចិប្បលបយាតា ៍ កាកច្ឆយាតាតិ តាសាយ កាកសត្តំ ចិយ តិរត្វកសត្តំ យុច្ចាយាតា៍ ខ្ចុបិសកាតិ បជយតាទ៌ ខ្ចុជិរិតាបិសកា៍

៥០៍ ឲុតឥចោច្ចត្តិ “កកចតា អាច្ចសោ រាហុល សិក្ខាបឥំ បញ្ញាត្ត”ត្តិ កិត្លុ សិក្ខាបឥការេចេតច ឲុតំ អចោទំ៍ បកតិយា បត តេ កកចតិ ច ការេចត អាយស្មតោ ច រាហុលស្ស សិក្ខាកាយតាយ តស្ស អាយស្មតោ ចសតដ្ឋាត៌ អាកតស្ស ត្វាអយញ្ចាកំ ចា អបស្សេត៌ ចា យំ អត្វិ

តំ បញ្ញាបេត្វា ចីចរំ ចា ក្ខត្តរាសង្គំ ចា ក្ខស្សឹសកាវលត្វាយ ទេត្តិ ៱ តត្រឹធំ តស្សាយប្ដេតា សិក្ខាកាយតាយ – កិក្ខុ កិរ តំ ក្ខុនតោច អាកច្ឆន្តិ ជិស្វា យដ្ឋ សយុជ្ជាតិដ្ឋា កាចចរលដ្ឋភកាដ្ឋា ពាហិ លិបត្តិ៱ អឆទ្ធោហិ "អាចុសោ ទោតិធំ បាតិតា"ត្តិ ចុទត្ត អទ្ធោ ខុចំ ចទត្តិ – "កទត្ត, រាហុលោ ថ្លាយស្មិំ បេទេស សន្ធាទិ, តោក តុ ទោ បាតិតា"ត្តិ៱ សោ បភាយប្ដា "ក យយ្យាកទត្ត ធ្លាធំ កាយុ"ត្តិ ខុកាជិចសឃ្យិ អចត្វា តំ បដិសារេយត្វា កិក្ខុ លយារេបត្វា កច្ឆតិ៱ ចច្ចុក្យជិឃា សេឃ្យំ កសេយ្យឹតិ តំទេឃច សិក្ខាកាយតំ អត្ថុប្រ្ហាហទក្ខា ឆដ្ឋុសេភាបតិយហារេយាក្ខុល្លាភអាភត្ថុទេត្តុរាឌឹតំ សត្ថិកំ អកត្ថា កកចទោតា ចឡអន្ចាភកាចច្ចក្យជិឃំ សេឃ្យំ កសេយ្យុសិ៱ សា កិរ ក្យជិ កចាដពទ្ធា កត្ថបរិកល្ដកតា សទេយាសរិតបុប្យជាយា ទេចតិឃដ្ឋាភមិច តិដ្ឋតិ, អបរិកោកោ អទ្ធោសិ៱

ឝ្ចៈក្ខត្តទិជិទត្តតិទត្តត្តិ កភចា សាយពោទោតំ សក្កហកាវលត្វាយ តិទត្តំ បរិហាទំ អជោសិ៱ ត ហិ យុត្តំ ក្យលជាទកោ បណ្ណាទេត្វា តាត្យក្កទេហត្តិ៱ សហសេយ្យត្តិ ខុកទោតា សេឃ្យំ៱ សេឃ្យាតិ កាឃបយ្យសារលាសន្ថាតំ សយតយ្យិ ចុច្ចតិ, ឃស្មិំ សេភាយតេ សយត្តិ, តយ្យិ៱ តត្វ សេភាយតំ តាច ជទស្សេតុំ "សេឃ្យា ភាយ សន្ថាច្ឆន្នា"តិអាជិ ចុត្តំ៱ កាឃបយ្យសារលំ ជទស្សេតុំ អត្ថុបសយ្យទេត្ត តិបទេក្ក កិក្ខុ តិបជ្ជតិ"តិអាជិ ចុត្តំ៱ តប្ដា អឃយេត្វ អទេត្វា – "សេភាយភសន្ថាតំ សេឃ្យំ បចិសិត្វា កាឃបយ្យសារលាសន្ថាតំ សេឃ្យំ កសេយ្យ ចិទហេយ្យ សយ្យាទេឃ្យា"តិ៱ សន្ថាច្ឆន្នាតិអាជិភា បភ តស្សា សេភាយភសន្ថាតាយ សេឃ្យាយ លក្ខណំ ចុត្តំ៱ តប្ដា ឃំ សេភាយតំ ក្ខបរិ បទ្ធាហិ លជទេតហិ អទ្ធោក ចា ទោតចិ សន្ថាទេយច បដិច្ឆន្នំ, អឃំ សន្ថាច្ឆន្នា ភាយ សេឃ្យា៱ អដ្ឋកចាសុ បភ បាកដទោចាហារំ កទេហត្វា ចាទុក្កតចទេសភ "សន្ថាច្ឆន្នា ភាយ បទ្ធាហិ លជទេតហិ លត្ថា"តិ ចុត្តំ៱ កិទ្ធាបិ ចុត្តំ? អច ទោ ទុស្សក្យជិឃំ ចសត្តុស្សាបិ ត សក្កា អភាបត្តិ កាតុំ, តប្ដា ឃំ កិទ្ធិ បដិច្ឆាជភសយត្វំ ថ្លច លជភត្ថា បរិច្ឆត្តត្ថា ទេជិតថ្លា៱ បទ្ធាចិឆច្ឆជទេតទេឃច ហិ កឃ្យាសោតេ បជទច្ឆទេត្តបិ សហសេយ្យា ភ កទេចយ្យ៱ ឃំ បភ សេភាយតំ ក្ខុមិទោតា បដ្ឋាយ ឃាច លជតំ អាហច្ចុ បាកាទេភ ចា អទ្ធោក ចា ទោតចិ អត្តយសោ ចទេត្តភាបិ បរិក្ខិត្តំ, អឃំ សន្ថាបរិច្ឆន្នា ភាយ សេឃ្យា៱ លជតំ អភាហច្ចុ សន្ថាត្តិយេត បរិឃាទេឃត ជិឃដ្ឋហត្ថុទ្ធាទេត បាកាទាជិភា បរិក្ខិត្តាបិ សន្ថាបរិច្ឆន្នាទេឃចាតិ ក្យុទ្ទុដ្ឋកចាឃំ ចុត្តំ៱ ឃស្សា បភ ក្ខុបរិ ពាហុតាទំ ធាតំ លត្តំ, អប្យំ អច្ឆត្តំ, សយត្តុទោតា ចា ពាហុតាទំ បរិក្ខិត្តំ, អប្យំ អបរិក្ខិត្តំ, អឃំ ឃេឃុទេយ្យត លត្ថា ឃេឃុទេយ្យត បរិច្ឆន្នា ភាយ៱ ថ្លាមិភា ហិ លក្ខណោត សយត្ថាកទោតា សទេចបិ សត្តុក្ខុយទោកា បាសាទោ ខុក្យបចាទទោ ហោតិ, សតាកគ្គំ ចា ចតុស្សាលំ ចា, ខុកសេឃ្យាថ្លច្ចច សត្ថ្យាកច្ឆតិ៱ តំ សន្ថាយ ចុត្តំ "ចតុទេត្វ ជិចសេ អត្តដ្ឋុទោ ឃុទិទេឃ អត្ថុបសយ្យទេត្ត តិបទេក្ក កិក្ខុ តិបជ្ជតិ, អាបត្តិ បាចិត្តិឃស្សា"តិអាជិ៱

តត្វ ច តិបជ្ជភយទេត្តទេច បាចិត្តិឃំ៱ សទេច បភ សម្ពហុលា សាយពោទោ, ខុកោ កិក្ខុ, សាយពោទកាលភាយ បាចិត្តិឃា៱ ទោ ទេច ក្ខដ្ឋាឃដ្ឋាយ តិបជ្ជត្តិ, ទោតំ បទេយាកេ បទេយាកេ កិក្ខុស្ស អាបត្តិ៱ កិក្ខុស្ស ក្ខដ្ឋាឃដ្ឋាយ តិបជ្ជទេត បភ កិក្ខុទេស្សច បទេយាកោភ កិក្ខុស្ស អាបត្តិ៱ សទេច បភ សម្ពហុលី កិក្ខុ ខុកោ សាយពោទោ សទ្ធោសំ អាបត្តិ កទោតិ, តស្ស ក្ខដ្ឋាឃដ្ឋាយ តិបជ្ជទេភតបិ កិក្ខុតំ អាបត្តិទេឃច៱ ក្ខកទេឃសំ សម្ពហុលភាទេចបិ ខុទេសច ភទេយា៱

អបិចទេត្វ ខុកាចាសាជិកយ្យិ ចត្យក្កិ ទេជិតថ្លា៱ ទេយា ហិ ខុកាស្មិំ អាចាទេស ខុកទោភទេច អត្ថុបសយ្យទេត្តភ សទ្ធិំ តិទត្តំ សហសេឃ្យំ កសេយ្យតិ, តស្ស ចត្យត្ថជិចសទោតា បដ្ឋាយ ទេចសិកា អាបត្តិ៱ ទេយាបិ ខុកាស្មិំទេឃច អាចាទេស តាភាអត្ថុបសយ្យទេត្តហិ សទ្ធិំ តិទត្តំ សហសេឃ្យំ កសេយ្យតិ, តស្សបិ៱ ទេយាបិ តាភាអាចាទេសសុ ខុកទោភទេច អត្ថុបសយ្យទេត្តភ សទ្ធិំ តិទត្តំ សហសេឃ្យំ កសេយ្យតិ, តស្សបិ៱ ទេយាបិ តាភាអាចាទេសសុ

នានាអនុបសម្បន្នេហិ សទ្ធិំ យោជនសតម្បិ គន្ត្វា សហសេយ្យំ កប្បេតិ, តស្សាបិ ចតុត្ថទិវសតោ បដ្ឋាយ ទេវសិកា អាបត្តិ។

អយញ្ច សហសេយ្យាបត្តិ នាម “ភិក្ខុំ ឋបេត្វា អវសេសោ អនុបសម្បន្នោ នាមា”តិ វចនតោ តិរច្ឆានគតេនបិ សទ្ធិំ ហោតិ, តត្រ តិរច្ឆានគតស្ស បរិគ្គហោ មេថុនធម្មាបត្តិយា វុត្តនយេនេវ វេទិតព្វោ។ តស្មា សចេបិ គោធាពិឡារមង្គុសាទីសុ កោចិ បវិសិត្វា ភិក្ខុនោ វសនសេនាសនេ ឯកូបចារដ្ឋានេ សយតិ, សហសេយ្យាវ ហោតិ។

យទិ បន ថម្ភានំ ឧបរិ កតបាសាទស្ស ឧបរិមតលេន សទ្ធិំ អសម្ពទ្ធភិត្តិកស្ស ភិត្តិយា ឧបរិ ឋិតសុសិរតុលាសីសស្ស សុសិរេន បវិសិត្វា តុលាយ អព្ភន្តរេ សយិត្វា តេនេវ សុសិរេន និក្ខមិត្វា គច្ឆតិ , ហេដ្ឋាបាសាទេ សយិតភិក្ខុស្ស អនាបត្តិ។ សចេ ឆទនេ ឆិទ្ទំ ហោតិ, តេន បវិសិត្វា អន្តោឆទនេ វសិត្វា តេនេវ បក្កមតិ, នានូបចារេ ឧបរិមតលេ ឆទនព្ភន្តរេ សយិតស្ស អាបត្តិ, ហេដ្ឋិមតលេ សយិតស្ស អនាបត្តិ។ សចេ អន្តោបាសាទេនេវ អារោហិត្វា សព្ពតលានិ បរិភុញ្ជន្តិ, ឯកូបចារានិ ហោន្តិ, តេសុ យត្ថ កត្ថចិ សយិតស្ស អាបត្តិ។

សភាសង្ខេបេន កតេ អឌ្ឍកុដ្ដកសេនាសនេ សយិតស្ស វាឡសង្ឃាដាទីសុ កបោតាទយោ បវិសិត្វា សយន្តិ, អាបត្តិយេវ។ បរិក្ខេបស្ស ពាហិរេ និព្ពកោសព្ភន្តរេ សយន្តិ, អនាបត្តិ។ បរិមណ្ឌលំ វា ចតុរស្សំ វា ឯកច្ឆទនាយ គព្ភមាលាយ សតគព្ភំ ចេបិ សេនាសនំ ហោតិ, តត្រ ចេ ឯកេន សាធារណទ្វារេន បវិសិត្វា វិសុំ បាការេន អបរិច្ឆិន្នគព្ភូបចារេ សព្ពគព្ភេ បវិសន្តិ, ឯកគព្ភេបិ អនុបសម្បន្នេ និបន្នេ សព្ពគព្ភេសុ និបន្នានំ អាបត្តិ។ សចេ សបមុខា គព្ភា ហោន្តិ, បមុខស្ស ឧបរិ អច្ឆន្នំ ចេបិ ហោតិ, បមុខេ សយិតោ គព្ភេ សយិតានំ អាបត្តិំ ន ករោតិ។ សចេ បន គព្ភច្ឆទនេនេវ សទ្ធិំ សម្ពទ្ធច្ឆទនំ ហោតិ, តត្រ សយិតោ សព្ពេសំ អាបត្តិំ ករោតិ។ កស្មា? សព្ពច្ឆន្នត្តា សព្ពបរិច្ឆន្នត្តា ច, គព្ភបរិក្ខេបោយេវ ហិស្ស បរិក្ខេបោតិ។ ឯតេនេវ ហិ នយេន អដ្ឋកថាសុ លោហបាសាទបរិក្ខេបស្ស ចតូសុ ទ្វារកោដ្ឋកេសុ អាបត្តិ វុត្តា។

យំ បន អដ្ឋកថាយំ “អបរិក្ខិត្តេ បមុខេ អនាបត្តី”តិ ភូមិយំ វិនា ជគតិយា បមុខំ សន្ធាយ កថិតន្តិ វុត្តំ, តំ អន្ធករដ្ឋេ បិដេក្កសន្និវេសា ឯកច្ឆន្នា គព្ភបាឡិយោ សន្ធាយ វុត្តំ។ យញ្ច តត្ថ “ភូមិយំ វិនា ជគតិយា”តិ វុត្តំ, តំ នេវ អដ្ឋកថាសុ អត្ថិ; ន បាឡិយា សមេតិ។ ឧច្ចវត្ថុកាបិ ហិ ជគតិ បរិក្ខេបសង្ខ្យំ គច្ឆតិ។ តស្មា យទិ តត្ថ ទុតិយសិក្ខាបទេ ជគតិយា បយោគំ វត្វា “ឯកំ ឯកូបចារំ បរិច្ឆិន្នំ នាម ហោតី”តិ វុត្តំ, តំ ន គហេតព្វំ។ យេបិ ឯកសាលទ្វិសាលតិសាលចតុស្សាលសន្និវេសា មហាបាសាទា ឯកស្មិំ ឱកាសេ បាទេ ធោវិត្វា បវិដ្ឋេន សក្កា ហោន្តិ សព្ពត្ថ អនុបរិគន្តុំ , តេសុបិ សហសេយ្យាបត្តិយា ន មុច្ចតិ។ សចេ តស្មិំ តស្មិំ ឋានេ ឧបចារំ បរិច្ឆិន្ទិត្វា កតា ហោន្តិ, ឯកូបចារដ្ឋានេយេវ អាបត្តិ។

ទ្វីហិ ទ្វារេហិ យុត្តស្ស សុធាឆទនមណ្ឌបស្ស មជ្ឈេ បាការំ ករោន្តិ, ឯកេន ទ្វារេន បវិសិត្វា ឯកស្មិំ បរិច្ឆេទេ អនុបសម្បន្នោ សយតិ, ឯកស្មិំ ភិក្ខុ, អនាបត្តិ។ បាការេ គោធាទីនំ បវិសនមត្តម្បិ ឆិទ្ទំ ហោតិ, ឯកស្មិំ វា បរិច្ឆេទេ គោធា សយន្តិ, អនាបត្តិយេវ។ ន ហិ ឆិទ្ទេន គេហំ ឯកូបចារំ នាម ហោតិ។ សចេ បាការមជ្ឈេ ឆិន្ទិត្វា ទ្វារំ យោជេន្តិ, ឯកូបចារតាយ អាបត្តិ។ តំ ទ្វារំ កវាដេន បិទហិត្វា សយន្តិ,

អាបត្តិយេវ។ ន ហិ ទ្វារបិទហនេន គេហំ នានុបចារំ នាម ហោតិ, ទ្វារំ វា អទ្វារំ។ គមនាគមនញ្ញាសំចរណវិចរណេហិ យថាវុត្តំ

វត្ថុអញ្ញាតត្ថាយ គតំ, ន វត្ថុអញ្ញាតុបរិច្ឆេទត្ថាយ។ សចេ បន តំ ទ្វារំ បុន ឱឌ្ឋគាហិ បិទហតិ, អទ្វារំ ហោតិ, បុរិមេ

នានុបចារការណេយេវ ឋិតំ ហោតិ។ ឧបយុត្តំ ចេតិយឃរំ ហោតិ។ ឯកំ គមនំ អន្តោ, ឯកំ ពហិ, ទ្វិន្នំ គមនានំ អន្តរេ អនុបរិយន្តោ

អន្តោចេតិយឃរេ សយន្តស្ស អាបត្តិ ករោតិ, ឧបចារត្តា។

៣៣ យស្ស "សិយា អយំ ឧបចារនានុបចារតា នាម ភូមោសិតសិក្ខាបទេ វុត្តា, តត្ថ បន 'សេយ្យា នាម សព្ពច្ឆន្នា សព្ពបរិច្ឆន្នា

យេភុយ្យេន ឆន្នា យេភុយ្យេន បរិច្ឆន្នា'តិ ឧត្តរកេយេវ វុត្តំ, បិហិតទ្វារេ ច គព្ភេ សព្ពបរិច្ឆន្នាវ ហោតិ។ តស្មា តត្ថ អន្តោ

សយិតេនេវ សទ្ធិំ អាបត្តិ, ពហិ សយិតេន អនាបត្តី"តិ។ សោ ឯវំ វត្តព្ពោ – "អបិហិតទ្វារេ បន គព្ភេ ពហិ សយិតេន អាបត្តី"តិ?

បយុត្តស្ស គព្ភេន សទ្ធិំ សព្ពច្ឆន្នត្តា "កិំ បន គព្ភេ បិហិតេ ឆន្នំ ចិរដ្ឋំ ហោតី"តិ? ន ចិរដ្ឋំ, គព្ភេន សទ្ធិំ បយុត្តស្ស សព្ពបរិច្ឆន្នតា ន

ហោតិ។ "កិំ បរិក្ខេបោ ចិរដ្ឋោ"តិ? អទ្ធា វក្ខតិ "ន ចិរដ្ឋោ, គមនេន ឧបចារេន បរិច្ឆន្នោ"តិ។ ឯវំ ទូរម្បិ គន្ត្វា បុន

ឧបចារនានុបចារតំយេវ បច្ចាគមិស្សតិ។

អបិច យទិ ឥញ្ញាតយេវ្វេយេវ អន្តោ បុរិមេញ្ញាសេយ្យា សិយា, សព្ពច្ឆន្នាតិ វចនតោ បច្ចត្តំ អញ្ញាតរេន ឆទនេន ឆន្នា ឯវ សេយ្យា

សិយា, ន អញ្ញេន។ ឯវញ្ច សតិ បទរច្ឆន្នាទីសុ អនាបត្តិ សិយា។ តតោ យថាវុត្តំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ, ស្វេវ អន្តោ បរិហារេយ្យ។

បរិហារយតុ វា យា វា, គតំ អវុត្តំ ករតព្ពន្តិ; កោ វា វទតិ "អវុត្តំ ករតព្ព"ន្តិ? វុត្តមេវាតំ អតិយតោសុ – "បដិច្ឆន្នំ នាម អាសនំ

កុដ្ដេន វា កវាដេន វា កិលញ្ជេន វា សាណិបាការេន វា រុក្ខេន វា ថម្ភេន វា កោដ្ឋលិកាយ វា យេន កេនចិ បដិច្ឆន្នំ

ហោតី"តិ។ តស្មា យថា តត្ថ យេន កេនចិ បដិច្ឆន្នំ បដិច្ឆន្នមេវ, ឯវមិធាបិ ករតព្ពំ។ តស្មា សេនាសនំ កុដ្ដំ វា ហោតុ មហន្តំ វា

អញ្ញេន សទ្ធិំ សម្ពទ្ធំ វា អសម្ពទ្ធំ វា ឥលំ វា វត្តំ វា វតុរស្សំ វា ឯកភូមកំ វា, អនេកភូមកំ វា, យំ យំ ឧបចារំ សព្ពត្ថ យេន

កេនចិ បដិច្ឆាទនេន សព្ពច្ឆន្នំ សព្ពបរិច្ឆន្នំ យេភុយ្យេន វា ឆន្នំ យេភុយ្យេន វា បរិច្ឆន្នំ សហសេយ្យាបត្តិ ហោតីតិ។

៥៦៧ ឧបឌ្ឍច្ឆន្នំ ឧបឌ្ឍបរិច្ឆន្នំ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ឯត្ថ សព្ពច្ឆន្នំ ឧបឌ្ឍបរិច្ឆន្នន្តិ ឯវមាទីសុបិ មហាបច្ចរិយំ ទុក្កដមេវាតិ វុត្តំ។

មហាអដ្ឋកថាយំ បន "សព្ពច្ឆន្នំ យេភុយ្យេនបរិច្ឆន្នំ បាចិត្តិយំ, សព្ពច្ឆន្នំ ឧបឌ្ឍបរិច្ឆន្នំ បាចិត្តិយំ, យេភុយ្យេនឆន្នំ ឧបឌ្ឍបរិច្ឆន្នំ

បាចិត្តិយំ, សព្ពបរិច្ឆន្នំ យេភុយ្យេនឆន្នំ បាចិត្តិយំ, សព្ពបរិឆន្នំ ឧបឌ្ឍច្ឆន្នំ បាចិត្តិយំ, យេភុយ្យេនបរិច្ឆន្នំ ឧបឌ្ឍច្ឆន្នំ បាចិត្តិយំ,

បាឡិយំ វុត្តបាចិត្តិយេន សទ្ធិំ សត្ត បាចិត្តិយានី"តិ វុត្តំ។ "សព្ពច្ឆន្នំ ចូឡកបរិច្ឆន្នំ ទុក្កដំ, យេភុយ្យេនឆន្នំ ចូឡកបរិច្ឆន្នំ ទុក្កដំ,

សព្ពបរិច្ឆន្នំ ចូឡកច្ឆន្នំ ទុក្កដំ, យេភុយ្យេនបរិច្ឆន្នំ ចូឡកច្ឆន្នំ ទុក្កដំ, បាឡិយំ ទុក្កដេន សហ បញ្ច ទុក្កដានី"តិ វុត្តំ។

"ឧបឌ្ឍច្ឆន្នំ ចូឡកបរិច្ឆន្នំ អនាបត្តិ, ឧបឌ្ឍបរិច្ឆន្នំ ចូឡកច្ឆន្នំ អនាបត្តិ, ចូឡកច្ឆន្នំ ចូឡកបរិច្ឆន្នំ អនាបត្តិ, សព្ពច្ឆន្នំ

សព្ពអបរិច្ឆន្នន្តិ ច ឯត្ថ សេនម្ពមណ្ឌបវណ្ណំ ហោតី"តិ វុត្តំ។ ទុតិយសិក្ខាបទំ វេទិតព្ពំ – "យថា ឧកាតិ បរិក្ខេបសង្ខេយ ន គច្ឆតី"តិ។ សេសំ

ឧត្តានត្ថមេវ។

ឯឡកលោមសមុដ្ឋានំ – កាយតោ ច កាយចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ, កិរិយំ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

សហសេយ្យសិក្ខាបទំ បឋមំ។

៦. ទុតិយសហសេយ្យសិក្ខាបទវណ្ណនា

៥៩. ទុតិយសហសេយ្យសិក្ខាបទេ – អាវសថាគារន្តិ អាគន្តុកានំ វសនាគារំ។ បញ្ញត្តំ ហោតីតិ បុញ្ញកាមតាយ កត្វា ឋបិតំ ហោតិ។ យេន សា ឥត្ថី តេនុបសង្កមីតិ អសុកស្មិំ នាម ឋានេ អាវសថាគារំ បញ្ញត្តំ អត្ថីតិ មនុស្សានំ សុត្វា ឧបសង្កមិ។ គន្ធគន្ធិនីតិ អគរុកុង្កុមយាជិតំ គន្ធានំ គន្ធោ គន្ធគន្ធោ, សោ អស្សា អត្ថីតិ គន្ធគន្ធិនី។ សាដកំ និក្ខិបិត្វាតិ អបេយ្យវ នាមស្ស ឋាយបិ ចិប្បការំ បស្សន្តស្ស ទារកា ឧប្បជ្ជេយ្យាតិ មិនេត្វា ឲវមកាសិ។ ឆឌ្ឌិបិត្វាតិ អវេសា លិបិត្វា។ អជ្ឈេមាតិ អបរាធេ។ យំ អជ្ឈាមាតិ យំ អតិក្កម្ម អភិភវិត្វា បវត្តា។ សេសំ បឋមសិក្ខាបទេ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពំ។ អយមេវ ហិ វិសេសោ – បឋមសិក្ខាបទេ ចតុត្ថទិវសេ អាបត្តិ ឥធ បឋមទិវសេបិ។ មក្ខិបេតីហិ មិស្សមានកទុបិហិ តិរច្ឆានគតិត្ថិយា ច សេមត្ថមេវ ចតុក្កំ វុត្តំ ឯវ ទុក្កដំ។ សេសាហិ អនាបត្តិ។ សមុដ្ឋានាទីនិ បឋមសទិសានេវាតិ។

ទុតិយសហសេយ្យសិក្ខាបទំ ឆដ្ឋំ។

៧. ធម្មទេសនាសិក្ខាបទវណ្ណនា

៦០. សត្តមសិក្ខាបទេ – ឈទលីតិ ឈទសាមិនី។ និវេសនទ្វារេតិ និវេសនស្ស មហាទ្វារេ។ ឈទស្សញ្ញាតិ តស្មិំ ឈទេ សុញ្ញា។ អាវសថទ្វារេតិ ឱវរកទ្វារេ។ វិស្សជ្ជេនាតិ សុតិក្ខោនេ សនេន្ទ។ វិវដេនាតិ សុទ្ធ បកាសេន អសំវុតេន។ ធម្មា ធម្មំ ទេសេនណ្ណាតិ អយំ សទ្ធាមិលិជិនេរេរា ធម្មោ ករទេនណ្ណោ។ អញ្ញាតុត្តិ អាជានិតុំ។ វិញ្ញុនា បុរិសវិគ្គហេនាតិ វិញ្ញុនា បុរិសេន, បុរិសវិគ្គហំ គហេត្វាបិ ឋិតេន ន យក្ខេន ន បេតេន ន តិរច្ឆានគតេន។

៦១. អនាបត្តិ វិញ្ញុនា បុរិសវិគ្គហេនាតិ វិញ្ញុនា បុរិសវិគ្គហេន សទ្ធិំ ឋិតាយ មាតុគាមស្ស ធម្មំ ទេសេន្តស្ស អនាបត្តិ។ ឆប្បញ្ចវាចាហីតិ ឆហិ បញ្ចហិ វាចាហិ ធម្មោ ទេសេតិ, តស្សាបិ អនាបត្តិ។ តត្ថ ឯកោ គាថាបាទោ ឯកា វាចាតិ ឯវំ សព្ពត្ថ វាចាបមាណំ វេទិតព្ពំ។ សចេ អដ្ឋកថំ ធម្មបទំ ជាតកាទិវត្ថុ វា កថេតុកាមោ ហោតិ, ឆប្បញ្ចបទមត្តមេវ កថេតុំ វដ្ដតិ។ បាឡិយា សទ្ធិំ កថេន្តេន ឯកបទំ បាឡិតោ បញ្ច អដ្ឋកថាតោតិ ឯវំ ឆ បទានិ អតិក្កាមេត្វាន កថេតព្ពំ។ បទសោធម្មេ វុត្តប្បភេទោ ហិ ធម្មោបិ សព្ពោ

ឆន្ទោរយេចំ តស្មិំ ទេសេតីតិ តស្មិំ លេហ ទេសេតិំ សព្យាភត្ថេ ចា ឲតំ ក្យុច្ចចត៌ំ តស្សា ទេសេតីតិ អទេត្ថាំ អញ្ញិស្សា យាត្យកាយស្សាតិ ឲកិស្សា ទេសេត្វា បុត អាកាតាកាតាយ អញ្ញិស្សាបិ ទេសេតីតិ ឲចំ ឲកាយទេត តិសិទេត្ត យាត្យកាយសតសហស្សត្តយ្បិ ទេសេតីតិ អទេត្ថាំ យហាបច្ចទិយដ្ឋកឆាយំ ចុត្តុំ សយំ តិសិត្តាតំ យាត្យកាយាតំ “ត្យប្យាកំ ឲទេកកិស្សា ឲទេកកំ កាធំ ទេសេសស្សាយិ, តំ ស្យុលាឆាតិ ទេសេតិ, អភាបត្តិំ បធយំ ឲទេកកិស្សា ឲទេកកំ កាធំ កទេឆស្សាយីតិ អាទេកាកំ កត្វា ឌាភាទេបត្វា កទេឆត្យំ ចដ្ឋតិ, ភ បច្ឆាតិំ បចំព្យាបុច្ឆតិ បចំព្យាបុទេដ្ឋា កទេឆតីតិ យាត្យកាទេយា “ឌីឈតិកាទេឃា ភាយ កទេត្ត កិយត្ថុំ ឌីទេបតី”តិ បុច្ឆតិំ ឲចំ បចំព្យាបុទេដ្ឋា កិក្កុ សព្ទំ ទេចបិ ឌីឈតិកាយំ កទេឆតិ, អភាបត្តិំ ទេសសទេយត្ថ ដ្ឋត្តាភត្ថទេយចំ

បទេសាឆព្ទសព្ទដ្ឋាតំ – ចាឆទេតា ច ចាឆាឆិត្តទេតា ច សព្ទដ្ឋាតិ, កិរិយាកិរិយំ, ទេភាសញ្ញាឆិទេយាក្កុ, អឆិត្តកំ, បណ្ណត្តិចឆ្លំ, ចឌីកយ្យំ, តិឆិត្តុំ, តិទេចឆតត្តិំ

ឆព្ទទេសភាសិក្កាបឆំ សត្តយំ

បំ ក្ខុតាទេរាចភសិក្កាបឆចណ្ណភា

៩លិំ អដ្ឋយសិក្កាបទេឆ – ចត្ថកឆាយ តាច យំ ចត្តុត្ថុំ សិឃា, តំ សព្ទុំ ចត្យត្ថុបិរាឌិកចណ្ណភាយំ ចុត្តុភយទេយចំ អឃទេយច ហិ ចិទេសទេសា – តត្ថុ អក្ខុតំ អាទេរាចទេស្យុំ, ខ្ពដ កុតំ ក្ខុតយ្បិ បុច្ឆដ្ឋភា អាទេរាចទេស្យុំ, ភ អរិយាំ អរិយាភព្យាបយ្យុត្តចាចា ភាយ ភត្ថុំ, អត្ថុទេភា ក្យុទេលា អាទេរាចឃយាទេភ បភ អទេញ្ញា ភ បឌិទេសទេឆស្យុំ, តចាក្ខុប្យទេត្ត ច បច្ចទេយ សាឌិយិស្យុ, តចាក្ខុប្យត្តកាធំ អឌាភត្តាំ

“អឆ ទេលា ទេត កិក្កុ កកាចទេតា ឲតយត្ថុំ អាទេរាចទេស្យុ”ត្តិអាឌិយ្យុភ ទេឃ ដ្ឋត្តុទិយត្យុស្សឆព្ទស្ស ចណ្ណុ កាសិស្យុ, ទេត អាទេរាចទេស្យុត្តិ ទេចឌិតព្វាំ “កច្ចិ បភ ទេចា កិក្កុទេច ក្ខុត”ត្តិ បុច្ឆិទេត បភ សព្ទុប្បិ “ក្ខុតំ កកចា”តិ បឌិឌាភិស្យុំ អរិយាភយ្បិ ហិ អត្ថត្តទេទ ក្ខុទេតា ដ្ឋត្តុទិយត្យុស្សឆទេព្ទាតិំ អឆ កកចា អរិយយិស្សុកត្តា “ទេយាឈបុរិសា”តិ អចត្វា “កចព្យាភាយ ត្យទេយ្យកិក្កុទេច”តិ ចត្វា “ដ្ឋទេរស្ស កាទេរលា”តិអាឌិយាហំ តត្ថុ ឃ្ចុទា អរិយា អទេញ្ញាសំ ស្យុត្វា “អទេយ្យា កិទ, កទេត្ត, ទេសាតាបទេត្ត”តិអាឌិភា ភទេឃភ បសទេត្តហិ យតុទេស្យុហិ បុច្ឆិឃយាភា អបញ្ញាទេត្ថ សិក្កាបទេឆ អភាឌីភចឆស្សិទេភា ស្យុច្ឆចិត្តុតាយ អត្ថុទេភា ច បទេរសញ្ញ ចិទេសសាឌិកយំ បឌិឌាភិស្យុំ ឲចំ បឌិឌាភទេត្តហិ ច ទេតហិ យំ អទេញ្ញា ដ្ឋទេរស្ស កាទេរលា ដ្ឋត្តុទិយត្យុស្សឆព្ទស្ស ចណ្ណុ កាសិត្វា បិណ្ឌុបាតំ ដ្ឋប្យាទេស្យុំ, តំ ស្យុច្ឆចិត្តុតាយ សាឌិយទេត្តហិបិ ដ្ឋទេរស្ស កាទេរលា ដ្ឋត្តុទិយត្យុស្សឆព្ទស្ស ចទេណ្ណា កាសិទេតា ចិឃ ទេហាតិំ តស្មា សត្តុសឃ្ចាហិកទេភទេច ភទេឃភ “កចព្យាភាយ ត្យទេយ្យកិក្កុទេច, ដ្ឋទេរស្ស កាទេរលា កិហីតំ អញ្ញាយត្តា ដ្ឋត្តុទិយត្យុស្សឆព្ទស្ស ចណ្ណុ កាសិស្យុចា”តិ អាហំ ទេសសំ ចត្យត្ថុបិរាឌិកចត្ថុសឌិសទេយចំ សិក្កាបទេឆិកទេដ្ឋបិ ទេកចលំ តត្ថុ បិរាឌិកទេឡាច ឆ្លុដ្ឋឃទ្ទា ខ្ពដ ក្ខុតត្តា បិឆិត្តិឃទេឡាច ឆ្លុក្កដទ្ទា អឃំ ចិទេសទេសាំ ទេសសំ ចុត្តុភយទេយចំ

លិលិំ“ដ្ឋបសព្យត្តស្ស ក្ខុតំ អាទេរាចទេតី”តិ ដ្ឋត្តុទិយត្យុស្សឆព្ទទេយច សត្តាយ ចុត្តុំ បរិតិត្តាភកាទេល ហិ អត្តុរា ចា អតិកញ្ញិយាតេភ

ក្លបរយត្តស្ស ក្ខតំ អារេរានចាំ ចេដ្ឋតិ៍ ស្វតបរិយត្តិសីលក្យាំ បត អត្ថបរយត្តស្សាបិ អារេរានចាំ ចេដ្ឋតិ៍ អាឌិកយិ៍កស្ស អតាបត្តិ៍ “ក្លុត្តកស្សា”តិ ត្ថាងំ បត ត្ថាឆ ត ចុត្តំ៍ កស្មា? ឌិឌ្ឋិ សយត្ថាតំ ក្លុ៍ាឌស្ស ចា ចិត្តកេ្លបស្ស ចា អកាចាតិ៍ យហាបច្ចុរិយយ្បិ ហិ ចិចាទិតំ “ឥសាតលិកឹ បត បរិហឹតេត ឥសាតេត ក្លុត្តកោ កតេចយ្យ, តស្សបិ ក្ខតារេរានតបច្ចយា អតាបត្តិ ត ចត្តត្ថា, ក្ខតស្សេច អកាចតោ”តិ៍ សេសំ ក្លុតាតសេចៈ

ក្ខតារេរានតំ តាតេតំ ប្ចុត្តោ អចុត្តេហិ តីហិ សមុដ្ឋានតហិ សមុដ្ឋាតិ – កាយតោ ចាចតោ កាយចាចតោ ចាតិ៍ កិរិយំ , តេតាសញ្ញាចិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិចជ្ជំ, កាយកម្មំ, ចចិកម្មំ, ក្យសលាព្យាកតចិត្តេហិ ខ្វិចិត្តំ, ស្វខយេត្តាតេចតតាហិ ខ្វិតេចតត្តិ៍

ក្ខតារេរានតសិក្ខាបទំ អដ្ឋមំ៍

៩៍ ឌុដ្ឋុល្លារោចតសិក្ខាបចចណ្ណតា

លិប័៍ តចមសិក្ខាបទេ – ឌុដ្ឋុល្លា តាម អាបត្តិ ចត្តារិ ច បារាជិកាតិ តេរេស ច សង្ឃាទិសេសាតិ ត្ថាមិស្សា បាឡិត្ថាយា “បារាជិកាតិ ឌុដ្ឋុល្លសច្ចត្ថាឌស្សតត្ថំ ចុត្តាតិ, សង្ឃាទិសេសំ បត ត្ថាឆ អធិប្បេតា”ត្តិ អដ្ឋកថាសុ ចុត្តំ៍ តត្រាយំ ចិចារណា – សចេ បារាជិកំ អារេរានចត្តស្ស បាចិត្តិយំ ត កតេចយ្យ, យថា សយាតេបិ កិក្ខុ-កិក្ខុតីតំ ក្លបរយត្តសច្ចេ យត្ថ កិក្ខុតី អតធិប្បេតា ហោតិ, តត្ថ កិក្ខុ ធរបត្វា អចសេសោ អត្ថបរយត្តោតិ ចុច្ចតិ; ឯចមិធ សយាតេបិ បារាជិកសង្ឃាទិសេសាតំ ឌុដ្ឋុល្លសច្ចេ យធិ បារាជិកំ អតធិប្បេតំ, “ឌុដ្ឋុល្លា តាម អាបត្តិ តេរេស សង្ឃាទិសេសា”តិ ឯចតេច ចត្តត្ថំ សិយា៍ តត្ថ កតេចយ្យ “ធេយា បារាជិកំ អាបតេត្តា, ធេសា កិក្ខុកាចតោ ធុតោ, តស្មា តស្ស អាបត្តិំ អារេរានតេត្តា ធុក្កដំ អាបជ្ជតី”តិ៍ ឯចំ សតិ អតេក្កាសតេត្តាបិ ធុក្កដំ អាបជ្ជេយ្យ, បាចិត្តិយមេច ច អាបជ្ជតិ៍ ចុត្តញ្ចេតំ – “អសុទ្ធោ ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញាតរំ បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបតេត្តា, តញ្ចេ អសុទ្ធទិដ្ឋិ សយាតោ ខ្ចកាសំ ការាបេត្វា អតេក្កាសាធិប្បាយោ ចចតិ, អាបត្តិ ខ្ចមសចាឌស្សា”តិ (បារា៍ ៦ប័៩)៍ ឯចំ បាឡិត្ថាយា ចិចារិយមាតាយ បារាជិកំ អារេរានចត្តស្សាបិ បាចិត្តិយមេច ឌិស្សតិ៍ កិញ្ចាបិ ឌិស្សតិ, អថ ខោ សព្ពអដ្ឋកថាសុ ចុត្តត្តា អដ្ឋកថាចរិយាច ឯត្ថ បមាណំ, ត អញ្ញា ចិចារណា៍ ប្ចុត្តោបិ ច អារចាចុម្ភ “ត្វុទ្ធេត ឥមេត្ថា ចិតយោ ច ចុត្តោ, យោ តស្ស ប្ចុត្តេហិ តថេច ញាតោ”តិអាឌិ (បារា៍ អដ្ឋ៍ ១៍គន្ថារម្ភកថា)៍ អដ្ឋកថាចរិយា ហិ ត្វុទ្ធស្ស អធិប្បាយំ ជាតត្តិ៍

ត្ថាមិតាបិ តេតំ បរិយាសេយត ចេឌិតត្តំ៍ អញ្ញា្រ កិក្ខុសម្មុតិយាតិ ហិ ចុត្តំ៍ កិក្ខុសម្មុតិយា ច អារេរានតំ អាយតិំ សំចេរត្វាយ ប្វត តថារូបំ អាបត្តិំ អតាបជ្ជតត្វាយ កាចតា អត្ថញ្ញាតំ, ត តស្ស កិក្ខុតោ អចណ្ណមត្តប្បកាសតត្វាយ, សាសតេ ចស្ស បតិដ្ឋាតិសេធតត្វាយ , ត ច បារាជិកំ អាបត្តស្ស ប្វត តថារូបាយ អាបត្តិយា អតាបជ្ជតេត កិក្ខុភាវេចា តាម អត្ថិ៍ តស្មា “បារាជិកាតិ ឌុដ្ឋុល្លសច្ចត្ថាឌស្សតត្ថំ ចុត្តាតិ, សង្ឃាទិសេសំ បត ត្ថាឆាធិប្បេតា”ត្តិ យំ អដ្ឋកថាសុ ចុត្តំ, តំ សុចុត្តមេច៍

ប៉០ អត្ថិកិល្លបេទ្ទតិ អាបត្តិបរិយន្តាតិអាទីសុ បន យា អយំ កិល្លបេទ្ទតិ វុត្តា, សា ន ពត្ថិ អាគតា, ទ្វេធ វុត្តត្តានេហេវ បន អកិល្យាបត្តិកំ កិល្លំ ទិស្វា ឲេចេវេស បនេសុ ហិនេរាត្តនេបវ្យាបិ អាឃតិ សំចេទំ អាបន្នឹស្សតីតិ តស្ស កិល្លនោ ហិនេតបិតាឃ តិល្លត្តំ អបនេលនេកត្វា សព្ទេត្ត កាតព្ពាតិ ចេទិតព្ពាតិ៖

ប៉១៖ អច្ចេល្លំ អាបត្តិ អានេនាទេចតិ អាបត្តិ វុល្លនេយ្យាតិ បព្ពាបិ អាបត្តិល្លទេទ្ធ អានេនាទេចត្តស្ស វុល្លនំ៖ យហាបច្ចុទិយំ បន បរិនាទិកំ អានេនាទេចត្តស្សាបិ វុល្លនេយេច វុត្តំ៖ អនុបេនយ្យត្តស្ស ចេច្ចល្លំ ចា អច្ចេល្លំ ចា អញ្ញាធានត្តិ ឲត្វ អាទិនោតា បព្ពា និល្លាបទាតិ ចេច្ចនេល្លា ភាយ អញ្ញាធានេរា, នេសនាតិ អច្ចេល្លា៖ សុល្លចិឃ្ឃដ្ឋិកាឃសំសក្កចេច្ចល្លអត្តកាយា បនស្ស អញ្ញាធានេរា ភាយាតិ វុត្តំ៖

ប៉២៖ ចត្ថុ អានេនាទេចតីតិ "អយំ សុល្លចិឃ្ឃដ្ឋិ អាបនេន្នា, ចេច្ចល្លំ អាបនេន្នា, អត្តកាយំ អាបនេន្នា" កាឃសំសក្កំ អាបនេន្នាតិ ឲចំ ចេចត្តស្ស អនាបត្តិ៖ អាបត្តិ អានេនាទេចតីតិ ឲត្វ "អយំ បរិនាទិកំ អាបនេន្នា, សញ្ញាទិនេសនំ ទុល្លច្ចុយំ បរិទិត្តិយំ បរិទិនេចនីយំ វុល្លនំ វុឌ្ឍានិចំ អាបនេន្នា"តិ ចេចតិ អនាបត្តិ៖ "អយំ អសុចិ នេយានេចត្វា សញ្ញាទិនេសនំ អាបនេន្នា"តិអាទិនា បន ភនេឃន ចត្ថុនា សទ្ធិំ អាបត្តិ ឈនេត្វា អានេនាទេចត្តនេស្សេច អាបត្តិ៖ នេសនេយត្វ វុត្តានេយេច៖

តិសមុដ្ឋានំ – កាយចិត្តតោ ចាចាចិត្តតោ កាយចាចាចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ, កិរិយំ, សញ្ញាចិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកចជ្ជំ, កាយកម្មំ, ចចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, ទុល្លចេទនត្តិ៖

ចេច្ចល្លានេទចភសិក្ខាបទំ ភចមំ៖

១០៖ បចចីលាភសិក្ខាបទចណ្ណនា

ប៉៣៖ ទសមសិក្ខាបទេ – ជាតា ច បចចី អជាតា ច បចចីតិ ខ្លេហិ បទេហិ ជាតបចចិញ្ច អជាតបចចិញ្ច ទស្សេតិ៖ អប្បបរិយាណាទីសុ អប្បា បរិយាណា ឲត្វាតិ អប្បបរិយាណាតិ ឲចមេត្វ ទេច្ចនេព្ពា៖ តត្វ ឃុដ្ឋិបុយាណតោ វុបរិ បរិយាណាតិ ចេទិតព្ពា, ឃុដ្ឋិបុយាណា សល្លនា៖ កចលិតិ កបិលលល្លាតិ៖ យទុម្ពាតិ កដសល្លនា៖ ចាលិកាតិ ចាលុការេហេច៖ នេយកុនេយ្យភ បំសុកាតិ ទីសុ នេកាដ្ឋានេសុ ទេច្ច នេកាដ្ឋាសា បំសុ, ឲនេកា បរិយាណាទីសុ អញ្ញាតនេរា អនេទ្ធាបីតិ វុទ្ធភបត្តបទភក្កុម្ភការាចាបរិទិចនេភ តថា តថា អនេទ្ធា៖ សា បន ចិបុំ ភត្តិ, សុទ្ធបំសុអាទីសុ អញ្ញាតនាច ចេទិតព្ពា៖ នេយកុនេយ្យភសល្លនាតិ ខាហុតនា សល្លនា៖ ហត្ថិកុច្ឆិយំ កិរ ឲកបត្តិបុទ្ធំ អាហនាបេត្វា នោហិយំ នោចិត្វា បចចិយា នេយកុនេយ្យភ សល្លនេកាចំ ខាត្វា សយំ កិល្លា នេបិល្លនោហិ លោហិសុ៖ ឃាតិ បន យន្ទេ"អប្បបំសុ អប្បមត្តិកា"តិ ទេច្ច បនាតិ, តាតិ នេយកុនេយ្យភបរិយាណាទិបព្ពាកនេយច បចិសន្តិ តោនសំនេយច ហិ ទ្ធិត្តំ បនេភទេទស្សភនេយតិ៖ សយំ លលាតិ អាបត្តិ បរិទិត្តិយស្សាតិ ឲត្វ បហាទេ បហាទេ បរិទិត្តិយំ ចេទិតព្ពា៖ សកិំ អាលានេត្វា ខាហុកម្បិ លលាតីតិ សទេចបិ សកលទិចសំ លលាតិ, អាណាបកស្ស ឲកំនេយច បរិទិត្តិយំ៖ សទេច បន កុសិនោ នេហាតិ, បុនប្បុនំ អាលានេបតនេព្ពា៖ តំ អាលានេបត្វា លលានេបត្តស្ស ចាចាយ ចាចាយ បរិទិត្តិយំ៖ អយំ

តាច បិញ្ញុចត្ថុតា៍

អយំ បន បិញ្ញុប្បុត្តកចិតិត្ថស្សយា – “សេបិក្លូទលិ ពលា”តិ ចឥតិ, ចក្ខតិ៍ ពតាសេយច ហិ សេបិក្លូទលី តាយ សេហាតិ, តស្មា អយំ កប្បិយសេចាហាសេទា៍ ខុស តសេយា “ចាបិ តញ្ញអាក៌ អាចាដំ ពលា”តិអាឌីស្វបិ៍ “ត្តយំ ឌូកាសំ ពល, ត្តយស្មិ៍ ឌូកាសេស សេបិក្លូទលិ ពលា”តិ ចត្តុំ បត ត ចក្ខតិ៍ “កត្តុំ ពល, ឃុល់ ពលា”តិ អតិឃាសេយត្វា ចត្តុំ ចក្ខតិ៍ “ត្តយំ ចល្លិ ពល, ត្តយស្មិ៍ ឌូកាសេស កត្តុំ ចា ឃុល់ ចា ពលា”តិ ចត្តុំ ត ចក្ខតិ៍ សេបិក្លូទលិ សេសាសេឆត្តហិ សេយា ក្បសេដហិ ក្ខស្សិត្ថិតុំ សក្កា សេហាតិ តត្កកក្ខសេយា, តំ អបសេតុំ ចក្ខតិ, ឌាហល់ ត ចក្ខតិ៍ អាតសេបត ស្វក្លុកក្ខសេយា ឋលតិ, ត៣ សេយា សេហដ្ឋា បឆចិយា អសប្អូសេដ្ឋា, តសេយច អបសេតុំ ចក្ខតិ៍ ក្ខឥសេពត កតដ្ឋាសេត ក្ខឥកបប្បដសេកា តាយ សេហាតិ, ចាតប្បហាសេទត ចលតិ, តំ អបសេតុំ ចក្ខតិ៍

សេបិក្លូទលីអាឌីតំ តដំ កិឌ្ឌីត្វា ក្ខឥកសាយត្តា បតតិ, សសេច ឌូយកចាត្យាសំ ឌូចដ្ឋំ, លិត្តិតុំ ចា កិត្តិតុំ ចា ចក្ខតិ, ចាត្យាសសេតា ក្ខត្តិ ត ចក្ខតិ៍ សសេច បត ក្ខឥសេកសេយច បតតិ, សេឥសេច អតិសេទកចាត្យាសំ ឌូចសេដ្ឋបិ ក្ខឥសេកសេយច ក្ខឥកស្ស បតិតត្តា ចក្ខតិ៍ បិសាលបិដ្ឋិយំ សេសាស្តិ ពលត្តិ, សសេច តត្ថ បឆយសេយច ស្វកុយទឌ៏ បតតិ, តស្មោ សេឥសេចត ឌូចដ្ឋំ សេហាតិ, ចាត្យាសច្ចសេយត អកប្បិយបឆចិសណ្ឌ្យកច្ឆតិ៍ ក្ខឥសេក បទិឃាឌីសេល្លា សេសាស្តិ សេសាសេឆត្តហិ តំ ចិសេកាសេបតុំ ត ចក្ខតិ៍ សសេច បឆយសេយច ក្ខឥសេពត ប្បទតិ, បន្ធា ទឌ៏ បតតិ, តំ ចិសេកាសេបតុំ ចក្ខតិ៍ តត្ថ ហិ សេឥសេច ចស្សសេត្តបិ ក្ខឥសេកសេយច ក្ខឥក៌ បតតីតិ៍ បិដ្ឋិបិសាសេល ស្វកុយទឌ៏ សេហាតិ, សេឥសេច ប៊ុសាឃសេត្ត អល្លិឃតិ, តយ្បិ ចាត្យាសច្ចសេយត ចិសេកាសេបតុំ ត ចក្ខតិ៍ សសេច បត អកតបត្តាសេទ ចយ៉ិសេកា ក្ខដ្ឋិសេតា សេហាតិ, ឃឆាស្វល់ ចិសេកាសេបតុំ ចក្ខតិ៍ សសេច អត្តុទាកាសេស ក្ខដ្ឋហតិ, ឌូយកចាត្យាសំ ឌូចសេដ្ឋាសេយច ចក្ខតិ៍ ទ្វក្លាឌីស្វ អាទ្វញ្ញទ៏ហាបចិកាយត្តិកាឃបិ ខុសេសច តសេយា៍ កល្អប្បាឥក្វឆប្ធសិក្បក្កសេកាកល្អកាឌីស្វបិ ខុសេសច តសេយា៍

សេកាកល្អសេកា តាយ កាចិតំ ល្បសេដ្ឋិត្តកក្ខសេយា ចុច្ចតិ៍ សសេច បត សេហដ្ឋិយតសេលត ក្វយិសប្អូសេដ្ឋា សេហាតិ, ខុកឌិចសយ្បិ ត ចក្ខតិ៍ កសិតដ្ឋាសេតបិ តក្កលដ្ឋិត្តយត្តិកាបិល្ខិ កល្អត្តស្ស ខុសេសច តសេយា៍ បុទាលសេសតាសតំ សេហាតិ អច្ឆឥតំ ចា ចិតដ្ឋច្ឆឥតំ ចា, អតិសេទកចាត្យាសំ ឌូចដ្ឋំ ឌាតបឆចិសណ្ឌ្យសេយច កច្ឆតិ៍ តសេតា អចសេសសំ លឥតិដ្ឋក៌ ចា សេកាបិតសីអាឌិក៌ ក្ខបកទល់ ចា “ត្តដ្ឋក៌ កល្យាយិ សេកាបតសិ កិត្តិបិត៌ បឥទត្វទល់ បិសាលត្វយ៉ុ កល្យាយី”តិ សញ្ញាឃ កល្យាំ ចក្ខតិ៍ សេតត សដ្ឋិ យត្តិកា បតតិ, អតាបត្តិ៍ កិត្តិយត្តិក៌ កល្អត្តស្ស បត អាបត្តិ៍ សសេច ឃា ឃា អតិត្តា តំ តំ កល្យាតិ, អតាបត្តិ៍

អសេត្តាសេកសេហ យត្តិកាប្បសេញ្ញា សេហាតិ, តស្មិ៍ ខុកឌិចសំ ឌូចសេដ្ឋ សេកហំ លាសេឥត្តិ, សសេច សសេញ្ញា តិសេត្តា ចាត្យាសច្ចសេយត ឌាតបឆចិសេយច៍ អឆស្ស ក្ខបទិកាសេកាសេយច តិសេត្តា, អសេត្តា អតិសេត្តា, ឃត្តក៌ តិត្តំ តំ កប្បិយកាសេកហិ កប្បិយសេចាហាសេទត អបតាសេយត្វា សេសសំ ឃឆាស្វល់ ចញ្ញអសេញ្ញាតុំ ចក្ខតិ៍ ក្ខឥសេពត សេតសេយត្វា ខុកាឌាសេដ្ឋាសេយច ហិ ឌាតបឆចិ សេហាតិ, ត ត្តតទាតិ៍

អត្តុទាកាសេស យត្តិកាបិកាសេទា សេហាតិ, អតិសេទកចាត្យាសំ សេច ឌូចសេដ្ឋា ឌាតបឆចិសណ្ឌ្យកច្ឆតិ៍ តត្វ លក្កបំស្វុំ បត អល្លហសេត្វត ល្យបិត្វា

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ᨷᩥᩈᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᨠᩁᩮᩣᩉᩦ”ᨲᩥ ᩑᩅᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᩋᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᨷᩣᩈᩣᨱᩁᩩᨠ᩠ᨡᩣᨴᩦᨶᩥ ᩅᩤ ᨷᩅᨭ᩠ᨭᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨠᨲ᩠ᨲᩁᨴᨱ᩠ᨯᩮᨶ ᩅᩤ ᩋᩣᨠᨯ᩠ᨰ ᩋᩣᨠᨯ᩠ᨰ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩔ ᨷᨳᩅᩦ ᨽᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩈᩣ “ᨲᩮᨶ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩥᨶᩣ ᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧ ᩋᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧ ᨽᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᨲᩣᨿ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨲᩥ ᩋᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᩔᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩅᩥᩉᩥᨲᩮᩣ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨠᨳᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩣᨴᨦ᩠ᨣᩩᨭ᩠ᨮᨠᩮᨶ ᩅᩤ ᨠᨲ᩠ᨲᩁᨿᨭ᩠ᨮᩥᨿᩤ ᩅᩤ ᨷᨳᩅᩥᩴ ᩅᩥᩃᩥᨡᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩋᩔᨲᩥᨿᩣ ᩅᩥᩃᩥᨡᨶ᩠ᨲᩔ ᩅᩤ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩔ ᩅᩤ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨣᩮᩉᩮ ᨨᨶ᩠ᨶᩴ ᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᨷᨳᩅᩥᩴ “ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨷᨳᩅᩦ”ᨲᩥ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, “ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨷᨳᩅᩦ”ᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩅᩥᨠᩮᩣᨷᩮᨲᩥ, “ᨡᨱᩣᨾᩥ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩣᨾᩥ ᨴᩉᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩤ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ , ᨠᩮᩅᩃᩴ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨷᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨡᩃᩥᨲ᩠ᨲᩣᨴᩦᨶᩥ ᩅᩤ ᨮᨷᩮᨲᩥ, ᨴᩣᨿᨾᩣᨴᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩤ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩴ ᨷᩣᨲᩮᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ᪨

ᨲᩥᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ – ᨠᩣᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩤᨧᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨠᩣᨿᩅᩤᨧᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨧ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ᪨ ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᨷᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨲᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩥᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨷᨳᩅᩦᨡᨱᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᨴᩈᨾᩴ᪨

ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶ ᨾᩩᩈᩣᩅᩤᨴᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨷᨮᨾᩮᩣ᪨

᪂᪨ ᨽᩪᨲᨣᩤᨾᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪁᪨ ᨽᩪᨲᨣᩤᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪈᪙᪨ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩅᨣ᩠ᨣᩔ ᨷᨮᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮ – ᩋᩣᩊᩅᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩔᩣ ᩅᩈᨲᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᩣᩊᩅᨧ᩠ᨧᩮᨲᩥᨿᩴ᪨ ᨶᩣᨣᩁᩔ ᨴᩣᩉᩥᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨷᩮᨲᩦᨲᩥ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨧ᩠ᨨᩮᨴᨶᩴ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᩮᩉᩥ ᩋᩈᩮᨠ᩠ᨡᩣᨶᩴ ᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᩅᨠ᩠ᨡᨾᩥᩈᩣᨴᩦᨲᩥ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩤ ᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨭ᩠ᨮᨠᨴᩮᩅᨲᩣᨿ ᨲᩥᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᨶᩣᨣᩁᩔ ᨴᩤᩉᩥᩴ ᩅᨶᨾᩩᩃᩮᨾᩮᩅ ᩃᨠ᩠ᨡᩥᩴ᪨ ᨶ ᩃᩮ ᨾᩮᨲᩴ ᨷᨲᩥᩁᩪᨷᨲ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩋᨿᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩮᨷᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ – ᩉᩥᨾᩅᨶ᩠ᨲᩮ ᨠᩥᩁ ᨷᨠ᩠ᨡᩦᩅᩈᨽᩮᩣ ᨴᩮᩅᨲᩣᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᩣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨭ᩠ᨮᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ – “ᨲ᩠ᩅᩴ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨭ᩠ᨮᩮ ᨮᩥᨲᩣ ᨶ ᨮᩥᨲᩣ”ᨲᩥ? ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨲᩣᨿ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮ ᩃᨴ᩠ᨵᨾᩣᨶᩮ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨴᩮᩅᨲᩣᨿ ᨾᩉᩮᩈᨠ᩠ᨡᨴᩮᩅᨲᩣᩈᩔ ᩋᨠᩁᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩣ ᨴᩮᩅᨲᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨭ᩠ᨮᩮ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩣ ᨴᩮᩅᨲᩣᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᩣᨲᩴ ᨷᩅᩥᩈᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩃᨽᨲᩥ᪨ ᩍᨲᩥ ᩈᩣ ᨴᩮᩅᨲᩣ ᩍᨾᩔ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨭ᩠ᨮᩮ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᨶᨷᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᩋᩣᩅᩥᨠᨧ᩠ᨧ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨧ ᩈᨾᩩᨷᩣ ᩈᩩᨲᩈᩩᨴ᩠ᨵᩈᨾᩩᨴᩮᩈᨶᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩮᨶ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᨷᨭ᩠ᨮᨠ᩠ᨠᨲᩣᨴᩦᨠᩣᩁᩮ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᩥᩁᩥᨿᩴ ᩋᨶᩩᩔᩁᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩔᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᩉᩮᩣᩈᩥ – “ᨶ ᨡᩮᩣ ᨾᩮᨲᩴ ᨷᨲᩥᩁᩪᨷᩴ...ᨷᩮ...ᩅᩮᩣᩁᩮᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩔ ᨴᩮᩅᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᩣᩁᩮᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨷᨲᩔᩣ “ᩋᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩈᨷᩥᨲᩥᨠᩣ ᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᩉᩴ ᨲᨳᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨴᩣᨿ ᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿ ᨾᩁᩥᨿᩣᨴᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ, ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᨷᨭᩥᩈᨬ᩠ᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨴᩮᩅᨲᩮᨲᩥ ᩈᨧᩮ ᩋᨩ᩠ᨩ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨴᩮᩅᨲᩮ᪨ ᨷᩈᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣᩈᩦᨲᩥ ᨩᨶᩮᨿ᩠ᨿᩣᩈᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩮᨿ᩠ᨿᩣᩈᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨷᨶ ᩅᨲ᩠ᩅᩤ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩴ ᨴᩮᩅᨲᩴ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ –

“ເຍາ ເຈ ຮູປຽຕິຕໍ ເກາຊິ, ຣຊິ ກຕ຺ຕິຈ ຈາຣເຍ;

ຕຍທໍ ນາຣຊິ໌ ຼາຍິ, ຣສິ຺ກ຺ກາເທາ ຊາຕເຣາ ຂເຄາ”ຕິ໌ (ຂ໌ ປ໌ ໑໑໑);

ຊາຍໍ ກາຄຍກາສິ໌ ກາຄາປຣິເຍານາເຄ ນາ ເຮຈຕາ ເນາຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຊ຺ຈາສິ໌ ປຸຄ ກກຈາ ນຍຽຕ຺ຕປຣິນາຍ ຂຍໍ ເຮເນເຕ຺ຕາ –

“ເຍາ ຮູປຽຕິຕໍ ຍິເຄຕິ ເກາຊິ, ຍິນຊິ ນປຽຍິນໍຈ ຊູນເຂຫິ;

ເນາ ກິກ຺ກ ຂທາຕິ ຊູຣປິຣິ, ຮູຣເກາ ຍິຫ຺ຫຍິຈຕ຺ຕຈິ ປຸຣາໜ”ຕ຺ຕິ໌ (ນຸ໌ ຄ໌ ໑);

ຊາຍໍ ກາຄຍກາສິ໌ ຕ໓ ປຄຍກາຄາ ຂຍໍປເຂ ນຕ຺ກທໍ ອາຣຸຍທາ, ຊຸຕິຍາ ນຸຕ຺ຕຄິປິເຕ, ຈຕ຺ຕ ປຄ ຍິຄເຍຕິ໌ ອຄ ກກຈາ ຂຍໍ

ເຮເນເຕ຺ຕາເຍຈ ຕນ຺ນາ ເຮຈຕາຍ ຈນຄຊ຺ຈາຄໍ ອາຈຂ຺ຂເຕ຺ຕາ ປຕິຣຸປໍ ຜາຄໍ ຊິສ຺ວາ “ກຊ຺ຊ, ເຮຈເຕ, ອນຸກສິ຺ ຊູກາເນ ຣຸເກ຺ລາ ຍິຍິເຕ຺ຕາ, ຕສິ຺

ຮູປກຊ຺ຊາ”ຕິ ອາຫ໌ ເນາ ກິຣ ຣຸເກ຺ລາ ຄ ອາຍອຍິຣເຊ຺, ເຂຕຈຄນ຺ນ ອເຕ຺ຕາປຣິເກ຺ລເປ, ຍນ຺ນ ເຮຈປຸຕ຺ຕນ຺ນ ປຣິກ຺ກເທາ ອເທາສິ, ເນາ ຊຸເຕາ;

ຕສ຺ວາ “ຍິຍິເຕ຺ຕາ”ຕິ ຊຸເຕ຺ຕາ໌ ຕເຕາ ປຊ຺ຈາຍ ຈ ປຄ ນາ ເຮຈຕາ ນຍໍາສຍ຺ຍຊ຺ຊເຕາ ລຊ຺ຊປຣິທາຣາ ຍຸຊ຺ຊປຊ຺ຈາຍິກາ ອເທາສິ໌ ຍຄາ

ເຮຈຕານຍາກເຍາ ເທາຕິ, ຕຄາ ຍເທານກ຺ລເຮຈຕານຸ ອາກຊ຺ຊ຺ຕີນຸ ອຍ຺ຍາ ອເປຽນກ຺ລາ ເຮຈຕາ ຍາຈ ຍທານຍຊ຺ຈກ຺ກຈາຍອປຍ຺ຍາຕາ ຕາຈ

ປຂິກ຺ກຍຕ຺ຕິ໌ ອຍໍ ປຄ ອຕ຺ຕເຄາ ຈນຄຊ຺ຈາເຄ ຄິສີຊິສ຺ວາຈ ຂຍໍ ນຸໜາຕິ໌ ຍຍິ ປຄຍຍາເຍ ກິກ຺ລ ປຄໍາປຸຊ຺ຊ຺ຕິ, ຍຊ຺ຍິຍຍາເຍ ເຮຈຕາ, ຕໍ ນຍ຺ຍາ

ຕເຕ຺ວຈ ຄິສີຊິສ຺ວາ ນຸໜາຕິ໌ ຈຕ຺ຕາເຣາ ຈ ຍທາຣາຂາເຄາປິ ກກຈເຕາ ຮູປຊ຺ຈາຄໍ ອາກຕ຺ວາ ກຊ຺ຊ຺ຕາ ຕໍ ເຮຈຕໍ ຊິສ຺ວາຈ ກຊ຺ຊ຺ຕິ໌

໒໐໌ ຄຸຕກາຍປິຕຍຽຕາຍາຕິ ໑ຕ຺ຕ ກຈຕ຺ຕິ ອທຸຊຸຊ຺ຍາຕິ ຄຸຕາ; ຂາຍຕ຺ຕິ ຈຊ຺ຊ຺ຕິ ຂາຕາ ຈຊ຺ຕາ ຈາຕິ ອເຕ຺ວາ໌ ກາເຍາຕິ ຣາສິ; ຄຸຕາຄໍ

ກາເຍາຕິ ຄຸຕກາເຍາ; ຄຸຕາ ໑ຈ ຈາ ກາເຍາ ຄຸຕກາເຍາ; ປຕິຊ຺ຕຫຣິຕຕິໜຣຸກ຺ລາຊີຄເຍຕໍ ອຊິຈຈຄໍ໌ ປິຕຍຽນ຺ນ ກາເຈາ ປິຕຍຽຕາ;

ເລຂຄເກຂຄາຊີທິ ຍຄາຣຸຈິ ປຣິກຸຊ຺ຕິຕຍ຺ຍາຕາຕິ ອເຕ຺ວາ໌ ຕນ຺ນາ ຄຸຕກາຍປິຕຍຽຕາຍ; ຄິຍິຕ຺ຕເຕ຺ວ ກຸຍໍຈຈຄໍ, ຄຸຕກາຍປິຕຍຽຕາເທຕຸ,

ຄຸຕກາຍນ຺ນ ເລຂຄາຊິປຊ຺ຍາ ປິຍິຕ຺ຕິຍຕ຺ຕິ ອເຕ຺ວາ໌

໒໑໌ ຊາຄາຄິ ຕໍ ຄຸຕກາຍໍ ຍິກຂິສ຺ວາ ຂເນ຺ນເຕ຺ຕາ ຄຸຕກາເຍາ ຄາຍ ປຊ຺ຊາ ຕີຂຂາຕາຄີຕິອາຊິຍາຫ໌ ຕຕ຺ວ ຄຸຕກາເຍາ ຄາຍາຕິ ຄຸຕກາຍໍ ຮູຊ຺ຊຣິສ຺ວາ

ຍສິ຺ ນຕິ ຄຸຕກາເຍາ ເທາຕິ, ຕໍ ຂເນ຺ນຽຕໍ “ປຊ຺ຊາ ຕີຂຂາຕາຄີ”ຕິ ອາທາຕິ ອຊ຺ກຄາຍຸ ຊຸຕ຺ຕໍ໌ ໑ຈໍ ນເຕ຺ຕປິ “ຍາຄິ ຈາ ປຄຍ຺ຍາຄິປິ ອຕ຺ວ

ຍຸເລ ຂາຍຕ຺ຕີ”ຕິອາຊີຄິ ຄ ນເຍຕ຺ຕິ໌ ຄ ທິ ຍຸລຕີຂາຊີຄິ ຍຸລິຊີນຸ ຂາຍຕ຺ຕິ, ຍຸລິຊີນຸ ຂາຍຍາຄາຄິ ປຄ ຕາຄິ ຕີຂາກຕາຄິ, ຕສ຺ວາ ໑ຈເຍຕ຺ວ

ຈຫ຺ຫຄາ ເຈຊິຕຍ຺ຍາ – ຄຸຕກາເຍາ ຄາຍາຕິ ຍິກຂິຕຍ຺ຍາປຂໍ໌ ປຊ຺ຊາຕິ ຕນ຺ນ ຍິກາກປຣິເຊ຺ຊເຄາ໌ ຕີຂຂາຕາຄີຕິ ປຣິຊ຺ຊິຄຸຂຍໍຄິຂນ຺ນຽຄໍ໌ ຕນ຺ນເຕ຺ວາ

– ຕີເຂທິ ຂາຕາຄິ ຕີຂຂາຕາຄິ; ຣຸກ຺ລາຊີຄເຍຕໍ ອຊິຈຈຄໍ໌ ອປເຣາ ຄເຍາ – ຕີຂາຄິ ຈ ຕາຄິ ຍິຂາຕາຄິ ຈ ປນຸຕາຄິ ຄິຍ຺ຍາຕ຺ຕປຫ຺ຫຍຸລິຄີຕິ

ចិតជាតានិ។ ឲតេន អល្លចាលិកានិបិ ធបិតានិ កិច្ចតួបណ្ណមូលានិ សិទ្ធិចេទានីនិ បក្ខេហា ពតោ ហោតិ។

ឰដានិ ឃេហិ ចិតេហិ ជាតត្តា រូបានីតិ ចិតជាតានីតិ ចុត្តានិ, តានិ ឥទេវ្យសន្តា "មូលចិត"ត្តិអាទិយាហ។ តេសំ ស្ថេនស្ថេសា បិកនេដ ឲច។ តិនេស្ថេ ឃានិ ចា បតន្ទ្ពានិបិ អត្ថិ មូលេ ខាឃត្តិ មូលេ សន្ធាឃត្តីតិ ឲត្ថ ចិតេតា តិត្ថានេត្តត ចិតំ ឥស្សិតំ , តស្មា ឲចនេយត្ថ អនេត្ថា ឥដ្ឋនេត្តា, ឃានិ ចា បតន្ទ្ពានិបិ អត្ថិ អាលុចកនេសទ្រុកយលុប្យលបុស្តឹកក្យុចលឃកត្តុបិដលិមូលិឌិនកនេឥ មូលេ ពដ្ឋចល្លិទ្រុក្ខានីតិ ខាឃត្តិ សន្ធាឃត្តិ, តានិ ឃមិប្បូលេ ខាឃត្តិ នេចេ សន្ធាឃត្តិ ន តព្ពា, បិញ្ចត្តំ ចុត្តំ ហលិត្ថានិ ន សត្ថាមិ ឲតំ មូលចិតំ តាយ។ ឲនេសច តនេឃា លត្ថចិខានិស្ស។ នេឃចាបតកលត្ថចិនេខស្ស បនេតត្ថ អមួងនិកត្ថសាលត្យហិបិញ្ចត្តកត្ថកលិការានីតិ លត្ថចិខានិ, អមូលចល្លិ ចត្យនេស្សចល្លិកលាចិទានីតិ ឲញ្ញចិខានិ យកចិស្យុយតដឃស្យុយតានីតិ អក្កចិខានិ, អមួងមួបតសដ្ឋិអានីតិ ចិដចិខានីតិ ឥដ្ឋត្ថានិ។

៥៧។ ឰដានិ យំ ចុត្តំ "ក្ខតកាយបិតញ្ញតាឃ បិនិត្តិឃ"ត្តិ តត្ថ សន្ធាចនេសត អាបត្តាតាបត្តិកេឝំ បិតញ្ញតាកេឥព្ពា ឥនេស្សនេត្តា ចិនេដ ចិដសត្ថិតិអាទិយាហ។ តត្ថ ឃឆា "សាលិតំ នេចបិ ខ្លួនតំ ក្យន្តូតិ"តិអានិស្ស (ឃ។ តិ។ ១។៤៩) សាលិតណ្ហុលានំ ខ្លួននោ "សាលិតំ ខ្លួននោ"តិ ចុត្តតិ, ឲចំ ចិដនេតា សមួនេតា ក្ខតកានេឃា "ចិដ"ត្តិ ចុនេត្តាតិ នេចឥិតនេត្តា។ យំ បត "ចិដកាយក្ខតកាយសឃានេមួ្ក បដិចិននេតា"តិអានិស្ស (ធិ។ តិ។ ១។១០) ចុត្តំ ក្ខតកាយបរិនេយាចតំ កត្វា ឋបិតំ ចិដំ, តំ ទ្រុក្ខដចត្ត្យ។ អឆ ចា ឃនេឥតំ "ក្ខតកានេឃា តាយា"តិ សិក្ខាបឥចិកត្តុស្ស អានិបឥំ, នេតត សត្ថិ នេឃានេខត្វា យំ ចិដំ ក្ខតកានេឃា តាយ នេហាតិ, តស្មិំ ចិនេដ ចិដសត្ថិ សត្ថកានីតិ ពនេហត្វា សយំ ចា លិត្ថតិ អនេត្ថត ចា នេលខានេបតិ, បិសាណានីតិ ពនេហត្វា សយំ ចា កិត្តតិ អនេត្ថត ចា នេកខានេបតិ, អក្កិ ស្ថបសំហរិត្វា សយំ ចា បចតិ អនេត្ថត ចា បចានេបតិ, អាបត្តិ បិនិត្តិឃស្សាតិ ឲចនេយត្ថ អនេត្ថា នេចឥិតនេត្តា។ ឃឆាទ្រុតំ បត ពនេហត្វា ក្ខតកាយចិតិយុត្តស្ស ចិដស្ស លិត្ថតានិកេខាឃ បិតញ្ញតាឃ បិនិត្តិយំ ត ចត្តត្តា។

អឃនេញ្ញត្ថ ចិតិដ្ឋឃកឆា – ក្ខតកាយំ ចិនេកានេបត្តស្ស បិនិត្តិយំ ក្ខតកាយបរិនេយាចិតំ បញ្ញាចិឥយិ ចិដកាយំ ចិនេកានេបត្តស្ស ទ្រុក្ខដំ។ ចិដកាយក្ខតកានេឃា តានេយស អត្ថិ ស្ថេកនេដ្ឋា, អត្ថិ ឆលនេដ្ឋា ។ តត្ថ ស្ថេកនេដ្ឋា សាសបយត្តិកា តិលចិដកានិកេខា សបណ្ណិកា អបណ្ណិកា ន សត្ថា នេសចាលខាតិ អត្តយនេសា ស្ថេកបប្យដកំ ស្ថបិកាឃ "ក្ខតកានេឃា"តិ នេចឥិតនេត្តា។ ស្ថេកបប្យដនេកា តាយ ស្ថបរិ ឆនេដ្ឋា ឲទ្រុសចណ្ណា, នេហដ្ឋា មុក្ខ តីលចណ្ណា នេហាតិ។ តត្ថ ឃស្ស នេសចាលស្ស មូលំ ខ្លួទ្រុហិត្វា បឆចិយំ បតិដ្ឋិតំ, តស្ស បឆចិ ដាតំ។ នេឃា ស្ថេកនេក សញ្ញាទតិ, តស្ស ស្ថេកំ។ បឆចិយំ បតិដ្ឋិតំ ឃត្ថ កត្ថចិ ចិនេកានេបត្តស្ស ស្ថេដ្ឋទិត្វា ចា ដាតត្តទំ សក្កានេយត្តស្ស បិនិត្តិយំ។ ស្ថេកនេក សញ្ញាទត្តិ ចិនេកានេបត្តនេស្សច បិនិត្តិយំ។ ហនេត្ថហិ បត ឰនេតា ចិនេតា ន ចិឃ្លហិត្វា ត្យាឃិតុំ ចដតិ, សកលចិញ្ញស្ថេកំ តស្ស ដាតំ។ តស្មា ត នេសា ឲត្តាចតា ដាតត្តទំ សក្កាយិនេតា នេហាតិ។ ស្ថេកនេតា បត ស្ថេកនេកត ចិតា សញ្ញាទ្ធ ស្ថេក្ខិបិតុំ ត ចដតិ, ស្ថេកនេកត សត្ថិ ស្ថេក្ខិបិត្វា បុត ស្ថេកនេក បក្ខិបិតុំ ចដតិ។ បរិស្សាចតត្តនេទត តិក្ខយតិ, កប្បិយំ កានានេបត្វាច ស្ថេកំ បរិក្ខិត្តតព្ពំ។ ស្ថប្យលិតិបត្យមិតិអានីតិ ខលខចល្លិតិណាតិ ស្ថេកនេតា ស្ថេដ្ឋទត្តស្ស ចា តនេត្ថច ចិនេកានេបត្តស្ស ចា បិនិត្តិយំ។ បនេទហិ ស្ថប្យាខិតានិ ចិនេកានេបត្តស្ស ទ្រុក្ខដំ។ តានិ ហិ ចិដកានេយ សក្ខហំ ពច្ឆតិ។ តិលចិដកសាសបយត្តកនេសចានេលិបិ ស្ថេកនេតា ស្ថេដ្ឋនេតា អមិលិនេតា អក្កចិដសក្ខហំ ពច្ឆតិ។ យហាបច្ចទិឃានិស្ស "អតត្តកតិលចិដនិកាឥកបប្យដកានីតិ ទ្រុក្ខដចត្ត្យកានិ"តិ ចុត្តំ, តត្ថ ការណំ ត ទិស្សតិ។ អត្ថកដ្ឋកឆាយំ "សម្យណ្ណក្ខតកានេឃា ត នេហាតិ,

ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᨿᩥᨴᩴ ᨶ ᩈᨾᩮᨲᩥ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩮ ᩉᩥ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩶ ᩋᩈᨾ᩠ᨽᩥᨶ᩠ᨶᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨶᩣᨿ ᨲᨲᩥᨿᩣ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩮᨶ ᨶᩮᩅ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨶ ᩋᨦ᩠ᨣᨩᩣᨲᩔ ᩋᩣᨠᩣᩈᨲᩮᩣ᩶ ᩋᨳ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩈᨦ᩠ᨣᩉᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ, ᨲᨿᩥᨴᩴ ᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩋᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᨻᩃᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩣᨴᩥᩈᩔ ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩔᩣᨲᩥ᩶ ᩋᨸᩥᨧ "ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨠᨲᨭ᩠ᨮᩣ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨶᨿᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ᩶

ᨨᩊᨦ᩠ᨣᩮ – ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ ᩋᨧᩮᨲᨶᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩣᨿ ᩉᩮᩣᨲᩥ᩶ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮ ᨶᩣᨾ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨿᩮᩣ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩮᩣ᩶ ᨲᩣᩅᨲᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲᩮᨶ ᨶᩣᨾ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨿᩮᩣ ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩮᩣ᩶ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨸᨶ ᩋᨹᩃᩥᨲᩣᨿ ᨶᩣᨾ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩮᩣ, ᨹᩃᩥᨲᩣᨿ ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ᩶ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨸᨶ ᨹᩃᩥᨲᩣ ᨿᩣᩅ ᨶᩥᩃᨸᨱ᩠ᨱᩣ, ᨲᩣᩅ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶᩮᩅ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣ, ᨲᨴᩣ ᨹᩃᩥᨲᩮᩣ ᩅᩮᩊᩩ᩶ ᨿᨴᩣ ᨸᨶ ᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨽᩩᩔᨲᩥ, ᨲᨴᩣ ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᩶ ᨠᨳᩴ ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ? ᨹᩃᩥᨲᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ᩶ ᨠᩥᩴ ᨲᨲᩮᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ? ᨶ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ᩶ ᨿᨴᩥ ᩉᩥ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶᩮᩅ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿ᩶ ᨻᩦᨩᩈᩣᩃᩥᩈᩩᩴᨠᩮᩣ ᩃᩥᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᩣᩈᩥᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᩁᩣᩈᩥᨠᨲᩅᨭ᩠ᨭᨠᩮᩉᩥ ᩁᨲᨶᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩣᨸᩥ ᩈᩣᩃᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶᩮᩅ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ᩶ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨾᩪᩃᨸᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨧ ᨶᩥᨲᩥᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨧ ᨶᩥᩃ᩠ᩃᩦᩋᩣᩁᩮᩣᨸᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨧ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᨶᩥᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥ, ᨾᩪᩃᩔ ᨧᩮᩅ ᨸᨱ᩠ᨱᩔ ᨧ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶ᩠ᨲᩔ ᨸᨶ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩈᨦ᩠ᨣᩉᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ᩶ ᨾᩪᩃᨾᨲ᩠ᨲᩔ ᨸᨶ ᨸᨱ᩠ᨱᨾᨲ᩠ᨲᩔ ᨧ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶ᩠ᨲᩔ ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᩶

ᨿᩣᨶᩥ ᨠᩣᨶᩥᨧᩥ ᨻᩦᨩᩣᨶᩥ ᨸᨳᩅᩥᨿᩴ ᩅᩣ ᩁᩪᨸᨠᩮ ᨶᩥᨡᩥᨱᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᨸᩥᨲᩣᨶᩥ, ᨠᨸᩣᩃᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩣ ᩋᩃ᩠ᩃᨸᩴᩈᩩᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ ᨾᩪᩃᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᨸᨱ᩠ᨱᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᨻᩦᨩᩣᨶᩥᨿᩮᩅ᩶ ᩈᨧᩮᨸᩥ ᨾᩪᩃᩣᨶᩥ ᨧ ᩏᨸᩁᩥ ᩋᨦ᩠ᨠᩩᩁᩮᩣ ᨧ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨲᩥ, ᨿᩣᩅ ᩋᨦ᩠ᨠᩩᩁᩮᩣ ᩉᩁᩥᨲᩮᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩣᩅ ᨻᩦᨩᩣᨶᩥᨿᩮᩅ᩶ ᨾᩩᨣ᩠ᨣᩣᨴᩦᨶᩴ ᨸᨶ ᨸᨱ᩠ᨱᩮᩈᩩ ᩏᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩈᩩ ᨽᩪᨲᨣᩣᨾᩮᩣᨲᩥ ᩅᩣ ᩋᨦ᩠ᨠᩩᩁᩮ ᩉᩁᩥᨲᩮ ᨶᩦᩃᨸᨱ᩠ᨱᩅᨱ᩠ᨱᩮ ᨩᩣᨲᩮ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩈᨦ᩠ᨣᩉᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ᩶ ᨲᩣᩃᨭ᩠ᨮᩦᨶᩴ ᨸᨮᨾᩴ ᩈᩪᨠᩁᨴᩣᨮᩣ ᩅᩥᨿ ᨾᩪᩃᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨲᩥ᩶ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᨿᩣᩅ ᩏᨸᩁᩥ ᨸᨲ᩠ᨲᩅᨭ᩠ᨭᩥ ᨶ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨲᩥ, ᨲᩣᩅ ᨻᩦᨩᨣᩣᨾᩮᩣᨿᩮᩅ᩶ ᨶᩣᩊᩥᨠᩮᩁᩔ ᨲᨧᩴ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᨶ᩠ᨲᩈᩪᨧᩥ ᩅᩥᨿ ᩋᨦ᩠ᨠᩩᩁᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨲᩥ, ᨿᩣᩅ ᨾᩥᨣᩈᩥᨦ᩠ᨣᩈᨴᩥᩈᩣ ᨶᩦᩃᨸᨲ᩠ᨲᩅᨭ᩠ᨭᩥ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩣᩅ ᨻᩦᨩᨣᩣᨾᩮᩣᨿᩮᩅ᩶ ᨾᩪᩃᩮ ᩋᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᨲᩣᨴᩥᩈᩣᨿ ᨸᨲ᩠ᨲᩅᨭ᩠ᨭᩥᨿᩣ ᨩᩣᨲᩣᨿ ᩋᨾᩪᩃᨠᨽᩪᨲᨣᩣᨾᩈᨦ᩠ᨣᩉᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᩶

ᩋᨾ᩠ᨻᨭ᩠ᨮᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᨻᩦᨩᩣᨶᩥᨸᩥ ᨻᩦᨩᨽᩪᨲᩣᨶᩥ᩶ ᨧᨠ᩠ᨠᩃᩥᨠᩣ ᩅᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨠᩣ ᩅᩣ ᨿᩣ ᨠᩣᨧᩥ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮ ᨩᩣᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩒᨲ᩠ᨳᩁᨲᩥ, ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣᩅ ᨲᩔᩣ ᨮᩣᨶᩴ, ᨲᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩔ ᩅᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᩶ ᩅᨶ᩠ᨴᩣᨠᩣ ᩋᨾᩪᩃᩥᨠᩣ ᩃᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨦ᩠ᨠᩩᩁᩮᨧᩮᨴᨠᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨶᨡᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩮ ᨶᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩔᩣᨸᩥ ᩋᨿᨾᩮᩅ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ᩶ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᨸᩥᨭᨠᩣᩁᨶᩮᨠᩣᩁᨶᩥᨿᩣᨴᩦᩈᩩ ᨶᩦᩃᩅᨱ᩠ᨱᩣ ᩈᩮᩅᩣᩃᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨿᩣᩅ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨲᩦᨱᩥ ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨶ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩣᩅ ᩋᨣ᩠ᨣᨻᩦᨩᩈᨦ᩠ᨣᩉᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᩶ ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨩᩣᨲᩮᩈᩩ ᨸᨱ᩠ᨱᨧ᩠ᨨᩮᨴᨠᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨲᩔ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩈᨦ᩠ᨣᩉᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᩶ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩅᩔᩮ ᩃᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩁᩪᨸᩥᨿᨴᩮᩅᩈᩥᨠᩮ ᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᨽᩣᩅᩮᨷᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᩶ ᩈᨧᩮ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩈᨾᨿᩮ ᨸᩩᨷ᩠ᨷᩈᩮᩅᩣᩃᩮ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨻᩩᨩ᩠ᨫᩥᨲ᩠ᩅᩣᩋᩣᨴᩦᩉᩥ ᨴᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨷᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᩶ ᨷᩣᨱᩦᨿᨴᩮᩅᨴᩦᨶᩴ ᨷᩣᩉᩥ ᩈᩮᩅᩣᩃᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ, ᩋᩈᨶ᩠ᨲᩣ ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣ᩶ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨾ᩠ᨾᨸᩪᨩᩣᨴᩦᩈᩩ ᨠᨱ᩠ᨱᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨾᨿᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – "ᩈᨧᩮ ᩈᩮᩅᩣᩃᨸᩁᩥᨠᨾ᩠ᨾᨲᩣ ᨶᩥᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᨱ᩠ᨱᩥᨠᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩮᩣᨽᨬ᩠ᨬᨾᨶᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩦᨩᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ"ᨲᩥ (ᨿᩉᩣᨧ᩶ ᩙᩙ)᩶

ᨷᩥᩈᩣᨱᨩᩣᨲᩥᨷᩥᩈᩣᨱᨴᨱ᩠ᨯᩈᩮᩅᩣᩃᩈᩮᩃᩮᨿ᩠ᨿᨠᩣᨴᩦᨶᩥ ᩋᩉᩁᩥᨲᩅᨱ᩠ᨱᩣᨶᩥ ᩋᨷᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᨧ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩅᨲ᩠ᨳᩪᨶᩥ᩶ ᩋᩉᩥᨧ᩠ᨨᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨿᩣᩅ ᨾᨠᩩᩊᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩣᩅ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩅᨲ᩠ᨳᩩ᩶ ᨷᩩᨷ᩠ᨹᩥᨲᨠᩣᩃᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᨷ᩠ᨷᩣᩉᩣᩁᩥᨠᩴ᩶ ᩋᩃ᩠ᩃᩁᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨷᨶ ᩋᩉᩥᨧ᩠ᨨᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᨧᩴ ᩅᩥᨠᩮᩣᨷᩮᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ

ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᪨ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨸᨸ᩠ᨸᨭᩥᨠᩣᨿᨸᩥ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᨿᩣ ᨸᨶ ᨴᨶ᩠ᨲᩈᩣᩃᨠᨠᩩᩈᩣᨴᩦᨶᩴ ᨸᨸ᩠ᨸᨭᩥᨠᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ, ᨲᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩴ ᩈᩩᨠ᩠ᨡᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮ ᩅᩤ ᩃᨣ᩠ᨣᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩋᩃ᩠ᩃᩁᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩃᩣᨡᩣᨿᨸᩥ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨧᩣᩃᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨱ᩠ᨯᩩᨸᩃᩣᩈᩴ ᩅᩤ ᨸᩁᩥᨱᨲᨠᨱᩥᨠᩣᩁᩣᨴᩥᨸᩩᨸ᩠ᨹᩴ ᩅᩤ ᨸᩣᨲᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨾᩮᩅ᪨ ᩉᨲ᩠ᨳᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩮᨶ ᨾᩩᨴᩩᨠᩮᩈᩩ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨸᩃ᩠ᩃᩅᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩤ ᨲᨧ᩠ᨨᩣᨲᨠᨲᩣᩃᨸᨱ᩠ᨱᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩤ ᩋᨠ᩠ᨡᩁᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩔᩣᨸᩥ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨

ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩣᨴᩦᨶᩴ ᨸᩩᨸ᩠ᨹᩴ ᩒᨧᩥᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨲᩮᩉᩥ ᨸᨶ ᨸᩩᨸ᩠ᨹᩮᩉᩥ ᨸᩣᨶᩦᨿᩴ ᨶ ᩅᩤᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨸᩣᨶᩦᨿᩅᩤᩈᨲ᩠ᨳᩥᨠᩮᨶ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᨠᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨸ᩠ᨹᩣᨶᩥ ᨴᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨ ᨹᩃᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨠᩮᨶ ᨶᩣᩊᩥᨠᩮᩁᩣᨴᩦᨶᩴ ᨶ ᨡᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᨠᩣᩁᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨹᩃᩴ ᨡᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩮ ᨣᨱ᩠ᨮᩥ ᩅᩤ ᩃᨲᩴ ᩅᩤ ᨸᩅᩤᩁᩮᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩮᩉᩥ ᩈᨿᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨠᨯ᩠ᨰᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᨸᨶ ᩏᩔᩣᩉᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨶᩣᨠᨯ᩠ᨰᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨠᨯ᩠ᨰᨶᩣᨠᩣᩁᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩥᨿ ᩋᨲ᩠ᨳᩮ ᨣᩉᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨿᩮᩈᩴ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩣᨶᩴ ᩈᩣᨡᩣ ᩁᩩᩉᨲᩥ, ᨲᩮᩈᩴ ᩈᩣᨡᩴ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨠᩣᨸᩦᩊᨶᩣᨴᩦᨶᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᩋᨠᩣᩁᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨲᩮᨶ ᩅᩤ ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩤ ᩋᨲ᩠ᨳᨿᩮᩣ ᨶᩮᨲᨸᩥ ᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᩋᩃ᩠ᩃᩈᩥᨦ᩠ᨣᩥᩅᩮᩁᩣᨴᩦᩈᩩᨸᩥ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᩈᨧᩮ ᨸᨶ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᨠᩣᩁᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩪᩃᩮ ᨸᩮᩈᩮᩈᩥ ᨮᨸᩥᨲᩔ ᨾᩪᩃᩴ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨿᨲᩥ, ᩏᨸᩁᩥᨽᩣᨣᩮ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᩋᨦ᩠ᨠᩩᩁᩮᩣ ᨩᩣᨿᨲᩥ, ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣᨽᩣᨣᩮ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨾᩪᩃᩮ ᨧ ᨶᩦᩃᨦ᩠ᨠᩩᩁᩮ ᨧ ᨩᩣᨲᩮ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ ᩅᩤ ᨨᩮᨴᩣᨸᩮᨲᩥ ᩅᩤᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨿᩮᩣᩈᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩮᨶᩣᩈᩥᨠᩣᨿᨸᩥ ᨲᩥᨱᩣᨶᩥ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᨸᩩᨾᩥᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨿᩴ ᩅᩤ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᩤ ᨨᩮᨴᩣᨸᩮᨲᩥ᪨ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ ᩅᩤ ᨽᩮᨴᩣᨸᩮᨲᩥ ᩅᩤᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨿᩮᩣᩈᩣ ᩅᩮᩊᩩᨿᨭ᩠ᨮᩥᨿᩮᩣᨸᩥ ᨨᩥᨬ᩠ᨩᨶᨠᩴ ᨨᩥᨬ᩠ᨩᨲᩩ, ᨽᩥᨬ᩠ᨩᨶᨠᩴ ᨽᩥᨬ᩠ᨩᨲᩩ, ᩅᨬ᩠ᨩᩥᨲᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩴ ᩅᩥᩈᩮᩈᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨽᩥᨶ᩠ᨶ ᨸᩥᨻᩮᩉᩥ ᩋᨦ᩠ᨠᩩᩁᩮᩣᨲ᩠ᨳᩣ ᩅᩮᩊᩩᩅᩃ᩠ᩃᩥᩌᨴᩦᨶᩥ ᩈᨿᩴ ᩅᩤ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᩤ ᨽᩮᨴᩣᨸᩮᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮᨸᩥ ᩉᩥ ᨲᩥᨱᩴ ᩅᩤ ᩃᨲᩴ ᩅᩤ ᨣᨱ᩠ᨮᩥᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᨽᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨣᨱ᩠ᨮᩥᨸᩥ ᨶ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨲᩣᩃᩁᩩᨠ᩠ᨡᩣᨴᩦᩈᩩ ᨸᨶ ᨧᩮᩣᩁᩣᨶᩴ ᩋᨶᩣᩁᩮᩣᩉᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨴᩣᩁᩩᨾᨠ᩠ᨠᨭᨠᩴ ᩌᨠᩮᩣᨭᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᨱ᩠ᨭᨠᩮ ᨻᨶ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩑᩅᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨴᩣᩁᩩᨾᨠ᩠ᨠᨭᨠᩮᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮ ᩋᩃ᩠ᩃᩦᨿᨾᩣᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨶ ᨸᩦᩊᩦᨿᨲᩥ, ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ "ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴ, ᩃᨲᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴ, ᨠᨶ᩠ᨴᩴ ᩅᩤ ᨾᩪᩃᩴ ᩅᩤ ᩏᨷ᩠ᨸᩣᨭᩮᩉᩦ"ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᩩᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩋᨶᩥᨿᩣᨾᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨶᩥᨿᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨶ "ᩍᨾᩴ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩣ"ᨲᩥᩌᨴᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨶᩣᨾᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ "ᩋᨾ᩠ᨻᩁᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨧᨲᩩᩁᩔᩅᩃ᩠ᩃᩥᩴ ᩋᩣᩃᩩᩅᨠᨶ᩠ᨴᩴ ᨾᩩᨬ᩠ᨩᨲᩥᨱᩴ ᩋᩈᩩᨠᩁᩩᨠ᩠ᨡᨧ᩠ᨨᩃ᩠ᩃᩥᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴ ᨽᩥᨶ᩠ᨴ ᩏᨷ᩠ᨸᩣᨭᩮᩉᩦ"ᨲᩥᩌᨴᩥᩅᨧᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨶᩥᨿᩣᨾᩥᨲᩴ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ "ᩍᨾᩴ ᩋᨾ᩠ᨻᩁᩩᨠ᩠ᨡ"ᨶ᩠ᨲᩥᩌᨴᩥᩅᨧᨶᨾᩮᩅ ᩉᩥ ᨶᩥᨿᩣᨾᩥᨲᩴ ᨶᩣᨾ, ᨲᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

ᨸᨧᨲᩥ ᩅᩤ ᨸᨧᩣᨸᩮᨲᩥ ᩅᩤᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨿᩮᩣᩈᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᨧᩥᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᨽᩪᨲᨣᩤᨾᩮ ᩏᨷᩁᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨿᩴ ᩅᩤ ᨸᨧᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᩤ ᨸᨧᩣᨸᩮᨲᩦᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᨸᨧᩮᩣᨽᩣᩅᨶᩮᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᨶ "ᨾᩩᨣ᩠ᨣᩮ ᨸᨧ, ᨾᩣᩈᩮ ᨸᨧᩣ"ᨲᩥᩌᨴᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ "ᩍᨾᩮ ᨾᩩᨣ᩠ᨣᩮ ᨸᨧ, ᩍᨾᩮ ᨾᩣᩈᩮ ᨸᨧᩣ"ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩴ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥᩌᨴᩦᩈᩩ "ᩍᨾᩴ ᨾᩪᩃᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩴ ᨩᩣᨶ, ᩍᨾᩴ ᨾᩪᩃᩴ ᩅᩤ ᨸᨱ᩠ᨱᩴ ᩅᩤ ᨴᩮᩉᩥ, ᩍᨾᩴ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩅᩤ ᩃᨲᩴ ᩅᩤ ᩋᩣᩉᩁ, ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨸᩩᨸ᩠ᨹᩮᨶ ᩅᩤ ᨹᩃᩮᨶ ᩅᩤ ᨸᨱ᩠ᨱᩮᨶ ᩅᩤ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᩍᨾᩴ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩅᩤ ᩃᨲᩴ ᩅᩤ ᨹᩃᩴ ᩅᩤ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᨠᩁᩮᩣᩉᩦ"ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨽᩪᨲᨣᩤᨾᩮᩣ ᨸᩁᩥᨾᩮᩣᨧᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᨶ ᨻᩦᨩᨣᩤᨾᨸᩁᩥᨾᩮᩣᨧᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᩩᨶ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᨠᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

កប្បិយករណញ្ចេត្ថ ឥមិនា សុត្តានុសារេន វេទិតព្វំ – "អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហិ សមណកប្បេហិ ផលំ បរិភុញ្ជិតុំ អគ្គិបរិចិតំ សត្ថបរិចិតំ នខបរិចិតំ អពីជំ និព្ពដ្ដពីជញ្ញេវ បញ្ចមំ"ន្តិ។ តត្ថ "អគ្គិបរិចិត"ន្តិ អគ្គិនា បរិចិតំ អភិភូតំ ឧណ្ហេន ផុដ្ឋន្តិ អត្ថោ។ "សត្ថបរិចិត"ន្តិ សត្ថេន បរិចិតំ អភិភូតំ ឆិន្នំ វិទ្ធំ វាតិ អត្ថោ។ ឯស នយោ នខបរិចិតេ។ អពីជនិព្ពដ្ដពីជានិ សយមេវ កប្បិយានិ។ អគ្គិនា កប្បិយំ ករោន្តេន កដ្ឋគ្គិគោមយគ្គិអាទីសុ យេន កេនចិ អន្តមសោ លោហខណ្ឌេនាបិ អាហរិត្វា កប្បិយំ កាតព្វំ។ តញ្ច ខោ ឯកទេសេ ផុសន្តេន "កប្បិយ"ន្តិ វត្វាវ កាតព្វំ។ សត្ថេន ករោន្តេន យស្ស កស្សចិ លោហមយសត្ថស្ស អន្តមសោ សូចិនខច្ឆេទនានម្បិ តុណ្ឌេន វា ធារាយ វា ឆេទំ វា វេធំ វា ទស្សេន្តេន "កប្បិយ"ន្តិ វត្វាវ កាតព្វំ។ នខេន កប្បិយំ ករោន្តេន បូតិនខេន ន កាតព្វំ។ មនុស្សានំ បន សីហព្យគ្ឃទីបិមក្កដានំ សកុន្តានញ្ច នខា តិខិណា ហោន្តិ, តេហិ កាតព្វំ។ អស្សមហិំសសូករមិគគោរូបានំ ខុរា អតិខិណា, តេហិ ន កាតព្វំ, កតម្បិ អកតំ ហោតិ។ ហត្ថិនខា បន ខុរា ន ហោន្តិ, តេហិ វដ្ដតិ។ យេហិ បន កាតុំ វដ្ដតិ, តេហិ តត្ថជាតកេហិបិ ឧទ្ធរិត្វា គហិតកេហិបិ ឆេទំ វា វេធំ វា ទស្សេន្តេន "កប្បិយ"ន្តិ វត្វាវ កាតព្វំ។

តត្ថ សចេបិ ពីជានំ បព្ពតមត្តោ រាសិ រុក្ខសហស្សំ វា ឆិន្ទិត្វា ឯកាពទ្ធំ កត្វា ឧច្ឆូនំ វា មហាភារោ ពន្ធិត្វា ឋបិតោ ហោតិ, ឯកស្មិំ ពីជេ វា រុក្ខសាខាយ វា ឧច្ឆុម្ហិ វា កប្បិយេ កតេ សព្ពំ កតំ ហោតិ។ ឧច្ឆូ ច ទារូនិ ច ឯកតោ ពទ្ធានិ ហោន្តិ, ឧច្ឆុំ កប្បិយំ ករិស្សាមីតិ ទារុំ វិជ្ឈតិ, វដ្ដតិយេវ។ សចេ បន យាយ រជ្ជុយា វា វល្លិយា វា ពទ្ធានិ, តំ វិជ្ឈតិ, ន វដ្ដតិ។ ឧច្ឆុខណ្ឌានំ បច្ឆិំ បូរេត្វា អាហរន្តិ, ឯកស្មិំ ខណ្ឌេ កប្បិយេ កតេ សព្ពំ កតមេវ ហោតិ។ មរិចបក្កាទីហិ មិស្សេត្វា ភត្តំ អាហរន្តិ, "កប្បិយំ ករោហី"តិ វុត្តេ សចេបិ ភត្តសិត្ថេ វិជ្ឈតិ, វដ្ដតិយេវ។ តិលតណ្ឌុលាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ យាគុយា បក្ខិត្តានិ បន ឯកាពទ្ធានិ ហុត្វា ន សន្តិដ្ឋន្តិ, តត្ថ ឯកមេកំ វិជ្ឈិត្វា កប្បិយំ កាតព្វមេវ។ កបិត្ថផលាទីនំ អន្តោ មិញ្ជំ កដាហំ មុញ្ចិត្វា សញ្ចរតិ, ភិន្ទាបេត្វា កប្បិយំ ការាបេតព្វំ។ ឯកាពទ្ធំ ហោតិ, កដាហេបិ កាតុំ វដ្ដតិ។

អសញ្ចិច្ចាតិ បាសាណរុក្ខាទីនិ វា បវដ្ដេន្តស្ស សាខំ វា កឌ្ឍន្តស្ស កត្តរទណ្ឌេន វា ភូមិំ បហរិត្វា គច្ឆន្តស្ស តិណានិ ឆិជ្ជន្តិ, តានិ តេន ឆិន្ទិស្សាមីតិ ឯវំ សញ្ចិច្ច អឆិន្នត្តា អសញ្ចិច្ច ឆិន្នានិ នាម ហោន្តិ។ ឥតិ អសញ្ចិច្ច ឆិន្ទន្តស្ស អនាបត្តិ។

អសតិយាតិ អញ្ញាវិហិតោ កេនចិ សទ្ធិំ កិញ្ចិ កថេន្តោ បាទង្គុដ្ឋកេន វា ហត្ថេន វា តិណំ វា លតំ វា ឆិន្ទន្តោ តិដ្ឋតិ, ឯវំ អសតិយា ឆិន្ទន្តស្ស អនាបត្តិ។

អជានន្តស្សាតិ ឯត្ថន្តរេ ពីជគាមោតិ វា ភូតគាមោតិ វា ន ជានាតិ, ឆិន្ទាមីតិបិ ន ជានាតិ, កេវលំ វតិយា វា បលាលបុញ្ជេ វា និខាទនំ វា ខណិត្តិំ វា កុទាលំ វា សង្គោបនត្ថាយ ឋបេតិ, ឧណ្ហាភិតត្តោ វា អគ្គិំ ជាលេតិ, តត្រ ចេ តិណានិ ឆិជ្ជន្តិ វា ឌយ្ហន្តិ វា អនាបត្តិ។ មនុស្សវិគ្គហបារាជិកវណ្ណនាយំ បន សព្ពអដ្ឋកថាសុ "សចេ ភិក្ខុ រុក្ខេន វា អជ្ឈោត្ថដោ ហោតិ, ឱបាតេ វា បតិតោ សក្កា ច ហោតិ រុក្ខំ ឆិន្ទិត្វា ភូមិំ វា ខណិត្វា និក្ខមិតុំ, ជីវិតហេតុបិ អត្តនា ន កាតព្វំ។ អញ្ញេន បន ភិក្ខុនា ភូមិំ វា ខណិត្វា រុក្ខំ វា ឆិន្ទិត្វា

អលទ្ធកូតា ចា ឥល្លក់ លិក្ខិត្វា ធំ ទុក្ខិ បចឥដ្ឋត្វា តិក្លាចេយត់ ឋដ្ឋតិ, អតាបត្តី”តិ ចុត្តំ។ តត្ថ ការណំ ត ទិស្សតិ – “អតុដាតាមិ, ភិក្ខុចេ, ឥចងាចេហ ឥឃម្ពាចេត បដក្កិ ទាត់, បរិត្តំ កាតុំ”ន្តិ (ក្ទូឡអច។ ១ប័១) ឮងំ បត ខុកចេយច ឃុត្តំ ទិស្សតិ។ សចេ ខុតស្ស អតុចេលិមំ “អត្តចេតា ត ឋដ្ឋតិ, អញ្ញស្ស ឋដ្ឋតី”តិ ឮងំ តាតាការណំ ត សក្កា លទ្ធុំ។ អត្តចេតា អត្ថាយ កចេចាចេត្វា អត្តសិចេតចេហត អក្យូសលចិចេត្តចេតច កចេចាតិ, បចេចា បត កាទុចេញ្ញាត, តស្មា អតាបត្តីតិ ចេច។ ខុតយ្យិ អការណំ។ ក្យូសលចិចេត្តតាបិ ហិ ឮមំ អាបត្តិំ អាបជ្ជតិ។ សត្ថអដ្ឋកថាសុ បត ចុត្តត្តា ត សក្កា បដិចេសចេងតុំ។ កចេចសិតព្វា ខុត្តំ ឃុត្តិំ អដ្ឋកថាចទិយាតំ ចា សទ្ទាយ កក្ខាត្តិំ ចេសសំ ឧត្តាតចេយច។

តិសមុដ្ឋាតំ – កាយចិត្តចេតា ចាចាចិត្តចេតា កាយចាចាចិត្តចេតា ន សមុដ្ឋាតិ។ កិរិយំ, សញ្ញាចិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, បណ្ណត្តិចជ្ជំ, កាយកម្មំ, ចចីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិចេចតត្តិ។

ក្ទូតកាយសិក្ខាបទំ បឋមំ។

២។ អញ្ញាចាឥកសិក្ខាបឥចណ្ណតា

៩៤។ ទុតិយសិក្ខាបចេង – អតាចាទំ អាចរិត្វាតិ អកាតព្វំ កត្វា; កាយចចីទ្វារចេសុ អាបត្តិំ អាបជ្ជិត្វាតិ ចុត្តំ ចេហាតិ។ អចេញ្ញតញ្ញំ បដិចរតីតិ អចេញ្ញត ចចចេតត អញ្ញំ ចចតំ បដិចរតិ បដិច្ឆាចេងតិ អជ្ឈោត្ថរតិ; ឮងាតិ ធំ បដិចរណចិធិំ ងស្សេចេត្តា “ចេកា អាបចេន្នា”តិអាទិមាហ។ តត្រាយំ ចចតសម្ពចេន្ធា – ចេសា កិរ កិញ្ចិ ចីតិក្កមំ ងិស្វា “អាចុចេសា, អាបត្តិំ អាបចេន្នាសី”តិ សង្ឃមជ្ឈេអាបត្តិយា អតុយុញ្ជិយមាចេតា “ចេកា អាបចេន្នា”តិ ចងតិ។ “តចេតា ត្វ”ន្តិ ចុចេត្តា “អហំ កិំ អាបចេន្នា”តិ ចងតិ។ អថ “បាចិត្តិយំ ចា ទុក្កដំ ចា”តិ ចុចេត្តា ចត្ថុ បុច្ឆចេត្តា “អហំ កិស្មិំ អាបចេន្នា”តិ ចងតិ។ តចេតា “អមុកស្មិំ តាម ចត្ថុស្មិ”ន្តិ ចុចេត្តា “អហំ កថំ អាបចេន្នា, កិំ កចេចាចេត្តា អាបចេន្នាមី”តិ បុច្ឆតិ។ អថ “ឮងំ តាម កចេចាចេត្តា អាបចេន្នា”តិ ចុចេត្តា “កំ ភណថា”តិ ចងតិ។ តចេតា “ធំ ភណាមា”តិ ចុចេត្តា “កិំ ភណថា”តិ ចងតិ។

អបិចេចត្ថ អយំ បាឡិមុត្តចេកាបិ អចេញ្ញតញ្ញំ បដិចរណចិធិ – ភិក្ខុហិ “តច សិបាដិកាយ កហាបចេណា ឧិដ្ឋា, កិចេស្សចេយសាទុបំ កចេចាសី”តិ ចុចេត្តា “សុដិដ្ឋំ, ភចេន្តា, ត បចេតចេសា កហាបចេណា; តិបុមណ្ឌលំ ខុត”ន្តិ ភណចេន្តា ចា “ត្វំ សុទំ បិចេន្តា ឧិដ្ឋា, កិចេស្សចំ កចេចាសី”តិ ចុចេត្តា “សុដិចេដ្ឋា, ភចេន្តា, ត បចេតសា សុរា, ចេភសជ្ជត្ថាយ សម្បាឧិតំ អរិដ្ឋ”ន្តិ ភណចេន្តា ចា “ត្វំ បដិច្ឆចេន្ន អាសចេត យាតុកាចេយត សទ្ធិំ តិសិចេន្នា ឧិដ្ឋា, កិចេស្សចេយសាទុបំ កចេចាសី”តិ ចុចេត្តា “ចេឃត ឧិដ្ឋំ សុឧិដ្ឋំ, ចិញ្ញូ បចេតត្ថ ទុតិចេយា អត្ថិ, ចេសា កិស្ស ត ឧិដ្ឋា”តិ ភណចេន្តា ចា, “ព្រាចិសំ តយា កិញ្ចិ ឧិដ្ឋ”ន្តិ បុដ្ឋា “ត សុណាមី”តិ ចេសាតមុបចេតន្តា ចា, ចេសាតទ្វារចេ បុច្ឆតាតំ ចក្ខុំ ឧបចេតន្តា ចា, អចេញ្ញតញ្ញំ បដិចរតីតិ ចេចទិតព្វោ។ អញ្ញាចាឥកំ ចេទាចេបតូតិ អញ្ញាចាឥកំ អាចេទាចេបតុ; បតិដ្ឋាចេបតូតិ អត្ថោ។ ចិចេហសកំ ចេទាចេបតូតិ ខុតស្មិម្បិ ខុចេសច តចេយា។

៩៥។ អញ្ញាចាឥកចេក ចិចេហសចេក បាចិត្តិយន្តិ ខុត្ថ អញ្ញំ ចងតីតិ អញ្ញាចាឥកំ; អចេញ្ញតញ្ញំ បដិចរណស្សេតំ តាមំ។ ចិចេហចេសតីតិ ចិចេហសកំ;

តុណ្ហីភូតស្សេតំ នាមំ, តស្មិំ អញ្ញវាទកេ វិហេសកេ។ បាចិត្តិយន្តិ វត្ថុទ្វយេ បាចិត្តិយទ្វយំ វុត្តំ។

១០០។ អរោបិតេ អញ្ញវាទកេតិ កម្មវាចាយ អនារោបិតេ អញ្ញវាទកេ។ អរោបិតេ វិហេសកេតិ ឯត្ថាបិ ឯសេវ នយោ។

១០១។ ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញីតិអាទីសុ យំ តំ អញ្ញវាទកវិហេសករោបនកម្មំ កតំ, តញ្ចេ ធម្មកម្មំ ហោតិ, សោ ច ភិក្ខុ តស្មិំ ធម្មកម្មសញ្ញី អញ្ញវាទកញ្ច វិហេសកញ្ច ករោតិ, អថស្ស តស្មិំ អញ្ញវាទកេ ច វិហេសកេ ច អាបត្តិ បាចិត្តិយស្សាតិ ឥមិនា នយេន អត្ថោ វេទិតព្ពោ។

១០២។ អជានន្តោ បុច្ឆតីតិ អាបត្តិំ វា អាបន្នភាវំ អជានន្តោយេវ “កិំ តុម្ហេ ភណថ, អហំ ន ជានាមី”តិ បុច្ឆតិ។ គិលិតោ វា ន កថេតីតិ មុខេ តាទិសោ ព្យាធិ ហោតិ, យេន កថេតុំ ន សក្កោតិ។ សង្ឃស្ស ភណ្ឌនំ វាតិអាទីសុ សង្ឃមេធកធិនេ តប្បច្ចយា សង្ឃស្ស ភណ្ឌនំ វា កលហោ វា វិវាទោ វា ភវិស្សតិ, សោ វា អហោសីតិ មញ្ញមានោ ន កថេតីតិ ឥមិនា នយេន អត្ថោ វេទិតព្ពោ។ សេសំ ឧត្តានមេវាតិ។

តិសមុដ្ឋានំ – កាយចិត្តតោ វាចាចិត្តតោ កាយវាចាចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ, សិយា កិរិយំ , សិយា អកិរិយំ, អញ្ញេនញ្ញំ បដិចរន្តស្ស ហិ កិរិយំ ហោតិ, តុណ្ហីភាវេន វិហេសន្តស្ស អកិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, ទុក្ខវេទនន្តិ។

អញ្ញវាទកសិក្ខាបទំ ទុតិយំ។

៣។ ឧជ្ឈាបនកសិក្ខាបទវណ្ណនា

១០៣។ តតិយសិក្ខាបទេ – ទព្ពំ មល្លបុត្តំ ភិក្ខូ ឧជ្ឈាបេន្តីតិ “ឆន្ទាយ ទព្ពោ មល្លបុត្តោ”តិអាទីនិ វទន្តា តំ អាយស្មន្តំ តេហិ ភិក្ខូហិ អវជានាបេន្តិ, អវញ្ញាយ ឱលោកាបេន្តិ, លាមកតោ វា ចិន្តាបេន្តីតិ អត្ថោ។ លក្ខណំ បនេត្ថ សទ្ទសត្ថានុសារេន វេទិតព្ពំ។ ឱជ្ឈាបេន្តីតិបិ បាឋោ។ អយមេវត្ថោ ។ ឆន្ទាយាតិ ឆន្ទេន បក្ខបាតេន; អត្តនោ អត្តនោ សន្ទិដ្ឋសម្ភត្តានំ បណីតានិ បញ្ញាបេតីតិ អធិប្បាយោ។ ខិយ្យន្តីតិ “ឆន្ទាយ ទព្ពោ មល្លបុត្តោ”តិអាទីនិ វទន្តា បកាសេន្តិ។

១០៤។ ឧជ្ឈាបនកេ ខិយ្យនកេ បាចិត្តិយន្តិ ឯត្ថ យេន វចនេន ឧជ្ឈាបេតិ, តំ ឧជ្ឈាបនកំ។ យេន ច ខិយ្យតិ តំ ខិយ្យនកំ។ តស្មិំ ឧជ្ឈាបនកេ ខិយ្យនកេ។ បាចិត្តិយន្តិ វត្ថុទ្វយេ បាចិត្តិយទ្វយំ វុត្តំ។

១០៥។ ឧជ្ឈាបនកំ នាម ឧបសម្បន្នំ សង្ឃេន សម្មតំ សេនាសនបញ្ញាបកំ វា…បេ… អប្បមត្តកវិស្សជ្ជកំ វាតិ ឯតេសំ បទានំ

“យក្ខកត្វការេយា”តិ ត្ថលិកា ឞប្ឋន្ត្វា អចល្លំ កត្វការេយា អឃឞំ កត្វការេយាតិ ត្ថលេឞំ បត ចលេត ង្គបឞយ្យត្ត្តិអាឌឹឞុ “ង្គបឞយ្យត្តឞ្យា”តិ

ឲចំ ចិកត្តិចិបទិលាលេយា កាតល្ត្វា ង្គញ្ញបេតិ ចា លិឃ្យតិ ចា អាបត្តិ បរិចិត្តិឃឞ្យាតិ ឲត្ត បត ឃប្ថា “លិឃ្យតកំ តាយា”តិ ឲចំ

យាតិកាបធំ ង្គដ្ឋទិត្វាបិ “ង្គញ្ញបតកំ តាយា”តិ ត្ថលឞ្យ បឌឞ្យ ចុត្តចិកនក្កលេឃច ចត្តល្ត្វា ហោតិ, អញ្ញាចាឌកនិក្លាបនេ ចិឃ អល្ត្វា

ចិលេឞេឞា តត្តិ, តប្ថា តំ ចិឞុំ អតុដ្ឋទិត្វា អចិកឌិត្វា តិកាបតលេច ឲកទោា កតត្តិ ទេចឌិតត្វា ឌលុកលេយ្ ឌលុកលុឞត្ថិតិអាឌឹឞុ ឃំ តឞ្យ

ង្គបឞយ្យត្តឞ្យ ឞលុតិកលុំ កតំ តទេ្ធា ឌលុកលុំ ហោតិ, លេឞា ច កិក្ខ តឞ្ហិ ឌលុកលុឞត្ថិ ង្គញ្ញបតកញ្ញា លិឃ្យតកញ្ញា កទេទាតិ, អចឞ្យ តឞ្ហិ

ង្គញ្ញបតកេ ច លិឃ្យតកេ ច អាបត្តិ បរិចិត្តិឃឞ្យាតិ ត្ថលិកា តលេឃត អល្ត្វា ទេចឌិតល្ត្វា

អតុបឞយ្យត្តិង្គញ្ញបេតិ ចា លិឃ្យតិ ចាតិ ឲត្ត ង្គបឞយ្យត្តិ ឞល្ឈេត ឞលុតំ អញ្ញា អតុបឞយ្យត្តិង្គញ្ញបេតិ អចឌាតាលេតិ, តឞ្យ ចា តំ ឞត្តិកេ

លិឃ្យតីតិ អល្ត្វា ង្គបឞយ្យត្តិ ឞល្ឈេត អឞលុតត្តិ កលុចាចាឃ អឞលុតំ កេចលំ “តលេចលេឞា កាទេទា”តិ ឞល្ឈេត អាទេទាបិតកាទំ កិក្ខតំ ចា

ចាឞុចិលារត្វាឃ ឞឃលេច តំ កាទំ ចហត្តិ, ឃឲ ចា ទេ្ធ តលេឃា កិក្ខ ចិហទត្តិ, តឲ ចា តាឌិឞំ កលុំ កទេទាត្តត្តិ អឌិប្បាលេឃា

អតុបឞយ្យត្តិ ឞល្ឈេត ឞលុតំ ចា អឞលុតំ ចាតិ ឲត្ត បត កិញ្ញាបិ អតុបឞយ្យត្តឞ្យ តេទេឞ ឞលុតិលេឃា ឌាតំ ត ចដ្ឋត្តិ អច ទោា

ង្គបឞយ្យត្តកាលេល លដ្ឋឞលុតិកោា បច្ឆា អតុបឞយ្យត្តកាទេច ឌទោា, តំ ឞត្វាឃ “ឞល្ឈេត ឞលុតំ ចា”តិ ចុត្តំ ឃឞ្យ បត ឲត្តឞ្យ ឞាឃលោទឞ្យ

កេចលំ ឞល្ឈេត ចា ឞលុតេត ចា កិក្ខតា “ត្វំ ត្ថឌំ កលុំ កទេទាហី”តិ កាទេទា កទោា, តាឌិឞំ ឞត្វាឃ “អឞលុតំ ចា”តិ ចុត្តំ លេឞលេឃត្វ

ង្គត្តាតលេចាតិ

តិឞលុដ្ឋាតំ – កាឃចិត្តតោា ចាចាចិត្តតោា កាឃចាចាចិត្តតោា ច ឞលុដ្ឋាតិ, កិទិឃំ, ឞញ្ញាចិលោក្ខ, ឞចិត្តកំ, លេកចជ្ជំ, កាឃកលុំ,

ចឌីកលុំ, អកុឞលចិត្តំ, ទុក្ខចេឌតត្តិ

ង្គញ្ញបតកនិក្លាបធំ តតិឃំ

៤ បឌលេឞតាឞតនិក្លាបឌចណ្ណតា

១០៥ ចតុត្ថនិក្លាបនេ – លេហត្តិកេ កាលេលតិ លេហត្តកាលេល ហិលបិតឞលេឃ កាឃំ ឌ្លតាលេបត្វាតិ យឆ្នាបីឌាឌឹឞុ តិឞិត្វា ឌាលិតាលេបត

កាឃំ ឌ្លតាលេបត្វា កាលេល អាទេទាចិតោតិ ឃាកុកត្តាឌឹឞុ ឃឞ្យ កឞ្យចិ កាលេល អាទេទាចិតោ ឌ្លចដ្ឋំ ហោតីតិ ហិលចឞ្យេត ឌ្លចដ្ឋំ តិត្តិ

ហោតិ

១១០ អចឞ្យិកលឞដ្ឋេតោតិ ចឞ្យិកចឞ្យាតយាឞាតិ ឲចំ អបញ្ញាតេត្វ ចត្តាទោា លេហត្តិកេ ចត្តាទោា ច កិលិទ្ធា អដ្ឋ យាលេឞតិ អល្ត្វា យល្ហលេប

ចាតិ ឞាលាយល្ហលេប ចា បឌលេឃល្ហលេប ចា ទុក្ខលុលេល ចាតិ ឃឞ្យ កឞ្យចិ ទុក្ខឞ្យ លេហដ្ឋា ឃត្វ កាកា ចា កុលលិ ចា ត ង្គហឌត្តិតិ ឃត្វ

ឌុចតិចាលេឞត កុលិចកេ កត្វា ចឞយាតា ឲទោ កាកកុលលិ ចា អល្ត្វា ចា ឞកុត្តា តំ លេឞតាឞតំ ត ង្គហឌត្តិ, តាឌិលេឞ ទុក្ខលុលេល តិក្ខិបិតុំ

អត្យខាតាយីតិ៍ តស្មា ឃត្វ ខេកាចនេប្យយុតា សក្កត្តា ចិស្សយិត្វា កន្ឋត្តិ, តស្ស ទុក្លស្ស យ្ទលេ តិក្លិបិតុំ ចដ្តតិ៍ ឃស្មិំ បត ទុចតិចានេសត ក្យលិចេក កត្វា ចសត្តិ, តស្ស ទុក្លស្ស យ្ទលេ ត តិក្លិបិតព្ពំ៍ “អដ្ឋ យាខេស”តិ ចចតេតា ខេឃស្យ ឌតបខេឆស្យ ចស្សកាលេ ត ចស្សតិ, ខេតាស្យបិ ចត្ថាខេទា យាខេស តិក្លិបិតុំ ត ចដ្តតិខេឃច៍ “អចស្សិកសខេក្ចតេ”តិ ចចតេតា ឃត្វ ខេហយខេត្ត ខេឆខេចា ចស្សតិ, តត្វ ខេហយខេត្តបិ អខេន្ឋ្យកាខេស តិក្លិបិតុំ ត ចដ្តតិ៍ កិខេយប្យសត សត្តត្វ ចិកតចលិហក៌ ចិស្វទ្ឋិ តត៌ ខេហាតិ, ៦ចទ្ធេប កាខេល ខេកតខិខេឆច កទេលិខេឃត អខេន្ឋ្យកាខេស យច្ចាបិធំ តិក្លិបិតុំ ចដ្តតិ៍

អត្ថខាកាសិខេកតាបិ ចត្ថា ឌាតិតព្ពំ, តស្ស ហិ សខេច បុក្កលិកយច្ចាខេកា អត្ថិ, តខេត្វច សឃិតព្ពំ៍ សឃ្ឃិក៌ កល្យត្តត ខេចខេត្វត ចា ចាខេកត ចា ចិតយច្ចាខេកា កខេហតខេព្វា៍ តស្មិំ អសតិ បុទាឍយច្ចាខេកា កខេហតខេព្វា៍ តស្មិំយ្បិ អសតិ តចចាឃិខេយា ចា ឱ្ហតច្ឋខេកា ចា កខេហតខេព្វា៍ កខេហត្វា ច បត “អហំ ក្ខ្កដ្ឋទុក្លយ្ទលិខេកា ក្ខ្កដ្ឋអត្ថខាកាសិខេកា”តិ ចិចទក្យដិយ្បិ អកត្វា អសយខេឃ អខេន្ឋ្យកាខេស ទុក្លយ្ទលេ ចា បត្តាខេបត្វា តិបត្ថិតុំ ត ចដ្តតិ៍ សខេច បត ចត្យក្កុខេឍតបិ ចិចខេទត កតក្យដិ អខេតាខេយត្តិ ទក្លិតុំ ត សខេក្កាតិ, សត្ថាហចដ្ឋលិកាឌិតិ កចត្តិ, កិក្លុខេតា កាឃាត្យកតិកត្វា ចដ្តតិ៍

អទខេត្ថា បណ្ឌាក្យដិស្យ ចសត្តាត់ ឝិលសយ្យខាឃ បសត្ថចិត្វា យត្យស្សា តចំ យច្ចាបិធំ ខេឆត្តិ “សឃ្ឃិកបទិខេភាខេកត បទិក្យត្ថាឆា”តិ ចសិត្វា កន្ឋខេត្តហិ សាយត្តចិហាខេទ សភាកកិក្លុត់ ខេបខេសត្វា កត្តព្ពំ, សភាកាត់ អភាខេច អខេតាចស្សខេក តិក្លិបិត្វា កត្តព្ពំ, អខេតាចស្សខេក អសតិ ទុខេក្ល លខេក្កត្វា កត្តព្ពំ៍ ខេចតិឃក្កខេឍ សយ្ចត្តិ កខេហត្វា ខេភាឌតសាលក្កល៌ ចា ក្ខខេបិសចាកាទក្កល៌ ចា បទិខេចឍឌិចាដ្ឋាតអក្កិសាលិឌីស្យ ចា អត្ថាតទំ សយ្ចត្តិត្វា ខេឆាចិត្វា បុត សយ្ចត្តិយាឡអខេកខេឃច ឆខេបតព្វា៍ ក្ខខេបិសចាកាទាឌីស្យ អត្ថាតទស្មិំ កខេហត្វា អចខេសសាតិ សយ្ចត្តស្សាបិ ៦ខេសច តខេឃា៍

ខេឃា បត កិក្លាចាទយក្កុំ សយ្ចខេត្តាច កត្តកាខេយា ខេហាតិ, ខេតត សយ្ចត្តិត្វា សខេច អត្តទាយខេក្ក សាលិ អត្ថិ, តត្វ ឆខេបតព្វា៍ សខេច តត្ថិ, ចលិហកាត់ អត្ថដ្ឋិតភាចំ សល្លខេក្លត្វា “ឃាចាហំ កាយខេតា តិក្លយាមិ, តាច ត ចស្សិស្សតី”តិ ឌាតខេត្តត ឃត្វ កត្វចិ តិក្លិបិត្វា បុត បច្ចាកន្ឋខេត្តត បិកតិកដ្ឋាខេត ឆខេបតព្វា៍ សខេច ចស្សិស្សតីតិ ឌាតខេត្តា អខេន្ឋ្យកាខេស ឆខេបតិ, ទក្ខដត្តិ យហាបច្ចទិឃំ ចុត្តំ៍ សខេច បត តត្រ តខេត្រច សយ្ចត្តត្វាឃ សយ្ចត្តិ តិក្លិត្តា ខេហាតិ, តំ តំ ធាត់ សយ្ចត្តិត្វា តត្រ តខេត្រច តិក្លិបិតុំ ចដ្តតិ៍ អាសតសាល់ សយ្ចខេត្តត ចត្ថា ឌាតិតព្ពំ៍ តត្រិធំ ចត្ថា – យត្ថុខេតា បដ្ឋាឃ បិឌដ្ឋាតាកិយុតា ចាលិកា ហទិតព្វា៍ កចចទំ ហខេត្វហិ កខេហត្វា ធាហិ ឍខេន្ឋតព្ពំ៍

១១៦៍ យសាទខេកាតិ យច្ចាបិខេឌ ចិត្ថិត្វា តត្វ អដតិខេឃា បខេចខេសត្វា កខេតា៍ ធុត្តិកាធាខេន្ឋតិ អដតីហិ យច្ចាបិខេឌ ធំសាខេបត្វា បល្លក្កសខេក្លខេបត កខេតា៍ ក្យឮព្រាទបិឌខេកាតិ អស្សខេយណ្ឌកាឌិត់ បិឌសឌិខេសហិ បិខេឌហិ កខេតា៍ ខេឃា ចា បត ខេកាចិ ចក្កបិឌខេកា, អឃំ ចុច្ចតិ ក្យឮព្រាទបិឌខេកា៍ អាហច្ចបិឌខេកាតិ អឃំ បត “អាហច្ចបិឌខេកា តាយ យខេច្ចា អខេក្ក ចិត្ថិត្វា កខេតា ខេហាតី”តិ ៦ចំ បខេទតា បិឡត្តឃំខេឃច ចុខេត្តា, តស្មា អដតិខេឃា ចិត្ថិត្វា តត្វ បិឌសិល់ បខេចខេសត្វា ក្ខបទិ អាណិំ ឥត្វា កតយខេច្ចា “អាហច្ចបិឌខេកា”តិ ខេចឌិតខេព្វា៍ ឝិខេធបិ ៦ខេសច តខេឃា៍ អខេត្តា សំខេចខេធត្វា ធាទ្ឋិ ខេហាតីតិ ខេហដ្ឋា ច ក្ខបទិ ច ចិត្វតំ យខេន្ឋ្យសត្ថិត្តំ បឍាចសណ្ឌាត់ កត្វា ធាទ្ឋិ

ហោតិ, តំ កិរ មេញ្ញសីហព្យគ្ឃចម្មបរិក្ខិត្តម្បិ ករោន្តិ។ អកប្បិយចម្មំ នាមេត្ថ នត្ថិ។ សេនាសននិស្សាសោវណ្ណមយម្បិ វដ្ដតិ, តស្មា តំ មហគ្ឃំ ហោតិ។ អនុបសម្បន្នំ សន្ថរាបេតិ តស្ស បលិពោធោតិ យេន សន្ថរាបិតំ, តស្ស បលិពោធោ។ លេឌ្ឌុបាតំ អតិក្កមន្តស្ស អាបត្តិ បាចិត្តិយស្សាតិ ថាមមជ្ឈិមស្ស បុរិសស្ស លេឌ្ឌុបាតំ អតិក្កមន្តស្ស បាចិត្តិយំ។

អយំ បនេត្ថ វិនិច្ឆយោ – ថេរោ ភោជនសាលាយំ ភត្តកិច្ចំ កត្វា ទហរំ អាណាបេតិ “គច្ឆ ទិវាដ្ឋានេ មញ្ចបីឋំ បញ្ញាបេហី”តិ។ សោ តថា កត្វា និសិន្នោ។ ថេរោ យថារុចិ វិចរិត្វា តត្ថ គន្ត្វា ថវិកំ វា ឧត្តរាសង្គំ វា ឋបេតិ, តតោ បដ្ឋាយ ថេរស្ស បលិពោធោ។ និសីទិត្វា សយំ គច្ឆន្តោ នេវ ឧទ្ធរតិ, ន ឧទ្ធរាបេតិ, លេឌ្ឌុបាតាតិក្កមេ បាចិត្តិយំ។ សចេ បន ថេរោ តត្ថ ថវិកំ វា ឧត្តរាសង្គំ វា អដ្ឋបេត្វា ចង្កមន្តោវ ទហរំ “គច្ឆ ត្វ”ន្តិ ភណតិ, តេន “ឥទំ ភន្តេ មញ្ចបីឋ”ន្តិ អាចិក្ខិតព្ពំ។ សចេ ថេរោ វត្តំ ជានាតិ “ត្វំ គច្ឆ, អហំ បាកតិកំ ករិស្សាមី”តិ វត្តព្ពំ។ សចេ ពាលោ ហោតិ អនុគ្គហិតវត្តោ “គច្ឆ, មា ឥធ តិដ្ឋ, នេវ និសីទិតុំ ន និបជ្ជិតុំ ទេមី”តិ ទហរំ តជ្ជេតិយេវ។ ទហរេន “ភន្តេ សុខំ សយថា”តិ កប្បំ លភិត្វា វត្វា គន្តព្ពំ។ តស្មិំ គតេ ថេរស្សេវ បលិពោធោ។ បុរិមនយេនេវ ចស្ស អាបត្តិ វេទិតព្ពា។

អថ បន អាណត្តិក្ខណេយេវ ទហរោ “មយ្ហំ ភន្តេ ភណ្ឌធោវនាទិ កិច្ចំ ករណីយំ អត្ថី”តិ វទតិ, ថេរោ ច នំ “ត្វំ បញ្ញាបេត្វា គច្ឆាហី”តិ វត្វា ភោជនសាលតោ និក្ខមិត្វា អញ្ញត្ថ គច្ឆតិ, បាទុទ្ធារេន ការេតព្ពោ។ សចេ តត្ថេវ គន្ត្វា និសីទតិ បុរិមនយេនេវ ចស្ស លេឌ្ឌុបាតាតិក្កមេ អាបត្តិ។ សចេ បន ថេរោ សាមណេរំ អាណាបេតិ, សាមណេរោ តត្ថ មញ្ចបីឋំ បញ្ញាបេត្វា និសិន្នោបិ ភោជនសាលតោ អញ្ញត្ថ គច្ឆន្តោ បាទុទ្ធារេន ការេតព្ពោ។ គន្ត្វា និសិន្នោ បន គមនកាលេ លេឌ្ឌុបាតាតិក្កមេ អាបត្តិយា ការេតព្ពោ។ សចេ បន អាណាបេន្តោ មញ្ចបីឋំ បញ្ញាបេត្វា តត្ថេវ និសីទាតិ អាណាបេតិ, យថិច្ឆតិ តត្ថ គន្ត្វា អាគន្តុំ លភតិ។ អយំ បន បាកតិកំ អកត្វា គច្ឆន្តស្ស លេឌ្ឌុបាតាតិក្កមេ បាចិត្តិយំ។ អន្តោសន្និបាតេ មញ្ចបីឋាទិ បញ្ញាបេត្វា និសិន្នេហិ គមនកាលេ អារាមិកានំ ឥមំ បដិសាមេថាតិ វត្តព្ពំ, អវត្វា គច្ឆន្តានំ លេឌ្ឌុបាតាតិក្កមេ អាបត្តិ។

មហាធម្មសវនំ នាម ហោតិ តត្ថ ឧបោសថាគារតោបិ ភោជនសាលតោបិ អាហរិត្វា មញ្ចបីឋានិ បញ្ញាបេន្តិ។ អាវាសិកានំយេវ បលិពោធោ។ សចេ អាគន្តុកា “ឥទំ អម្ហាកំ ឧបជ្ឈាយស្ស ឥទំ អាចរិយស្សា”តិ គណ្ហន្តិ, តតោ បដ្ឋាយ តេសំយេវ បលិពោធោ។ គមនកាលេ បាកតិកំ អកត្វា លេឌ្ឌុបាតំ អតិក្កមន្តានំ អាបត្តិ។ មហាបច្ចរិយំ បន វុត្តំ – “យាវ អញ្ញេ ន និសីទន្តិ, តាវ យេហិ បញ្ញត្តំ, តេសំ ភារោ។ អញ្ញេសុ អាគន្ត្វា និសិន្នេសុ និសិន្នកានំ ភារោ។ សចេ តេ អនុទ្ធរិត្វា វា អនុទ្ធរាបេត្វា វា គច្ឆន្តិ, ទុក្កដំ។ កស្មា? អនាណត្តិយា បញ្ញាបិតត្តា”តិ។ ធម្មសវនេ បញ្ញត្តេ យាវ ឧស្សារកោ វា ធម្មកថិកោ វា នាគច្ឆតិ, តាវ បញ្ញាបកានំ បលិពោធោ, តស្មិំ អាគន្ត្វា និសិន្នេ តស្ស បលិពោធោ។ សកលំ អហោរត្តំ ធម្មសវនំ ហោតិ, អញ្ញោ ឧស្សារកោ វា ធម្មកថិកោ វា ឧដ្ឋហតិ, អញ្ញោ និសីទតិ, យោ យោ អាគន្ត្វា និសីទតិ, តស្ស តស្ស ភារោ។ ឧដ្ឋហន្តេន បន “ឥទមាសនំ តុម្ហាកំ ភារោ”តិ វត្វា គន្តព្ពំ។ សចេបិ ឥតរស្មិំ អនាគតេយេវ បឋមំ និសិន្នោ ឧដ្ឋាយ គច្ឆតិ, តស្មិញ្ច អន្តោឧបចារដ្ឋេយេវ ឥតរោ អាគន្ត្វា និសីទតិ, ឧដ្ឋាយ គតោ អាបត្តិយា ន ការេតព្ពោ។ សចេ បន ឥតរស្មិំ អនាគតេយេវ បឋមំ និសិន្នោ ឧដ្ឋាយាសនា លេឌ្ឌុបាតំ អតិក្កមតិ, អាបត្តិយា ការេតព្ពោ។ សព្ពត្ថ ច

“លេឌ្ឌុបាតាតិក្កមេ បឋមបាទេ ទុក្កដំ, ទុតិយេ បាចិត្តិយ”ន្តិ អយំ នយោ មហាបច្ចរិយំ វុត្តោ។

១១៧. ចិមិលិកំ វាតិអាទីសុ ចិមិលិកា នាម សុធាទិបរិកម្មកតាយ ភូមិយា វណ្ណានុរក្ខណត្ថំ កតា ហោតិ , តំ ហេដ្ឋា បត្ថរិត្វា ឧបរិ កដសារកំ បត្ថរន្តិ។ ឧត្តរត្ថរណំ នាម មញ្ចបីឋានំ ឧបរិ អត្ថរិតព្ពកំ បច្ចត្ថរណំ។ ភុម្មត្ថរណំ នាម ភូមិយំ អត្ថរិតព្ពា កដសារកាទីចិកតិ។ តដ្ដិកំ នាម តាលបណ្ណេហិ វា វាកេហិ វា កតតដ្ដិកា។ ចម្មខណ្ឌោ នាម សីហព្យគ្ឃទីបិតរច្ឆចម្មាទីសុបិ យំកិញ្ចិ ចម្មំ។ អដ្ឋកថាសុ ហិ សេនាសនបរិភោគេ បដិក្ខិត្តចម្មំ នាម ន ទិស្សតិ, តស្មា សីហចម្មាទីនំ បរិហរណេយេវ បដិក្ខេបោ វេទិតព្វោ។ បាទបុញ្ឆនី នាម រជ្ជុកេហិ វា បិលោតិកាហិ វា បាទបុញ្ឆនត្ថំ កតា។ ផលកបីឋំ នាម ផលកមយំ បីឋំ។ អថ វា ផលកញ្ចេវ ទារុមយបីឋញ្ច; ឯតេន សព្វម្បិ ទារុភណ្ឌាទិ សង្គហិតំ។ មហាបច្ចរិយំ បន វិត្ថារេនេវ វុត្តំ – “អាធារកំ បត្តបិធានំ បាទកឋលិកំ តាលវណ្ដំ ពីជនីបត្តកំ យំកិញ្ចិ ទារុភណ្ឌំ អន្តមសោ បានីយឧឡុង្កំ បានីយសង្ខំ អជ្ឈោកាសេ និក្ខិបិត្វា គច្ឆន្តស្ស ទុក្កដ”ន្តិ។ មហាអដ្ឋកថាយំ បន ឯស នយោ ទុតិយសិក្ខាបទេ ទស្សិតោ។ អជ្ឈោកាសេ រជនំ បចិត្វា រជនភាជនំ រជនុឡុង្កោ រជនទោណិកាតិ សព្វំ អគ្គិសាលាយ បដិសាមេតព្វំ។ សចេ អគ្គិសាលា នត្ថិ, អនោវស្សកេ បព្ភារេ និក្ខិបិតព្វំ។ តស្មិម្បិ អសតិ យត្ថ ឱលោកេន្តា ន បស្សន្តិ, តាទិសេ ឋានេ ឋបេត្វាបិ គន្តុំ វដ្ដតិ។

អញ្ញស្ស បុគ្គលិកេតិ យស្មិំ វិស្សាសគ្គាហោ ន រុហតិ, តស្ស សន្តកេ ទុក្កដំ។ យស្មិំ បន វិស្សាសោ រុហតិ, តស្ស សន្តកំ អត្តនោ បុគ្គលិកមិវ ហោតីតិ មហាបច្ចរិយាទីសុ វុត្តំ។

១១៨. អាបុច្ឆំ គច្ឆតីតិ យោ ភិក្ខុ វា សាមណេរោ វា អារាមិកោ វា លជ្ជី ហោតិ, អត្តនោ បលិពោធំ វិយ មញ្ញតិ, តថារូបំ អាបុច្ឆិត្វា គច្ឆតិ, តស្ស អនាបត្តិ។ ឱតាបេន្តោ គច្ឆតីតិ អាតបេ ឱតាបេន្តោ អាគន្ត្វា ឧទ្ធរិស្សាមីតិ គច្ឆតិ; ឯវំ គច្ឆតោ អនាបត្តិ។ កេនចិ បលិពុទ្ធំ ហោតីតិ សេនាសនំ កេនចិ ឧបទ្ទុតំ ហោតីតិ អត្ថោ។ សចេបិ ហិ វុឌ្ឍតរោ ភិក្ខុ ឧដ្ឋាបេត្វា គណ្ហាតិ, សចេបិ យក្ខោ វា បេតោ វា អាគន្ត្វា និសីទតិ, កោចិ វា ឥស្សរោ អាគន្ត្វា គណ្ហាតិ, សេនាសនំ បលិពុទ្ធំ ហោតិ, សីហព្យគ្ឃាទីសុ វា បន តំ បទេសំ អាគន្ត្វា ឋិតេសុបិ សេនាសនំ បលិពុទ្ធំ ហោតិយេវ។ ឯវំ កេនចិ បលិពុទ្ធេ អនុទ្ធរិត្វាបិ គច្ឆតោ អនាបត្តិ។ អាបទាសូតិ ជីវិតព្រហ្មចរិយន្តរាយេសុ។ សេសំ ឧត្តានមេវាតិ។

សមុដ្ឋានាទិ – កាយវាចតោ កាយវាចាចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ, កិរិយាកិរិយំ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

បឋមសេនាសនសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ។

៥. ទុតិយសេនាសនសិក្ខាបទវណ្ណនា

១១៩។ ទុតិយសេនាសនសិក្ខាបទេ – កិញ្ចីតិ មញ្ចកម្បិ វា បីឋកម្បិ វា។ ចិមិលិកាទីនិបិ បុរិមសិក្ខាបទេ វុត្តប្បការានិយេវ។ និសីទនន្តិ សទសំ វេទិតព្ពំ។ បច្ចត្ថរណន្តិ បាវារោ កោជវោតិ ឯត្តកមេវ វុត្តំ។ តិណសន្ថារោតិ យេសំ កេសញ្ចិ តិណានំ សន្ថារោ។ ឯស នយោ បណ្ណសន្ថារេ។ បរិក្ខេបំ អតិក្កាមេន្តស្សាតិ ឯត្ថ បឋមបាទំ អតិក្កាមេន្តស្ស ទុក្កដំ, ទុតិយាតិក្កមេ បាចិត្តិយំ។ អបរិក្ខិត្តស្ស ឧបចារោ នាម សេនាសនតោ ទ្វេ លេឌ្ឌុបាតា។

អនាបុច្ឆំ វា គច្ឆេយ្យាតិ ឯត្ថ ភិក្ខុម្ហិ សតិ ភិក្ខុ អាបុច្ឆិតព្ពោ។ តស្មិំ អសតិ សាមណេរោ, តស្មិំ អសតិ អារាមិកោ, តស្មិម្បិ អសតិ យេន វិហារោ ការិតោ សោ វិហារសាមិកោ, តស្ស វា កុលេ យោ កោចិ អាបុច្ឆិតព្ពោ។ តស្មិម្បិ អសតិ ចតូសុ បាសាណេសុ មញ្ចំ ឋបេត្វា មញ្ចេ អវសេសមញ្ចបីឋានិ អារោបេត្វា ឧបរិ ភិសិអាទិកំ និសីទនម្បិ សេយ្យំ រាសិំ ករិត្វា ទារុភណ្ឌំ មត្តិកាភណ្ឌំ បដិសាមេត្វា ទ្វារវាតបានានិ បិទហិត្វា គមិយវត្តំ បូរេត្វា គន្តព្ពំ។ សចេ បន សេនាសនំ ឱវស្សតិ, ឆទនត្ថញ្ច តិណំ វា ឥដ្ឋកា វា អានីតា ហោន្តិ, សចេ ឧស្សហតិ, ឆាទេតព្ពំ។ នោ ចេ សក្កោតិ, យោ ឱកាសោ អនោវស្សកោ, តត្ថ មញ្ចបីឋាទីនិ និក្ខិបិត្វា គន្តព្ពំ។ សចេ សព្ពម្បិ ឱវស្សតិ, ឧស្សហន្តេន អន្តោគាមេ ឧបាសកានំ ឃរេ ឋបេតព្ពំ។ សចេ តេបិ “សង្ឃិកំ នាម ភន្តេ ភារិយំ, អគ្គិទាហាទីនំ ភាយាមា”តិ ន សម្បដិច្ឆន្តិ, អជ្ឈោកាសេបិ បាសាណានំ ឧបរិ មញ្ចំ ឋបេត្វា សេសំ បុព្វេ វុត្តនយេនេវ និក្ខិបិត្វា តិណេហិ ច បណ្ណេហិ ច បដិច្ឆាទេត្វា គន្តុំ វដ្ដតិ។ យញ្ហិ តត្ថ អង្គមត្តម្បិ អវសិស្សតិ, តំ អញ្ញេសំ តត្ថ អាគតានំ ភិក្ខូនំ ឧបការំ ភវិស្សតីតិ។

១២០។ វិហារស្ស ឧបចារេតិអាទីសុ វិហារស្សូបចារោ នាម បរិវេណំ។ ឧបដ្ឋានសាលាតិ បរិវេណភោជនសាលា។ មណ្ឌបោតិ បរិវេណមណ្ឌបោ។ រុក្ខមូលន្តិ បរិវេណរុក្ខមូលំ។ អយំ តាវ នយោ កុរុន្ទដ្ឋកថាយំ វុត្តោ។ កិញ្ចាបិ វុត្តោ, អថ ខោ វិហារោតិ អន្តោគព្ភោ វា អញ្ញំ វា សព្ពបរិច្ឆន្នំ គុត្តសេនាសនំ វេទិតព្ពំ។ វិហារស្ស ឧបចារេតិ តស្ស ពហិ អាសន្នេ ឱកាសេ។ ឧបដ្ឋានសាលាយំ វាតិ ភោជនសាលាយំ វា។ មណ្ឌបេ វាតិ អបរិច្ឆន្នេ បរិច្ឆន្នេ វាបិ ពហូនំ សន្និបាតមណ្ឌបេ។ រុក្ខមូលេ វត្តព្ពំ តត្ថ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ វុត្តប្បការេ ទសវិធំ សេយ្យំ អន្តោគព្ភាទិម្ហិ គុត្តដ្ឋានេ បញ្ញាបេត្វា គច្ឆន្តស្ស យស្មា សេយ្យាបិ សេនាសនម្បិ ឧបចិកាហិ បលុជ្ជតិ, វម្មិករាសិយេវ ហោតិ, តស្មា បាចិត្តិយំ វុត្តំ។ ពហិ បន ឧបដ្ឋានសាលាទីសុ បញ្ញាបេត្វា គច្ឆន្តស្ស សេយ្យាមត្តមេវ នស្សេយ្យ, ឋានស្ស អគុត្តតាយ ន សេនាសនំ, តស្មា ឯត្ថ ទុក្កដំ វុត្តំ។ មញ្ចំ វា បីឋំ វាតិ ឯត្ថ យស្មា ន សក្កា មញ្ចបីឋំ សហសា ឧបចិកាហិ ខាទិតុំ, តស្មា តំ វិហារេបិ សន្ថរិត្វា គច្ឆន្តស្ស ទុក្កដំ វុត្តំ។ វិហារូបចារេ បន តំ វិហារចារិកំ អាហិណ្ឌន្តាបិ ទិស្វា បដិសាមេស្សន្តិ។

១២១។ ឧទ្ធរិត្វា គច្ឆតីតិ ឯត្ថ ឧទ្ធរិត្វា គច្ឆន្តេន មញ្ចបីឋកវាដំ សព្ពំ អបនេត្វា សំហរិត្វា ចីវរវំសេ លគ្គេត្វា គន្តព្ពំ។ បច្ឆា អាគន្ត្វា វសនកភិក្ខុនាបិ បុន មញ្ចបីឋំ វា បញ្ញាបេត្វា សយិត្វា គច្ឆន្តេន តថេវ កាតព្ពំ។ អន្តោគុត្តេ សេយ្យំ ពាហិគុត្តេ បញ្ញាបេត្វា វសន្តេន គមនកាលេ គហិតដ្ឋានេយេវ បដិសាមេតព្ពំ។ ឧបរិបាសាទតោ ឱរោបេត្វា ហេដ្ឋាបាសាទេ វសន្តស្សាបិ ឯសេវ នយោ។ រត្តិដ្ឋានទិវាដ្ឋានេសុ មញ្ចបីឋំ បញ្ញាបេត្វាបិ គមនកាលេ បុន គហិតដ្ឋានេយេវ ឋបេតព្ពំ។

ᩋᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨿᩴ ᩋᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᨻ᩠ᨻᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ – ᨿᩣ ᨲᩣᩅ ᨽᩪᨾᩥᨿᩴ ᨴᩦᨥᩈᩣᩃᩣ ᩅᩤ ᨷᨱ᩠ᨱᩈᩣᩃᩣ ᩅᩤ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨿᩴ ᩅᩤ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᩪᩃᩮᩈᩩ, ᨠᨲᨣᩮᩉᩴ ᩏᨷᨧᩥᨠᩣᨶᩴ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨷᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨲᩣᩅ ᩋᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᨷᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩉᩥ ᨠᨲᩥᨷᨿᩣᨶᩥ ᨴᩥᩅᩈᩣᨶᩥ ᩋᨩᨣ᩠ᨣᩥᨿᨾᩣᨶᩮ ᩅᨾ᩠ᨾᩥᨠᩣᩅ ᩈᨱ᩠ᨮᩉᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᩴ ᨷᨶ ᨷᩣᩈᩣᨱᨷᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩴ ᩅᩤ ᨷᩣᩈᩣᨱᨲ᩠ᨳᨾ᩠ᨽᩮᩈᩩ ᩅᩤ ᨠᨲᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᩈᩥᩃᩩᨧ᩠ᨧᨿᩃᩮᨱᩴ ᩅᩤ ᩈᩩᨵᩣᩃᩥᨲ᩠ᨲᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᩅᩤ ᨿᨲ᩠ᨳ ᩏᨷᨧᩥᨠᩣᩈᨦ᩠ᨠᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨷᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᩋᨶᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩋᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶᩴ ᨷᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᨲᩣᨴᩥᩈᩮᨷᩥ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩮ ᩑᨠᩮᨶ ᨷᩔᩮᨶ ᩏᨷᨧᩥᨠᩣ ᩋᩣᩁᩮᩣᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨿᩮᩣ ᨷᨶ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᩮᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᨲᩁᩴ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᨶᩩᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩈᨲᩥ, ᨿᩣᩅ ᩈᩮᩣ ᨶ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᨲᩣᩅ ᨲᩴ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᨷᩩᩁᩥᨾᨠᩔᩮᩅ ᨷᩃᩥᨻᩮᩣᨵᩮᩣ᪨ ᨿᨴᩣ ᨷᨶ ᩈᩮᩣ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩍᩔᩁᩥᨿᩮᨶ ᩅᩈᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᩔᩮᩅ ᨷᩃᩥᨻᩮᩣᨵᩮᩣ᪨ ᩈᨧᩮ ᩏᨽᩮᩣᨷᩥ ᩅᩥᨽᨩᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᩃᩥᨻᩮᩣᨵᩮᩣ᪨ ᨾᩉᩣᨷᨧ᩠ᨧᩁᩥᨿᩴ ᨷᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – "ᩈᨧᩮ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨲᨿᩮᩣ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨣᨾᨶᨠᩣᩃᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩉᩥᨷᩥ ᩋᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨲᩮᩈᩩ ᨧᩮ ᨷᨮᨾᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ 'ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩮᩣ ᨩᨣ᩠ᨣᩥᩔᨲᩦ'ᨲᩥ ᩋᩣᨽᩮᩣᨣᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩔ ᩋᩣᨽᩮᩣᨣᩮᨶ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᨻᩉᩪ ᩑᨠᩴ ᨷᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᨶ᩠ᨳᩁᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨣᨾᨶᨠᩣᩃᩮ ᩈᨶ᩠ᨳᩁᩮᩉᩥ ᩅᩤ ᩋᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ , ᩑᨠᩴ ᩅᩤ ᨷᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᨾᨬ᩠ᨧᨷᩦᨮᩣᨴᩦᨶᩥ ᩋᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᩅᩈᩥᨲ᩠ᩅᩤᨷᩥ ᨣᨾᨶᨠᩣᩃᩮ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᨶᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩅᩣᩈᨲᩮᩣ ᩋᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩈᨾᩣᨶᩔ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᨲᩁᩮᩣ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨶ ᨷᨭᩥᨻᩣᩉᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, 'ᨾᨿᩣ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩅᩣᩈᨲᩮᩣ ᩋᩣᨶᩦᨲᩴ, ᨷᨠᨲᩥᨠᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨳᩣ'ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨲᩮᨶ 'ᩑᩅᩴ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩦ'ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮ ᩍᨲᩁᩔ ᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳ ᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩤᨷᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩥᨠᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᨶ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩔ ᨶᨭ᩠ᨮᩴ ᩅᩤ ᨩᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩅᩤ ᨧᩮᩣᩁᩮᩉᩥ ᩅᩤ ᩉᨭᩴ ᨣᩦᩅᩤ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩥᨠᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᨶ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩔ ᨷᨶ ᨣᩦᩅᩤ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨾᨬ᩠ᨧᨷᩦᨮᩴ ᨷᨶ ᩈᨦ᩠ᨥᩥᨠᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᨶ ᩅᩤ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩥᨠᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᨶ ᩅᩤ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩔ ᨶᨭ᩠ᨮᩴ ᨣᩦᩅᩤᨿᩮᩅ"᪨

ᩑᨠᩮᨶ ᨷᩃᩥᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨧᩩᨴ᩠ᨴᩈᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᩥᨿᨿᨠ᩠ᨡᩪᩉᩅᩣᩊᩋᨿᩥᨠᨠᨱ᩠ᨱᩥᨠᨷ᩠ᨷᩣᨴᩦᩈᩩ ᩑᨠᩮᨶ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᨷᩃᩥᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩣᨷᩮᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩤ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩋᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᩑᨠᩮᨶ ᨷᩃᩥᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᨭᩥᨩᨣ᩠ᨣᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩈᩣᨷᩮᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨶᨴᩦᨷᩣᩁᩴ ᩅᩤ ᨣᩣᨾᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᩅᩤ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩤ ᨿᨲ᩠ᨳᩔ ᨣᨾᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ, ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨣᩦᩅᩴ ᨷᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨶᨴᩦᨷᩪᩁᩁᩣᨩᨧᩮᩣᩁᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩤ ᩑᨠᩮᨶ ᨷᩃᩥᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩏᨷᨴ᩠ᨴᩩᨲᩮᩣ, ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ, ᩑᩅᩴᨽᩪᨲᩔᩣᨷᩥ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᨷᨮᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨴᩦᩉᩦᨲᩥ᪨

ᨴᩩᨲᩥᨿᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ᪨

᪖᪨ ᩋᨶᩩᨷᨡᨩ᩠ᨩᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪑᪙᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮ – ᨷᩃᩥᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨷᨮᨾᨲᩁᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲᩴ ᩋᨲᩥᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩁᩩᨶ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨳᩮᩁᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ "ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᨷᩣᨷᩩᨱᩣᨲᩦ"ᨲᩥ ᩅᩔᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨶᩩᨷᨡᨩ᩠ᨩ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨠᨷ᩠ᨷᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ "ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᨿᨳᩣᨮᩣᨶᩮᨿᩮᩅ ᨷᩣᨷᩩᨱᩣᨲᩥ, ᨶ ᩈᨾ᩠ᨻᩣᨵᩣ ᩅᩥᩉᩣᩁᩣ, ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨴᩣᨶᩥ ᨮᩣᨶᩴ ᨹᩣᨲᩴ ᨷᩣᨷᩩᨱᩣᨲᩦ"ᨲᩥ ᩋᨶᩩᨷᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨿᨳᩣᨷᩦᨮᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩥᩈᩦᨴᨶ᩠ᨲᩥᨷᩥ ᨶᩥᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥᨷᩥ ᩈᨩ᩠ᨫᩣᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪑᪒᪐᪨ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ "ᩋᨶᩩᨭ᩠ᨮᩣᨷᨶᩦᨿᩮᩣ ᩋᨿ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ; ᨲᩮᨶᩮᩅᩔ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮ "ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩮᩣᨲᩥ ᨩᩣᨶᩣᨲᩦ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩮᩣ ᩉᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᨲᩣᨿ

អដ្ឋាបត្តិយោ , គិលានោ គិលានតាយ, សញ្ញា បន កណ្ឌកាទិកស្ស ច ឆព្ពគ្គិកបិនយឆរាជីនំ ច គណាចរិយអាចរិយស្ស ច

ពហុបការត្តំ ញាណវិសិដ្ឋតញ្ច សល្លក្ខេត្វា ទុចចារេត្វាយ វិហារេ សយុត្តិត្វា ហោតិ, តស្មា យស្ស សញ្ញា នត្ថិ, សោបិ អដ្ឋាបត្តិយោ។

កាយេត្វាត្វ គិលានស្សាបិ សញ្ញាយេវ អត្ថុច្ចិកំ សេនាសនំ ហោតិ, គិលានោ បន “អបលោកេត្វា សញ្ញា អនិន្នសេនាសនោបិ ន

បិញ្ញុពេត្វា អនុកម្បិតព្វា”តិ វចនេតុំ វិសុំ ទុត្តា។

១១២។ ឧបចារេតិ ឯត្ថ យត្ថបីឋានំ តាច យហល្លេក វិហារេ សយត្តា និយដ្ឋា ហត្ថា ឧបចារោ, ឥន្ទកេ យតោ បហោតិ តតោ

និយដ្ឋា ហត្ថា, បរិវេ សោចិត្វា បវិសន្តស្ស បស្សាចត្វាយ តិក្ខុមត្តស្ស ន យាច ទ្វារេ តិក្ខិត្តបរិវេណនាវោភាសេតា បស្សាចដ្ឋានតោ

ន យត្ថបីឋំ, តាច និយដ្ឋហត្ថបិត្វារោ យេក្កា ឧបចារោ នាម។ តស្មិំ យត្ថស្ស ច បីឋស្ស ច ឧបចារេ វិតស្ស ច ភិក្ខុនោ បវិសន្តស្ស ច

តិក្ខមត្តស្ស ច ឧបចារេ យោ អនុបពន្ធ សេយ្យំ កប្បេតុកាមោ សេយ្យំ សន្តិរតិ ច សន្តិរាបេតិ ច, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

អកិតិសិនតិច អកិតិបជ្ជតិ ចាតិ ឯត្ថ អកិតិសិនេតយេត្វាន អកិតិបជ្ជេតយេត្វាេនាច ច បរិវិត្តិយំ។ សេច បន ទេ្វបិ ករោតិ, ទ្វេ បរិវិត្តិយោនិ។

ឋដ្ឋាយដ្ឋាយ តិសិនេតា ច តិបជ្ជេតា ច បយោគេ បយោគេ បរិវិត្តិយំ។

១១៣។ ឧបចារំ ឋបេត្វា សេយ្យំ សន្ថរតិ ច សន្ថរាបេតិ ចាតិ ឯតេស្មិំ ឯតោ បរេ ន “វិហារស្ស ឧបចារេ”តិអានីតេ ទុក្កដចារេបិ យថា

ឯតាន អកិតិសិនេតយេត្វ អកិតិបជ្ជេតយេត្វ ឧកយកាវេណ បយោគេកេន ន បរិវិត្តិយបរេកេនោ វុត្តោ, ឯចំ ទុក្កដបរេកេនោ វេទិតព្វោ។

ឯចន្ទបេត ហិ វិសកាបុគ្គលេត ឯកវិហារេ ច ឯកបរិវេណេ ច ចសន្តេត អត្តា ឥត្តិ, តស្មា សព្ពត្ថចស្ស តិចារេយា ចាទិតោ។

អញ្ញស្ស បុគ្គលិកេតិ ឯតាបិ វិស្សាសិកស្ស បុគ្គលិកំ អត្តនោ បុគ្គលិកសនិសេយេច, តត្ថ អនាបត្តិ។

១១៤។ អាបទាសូតិ សចេ ឯហិ ចសន្តស្ស ជីវិតព្រហ្មចរិយន្តរាយោ ហោតិ, ឯចរូបាសុ អាបទាសុ យោ បវិសតិ, តស្សាបិ អនាបត្តិ។

សេសំ ឧត្តានមេវាតិ។ បឋមបារាជិកសមុដ្ឋានំ, កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, ទុក្ខវេទនន្តិ។

អនុបខជ្ជសិក្ខាបទំ ឥដ្ឋំ។

៧។ និក្កឌ្ឍនសិក្ខាបទវណ្ណនា

១១៥។ សត្តមសិក្ខាបទេ – ឯកេន បយោគេន ពហុកេបិ ទ្វារេ អតិក្កាមេតីតិ ឯវ ហត្ថេសុ ខិល្វា កាយេន បរិវារោ អនុត្តាសិដ្ឋាតិ ច

ចត្តារិសិនិ, តានិ សេសុ សេនាសនេសុ ហត្ថេសុ ច ពីចាយ ច គហេត្វា អន្តរា អដ្ឋបេន្តោ ឯកេន បយោគេន អតិក្កាមេតិ, ឯកមេវ

បរិវិត្តិយំ។ ឋបេត្វា ឋបេត្វា នានាបយោគេហិ អតិក្កាមេន្តស្ស ទ្វារគណនាយ បរិវិត្តិយោនិ។ ហត្ថេន អនាមសិត្វា “និក្ខមា”តិ វត្វា

ចាចាយ និក្កឌ្ឍន្តស្សាបិ ឯសេវ នយោ។

អញ្ញំ អាណាបេតីតិ ឯត្ថ “ឥមំ និក្កឌ្ឍា”តិ អាណត្តិយំ ឯកំ ទុក្កដំ។ សចេ សោ សកិំ អាណត្តោ ពហុកេបិ ទ្វារេ អតិក្កាមេតិ, ឯកំ បាចិត្តិយំ។ សចេ បន “ឯត្តកានិ ទ្វារានិ និក្កឌ្ឍាហី”តិ វា “យាវ មហាទ្វារំ តាវ និក្កឌ្ឍាហី”តិ វា ឯវំ និយាមេត្វា អាណត្តោ ហោតិ, ទ្វារគណនាយ បាចិត្តិយានិ។

តស្សបរិក្ខារន្តិ យំកិញ្ចិ តស្ស សន្តកំ បត្តចីវរបរិស្សាវនធមករណមញ្ចបីឋភិសិពិម្ពោហនាទិភេទំ, អន្តមសោ រជនឆល្លិម្បិ; យោ និក្កឌ្ឍតិ វា និក្កឌ្ឍាបេតិ វា; តស្ស វត្ថុគណនាយ ទុក្កដានិ ។ គាឡ្ហំ ពន្ធិត្វា ឋបិតេសុ បន ឯកាវ អាបត្តីតិ មហាបច្ចរិយំ វុត្តំ។

១១៧. អញ្ញស្ស បុគ្គលិកេតិ ឯត្ថាបិ វិស្សាសិកបុគ្គលិកំ អត្តនោ បុគ្គលិកសទិសមេវ។ យថា ច ឯត្ថ; ឯវំ សព្ពត្ថ។ យត្ថ បន វិសេសោ ភវិស្សតិ, តត្ថ វក្ខាម។

១១៨. អលជ្ជី និក្កឌ្ឍតិ វាតិអាទីសុ ភណ្ឌនការកកលហការកមេវ សកលសង្ឃារាមតោ និក្កឌ្ឍិតុំ លភតិ, សោ ហិ បក្ខំ លភិត្វា សង្ឃម្បិ ភិន្ទេយ្យ។ អលជ្ជីអាទយោ បន អត្តនោ វសនដ្ឋានតោយេវ និក្កឌ្ឍិតព្ពា, សកលសង្ឃារាមតោ និក្កឌ្ឍិតុំ ន វដ្ដតិ។ ឧម្មត្តកស្សាតិ សយំ ឧម្មត្តកស្ស អនាបត្តិ។ សេសំ ឧត្តានត្ថមេវាតិ។

តិសមុដ្ឋានំ – កាយចិត្តតោ វាចាចិត្តតោ កាយវាចាចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ, កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, ទុក្ខវេទនន្តិ។

និក្កឌ្ឍនសិក្ខាបទំ សត្តមំ។

៨. វេហាសកុដិសិក្ខាបទវណ្ណនា

១១៩. អដ្ឋមសិក្ខាបទេ – ឧបរិវេហាសកុដិយាតិ ឧបរិ អច្ឆន្នតលាយ ទ្វិភូមិកកុដិយា វា តិភូមិកាទិកុដិយា វា។ យស្មា សហសា អភិនិសីទតីតិ យស្មា សហសា អភិភវិត្វា អជ្ឈោត្ថរិត្វា និសីទតិ។ ភុម្មត្ថេ វា ឯតំ ឧបយោគវចនំ; យស្មិំ និសីទតីតិ អត្ថោ។ អាណីតិ ឋានំ បន បវេសនាកតត្ថំ ឧបសគ្គយុត្តមេវ។ និប្បតិត្វាតិ និបតិត្វា និក្ខមិត្វា វា។ តស្ស ហិ ឧបរិ អាណិបិ ន ទិន្នា, តស្មា និក្ខមិត្វា។ វិស្សរមកាសីតិ វិរវំ អាតុរស្សរមកាសិ។

១២០. វេហាសកុដិ នាម មជ្ឈិមស្ស បុរិសស្ស អសីសឃដ្ដាតិ យា បមាណមជ្ឈិមស្ស បុរិសស្ស សព្ពហេដ្ឋិមាហិ តុលាហិ សីសំ ន ឃដ្ដេតិ, ឯតេន ឥធ អធិប្បេតា វេហាសកុដិ ទស្សិតា ហោតិ, ន វេហាសកុដិលក្ខណំ។ យា ហិ កាចិ ឧបរិ អច្ឆន្នតលា ទ្វិភូមិកា កុដិ តិភូមិកាទិកុដិ

វា “វេហាសកុដី”តិ វុច្ចតិ។ ឥធ បន អសីសឃដ្ដា អធិប្បេតា។ អភិនិសីទនាទីសុ បុព្វេ វុត្តនយេនេវ បយោគវសេន អាបត្តិភេទោ វេទិតព្វោ។

១៣៣. អវេហាសកុដិយាតិ ភូមិយំ កតបណ្ណសាលាទីសុ អនាបត្តិ។ ន ហិ សក្កា តត្ថ បរស្ស បីឡា កាតុំ។ សីសឃដ្ដាយាតិ យាយំ សីសឃដ្ដា ហោតិ, តត្រាបិ អនាបត្តិ។ ន ហិ សក្កា តត្ថ ហេដ្ឋាបាសាទេ អនោណតេន វិចរិតុំ, តស្មា អសញ្ចរណដ្ឋានត្តា បរបីឡា ន ភវិស្សតិ។ ហេដ្ឋា អបរិភោគំ ហោតីតិ យស្សា ហេដ្ឋា ទព្វសម្ភារាទីនំ និក្ខិត្តត្តា អបរិភោគំ ហោតិ, តត្រាបិ អនាបត្តិ។ បទរសញ្ចិតំ ហោតីតិ យស្សា ឧបរិមតលំ ទារុផលកេហិ វា ឃនសន្ថតំ ហោតិ, សុធាបរិកម្មកតំ វា តត្រាបិ អនាបត្តិ។ បដាណី ទិន្នា ហោតីតិ មញ្ចបីឋានំ បាទសិខាសុ អាណី ទិន្នា ហោតិ, យត្ថ និសីទន្តេបិ ន និប្បតន្តិ, តាទិសេ មញ្ចបីឋេ និសីទតោបិ អនាបត្តិ។ តស្មិំ ឋិតោតិ អាហច្ចបាទកេ មញ្ចេ វា បីឋេ វា ឋិតោ ឧបរិ នាគទន្តកាទីសុ លគ្គិតកំ ចីវរំ វា កិញ្ចិ វា គណ្ហាតិ វា, អញ្ញំ វា លគ្គេតិ, តស្សាបិ អនាបត្តិ។ សេសំ ឧត្តានមេវ។ ឯឡកលោមសមុដ្ឋានំ – កាយតោ ច កាយចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ, កិរិយំ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

វេហាសកុដិសិក្ខាបទំ អដ្ឋមំ។

៩. មហល្លកវិហារសិក្ខាបទវណ្ណនា

១៣៤. នវមសិក្ខាបទេ – យាវ ទ្វារកោសាតិ ឯត្ថ ទ្វារកោសោ នាម បិដ្ឋសង្ឃាដស្ស សមន្តា កវាដវិត្ថារប្បមាណោ ឱកាសោ។ មហាបច្ចរិយំ បន “ទ្វារពាហតោ បដ្ឋាយ ទិយឌ្ឍោ ហត្ថោ”តិ វុត្តំ។ កុរុន្ទិយំ បន “ទ្វារស្ស ឧភោសុ បស្សេសុ កវាដប្បមាណ”ន្តិ។ មហាអដ្ឋកថាយំ “កវាដំ នាម ទិយឌ្ឍហត្ថម្បិ ហោតិ ទ្វិហត្ថម្បិ អឌ្ឍតេយ្យហត្ថម្បី”តិ វុត្តំ, តំ សុវុត្តំ។ តទេវ ហិ សន្ធាយ ភគវតាបិ “បិដ្ឋសង្ឃាដស្ស សមន្តា ហត្ថបាសា”តិ អយំ ឧក្កដ្ឋនិទ្ទេសោ កតោ។ អគ្គឡដ្ឋបនាយាតិ សកវាដកទ្វារពន្ធដ្ឋបនាយ; សកវាដកស្ស ទ្វារពន្ធស្ស និច្ចលភាវត្ថាយាតិ អត្ថោ។ ទ្វារដ្ឋបនាយាតិ ឥទម្បិ ហិ បទភាជនំ ឥមមេវត្ថំ សន្ធាយ ភាសិតំ។ អយំ បនេត្ថ អធិប្បាយោ – កវាដញ្ហិ លហុបរិវត្តកំ វិវរណកាលេ ភិត្តិំ អាហនតិ, បិទហនកាលេ ទ្វារពន្ធំ។ តេន អាហននេន ភិត្តិ កម្បតិ, តតោ មត្តិកា ចលតិ, ចលិត្វា សិថិលា វា ហោតិ បតតិ វា។ តេនាហ ភគវា “យាវ ទ្វារកោសា អគ្គឡដ្ឋបនាយា”តិ។ តត្ថ កិញ្ចាបិ “ឥទំ នាម កត្តព្ព”ន្តិ នេវ មាតិកាយំ ន បទភាជនេ វុត្តំ, អដ្ឋុប្បត្តិយំ បន “បុនប្បុនំ ឆាទាបេសិ បុនប្បុនំ លេបាបេសី”តិ អធិការតោ យាវ ទ្វារកោសា អគ្គឡដ្ឋបនាយ បុនប្បុនំ លិម្បិតព្វោ វា លេបាបេតព្វោ វាតិ ឯវមត្ថោ ទដ្ឋព្វោ។

យំ បន បទភាជនេ “បិដ្ឋសង្ឃាដស្ស សមន្តា ហត្ថបាសា”តិ វុត្តំ។ តត្ថ យស្ស វេមជ្ឈេ ទ្វារំ ហោតិ, ឧបរិភាគេ ឧច្ចា ភិត្តិ, តស្ស តីសុ ទិសាសុ សមន្តា ហត្ថបាសា ឧបចារោ ហោតិ, ខុទ្ទកស្ស វិហារស្ស ទ្វីសុ ទិសាសុ ឧបចារោ ហោតិ។ តត្រាបិ យំ ភិត្តិំ វិវរិយមានំ កវាដំ អាហនតិ, សា អបរិបូរូបចារាបិ ហោតិ។ ឧក្កដ្ឋបរិច្ឆេទេន បន តីសុ ទិសាសុ សមន្តា ហត្ថបាសា ទ្វារស្ស និច្ចលភាវត្ថាយ លេបោ អនុញ្ញាតោ។

សចេ បគស្ស ក្ខារស្ស អនេកាការេបិ ទេសេបិកាសេឋា អត្ថិ, តយ្បិ លិយ្បិតុំ ចក្ខុតិ។ អារលិកសត្តិបរិកយ្យាឃាតិ ឧត្តិ អារលិកសត្តិតិ ចាតបិគកចាដកា ចុច្ចត្តិ, តេបិ ចិចទលាកាលេ ចិឥត្តិយតួយ្បិ អតិទេកយ្បិ កិត្តិប្បេឥសំ បហទត្តិ។ ក្ខបធាទេវា បទេគត្តិ សត្ថានិសាឃុ លត្តុតិ, តស្មា សត្ថានិសាឃុ កចាដចិត្តារប្បយាសេលា ឋ្ជកាសេឋា អារលិកសត្តិបរិកយ្យត្តាឃ លិយ្បិតទេត្ថា ចា ទេលបិទេបតទេត្ថា ចាតិ អឃទេយត្តិ អឆិប្បារេឃា។

ទេសតចណ្ឌត្តិអាឌិកំ គ យាតិកាឃ បឥកាឌគំ។ ត្ថាយិគា ហិ ចិហារស្ស ការិកត្តិ គាយ គតិ្តិតិ បឥកាឌទេគទេឃច អត្ត្រញ្ញាតំ, តស្មា សត្ថាទេយតំ ឃធាឃុលំ កតូត្ថាំ។

ឧចំ ទេលបកទេយ្យ ឃំ កតូត្ថាំ, តំ ឥទេស្សត្វា បុគ ឈឥទេគ កតូត្ថាំ ឥទេស្សតុំ “ក្ខតិត្ថឥគស្សា”តិអាឌិ ចុត្តិ។ តតិ ក្ខតិត្ថឥគស្ស បរិឃាឃត្តិ ឈឥគស្ស ក្ខតិបរិឃាឃំ; បរិឃាទេឃា ចុច្ចតិ បរិទេក្លូទេបិ, បរិទេក្លូបក្ខឃំ ចា បរិទេក្លូបតួឃំ ចា អឆិដ្ឋាតត្ថត្តិ អទេត្ថា។ អប្បហទិទេត ឌិទេតគាតិ អហទិទេត ឌិទេតគ។ ហទិតត្តិ ទេចតិ សតួឆត្ថាទេគឌិ បុត្ថាណ្ហំ យុក្កុយាសតិលក្យលតួអលិត្យក្យុឝ្លាឌិទេគឥត្ថា អបទេណ្ហំ អឆិទេប្បតំ។ ទេតទេតចាហ – “ហទិតំ គាយ បុត្ថាណ្ហំ អបទេណ្ហា”ត្តិ។

សចេ ហទិទេត ឌិទេតាអឆិដ្ឋាតិ, អាបត្តិ ក្យុក្កដស្សាតិ ឧត្តិ បគ ឃស្តិយ្បិ ទេលទេត្តុ ចុត្តិ ចឹឌំ គ តាច សយ្យត្ថូតិ, ចទេស្ស ចា បគ បតិទេត សយ្យត្ថិស្សតិ, តយ្បិ ហទិតសត្ថ្យទេយច កច្ឆតិ។ តស្មា ឧចទ្ធទេប ទេលទេត្តុបិ ឌិទេតគ គ អឆិដ្ឋាតត្ថំ, អហទិទេតទេឃច ឌិទេតគ អឆិដ្ឋាតត្ថា។ តត្រាបិ អឃំ បរិទេឆ្លទេគា, បិដ្ឋិចំសស្ស ចា ក្យុដិការទេកណ្ហិកាឃ ចា ក្ខបទិ ឝុបិកាឃ ចា បទេស្ស គិសិទេត្តា ឈឥគយុលចដិអទេត្តុគ ឋ្ជទេលិទេកទេត្តា ឃស្តិ ក្យុយិកាទេក ឌិតំ បស្សតិ, ឃស្តិត្ថា ក្យុយិកាទេក ឌិទេតា, តំ ក្ខបទិ គិសិត្តាកំ បស្សតិ, តស្តិ ឌាទេគ អឆិដ្ឋាតត្ថា។ តស្ស អទេត្តា អហទិទេតបិ ឌត្វា អឆិដ្ឋាតុំ គ លត្តុតិ។ កស្មា? ចិហារស្ស ហិ បតត្តុស្ស អឃំ បតទេគាកាសេឋាតិ។

១៦៩។ យទេក្កុគ ឈាទេឥត្តុស្សាតិ ឧត្តិ យទេក្កុគ ឈាឥគំ គាយ អបទិក្លិបិត្វា ក្ខឌ្យកទេយច ឈាឥគំ; តំ ត្ថាដកសិលិឃុឆាហិ លត្តុតិ។ ទេក្ខ យទេក្កុ អឆិដ្ឋហិត្វាតិ ទេក្ខ យក្កា សទេច ឌុឆ្ឆត្តា ទេហាត្តិ, អបទេគត្វាបិ បុគប្បុគំ ឈាទេឥតុំ លត្តុតិ, តស្មា ឃធា ត្ថាឆ្ឆតិ; តធា ទេក្ខ យទេក្កុ អឆិដ្ឋហិត្វា តតិឃំយក្កុ “ត្ថាឥាគិ ឧចំ ឈាទេឥហឹ”តិ អាលាទេបត្វា បក្កុយិតត្ថា។ បរិឃាទេឃគាតិ បរិទេក្លូទេបគ។ ឧចំឈឥគំ បគ តិលាបទេណ្ហិហិ លត្តុតិ។ តស្មា ត្ថាឆាបិ ឃធា ត្ថាឆ្ឆតិ តធា ទេក្ខ បរិឃាទេឃ អឆិដ្ឋហិត្វា តតិឃំ បរិឃាឃំ “ត្ថាឥាគិ ឧចំ ឈាទេឥហឹ”តិ អាលាទេបត្វា បក្កុយិតត្ថា។ សទេច គ បក្កុយតិ, ត្យាល្ហឹក្យទេតគ ឌាតត្ថា។ សត្ថាយ្បិ ទេចតំ ឈឥគំ ឈឥត្បបទិ ទេចឌិតត្ថា។ ក្ខបទ្យបរិឆ្ឆទេត្តា ហិ ចិហាទេរា ចិរំ អទេគាចស្សទេកា ទេហាតីតិ យត្ថាយាគា ឧចំ ឈាទេឥត្តិ។ តទេតា ទេច ក្ខត្តុទិត្តិ តិណ្ហំ យក្កាគំ ចា បរិឃាឃាគំ ចា ក្ខបទិ ចត្យទេត្តិ យទេក្កុ ចា បរិឃាទេឃ ចា។

១៦៧។ កទេត្យឧ កទេត្យឧតិ តិលាយដ្ឋិឃំ តិលាយដ្ឋិឃំ។ ទេសសទេយត្តិ ក្ខត្តាគទេយចាតិ។ ឈសយដ្ឋាគំ – កិទិឃំ, ទេគាសត្ថាចិទេយាក្លូ, អចិត្តកំ, បណ្ហត្តិចត្ថិ, កាឃកយ្យំ, ចឌឹកយ្យំ, តិចិត្តុំ, តិទេចឥគត្តិ។

ᨾᩉᩃ᩠ᩃᨠᩅᩥᩉᩣᩁᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᨶᩅᨾᩴ᪨

᪁᪀᪨ ᩈᨷ᩠ᨷᩣᨱᨠᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪃᪀᪨ ᨴᩈᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮ – ᨩᩣᨶᩴ ᩈᨷ᩠ᨷᩣᨱᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨷ᩠ᨷᩣᨱᨠᩴ ᩏᨴᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨲᨳᩣ ᩅᩣ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩥᨬ᩠ᨧᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩣ ᩈᩥᨬ᩠ᨧᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩣᨲᩥ ᨲᩮᨶ ᩏᨴᨠᩮᨶ ᩈᨿᩴ ᩅᩣ ᩈᩥᨬ᩠ᨧᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᩣ ᩋᩣᨱᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩥᨬ᩠ᨧᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ ᨷᨶ “ᩈᩥᨬ᩠ᨧᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩈᨿᩴ ᩈᩥᨬ᩠ᨧᨲᩦ”ᨲᩥ ᨷᩕᩣᨴᩥᩈᩣᨶᩴ ᩅᨧᨶᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨵᩣᩁᩴ ᩋᩅᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩥᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩔ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩏᨴᨠᨥᨭᩮ ᩑᨠᩣᩅ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᩈ ᨶᨿᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᨠᩣᨥᨭᩮᩈᩩ᪨ ᨵᩣᩁᩴ ᩅᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩔ ᨷᨶ ᨷᨿᩮᩣᨣᩮ ᨷᨿᩮᩣᨣᩮ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨾᩣᨲᩥᨠᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨴᩥᩅᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᨶ᩠ᨴᨲᩩ, ᩑᨠᩣᩅ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᨶᩮᨲᩥ, ᨷᨿᩮᩣᨣᩮ ᨷᨿᩮᩣᨣᩮ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨠᨭᨽᩣᩁᨾᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨲᩥᨱᩴ ᩑᨠᨷᨿᩮᩣᨣᩮᨶ ᩏᨴᨠᩮ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨷᨲᩥ, ᩑᨠᩣᩅ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᨠᩮᨠᩴ ᨲᩥᨱᩴ ᩅᩣ ᨷᨱ᩠ᨱᩴ ᩅᩣ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨷᨶ᩠ᨲᩔ ᨷᨿᩮᩣᨣᩮ ᨷᨿᩮᩣᨣᩮ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨿᨷᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩩᨷᩥ ᨠᨭ᩠ᨮᨣᩮᩣᨾᨿᩣᨴᩦᩈᩩ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᩍᨴᩴ ᨷᨶ ᨾᩉᩣᩏᨴᨠᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨿᩴ ᨲᩥᨱᩮ ᩅᩣ ᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨿ ᩅᩣ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨷᩁᩥᨿᩣᨴᩣᨶᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᩋᩣᩅᩥᩃᩴ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨿᨲ᩠ᨳ ᨷᩣᨱᨠᩣ ᨾᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩣᨴᩥᩈᩴ ᩏᨴᨠᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᩮᩈᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅᩣᨲᩥ᪨

ᨲᩥᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ – ᨠᩣᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩣᨧᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨠᩣᨿᩅᩣᨧᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨧ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᨷᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨲᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩥᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩈᨷ᩠ᨷᩣᨱᨠᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᨴᩈᨾᩴ᪨

ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᩪᨲᨣᩣᨾᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ᪨

᪃᪨ ᩒᩅᩣᨴᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪁᪨ ᩒᩅᩣᨴᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪃᪁-᪁᪃᪃᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᩅᨣ᩠ᨣᩔ ᨷᨮᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮ – ᩃᩣᨽᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨶ ᨲᩮᩈᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩮᩣ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨴᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩉᩣᨠᩩᩃᩮᩉᩥ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩣ ᨷᨶ ᨠᩩᩃᨵᩦᨲᩁᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᩋᩣᨣᨲᩣᨶᩴ ᨬᩣᨲᩥᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ “ᨠᩩᨲᩮᩣ ᩋᨿ᩠ᨿᩮ ᩒᩅᩣᨴᩴ ᩏᨴ᩠ᨴᩮᩈᩴ ᨷᩁᩥᨷᩩᨧ᩠ᨨᩴ ᩃᨽᨳᩣ”ᨲᩥ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ “ᩋᩈᩩᨠᩮᩣ ᨧ ᩋᩈᩩᨠᩮᩣ ᨧ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩒᩅᨴᨲᩦ”ᨲᩥ ᩋᩈᩦᨲᩥᨾᩉᩣᩈᩣᩅᨠᩮ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨳᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩮᨶ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᩦᩃᩈᩩᨲᩣᨧᩣᩁᨩᩣᨲᩥᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᨽᩮᨴᩮ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᨣᩩᨱᩮ ᨠᨳᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ឯវម្បិ ហិ វិជ្ជមានកុលា ភេសជ្ជំ ទេន្តិ។ តតោ បសន្នចិត្តា មនុស្សា ថេរីនំ ចីវរាទិភេទំ មហន្តំ លាភសក្ការំ អភិហរិំសុ។ តេន វុត្តំ –
“លាភិនិយោ ហោន្តិ ចីវរ...បេ... បរិក្ខារាន”ន្តិ។

ភិក្ខុនិយោ ឧបសង្កមិត្វាតិ តេន កិរ សន្តិកេ តាសុ ឯកោ ភិក្ខុបិ ន អាគច្ឆតិ, លោកតណ្ហាយ បន អាគច្ឆិមយាតហេតុយា តាសំ ឧបស្សយំ អាគមិំសុ។ តំ សន្ធាយ វុត្តំ – “ភិក្ខុនិយោ ឧបសង្កមិត្វា”តិ។ តាបិ ភិក្ខុនិយោ វសិត្តតាយ តេសំ វចនំ អកាសុំយេវ។ តេន វុត្តំ – “អថ ខោ តា ភិក្ខុនិយោ...បេ... និសីទិំសូ”តិ។ តិរច្ឆានកថន្តិ សគ្គមគ្គគមនេបិ តិរច្ឆានភូតំ រាជកថាទិមនេកវិធំ និរត្ថកកថំ។ ភាសន្តីតិ សមិន្ទា, សមិតាវេទា ភិក្ខូនិ ពហុភស្សា លក្ខណបដិវេធសំយុត្តាតិ អធិប្បាយោ។

១៣៥-១៣៦។ អនុញ្ញាតាយបិ ភិក្ខវេតិ ឯត្ថ យស្មា តេ ភិក្ខូ “យា តុម្ហេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយោ ឱវទិត្វា”តិ វុច្ចមានា អធិប្បាយំ សល្លក្ខេត្វា អាគតា អាបត្តិំ អវិជានន្តា ឯវំ វក្ខន្តិ, តស្មា តេសំ តំ អវិជាននំ បរិហរន្តោ ភគវា អញ្ញាតេន ឧបាយេន តេ ភិក្ខូ ភាសាទេន្តោ បរិវារិតេន ភត្តុការេន ឯវំ ភិក្ខុនោវាទកសម្មុតិំ អនុញ្ញាសីតិ វេទិតព្វោ។ ឯវំ ឯត្ថ បរិវារិតេន ភត្តុការេន អនុញ្ញាតត្វា បនេតា ភិក្ខុនោវាទកេ “អនុញ្ញាតាយបិ ភិក្ខវេ អដ្ឋហង្គេហិ សមន្នាគត”ន្តិអាទិមាហ។ អង្គានិ ហិ អដ្ឋង្គានិ ឥច្ឆិតព្វានិ សុបិនន្តេនបិ ន ភវិតព្វានីតិ។

តត្ថ សីលមស្ស អត្ថីតិ សីលវា។ ឥទានិ យស្មា តំ សីលំ, យថា ច តំ តស្ស អត្ថិ នាម ហោតិ, តំ ទស្សេន្តោ
“បាតិមោក្ខសំវរសំវុតោ”តិអាទិមាហ។ តត្ថ បាតិមោក្ខោវ សំវរោ បាតិមោក្ខសំវរោ។ បាតិមោក្ខសំវរេន សំវុតោ សមន្នាគតោតិ
បាតិមោក្ខសំវរសំវុតា។

វិហរតីតិ វត្តតិ។ វុត្តញ្ហេតំ វិភង្គេ –

“បាតិមោក្ខន្តិ សីលំ បតិដ្ឋា អាទិ ចរណំ សំយមោ សំវរោ មោក្ខំ បមោក្ខំ កុសលានំ ធម្មានំ សមាបត្តិយា; សំវរោតិ កាយិកោ អវីតិក្កមោ វាចសិកោ អវីតិក្កមោ កាយិកវាចសិកោ អវីតិក្កមោ។ សំវុតោតិ ឥមិនា បាតិមោក្ខសំវរេន ឧបេតោ ហោតិ សមុបេតោ ឧបាគតោ សមុបាគតោ ឧបបន្នោ សមុបបន្នោ សមន្នាគតោ, តេន វុច្ចតិ ‘បាតិមោក្ខសំវរសំវុតោ’តិ។ វិហរតីតិ ឥរិយតិ វត្តតិ បាលេតិ យបេតិ យាបេតិ ចរតិ វិហរតិ, តេន វុច្ចតិ ‘វិហរតី’”តិ (វិភ។ ៥១១-៥១២)។

អាចារគោចរសម្បន្នោតិ មិច្ឆាជីវបដិសេធកេន ន វេឡុទានាទិនា អាចារេន, វេសិយាទិអគោចរំ បហាយ សទ្ធាសម្បន្នកុលាទិនា ច គោចរេន សម្បន្នោ។ អណុមត្តេសុ វជ្ជេសុ ភយទស្សាវីតិ អប្បមត្តកេសុ វជ្ជេសុ ភយទស្សាវី, តានិ វជ្ជានិ ភយតោ ទស្សនសីលោតិ វុត្តំ ហោតិ។ សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសូតិ អធិសីលសិក្ខាទិភាវេន តិធា ឋិតេសុ សិក្ខាបទេសុ តំ តំ សិក្ខាបទំ សមាទាយ សម្មា អាទាយ សាធុកំ គហេត្វា អវិជហន្តោ សិក្ខតីតិ អត្ថោ។ អយមេត្ថ សង្ខេបោ, វិត្ថារោ បន យោ ឥច្ឆតិ, តេន វិសុទ្ធិមគ្គតោ គហេតព្វោ។

ពហុ សុតមស្សាតិ ពហុស្សុតោ។ សុតំ ធារេតីតិ សុតធរោ; យទស្ស តំ ពហុ សុតំ នាម, តំ ន សុតមត្តមេវ; អថ ខោ តំ ធារេតីតិ អត្ថោ។ មញ្ជូសាយំ វិយ រតនំ សុតំ សន្និចិតមស្មិន្តិ សុតសន្និចយោ។ ឯតេន យំ សោ សុតំ ធារេតិ, តស្ស មញ្ជូសាយ គោបេត្វា សន្និចិតរតនស្សេវ ចិរកាលេនាបិ អវិនាសនំ ទស្សេតិ។ ធាតាតិ តំ សុតំ សន្ទបេតា ទស្សេន្តោ “យេ តេ ធម្មា”តិអាទិមាហ, តំ វេរញ្ជកណ្ឌេ វុត្តនយមេវ។ ឥទំ បនេត្ថ និគមនំ – តថារូបាស្ស ធម្មា ពហុស្សុតា ហោន្តិ, តស្មា ពហុស្សុតោ។ ធាតា, តស្មា សុតធរោ។ វចសា បរិចិតា មនសានុបេក្ខិតា, ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិទ្ធា; តស្មា សុតសន្និចយោ។ តត្ថ វចសា បរិចិតាតិ វាចាយ បគុណា កតា។ មនសានុបេក្ខិតាតិ មនសា អនុបេក្ខិតា, អាវជ្ជន្តស្ស ទីបសហស្សេន ឱភាសិតា វិយ ហោន្តិ។ ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិទ្ធាតិ អត្ថតោ ច ការណតោ ច បញ្ញាយ សុដ្ឋុ បដិវិទ្ធា សុបច្ចក្ខកតា ហោន្តិ។

អយំ បន ពហុស្សុតោ នាម តិវិធោ ហោតិ – និស្សយមុច្ចនកោ, បរិសុបដ្ឋាបកោ, ភិក្ខុនោវាទកោតិ។ តត្ថ និស្សយមុច្ចនកេន ឧបសម្បទាយ បញ្ចវស្សេន សព្ពន្តិមេន បរិច្ឆេទេន ទ្វេ មាតិកា បគុណា វាចុគ្គតា កាតព្វា, បក្ខទិវសេសុ ធម្មសាវនត្ថាយ សុត្តន្តតោ ចត្តារោ ភាណវារា, សម្បត្តានំ បរិកថនត្ថាយ អន្ធកវិន្ទមហារាហុលោវាទអម្ពដ្ឋសទិសោ ឯកោ កថាមគ្គោ, សង្ឃភត្តមង្គលាមង្គលេសុ អនុមោទនត្ថាយ តិស្សោ អនុមោទនា, ឧបោសថបវារណាទិជាននត្ថំ កម្មាកម្មវិនិច្ឆយោ, សមណធម្មករណត្ថំ សមាធិវសេន វា វិបស្សនាវសេន វា អរហត្តបរិយោសានមេកំ កម្មដ្ឋានំ, ឯត្តកំ ឧគ្គហេតព្វំ។ ឯត្តាវតា ហិ អយំ ពហុស្សុតោ ហោតិ ចាតុទ្ទិសោ, យត្ថ កត្ថចិ អត្តនោ ឥស្សរិយេន វសិតុំ លភតិ។

បរិសុបដ្ឋាបកេន ឧបសម្បទាយ ទសវស្សេន សព្ពន្តិមេន បរិច្ឆេទេន បរិសំ អភិវិនយេ វិនេតុំ ទ្វេ វិភង្គា បគុណា វាចុគ្គតា កាតព្វា, អសក្កោន្តេន តីហិ ជនេហិ សទ្ធិំ បរិវត្តនក្ខមា កាតព្វា, កម្មាកម្មញ្ច ខន្ធកវត្តញ្ច ឧគ្គហេតព្វំ។ បរិសាយ បន អភិធម្មេ វិនយនត្ថំ សចេ មជ្ឈិមភាណកោ ហោតិ មូលបណ្ណាសកោ ឧគ្គហេតព្វោ, ទីឃភាណកេន មហាវគ្គោ, សំយុត្តភាណកេន ហេដ្ឋិមា វា តយោ វគ្គា មហាវគ្គោ វា, អង្គុត្តរភាណកេន ហេដ្ឋា វា ឧបរិ វា ឧបឌ្ឍនិកាយោ ឧគ្គហេតព្វោ, អសក្កោន្តេន តិកនិបាតតោ បដ្ឋាយ ហេដ្ឋា ឧគ្គហេតុម្បិ វដ្ដតិ។ មហាបច្ចរិយំ បន “ឯកំ ឧគ្គណ្ហន្តេន ចតុក្កនិបាតំ វា បញ្ចកនិបាតំ វា គហេតុំ វដ្ដតី”តិ វុត្តំ។ ជាតកភាណកេន សាដ្ឋកថំ ជាតកំ ឧគ្គហេតព្វំ, តតោ ឱរំ ន វដ្ដតិ។ ធម្មបទម្បិ សហ វត្ថុនា ឧគ្គហេតុំ វដ្ដតីតិ មហាបច្ចរិយំ វុត្តំ។ តតោ តតោ សមុច្ចយំ កត្វា មូលបណ្ណាសកមត្តំ វដ្ដតិ, ន វដ្ដតីតិ? “ន វដ្ដតី”តិ កុរុន្ទដ្ឋកថាយំ បដិក្ខិត្តំ, ឥតរាសុ វិចារណាយេវ នត្ថិ។ អភិធម្មេ កិញ្ចិ ឧគ្គហេតព្វន្តិ ន វុត្តំ។ យស្ស បន សាដ្ឋកថម្បិ វិនយបិដកំ អភិធម្មបិដកញ្ច បគុណំ, សុត្តន្តេ ច វុត្តប្បការោ គន្ថោ នត្ថិ, បរិសំ ឧបដ្ឋាបេតុំ ន លភតិ។ យេន បន សុត្តន្តតោ វិនយតោ ច វុត្តប្បមាណោ គន្ថោ ឧគ្គហិតោ, អយំ បរិសុបដ្ឋាបកោ ពហុស្សុតោ ហោតិ ទិសាបាមោក្ខោ យេនកាមង្គមោ, បរិសំ ឧបដ្ឋាបេតុំ លភតិ។

ភិក្ខុនោវាទកេន បន សាដ្ឋកថានិ តីណិ បិដកានិ ឧគ្គហេតព្វានិ, អសក្កោន្តេន ចតូសុ និកាយេសុ ឯកស្ស អដ្ឋកថា បគុណា កាតព្វា, ឯកនិកាយេន ហិ សេសនិកាយេសុបិ បញ្ហំ កថេតុំ សក្ខិស្សតិ។ សត្តសុ បករណេសុ ចតុប្បករណស្ស អដ្ឋកថា បគុណា កាតព្វា, តត្ថ លទ្ធនយេន ហិ សេសបករណេសុ បញ្ហំ កថេតុំ សក្ខិស្សតិ។ វិនយបិដកំ បន នានត្តំ នានាការណំ, តស្មា តំ សទ្ធិំ អដ្ឋកថាយ បគុណំ

កាតព្ពមេវ។ ឯត្តាវតា ហិ ភិក្ខុនោវាទកោ ពាហុស្សុតោ នាម ហោតីតិ។

ឧភយានិ ខោ បនស្សាតិអាទិ បន យស្មា អញ្ញស្មិំ សកលេ តេបិដកេបិ ពាហុសច្ចេ សតិ សាដ្ឋកថំ វិនយបិដកំ វិនា ន វដ្ដតិយេវ, តស្មា វិសុំ វុត្តំ។ តត្ថ វិត្ថារេនាតិ ឧភតោវិភង្គេន សទ្ធិំ។ ស្វាគតានីតិ សុដ្ឋុ អាគតានិ។ យថា អាគតានិ បន ស្វាគតានិ ហោន្តិ, តំ ទស្សេតុំ "សុវិភត្តានី"តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ សុវិភត្តានីតិ សុដ្ឋុ វិភត្តានិ បទបច្ចាភដ្ឋសង្ករទោសវិរហិតានិ។ សុប្បវត្តីនីតិ បគុណានិ វាចុគ្គតានិ។ សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោតិ ខន្ធកបរិវារតោ អាហរិតព្ពសុត្តវសេន សុដ្ឋុ វិនិច្ឆិតានិ។ អនុព្យញ្ជនសោតិ អក្ខរបទបារិបូរិយា ច សុវិនិច្ឆិតានិ អខណ្ឌានិ អវិបរីតក្ខរានិ។ ឯតេន អដ្ឋកថា ទីបិតា, អដ្ឋកថាតោ ហិ ឯស វិនិច្ឆយោ ហោតីតិ។

កល្យាណវាចោតិ សិថិលធនិតាទីនំ យថាវិធានវចនេន បរិមណ្ឌលបទព្យញ្ជនាយ បោរិយា វាចាយ សមន្នាគតោ វិស្សដ្ឋាយ អនេលគឡាយ អត្ថស្ស វិញ្ញាបនិយា។ កល្យាណវាក្ករណោតិ មធុរស្សរោ, មាតុគាមោ ហិ សរសម្បត្តិរតោ, តស្មា បរិមណ្ឌលបទព្យញ្ជនម្បិ វចនំ សរសម្បត្តិរហិតំ ហីឡេន្តិ។ យេភុយ្យេន ភិក្ខុនីនំ បិយោ ហោតិ មនាបោតិ សព្ពាសំ បិយោ នាម ទុល្លភោ, ពហុតរានំ បន បណ្ឌិតានំ ភិក្ខុនីនំ សីលាចារសម្បត្តិយា បិយោ ហោតិ មនាបោ។ បដិពលោ ហោតិ ភិក្ខុនិយោ ឱវទិតុន្តិ សុត្តញ្ច ការណញ្ច ទស្សេន្តោ វដ្ដភយេន តជ្ជេត្វា ភិក្ខុនិយោ ឱវទិតុំ ធម្មំ ទេសេតុំ សមត្ថោ ហោតិ។ កាសាយវត្ថវសនាយាតិ កាសាយវត្ថនិវត្ថាយ។ គរុធម្មន្តិ គិហិកាលេ ភិក្ខុនិយា កាយសំសគ្គំ វា សិក្ខមានាសាមណេរីសុ មេថុនធម្មំ វា អនជ្ឈាបន្នបុព្ពោ ហោតិ។ មាតុគាមោ ហិ បុព្ពេ កតមនុស្សរន្តោ សំថវេ ឋិតស្សាបិ ធម្មទេសនាយ គារវំ ន ករោតិ។ អថ វា តស្មិំយេវ អសទ្ធម្មេ ចិត្តំ ឧប្បាទេតិ។ វីសតិវស្សោ វាតិ ឧបសម្បទាយ វីសតិវស្សោ វា តតោ អតិរេកវស្សោ វា។ ឯវរូបោ ហិ វិសភាគេហិ វត្ថូហិ បុនប្បុនំ សមាគច្ឆន្តោបិ ទហរោ វិយ សហសា សីលវិនាសំ ន បាបុណាតិ, អត្តនោ វយំ បច្ចវេក្ខិត្វា អយុត្តដ្ឋានេ ឆន្ទរាគំ វិនេតុំ បដិពលោ ហោតិ, តេន វុត្តំ – "វីសតិវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកវីសតិវស្សោ វា"តិ។

ឯត្ថ ច "សីលវា"តិអាទិ ឯកមង្គំ, "ពាហុស្សុតោ ហោតី"តិអាទិ ទុតិយំ, "ឧភយានិ ខោ បនស្សា"តិអាទិ តតិយំ, "កល្យាណវាចោ ហោតិ កល្យាណវាក្ករណោ"តិ ចតុត្ថំ, "យេភុយ្យេន ភិក្ខុនីនំ បិយោ ហោតិ មនាបោ"តិ បញ្ចមំ, "បដិពលោ ហោតិ ភិក្ខុនិយោ ឱវទិតុ"ន្តិ ឆដ្ឋំ, "ន ខោ បនេត"ន្តិអាទិ សត្តមំ, "វីសតិវស្សោ"តិអាទិ អដ្ឋមន្តិ វេទិតព្ពំ។

១៣៥. ញត្តិចតុត្ថេនាតិ បុព្ពេ វត្ថុស្មិំ វុត្តនយេន។ គរុធម្មេហីតិ គរុកេហិ ធម្មេហិ, តេ ហិ គារវំ កត្វា ភិក្ខុនីហិ សម្បដិច្ឆិតព្ពត្តា គរុធម្មាតិ វុច្ចន្តិ។ ឯកតោឧបសម្បន្នាយាតិ ឯត្ថ ភិក្ខុនីនំ សន្តិកេ ឯកតោឧបសម្បន្នាយ, យោ គរុធម្មេន ឱវទតិ, តស្ស ទុក្កដំ។ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ឧបសម្បន្នាយ បន យថាវត្ថុកមេវ។

១៣៦. បរិវេណំ សម្មជ្ជិត្វាតិ សចេ បាតោ អសម្មដ្ឋំ, សម្មដ្ឋម្បិ វា បុន តិណបណ្ណាទីហិ ឧក្លាបំ វាតប្បហារេហិ ច វិកិណ្ណវាលិកំ ជាតំ, សម្មជ្ជិតព្ពំ។ អសម្មដ្ឋញ្ហិ តំ ទិស្វា "អយ្យោ អត្តនោ និស្សិតកេ ទហរភិក្ខូបិ វត្តបដិបត្តិយំ ន យោជេតិ, ធម្មំយេវ ភណតី"តិ តា

ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩮᩣ ᩋᩮᩣᩅᩤᨴᨠᩤᨿᩣ ᨧᩥᨿ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – “ᨷᩁᩥᩅᩮᨱᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩤ”ᨲᩥ᪨ ᩋᩮᩣᩅᩤᨴᨠᩤᩃᨲᩮᩣ ᨷᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩮᩣ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨷᩥᨷᩣᩈᩥᨲᩣ ᨧ ᨠᩥᩃᨶ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩣ ᨷᩣᨶᩦᨿᨬ᩠ᨧ ᩉᨲ᩠ᨳᨷᩣᨴᨾᩩᨡᩈᩦᨲᩃᨠᩁᨱᨬ᩠ᨧ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᩈᩦᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᨬ᩠ᨧ ᩋᩈᨲᩥ ᨷᩩᩁᩥᨾᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩋᨠᩤᩁᨱᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᩮᩣᩅᩤᨴᨠᩤᨿᩣᨷᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – “ᨷᩣᨶᩦᨿᩴ ᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨩᨶᩦᨿᩴ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩤ”ᨲᩥ᪨

ᩋᩣᩈᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩦᨧᨷᩦᨮᨠᨹᩃᨠᨲᨭ᩠ᨭᩥᨠᨠᨭᩈᩣᩁᨠᩣᨴᩦᨶᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᩈᩣᨡᩣᨽᨦ᩠ᨣᨾ᩠ᨷᩥ “ᩍᨴᩴ ᨲᩣᩅ ᩋᩣᩈᨶᩴ ᨠᩁᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᩣᩈᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨲ᩠ᩅᩤ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩮᩈᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨾᩮᩣᨧᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨷᨶ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ ᩍᨧ᩠ᨨᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – “ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩅᩥᩉᩣᩁᨷᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩅᩥᩉᩣᩁᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᩏᨷᩣᩈᨠᩮᩣᨷᩣᩈᩥᨠᩣᨶᩴ ᩅᩤ ᨣᩮᩣᨧᩁᨴᩔᨶᩦᨿᩮ ᩅᩤ ᨮᩣᨶᩮ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨾᩣᨣᨲᩣᨲᩥ ᩈᩣᨣᨲᩣ ᩋᩣᨣᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ; ᨷᩁᩥᩈᩣ ᨧᩤᨲᩩᨣ᩠ᨣᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩤᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩈᨾ᩠ᨷᩣᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᨷᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦ᪨ ᨧᩔᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᨿᨲ᩠ᨳᩣᨿᩣᨲᩥᩌᨴᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᨷᩥᨬ᩠ᨬᨧᩔᩣᨲ᩠ᨳᩴ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩣᨾᩦᨧᩥᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨾ᩠ᨷᩣᨴᨶᨷᩦᨮᩥᨠᨷᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᨷ᩠ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩣᨴᩥᨠᩴ ᩋᨶᩩᨧ᩠ᨨᩅᩥᨠᨠᨾ᩠ᨾᩴ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩔ ᩋᨽᩥᩅᩤᨴᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨣᩣᨾᩮ ᨧ ᨻᩉᩥᨣᩣᨾᩮ ᨧ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨧ ᨻᩉᩥᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨧ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᨧ ᩁᨳᩥᨠᩣᨿ ᨧ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨥᩁᩮ ᨧ ᩅᩥᩅᨭᩮ ᨧ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨾᩣᨲᩩᨣᩤᨾᩣᨷᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩋᩔᩣᨴᩦᩉᩥ ᩋᨽᩥᩉᨲ᩠ᨳᩣᨿᩣᨷᩥ ᨠᩤᨲᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅ᪨ ᨠᩤᨲᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨣ᩠ᨣᨾᨶᨬ᩠ᨧ᪨ ᨠᩤᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨩᩃᩥᨠᨾ᩠ᨾᨾ᩠ᨷᩥ᪨ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩣᨿ ᨷᨶ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨠᩤᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨲᩔ ᨲᩔ ᩈᩣᨾᩦᨧᩥᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᩋᨠᩁᨱᩮ ᨷᨶᩮᩅ ᨶ ᨠᩤᩁᩮᨲᩥ ᨶ ᨠᩤᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩈᨾ᩠ᨾᨲᩮᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨠᨳᩥᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ᪨ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮᩣᨲᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩤᩁᨱᩴ ᨯᩮᨲ᩠ᩅᩤ᪨ ᨿᩤᨲᩮᨲ᩠ᩅᩤᨲᩥ ᨿᩮᨶᩮᩅ ᨷᩥᨭᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ᪨ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩤᨲᩥ ᨷᨲ᩠ᨲᨿᩴ ᨿᩮᨶᩮᩅ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩣᨶᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩤ᪨ ᩋᨶᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶᩦᨿᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨠᩮ ᩋᩣᩅᩤᩈᩮᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨳ ᩅᩈᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩏᨷᩔᨿᨲᩮᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᨿᩮᩣᨩᨶᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᩏᨷᨧᩤᩁᨷᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨶ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨠᩮᩣ ᩋᩣᩅᩤᩈᩮᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩅᩔᩴ ᨶ ᩅᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ – “ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨠᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᩣᩅᩤᩈᩮᩣ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩒᩅᩤᨴᩣᨿ ᩅᩤ ᩈᩴᩅᩤᩈᩣᨿ ᩅᩤ ᨣᨶ᩠ᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᪑᪐᪓ᨷ)᪨
ᨶ ᨧ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨷᨧ᩠ᨨᩣᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩤ ᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧᩔᩴ ᨧᩈᩥᨲᩩᩴ ᩋᨽᩥᨧ᩠ᨨᨾᩣᨶᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩮᩣ ᨬᩣᨲᨠᩣ ᩅᩤ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩣᨠᩣ ᩅᩤ
ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ – “ᩅᩈᨳ, ᩋᨿ᩠ᨿᩮ, ᨾᨿᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩌᨶᩮᩔᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩮᨶ ᨷᨶᩮᩅ ᩅᩔᩴ ᩏᨷᨣᨲᨠᩣᨿ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ
ᩈᩣᩅᩤᨿᨾ᩠ᨷᩮᩅ ᩅᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ; ᨶ ᨶᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥᨲᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩤ ᨣᨲᨠᩣᨿ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲᩣᨷᩥ ᩈᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨠᩮ ᩋᩣᩅᩤᩈᩮ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩔᩴ ᩏᨷᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨
ᩏᨷᨣᨶ᩠ᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥᩉᩥ ᨶ ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᨲᩮᩁᩈᩥᨾᩮᩅ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨿᩣᨧᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ – “ᨿᨳᩴ ᩋᨿ᩠ᨿᩣ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩌᨶᩮᩔᨳᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨿᨴᩥ ᨷᨶ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩣ ᨿᩮᨶ
ᩋᨯ᩠ᨰᨿᩮᩣᨩᨶᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨶᩅᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮᨶ ᨷᨶ ᨿᩮᨶ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨠᩁᨱᩦᨿᩮᨶ ᩈᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨠᩣᩁᩣᨿ ᩅᩤ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᩈᨱ᩠ᨱᩣᨲ ᨿᨶ᩠ᨲᩮ ᨷᨧ᩠ᨨᩣᨷᩥ
ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨠᩣᩅᩤᩈᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨠᩣᩅᩤᩈᩮᨶᩮᩅ ᨷᩥᨭᩴᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ᨲᨲᩮᩣ ᨠᩣᨧᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨷᩔᨿᩮᩣ ᨷᩮᩃᨿᨶ᩠ᨲᩮ
ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩣᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᩉᩥ ᨲᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩮᩣ ᨿᩣᨧᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᩩᨶ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩤ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨿᩣᨧᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ “ᩋᨿ᩠ᨿᩣ ᩋᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩣᨠᩮ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩣᨠ

អតិរេកឌ្ឍយោជនំ ហោតិ។ អន្តរាមគ្គេ បន អយ្យានំ ឧបស្សយតោ គាវុតមត្តេ អញ្ញោ ភិក្ខុនុបស្សយោ អត្ថិ, អយ្យានំ សន្តិកា តត្ថ អាគតោវាទេន វសិស្សាមា”តិ។ តេហិ ភិក្ខូហិ សម្បដិច្ឆិតព្វំ។ តតោ តាហិ ភិក្ខុនីហិ តំ ភិក្ខុនុបស្សយំ អាគន្ត្វា ឧបោសថោ កាតព្វោ, តា ច ភិក្ខុនិយោ ទិស្វា អត្តនោ ឧបស្សយមេវ គន្ត្វា កាតុម្បិ វដ្ដតិ។

សចេ បន វស្សំ ឧបគន្តុកាមា ភិក្ខូ ចាតុទ្ទសេ វិហារំ អាគច្ឆន្តិ, ភិក្ខុនីហិ ច “ស្វេ អយ្យា វស្សំ វសិស្សថា”តិ បុច្ឆិតា “អាមា”តិ វត្វា បុន តាហិ “តេនហិ អយ្យា មយម្បិ តុម្ហាកំ ឱវាទំ អនុវត្តិនិយោ វសិស្សាមា”តិ វុត្តា ទុតិយទិវសេ កាលេ ភិក្ខាចារវេលាយំ អបស្សន្តា “ន សក្កា ស្វេ វសិតុ”ន្តិ បក្កមន្តិ។ អថ តា ភិក្ខុនិយោ ឧបោសថទិវសេ វិហារំ គន្ត្វា ភិក្ខូ ន បស្សន្តិ, ឯត្ថ កិំ កាតព្វន្តិ? យត្ថ ភិក្ខូ វសន្តិ, តត្ថ គន្ត្វា បច្ឆិមិកាយ វស្សំ ឧបគន្តព្វំ។ “បច្ឆិមិកាយ វស្សំ ឧបគន្តុំ អាគមិស្សន្តី”តិ វា អនាគតេ គន្ត្វា អាគតានំ សន្តិកេ ឱវាទេន វសិតព្វំ។ សចេ បន បច្ឆិមិកាយបិ ន កោចិ អាគច្ឆតិ, អន្តរាមគ្គេ ច រាជភយំ វា ចោរភយំ វា ទុព្ភិក្ខំ វា ហោតិ, អភិក្ខុកាវាសេ វសន្តិយា អាបត្តិ, វស្សច្ឆេទំ កត្វា គច្ឆន្តិយាបិ អាបត្តិ, សា រក្ខិតព្វា។ អាបទាសុ ហិ អភិក្ខុកេ អាវាសេ វសន្តិយា អនាបត្តិ វុត្តា។ សចេ អាគន្ត្វា វស្សំ ឧបគតា ភិក្ខូ បុន កេនចិ ការណេន បក្កមន្តិ, វសិតព្វមេវ។ វុត្តញ្ហេតំ – “អនាបត្តិ វស្សូបគតា ភិក្ខូ បក្កន្តា វា ហោន្តិ វិព្ភន្តា វា កាលង្កតា វា បក្ខសង្កន្តា វា អាបទាសុ ឧម្មត្តិកាយ អាទិកម្មិកាយា”តិ។ បវារេន្តិយា បន យត្ថ ភិក្ខូ អត្ថិ, តត្ថ គន្ត្វា បវារេតព្វំ។

អន្វឌ្ឍមាសន្តិ អឌ្ឍមាសេ អឌ្ឍមាសេ។ ទ្វេ ធម្មា បច្ចាសីសិតព្វាតិ ទ្វេ ធម្មា ឥច្ឆិតព្វា។ ឧបោសថបុច្ឆកន្តិ ឧបោសថបុច្ឆនំ, តត្ថ បន្នរសិកេ ឧបោសថេ បក្ខស្ស ចាតុទ្ទសិយំ, ចាតុទ្ទសិកេ តេរសិយំ គន្ត្វា ឧបោសថោ បុច្ឆិតព្វោ។ មហាបច្ចរិយំ បន “បក្ខស្ស តេរសិយំយេវ គន្ត្វា ‘អយំ ឧបោសថោ ចាតុទ្ទសិកោ បន្នរសិកោ’តិ បុច្ឆិតព្វ”ន្តិ វុត្តំ។ ឧបោសថទិវសេ ឱវាទត្ថាយ ឧបសង្កមិតព្វំ។ បាដិបទទិវសតោ បដ្ឋាយ ធម្មសវនត្ថាយ គន្តព្វំ។ ឥតិ ភគវា អញ្ញស្ស កម្មស្ស ឱកាសំ អទត្វា និរន្តរំ ភិក្ខុនីនំ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ គមនមេវ បញ្ញាបេសិ។ កស្មា? មន្ទបញ្ញត្តា មាតុគាមស្ស។ មន្ទបញ្ញា ហិ មាតុគាមា, តស្មា និច្ចំ ធម្មសវនំ ពហូបការំ។ ឱវាទេ សតិ “យំ មយំ ជានាម, តមេវ អយ្យា ជានន្តី”តិ មានំ អកត្វា ភិក្ខុសង្ឃំ បយិរុបាសមានា សាត្ថិកំ បព្វជ្ជំ ករិស្សន្តិ, តស្មា ភគវា ឱវាទំ ការេសិ។ ភិក្ខុនិយោបិ “យថានុសិដ្ឋំ បដិបជ្ជិស្សាមា”តិ សព្វាយេវ និរន្តរំ វិហារំ ឧបសង្កមិំសុ។ វុត្តញ្ហេតំ –

“តេន ខោ បន សមយេន សព្វោ ភិក្ខុនិសង្ឃោ ឱវាទំ គច្ឆតិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ ‘ជាយាយោ ឥមា ឥមេសំ, ជារិយោ ឥមា ឥមេសំ, ឥទានិមេ ឥមាហិ សទ្ធិំ អភិរមិស្សន្តី’តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ – ‘ន, ភិក្ខវេ, សព្វេន ភិក្ខុនិសង្ឃេន ឱវាទោ គន្តព្វោ, គច្ឆេយ្យ ចេ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចតូហិ បញ្ចហិ ភិក្ខុនីហិ ឱវាទំ គន្តុ’ន្តិ។ បុនបិ តថេវ ឧជ្ឈាយិំសុ។ បុន ភគវា ‘អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ទ្វេ តិស្សោ ភិក្ខុនិយោ ឱវាទំ គន្តុ’”ន្តិ អាហ។

តស្មា ភិក្ខុនិសង្ឃេន ទ្វេ តិស្សោ ភិក្ខុនិយោ យាចិត្វា បេសេតព្វា – “ឧធេយ្យ, ភិក្ខុសង្ឃំ ឱវាទូបសង្កមនំ យាចាម, ភិក្ខុនិសង្ឃោ អយ្យា... បេ... ឱវាទូបសង្កមន”ន្តិ (ចូឡវ. ៤១៣)។ តាហិ ភិក្ខុនីហិ អារាមំ គន្ត្វា តតោ ឱវាទបដិគ្គាហកំ ឯកំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា វន្ទិត្វា សោ ភិក្ខុ ឯកាយ ភិក្ខុនិយា ឯវមស្ស វចនីយោ “ភិក្ខុនិសង្ឃោ, អយ្យ, ភិក្ខុសង្ឃស្ស បាទេ វន្ទតិ, ឱវាទូបសង្កមនញ្ច យាចតិ, លភតុ កិរ អយ្យ

កិច្ចតិសញ្ញោ ឡចាក្ខបសក្ខយត”ត្តិ៑ ទោត កិច្ចតា បិតិយោក្ខុទ្ធសកោ កិច្ច ខ្ទបសក្ខយិត្វា ឲចយស្ស ចចតិយោ “កិច្ចតិសញ្ញោ កទត្ត កិច្ចសញ្ញស្ស បិទេឆ ចត្តុតិ, ឡចាក្ខបសក្ខយតញ្ញា ឃាចតិ, លកត្យ កិទ កទត្ត កិច្ចតិសញ្ញោ ឡចាក្ខបសក្ខយត”ត្តិ៑ បិតិយោក្ខុទ្ធសកោត ចត្តុទេត្ថា “អត្ថិ កោឌិ កិច្ច កិច្ចទោតាចាគកោ សមុទោតា”តិ៑ សទេច ទោហាតិ កោឌិ កិច្ច កិច្ចទោតាចាគកោ សមុទោតា, បិតិយោក្ខុទ្ធសកោត ចត្តុទេត្ថា “ឡាត្វត្តាទេយា កិច្ច កិច្ចទោតាចាគកោ សមុទោតា, តំ កិច្ចតិសញ្ញោ ខ្ទបសក្ខយត្យ”តិ៑

សទេច ត ទោហាតិ កោឌិ កិច្ច កិច្ចទោតាចាគកោ សមុទោតា, បិតិយោក្ខុទ្ធសកោត ចត្តុទេត្ថា – “កោ អាឃស្វា ខ្ទស្សហតិ កិច្ចតិយោ ឡចឌិត្យ”ត្តិ៑ សទេច កោឌិ កិច្ច ខ្ទស្សហតិ កិច្ចតិយោ ឡចឌិត្យំ, សេរា ច ទោហាតិ អឌ្ឍហទក្ខហិ សយត្តាកទោតា, សមុត្តិត្វា ចត្តុទេត្ថា – “ឡាត្វត្តាទេយា កិច្ច កិច្ចទោតាចាគកោ សមុទោតា, តំ កិច្ចតិសញ្ញោ ខ្ទបសក្ខយត្យ”តិ៑

សទេច បត កោឌិ ត ខ្ទស្សហតិ កិច្ចតិយោ ឡចឌិត្យំ, បិតិយោក្ខុទ្ធសកោត ចត្តុទេត្ថា – “តត្ថិ កោឌិ កិច្ច កិច្ចទោតាចាគកោ សមុទោតា, បិសាឌិកោត កិច្ចតិសញ្ញោ សម្សាទេត្យ”តិ៑ ឲត្វាចតា ហិ សកល់ ឋិក្ខុត្តឃសក្ខហំ សាសតយាទោទាឌិតំ ទោហាតិ៑ ទោត កិច្ចតា “សាត្វ”តិ សម្បឌិត្វិត្វា បិឌិបទេឆ កិច្ចតិតំ អាទោទាចេតត្ថា៑ កិច្ចតិសញ្ញោតុបិ តា កិច្ចតិយោ ទេបទេតត្ថា “កច្ឆចេឃ្យ, បុច្ឆច ‘កិ អឃ្យ លកតិ កិច្ចតិសញ្ញោ ឡចាក្ខបសក្ខយត”’ត្តិ៑ តាហិ “សាត្វ អទេឃ្យ”តិ សម្បឌិត្វិត្វា អាទាយំ កត្តា តំ កិច្ច ខ្ទបសក្ខយិត្វា ឲចំ ចត្តត្ថា – “កិ អឃ្យ លកតិ កិច្ចតិសញ្ញោ ឡចាក្ខបសក្ខយត”ត្តិ៑ ទោត ចត្តត្ថា – “តត្ថិ កោឌិ កិច្ច កិច្ចទោតាចាគកោ សមុទោតា, បិសាឌិកោត កិច្ចតិសញ្ញោ សម្សាទេត្យ”តិ៑ តាហិ “សាត្វ អឃ្យា”តិ សម្បឌិត្វិតត្ថា៑ ឲកទោតា អាកាតាត់ ចទេសត ទេចតំ ច្ចត្តិ, តាស្វ បត ឲកាឃ កិច្ចតិយា ចត្តត្ថាត្យា សម្បឌិត្វិតត្ថាត្យា, ឡាតទា តស្សា សហាឃិកា៑

សទេច បត កិច្ចតិសញ្ញោ ចា កិច្ចសញ្ញោ ចា ត ប្វទតិ, ខ្ទកឃទោតាបិ ចា កឃយត្តទេយច បុក្កលយត្ថិ ចា ទោហាតិ, ឲកា កិច្ចតិ ចា ឆាត្វហិ កិច្ចតុបស្សទេឃហិ ឡចាគត្វាឃ ទេបឋិតា ទោហាតិ, តត្រាឃំ ចចតក្កទេយា – “កិច្ចតិយោ អឃ្យ កិច្ចសញ្ញស្ស បិទេឆ ចត្តុត្តិ, ឡចាក្ខបសក្ខយតញ្ញា ឃាចត្តិ, លកត្ត កិទ អឃ្យ កិច្ចតិយោ ឡចាក្ខបសក្ខយត”ត្តិ៑ “អហំ អឃ្យ កិច្ចសញ្ញស្ស បិទេឆ ចត្តាយិ; ឡចាក្ខបសក្ខយតញ្ញា ឃាចាយិ, លកាយហំ អឃ្យ ឡចាក្ខបសក្ខយត”ត្តិ៑

“កិច្ចតិសញ្ញោ អឃ្យ អឃ្យាត់ បិទេឆ ចត្តុតិ, ឡចាក្ខបសក្ខយតញ្ញា ឃាចតិ, លកត្យ កិទ អឃ្យ កិច្ចតិសញ្ញោ ឡចាក្ខបសក្ខយត”ត្តិ៑ “កិច្ចតិយោ អឃ្យ អឃ្យាត់ បិទេឆ ចត្តុត្តិ, ឡចាក្ខបសក្ខយតញ្ញា ឃាចត្តិ, លកត្ត កិទ អឃ្យ កិច្ចតិយោ ឡចាក្ខបសក្ខយត”ត្តិ៑ “អហំ អឃ្យ អឃ្យាត់ បិទេឆ ចត្តាយិ, ឡចាក្ខបសក្ខយតញ្ញា ឃាចាយិ, លកាយហំ អឃ្យ ឡចាក្ខបសក្ខយត”ត្តិ៑

“កិច្ចតិសញ្ញោ អឃ្យ អឃ្យស្ស បិទេឆ ចត្តុតិ, ឡចាក្ខបសក្ខយតញ្ញា ឃាចតិ, លកត្យ កិទ អឃ្យ កិច្ចតិសញ្ញោ ឡចាក្ខបសក្ខយត”ត្តិ៑ “កិច្ចតិយោ អឃ្យ អឃ្យស្ស បិទេឆ ចត្តុត្តិ ; ឡចាក្ខបសក្ខយតញ្ញា ឃាចត្តិ, លកត្ត កិទ អឃ្យ កិច្ចតិយោ ឡចាក្ខបសក្ខយត”ត្តិ៑ “អហំ អឃ្យ អឃ្យស្ស បិទេឆ ចត្តាយិ, ឡចាក្ខបសក្ខយតញ្ញា ឃាចាយិ, លកាយហំ អឃ្យ ឡចាក្ខបសក្ខយត”ត្តិ៑

“ភិក្ខុនិសង្ឃោ ច អយ្យ ភិក្ខុនិយោ ច ភិក្ខុនី ច ភិក្ខុសង្ឃស្ស អយ្យានំ អយ្យស្ស បាទេ វន្ទតិ វន្ទន្តិ វន្ទតិ, ឱវាទូបសង្កមនញ្ច យាចតិ យាចន្តិ យាចតិ, លភតុ កិរ លភន្តុ កិរ លភតុ កិរ អយ្យ ភិក្ខុនិសង្ឃោ ច ភិក្ខុនិយោ ច ភិក្ខុនី ច ឱវាទូបសង្កមន”ន្តិ។

តេនបិ ភិក្ខុនា ឧបោសថកាលេ ឯវំ វត្តព្វំ – “ភិក្ខុនិយោ ភន្តេ ភិក្ខុសង្ឃស្ស បាទេ វន្ទន្តិ, ឱវាទូបសង្កមនញ្ច យាចន្តិ, លភន្តុ កិរ ភន្តេ ភិក្ខុនិយោ ឱវាទូបសង្កមន”ន្តិ។ “ភិក្ខុនី ភន្តេ ភិក្ខុសង្ឃស្ស បាទេ វន្ទតិ, ឱវាទូបសង្កមនញ្ច យាចតិ, លភតុ កិរ ភន្តេ ភិក្ខុនី ឱវាទូបសង្កមន”ន្តិ។

“ភិក្ខុនិសង្ឃោ ភន្តេ, ភិក្ខុនិយោ ភន្តេ, ភិក្ខុនី ភន្តេ អាយស្មន្តានំ បាទេ វន្ទតិ, ឱវាទូបសង្កមនញ្ច យាចតិ, លភតុ កិរ ភន្តេ ភិក្ខុនី ឱវាទូបសង្កមន”ន្តិ។

“ភិក្ខុនិសង្ឃោ ច ភន្តេ, ភិក្ខុនិយោ ច ភិក្ខុនី ច ភិក្ខុសង្ឃស្ស អាយស្មន្តានំ បាទេ វន្ទតិ វន្ទន្តិ វន្ទតិ, ឱវាទូបសង្កមនញ្ច យាចតិ យាចន្តិ យាចតិ, លភតុ កិរ លភន្តុ កិរ លភតុ កិរ ភន្តេ ភិក្ខុនិសង្ឃោ ច ភិក្ខុនិយោ ច ភិក្ខុនី ច ឱវាទូបសង្កមន”ន្តិ។

បាតិមោក្ខុទ្ទេសកេនាបិ សចេ សម្មតោ ភិក្ខុ អត្ថិ, បុរិមនយេនេវ តំ ភិក្ខុនិយោ, តំ ភិក្ខុនី, តំ ភិក្ខុនិសង្ឃោ ច ភិក្ខុនិយោ ច ភិក្ខុនី ច ឧបសង្កមន្តុ ឧបសង្កមតុ ឧបសង្កមតូតិ វត្តព្វំ។ សចេ នត្ថិ, បាសាទិកេន ភិក្ខុនិសង្ឃោ ច ភិក្ខុនិយោ ច ភិក្ខុនី ច សម្បាទេតុ សម្បាទេន្តុ សម្បាទេតូតិ វត្តព្វំ។

ឱវាទបដិគ្គាហកេន បាដិបទេ បច្ចាហរិត្វា ឯវំ វត្តព្វំ។ ឱវាទំ បន ពាលគិលានគមិកេ ឋបេត្វា អញ្ញោ សចេបិ អារញ្ញកោ ហោតិ, អប្បដិគ្គហេតុំ ន លភតិ។ វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា –

“អនុជានាមិ , ភិក្ខវេ, ឋបេត្វា ពាលំ ឋបេត្វា គិលានំ ឋបេត្វា គមិកំ អវសេសេហិ ឱវាទំ គហេតុ”ន្តិ (ចូឡវ។ ៤១៣)។

តត្ថ យោ ចាតុទ្ទសិកបន្នរសិកេសុ ចា ឧបោសថេសុ បាដិបទេ ចា គន្តុកាមោ, សោ គមិកោ ទុតិយបក្ខទិវសេ គច្ឆន្តោបិ អគ្គហេតុំ ន លភតិ, “ន, ភិក្ខវេ, ឱវាទោ ន គហេតព្វោ, យោ ន គណ្ហេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (ចូឡវ។ ៤១៣) វុត្តំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិយេវ។ ឱវាទំ គហេត្វា ច ឧបោសថេ អនារោចេតុំ ចា បាដិបទេ ភិក្ខុនីនំ អបច្ចាហរិតុំ ចា ន វដ្ដតិ។ វុត្តញ្ហេតំ –

“ន, ភិក្ខវេ, ឱវាទោ ន អារោចេតព្វោ។ យោ ន អារោចេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (ចូឡវ។ ៤១៤)។

អបរេបិ វុត្តំ –

“ន, ភិក្ខវេ, ឱវាទោ ន បច្ចាហរិតព្ពោ។ យោ ន បច្ចាហរេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (ចូឡវ॰ ៤១៣)។

តត្ថ អារញ្ញកេន បច្ចាហរណត្ថំ សង្កេតោ កាតព្ពោ។ វុត្តញ្ហេតំ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អារញ្ញកេន ភិក្ខុនា ឱវាទំ គហេតុំ, សង្កេតញ្ច កាតុំ, អត្រ បដិហរិស្សាមី”តិ។ តស្មា អារញ្ញកោ ភិក្ខុ សចេ ភិក្ខុនីនំ វសនគាមេ ភិក្ខំ លភតិ, តត្ថេវ ចរិត្វា ភិក្ខុនិយោ ទិស្វា អារោចេត្វា គន្តព្ពំ។ នោ ចស្ស តត្ថ ភិក្ខា សុលភា ហោតិ, សាមន្តគាមេ ចរិត្វា ភិក្ខុនីនំ គាមំ អាគម្ម តថេវ កាតព្ពំ។ សចេ ទូរំ គន្តព្ពំ ហោតិ, សង្កេតោ កាតព្ពោ – “អហំ អមុកំ នាម តុម្ហាកំ គាមទ្វារេ សភំ វា មណ្ឌបំ វា រុក្ខមូលំ វា ឧបសង្កមិស្សាមិ, តត្ថ អាគច្ឆេយ្យាថា”តិ។ ភិក្ខុនីហិបិ តត្ថ គន្តព្ពំ, អគន្តុំ ន លព្ភតិ។ វុត្តញ្ហេតំ – “ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា សង្កេតំ ន គន្តព្ពំ។ យា ន គច្ឆេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (ចូឡវ॰ ៤១៣)។

ឧភតោសង្ឃេ តីហិ ឋានេហិ បវារេតព្ពន្តិ ឯត្ថ ភិក្ខុនីហិ ចាតុទ្ទសេ អត្តនា បវារេត្វា ឧបោសថេ ភិក្ខុសង្ឃេ បវារេតព្ពំ។ វុត្តញ្ហេតំ –

“អនុជានាមិ , ភិក្ខវេ, អជ្ជតនាយ បវារេត្វា អបរជ្ជុ ភិក្ខុសង្ឃំ បវារេតុ”ន្តិ (ចូឡវ॰ ៤២៧)។

ភិក្ខុនិក្ខន្ធកេ វុត្តនយេនេវ វេត្ថ វិនិច្ឆយោ វេទិតព្ពោ។ វុត្តញ្ហេតំ –

“តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិសង្ឃោ បវារេន្តោ កោលាហលមកាសិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឯកំ ភិក្ខុនិំ ព្យត្តំ បដិពលំ សម្មន្និតុំ ភិក្ខុនិសង្ឃស្ស អត្ថាយ ភិក្ខុសង្ឃំ បវារេតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, សម្មន្និតព្ពា។ បឋមំ ភិក្ខុនី យាចិតព្ពា, យាចិត្វា ព្យត្តាយ ភិក្ខុនិយា បដិពលាយ សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, អយ្យេ សង្ឃោ, យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុនិំ សម្មន្នេយ្យ ភិក្ខុនិសង្ឃស្ស អត្ថាយ ភិក្ខុសង្ឃំ បវារេតុំ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, អយ្យេ សង្ឃោ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុនិំ សម្មន្នតិ ភិក្ខុនិសង្ឃស្ស អត្ថាយ ភិក្ខុសង្ឃំ បវារេតុំ។ យស្សា អយ្យាយ ខមតិ ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា សម្មុតិ ភិក្ខុនិសង្ឃស្ស អត្ថាយ ភិក្ខុសង្ឃំ បវារេតុំ, សា តុណ្ហស្ស; យស្សា នក្ខមតិ, សា ភាសេយ្យ។

“សម្មតា សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមា ភិក្ខុនី ភិក្ខុនិសង្ឃស្ស អត្ថាយ ភិក្ខុសង្ឃំ បវារេតុំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ (ចូឡវ॰ ៤២៧)។

តាយ សម្មតាយ ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុនិសង្ឃំ អាទាយ ភិក្ខុសង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – “ភិក្ខុនិសង្ឃោ អយ្យ, ភិក្ខុសង្ឃំ បវារេតិ – ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា។ វទតយ្យ ភិក្ខុសង្ឃោ ភិក្ខុនិសង្ឃំ អនុកម្បំ ឧបាទាយ, បស្សន្តោ បដិករិស្សតិ។ ទុតិយម្បិ អយ្យ, តតិយម្បិ អយ្យ, ភិក្ខុនិសង្ឃោ…បេ… បដិករិស្សតី”តិ។

សចេ ភិក្ខុនិសង្ឃោ ន បហោតិ, “ភិក្ខុនិយោ អយ្យ ភិក្ខុសង្ឃំ បវារេន្តិ – ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា, វទតយ្យ ភិក្ខុសង្ឃោ ភិក្ខុនិយោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ, បស្សន្តិយោ បដិករិស្សន្តី”តិ ច, “អហំ អយ្យ ភិក្ខុសង្ឃំ បវារេមិ – ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា, វទតុ មំ អយ្យ ភិក្ខុសង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ, បស្សន្តី បដិករិស្សាមី”តិ ច ឯវំ តិក្ខត្តុំ វត្តព្ពំ។

សចេ ភិក្ខុសង្ឃោ ន បហោតិ, “ភិក្ខុនិសង្ឃោ អយ្យា អយ្យេ បវារេតិ – ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា, វទន្តយ្យា ភិក្ខុនិសង្ឃំ អនុកម្បំ ឧបាទាយ, បស្សន្តោ បដិករិស្សតី”តិ ច, “ភិក្ខុនិសង្ឃោ អយ្យ អយ្យំ បវារេតិ – ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា, វទតយ្យោ ភិក្ខុនិសង្ឃំ អនុកម្បំ ឧបាទាយ, បស្សន្តោ បដិករិស្សតី”តិ ច ឯវំ តិក្ខត្តុំ វត្តព្ពំ។

ឧភិន្នំ អបរិបូរិយា “ភិក្ខុនិយោ អយ្យា អយ្យេ បវារេន្តិ – ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា, វទន្តយ្យា ភិក្ខុនិយោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ, បស្សន្តិយោ បដិករិស្សន្តី”តិ ច, “ភិក្ខុនិយោ អយ្យ អយ្យំ បវារេន្តិ – ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា, វទតយ្យោ ភិក្ខុនិយោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ, បស្សន្តិយោ បដិករិស្សន្តី”តិ ច, “អហំ អយ្យា អយ្យេ បវារេមិ – ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា, វទន្តុ មំ អយ្យា អនុកម្បំ ឧបាទាយ, បស្សន្តី បដិករិស្សាមី”តិ ច, “អហំ អយ្យ អយ្យំ បវារេមិ – ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា, វទតុ មំ អយ្យោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ, បស្សន្តី បដិករិស្សាមី”តិ ច ឯវំ តិក្ខត្តុំ វត្តព្ពំ។

មានត្តចរណញ្ច ឧបសម្បទាបរិយេសនា ច យថាឋានេយេវ អាវិ ភវិស្សតិ។

នភិក្ខុនិយា កេនចិ បរិយាយេនាតិ ទសហិ វា អក្កោសវត្ថូហិ អញ្ញេន វា កេនចិ បរិយាយេន ភិក្ខុ នេវ អក្កោសិតព្ពោ, ន បរិភាសិតព្ពោ, ន ភយេន តជ្ជេតព្ពោ។ ឱវដោតិ បិហិតោ វារិតោ បដិក្ខិត្តោ។ វចនបថោ។ អនោវដោតិ អបិហិតោ អវារិតោ អប្បដិក្ខិត្តោ។ តស្មា ភិក្ខុនិយា អាធិបច្ចដ្ឋានេ ជេដ្ឋកដ្ឋានេ ឋត្វា “ឯវំ អភិក្កម, ឯវំ បដិក្កម, ឯវំ និវាសេហិ, ឯវំ បារុបាហី”តិ កេនចិ បរិយាយេន នេវ ភិក្ខុ ឱវទិតព្ពោ, ន អនុសាសិតព្ពោ។ ទោសំ បន ទិស្វា “បុព្ពេ មហាថេរា ន ឯវំ អភិក្កមន្តិ, ន បដិក្កមន្តិ, ន និវាសេន្តិ, ន បារុបន្តិ, ឦទិសំ កាសាវម្បិ ន ធារេន្តិ, ន ឯវំ អក្ខីនិ អញ្ជេន្តី”តិអាទិនា នយេន វិជ្ជមានទោសំ ទស្សេតុំ វដ្ដតិ។ ភិក្ខូហិ បន “អយំ វុឌ្ឍសមណី ឯវំ និវាសេតិ, ឯវំ បារុបតិ, យា ឯវំ និវាសេហិ, យា ឯវំ បារុបាហិ, យា តិលកម្មបណ្ណកម្មាទីនិ ករោហី”តិ យថាវុត្តំ ភិក្ខុនី ឱវទិតុំ អនុសាសិតុំ វដ្ដតិ។

សមគ្គម្ហាតិ ភណន្តិ “សមគ្គាម្ហ អយ្យា”តិ ភណន្តិ ភិក្ខុនិសង្ឃោ អញ្ញំ ធម្មំ ភណតីតិ អញ្ញំ សុត្តន្តំ វា អភិធម្មំ វា· សមគ្គម្ហាតិ វទន្តេ ហិ ឱវាទំ បច្ចាសីសន្តិ, តស្មា ឋបេត្វា ឱវាទំ អញ្ញំ ធម្មំ ភណន្តស្ស ទុក្កដំ· ឱវាទំ អនិយ្យាតេត្វាតិ ឯសោ ភគិនិយោ ឱវាទោតិ អវត្វា·

១៥០· អធម្មកម្មេតិអាទីសុ ភិក្ខុនោវាទកសម្មុតិកម្មំ កម្មន្តិ វេទិតព្វំ· តត្ថ អធម្មកម្មេ ទ្វិន្នំ នវកានំ វសេន អដ្ឋារស បាចិត្តិយានិ· ធម្មកម្មេ ទុតិយស្ស នវកស្ស អវសានបទេ អនាបត្តិ, សេសេសុ សត្តរស ទុក្កដានិ·

១៥១· ឧទ្ទេសំ ទេន្តោតិ អដ្ឋន្នំ គរុធម្មានំ បាឡិំ ឧទ្ទិសន្តោ· បរិបុច្ឆំ ទេន្តោតិ តស្សាយេវ បាឡិយា អដ្ឋកថំ កថេន្តោតិ អត្ថោ· ឱសារេហិ អយ្យាតិ វុច្ចមានោ ឱសារេតីតិ ឯវំ វុច្ចមានោ អដ្ឋគរុធម្មបាឡិំ ឱសារេតីតិ អត្ថោ· ឯវំ ឧទ្ទេសំ ទេន្តោ, បរិបុច្ឆំ ទេន្តោ, យោ ច ឱសារេហីតិ វុច្ចមានោ អដ្ឋ គរុធម្មេ ភណតិ, តស្ស បាចិត្តិយេន អនាបត្តិ· អញ្ញំ ធម្មំ ភណន្តស្ស ទុក្កដេន អនាបត្តិ· បញ្ហំ បុច្ឆតិ, បញ្ហំ បុដ្ឋោ កថេតីតិ ភិក្ខុនី គរុធម្មនិស្សិតំ វា ខន្ធាទិនិស្សិតំ វា បញ្ហំ បុច្ឆតិ, តំ ឯវ ភិក្ខុ កថេតិ, តស្សាបិ អនាបត្តិ· អញ្ញស្សត្ថាយ ភណន្តន្តិ ចតុបរិសតិ ធម្មំ ទេសេន្តំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា ភិក្ខុនិយោ សុណន្តិ, តត្រាបិ ភិក្ខុស្ស អនាបត្តិ· សិក្ខមានាយ សាមណេរិយាតិ ឯតាសំ ទេសេន្តស្សាបិ អនាបត្តិ· សេសំ ឧត្តានត្ថមេវ·

បទសោធម្មសមុដ្ឋានំ – វាចតោ ច វាចាចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ, កិរិយំ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, វចីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ·

ឱវាទសិក្ខាបទំ បឋមំ·

២· អត្ថង្គតសិក្ខាបទវណ្ណនា

១៥២· ទុតិយសិក្ខាបទេ – បរិយាយេនាតិ វារេន, បដិបាដិយាតិ អត្ថោ· អធិចេតសោតិ អធិចិត្តវតោ, សព្ពចិត្តានំ អធិកេន អរហត្តផលចិត្តេន សមន្នាគតស្សាតិ អត្ថោ· អប្បមជ្ជតោតិ នប្បមជ្ជតោ, អប្បមាទេន កុសលានំ ធម្មានំ សាតច្ចកិរិយាយ សមន្នាគតស្សាតិ វុត្តំ ហោតិ· មុនិនោតិ “យោ មុនាតិ ឧភោ លោកេ, មុនិ តេន បវុច្ចតី”តិ (ធ· ប· ២៦៩) ឯវំ ឧភយលោកមុននេន វា, មោនំ វុច្ចតិ ញាណំ, តេន ញាណេន សមន្នាគតត្តា វា ខីណាសវោ មុនិ នាម វុច្ចតិ, តស្ស មុនិនោ· មោនបថេសុ សិក្ខតោតិ អរហត្តញាណសង្ខាតស្ស មោនស្ស បថេសុ សត្តតិំសពោធិបក្ខិយធម្មេសុ តីសុ វា សិក្ខាសុ សិក្ខតោ· ឥទញ្ច បុព្ពភាគបដិបទំ គហេត្វា វុត្តំ, តស្មា ឯវំ បុព្ពភាគេ សិក្ខតោ ឥមាយ សិក្ខាយ មុនិភាវំ បត្តស្ស មុនិនោតិ ឯវមេត្ថ អត្ថោ ទដ្ឋព្ពោ· សោកា ន ភវន្តិ តាទិនោតិ តាទិសស្ស ខីណាសវមុនិនោ អព្ភន្តរេ ឥដ្ឋវិយោគាទិវត្ថុកា សោកា ន សន្តិ· អថ វា តាទិនោតិ តាទិលក្ខណសមន្នាគតស្ស ឯវរូបស្ស មុនិនោ សោកា ន ភវន្តីតិ អយមេត្ថ អត្ថោ· ឧបសន្តស្សាតិ រាគាទីនំ ឧបសមេន ឧបសន្តស្ស· សទា សតីមតោតិ សតិវេបុល្លប្បត្តត្តា

ភិដ្ឋកាលេ នទិយា អវិរហិតស្ស។ អាការេន អង្គុលិំ ចាលេតិ អង្គុលិចាលនសញ្ញាតេ អាការេន, ន កណិកាញ្ញូដិយេ, ន បន រូបបរិវត្តនេ។ ចក្ខុយតិបិ តិដ្ឋតិបីតិ តាវំ ភិក្ខុនីនំ គតំ វត្វា "ត្វយា ភិក្ខុនិយោ យំ 'ឧត្តរេយេច អយំ ជាតាតី'តិ អចយញ្ញត្តិ, ហត្ថ ទាតិ ឧតាវំ អត្តនោ អាតុភាវំ ទស្សេហី"តិ ឆន្ទពហុយាតំ រូបាទេត្វា អភិញ្ញាបាទកំ ចតុត្ថជ្ឈានំ សមាបជ្ជិត្វា វុដ្ឋាយ ឧចទ្វុបំ ឥទ្ធិបាដិហារិយំ ទស្សេសិ – "អាការេន អង្គុលិំ ចក្ខុយតិបិ...បេ... អន្តរធាយតិបី"តិ។ តត្ថ អន្តរធាយតិបីតិ អន្តរធាយតិបិ អទស្សនម្បិ គច្ឆតីតិ អត្ថោ។ តទេវាហ ឧទានំ ភណតិ អញ្ញាតុំ ទាតុំ ឥទ្ធិយេនត្ថិ ទេវតា គិរ អត្តនោ ភាវទេវស្ស សត្ថិកេ –

"បស្សំ យថា កោកនុទំ សុគន្ធំ,

បាតោ សិយា ផុល្លមវីតគន្ធំ;

អង្គីរសំ បស្ស វិរោចមានំ,

តបន្តមាទិច្ចមិវន្តលិក្ខេ"តិ។ (សំ· និ· ១·១១១);

ឯកំ ការណំ វុត្តិឋានេបត្វា ចត្តារោ មាសេ វស្សាយំ ន ច បក្កាមំ កត្វាយសក្កា។ តតោ តំ ទេវោ "អភន្តោ ត្វំ ឯកស្មិំ ឋានេ"តិ វិហារា និក្ខមនេបសិ, សោ ទេវយាតោ ទ្វារកោដ្ឋកេ អដ្ឋាសិ។ អថ ភគវា ឥទ្ធិពលេន ចេតោបរិយញាណេន ញត្វា តំ ឥទ្ធិយា វិហារចារិកំ ចរមានោ វិយ តស្ស សន្តិកំ គន្ត្វា "ធម្មអបរក្ក, កស្មា ទេវេសី"តិ អាហ។ សោ តមត្ថំ អារោចេសិ។ អថស្ស ភគវា សុទ្ធិ បិវេលិតិកេពល្លំ ទត្វា "ឥមំ 'រជោហរណំ រជោហរណ'ន្តិ បរិមជ្ជាហី"តិ អាហ។ សោ "សាធូ"តិ សម្បដិច្ឆិត្វា អត្តនោ និវាសដ្ឋានេ និសីទិត្វា តស្ស ឧកមត្ថំ បរិមជ្ជិ, បរិមជ្ជិតដ្ឋានំ កាឡវណ្ណមហោសិ។ សោ "ឥទំ បរិសុទ្ធម្បិ ភាវ ចត្វា ឯវំ អត្តភាវំ និស្សាយ កាឡវណ្ណំ ជាត"ន្តិ សំវេគំ បដិលភិត្វា វិបស្សនំ អារភិ។ អថស្ស ភគវា អារទ្ធវីរិយភាវំ ញត្វា "អធិដេតមេសា"តិ ឯវំ ឱភាសគាថំ អភាសិ។ ទេវោ គាថាបរិយោសានេ អរហត្តំ បាបុណិ។ តស្មា ទេវោ បគតិយាច ឯវំ ការយតិ, សោ តំ ឯវម្បិ ការាយ យថាយភាវំ ជាតាវេបុំ តំទេយច ភណតិ។ អញ្ញាតុំ អន្តរន្តរា អាហរិត្វា ទាតុំ ឥទ្ធិយេនតិ។ តេន វុត្តំ – "តទេវាច ឧទានំ ភណតិ, អញ្ញាតុំ ទាតុំ ឥទ្ធិយេន"ន្តិ។

១៥៩. ឧកេតា រូបសម្បត្តិយាតិ ភិក្ខុនិសង្ឃេ រូបសម្បត្តិយា, ភិក្ខុសង្ឃេ បន រូបសម្បត្តិំ ឧបនន្ទស្ស បាឋិត្តិយំ។ សេសមេត្ថ វុត្តនយេន។ ឯវម្បិ ច បនេសាសមុដ្ឋានយេន។

អត្តកាមសិក្ខាបទំ ទុតិយំ។

៣. ភិក្ខុបស្សយសិក្ខាបទវណ្ណនា

១៩៧. តតិយសិក្ខាបទេ – អញ្ញត្រ សមយា វុដ្ឋាបេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្សាតិអាទីសុ អដ្ឋហិ ករុណេហិ វុដ្ឋាបនត្ថស្សេវ បាចិត្តិយំ, អវសេសា អនុកប្បន្តិ វេទិតព្វា. ឧបសម្បន្នាយាតិ កិច្ចតិសង្ឃេន ឧបសម្បន្នាយ, កិច្ចសង្ឃេន ឧបសម្បន្នាយ បន វុដ្ឋាបនា បាចិត្តិយមេវ. ព្ពវេតា បទេហិ យត្ថ យត្ថ "ឧបសម្បន្នា"តិ វុច្ចតិ, សព្ពត្ថ អយមេវ អត្ថោ វេទិតព្វោ. សេសំ ឧត្តានមេវ.

ពាទិតសមុដ្ឋានំ – កាយចាចតោ, កាយចាចាចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ, កិរិយំ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ.

កិច្ចត្ថបស្សយសិក្ខាបទំ តតិយំ.

ព្ពទំ បនេត្ថ មហាបច្ចរិយំ វុត្តំ បកិណ្ណកំ – អសម្មតោ វេទ កិច្ច អត្តនោ ឃុរិយេ កិច្ចត្ថបស្សយំ ឧបសង្កមិត្វា អដ្ឋហិ ករុណេហិ វុដ្ឋាតិ, តីហិ បាចិត្តិយានិ. អវសេសា ពេរេសា វុដ្ឋាបនេ ទ្វេ ទុក្កដានិ, ឧកំ បាចិត្តិយំ. កថំ? អសម្មតាមូលកំ ទុក្កដំ, ឧបស្សយំ កត្វា អវសេសា ពេរេសា វុដ្ឋាបនមូលកំ ទុក្កដំ, អត្តនោ ឃុរិយេ វុដ្ឋាបនមូលកំ បាចិត្តិយន្តិ. សម្មតាយ អត្តនោ ឃុរិយេ តត្ថ កត្វា អដ្ឋហិ ករុណេហិ វុដ្ឋាបនត្ថស្ស ឧកា អនាបត្តិ, ទ្វេ បាចិត្តិយានិ. កថំ? សម្មតត្តា អនាបត្តិ, អត្តនោ ឃុរិយេ វុដ្ឋាបនមូលកំ ឧកំ, កត្វា ករុណេហិ វុដ្ឋាបនមូលកំ ឧកន្តិ ទ្វេ បាចិត្តិយានិ. តថេវ អវសេសា ពេរេសា វុដ្ឋាបនេ ឧកា អនាបត្តិ, ឧកំ ទុក្កដំ, ឧកំ បាចិត្តិយំ. កថំ? សម្មតត្តា អនាបត្តិ, កត្វា អវសេសា ពេរេសា វុដ្ឋាបនមូលកំ ទុក្កដំ, អត្តនោ ឃុរិយេ វុដ្ឋាបនមូលកំ បាចិត្តិយន្តិ. ពិចា បន កត្វា វុដ្ឋាបនេ សម្មតាយ ច អសម្មតាយ ច ទុក្កដំ វុដ្ឋាបនមូលកំ ឧកំ បាចិត្តិយំ អបនេត្វា អវសេសា អាបត្តានាបត្តិយោ វេទិតព្វាតិ.

បកិណ្ណកកថា និដ្ឋិតា.

៣. អារាមសិក្ខាបទវណ្ណនា

១៩៣. ចតុត្ថសិក្ខាបទេ – ន ពាហុកតាតិ ន កតពាហុល្លា, ន វេទេ ពាហុល្លំ កត្វា វុដ្ឋាតីតិ អធិប្បាយោ. "កិច្ចនោចាទកំ អចណ្ឌិកត្តការោយា"តិអាទីនំ ឧញ្ញាបនេក វុត្តនយេនេវ វេទិតព្វោ.

ឧបសម្បន្នំ សង្ឃេន អសម្មតត្តិ ឧត្ត អសម្មតោ នាម សម្មតេន ចា សង្ឃេន ចា ការេ កត្វា ជបិតោ វេទិតព្វោ. អនុបសម្បន្នំ សម្មតំ ចា អសម្មតំ ចាតិ ឧត្ត បន កិច្ចការេល សម្មុតិ លភិត្វា នាមលោកស្មិំ ឋិតោ សម្មតោ, សម្មតេន ចា សង្ឃេន ចា ជបិតោ ពាហុស្សុតោ នាមលោកេ អសម្មតោតិ វេទិតព្វោ. សេសំ វុត្តនយត្តា ឧត្តានមេវ.

តិសមុដ្ឋានំ – កាយចិត្តតោ វាចាចិត្តតោ កាយវាចាចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ, កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, ទុក្ខវេទនន្តិ.

អាមិសសិក្ខាបទំ ចតុត្ថំ.

៥. ចីវរទានសិក្ខាបទវណ្ណនា

១៦៨. បញ្ចមសិក្ខាបទេ – វិសិខាយាតិ រថិកាយ. បិណ្ឌាយ ចរតីតិ ភិក្ខាចារវសេន អាហិណ្ឌតិ. សន្ទិដ្ឋាតិ សន្ទិដ្ឋមិត្តា អហេសុំ. សេសមេត្ថ បទតោ ឧត្តានត្ថំ, វិនិច្ឆយតោ ចីវរបដិគ្គហណសិក្ខាបទេ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្វំ សទ្ធិំ សមុដ្ឋានាទីហិ. តត្រ ហិ ភិក្ខុ បដិគ្គាហកោ, ឥធ ភិក្ខុនី, អយំ វិសេសោ. សេសំ តាទិសមេវាតិ.

ចីវរទានសិក្ខាបទំ បញ្ចមំ.

៦. ចីវរសិព្វនសិក្ខាបទវណ្ណនា

១៧៥. ឆដ្ឋសិក្ខាបទេ – ឧទាយីតិ លាឡុទាយី. បដ្ឋោតិ បដិពលោ, និបុណោ ចេវ សមត្ថោ ចាតិ វុត្តំ ហោតិ. អញ្ញតរា ភិក្ខុនីតិ តស្សេវ បុរាណទុតិយិកា. បដិភានចិត្តន្តិ អត្តនោ បដិភានេន កតចិត្តំ, សោ កិរ ចីវរំ រជិត្វា តស្ស មជ្ឈេ នានាវណ្ណេហិ វិប្បកតមេថុនំ ឥត្ថិបុរិសរូបមកាសិ. តេន វុត្តំ – "មជ្ឈេ បដិភានចិត្តំ វុដ្ឋាបេត្វា"តិ. យថាសំហដន្តិ យថាសំហរិតមេវ.

១៧៦. ចីវរន្តិ យំ និវាសិតុំ វា បារុបិតុំ វា សក្កា ហោតិ, ឥតិ មហាបច្ចរិយាទីសុ វុត្តំ. សយំ សិព្វតីតិ ឯកំ សិព្វិស្សាមីតិ វិជ្ឈន្តស្សាបិ ឧក្ខិបន្តស្សាបិ ទុក្កដំ, សិព្វិតស្ស បន បាចិត្តិយំ. អារាបថេ អារាបថេតិ សូចិំ បវេសេត្វា បវេសេត្វា នីហរណេ. សចេ បន សកលម្បិ អនីហរន្តោ ទីឃសុត្តំ បវេសេត្វា សតក្ខត្តុម្បិ វិជ្ឈិត្វា នីហរតិ, ឯកមេវ បាចិត្តិយំ. សកិ អាណត្តោតិ សកិ "ចីវរំ សិព្វា"តិ វុត្តោ. ពហុកម្បិ សិព្វតីតិ សចេបិ សព្វំ សូចិកម្មំ បរិយោសាបេត្វា ចីវរំ និដ្ឋាបេតិ, ឯកមេវ បាចិត្តិយំ. អថ បន "មយ្ហំ ចីវរេ កត្តព្វកម្មំ តវ ភារោ"តិ វុត្តោ ករោតិ, អារាបថេ អារាបថេ ឯកមេកំ បាចិត្តិយំ, អាណាបកស្ស ឯកវាចាយ សម្ពហុលានិបិ. បុនប្បុនំ អាណត្តិយំ បន វចនគណនាយេវ តន្តិ.

យេបិ សចេ អាចរិយុបជ្ឈាយេសុ អត្តនោ ញាតិកានំ ចីវរំ សិព្វន្តេសុ តេសំ និស្សិតកា "អាចរិយុបជ្ឈាយវត្តំ វា កថិតវត្តំ វា ករោមា"តិ សិព្វន្តិ, តេសម្បិ អារាបថគណនាយ អាបត្តិយោ. អាចរិយុបជ្ឈាយា អត្តនោ ញាតិកានំ ចីវរំ អន្តេវាសិកេហិ សិព្វាបេន្តិ, អាចរិយុបជ្ឈាយានំ ទុក្កដំ, អន្តេវាសិកានំ បាចិត្តិយំ. អន្តេវាសិកា អត្តនោ ញាតិកានំ អាចរិយុបជ្ឈាយេហិ សិព្វាបេន្តិ, តត្រាបិ

ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩣᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩩᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᩣᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᨬᩣᨲᩥᨠᩣᨿ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩩᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᩣ ᨷᨶ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩮ ᩅᨬ᩠ᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ? ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥᨠᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ, ᩅᨲ᩠ᨲᨽᩮᨴᩮ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩮ ᨶᩥᨿᩮᩣᨩᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ "ᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩮᨿᩣᨳ ᨧᩦᩅᩁᩴ, ᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩁᩥᨿᩣ"ᨲᩥ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩣᨷᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

᪑᪐᪕᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩴᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩏᨷᩣᩉᨶᨲ᩠ᨳᩅᩥᨠᩣᨴᩥᩴ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ᪨ ᨨᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ – ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᨶᩮᩣᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᨷᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨲᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩥᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨧᩦᩅᩁᩈᩥᨻ᩠ᨻᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᨨᨭ᩠ᨮᩴ᪨

᪗᪨ ᩈᩴᩅᩥᨵᩣᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪐᪖᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮ – ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩦᨶᩴ ᨧᩮᩣᩁᩣ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᩴᩈᩪᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩦᨶᩴ ᨷᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᩴ ᨧᩮᩣᩁᩣ ᩉᩁᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨴᩪᩈᩮᩈᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩮᩣ ᨧᩮᩣᩁᩣ ᨴᩪᩈᨿᩥᩴᩈᩩ, ᩈᩦᩃᩅᩥᨶᩣᩈᩴ ᨷᩣᨷᨿᩥᩴᩈᩪᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪐᪗-᪘᪨ ᩈᩴᩅᩥᨵᩣᨿᩣᨲᩥ ᩈᩴᩅᩥᨴᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᨣᨾᨶᨠᩣᩃᩮ ᩈᨦ᩠ᨠᩮᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨭᩈᨾ᩠ᨷᩣᨲᩮᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨣᩤᨾᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨭᩮᩣ ᨷᨴᩈᩣᩅ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨣᩤᨾᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨭᩈᨾ᩠ᨷᩣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩕᩣᨿᩴ ᩅᨧᨶᨲ᩠ᨳᩮᩣ – ᩈᨾ᩠ᨷᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᩣᨲᩮᩣ᪨ ᨠᩮ ᩈᨾ᩠ᨷᨲᨶ᩠ᨲᩥ? ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨭᩣ᪨ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨭᩣᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᩣᨲᩮᩣ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨭᩈᨾ᩠ᨷᩣᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨳ ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᩣᨲᩮᩣᨲᩥ ᨣᨾᨶᩴ, ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨭᩣᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᩣᨲᩮᩣ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥᨷᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨭᩈᨾ᩠ᨷᩣᨲᩮᩣ᪨ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨭᩈᨾ᩠ᨷᩣᨲᩮ ᨮᩣᨲᩥᨷᩥ ᨷᩣᨮᩮᩣ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩔ ᨣᩤᨾᩔ ᨣᩮᩉᨧ᩠ᨨᨴᨶᨷᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨭᩮᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨣᩮᩉᨧ᩠ᨨᨴᨶᨷᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩴ ᨷᨲᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨭᩈᨾ᩠ᨷᩣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩅᨧᨶᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨷᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨴ᩠ᩅᩥᨵᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩮᩣᨷᩥ ᩈᨧᩮ ᨣᩤᨾᩮᩣ ᩋᨻ᩠ᨽᩣᩈᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩏᨷᨧᩣᩁᩮᩣ ᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᨶ ᨣᩤᨾᩮ ᨷᨧ᩠ᨧᩪᩈᩮ ᩅᩔᨶ᩠ᨲᩔ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨭᩔ ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᨣᩤᨾᩮ ᩈᩩᨿ᩠ᨿᨲᩥ, ᨲᩣᨴᩥᩈᩮᩉᩥ ᨣᩤᨾᩮᩉᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᩩᨱ᩠ᨱᩁᨭ᩠ᨮᩮ ᨣᩤᨾᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᨣᩤᨾᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨷᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, "ᨣᩤᨾᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᨣᩤᨾᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩔᩣ"ᨲᩥ ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᨷᨶ ᩈᨧᩮᨷᩥ ᩁᨲᨶᨾᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩁᩣ ᨣᩤᨾᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨿᩮᩣ ᨲᩔ ᨾᨶᩩᩔᩮᩉᩥ ᨮᨷᩥᨲᩮᩣᨷᨧᩣᩁᩮᩣ, ᨲᩴ ᩒᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅ᪨

ᨲᨲᩕᩣᨿᩴ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ – ᩈᩴᩅᩥᨵᩣᨶᨠᩣᩃᩮ ᩉᩥ ᩈᨧᩮ ᩏᨽᩮᩣᨷᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩩᨷᩔᨿᩮ ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᩁᩣᨾᩮ ᩅᩣ ᩋᩣᩈᨶᩈᩣᩃᩣᨿ ᩅᩣ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨿ ᩅᩣ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩴᩅᩥᨴᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨽᩪᨾᩥ ᨠᩥᩁᩣᨿᩴ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩍᨵ ᩈᩴᩅᩥᨴᩉᨶᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩔ ᨿᨳᩣᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨾᩮᩅ᪨ ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨣᩤᨾᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩩᨷᩔᨿᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ ᩁᨳᩥᨠᩣᨿ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩩ ᩅᩣ ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩈᩥᨦ᩠ᨥᩣᨭᨠᩉᨲ᩠ᨳᩥᩈᩣᩃᩣᨴᩦᩈᩩ ᩈᩴᩅᩥᨴᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔ᪨ ᩑᨠᩴ ᩈᩴᩅᩥᨴᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩤᨾᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶᩮ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ, ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨣᩤᨾᩔ ᩏᨷᨧᩣᩁᩮᩣᨠ᩠ᨠᨾᨶᩮ ᨷᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᪨ ᨲᨲᩕᩣᨷᩥ "ᨷᨮᨾᨷᩣᨴᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ, ᨴᩩᨲᩥᨿᨷᩣᨴᩮᨶ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩉᩣᨷᨧ᩠ᨧᩁᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨣᩤᨾᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨶ ᨿᩣᩅ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨣᩤᨾᩔ ᩏᨷᨧᩣᩁᩴ ᨶ ᩒᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᩈᩴᩅᩥᨴᩉᩥᨲᩮᨷᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ, ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨣᩤᨾᩔ ᩏᨷᨧᩣᩁᩮᩣᨠ᩠ᨠᨾᨶᩮ ᨷᩩᩁᩥᨾᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨣᨲ᩠ᨲᨠᩣᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨣᩤᨾᩪᨷᨧᩣᩁᨣᨱᨶᩣᨿ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨶᩥ

ឧក្កមេតេ អាបត្តិ, តស្ស តស្ស បត កាយស្ស អតិក្កមេតេ អតាបត្តិ។ សចេ បត កិញ្ចិ "អមុកំ តាម ការំ ករិស្សាមី"តិ ឧបស្សយតោ តិក្ខមតិ, កិញ្ចិបិ តមេច ការំ សត្វាយ "អមុកំ តាម ការំ ករិស្សាមី"តិ ចិហារតោ តិក្ខមតិ។ អឆ ឥទ្ធិបិ កាយទ្វារេ សមាគន្ត្វា "ឥមេ ញាតិ កន្លឆ, អមុកំ តាម ការំ ឥមេញាតិក្តិ, មយម្បិ តតេត្វចា"តិ ចត្វា "ឯហិ ជាតិ, កន្លាមា"តិ សំចិឆាយ កន្លន្តិ, អតាបត្តិ។ កស្មា? ឧទ្ទេសេច ករិស្សាមាតិ តិក្ខន្តត្តាតិ មហាបច្ចរិយំ ចុត្តំ។ តំ តេច បិញ្ចក្កយា ត សមេសអដ្ឋកថាយ សមេតិ។

អន្តរឃោដេតេ អន្តរឃោដេតតិ ឯកមេកំ អន្តរឃោដកំ អតិក្កមតូស្ស ឬជាតិ អតិក្កមិស្សតីតិ បឋមបាទេ ទុក្កដំ, ទុតិយបាទេ បាចិត្តិយំ។ ឬមស្មិំញាតមេ អតិក្កមេតេ អាបត្តិ, ឧក្កមេតេ អតាបត្តិ។

១០២១។ កិញ្ចិ សំចិធហតីតិ គកេទ្វារេ ចា ទចិកាយ ចា កិញ្ចិ ឥទ្ធិ "អមុកំ ការំ តាម កតបុញ្ញត្វា"តិ ចធតិ, "តាបិអយ្យ កតបុញ្ញា"តិ "ឯហិ កន្លាមា"តិ ចា "ឥធ អហំ ករិស្សាមិ, ត្វម្បិ អាកន្លេយ្យាសី"តិ ចា ចធតិ។ កិញ្ចិ សំចិធហតីតិ កាយត្តទេ ទេតិយចក្ខុតត្វំ កាយតោ តិក្ខមត្តំ កិញ្ចិ ឥទ្ធិ "អយ្យ ញ្ញហិ កន្លឆា"តិ ចធតិ។ "អមុកំ តាម ការំ ទេតិយចក្ខុតត្វ"ត្តិ។ "អហម្បិ អយ្យ អាកន្លាមី"តិ ឯចំ កិញ្ចិតេយេច សំចិធហតិ, ត កិញ្ចិ។

១០២២។ ចិសង្កេតេតាតិ ឯត្វ "បុរេកត្តំ កន្លិស្សាមា"តិ ចត្វា បន្លាកត្តំ កន្លន្តិ, "អជ្ជ ចា ករិស្សាមា"តិ ចត្វា សេ្វ កន្លន្តិ។ ឯចំ កាលចិសង្កេតេតេយេច អតាបត្តិ, ទ្វារចិសង្កេតេ បត មក្កចិសង្កេតេ ចា សតិបិ អាបត្តិយេច។ អាបធាសូតិ រដ្ឋកេធេ ចក្កសមារុឡ្ហា ជតបធា បរិយាយន្តិ ឯចរូបាសុ អាបធាសុ អតាបត្តិ។ សេសំ ឧត្តាតមេចាតិ។

ចតុសមុដ្ឋាតំ – កាយតោ កាយចាចតោ កាយចិត្តតោ កាយចាចាចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ, កិរិយំ, តោសញ្ញាចិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិចជ្ជំ, កាយកម្មំ, ចចីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិចេធតត្តិ។

សំចិធាតសិក្ខាបទំ សត្តមំ។

២។ តាចាភិរុហតសិក្ខាបធចណ្ណតា

១០២២។ អដ្ឋមសិក្ខាបទេ – សំចិធាយាតិ សេកិស្សាធមិត្តសត្វចចសេត កិញ្ចអាបុរេក្ខារា សំចិធហិត្វា។ ឧទ្ធំកាមិតីត្តិ ឧទ្ធំ តជិយា បជិសោតំ កន្លន្តិ។ យស្មា បត សោ ឧទ្ធំ ជចតតោ ឧជ្ជចតិកាយ តាចាយ កិញ្ចអតិ, សោ "ឧទ្ធំកាមិតីតិ អភិរុហតី"តិ ចុច្ចតិ។ តេតស្ស បធភាជតេ អត្ថមេច ធស្សេតុំ "ឧជ្ជចតិកាយា"តិ ចុត្តំ។ អធោកាមិតីត្តិ អធោ អនុសោតំ កន្លន្តិ។ យស្មា បត សោ អធោ ជចតតោ ឧជ្ជចតិកាយ តាចាយ កិញ្ចអតិ, សោ "អធោកាមិតីតិ អភិរុហតី"តិ ចុច្ចតិ។ តេតស្សាបិ បធភាជតេ អត្ថមេច ធស្សេតុំ "ឧជ្ជចតិកាយា"តិ ចុត្តំ។ តត្វ យំ តិត្ថសម្បដិបាទកត្វំ ឧទ្ធំ ចា អធោ ចា យាត្តិ, ឯត្វ អតាបត្តិ។ តិរិយំ តរណាយាតិ ឧបយោកត្វ តិស្សក្កចចតំ។

១៨៩។ គាមន្តរេ គាមន្តរេតិ ឯត្ថ យស្សា នទិយា ឯកំ តីរំ កុក្កុដសម្បាតគាមេហិ និរន្តរំ, ឯកំ អគាមកំ អរញ្ញំ, តស្សា សគាមកតីរបស្សេន គមនកាលេ គាមន្តរគណនាយ បាចិត្តិយានិ, អគាមកតីរបស្សេន គមនកាលេ អឌ្ឍយោជនគណនាយ។ យា បន យោជនវិត្ថតា ហោតិ, តស្សា មជ្ឈេន គមនេបិ អឌ្ឍយោជនគណនាយ បាចិត្តិយានិ វេទិតព្វានិ។ អនាបត្តិ តិរិយំ តរណាយាតិ ឯត្ថ ន កេវលំ នទិយា, យោបិ មហាតិត្ថបដ្ដនតោ តាមលិត្តិំ វា សុវណ្ណភូមិំ វា គច្ឆតិ, តស្សាបិ អនាបត្តិ។ សព្ពអដ្ឋកថាសុ ហិ នទិយំយេវ អាបត្តិ វិចារិតា, ន សមុទ្ទេ។

១៩១។ វិសង្កេតេនាតិ ទ្វធាបិ កាលវិសង្កេតេន អនាបត្តិ, តិត្ថវិសង្កេតេន បន នាវាវិសង្កេតេន វា គច្ឆន្តស្ស អាបត្តិយេវ។ សេសំ បឋមសិក្ខាបទសទិសមេវ សទ្ធិំ សមុដ្ឋានាទីហីតិ។

នាវាភិរុហនសិក្ខាបទំ អដ្ឋមំ។

៩។ បរិបាចិតសិក្ខាបទវណ្ណនា

១៩២។ នវមសិក្ខាបទេ – មហានាគេ តិដ្ឋមានេតិ ភុម្មត្ថេ ឧបយោគវចនំ, មហានាគេសុ តិដ្ឋមានេសូតិ អត្ថោ។ អថ វា មហានាគេ តិដ្ឋមានេ "អទិស្វា"តិ អយមេត្ថ បាឋសេសោ ទដ្ឋព្វោ។ ឥតរថា ហិ អត្ថោ ន យុជ្ជតិ។ អន្តរាកថាតិ អវសានំ អប្បត្វា អារម្ភស្ស ច អវសានស្ស ច វេមជ្ឈដ្ឋានំ បត្តកថា។ វិប្បកតាតិ កយិរមានា ហោតិ។ សន្តិ មហានាគា តោ តយា គហបតីតិ អជ្ឈិដ្ឋេន ឧឡេលិកមយាតា ថេរេ បដិវេត្ត ទិស្វា តេហិ សុតភាវំ ញត្វា ឧបយាហ។

១៩៣។ ភិក្ខុនីបរិបាចិតន្តិ ភិក្ខុនិយា បរិបាចិតំ, គុណប្បកាសនេន និប្ផាទិតំ; លទ្ធំ កតន្តិ អត្ថោ។ បទភាជនេ បនស្ស ភិក្ខុនិយា បរិបាចនាការំ ទស្សេតុំ "ភិក្ខុនី នាម ឧភតោសង្ឃេ ឧបសម្បន្នា, បរិបាចេតិ នាម បុព្ពេ អទាតុកាមានំ"ន្តិអាទិ វុត្តំ។ បុព្ពេ គិហិសមារម្ភាតិ ឯត្ថ បុព្ពេតិ បឋមំ។ សមារម្ភាតិ សមារទ្ធំ វុច្ចតិ, បដិយាទិតស្សេតំ អធិវចនំ។ គិហីនំ សមារម្ភា គិហិសមារម្ភា។ ភិក្ខុនិយា បរិបាចនតោ បឋមមេវ យំ គិហីនំ បដិយាទិតំ ភត្តំ, តតោ អញ្ញត្រ តំ បិណ្ឌបាតំ ឋបេត្វា អញ្ញំ ភុញ្ជន្តស្ស អាបត្តិ, តំ បន ភុញ្ជន្តស្ស អនាបត្តីតិ វុត្តំ ហោតិ។ បទភាជនេ បន យស្មា ញាតកបវារិតេហិ ភិក្ខុស្សត្ថាយ អសមារទ្ធោបិ បិណ្ឌបាតោ អត្ថតោ សមារទ្ធោវ ហោតិ, យថាសុខំ អាហរាបេតព្វតោ, តស្មា ព្យញ្ជនំ អនាទិយិត្វា អត្ថមេវ ទស្សេតុំ "គិហិសមារម្ភោ នាម ញាតកា វា ហោន្តិ បវារិតា វា"តិ វុត្តំ។

១៩៤។ បកតិបដិយត្តន្តិ បកតិយា តស្សេវ ភិក្ខុនោ អត្ថាយ បដិយាទិតំ ហោតិ "ថេរស្ស ទស្សាមា"តិ។ មហាបច្ចរិយំ បន "តស្ស អញ្ញស្សា"តិ អវត្វា "ភិក្ខូនំ ទស្សាមាតិ បដិយត្តំ ហោតី"តិ អវិសេសេន វុត្តំ។

១៥៧។ បញ្ច ភោជនានិ ឋបេត្វា សព្វត្ថ អនាបត្តីតិ យាគុខជ្ជកផលាផលេ សព្វត្ថ កិញ្ចិ បរិបាចិតេបិ អនាបត្តិ។ សេសំ ឧត្តានមេវ។

បឋមបារាជិកសមុដ្ឋានំ – កាយចិត្តតោ សមុដ្ឋាតិ, កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

បរិបាចិតសិក្ខាបទំ នវមំ។

១០។ រហោនិសជ្ជសិក្ខាបទវណ្ណនា

១៥៨។ ទសមសិក្ខាបទេ – សព្វោ បាឡិអត្ថោ ច វិនិច្ឆយោ ច ទុតិយអនិយតេ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្វោ។ ឥទញ្ហិ សិក្ខាបទំ ទុតិយានិយតេន ច ឧបរិ ឧបនន្ទស្ស ចតុត្ថសិក្ខាបទេន ច សទ្ធិំ ឯកបរិច្ឆេទំ, អត្ថុប្បត្តិវសេន បន វិសុំ បញ្ញត្តន្តិ។

រហោនិសជ្ជសិក្ខាបទំ ទសមំ។

សមត្តោ ឱវាទវគ្គោ តតិយោ។

៤។ ភោជនវគ្គោ

១។ អាវសថបិណ្ឌសិក្ខាបទវណ្ណនា

២០២។ ភោជនវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទេ – អាវសថបិណ្ឌោតិ អាវសថេ បិណ្ឌោ។ សមន្តា បរិក្ខិត្តំ អទ្ធិកគិលានគព្ភិនិបព្ពជិតានំ យថានុរូបំ បញ្ញត្តមញ្ចបីឋំ អនេកគព្ភបមុខបរិច្ឆេទំ អាវសថំ កត្វា តត្ថ បុញ្ញកាមតាយ បិណ្ឌោ បញ្ញត្តោ ហោតិ, យាគុភត្តភេសជ្ជាទិ សព្វំ តេសំ តេសំ ទាតព្វាយ ឋបិតំ ហោតីតិ អត្ថោ។ ហិយ្យោបីតិ ស្វេបិ។ អបសក្កន្តីតិ អបគច្ឆន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តីតិ តិត្ថិយេ អបស្សន្តា “តិត្ថិយា កុហិំ គតា”“ឥមេ បស្សិត្វា បក្កន្តា”តិ វត្វា ឧជ្ឈាយន្តិ។ កុក្កុច្ចាយន្តោតិ កុក្កុច្ចំ ករោន្តោ, អកប្បិយសញ្ញំ ឧប្បាទេន្តោតិ អត្ថោ។

២០៣។ សក្កោតិ តម្ហា អាវសថា បក្កមិតុំ អឌ្ឍយោជនំ វា យោជនំ វា គន្តុំ សក្កោតិ។ ន សក្កោតីតិ វុត្តនយេន ន សក្កោតិ។ អនោទិស្សាតិ ឥមេសំមេវ វា ឯត្តកានំមេវ វាតិ ឯវំ បាសណ្ឌំ អនុទ្ទិសិត្វា សព្វេសំ បញ្ញត្តោ ហោតិ។ យាវទត្ថោតិ ភោជនម្បិ ឯត្តកន្តិ អបរិច្ឆិន្ទិត្វា យាវទត្ថោ បញ្ញត្តោ ហោតិ។ សកិំ ភុញ្ជិតព្វន្តិ ឯកទិវសំ ភុញ្ជិតព្វំ, ទុតិយទិវសតោ បដ្ឋាយ បដិក្កមនេ ភុត្តំ, អជ្ឈោហារេ អជ្ឈោហារេ បាចិត្តិយំ។

អយំ បនេត្ថ វិនិច្ឆយោ – ឯកកុលេន វា នានាកុលេហិ វា ឯកតោ ហុត្វា ឯកស្មិំ ទានេ វា នានាទានេសុ វា “អជ្ជ ឯកស្មិំ; ស្វេ ឯកស្មិ”ន្តិ ឯវំ អនិយមិតដ្ឋានេ វា បញ្ញត្តំ ឯកស្មិំ ទានេ ឯកទិវសំ ភុញ្ជិត្វា ទុតិយទិវសេ តស្មិំ ទានេ អញ្ញស្មិំ វា ភុញ្ជិតុំ ន វដ្ដតិ។ នានាកុលេហិ បន នានាទានេសុ បញ្ញត្តំ ឯកស្មិំ ទានេ ឯកទិវសំ ភុញ្ជិត្វា ទុតិយទិវសេ អញ្ញត្ថ ភុញ្ជិតុំ វដ្ដតិ។ បដិបាដិំ បន ខេបេត្វា បុន អាទិតោ បដ្ឋាយ ភុញ្ជិតុំ ន វដ្ដតីតិ មហាបច្ចរិយំ វុត្តំ។ ឯកបូគនានាបូគឯកគាមនានាគាមេសុបិ ឯសេវ នយោ។ យោបិ ឯកកុលស្ស វា នានាកុលានំ វា ឯកតោ បញ្ញត្តោ តណ្ហុលិខិតំ អកាមេន អន្តរន្តរា ឆិជ្ជតិ, ឯសោបិ ន ភុញ្ជិតព្ពោ។ សចេ បន “ន សក្កោម ទាតុ”ន្តិ ឧបច្ឆិន្ទិត្វា បុន កល្យាណចិត្តេ ឧប្បន្នេ ទាតុំ អារភន្តិ, ឯតំ បុន ឯកទិវសំ ភុញ្ជិតុំ វដ្ដតីតិ មហាបច្ចរិយំ វុត្តំ។

១០៧។ អនាបត្តិ គិលានស្សាតិ គិលានស្ស អនុវសិត្វា ភុញ្ជន្តស្ស អនាបត្តិ។ គច្ឆន្តោ វាតិ យោ គច្ឆន្តោ អន្តរាមគ្គេ ឯកទិវសំ គតដ្ឋានេ ច ឯកទិវសំ ភុញ្ជតិ, តស្សាបិ អនាបត្តិ។ អាគច្ឆន្តេបិ ឯសេវ នយោ។ គន្ត្វា បច្ចាគច្ឆន្តោបិ អន្តរាមគ្គេ ឯកទិវសំ អាគតដ្ឋានេ ច ឯកទិវសំ ភុញ្ជិតុំ លភតិ។ គច្ឆិស្សាមីតិ ភុញ្ជិត្វា និក្ខន្តស្ស នទី វា បូរតិ ចោរាទិភយំ វា ហោតិ, សោ និវត្តិត្វា ខេមភាវំ ញត្វា គច្ឆន្តោ បុន ឯកទិវសំ ភុញ្ជិតុំ លភតីតិ សព្ពមិទំ មហាបច្ចរិយាទីសុ វុត្តំ។ ឱទិស្ស បញ្ញត្តោ ហោតីតិ ភិក្ខូនំយេវ អត្ថាយ ឧទ្ទិសិត្វា បញ្ញត្តោ ហោតិ។ ន យាវទត្ថោតិ យាវទត្ថំ បញ្ញត្តោ ន ហោតិ, ថោកំ ថោកំ លព្ភតិ, តាទិសំ និច្ចម្បិ ភុញ្ជិតុំ វដ្ដតិ។ បញ្ច ភោជនានិ ឋបេត្វា សព្ពត្ថាតិ យាគុខជ្ជកផលាផលាទិភេទេ សព្ពត្ថ អនាបត្តិ។ យាគុអាទីនិ ហិ និច្ចម្បិ ភុញ្ជិតុំ វដ្ដតិ។ សេសំ ឧត្តានមេវ។

ឯឡកលោមសមុដ្ឋានំ – កាយតោ ច កាយចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ, កិរិយំ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

អាវសថបិណ្ឌសិក្ខាបទំ បឋមំ។

១។ គណភោជនសិក្ខាបទវណ្ណនា

១០៨។ ទុតិយសិក្ខាបទេ – បរិហីនលាភសក្ការោតិ សោ កិរ អជាតសត្តុនា រាជានំ មារាបេត្វាបិ អភិមារេ បេសេត្វាបិ រុហិរុប្បាទំ កត្វាបិ គុឡ្ហបដិច្ឆន្នោ អហោសិ។ យទា បន និចារេយច ធនបាលកំ បយោជេសិ, តទា បាកដោ ជាតោ “កិំ ទេវទត្តោ ហត្ថិំ បយោជេសី”តិ បរិកថាយ ឧប្បន្នាយ “ន កេវលំ ហត្ថិំ បយោជេសិ, រាជានម្បិ មារាបេសិ, អភិមារេបិ បេសេសិ, សិលម្បិ បវិជ្ឈិ បាបោ ទេវទត្តោ”តិ បាកដោ អហោសិ។ “កេន សទ្ធិំ ឯតំ កយិរតី”តិ ច វុត្តេ “រញ្ញា អជាតសត្តុនា”តិ អាហំសុ។ តតោ នាគរា “កថញ្ហិ នាម រាជា ឯវរូបំ ចោរំ សាសនកណ្ដកំ គហេត្វា វិចរិស្សតី”តិ ឧជ្ឈាយិំសុ។ រាជា នគរសទ្ទំ ញត្វា ទេវទត្តំ នីហរិ។ តតោ បដ្ឋាយ តស្ស បញ្ចថាលិបាកសតានិ ឧបច្ឆិន្ទិ, ឧបដ្ឋានម្បិស្ស ន អគមាសិ, អញ្ញេបិស្ស មនុស្សា ន កិញ្ចិ ទាតព្ពំ វា កាតព្ពំ វា មញ្ញិំសុ។ តេន វុត្តំ – “បរិហីនលាភសក្ការោ”តិ។ កុលេសុ វិញ្ញាបេត្វា វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជតីតិ “មា មេ គណោ ភិជ្ជី”តិ បរិសំ បោសេន្តោ “ត្វំ ឯកស្ស ភិក្ខុនោ ភត្តំ ទេហិ, ត្វំ ទ្វិន្ន”ន្តិ ឯវំ វិញ្ញាបេត្វា សបរិសោ កុលេសុ ភុញ្ជតិ។

᪁᪀᪀᪨ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨷ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨷ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨

᪁᪀᪁᪨ ᨧᩦᩅᩁᨠᩣᩁᨠᩮᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨽᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨣᩣᨾᩮ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨧᩥᩁᩮᨶ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩤ "ᩑᩅᩴ ᩃᩉᩩᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᩔᨶ᩠ᨲᩦ"ᨲᩥ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᨠᩣᨾᨲᩣᨿ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪁᪀᪂᪨ ᨶᩣᨶᩣᩅᩮᩁᨩ᩠ᨩᨠᩮᨲᩥ ᨶᩣᨶᩣᩅᩥᨵᩮᩉᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩁᨩ᩠ᨩᩮᩉᩥ ᩋᩣᨣᨲᩮ᪨ "ᨶᩣᨶᩣᩅᩥᩁᨩ᩠ᨩᨠᩮ"ᨲᩥᨷᩥ ᨷᩣᨮᩮᩣ, ᩋᨿᨾᩮᩅᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪁᪀᪃-᪄᪨ ᨣᨱᨽᩮᩣᨩᨶᩮᨲᩥ ᨣᨱᩔ ᨽᩮᩣᨩᨶᩮ᪨ ᩍᨵ ᨧ ᨣᨱᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᨴᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨲᨲᩩᨲ᩠ᨲᩁᩥᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨸᩮᨲᩣ, ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩈᨦ᩠ᨡ᩠ᨿᩣᨲᩥᨿᩴ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉ "ᨿᨲ᩠ᨳ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ...ᨷᩮ... ᩑᨲᩴ ᨣᨱᨽᩮᩣᨩᨶᩴ ᨶᩣᨾᩣ"ᨲᩥ᪨ ᨲᩴ ᨷᨶᩮᨲᩴ ᨣᨱᨽᩮᩣᨩᨶᩴ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨷᩈᩅᨲᩥ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᨶᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ ᩅᩤ᪨ ᨠᨳᩴ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᨶᨲᩮᩣ ᨷᩈᩅᨲᩥ? ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩤ "ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩒᨴᨶᩮᨶ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩮᨾᩥ, ᩒᨴᨶᩴ ᨾᩮ ᨣᨱ᩠ᩉᨳ ᩋᩣᨠᨦ᩠ᨡᨳ ᩒᩃᩮᩣᨠᩮᨳ ᩋᨵᩥᩅᩣᩈᩮᨳ ᨷᨭᩥᨾᩣᨶᩮᨳᩣ"ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨿᩮᨶ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩅᩮᩅᨧᨶᩮᨶ ᩅᩤ ᨽᩣᩈᨶ᩠ᨲᩁᩮᨶ ᩅᩤ ᨷᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᨽᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᨶᩣᨾᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩮᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩥᨲᩣ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨠᩣᩃᩅᩈᩮᨶ ᩋᨩ᩠ᨩᨲᨶᩣᨿ ᩅᩤ ᩈ᩠ᩅᩣᨲᨶᩣᨿ ᩅᩤ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᨣᨱᨽᩮᩣᨩᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩥᨲᩣ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᨶᩣᨶᩣᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩣᨶᩣᨲᩮᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅ᪨ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᨾᩮᩅ ᩉᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨷᨾᩣᨱᩴ᪨ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩥᨲᩣ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᨶᩣᨶᩣᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩣᨶᩣᨲᩮᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᨶᩣᨶᩣᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨷᩁᩥᩅᩮᨱᩣᨶᩥ ᩅᩤ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᩅᩤ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩣᨶᩣᨲᩮᩣ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩥᨲᩣ ᩑᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨮᩥᨲᩮᩈᩩᨿᩮᩅ ᩅᩤ ᩑᨠᩮᩣ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩑᨠᩮᩣ ᨷᩥᨲᩁᩣᨲᩥ ᩑᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᨶᩣᨶᩣᨲᩮᩣ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩥᨲᩣ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᨶᩣᨶᩣᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩩ, ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᨶᩣᨶᩣᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩩ, ᩈᨧᩮ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᨣᨱᨽᩮᩣᨩᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨲᩣᩅ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᨶᨲᩮᩣ ᨷᩈᩅᨲᩥ᪨

ᨠᨳᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ? ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨮᩥᨲᩣ ᩅᩤ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᩅᩤ ᩏᨷᩣᩈᨠᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩤ "ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩮᩉᩦ"ᨲᩥ ᩅᩤ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨷᩣᨭᩮᨠ᩠ᨠᩴ ᩅᩤ ᨷᩔᩥᨲ᩠ᩅᩤ "ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨴᩮᩉᩥ, ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨴᩮᩉᩦ"ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᨶᩣᨶᩣᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩩ ᨶᩣᨶᩣᨲᩮᩣ ᩅᩤ, ᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤᨷᩥ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩩ ᨶᩣᨶᩣᨲᩮᩣ ᩅᩤ, ᩈᨧᩮ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᨣᨱᨽᩮᩣᨩᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ ᨷᩈᩅᨲᩥ᪨

ᨷᩤᨴᩣᨷᩥ ᨹᩃᩥᨲᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨾᩉᩣᨧᨾ᩠ᨾᩔ ᨷᩁᨲᩮᩣ ᨾᩴᩈᩴ ᨴᩥᩔᨲᩥ; ᩑᩅᩴ ᨹᩣᩃᩥᨲᩣ, ᩅᩣᩃᩥᨠᩣᨿ ᨧ ᩈᨠ᩠ᨡᩁᩣᨿ ᨧ ᨷᩉᨭᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩏᨷ᩠ᨸᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨣᩣᨾᩮ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨧᩁᩥᨲᩩᩴ᪨ ᩍᨴᩥᩈᩮ ᨠᩣᩃᩮ ᨣᩥᩃᩣᨶᩈᨾᨿᩮᩣᨲᩥ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨶ ᩃᩮᩈᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᨧᩦᩅᩁᩮ ᨠᨿᩥᩁᨾᩣᨶᩮᨲᩥ ᨿᨴᩣ ᩈᩣᨭᨠᨬ᩠ᨧ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨴᩣ; ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨧᩦᩅᩁᨠᩣᩁᩈᨾᨿᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧᩦᩅᩁᩮ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨿᩴᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨾᩉᩣᨷᨧ᩠ᨧᩁᩥᨿᨬ᩠ᩉᩥ "ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᩈᩪᨧᩥᩅᩮᨵᨶᨠᩮᩣ"ᨲᩥᨷᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩮᨶ ᨧᩦᩅᩁᨠᩣᩁᩈᨾᨿᩮᩣᨲᩥ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨠᩩᩁᩩᨶ᩠ᨴᩥᨿᩴ ᨷᨶ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨶᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨿᩮᩣ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩅᩥᨧᩣᩁᩮᨲᩥ, ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ, ᨾᩮᩣᨥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨮᨷᩮᨲᩥ, ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᨷᨭ᩠ᨭᩴ ᨮᨷᩮᨲᩥ, ᨷᨧ᩠ᨧᩣᨣᨲᩴ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᨲᩥ, ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᨷᨭ᩠ᨭᩴ ᨻᨶ᩠ᨵᨲᩥ, ᩋᨶᩩᩅᩣᨲᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ ᨥᨭ᩠ᨭᩮᨲᩥ ᩋᩣᩁᩮᩣᨷᩮᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᨣᨲᩴ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᨲᩥ, ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᩅᩃᩮᨲᩥ, ᨷᩥᨷ᩠ᨹᩃᩥᨠᩴ ᨶᩥᩈᩮᨲᩥ, ᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩣᨷᩥ ᨧᩦᩅᩁᩴ

ករោតិ យេវាតិ វុត្តំ។ យោ បន សមីបេ និសិន្នោ ទាតកំ វា សូបំ វា កថេតិ, អយំ ន ចីវរការកោ។ ឯតំ ឋបេត្វា សេសានំ គណភោជនេ អនាបត្តីតិ។

អឌ្ឍយោជនន្តិ ឯត្តកម្បិ អទ្ធានំ គន្តុកាមេន។ យោ បន ទូរំ គន្តុកាមោ, តត្ថ វត្តព្ពមេវ នត្ថិ។ គច្ឆន្តេនាតិ អទ្ធានំ គច្ឆន្តេន, អឌ្ឍយោជនព្ភន្តរេ គាវុតេបិ ភុញ្ជិតុំ វដ្ដតិ។ គតេន ភុញ្ជិតព្ពន្តិ គតេន ឯកទិវសំ ភុញ្ជិតព្ពំ។ នាវាភិរុហនេបិ ឯសេវ នយោ។ អយំ បន វិសេសោ – អភិរុឡ្ហេន ឥច្ឆិតដ្ឋានំ គន្ត្វាបិ យាវ ន ឱរោហតិ តាវ ភុញ្ជិតព្ពន្តិ មហាបច្ចរិយំ វុត្តំ។ ចតុត្ថេ អាគតោតិ អយំ អត្ថិ បរិច្ឆេទោ, ចតុត្ថេបិ អាគតេ យត្ថ ន យាបេន្តិ; សោ មហាសមយោ។ យត្ថ បន សតំ វា សហស្សំ វា សន្និបតន្តិ, តត្ថ វត្តព្ពមេវ នត្ថិ។ តស្មា តាទិសេ កាលេ "មហាសមយោ"តិ អធិដ្ឋហិត្វា ភុញ្ជិតព្ពំ។ យោ កោចិ បរិព្ពាជកសមាបន្នោតិ សហធម្មិកេសុ វា តិត្ថិយេសុ វា អញ្ញតរោ, ឯតេសំ យេន កេនចិ ភត្តេ កតេ "សមណភត្តសមយោ"តិ ភុញ្ជិតព្ពំ។

១១០។ អនាបត្តិ សមយេតិ វុត្តេសុ សមយេសុ អញ្ញតរស្មិំ អនាបត្តិ។ ទ្វេ តយោ ឯកតោតិ យេបិ អកប្បិយនិមន្តនំ សាទិយិត្វា ទ្វេ វា តយោ វា ឯកតោ គហេត្វា ភុញ្ជន្តិ, តេសម្បិ អនាបត្តិ។

តត្ថ អនិមន្តិតចតុត្ថំ, បិណ្ឌបាតិកចតុត្ថំ, អនុបសម្បន្នចតុត្ថំ, បត្តចតុត្ថំ, គិលានចតុត្ថន្តិ បញ្ចន្នំ ចតុក្កានំ វសេន វិនិច្ឆយោ វេទិតព្ពោ។ កថំ? ឥធេកច្ចោ ចត្តារោ ភិក្ខូ "ភត្តំ គណ្ហថា"តិ និមន្តេតិ។ តេសុ តយោ គតា, ឯកោ ន គតោ។ ឧបាសកោ "ឯកោ ភន្តេ ថេរោ កុហិ"ន្តិ បុច្ឆតិ។ នាគតោ ឧបាសកាតិ។ សោ អញ្ញំ តង្ខណប្បត្តំ កញ្ចិ "ឯហិ ភន្តេ"តិ បវេសេត្វា ចតុន្នម្បិ ភត្តំ ទេតិ, សព្ពេសំ អនាបត្តិ។ កស្មា? គណបូរកស្ស អនិមន្តិតត្តា។ តយោ ឯវ ហិ តត្ថ និមន្តិតា គណ្ហិំសុ, តេហិ គណោ ន បូរតិ, គណបូរកោ ច អនិមន្តិតោ, តេន គណោ ភិជ្ជតីតិ ឥទំ អនិមន្តិតចតុត្ថំ។

បិណ្ឌបាតិកចតុត្ថេ – និមន្តនកាលេ ឯកោ បិណ្ឌបាតិកោ ហោតិ, សោ នាធិវាសេតិ។ គមនវេលាយ បន "ឯហិ ភន្តេ"តិ វុត្តោ អនធិវាសិតត្តា អនាគន្តុម្បិ "ឯវ កិញ្ចិ លទ្ធា"តិ គហេត្វា គច្ឆតិ, សោ តំ គណំ ភិន្ទតិ។ តស្មា សព្ពេសំ អនាបត្តិ។

អនុបសម្បន្នចតុត្ថេ – សាមណេរេន សទ្ធិំ និមន្តិតា ហោន្តិ, សោបិ គណំ ភិន្ទតិ។

បត្តចតុត្ថេ – ឯកោ សយំ អគន្ត្វា បត្តំ បេសេតិ; ឯវម្បិ គណោ ភិជ្ជតិ។ តស្មា សព្ពេសំ អនាបត្តិ។

គិលានចតុត្ថេ – គិលានេន សទ្ធិំ និមន្តិតា ហោន្តិ, តត្ថ គិលានស្សេវ អនាបត្តិ, ឥតរេសំ បន គណបូរកោ ហោតិ។ ន ហិ គិលានេន គណោ ភិជ្ជតិ។ តស្មា តេសំ អាបត្តិយេវ។ មហាបច្ចរិយំ បន អវិសេសេន វុត្តំ។

នយឃលទ្ធកោ នឃរេច ឫច្ឆតិ, រេនេនាត៌ កលឫ្ទកត្វា អាបត្តិកទេរា ទោហាតិ។ តស្មា ឌិចទេការគនយឃលទ្ធកាឌិគយ្បិ ចទេនត ចត្យក្កាតិ ទេចឌិតព្ពាតិ។ នទេច បត អឆិចារទេនត្វា កទេតស្សបិ ចត្យស្ស ដទេតស្ស ឲទេកា បណ្ឌិទេតា កិក្ខុ "អហំ ត្យយ្យាកំ កលំ កិត្តិស្សាមិ, គិយត្តត់ នាគិឃឆា"តិ ចត្វា ឃាក្យលដ្ឋកាចនាទេត កត្តត្វាឃ បត្តំ កល្ហិក្កាត៌ អឥត្វា "ត្ថទេយ តាច កិក្ខុ ទេកាទេដត្វា ចិស្សទេដ្ឋឆ, អហំ បច្ឆា អតុទេយាគត៌ កត្វា កមិស្សាមី"តិ គិសិទេត្វា។ ទេតស្ស ក្សត្វា កទេតស្ស "ទេគឆ កទេត្ត បត្ត"ត្តិ ក្ខុបិនទេកាត បត្តំ កទេហត្វា កទេត្ត ឌិទេត្ត ក្សន្តិត្វា អតុទេយាគត៌ កត្វា កច្ឆតិ, នទេព្ពាសំ អតាបត្តិ។ បដ្ឋាត្តនិក្យាទេកាដតាត់ទេឃច ចទេនត កលទេកាដទេត ចិនទេក្កត់ គត្តិ។ ត្ថឥទេគត គិយត្តិតា ក្យយ្យាសំ កល្ហិក្កាបិ អាបត្តិ អាបជ្ជត្តិ។ តាតិ ច ទេតហិ ឲកទេតា ត កហិតាតិ។ ឃាក្យអាឌិស្ស បត ចិនទេក្កត់ ទោហាតិ, តាតិ ទេតហិ ឲកទេតា កហិតាតីតិ។ ឲចំ ឲទេកា បណ្ឌិទេតា អទេព្ពាសយ្បិ អតាបត្តិ កទេរាតិ។

តស្មា នទេច ទេកាចិ នដ្ឋកត្តំ កត្យកាទេយត គិយត្តតត្វាឃ ទេបសិទេតា ចិហារំ អាកយ្ម "កទេត្ត, ទេស្វ អយ្យាកំ ឈទេទ កិក្ខុ កល្ហិក្កា"តិ អចត្វា "កត្តំ កល្ហិក្កា"តិ ចា "នដ្ឋកត្តំ កល្ហិក្កា"តិ ចា "នទេដ្ឋា កត្តំ កល្ហិក្កាត្យ"តិ ចា ចឥតិ, កត្យទេទ្ធនទេកាត បណ្ឌិទេតត កចិតព្ពំ, ទេគយត្តតិកា កលទេកាដតទេតា បិណ្ឌបាតិកា ច ឆុតព្ពទេកឥទេតា ទេយាទេចតព្ពា។ កធំ? ឲចំ តាច ចត្តព្ពំ – "ទេស្វ ត នក្កា ក្ខុបិនកា"តិ។ "ឫគឌិចទេន, កទេត្ត"តិ។ "ឫគឌិចទេនបិ ត នក្កា"តិ។ ឲចំ ឃាច អទ្ធយាគយ្បិ ហរិត្វា ឫត ចត្តទេព្ពា – "ត្វំ កិំ អចចា"តិ? នទេច ឫតបិ "នដ្ឋកត្តំ កល្ហិក្កា"តិ ចឥតិ, តទេតា "ត្ថាមំ តាច ក្ខុបិនក ឫបឡ្ហ៊ កយ្បិឃំ កទេរាហិ, ត្ថាមំ តិលហ"ត្តិ ឲចំ ចិទេក្កប់ កត្វា ឫត "កិំ កឆឃិត្វា"តិ ឫត្ឋិតទេព្ពា។ នទេច ឫតបិ តទេឆច ចឥតិ, "អាចុទេនា, ត្វំ បិណ្ឌបាតិទេក ចា យហាទេឆទេទ ចា ត លច្ឆសិ, នាយទេលាទេទ លច្ឆសី"តិ ចត្តទេព្ពា។ "គត្យ, កទេត្ត អស្សកស្មិំ អស្សកស្មិំ កាទេយ កឥទេត្ត ទេកាទេដស្សំ, អហំ កស្មា ត លកាមី"តិ ច ចុទេត្ត "ទេត គិយទេត្តត្យំ ដាគត្តិ, ត្វំ ត ដាគាសី"តិ។ ទេត កធំ គិយទេត្តស្សំ កទេត្តតិ? ទេត ឲចយាហំសុ – "អយ្យាកំ, កទេត្ត, កិក្ខុ កល្ហិក្កា"តិ។ នទេច ទេនាបិ តទេឆច ចឥតិ, ចដ្ដតិ។ អឆ ឫតបិ "កត្តំ កល្ហិក្កា"តិ ចឥតិ, "ត ដាតិ ត្វំ, អាចុទេនា, ពហ្ហ កិក្ខុ លច្ឆសិ, តទេឃា ឲច លច្ឆសី"តិ ចត្តទេព្ពា។ "គត្យ, កទេត្ត, អស្សកស្មិំ អស្សកស្មិំ កាទេយ នកលំ កិក្ខុនដ្ឋទេកាទេដស្សំ, អហំ កស្មា ត លកាមី"តិ? "ត្វំ គិយទេត្តត្យំ ត ដាគាសី"តិ។ "ទេត កធំ គិយទេត្តស្ស"ត្តិ? ទេត "កិក្ខុ កល្ហិក្កា"តិ អាហំសុតិ។ នទេច ទេនាបិ "កិក្ខុ កល្ហិក្កា"តិ ចឥតិ, ចដ្ដតិ។ អឆ ឫតបិ "កត្តទេយចា"តិ ចឥតិ, តទេតា ចត្តទេព្ពា – "កច្ឆ ត្វំ, គត្វយ្យាកំ តច កទេត្តគទេត្វា, គិពទ្ធទេកាចទេរា ឲស អយ្យាកំ, យឃទេយត្វ បិណ្ឌាឃ ចរិស្សាមា"តិ។ តំ "ចទេឆ, កទេត្ត"តិ ចត្វា អាកតំ ឫច្ឆត្តិ – "កិំ ទេកា លទ្ធា កិក្ខុ"តិ។ "កិំ ឲទេតត ពហុ ឲត្វ ចត្តព្ពំ, 'ទេឆរា ទេស្វ បិណ្ឌាឃ ចរិស្សាមា'តិ អាហំសុ។ យា ដាតិ ត្យទេយ្យយដ្ឋិត្វា"តិ។ ក្សតិឃឌិចទេន ទេចតិឃចត្តំ កត្វា ឌិតា កិក្ខុ នដ្ឋទេត្វទេគ ចត្តព្ពា – "អាចុទេនា, ឆុទកាទេយ នដ្ឋកត្តំ អបណ្ឌិតយត្យទេស្សា បត អកយាមិ, កច្ឆាយ ឆុទកាទេយ បិណ្ឌាឃ ចរិស្សាមា"តិ។ កិក្ខុហិ ទេឆទេស្ស ចចត៌ កាតព្ពំ, ត ទុព្ពាទេចហិ កចិតព្ពំ, កាយទ្វាទេរ អដ្ឋត្វាច បិណ្ឌាឃ ចរិតព្ពំ។ ទេតស្ស បត្តាតិ កទេហត្វា គិសីគាទេបត្វា ទេកាទេដទេត្តស្ស ក្សន្តិតព្ពំ។ នទេច អានគនាលិឃ កត្តំ ឌទេបត្វា ទេឆកាស្ស អាហិណ្ឌត្តា អាទេរាទេចត្តិ – "អានគនាលិឃ, កទេត្ត, កត្តំ កល្ហិក្កា"តិ ត ចដ្ដតិ។

អឆ បត កត្តំ អាឥាឃ តត្វ តត្វ កត្វា "កត្តំ កល្ហិក្កា"តិ ចឥត្តិ, បដិកទេច្ឆច ចា ចិហារំ អកិហរិត្វា បតិទ្វទេប ឌាទេត ឌទេបត្វា អាកតាកតាត៌ ទេឥត្តិ, អយំ អកិហដកិក្កា គាម ចដ្ដតិ។ នទេច បត កត្តនាលិឃ ដាត៌ នទេដ្ឋត្វា តំ តំ បរិទេចណំ បហិណត្តិ "កត្តនាលិឃ កត្តំ កល្ហិក្កា"តិ, ត ចដ្ដតិ។ ទេឃ បត យត្យស្សា បិណ្ឌចារិទេក កិក្ខុ ឌិស្វា អានគនាលំ នយ្មដ្ឋិត្វា តត្វ គិសីគាទេបត្វា ទេកាទេដត្តិ, ត ទេត បដិក្កិបិតព្ពា។ ទេឃ បត កាទេយ កិក្ខុ អលកិត្វា កាយទេតា គិក្ខុយទេត្ត កិក្ខុ ឌិស្វា "កទេត្ត កត្តំ កល្ហិក្កា"តិ ចឥត្តិ, ទេត បដិក្កិបិតព្ពា, ត ចា គិចត្តិតព្ពា។ នទេច

“ភិចតួច, ភនេត្ត, ភត្តំ ពលេហ្ជា”តិ ចនន្តិ, “ភិចតួចា”តិ ចុតួបនេ ភិចត្តិតុំ ចដ្ឋតិ។ “ភិចតួឆ ភនេត្ត, ឈេទ ភត្តំ ពតំ, ពាទេយ ភត្តំ ពត”ន្តិ ចនន្តិ, ពេហេ ច ពាទេយ ច ភត្តំ ភាយ ឃស្ស ពស្សចិ ហោតីតិ ភិចត្តិតុំ ចដ្ឋតិ។ “ភិចតួច, ភត្តំ ពលេហ្ជា”តិ សម្ពន្ធេ ពត្វា ចនន្តិ, ភិចត្តិតុំ ត ចដ្ឋតិ។ អាសភសាលតោ បិណ្ឌាឃ ចទិតុំ ភិក្ខុមេត្ត ជិស្វា “ភិសីទឆ ភនេត្ត ភត្តំ ពលេហ្ជា”តិ ចុទេតួបិ ឲុមេច ភយោ។ ភិច្ចភត្តត្តិ ស្វចភត្តំ ចុច្ចតិ។ “ភិច្ចភត្តំ ពលេហ្ជា”តិ ចនន្តិ, ពាហុតម្បិ ឲុពតោ ពេហតុំ ចដ្ឋតិ។ សលាកភត្តាទីស្វបិ ឲុមេច ភយោ។ មេសមេយត្ត ខ្លត្តាភមេច។

ឲញអកលេយសម្ពន្ធាត់ – កិរិយំ, មេភាសព្ណាចិមេយាក្ខ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិចជ្ជំ, កាឃកម្មំ, តិចិត្តំ, តិមេចនតត្តិ។

ពលេកោដភសិក្ខាបទំ ទុតិយំ។

៙។ បទេយ្យកោដភសិក្ខាបទចណ្ណតា

១១៧។ តតិយសិក្ខាបទេ – ត មេលា ព្តទំ ខ្ចុកំ ភចិស្សតិ, ឃឆឃិមេយ យត្តុស្សា សក្កច្ឆំ ភត្តំ ពនទាត្តីតិ, មេឃត ភិឃាមេយត ព្ទមេយ យត្តុស្សា សក្កច្ឆំ ភត្តំ ពនទាត្តិ, មេតត ពាឃតិ – “ព្តទំ សាសតំ ព្តទំ ចា តុទ្ធប្បម្មុល សញ្ញ្ឃាតំ ត មេលា ខ្ចុកំ ភចិស្សតិ, បទិត្តំ លិយកំ មេភច ភចិស្សតី”តិ។ កិរបតិកោតិ ឲត្វ “កិទោ”តិ តស្ស កុលបុត្តស្ស ភាមំ; អដិបច្ចេដ្ឋភ បភ “កិរបតិកោ”តិ ចុច្ចតិ។ មេសា កិរ ព្តស្សទោ អដិបតិ យាទិសាតុសំចន្ធុទភិឃាមេយត មេចតតំ ខត្វា ពម្មុការកេ កម្មំ ការេតិ។ ពាទោ បដិឃត្តាតិ ខ្លបចាទេចមេស ចនតិ។ ពាទេមិស្សុភាតិ ពាទេសាញអមេចត។

១១៨។ ខ្លស្សុមេទ អាហទិឃិតួ្វាតិ អតិជិចា អាហទិឃិតួ្វ។

១១៩។ មឃ្យាភត្តបច្ចាសំ ព្តត្តុត្តាយស្ស ឆម្ពឹតិ អឃំ ភត្តចិកប្បភា ភាយ សម្ពុលាបិ បទម្មុលាបិ ចដ្ឋតិ។ សម្ពុលា ជិស្វា “តុឃ្យាចិកប្បេមី”តិ ចត្វា កុឡ្ហិតត្តុំ, អជិស្វា បច្ចាសុ សហឆម្ពិពេសុ “ព្តត្តុត្តាយស្ស ចិកប្បេមី”តិ ចត្វា កុឡ្ហិតត្តុំ។ មហាបច្ចរិយាទីសុ បភ បទម្មុលាចិកប្បភាច ចុត្តា។ សា ចាឃំ ឃស្ទា ចិភឃកម្មេភ សង្កហិតា, តស្មា ភពចតោ ចិកប្បេតុំ ត ចដ្ឋតិ។ ភពចតិ ហិ ពន្តុកដ្ឋិយំ ភិសិមេត្ត្ឋបិ សញ្ញ្ឃមេឡ្យូតិសិមេត្ត្ឋបិ សញ្ញ្ឃភ ពលប្បមេហាភមេព ភិក្ខុ ពេហត្វា តំ តំ ពម្មំ ពតំ ស្វុពតមេយច ហោតិ, ភពចា មេភច ពម្មំ ពោមេបតិ; ត សម្បាទេតិ។ ត ពោមេបតិ ឆម្ពិស្សុទត្តា, ត សម្បាទេតិ អពលប្បុទពត្តា។

១១៨។ ខេ្វ តមេយា ភិយត្តមេភ ឲុពតោ កុឡ្ហាតីតិ ខេ្វ តីណិ ភិយត្តតាតិ ឲុពបមេត្ត បក្ខិបិត្វា មិមេស្សត្វា ឲុកំ ពត្វា កុឡ្ហាតីតិ អមេត្វ។ ខេ្វ តីណិ កុលិភិ ភិយមេត្តត្វា ឲុពស្មិំ ផាមេត ភិសីទាមេបត្វា ព្តមេតា ចិមេតា ច អាហទិត្វា ភត្តំ អាកិទត្តិ, ស្វុបញ្ជញ្ជនាត់ អាកិទត្តិ, ឲុពមិស្សកំ ហោតិ, ឲត្វ អភាបត្តីតិ មហាបច្ចរិយំ ចុត្តំ។ សមេច បភ មុលភិយត្តត់ មេហដ្ឋា ហោតិ, បដ្ឋិមំ បដ្ឋិមំ ខ្លបទិ, តំ ខ្លបទិមេតា បដ្ឋាឃ កុឡ្ហាត្តុស្ស អាបត្តិ។ ហត្វ បភ អមេត្តា បមេចមេសត្វា បឆមភិយត្តភមេតា ឲុពម្បិ ពពាញអំ ខ្លទ្ធទិត្វា កុត្តកាលមេតា បដ្ឋាឃ ឃឆា តឆា ចា កុឡ្ហាត្តុស្ស អភាបត្តិ។ សមេចបិ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

3. [illegible]

໑໑໐໌ ຈຕຸຕ຺ຖສິກ຺ຂາປເທ – ກາຬຍາຕາຕິ ກາຬາຍ ຍາຕາ໌ ສາ ກິຣສ຺ສາ ຘີຕາ ອພິຣູປາ ອໂຫສິ, ເຍ ເຍ ຕໍ ປສ຺ສນ຺ຕິ, ເຕ ເຕ ຣາເຄນ ກາຬາ ໂຫນ຺ຕິ, ຣາຄນ຺ຘາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ໌ ຕສ຺ມາ ປເນວໍ ກາຬກາຈກຣເຓເຕາ "ກາຬາ"ຕິ ວິສ຺ສຸຕາ ອໂຫສິ໌ ຕສ຺ສາ ຈເສນ ຍາຕາປິສ຺ສາ "ກາຬຍາຕາ"ຕິ ປາກຏາ ຊາຕາ໌ ອາຄຕຕ຺ຖາ ອາຄມນໍ໌ ກິສ຺ມິ ວິຍາຕິ ກີທິສໍ ວິຍ; ລຊ຺ຊນກໍ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ອທິປ຺ປາເຍາ໌ ທິຕ຺ຕຫຕ຺ເຖ ຄຕ຺ຕິ ທິຕ຺ຕຫຕ຺ເຖ ອສ຺ມິ ຄມເນ ຕທິທໍ ທິຕ຺ຕຫຕ຺ເຖ, ຕໍ ທິຕ຺ຕຫຕ຺ເຖ ຄມນໍ ຄຕ຺ຕິ ລຊ຺ຊນກໍ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ໌ ປຣິກ຺ລນ຺ຕໍ ອຄມາສີຕິ ອຸປາສິກາ ອຣິຍສາວິກາ ອິກ຺ລຸ ທິສ຺ວາ ສຕ຺ຖຸ ອທາຕ຺ວາ ນ ສເກ຺ກາຕິ, ຕສ຺ມາ ຕາວ ທາເປສິ, ຍາວ ສຕ຺ຖາ ປຣິກ຺ລນ຺ຕໍ ອຄມາສິ໌ ອຍ຺ຍິຍາ ກຈ຺ຈາຍາຕິ ເອຕ຺ຖ ກາຬາປິ ຍາຕຸ ອຕ຺ຕາຍ ເທສິຍຍາຕິ ອຍ຺ເຍ ສຸລຕ຺ຖີ ເທສນາປຣິເຍາສາເນ ໂສຕາປນ຺ນາ ອໂຫສິ໌ ຐານາຍາສຕາ ປຕ຺ຕາຍີຕິ ອາສນເຕາ ອຸຐຫິຕ຺ວາ ຄເຕາ໌ ໂສປິ ປຸຣິໂສ "ສຕ຺ວາ ກິຣ ກາຬຍາຕາຍ ນິເວສນໍ ອຄມາສີ"ຕິ ສຸຕ຺ວາ ກາລໍ ອາເນຕ຺ວາ ປກຕິຐາເນເຍວ ຐເປສິ໌

໑໑໑໌ ທຸຍສ຺ມິ ປນ ຈຕຸຕ຺ຖິ ອຸປ຺ປນ຺ນເຍເຕ ອປ຺ປຎ຺ຎາເຕເຍວ ສິກ຺ຂາປເທ ປິເສຍ຺ຍເຈຕ຺ໂຖປິທີ, ຕສ຺ມາ ອນນ຺ຕເຣເຍວ ເຈຕໍ ທເສ຺ສຕ຺ວາ "ເຕນ ເຂາ ປນ ສມເຍນາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ໌ ໂສປິ ຈ ອຸປາສໂກ ອຣິຍສາວກຕ຺ຕາ ສຕ຺ຖເຍວ ທາເປສິ໌ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – "ປຣິກ຺ລນ຺ຕໍ ອຄມາສີ"ຕິ໌

໑໑໒໌ ວໍກິນ຺ນິໍ ປເຫຬກຕ຺ວາຍາຕິ ປຓ຺ຓາກາຣຕ຺ວາຍ ປຏິຍຕ຺ຕໍ ວໍກິນ຺ນິໍ ອຕິຣສກເຍາຄກສກ຺ກລິກາທິ ສຕ຺ຕໍ ທຸລຄ ປູເວາເຣຕ຺ວາ ສຊ຺ຊິກສ຺ຕີຕິ໌ ວໍກິນ຺ນິໍປິເສຍ຺ຍຕ຺ວາຍາຕິ ຍຄຸ ກສ຺ສຕາຕໍ ອຕ຺ຕຣາຍກຕ຺ວາຍ ປຏິຍຕ຺ຕໍ ວໍກິນ຺ນິໍ ພທ຺ທສຕ຺ຕອພທ຺ທສຕ຺ຕຕິລຕຓ຺ຑຸລາທີ ສຕ຺ຕໍ ທຸລຄ ຍເຕ຺ວາເຣຕ຺ວາ ສຊ຺ຊິກສ຺ຕີຕິ໌ ຕເຕາ ເຈ ອຸຕ຺ຕຣິຕ຺ຕິ ສເຈປິ ຕຕິຍໍ ປຕ຺ຕໍ ຊ຺ປີກຕໍ ຄຓ຺ຫາຕິ, ປູຈກາຬກາຍ ປາທິຕ຺ຕິຍໍ໌

ທ຺ວິຕ຺ຕິປຕ຺ຕປູເຣ ປຏິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາຕິ ມຸຂວຈ຺ຉິນ຺ນາ ເຫຏ຺ຐິມເລຂາຍ ສມປູເຣ ປເຕ຺ຕ ຄເຫຕ຺ວາ໌ ອປຸວ຺ວ ຍທາ ທ຺ວິຕ຺ຕິປຕ຺ຕປູຣາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ສເຈ ເທ຺ວ ຄຫິຕາ, "ອວ຺ວ ຍທາ ເທ຺ວ ປຕ຺ຕປູຣາ ປຏິຄ຺ຄຫິຕາ, ຕ຺ວໍ ວຸກໍ ຄເຫຍ຺ຍາສີ"ຕິ ຈຕ຺ຕພ຺ພໍ໌ ເຕນາປິ ອຎ຺ຎໍ ປສ຺ສິຕ຺ວາ "ປເຕໍ ອາຄເຕນ ເທ຺ວ ປຕ຺ຕປູຣາ ຄຫິຕາ, ຍທາ ວເກາ, ຍາ ຕ຺ວໍ ຄຓ຺ຫາຕິ ຈຕ຺ຕພ຺ພໍ໌ ເຍນ ປເຕໍ ວເກາ ຄຫິເຕາ, ຕສ຺ສາປິ ປເຣຍ຺ຍາເທເຣນ ວເສນ ນເຍາ໌ ເຍນ ປນ ສເຍເຈ ຕເຍາ ຄຫິຕາ, ເຕນ ອຎ຺ຎໍ ທິສ຺ວາ "ຍາ ເຕາ ວຕ຺ເຖ ປຏິຄ຺ຄຫິຕ຺ວາ ເຈ຺ຈ ຈຕ຺ຕພ຺ພໍ໌ ປຏິກ຺ກມນ຺ຕໍ ນີຫຣິຕ຺ວາຕິ ອາສນສາລໍ ຫຣິຕ຺ວາ, ອາສນສາລໍ ຄຈ຺ເຈຕ຺ວາ ຈ ທ຺ທິຕສາລິ ນ ຄຕ຺ຕພ຺ພໍ໌ ຍຕ຺ຖ ຍຫາ ກິກ຺ຂສຎ຺ຌໍ ນິສີທຕິ, ຕຕ຺ຖ ຄຕ຺ຕພ຺ພໍ໌ ຍຫາປຈ຺ຈຣິຍໍ ປນ ວຸຕ຺ຕໍ "ຍາ ລທ຺ຐາເນເຕາ ອາສນ຺ນາ ອາສນສາລີ, ຕຕ຺ຖ ຄຕ຺ຕພ຺ພໍ໌ ອຕ຺ຕເນາ 'ສນ຺ທິຏ຺ຐານໍ ຈາ ສມ຺ພຕ຺ຕານໍ ຈາ ວຸກນິກາຍິການໍ ຈາ ທສ຺ສາມີ'ຕິ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ຄຕ຺ຕໍ ນ ລພ຺ພຕິ໌ ສເຈ ປນສ຺ສ ນິພທ຺ທກິສິທນຐ຺ຐານໍ ໂຫຕິ, ທູຣມ຺ປິ ຄຕ຺ຕໍ ວຏ຺ຏຕີ"ຕິ໌

ສໍວິກນີຕພ຺ພນ຺ຕິ ສເຈ ຕເຍາ ປຕ຺ຕປູຣາ ຄຫິຕາ, ວກໍ ອຕ຺ຕເນາ ຝເປຕ຺ວາ ເທ຺ວ ກິກ຺ຂສຎ຺ຌສ຺ສ ທາຕພ຺ພາ໌ ສເທ຺ວ ເທ຺ວ ຄຫິຕາ, ວກໍ ອຕ຺ຕເນາ ຝເປຕ຺ວາ ວເກາ ສຎ຺ຌສ຺ສ ທາຕເພ຺ພາ, ຍຖາຣຸຈິ ປນ ທາຕຸໍ ນ ລພ຺ພຕິ໌ ເຍນ ວເກາ ຄຫິເຕາ, ນ ເຕນ ກິຍ຺ຈິ ອກາມາ ທາຕພ຺ພໍ, ຍຖາຣຸຈິ ກາຕພ຺ພໍ໌

໑໑໓໌ ກຍເຕ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ເທຕິ ອຕ຺ຕຣາຍເກ ອຸປຈ຺ເຈ ຈາ ທິສ຺ວາ ອກຕິ຺ຕກາຍ ຈາ "ຍວໍ ທຸຄາຕິ ນ ເປສິສ຺ສາມ, ນ ກຣິສ຺ສາມາ"ຕິ ວຸເຈ ກຍເຕ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ເທ ອຸປສ຺ຐິເຕ ຍາຕກາຕິ ປວາຣິຕາຕຕ຺ຖິ ວຸເຕນ ຍທ຺ປິ ເທຕ຺ຕາຕິ ປຏິຄ຺ຄຫຕຸສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິ໌ ອຐກຖາສຸ ປນ "ເຕນປິ

ປາເຖຍ຺ຍປໂຫນກຕ຺ຖາຍ ປຏິຍຕ຺ຕໂຕ ປາເຖເຍວ ຈທ຺ທີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ.

ສມຸຏ຺ຖານໍ – ກິຣິຍໍ, ໂນສຎ຺ຎາວິໂມກ຺ຂໍ, ອຈິຕ຺ຕກໍ, ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວຊ຺ຊໍ, ກາຍກມ຺ມໍ, ວຈີກມ຺ມໍ, ຕິຈິຕ຺ຕໍ, ຕິເວທນນ຺ຕິ.

ກາຓມາຕາສິກ຺ຂາປທໍ ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໕. ປຖມປວາຣຓາສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

໑໑໙. ປຖມສິກ຺ຂາປເທ – ກິຎ຺ຈິ ພຸຕ຺ຕາວີ ປວາຣິຕາຕິ (ທາຍເກນ “ຄຓ຺ຫ, ພນ຺ເຕ, ຍາວ ອິຈ຺ຉາ”ຕິ ເອວໍ ຍາວທຕ຺ຖປວາຣຓາຍ, ສຍໍ ວາ “ອລໍ, ອາວຸໂສ, ໂຖກໍ ໂຖກໍ ເທຫີ”ຕິ ເອວໍ ປຏິກ຺ເຂປປວາຣຓາຍ ປວາຣິຕາ. ປຏິສິທ຺ເທຕິ ສາຍຕ຺ຖວເສາສິເກ.

໑໒໐. ກາເລກາເລຈ ສມ຺ຕ຺ຕິ ກາກາໂຓ ອູເຣຈ ສຕ຺ຖໍ; ສກ຺ກປຕິຕ຺ວາ ປິເຣຈຕ຺ຖາໂຓ ສຕ຺ຖໍ ອລເຍຕໍ ສຕ຺ຕ຺ຕິ ເອຕ຺ຕ ຕິກາເຣ ອຈຕ຺ຖາຈ “ອລເຍຕໍ ສຕ຺ຕ໌” ເອຕ຺ຕກໍ ຈຕ຺ຕໍ ຈທ຺ທີ.

໑໒໑-໒. ພຸຕ຺ຕາວີຕິ ພຸຕ຺ຕວາ. ຕຕ຺ຖ ຈ ຍສ຺ມາ ເຍນ ເອກມ຺ປິ ສິຕ຺ຖໍ ສຕ຺ຕາຍິຕ຺ວາ ວາ ອສຕ຺ຕາຍິຕ຺ວາ ວາ ອຊ຺ໂຊຫຣິຕໍ ໂຫຕິ, ໂສ “ພຸຕ຺ຕາວີ”ຕິ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ຕສ຺ມາ ປທພາເຊເນ “ພຸຕ຺ຕາວີ ນາມ ປຓ຺ຓນ຺ນໍ ໂພຊນານໍ”ອ໌ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ. ປວາຣິໂຕຕິ ກຕປວາຣໂຓ, ກຕປຏິກ຺ເຂໂປ. ໂສປິ ຈ ຍສ຺ມາ ນ ປຏິກ຺ເຂປມຕ຺ເຕນ, ອປິຈ ໂຂ ປຎ຺ຈງ຺ເຄຫິ, ຕສ຺ມາ ປທພາເຊເນ “ປວາຣິໂຕ ນາມ ອສນໍ ປຎ຺ຎາຍຕີ”ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ “ອສນໍ ປຎ຺ຎາຍຕີ”ຕິ ອາທີນິ ວິຈ຺ຉິກຕໂຕເຍວ, “ປວາຣິໂຕ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂສ ຈ ວິຈ຺ຉິກຕໂຕເຍວ, ເຕນ ກິຎ຺ຈິ ພຸຕ຺ຕໍ, ກິຎ຺ຈິ ອພຸຕ຺ຕໍ, ຍຎ຺ຈ ພຸຕ຺ຕໍ; ຕໍ ສນ຺ທາຍ “ພຸຕ຺ຕາວີ”ຕິປິ ສງ຺ຄຈ຺ຉຕິ, ຍສ຺ມາ ພຸຕ຺ຕາວີປທເຕນ ວິນາ ກິຎ຺ຈິ ອຕ຺ຖສິທ຺ທິ ນ ປສ຺ສາມ. “ອິຕ຺ຕຕຕິເຕ຺ຕໍ, ລປ຺ປຎ຺ຈາຈາຫີ”ຕິອາທີສຸ (ປາຈິ. ໙໑-໙໑) ປນ ອິຕ຺ຕາທິຈຈຕໍ ວິຍ ປວາຣິຕປທສ຺ສ ປຣິວາຣກກາເຣນ ພຍ຺ຊນສິລິຕ຺ຖຕາຍ ເຈຕໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ອສນໍ ປຎ຺ຎາຍຕີຕິອາທີສຸ ວິປ຺ປກຕໂພຊນໍ ທິສ຺ສຕິ, ພຸຎ຺ຊມາໂນ ເຈໂສ ປຸຄ຺ຄໂລ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ໂພຊນໍ ປຎ຺ຎາຍຕີຕິ ປວາຣຓປ຺ໂຫນກໂພຊນໍ ທິສ຺ສຕິ. ອູຕນາທີນໍ ເຈ ອຎ຺ຎຕຣໍ ປຏິກ຺ເຂປິຕພ຺ພໍ ໂພຊນໍ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຫຕ຺ຖປາເສ ຖິໂຕຕິ ປວາຣຓປ຺ໂຫນກໍ ໂພຊນໍ ຄຫຸຕ຺ວາ ທາຍໂກ ອທ຺ທເຕຍ຺ຍຫຕ຺ຖປ຺ປມາເຓ ໂອກາເສ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອພິຫຣຕີຕິ ໂສ ເຈ ທາຍໂກ ຕສ຺ສ ຕໍ ຄຕ຺ຕໍ ກາເຍນ ອພິຫຣຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປຏິກ຺ເຂໂປ ປຎ຺ຎາຍຕີຕິ ປຏິກ຺ເຂໂປ ທິສ຺ສຕິ; ຕຎ຺ຈ ອພິຫຏໍ ໂສ ກິຎ຺ຈິ ກາເຍນ ວາ ວາຈາຍ ວາ ປຏິກ຺ຂິປຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອວໍ ປຎ຺ຈງ຺ຄສມ຺ປຕ຺ຕິ ວເສນ ປວາຣິໂຕ ນາມ ໂຫຕີຕິ. ວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ເຈຕໍ –

“ປຎ຺ຈຫິ ອຸປາລິ ອາກາເຣຫິ ປວາຣຓາ ປຎ຺ຎາຍຕິ – ອສນໍ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ໂພຊນໍ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ຫຕ຺ຖປາເສ ຖິໂຕ, ອພິຫຣຕິ, ປຏິກ຺ເຂໂປ

បញ្ញាយតី”តិ (បរិ. ៣៦៥)។

តត្រាយំ វិនិច្ឆយោ – “អសន”ន្តិអាទីសុ តាវ យញ្ច អស្នាតិ យញ្ច ភោជនំ ហត្ថបាសេ ឋិតេន អភិហដំ បដិក្ខិបតិ, តំ “ឱទនោ, កុម្មាសោ, សត្តុ, មច្ឆោ, មំស”ន្តិ ឥមេសំ អញ្ញតរេនេវ វេទិតព្វំ។ តត្ថ ឱទនោ នាម – សាលិ, វីហិ, យវោ, គោធុមោ, កង្គុ, វរកោ, កុទ្រូសកោតិ សត្តន្នំ ធញ្ញានំ តណ្ឌុលេហិ និព្វត្តោ។ តត្ថ “សាលី”តិ អន្តមសោ នីវារំ ឧបាទាយ សព្វាបិ សាលិជាតិ។ “វីហី”តិ សព្វាបិ វីហិជាតិ។ “យវគោធុមេសុ” ភេទោ នត្ថិ។ “កង្គូ”តិ សេតរត្តកាឡភេទា សព្វាបិ កង្គុជាតិ។ “វរកោ”តិ អន្តមសោ វរកចោរកំ ឧបាទាយ សព្វា សេតវណ្ណា វរកជាតិ។ “កុទ្រូសកោ”តិ កាឡកោទ្រវោ ចេវ សាមាកាទិភេទា ច សព្វាបិ តិណធញ្ញជាតិ។

នីវារវរកចោរកា ចេត្ថ “ធញ្ញានុលោមា”តិ វទន្តិ។ ធញ្ញានិ វា ហោន្តុ ធញ្ញានុលោមានិ វា, ឯតេសំ វុត្តប្បការានំ សត្តន្នំ ធញ្ញានំ តណ្ឌុលេ គហេត្វា “ភត្តំ បចិស្សាមា”តិ វា “យាគុំ បចិស្សាមា”តិ វា “អម្ពិលបាយាសាទីសុ អញ្ញតរំ បចិស្សាមា”តិ វា យំកិញ្ចិ សន្ធាយ បចន្តុ, សចេ ឧណ្ហំ សីតលំ វា ខាទន្តានំ ភោជនកាលេ គហិតគហិតដ្ឋានេ ឱធិ បញ្ញាយតិ, ឱទនសង្គហមេវ គច្ឆតិ, បវារណំ ជនេតិ។ សចេ ឱធិ ន បញ្ញាយតិ, យាគុសង្គហំ គច្ឆតិ, បវារណំ ន ជនេតិ។

យោបិ បាយាសោ វា បណ្ណផលកឡីរមិស្សកា អម្ពិលយាគុ វា ឧទ្ធនតោ ឱតារិតមត្តា អព្ភុណ្ហា ហោតិ, អាវជ្ជិត្វា បិវិតុំ សក្កា, ហត្ថេន គហិតោកាសេបិ ឱធិំ ន ទស្សេតិ, បវារណំ ន ជនេតិ។ សចេ បន ឧសុមាយ វិគតាយ សីតលីភូតា ឃនភាវំ គច្ឆតិ, ឱធិំ ទស្សេតិ, បុន បវារណំ ជនេតិ។ បុព្ពេ តនុកភាវោ ន រក្ខតិ។ សចេបិ ទធិតក្កាទីនិ អារោបេត្វា ពហុបណ្ណផលកឡីរេ បក្ខិបិត្វា មុដ្ឋិមត្តាបិ តណ្ឌុលា បក្ខិត្តា ហោន្តិ, ភោជនកាលេ ចេ ឱធិ បញ្ញាយតិ, បវារណំ ជនេតិ។ អយាគុកេ និមន្តនេ “យាគុំ ទស្សាមា”តិ ភត្តេ ឧទកកញ្ជិកខីរាទីនិ អាកិរិត្វា “យាគុំ គណ្ហថា”តិ ទេន្តិ។ កិញ្ចាបិ តនុកា ហោន្តិ, បវារណំ ជនេតិយេវ។ សចេ បន បក្កុធិតេសុ ឧទកាទីសុ បក្ខិបិត្វា បចិត្វា ទេន្តិ, យាគុសង្គហមេវ គច្ឆតិ។ យាគុសង្គហំ គតេបិ តស្មិំ វា អញ្ញស្មិំ វា យត្ថ មច្ឆមំសំ បក្ខិបន្តិ, សចេ សាសបមត្តម្បិ មច្ឆមំសខណ្ឌំ វា ន្ហារុ វា បញ្ញាយតិ, បវារណំ ជនេតិ។

សុទ្ធរសកោ បន រសយាគុ វា ន ជនេតិ។ ឋបេត្វា វុត្តធញ្ញានំ តណ្ឌុលេ អញ្ញេហិ វេឡុតណ្ឌុលាទីហិ វា កន្ទមូលផលេហិ វា យេហិ កេហិចិ កតា យាគុ បវារណំ ន ជនេតិ, បគេវ ឈតយាគុ។ សចេ បនេត្ថ មច្ឆមំសំ បក្ខិបន្តិ, ជនេតិ។ មហាបច្ចរិយំ “បុប្ផអត្ថាយ ភត្តម្បិ បវារណំ ជនេតី”តិ វុត្តំ។ បុប្ផិអត្ថាយ ភត្តំ នាម បុប្ផិខជ្ជកត្ថាយ កុថិតុទកេ បក្ខិបិត្វា សេទិតតណ្ឌុលា វុច្ចន្តិ។ សចេ បន តេ តណ្ឌុលេ សុក្ខាបេត្វា ខាទន្តិ, វដ្ដតិ; នេវ សត្តុសង្ខ្យំ ន ភត្តសង្ខ្យំ គច្ឆន្តិ។ បុន តេហិ កតភត្តំ បវារេតិយេវ។ តេ តណ្ឌុលេ សប្បិតេលាទីសុ វា បចន្តិ, បូវំ វា ករោន្តិ, ន បវារេន្តិ។ បុថុកា វា តាហិ កតសត្តុភត្តាទីនិ វា ន បវារេន្តិ។

កុម្មាសោ នាម យវេហិ កតកុម្មាសោ។ អញ្ញេហិ បន មុគ្គាទីហិ កតកុម្មាសោ បវារណំ ន ជនេតិ។ សត្តុ នាម សាលិវីហិយវេហិ កតសត្តុ។ កង្គុវរកកុទ្រូសកសីសានិបិ ភជ្ជិត្វា ឦសកំ កោដ្ដេត្វា ថុសេ បលាបេត្វា បុន ទឡ្ហំ កោដ្ដេត្វា ចុណ្ណំ ករោន្តិ។ សចេបិ តំ អល្លត្តា

ឯកាពទ្ធំ ហោតិ, សត្តុសង្គហមេវ គច្ឆតិ។ ខរបាកភជ្ជិតានំ វីហីនំ តណ្ឌុលេ កោដ្ដេត្វា ទេន្តិ, តម្បិ ចុណ្ណំ សត្តុសង្គហមេវ គច្ឆតិ។ សមបាកភជ្ជិតានំ បន វីហីនំ វា វីហិបលាបិតំ វា តណ្ឌុលា ភជ្ជិតតណ្ឌុលា ឯវ វា ន បវារេន្តិ។ តេសំ បន តណ្ឌុលានំ ចុណ្ណំ បវារេតិ។ ខរបាកភជ្ជិតានំ វីហីនំ កុណ្ឌកម្បិ បវារេតិ។ សមបាកភជ្ជិតានំ បន អាតបសុក្ខានំ វា កុណ្ឌកំ ន បវារេតិ។ លាជា វា តេហិ កតភត្តសត្តុអាទីនិ វា ន បវារេន្តិ។ ភជ្ជិតបិដ្ឋំ វា យំកិញ្ចិ សុទ្ធខជ្ជកំ វា ន បវារេតិ។ មច្ឆមំសបូរិតខជ្ជកំ បន សត្តុមោទកោ វា បវារេតិ។ មច្ឆមំសញ្ច បាកដមេវ។ អយំ បន វិសេសោ – សចេបិ យាគុំ បិវន្តស្ស យាគុសិត្ថមត្តានេវ ទ្វេ មច្ឆខណ្ឌានិ វា មំសខណ្ឌានិ វា ឯកភាជនេ វា នានាភាជនេ វា ទេន្តិ, តានិ ចេ អខាទន្តោ អញ្ញំ យំកិញ្ចិ បវារណប្បហោនកំ បដិក្ខិបតិ, ន បវារេតិ។ តតោ ឯកំ ខាទិតំ, ឯកំ ហត្ថេ វា បត្តេ វា ហោតិ, សោ ចេ អញ្ញំ បដិក្ខិបតិ, បវារេតិ។ ទ្វេបិ ខាទិតានិ ហោន្តិ, មុខេ សាសបមត្តម្បិ អវសិដ្ឋំ នត្ថិ, សចេបិ អញ្ញំ បដិក្ខិបតិ, ន បវារេតិ។

កប្បិយមំសំ ខាទន្តោ កប្បិយមំសំ បដិក្ខិបតិ, បវារេតិ។ កប្បិយមំសំ ខាទន្តោ អកប្បិយមំសំ បដិក្ខិបតិ, ន បវារេតិ។ កស្មា? អវត្ថុតាយ។ យញ្ហិ ភិក្ខុនោ ខាទិតុំ វដ្ដតិ, តំយេវ បដិក្ខិបតោ បវារណា ហោតិ។ ឥទំ បន ជានន្តោ អកប្បិយត្តា បដិក្ខិបតិ, អជានន្តោបិ បដិក្ខិបិតព្ពដ្ឋានេ ឋិតមេវ បដិក្ខិបតិ នាម, តស្មា ន បវារេតិ។ សចេ បន អកប្បិយមំសំ ខាទន្តោ កប្បិយមំសំ បដិក្ខិបតិ, បវារេតិ។ កស្មា? វត្ថុតាយ។ យញ្ហិ តេន បដិក្ខិត្តំ, តំ បវារណាយ វត្ថុ។ យំ បន ខាទតិ, តំ កិញ្ចាបិ បដិក្ខិបិតព្ពដ្ឋានេ ឋិតំ, ខាទិយមានំ បន មំសភាវំ ន ជហតិ, តស្មា បវារេតិ។ អកប្បិយមំសំ ខាទន្តោ អកប្បិយមំសំ បដិក្ខិបតិ, បុរិមនយេនេវ ន បវារេតិ។ កប្បិយមំសំ វា អកប្បិយមំសំ វា ខាទន្តោ បញ្ចន្នំ ភោជនានំ យំកិញ្ចិ កប្បិយភោជនំ បដិក្ខិបតិ, បវារេតិ។ កុលទូសកកម្មវេជ្ជកម្មឧត្តរិមនុស្សធម្មារោចនសាទិតរូបិយាទីហិ និព្ពត្តំ ពុទ្ធបដិកុដ្ឋំ អនេសនាយ ឧប្បន្នំ អកប្បិយភោជនំ បដិក្ខិបតិ, ន បវារេតិ។ កប្បិយភោជនំ វា អកប្បិយភោជនំ វា ភុញ្ជន្តោបិ កប្បិយភោជនំ បដិក្ខិបតិ, បវារេតិ។ អកប្បិយភោជនំ បដិក្ខិបតិ, ន បវារេតីតិ សព្ពត្ថ វុត្តនយេនេវ ការណំ វេទិតព្ពំ។

ឯវំ “អសន”ន្តិអាទីសុ យញ្ច អស្នាតិ, យញ្ច ភោជនំ ហត្ថបាសេ ឋិតេន អភិហដំ បដិក្ខិបន្តោ បវារណំ អាបជ្ជតិ, តំ ញត្វា ឥទានិ យថា អាបជ្ជតិ, តស្ស ជាននត្ថំ អយំ វិនិច្ឆយោ – “‘អសនំ ភោជន’ន្តិ ឯត្ថ តាវ យេន ឯកសិត្ថម្បិ អជ្ឈោហដំ ហោតិ, សោ សចេ បត្តមុខហត្ថានំ យត្ថ កត្ថចិ បញ្ចសុ ភោជនេសុ ឯកស្មិម្បិ សតិ អញ្ញំ បញ្ចសុ ភោជនេសុ ឯកម្បិ បដិក្ខិបតិ, បវារេតិ។ កត្ថចិ ភោជនំ នត្ថិ, អាមិសគន្ធមត្តំ បញ្ញាយតិ, ន បវារេតិ។ មុខេ ច ហត្ថេ ច ភោជនំ នត្ថិ, បត្តេ អត្ថិ, តស្មិំ បន អាសនេ ន ភុញ្ជិតុកាមោ, វិហារំ បវិសិត្វា ភុញ្ជិតុកាមោ, អញ្ញស្ស វា ទាតុកាមោ, តស្មិំ ចេ អន្តរេ ភោជនំ បដិក្ខិបតិ, ន បវារេតិ។ កស្មា? វិប្បកតភោជនភាវស្ស ឧបច្ឆិន្នត្តា។ យោបិ អញ្ញត្រ គន្ត្វា ភុញ្ជិតុកាមោ មុខេ គតំ គិលិត្វា សេសំ អាទាយ គច្ឆន្តោ អន្តរាមគ្គេ អញ្ញំ ភោជនំ បដិក្ខិបតិ, តស្សាបិ បវារណា ន ហោតី”តិ មហាបច្ចរិយំ វុត្តំ។ យថា ច បត្តេ; ឯវំ ហត្ថេបិ។ មុខេបិ វា វិជ្ជមានភោជនំ សចេ អនជ្ឈោហរិតុកាមោ ហោតិ, តស្មិញ្ច ខណេ អញ្ញំ បដិក្ខិបតិ, ន បវារេតិ។ ឯកស្មិញ្ហិ បទេ វុត្តលក្ខណំ សព្ពត្ថ វេទិតព្ពំ ហោតិ។ អបិច កុរុន្ទិយំ ឯស នយោ ទស្សិតោយេវ។ វុត្តញ្ហិ តត្ថ “មុខេ គតំ គិលិតំ, ហត្ថេ គតំ វិឃាសាទស្ស ទាតុកាមោ, បត្តេ គតំ ភិក្ខុស្ស ទាតុកាមោ, សចេ តស្មិំ ខណេ បដិក្ខិបតិ, ន បវារេតី”តិ។ ហត្ថបាសេ ឋិតោតិ ឯត្ថ បន សចេ ភិក្ខុ និសិន្នោ ហោតិ, អាសនស្ស បច្ឆិមន្តតោ បដ្ឋាយ, សចេ ឋិតោ,

បណ្ហិអន្តតោ បដ្ឋាយ, សចេ និបន្នោ, យេន បស្សេន និបន្នោ, តស្ស បារិមន្តតោ បដ្ឋាយ, ទាយកស្ស និសិន្នស្ស ច ឋិតស្ស ច និបន្នស្ស ច ឋបេត្វា បសារិតហត្ថំ យំ អាសន្នតរំ អង្គំ, តស្ស ឱរិមន្តេន បរិច្ឆិន្ទិត្វា អឌ្ឍតេយ្យហត្ថោ "ហត្ថបាសោ"តិ វេទិតព្ពោ។ តស្មិំ ឋត្វា អភិហដំ បដិក្ខិបន្តស្សេវ បវារណា ហោតិ, ន តតោ បរំ។

អភិហរតីតិ ហត្ថបាសព្ភន្តរេ ឋិតោ គហណត្ថំ ឧបនាមេតិ។ សចេ បន អនន្តរនិសិន្នោបិ ភិក្ខុ ហត្ថេ វា ឩរូសុ វា អាធារកេ វា ឋិតបត្តំ អនភិហរិត្វាវ "ភត្តំ គណ្ហា"តិ វទតិ, តំ បដិក្ខិបតោ បវារណា នត្ថិ។ ភត្តបច្ឆិំ អានេត្វា បុរតោ ភូមិយំ ឋបេត្វា "គណ្ហាហី"តិ វុត្តេបិ ឯសេវ នយោ។ ឦសកំ បន ឧទ្ធរិត្វា វា អបនាមេត្វា វា "គណ្ហា"តិ វុត្តេ បដិក្ខិបតោ បវារណា ហោតិ។ ថេរាសនេ និសិន្នោ ថេរោ ទូរេ និសិន្នស្ស ទហរភិក្ខុស្ស បត្តំ បេសេត្វា "ឥតោ ឱទនំ គណ្ហាហី"តិ វទតិ, គណ្ហិត្វា បន គតោ តុណ្ហី តិដ្ឋតិ, ទហរោ "អលំ មយ្ហ"ន្តិ បដិក្ខិបតិ, ន បវារេតិ។ កស្មា? ថេរស្ស ទូរភាវតោ ទូតស្ស ច អនភិហរណតោតិ។ សចេ បន គហេត្វា អាគតោ ភិក្ខុ "ឥទំ ភត្តំ គណ្ហា"តិ វទតិ, តំ បដិក្ខិបតោ បវារណា ហោតិ។

បរិវេសនាយ ឯកោ ឯកេន ហត្ថេន ឱទនបច្ឆិំ ឯកេន កដច្ឆុំ គហេត្វា ភិក្ខូ បរិវិសតិ, តត្រ ចេ អញ្ញោ អាគន្ត្វា "អហំ បច្ឆិំ ធារេស្សាមិ, ត្វំ ឱទនំ ទេហី"តិ វត្វា គហិតមត្តកមេវ ករោតិ, បរិវេសកោ ឯវ បន តំ ទេតិ, តស្មា សា អភិហដាវ ហោតិ។ តតោ ទាតុកាមតាយ គណ្ហន្តំ បដិក្ខិបន្តស្ស បវារណា ហោតិ។ សចេ បន បរិវិសកេន ផុដ្ឋមត្តាវ ហោតិ, ឥតរោវ តំ ទេតិ, តតោ ទាតុកាមតាយ គណ្ហន្តំ បដិក្ខិបន្តស្ស បវារណា ន ហោតិ។ កដច្ឆុនា ឧទ្ធដមត្តេ បន ហោតិ។ កដច្ឆុអភិហារោយេវ ហិ តស្ស អភិហារោ។ ទ្វិន្នំ សមភារេបិ បដិក្ខិបន្តោ បវារេតិយេវាតិ មហាបច្ចរិយំ វុត្តំ។ អនន្តរស្ស ភិក្ខុនោ ទីយមានេ ឥតរោ បត្តំ ហត្ថេហិ បិទហតិ, បវារណា នត្ថិ។ កស្មា? អញ្ញស្ស អភិហដេ បដិក្ខិត្តត្តា។

បដិក្ខេបោបិ បញ្ញាយតីតិ ឯត្ថ វាចាយ អភិហដំ បដិក្ខិបតោ បវារណា នត្ថិ។ កាយេន អភិហដំ បន កាយេន វា វាចាយ វា បដិក្ខិបន្តស្ស បវារណា ហោតីតិ វេទិតព្ពោ។

តត្ថ កាយេន បដិក្ខេបោ នាម អង្គុលិំ វា ហត្ថំ វា មក្ខិកពីជនិំ វា ចីវរកណ្ណំ វា ចាលេតិ, ភមុកាយ វា អាការំ ករោតិ, កុទ្ធោ វា ឱលោកេតិ, វាចាយ បដិក្ខេបោ នាម "អល"ន្តិ វា, "ន គណ្ហាមី"តិ វា, "មា អាកិរា"តិ វា, "អបគច្ឆា"តិ វា វទតិ; ឯវំ ឯកេន អាការេន កាយេន វា វាចាយ វា បដិក្ខិត្តេ បវារណា ហោតិ។

ឯកោ អភិហដេ ភត្តេ បវារណាយ ភីតោ ហត្ថេ អបនេត្វា បុនប្បុនំ បត្តេ ឱទនំ អាកិរន្តំ "អាកិរ អាកិរ កោដេត្វា បូរេហី"តិ វទតិ, ឯត្ថ កថន្តិ? មហាសុមត្ថេរោ តាវ "អនាកិរណត្ថាយ វុត្តត្តា បវារណា ហោតី"តិ អាហ។ មហាបទុមត្ថេរោ បន "'អាកិរ បូរេហី'តិ វទន្តស្ស នាម 'កស្សចិ បវារណា អត្ថី'តិ វត្វា 'ន បវារេតី'"តិ អាហ។ អបរោ ភត្តំ អភិហរន្តំ ភិក្ខុំ សល្លក្ខេត្វា "កិំ អាវុសោ ឥតោបិ កិញ្ចិ គណ្ហិស្សសិ, ទេមិ តេ កិញ្ចី"តិ អាហ។ តត្រាបិ "'ឯវំ នាគមិស្សតី'តិ វុត្តត្តា 'បវារណា ហោតី'"តិ មហាសុមត្ថេរោ អាហ។

មហាបទុមត្ថេរោ បន “‘គណ្ហិស្សតី’តិ វទន្តស្ស នាម ‘កស្សចិ បវារណា អត្ថី’តិ វត្វា ‘ន បវារេតី’”តិ អាហ។

ឯកោ សមំសកំ រសំ អភិហរិត្វា “រសំ គណ្ហថា”តិ វទតិ, តំ សុត្វា បដិក្ខិបតោ បវារណា នត្ថិ។ “មច្ឆរសំ មំសរស”ន្តិ វុត្តេ បដិក្ខិបតោ ហោតិ, “ឥទំ គណ្ហថា”តិ វុត្តេបិ ហោតិយេវ។ មំសំ វិសុំ កត្វា “មំសរសំ គណ្ហថា”តិ វទតិ, តត្ថ ចេ សាសបមត្តម្បិ មំសខណ្ឌំ អត្ថិ , តំ បដិក្ខិបតោ បវារណា ហោតិ។ សចេ បន បរិស្សាវិតោ ហោតិ, “វដ្ដតី”តិ អភយត្ថេរោ អាហ។

មំសរសេន អាបុច្ឆន្តំ មហាថេរោ “មុហុត្តំ អាគមេហី”តិ វត្វា “ថាលកំ អាវុសោ អាហរា”តិ អាហ។ ឯត្ថ កថន្តិ? មហាសុមត្ថេរោ តាវ “អភិហារកស្ស គមនំ បឋមំ ឧបច្ឆិន្នំ, តស្មា បវារេតី”តិ អាហ។ មហាបទុមត្ថេរោ បន “អយំ កុហិំ គច្ឆតិ, កិញ្ចិនំ ឯតស្ស គមនំ, គណ្ហន្តស្សាបិ នាម បវារណា អត្ថី”តិ វត្វា “ន បវារេតី”តិ អាហ។ កឡីរបនសាទីហិ មិស្សេត្វា មំសំ បចន្តិ, តំ គហេត្វា “កឡីរសូបំ គណ្ហថ, បនសព្យញ្ជនំ គណ្ហថា”តិ វទន្តិ, ឯវម្បិ ន បវារេតិ។ កស្មា? អបវារណារហស្ស នាមេន វុត្តត្តា។ សចេ បន “មច្ឆសូបំ មំសសូប”ន្តិ វា “ឥទំ គណ្ហថា”តិ វា វទន្តិ, បវារេតិ។ មំសករម្ពកោ នាម ហោតិ, តំ ទាតុកាមោបិ “ករម្ពកំ គណ្ហថា”តិ វទតិ, វដ្ដតិ; ន បវារេតិ។ “មំសករម្ពក”ន្តិ វា “ឥទ”ន្តិ វា វុត្តេ បន បវារេតិ។ ឯសេវ នយោ សព្ពេសុ មច្ឆមំសមិស្សកេសុ។

យោ បន និមន្តនេ ភុញ្ជមានោ មំសំ អភិហដំ “ឧទ្ទិស្ស កត”ន្តិ មញ្ញមានោ បដិក្ខិបតិ, បវារិតោវ ហោតីតិ មហាបច្ចរិយំ វុត្តំ។ មិស្សកកថា បន កុរុន្ទិយំ សុដ្ឋុ វុត្តា។ ឯវញ្ហិ តត្ថ វុត្តំ – បិណ្ឌបាតចារិកោ ភិក្ខុ ភត្តមិស្សកំ យាគុំ អាហរិត្វា “យាគុំ គណ្ហថា”តិ វទតិ, ន បវារេតិ។ “ភត្តំ គណ្ហថា”តិ វុត្តេ បវារេតិ។ កស្មា? យេនាបុច្ឆិតោ, តស្ស អត្ថិតាយ។ អយមេត្ថ អធិប្បាយោ – “យាគុមិស្សកំ គណ្ហថា”តិ វទតិ, តត្រ ចេ យាគុ ពហុតរា វា ហោតិ សមសមា វា, ន បវារេតិ។ យាគុ មន្ទា, ភត្តំ ពហុតរំ, បវារេតិ។ ឥទញ្ច សព្ពអដ្ឋកថាសុ វុត្តត្តា ន សក្កា បដិក្ខិបិតុំ, ការណំ បនេត្ថ ទុទ្ទសំ។ “ភត្តមិស្សកំ គណ្ហថា”តិ វទតិ, ភត្តំ ពហុកំ វា សមំ វា អប្បតរំ វា ហោតិ, បវារេតិយេវ។ ភត្តំ វា យាគុំ វា អនាមសិត្វា “មិស្សកំ គណ្ហថា”តិ វទតិ, តត្រ ចេ ភត្តំ ពហុតរំ វា សមកំ វា ហោតិ, បវារេតិ។ អប្បតរំ ន បវារេតិ។ ឥទញ្ច ករម្ពកេន ន សមានេតព្ពំ។ ករម្ពកោ ហិ មំសមិស្សកោបិ ហោតិ អមំសមិស្សកោបិ, តស្មា “ករម្ពក”ន្តិ វុត្តេ បវារណា នត្ថិ។ ឥទំ បន ភត្តមិស្សកេយេវ ឯត្ថ វុត្តនយេនេវ បវារណា ហោតិ។ ពហុរសេ ភត្តេ រសំ, ពហុខីរេ ខីរំ, ពហុសប្បិម្ហិ បាយាសេ សប្បិំ គណ្ហថាតិ វិសុំ កត្វា ទេតិ, តំ បដិក្ខិបតោ បវារណា នត្ថិ។

យោ បន គច្ឆន្តោ បវារេតិ, សោ គច្ឆន្តោវ ភុញ្ជិតុំ លភតិ។ កទ្ទមំ វា ឧទកំ វា បត្វា ឋិតេន អតិរិត្តំ ការេតព្ពំ។ សចេ អន្តរា នទី បូរា ហោតិ, នទីតីរេ គុម្ពំ អនុបរិយាយន្តេន ភុញ្ជិតព្ពំ។ អថ នាវា វា សេតុ វា អត្ថិ, តំ អភិរុហិត្វាបិ ចង្កមន្តេនេវ ភុញ្ជិតព្ពំ, គមនំ ន ឧបច្ឆិន្ទិតព្ពំ។ យានេ វា ហត្ថិអស្សបិដ្ឋេ វា ចន្ទមណ្ឌលេ វា សូរិយមណ្ឌលេ វា និសីទិត្វា បវារិតេន យាវ មជ្ឈន្ហិកំ, តាវ តេសុ គច្ឆន្តេសុបិ និសិន្នេនេវ ភុញ្ជិតព្ពំ។ យោ ឋិតោ បវារេតិ, ឋិតេនេវ, យោ និសិន្នោ បវារេតិ, និសិន្នេនេវ ភុញ្ជិតព្ពំ។ តំ តំ ឥរិយាបថំ កោបេន្តេន អតិរិត្តំ ការេតព្ពំ។ យោ ឧក្កុដិកោ និសីទិត្វា បវារេតិ, តេន ឧក្កុដិកេនេវ ភុញ្ជិតព្ពំ។ តស្ស បន ហេដ្ឋា បលាលបីឋំ វា កិញ្ចិ វា និសីទនកំ ទាតព្ពំ។ បីឋកេ និសីទិត្វា បវារិតេន អាសនំ អចាលេត្វាវ ចតស្សោ ទិសា បរិវត្តន្តេន ភុញ្ជិតុំ លព្ភតិ។ មញ្ចេ

និសីទិត្វា បវារិតេន ឋតោ វា ឯត្វា វា សំសរិតុំ ន លព្ភតិ។ សចេ បន តំ សហ មញ្ចេន ឧក្ខិបិត្វា អញ្ញត្រ នេន្តិ, វដ្ដតិ។ និបជ្ជិត្វា បវារិតេន និបន្នេនេវ ភុញ្ជិតព្វំ។ បរិវត្តន្តេន យេន បស្សេន និបន្នោ, តស្ស ឋានំ នាតិក្កមេតព្វំ។

អនតិរិត្តន្តិ ន អតិរិត្តំ; ន អធិកន្តិ អត្ថោ។ តំ បន យស្មា កប្បិយកតាទីហិ សត្តហិ វិនយកម្មាការេហិ អកតំ វា គិលានស្ស អនធិកំ វា ហោតិ, តស្មា បទភាជនេ “អកប្បិយកត”ន្តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ អកប្បិយកតន្តិ យំ តត្ថ ផលំ វា កន្ទមូលាទិ វា បញ្ចហិ សមណកប្បេហិ កប្បិយំ អកតំ; យញ្ច អកប្បិយមំសំ វា អកប្បិយភោជនំ វា, ឯតំ អកប្បិយំ នាម។ តំ អកប្បិយំ “អលមេតំ សព្វ”ន្តិ ឯវំ អតិរិត្តំ កតម្បិ អកប្បិយកតន្តិ វេទិតព្វំ។ អប្បដិគ្គហិតកតន្តិ ភិក្ខុនា អប្បដិគ្គហិតំយេវ បុរិមនយេនេវ អតិរិត្តំ កតំ។ អនុច្ចារិតកតន្តិ កប្បិយំ ការាបេតុំ អាគតេន ភិក្ខុនា ឦសកម្បិ អនុក្ខិត្តំ វា អនបនាមិតំ វា កតំ។ អហត្ថបាសេ កតន្តិ កប្បិយំ ការាបេតុំ អាគតស្ស ហត្ថបាសតោ ពហិ ឋិតេន កតំ។ អភុត្តាវិនា កតន្តិ យោ “អលមេតំ សព្វ”ន្តិ អតិរិត្តំ ករោតិ, តេន បវារណប្បហោនកំ ភោជនំ អភុត្តេន កតំ។ ភុត្តាវិនា បវារិតេន អាសនា វុដ្ឋិតេន កតន្តិ ឥទំ ឧត្តានមេវ។ អលមេតំ សព្វន្តិ អវុត្តន្តិ វចីភេទំ កត្វា ឯវំ អវុត្តំ ហោតិ។ ឥតិ ឥមេហិ សត្តហិ វិនយកម្មាការេហិ យំ អតិរិត្តំ កប្បិយំ អកតំ, យញ្ច ន គិលានាតិរិត្តំ, តទុភយម្បិ អនតិរិត្តន្តិ វេទិតព្វំ។

អតិរិត្តំ បន តស្សេវ បដិបក្ខនយេន វេទិតព្វំ។ អបិចេត្ថ ភុត្តាវិនា កតំ ហោតីតិ អនន្តរេ និសិន្នស្ស សភាគស្ស ភិក្ខុនោ បត្តតោ ឯកម្បិ សិត្ថំ វា មំសហីរំ វា ខាទិត្វា កតម្បិ ភុត្តាវិនាវ កតំ ហោតីតិ វេទិតព្វំ។ អាសនា អវុដ្ឋិតេនាតិ ឯត្ថ បន អសម្មោហត្ថំ អយំ វិនិច្ឆយោ – ទ្វេ ភិក្ខូ បាតោវ ភុញ្ជមានា បវារិតា ហោន្តិ – ឯកេន តត្ថេវ និសីទិតព្វំ, ឥតរេន និច្ចភត្តំ វា សលាកភត្តំ វា អានេត្វា ឧបឌ្ឍំ តស្ស ភិក្ខុនោ បត្តេ អាកិរិត្វា ហត្ថំ ធោវិត្វា សេសំ តេន ភិក្ខុនា កប្បិយំ ការាបេត្វា ភុញ្ជិតព្វំ។ កស្មា? យស្មា តស្ស ហត្ថេ លគ្គំ, តំ អកប្បិយំ ហោតិ។ សចេ បន បឋមំ និសិន្នោ ភិក្ខុ សយមេវ តស្ស បត្តតោ ហត្ថេន គណ្ហាតិ, ហត្ថធោវនកិច្ចំ នត្ថិ។ សចេ បន ឯវំ កប្បិយំ ការាបេត្វា ភុញ្ជន្តស្ស បុន កិញ្ចិ ព្យញ្ជនំ វា ខាទនីយំ វា បត្តេ អាកិរន្តិ, យេន បឋមំ កប្បិយំ កតំ, សោ បុន កាតុំ ន លភតិ។ យេន អកតំ, តេន កាតព្វំ។ យញ្ច អកតំ, តំ កាតព្វំ។ “យេន អកត”ន្តិ អញ្ញេន ភិក្ខុនា យេន បឋមំ ន កតំ, តេន កាតព្វំ។ “យញ្ច អកត”ន្តិ យេន បឋមំ កប្បិយំ កតំ, តេនាបិ យំ អកតំ តំ កាតព្វំ។ បឋមភាជនេ បន កាតុំ ន លព្ភតិ។ តត្ថ ហិ ករិយមានំ បឋមំ កតេន សទ្ធិំ កតំ ហោតិ, តស្មា អញ្ញស្មិំ ភាជនេ កាតុំ វដ្ដតីតិ អធិប្បាយោ។ ឯវំ កតំ បន តេន ភិក្ខុនា បឋមំ កតេន សទ្ធិំ ភុញ្ជិតុំ វដ្ដតិ។

កប្បិយំ ករោន្តេន ច ន កេវលំ បត្តេយេវ, កុណ្ឌេបិ បច្ឆិយម្បិ យត្ថ កត្ថចិ បុរតោ ឋបេត្វា ឱនាមិតភាជនេ កាតព្វំ។ តំ សចេបិ ភិក្ខុសតំ បវារិតំ ហោតិ, សព្វេសំ ភុញ្ជិតុំ វដ្ដតិ, អប្បវារិតានម្បិ វដ្ដតិ។ យេន បន កប្បិយំ កតំ, តស្ស ន វដ្ដតិ។ សចេបិ បវារេត្វា បិណ្ឌាយ បវិដ្ឋំ ភិក្ខុំ បត្តំ គហេត្វា អវស្សំ ភុញ្ជនកេ មង្គលនិមន្តនេ និសីទាបេន្តិ, អតិរិត្តំ ការេត្វាវ ភុញ្ជិតព្វំ។ សចេ តត្ថ អញ្ញោ ភិក្ខុ នត្ថិ, អាសនសាលំ វា វិហារំ វា បត្តំ បេសេត្វា ការេតព្វំ។ កប្បិយំ ករោន្តេន បន អនុបសម្បន្នស្ស ហត្ថេ ឋិតំ ន កាតព្វំ។ សចេ អាសនសាលាយំ អព្យត្តោ ភិក្ខុ ហោតិ, សយំ គន្ត្វា កប្បិយំ ការាបេត្វា អានេត្វា ភុញ្ជិតព្វំ។

គិលានាតិរិត្តន្តិ ឯត្ថ ន កេវលំ យំ គិលានស្ស ភុត្តាវសេសំ ហោតិ, តំ គិលានាតិរិត្តំ; អថ ខោ យំកិញ្ចិ គិលានំ ឧទ្ទិស្ស អជ្ជ វា ស្វេ វា

យទា ឥច្ឆតិ, តទា ខាទិស្សតីតិ អាហដំ, តំ សព្ពំ “គិលានាតិរិត្ត”ន្តិ វេទិតព្ពំ។ យំ យាមកាលិកាទីសុ អជ្ឈោហារេ អជ្ឈោហារេ ទុក្កដំ, តំ អសំសដ្ឋវសេន វុត្តំ។ សចេ បន អាមិសសំសដ្ឋានិ ហោន្តិ, អាហារត្ថាយបិ អនាហារត្ថាយបិ បដិគ្គហេត្វា អជ្ឈោហរន្តស្ស បាចិត្តិយមេវ។

១៣៨. សតិ បច្ចយេតិ យាមកាលិកំ បិបាសាយ សតិ បិបាសច្ឆេទនត្ថំ, សត្តាហកាលិកំ យាវជីវិកញ្ច តេន តេន ឧបសមេតព្ពកេ អាពាធេ សតិ តស្ស ឧបសមនត្ថំ បរិភុញ្ជតោ អនាបត្តិ។ សេសមេត្ថ ឧត្តានមេវ។

កថិនសមុដ្ឋានំ – កាយតោ កាយវាចតោ ច សមុដ្ឋាតិ, កិរិយាកិរិយំ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

បឋមបវារណាសិក្ខាបទំ បឋមំ។

៩. ទុតិយបវារណាសិក្ខាបទវណ្ណនា

១៣១. ឆដ្ឋសិក្ខាបទេ – អនាចារំ អាចរតីតិ បណ្ណត្តិវីតិក្កមំ ករោតិ។ ឧបនន្ធីតិ ឧបនាហំ ជនេត្វា តស្មិំ បុគ្គលេ អត្តនោ កោធំ ពន្ធិ; បុនប្បុនំ អាឃាតំ ជនេសីតិ អត្ថោ។ ឧបនទ្ធោ ភិក្ខូតិ សោ ជនិតុបនាហោ ភិក្ខុ។

១៣២. អភិហដ្ឋុំ បវារេយ្យាតិ អភិហរិត្វា “ហន្ទ ភិក្ខុ ខាទ វា ភុញ្ជ វា”តិ ឯវំ បវារេយ្យ។ បទភាជនេ បន “ហន្ទ ភិក្ខូ”តិអាទិ អនុទ្ធរិត្វា សាមញ្ញេនេវ អភិហដ្ឋុំ បវារណាយ អត្ថំ ទស្សេតុំ “យាវតកំ ជានាសិ តាវតកំ គណ្ហាហី”តិ វុត្តំ។ ជានន្តិ បវារិតកំ ជានន្តោ។ តំ បនស្ស ជានានំ យស្មា តីហាការេហិ ហោតិ, តស្មា “ជានាតិ នាម សាមំ វា ជានាតី”តិអាទិនា នយេន បទភាជនំ វុត្តំ។ អាសាទនាបេក្ខោតិ អាសាទនំ ចោទនំ មង្កុករណញ្ច អបេក្ខមានោ។

បដិគ្គណ្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ យស្ស អភិហដំ តស្មិំ បដិគ្គណ្ហន្តេ អភិហារកស្ស ភិក្ខុនោ ទុក្កដំ។ ឥតរស្ស បន សព្ពា អាបត្តិយោ បឋមសិក្ខាបទេ វុត្តា, ឥមស្មិំ បន សិក្ខាបទេ សព្ពា អាបត្តិយោ អភិហារកស្សេវ វេទិតព្ពា។ សេសំ បឋមសិក្ខាបទេ វុត្តនយត្តា បាកដមេវ។

តិសមុដ្ឋានំ – កាយចិត្តតោ វាចាចិត្តតោ កាយវាចាចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ, កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, ទុក្ខវេទនន្តិ។

ទុតិយបចារលាសិក្ខាបទំ ៧៨៎

ល៎ិ ចិកាលកោដតសិក្ខាបទចណ្ណតា

១៣ល៎ិ សត្តមសិក្ខាបទេ – កិរក្កសមខ្ញោតិ កិរិមិអ្រក្កសមខ្ញោ, កិរិយ្ស ចា អក្កេតេស សមខ្ញោ៎ សោ កិរ សត្តមេ ឌិចេស កចិយ្សតីតិ តកេរ េឈាសតា ពរិយតិ, តកេរស្ស ឆាហិទ្ធ សមេ ក្មមិការកេ បទ្ទាតឆ្ឋាឃាឃ មហាឌតកាេឃា សត្តិបតតិ, អនេតកប្យកាទាតិ តដតាដកាតិ បចត្តត្តិ, ខេតសំ តស្សតត្ថំ មខ្ញាតិមខ្ញោ ឆាតត្តិ៎ សត្តរសចក្កិឃា អបញ្ញាទេត្ត សិក្ខាបទេ តហទាច ក្ខបសម្យក្តា, ខេត “តាដកាតិ អាចុសោ បស្សិស្សាមា”តិ តត្ថ អកមំស៊ុ៎ អឆ ខេតសំ ឆាតាកា “អមុ្យាកំ អឃ្យា អាកតា”តិ តុដ្ឋចិត្តា ត្យាេបត្វា ចិលិមេ្យត្វា កោេឌត្វា អញ្ញាមុ្យិ បុចលាគតិយាឌិ ហេត្ត អឌំស៊ុ៎ ខេត សត្ថាឃ ចុត្តំ – “មត្សុ្យា សត្តរសចក្កិឃេ កិក្ខុ បស្សិត្វា”តិអាឌិ៎

១៣ប័-ឝ៎ចិកាេលតិ ចិកេត កាេល៎ កាេលិតិ កិក្ខុត៎ កោឌតកាេលិ អសិេបុ្យតា, សោ ច សត្ថាត្តិេមត បរិេឆ្ឆតេត មឌ្ឈិត្យាកា, តស៊ិ ចិតិចេត្តតិ អសិប្យាេឃា៎ ខេតតេចស្ស បតកាឌេត “ចិកាេលិ តាម មជ្ឈិត្យាក ចិតិចេត្ត ឃាច អនុលុក្កមតា”តិ ចុត្តំ, ឌំតមជ្ឈិត្យាកាបិ កាលសក្កហំ កច្ឆតិ៎ តេតា បដ្ឋាឃ បត លាឌិតុំ ចា ក្មខ្ញិតុំ ចា ត សក្កា, សហសា បិចិតុំ សក្កា កេចឃ្យ, ក្យក្ក្ឆកោត បត ត កត្តខ្ពំ៎ កាលបរិេឆ្ឆតខាតតត្ថុញ្ញា កាលត្តមុ្រា េឃាេឌតេខ្ញា, កាលត្តេទច កត្តកិច្ចំ កាតខ្ពំ៎

អចេសសំលាគតិឃំ តាយាតិ ខុត្ត ឃំ តាច សក្កលិេយាតកាឌិបុត្តាណ្ណាបទណ្ណមឃំ, តត្ត ចត្តត្តាេមច តត្ថិ៎ ឃមុ្យិ ចតមុ្ហលិឌិប្យេកឌំ អាមិសកតិកំ េហាតិ, េសឃ្យថិឌំ – មុ្ហលលាគតិឃំ កត្ថលាគតិឃំ មុ្ហញ្ញអាលលាគតិឃំ មត្តកលាគតិឃំ លត្តលាគតិឃំ តចលាគតិឃំ បត្តលាគតិឃំ បុបុ្ឈលាគតិឃំ ឋលលាគតិឃំ អដ្ឋិលាគតិឃំ បិដ្ឋលាគតិឃំ តិឃ្យាសលាគតិឃត្តិ, ឡាតមុ្យិ លាគតិឃសត្លេមច កច្ឆតិ៎

តត្ត បត អាមិសកតិកសល្លក្ខលាត្ថំ ឡាឌំ មុ្ចមត្តតិតស្សត៎ – មុ្ហលលាគតិេឃ តាច មុ្ហលកមុ្ហលំ លាទកមុ្ហលំ ចត្ថុមុ្ហលំ តមុ្តកមុ្ហលំ តណ្ហុេលឃ្យកមុ្ហលំ ចត្តុេលឃ្យកមុ្ហលំ ចឌកលិមុ្ហលំ ឌញ្ញ្ញិមុ្ហលត្តិ ខុចមាឌិតិ ស្នុេបឃ្យបណ្ណមុ្ហលិតិ អាមិសកតិកាតិ៎ ខុត្ត ច ចឌកលិមុ្ហេល ឌទេដ្ឋំ លិត្តិត្វា លេឆ្ឆត្តិ, តំ ឃាចឌីចិកំ េហាតិ៎ អញ្ញាមុ្យិ ខុចទ្នុបំ ខុេតតេច តេឃត េចឌិតត្តំ៎ មុ្ហលកលាទកឌញ្ញ្ញិមុ្ហលិតំ បត ឌទេដ្ឋាតិបិ អាមិសកតិកាតេចាតិ ចុត្តំ៎ ឃាតិ បត បិញ្ញត្តឃំ –

“អត្មខាតាមិ , កិក្ខេច, មុ្ហលិតិ េកសខ្ញាតិ ហលិទ្ធិំ សិង្កិេចរ៉ំ ចធំ ចចត្តំ អតិចិសំ កដុកេទាហិណិំ ក្ខសីរ៉ំ កត្តមុត្តកំ, ឃាតិ ចា បតខ្ញាតិបិ អត្ថិ មុ្ហលិតិ េកសខ្ញាតិ េតច លាគតិេឃ លាគតិឃត្ថំ ឋទត្តិ, ត េកាឌតិេឃ េកាឌតិឃត្ថំ ឋទត្តិ”តិ (មហាច៎ ១៩១) –

ចុត្តាតិ, តាតិ ឃាចឌីចិកាតិ៎ ខេតសំ ក្មញ្ញអបញ្ញាមុ្ហលំ មហាបញ្ញាមុ្ហលត្តិអាឌិតា តេឃត កលិឃមាតាតំ កណតាឃ អនេត្តា តត្ថិ៎ លាគតិឃត្ថំ េកាឌតិឃត្ថុញ្ញា ឋទណាកាេចាេឃច បត ខេតសំ លក្ខណំ៎ តស៊ា ឃំកិត្ថិ មុ្ហលំ ខេតស៊ុ ខេតស៊ុ ឌតបេតស៊ុ បកតិអាហាទចេសត មត្សុ្យាតំ

ខាទនីយត្ថំ ភោជនីយត្ថញ្ច ផរតិ, តំ យាវកាលិកំ; ឥតរំ យាវជីវិកន្តិ វេទិតព្ពំ។ តេសុ ពហុំ វត្វាបិ ហិ ឥមស្មិំយេវ លក្ខណេ ញាតព្ពំ។ នាមសញ្ញាសុ បន វុច្ចមានាសុ តំ តំ នាមំ អជានន្តានំ សម្មោហោយេវ ហោតិ, តស្មា នាមសញ្ញាយ អាទរំ អកត្វា លក្ខណមេវ ទស្សិតំ។

យថា ច មូលេ; ឯវំ កន្ទាទីសុបិ យំ លក្ខណំ ទស្សិតំ, តស្សេវ វសេន វិនិច្ឆយោ វេទិតព្ពោ។ យញ្ច តំ បាឡិយំ ហលិទ្ទាទិ អដ្ឋវិធំ វុត្តំ, តស្ស ខន្ធតចបុប្ផផលម្បិ សព្ពំ យាវជីវិកន្តិ វុត្តំ។

កន្ទខាទនីយេ ទុវិធោ កន្ទោ – ទីឃោ ច រស្សោ ច កិសកិសុកកន្ទាទិ វដ្ដោ ឧប្បលកសេរុកកន្ទាទិ, យំ “កណ្ឌិ”តិបិ វទន្តិ។ តត្ថ សព្ពេសំ កន្ទានំ ជិណ្ណទណ្ឌកញ្ច ឆល្លិ ច សុខុមមូលានិ ច យាវជីវិកានិ។ តរុណោ បន សុខខាទនីយោ, សាលកល្យាណិបោតកកន្ទា កិំសុកបោតកកន្ទា អម្ពាដកកន្ទា កេតកកន្ទា មាលុវកន្ទា ភិសសង្ខាតា បទុមបុណ្ឌរីកកន្ទា បិណ្ឌាលុមសាលុអាទយោ ច ខីរវល្លិកន្ទា អាលុវកន្ទា សិគ្គុកន្ទា តាលកន្ទា នីលុប្បលរត្តុប្បលកុមុទសោគន្ធិកានំ កន្ទា កទលិកន្ទា វេឡុកន្ទា កសេរុកកន្ទាតិ ឯវមាទយោ តេសុ តេសុ ជនបទេសុ បកតិអាហារវសេន មនុស្សានំ ខាទនីយត្ថញ្ច ភោជនីយត្ថញ្ច ផរណកកន្ទា យាវកាលិកា។

ខីរវល្លិកន្ទោ អធោតោ យាវជីវិកោ, ធោតោ យាវកាលិកោ។ ខីរកាកោលិជីវកឧសភកលសុណាទិកន្ទា បន យាវជីវិកា។ តេ បាឡិយំ – “យានិ វា បនញ្ញានិបិ អត្ថិ មូលានិ ភេសជ្ជានី”តិ ឯវំ មូលភេសជ្ជសង្គហេនេវ សង្គហិតា។

មុឡាលខាទនីយេ បន បទុមមុឡាលំ បុណ្ឌរីកមុឡាលសទិសមេវ។ ឯរកមូលំ កន្ទុលមូលន្តិ ឯវមាទិ តេសុ តេសុ ជនបទេសុ បកតិអាហារវសេន មនុស្សានំ ខាទនីយត្ថញ្ច ភោជនីយត្ថញ្ច ផរណកមុឡាលំ យាវកាលិកំ។ ហលិទ្ទិសិង្គិវេរមកចិចតុរស្សវល្លិកេតកតាលហិន្តាលកុន្តាលនាឡិកេរបូគរុក្ខាទិមុឡាលំ បន យាវជីវិកំ, តំ សព្ពម្បិ បាឡិយំ – “យានិ វា បនញ្ញានិបិ អត្ថិ មូលានិ ភេសជ្ជានី”តិ (មហាវ. ២៦៣) ឯវំ មូលភេសជ្ជសង្គហេនេវ សង្គហិតំ។

មត្ថកខាទនីយេ តាលហិន្តាលកុន្តាលកេតកនាឡិកេរបូគរុក្ខខជ្ជូរិវេត្តឯរកកទលីនំ កឡីរសង្ខាតា មត្ថកា វេឡុកឡីរោ នឡកឡីរោ ឧច្ឆុកឡីរោ មូលកកឡីរោ សាសបកឡីរោ សតាវរិកឡីរោ សត្តន្នំ ធញ្ញានំ កឡីរាតិ ឯវមាទិ តេសុ តេសុ ជនបទេសុ បកតិអាហារវសេន មនុស្សានំ ខាទនីយត្ថញ្ច ភោជនីយត្ថញ្ច ផរណកា រុក្ខវល្លិអាទីនំ មត្ថកា យាវកាលិកា។ ហលិទ្ទិសិង្គិវេរវចមកចិលសុណានំ កឡីរា តាលហិន្តាលកុន្តាលនាឡិកេរកឡីរានញ្ច ឆិន្ទិត្វា បតិតោ ជរដ្ឋទន្តោ យាវជីវិកោ។

ខន្ធខាទនីយេ អន្តោបថវីគតោ សាលកល្យាណិខន្ធោ ឧច្ឆុខន្ធោ នីលុប្បលរត្តុប្បលកុមុទសោគន្ធិកានំ ខន្ធកាតិ ឯវមាទិ តេសុ តេសុ ជនបទេសុ បកតិអាហារវសេន មនុស្សានំ ខាទនីយត្ថញ្ច ភោជនីយត្ថញ្ច ផរណកា ខន្ធា យាវកាលិកា។ ឧប្បលជាតីនំ បណ្ណទណ្ឌកា

បក្យជាតិកំ សព្ពាបិ ឥល្ហុកោ ការចិត្តកាឥល្ហាឥយា ច អចេលេសព្ពាលត្ថា យាចជីចិកា៝

តចលាឥតីយេ ត្ថុតចោច ឲកោ យាចកាលិកោ, សោបិ សរសោ៝ សេសោ សព្ពា យាចជីចិកោ៝ តេសំ បត យត្តុកលត្ថតចាត់ តិល្ហុ បិត្យូពូឃំ កសាចកេសជ្ជូត សក្កហោ ចេឌិតព្ពា៝ ចុត្តញ្ហោ –

“អត្យុជាតាមិ, ភិក្ខុវេ, កសាចានិ កេសជ្ជានិ តិព្ពកសាចំ, ក្យុដដកសាចំ, បដោលកសាចំ, ផក្កចកសាចំ តត្តុមាលកសាចំ, យានិ ចា បតញ្ញានិបិ អត្ថិ កសាចានិ កេសជ្ជានិ តេច លាឥតីយេ លាឥតីយត្ថំ ផរត្តិ, ត កោជតីយេ កោជតីយត្ថំ ផរត្តី”តិ (មហាច៝ ១៩១)៝

ឲត្ថ ហិ ឲតេសម្បិ សក្កហោ សិត្យុតិ៝ ចុត្តកសាចានិ ច សព្ពានិ កម្បិយាតីតិ ចេឌិតព្ពានិ៝

បត្តលាឥតីយេ ម្ទុលកំ លារកោ ចត្ថុ តម្ពុកោ តល្ហុលេឃ្យកោ បបុត្តាកោ ចត្តុលេឃ្យកោ ចដកលិ ដត្តុតិ សេល្ល សិក្កុ កាសមត្ថកោ ត្ថុម្ចុ ឌិតយុក្កា មានសោ រាជមានសោ ឥបេត្តា មហាតិប្យាចំ អចេលេសតិប្យាចា អក្កុមត្តោ ឃុតិសត្តកោ សេតចរណា តាត្យូព្ពុកា ក្វមិឃំ ជាតលេលីតិ ឲតេសំ បត្តានិ អញ្ញានិ ច ឲចទ្វបិតិ តេសុ តេសុ ជតបេឥសុ បកតិអាហារចសេត មនុស្សានំ លាឥតីយត្ថំ កោជតីយត្ថញ្ចុ ផរណកានិ បត្តានិ ឲកំសេត យាចកាលិកានិ៝ យា បតញ្ញា មហាតលបិដ្ឋិមត្តា បណ្ណលេលីហិ ទុក្កុ ច កត្ថុ ច អារោវហតិ, តស្សា បត្តំ យាចជីចិកំ៝ ឲហ្វិបត្តញ្ចុ យាចកាលិកត្តិ ជីបចាសិតោ ចតត្តិ៝ អព្ពុបល្លចំ យាចកាលិកំ, អសោកបល្លចំ បត យាចជីចិកំ៝

យានិ ចា បតញ្ញានិ បិត្យូពូឃំ –

“អត្យុជាតាមិ, ភិក្ខុវេ, បណ្ណានិ កេសជ្ជានិ តិម្ពបណ្ណំ ក្យុដជបណ្ណំ បដោលបណ្ណំ ឃុលសិបណ្ណំ កប្បាសកបណ្ណំ យានិ ចា បតញ្ញានិបិ អត្ថិ បណ្ណានិ កេសជ្ជានិ តេច លាឥតីយេ លាឥតីយត្ថំ ផរត្តិ ត កោជតីយេ កោជតីយត្ថំ ផរត្តី”តិ (មហាច៝ ១៩១) –

ចុត្តានិ, តានិ យាចជីចិកានិ៝ ត កេចលញ្ចុ បណ្ណានិយេច តេសំ បុប្ផមលិជីតិបិ យាចជីចិកានិ៝ បណ្ណានំ ផក្កចបណ្ណំ អត្ថុកបណ្ណំ ផលិដ្ឋកបណ្ណំ បដោលបណ្ណំ តម្ទុលបណ្ណំ បក្យមិតិបណ្ណត្តិ ឲចំ កលតចេសត អត្ថោ តត្ថិ៝

បុប្ផលាឥតីយេ ម្ទុលកបុប្ផំ លារកបុប្ផំ ចត្ថុបុប្ផំ តម្ពុកបុប្ផំ ចដកលិបុប្ផំ ដត្តុតិបុប្ផំ ត្ទូអតិប្យាចបុប្ផំ មហាតិប្យាចបុប្ផំ កសេទ្វកបុប្ផំ តាត្យូព្ពុកោរតាលកោតកាតំ តទ្វលាបុប្ផានិ សេតចរលាបុប្ផំ សិក្កុបុប្ផំ ត្ថុប្បលបក្យជាតិកាតំ បុប្ផានិ កណ្ណិកមត្តំ អកត្ថិកបុប្ផំ កត្យូច្រាតបុប្ផំ ជីចត្តិបុប្ផត្តិ ឲចមាឌិ តេសុ តេសុ ជតបេឥសុ បកតិអាហារចសេត មនុស្សានំ លាឥតីយត្ថំ កោជតីយត្ថញ្ចុ ផរណកបុប្ផំ យាចកាលិកំ៝ អសោកពកុលកុយ្យកបុត្តាកចម្បកជាតិកណឌិរកហិការកុត្តចមាលិកមល្លិកាឌិកំ បត បុប្ផំ យាចជីចិកំ តស្ស កលតាយ អត្ថោ តត្ថិ៝ បិត្យូពូឃំ បតស្ស កសាចកេសជ្ជេតេច សក្កហោ ចេឌិតព្ពោ៝

ផលឃាឆតិរេយ

បតសលព្យុដតាលភាញ្ញេកោរអប្ផដប្ផ្ទអប្ផាងកតិត្តិលិកយាត្យុលុក្ករបិត្លលិញ្យុក្យុក្ខ្ឍបុស្ស្យផលតិប្ផ្ទុសកតិបុសចាតិក្កលេចាឆេយាឆយឆ្យុកាឌិត់

ផលិតិ ឃាតិ លេរិក តេហុ តេហុ ដតបេគុ បកតិអាហារចេសត យត្យុស្សាត់ ឃាឆតិយត្វ៌ កេកាដតិយត្វ៌ញ្ញា ផទត្តិ, សញ្ញាតិ តាតិ

ឃាចកាលិកាតិ៍ ភាយកលតចេសត តេស់ ត សក្កា បរិយត្តិ ឌេស្ស្យត្យុ៍ ឃាតិ បត បិញ្ញាឃំ –

“អត្យុដាភាយិ, កិក្ខេច, ផលិតិ កេសដ្ឋាតិ – ពិលក្កុំ, បិហ្ប្យុលិ, យរិធំ, ហរិតក់, ខិកិតក់, អាយលក់, កោដ្ឋផល់, ឃាតិ ចា បតញ្ញាតិបិ អត្វ៌ ផលិតិ កេសដ្ឋាតិ តេច ឃាឆតិរេយ ឃាឆតិយត្វ៌ ផទត្តិ ត កេកាដតិរេយ កេកាដតិយត្វ៌ ផទត្តិ”តិ (យហាច៑ ១៩១) –

ច្យុត្តាតិ, តាតិ ឃាចឌិខិកាតិ៍ តេសយ្បិ អបរិបក្កាតិ អច្ឆិច ពិប្ផចរលេកតកកាក្ខុរិអាឌិត់ ផលិតិ ឌាតិផល់ កទ្យុកផល់ ៩ញ្ញអា តក្កាលត្តិ ៩ចំ ភាយចេសត ត សក្កា បរិយត្តិ ឌេស្ស្យត្យុ៍

អដ្ឋិឃាឆតិរេយ លព្យុដដ្ឋិ បតសដ្ឋិ អប្ផាងកដ្ឋិ សាលដ្ឋិ ឃដ្ខុរិកេតកកតិប្ផ្ទុសកាត់ តទ្យុលផលដ្ឋិ តិត្តិលិកដ្ឋិ ពិប្ផផលដ្ឋិ ក្ខប្យុល បឆ្យុយដាតិត់ េបិក្ខុដ្ឋិតិ ៩ចយាឌិតិ តេហុ តេហុ ដតបេគុ យត្យុស្សាត់ បកតិអាហារចេសត ឃាឆតិយត្វ៌ កេកាដតិយត្វ៌ញ្ញា ផទលកាតិ អដ្ឋិតិ ឃាចកាលិកាតិ៍ យឆ្យុកដ្ឋិ បុត្គាកដ្ឋិ ហរិតកាឌិត់ អដ្ឋិតិ សិឌ្ឍ៌កដ្ឋិ រាខិកដ្ឋិតិ ៩ចយាឌិតិ អដ្ឋិតិ ឃាចឌិខិកាតិ៍ តេស់ បិញ្ញាឃំ ផលកេសដ្ឋេតេច សក្កេហា េចឌិតេញ្ញា៍

បិដ្ឋឃាឆតិរេយ សត្តត្តុ តាច ឆញ្ញាត់ ឆញ្ញាត្យុលេរិយាត់ អបទណ្ណាតញ្ញា បិដ្ឋ បតសបិដ្ឋ លព្យុដបិដ្ឋ អប្ផាងកបិដ្ឋ សាលបិដ្ឋ

េឆាតកតាលបិដ្ឋញ្ញា លិរេចល្លិបិដ្ឋញ្ញាតិ ៩ចយាឌិតិ តេហុ តេហុ ដតបេគុ បកតិអាហារចេសត យត្យុស្សាត់ ឃាឆតិយត្វ៌ កេកាដតិយត្វ៌ញ្ញា ផទលកាតិ បិដ្ឋាតិ ឃាចកាលិកាតិ៍ អេឆាតក់ តាលបិដ្ឋ លិរេចល្លិបិដ្ឋ អស្ស្យកត្ថាឌិបិដ្ឋាតិ ច ឃាចឌិខិកាតិ៍ តេស់ បិញ្ញាឃំ កសារេចហិ ច ម្យុលផេលហិ ច សឈ្ឈុហា េចឌិតេញ្ញា៍

តិឃ្យុសឃាឆតិរេយ ៩េកា ក្ខត្យុតិឃ្យុសេសាច សត្តាហកាលិកេ៍ េសសា “អត្យុដាភាយិ, កិក្ខេច, ដត្យុតិ កេសដ្ឋាតិ – ហិក្ខុ ហិក្ខុដត្យុ ហិក្ខុសិបិឌិក់ តក់ តកបត្តិ តកបណ្ណិ សដ្ខុលស់ ឃាតិ ចា បតញ្ញាតិបិ អត្វ៌ ដត្យុតិ កេសដ្ឋាតិ”តិ (យហាច៑ ១៩១) ៩ចំ បិញ្ញាឃំ ច្យុត្តតិឃ្យុសា ឃាចឌិខិកា៍ តត្វ៌ េឃចាបតកចេសត សក្កហិតាត់ អប្ផតិឃ្យុសា កលិការតិឃ្យុសាតិ ៩ចំ ភាយចេសត ត សក្កា បរិយត្តិ ឌេស្ស្យត្យុ៍ ៩ចំ ក្ខេយហុ ម្យុលឃាឆតិយាឌិហុ ឃំកិក្ខិញ្ញា ឃាចកាលិក់, សញ្ញាយ្បិ ក្ខយសិ្ខ អតេត្វ៌ “អចេសស់ ឃាឆតិឃំ ភាយា”តិ សក្កហិតំ ៍

កេកាដតិឃំ ភាយ បញ្ញា កេកាដតាតិតិអាឌិយិប្រុឃំ ចត្តត្ថា តំ ច្យុត្តេយច៍ ឃាឌិស្ស្យាយិ ក្យុខ្ឈិស្ស្យាយិតិ, បដិក្កល្យុាតិតិ េឃា កិក្ខុ ខិកាេល ៩តំ ឃាឆតិឃំ កេកាដតិយញ្ញា បដិក្កល្យុាតិ, តស្ស្យ បដិក្កហេល តាច អាបត្តិ ឆ្យុក្កដស្ស្យ៍ េសសេយត្វ៌ ក្ខត្តាភេយច៍

ឯឡកលោមសមុដ្ឋានំ – កាយតោ ច កាយចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ, កិរិយំ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

វិកាលភោជនសិក្ខាបទំ សត្តមំ។

៨។ សន្និធិការកសិក្ខាបទវណ្ណនា

២៥២។ អដ្ឋមសិក្ខាបទេ – ពេលដ្ឋសីសោ នាម ជដិលសហស្សព្ភន្តរោ មហាថេរោ។ អរញ្ញេ វិហរតីតិ ជេតវនស្ស អវិទូរេ បធានឃរេ ឯកស្មិំ អាវាសេ វសតិ។ សុក្ខកុរន្តិ អសូបព្យញ្ជនំ ឱទនំ។ សោ កិរ អន្តោគាមេ ភុញ្ជិត្វា បច្ឆា បិណ្ឌាយ ចរិត្វា តាទិសំ ឱទនំ អាហរតិ, តញ្ច ខោ អប្បិច្ឆតាយ, ន បច្ចយគិទ្ធតាយ។ ថេរោ កិរ សត្តាហំ និរោធសមាបត្តិយា វីតិនាមេត្វា សមាបត្តិតោ វុដ្ឋាយ តំ បិណ្ឌបាតំ ឧទកេន តេមេត្វា ភុញ្ជតិ, តតោ បុន សត្តាហំ សមាបត្តិយា និសីទតិ។ ឯវំ ទ្វេបិ តីណិបិ ចត្តារិបិ សត្តាហានិ វីតិនាមេត្វា គាមំ បិណ្ឌាយ បវិសតិ។ តេន វុត្តំ – “ចិរេន គាមំ បិណ្ឌាយ បវិសតី”តិ។

២៥៣។ ការោ ករណំ កិរិយាតិ អត្ថតោ ឯកំ, សន្និធិការោ អស្សាតិ សន្និធិការំ; សន្និធិការមេវ សន្និធិការកំ។ បដិគ្គហេត្វា ឯករត្តំ វីតិនាមិតស្សេតំ អធិវចនំ។ តេនេវស្ស បទភាជនេ វុត្តំ – “សន្និធិការកំ នាម អជ្ជ បដិគ្គហិតំ អបរជ្ជូ”តិ។

បដិគ្គណ្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ឯវំ សន្និធិកតំ យំកិញ្ចិ យាវកាលិកំ វា យាមកាលិកំ វា អជ្ឈោហរិតុកាមតាយ គណ្ហន្តស្ស បដិគ្គហណេ តាវ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អជ្ឈោហរតោ បន ឯកមេកស្មិំ អជ្ឈោហារេ បាចិត្តិយំ។ សចេបិ បត្តោ ទុទ្ធោតោ ហោតិ, យំ អង្គុលិយា ឃំសន្តស្ស លេខា បញ្ញាយតិ, គណ្ឋិកបត្តស្ស វា គណ្ឋិកន្តរេ ស្នេហោ បវិដ្ឋោ ហោតិ, សោ ឧណ្ហេ ឱតាបេន្តស្ស បគ្ឃរតិ, ឧណ្ហយាគុយា វា គហិតាយ សន្ទិស្សតិ, តាទិសេ បត្តេបិ បុនទិវសេ ភុញ្ជន្តស្ស បាចិត្តិយំ។ តស្មា បត្តំ ធោវិត្វា បុន តត្ថ អច្ឆោទកំ វា អាសិញ្ចិត្វា អង្គុលិយា វា ឃំសិត្វា និស្នេហភាវោ ជានិតព្វោ។ សចេ ហិ ឧទកេ វា ស្នេហភាវោ បត្តេ វា អង្គុលិលេខា បញ្ញាយតិ, ទុទ្ធោតោ ហោតិ។ តេលវណ្ណបត្តេ បន អង្គុលិលេខា បញ្ញាយតិ, សា អព្ពោហារិកា។ យំ កិញ្ចិ និរបេក្ខោ សាមណេរានំ បរិច្ចជតិ, តញ្ចេ សាមណេរា និទហិត្វា ទេន្តិ, សព្វំ វដ្ដតិ។ សយំ បដិគ្គហេត្វា អបរិច្ចត្តមេវ ហិ ទុតិយទិវសេ ន វដ្ដតិ។ តតោ ហិ ឯកសិត្ថម្បិ អជ្ឈោហរតោ បាចិត្តិយមេវ។

អកប្បិយមំសេសុ មនុស្សមំសេ ថុល្លច្ចយេន សទ្ធិំ បាចិត្តិយំ, អវសេសេសុ ទុក្កដេន សទ្ធិំ។ យាមកាលិកំ សតិ បច្ចយេ អជ្ឈោហរតោ បាចិត្តិយំ។ អាហារត្ថាយ អជ្ឈោហរតោ ទុក្កដេន សទ្ធិំ បាចិត្តិយំ។ សចេ បវារិតោ ហុត្វា អនតិរិត្តកតំ អជ្ឈោហរតិ, បកតិអាមិសេ ទ្វេ បាចិត្តិយានិ, មនុស្សមំសេ ថុល្លច្ចយេន សទ្ធិំ ទ្វេ, សេសអកប្បិយមំសេ ទុក្កដេន សទ្ធិំ, យាមកាលិកំ សតិ បច្ចយេ សាមិសេន មុខេន

អជ្ឈោហរតោ ទ្វេ, និរាមិសេន ឯកមេវ។ អាហារត្ថាយ អជ្ឈោហរតោ វិកប្បទ្វយេបិ ទុក្កដំ វឌ្ឍតិ។ សចេ វិកាលេ អជ្ឈោហរតិ, បកតិភោជនេ សន្និធិបច្ចយា ច វិកាលភោជនបច្ចយា ច ទ្វេ បាចិត្តិយានិ, អកប្បិយមំសេសុ ថុល្លច្ចយញ្ច ទុក្កដញ្ច វឌ្ឍតិ។ យាមកាលិកេសុ វិកាលបច្ចយា អនាបត្តិ, អនតិរិត្តបច្ចយា បន វិកាលេ សព្ពវិកប្បេសុ អនាបត្តិ។

២៥៥. សត្តាហកាលិកំ យាវជីវិកំ អាហារត្ថាយាតិ អាហារត្ថាយ បដិគ្គណ្ហតោ បដិគ្គហណបច្ចយា តាវ ទុក្កដំ, អជ្ឈោហរតោ បន សចេ និរាមិសំ ហោតិ, អជ្ឈោហារេ អជ្ឈោហារេ ទុក្កដំ។ អថ អាមិសសំសដ្ឋំ បដិគ្គហេត្វា ឋបិតំ ហោតិ, យថាវត្ថុកំ បាចិត្តិយមេវ។

២៥៦. អនាបត្តិ យាវកាលិកន្តិអាទិម្ហិ វិកាលភោជនសិក្ខាបទេ និទ្ទិដ្ឋំ ខាទនីយភោជនីយំ យាវ មជ្ឈន្តិកសមយោ កាលោ, តាវ ភុញ្ជិតព្វតោ យាវកាលិកំ។ សទ្ធិំ អនុលោមបានេហិ អដ្ឋវិធំ បានំ យាវ រត្តិយា បច្ឆិមយាមសង្ខាតោ យាមោ, តាវ បរិភុញ្ជិតព្វតោ យាមោ កាលោ អស្សាតិ យាមកាលិកំ។ សប្បិអាទិ បញ្ចវិធំ ភេសជ្ជំ សត្តាហំ និធេតព្វតោ សត្តាហោ កាលោ អស្សាតិ សត្តាហកាលិកំ។ ឋបេត្វា ឧទកំ អវសេសំ សព្ពម្បិ យាវជីវំ បរិហរិត្វា សតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជិតព្វតោ យាវជីវិកន្តិ វុច្ចតិ។

តត្ថ អរុណោទយេវ បដិគ្គហិតំ យាវកាលិកំ សតក្ខត្តុម្បិ និទហិត្វា យាវកាលេ នាតិក្កមតិ តាវ, យាមកាលិកំ ឯកំ អហោរត្តំ, សត្តាហកាលិកំ សត្តរត្តំ, ឥតរំ សតិ បច្ចយេ, យាវជីវិកម្បិ បរិភុញ្ជន្តស្ស អនាបត្តិ។ សេសមេត្ថ ឧត្តានមេវ។ អដ្ឋកថាសុ បន ឥមស្មិំ ឋានេ បិនកថា កប្បិយានុលោមកថា “កប្បតិ នុ ខោ យាវកាលិកេន យាមកាលិក”ន្តិអាទិកថា ច កប្បិយភូមិកថា ច វិត្ថារិតា, តំ មយំ អាគតដ្ឋានេយេវ កថយិស្សាម។

ឯឡកលោមសមុដ្ឋានំ – កាយតោ ច កាយចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ, កិរិយំ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

សន្និធិការកសិក្ខាបទំ អដ្ឋមំ។

៩. បណីតភោជនសិក្ខាបទវណ្ណនា

២៥៧. នវមសិក្ខាបទេ – បណីតភោជនានីតិ ឧត្តមភោជនានិ។ កស្ស សប្បិន្តិ ន មនាបន្តិ សប្បិត្តិយុត្តំ កស្ស ន បិយំ។ សាទុត្តិ ហុរំ។

២៥៨. យោ បន ភិក្ខុ ឯវរូបានិ បណីតភោជនានិ អគិលានោ អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជេយ្យាតិ ឯត្ថ សុទ្ធានិ សប្បិអាទីនិ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជន្តោ បាចិត្តិយំ នាបជ្ជតិ, សេខិយេសុ សូបោទនវិញ្ញត្តិទុក្កដំ អាបជ្ជតិ, ឱទនសំសដ្ឋានិ បន វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជន្តោ បាចិត្តិយំ អាបជ្ជតីតិ វេទិតព្ពោ, អយំ កិរេត្ថ អធិប្បាយោ។ តេនេវ ច “បណីតានី”តិ អវត្វា “បណីតភោជនានី”តិ សុត្តេ វុត្តំ។

“បណីតានី”តិ ហិ វុត្តេ សប្បិអាទីនំយេវ គហណំ ហោតិ, “បណីតភោជនានី”តិ វុត្តេ បន បណីតសំសដ្ឋានិ សត្តធញ្ញនិព្ពត្តានិ ភោជនានិ បណីតភោជនានីតិ អយមេត្ថ បញ្ញាយតិ។

ឥទានិ វិញ្ញាបេតិ បយោគេ ទុក្កដន្តិអាទីសុ អយំ វិនិច្ឆយោ – “សប្បិនា ភត្តំ ទេហិ, សប្បឹ អាកិរិត្វា ទេហិ, សប្បិមិស្សកំ កត្វា ទេហិ, សហសប្បិនា ទេហិ, សប្បិញ្ច ភត្តញ្ច ទេហី”តិ វិញ្ញាបេន្តស្ស វិញ្ញត្តិយា ទុក្កដំ, បដិគ្គហណេ ទុក្កដំ, អជ្ឈោហារេ បាចិត្តិយំ។ “សប្បិភត្តំ ទេហី”តិ វុត្តេ បន យស្មា សាលិភត្តំ វិយ សប្បិភត្តំ នាម នត្ថិ; តស្មា សុទ្ធិកវិញ្ញត្តិទុក្កដមេវ វេទិតព្ពំ។

សចេ បន “សប្បិនា ភត្តំ ទេហី”តិ វុត្តេ ភត្តំ ទត្វា “សប្បឹ កត្វា ភុញ្ជា”តិ នវនីតំ វា ខីរំ វា ទធឹ វា ទេតិ, មូលំ វា បន ទេតិ, “ឥមិនា សប្បឹ គហេត្វា ភុញ្ជា”តិ យថាវត្ថុកមេវ។ “គោសប្បិនា ភត្តំ ទេហី”តិ វុត្តេ បន គោសប្បិនា វា ទេតុ, គោសប្បិម្ហិ អសតិ, បុរិមនយេនេវ គោនវនីតាទីនិ វា គាវឹយេវ វា ទេតុ “ឥតោ សប្បិនា ភុញ្ជា”តិ យថាវត្ថុកមេវ។ សចេ បន គោសប្បិនា យាចិតោ អជិយា សប្បិអាទីហិ ទេតិ, វិសង្កេតំ។ ឯវម្បិសតិ អញ្ញំ យាចិតេន អញ្ញំ ទិន្នំ នាម ហោតិ, តស្មា អនាបត្តិ។ ឯស នយោ អជិយា សប្បិនា ទេហីតិ អាទីសុបិ។

“កប្បិយសប្បិនា ទេហី”តិ វុត្តេ អកប្បិយសប្បិនា ទេតិ, វិសង្កេតមេវ។ “អកប្បិយសប្បិនា”តិ វុត្តេ អកប្បិយសប្បិនា ទេតិ, បដិគ្គហណេបិ បរិភោគេបិ ទុក្កដមេវ។ អកប្បិយសប្បិម្ហិ អសតិ បុរិមនយេនេវ អកប្បិយនវនីតាទីនិ ទេតិ “សប្បឹ កត្វា ភុញ្ជា”តិ អកប្បិយសប្បិនាវ ទិន្នំ ហោតិ។ “អកប្បិយសប្បិនា”តិ វុត្តេ កប្បិយេន ទេតិ, វិសង្កេតំ។ “សប្បិនា”តិ វុត្តេ សេសេសុ នវនីតាទីសុ អញ្ញតរេន ទេតិ, វិសង្កេតមេវ។ ឯស នយោ នវនីតេន ទេហីតិអាទីសុបិ។ យេន យេន ហិ វិញ្ញត្តិ ហោតិ, តស្មិំ វា តស្ស មូលេ វា លទ្ធេ, តំ តំ លទ្ធមេវ ហោតិ។

សចេ បន អញ្ញំ បាឡិយា អាគតំ វា អនាគតំ វា ទេន្តិ, វិសង្កេតំ។ បាឡិយំ អាគតនវនីតាទីនិ ឋបេត្វា អញ្ញេហិ នវនីតាទីហិ វិញ្ញាបេន្តស្ស ទុក្កដំ។ យថា ច “សប្បិភត្តំ ទេហី”តិ វុត្តេ សាលិភត្តស្ស វិយ សប្បិភត្តស្ស អភាវា សុទ្ធិកវិញ្ញត្តិទុក្កដមេវ ហោតីតិ វុត្តំ។ ឯវំ នវនីតភត្តំ ទេហីតិអាទីសុបិ។ បដិបាដិយា ឯកេកំ វិត្ថារេត្វា វុច្ចមានេបិ ហិ អយមេវត្ថោ វត្តព្ពោ សិយា, សោ ច សង្ខេបេនបិ សក្កា ញាតុំ, កិំ តត្ថ វិត្ថារេន? តេន វុត្តំ – “ឯស នយោ នវនីតេន ទេហីតិអាទីសុបី”តិ។

សចេ បន សព្ពេហិបិ សប្បិអាទីហិ ឯកដ្ឋានេ វា នានាដ្ឋានេ វា វិញ្ញាបេត្វា បដិលទ្ធំ ឯកភាជនេ អាកិរិត្វា ឯករសំ កត្វា តតោ កុសគ្គេនាបិ ជិវ្ហគ្គ ពិន្ទុំ ឋបេត្វា អជ្ឈោហរតិ, នវ បាចិត្តិយានិ អាបជ្ជតិ។ វុត្តម្បិ ចេតំ បរិវារេ –

“កាយិកានិ ន វាចសិកានិ,

សព្វានិ នានាវត្ថុកានិ;

អបុព្វំ អចរិមំ អាបជ្ជេយ្យ ឯកតោ,

បញ្ហាមេសា កុសលេហិ ចិន្តិតា”តិ (បរិ. ៤៨១);

១៩២. អគិលានោ គិលានសញ្ញីតិ ឯត្ថ សចេ គិលានសញ្ញីបិ ហុត្វា ភេសជ្ជត្ថាយ បច្ឆា ភេសជ្ជានិ វិញ្ញាបេតិ, យថាភាយសិក្ខាបទេន ការេតព្វោ. នវ បណីតភោជនានិ វិញ្ញាបេន្តោ បន ព្លយិតា សិក្ខាបទេន ការេតព្វោ. ភិក្ខុនីនំ បន ឯតានិ បាដិទេសនីយវត្ថូនិ ហោន្តិ, សូបោទនវិញ្ញត្តិយំ ទុក្កដម្បិ សេខបណ្ណត្តិទុក្កដមេវ. សេសមេត្ថ ឧត្តានមេវ.

ចតុសមុដ្ឋានំ – កាយតោ កាយវាចតោ កាយចិត្តតោ កាយវាចាចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ,

កិរិយំ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ.

បណីតភោជនសិក្ខាបទំ នវមំ.

១០. ទន្តបោនសិក្ខាបទវណ្ណនា

១៩៣. ទសមសិក្ខាបទេ – ចតូសុ បច្ចយេសុ អត្ថមេវ ទន្តកដ្ឋម្បិ សន្តិ បរិភុញ្ជេយ្យាតិ សន្តិបរិភុញ្ជិកោ. សោ កិរ សុសានេ លទ្ធិតភោជនមេវ បត្តេ កត្វា តត្ថ លទ្ធិតចោឡអគ្គហេន ឋបេត្វា តត្ថ លទ្ធិតមញ្ជូសកានិមេវ គហេត្វា បរិភុញ្ជតិ. អព្ភោហរណីយាតិ ឯត្ថ អព្ភោ វុច្ចតិ កាលគ្គតា យិតិយិតាមហា. វោហរណីយានិ វុច្ចតិ តេនំ អត្ថាយ សុសានាទីសុ លទ្ធិតកានិ នានាតិយភោជនិយានិ; មនុស្សា កិរ កាលកតេ ញាតកេ ឧទ្ទិស្ស យំ តេសំ សជីវកាលេ បិយំ ហោតិ, តំ ឯតេសុ សុសានាទីសុ បិណ្ឌំ បិណ្ឌំ កត្វា “ញាតកា នោ បរិភុញ្ជន្តូតិ ឋបេន្តិ. សោ កិរ តំ គហេត្វា ភុញ្ជតិ, អញ្ញោ បណីតម្បិ ទិយ្យមានំ ន ឥច្ឆតិ. តេន វុត្តំ – “សុសានេបិ រុក្ខមូលេបិ ទ្វារេបិ អព្ភោហរណីយានិ សាមំ គហេត្វា បរិភុញ្ជតី”តិ. ឆទេនាតិ ឆិទេ ឈតិតទ្វារ. វេឆទេនាតិ ឆ្វលេ; ឆ្វលេ ច ឈតសិតេន វាចំ កិច្ចតិ វុត្តំ ហោតិ. មនុស្សមំសំ មញ្ញេ ឥមិនាតិ មនុស្សមំសំ ឥមិនាតិ នំ សល្លក្ខេម; មនុស្សមំសំ ឥមិនា ហិ ថូលិកា កវត្តីតិ អយំ វេនំ អធិប្បាយោ.

១៩៤. ឧទកទន្តបោនេ កុក្កុច្ចាយន្តីតិ ឯត្ថ តេ កិរ “អទិន្នំ មុខទ្វារំ អាហារំ អាហរេយ្យា”តិ បទស្ស សមា អត្ថំ អសល្លក្ខេត្វា កុក្កុច្ចាយិំសុ, យស្មា បន មហាភូតេសុ ចតុន្នំ វរេន បិតា វិយ នាមកោ ទោ កិរ សញ្ញាបេន្តោ អនុបញ្ញត្តិំ វទេសិ.

១៩៥៉ អជិត្តត្ថិ ការេយត ចា ការយបដិពទ្ធេត ចា ពហ្វក្កស្ស ការយការយបដិពទ្ធតិស្សក្កិយាត់ អញ្ញាតរចេរេសត ត ជិត្តំ៉ ឲតេដេច ហិ សត្ទាយ បេកាឌេត “អជិត្តំ តាយ អប្បដិក្កហិតាក់ ចុច្ចតី”តិ ចុត្តំ៉ ចុតិយបរាឌិរេក បត “អជិត្តំ តាយ បរបដិក្កហិតាក់ ចុច្ចតី”តិ ចុត្តំ៉ ជិត្តត្ថិ ឰជំ បត តេស្សច អជិត្តស្ស បដិបក្ខចេសត លក្ខលេស្សតត្ថំ ឪទ្ធដិ៉ តិទ្ធេស ចស្ស “ការេយត ចា ការយបដិពទ្ធេត ចា តិស្សក្កិយេត ចា ឥេត្តា”តិ ឲចំ អញ្ញាស្មិំ ឥេយាេត “ហត្ថបិរេស ជិតោ ការេយត ចា ការយបដិពទ្ធេត ចា បដិក្កហ្យាតីតិ តំ ឲចំ ជិយ្យយាត់ អត្ថយេសា រចរេហុយ្បិ សេច បុទ្ធោ ចុត្តលក្ខណេ ហត្ថបិរេស ជិតោ ការេយត ចា ការយបដិពទ្ធេត ចា បដិក្កហ្យាតិ, ឲតំ ឲចំ បដិក្កហិតំ ជិត្តំ តាយ ចុច្ចតិ៉ ត “ឰជំ ពហ្យា ឰជំ តច ហោតុ”តិអាឌិចេតេត តិស្សដ្ឋំ៉

តត្ថ ការេយតាតិ ហត្ថាឌិស្ម េយត ពេតចិ សរីរាចយេចត; អត្ថយេសា បិឥក្កលិយាបិ ជិយ្យយាត់ ការេយត ជិត្តំ តាយ ហោតិ, បដិក្កហេណបិ ឲសេច តេយា៉ េយត ពេតចិ ហិ សរីរាចយេចត ពហិតំ ការេយត ពហិតេយច ហោតិ៉ សេចបិ តត្ថការលិយា ជិយ្យយាត់ តាយាបុេដត អកល្លេកា ចា យុេឭត បដិក្កហ្យាតិ៉ អារេកាពយត្តេយច ហិ ឲត្ថ បយាឈត្ថិ អយំ តេយា យហាបច្ចរិយំ ចុទ្ធោ៉ ការយបដិពទ្ធតាតិ ពដច្ចអាឌិស្ម េយត ពេតចិ ឪបករណេត ជិត្តំ ការយបដិពទ្ធេត ជិត្តំ តាយ ហោតិ៉ បដិក្កហេណបិ ឲសេច តេយា៉ េយត ពេតចិ សរីរបដិពទ្ធេត បត្តចាលកាឌិតា ពហិតំ ការយបដិពទ្ធេត ពហិតេយច ហោតិ៉ តិស្សក្កិយេតាតិ ការយតោ ច ការយបដិពទ្ធតោ ច េយាេចត្វា ហត្ថបិរេស ជិតស្ស ការេយត ចា ការយបដិពទ្ធេត ចា បិតិយយាតយ្បិ តិស្សក្កិយេត បេយាេកត ជិត្តំ តាយ ហោតិ៉ អយំ តាច បិឭឮចណ្ណតា៉

អយំ បេតត្ថ បិឭឮយុត្តកចិតិច្ឆយេយា – បញ្ចាេឌ្ឌហិ បដិក្កហណំ ឪហតិ – ចាយឌ្ឍីយស្ស បុរិសស្ស ឪច្ចារណេយត្ថំ ហោតិ, ហត្ថបិរេសា បញ្ញាយតិ, អភិហារេរា បញ្ញាយតិ, ឥេេចា ចា យតុស្សា ចា តិរច្ឆាតកេតា ចា ការេយត ចា ការយបដិពទ្ធេត ចា តិស្សក្កិយេត ចា ឥេតិ, តំ ចេ ភិក្ខុ ការេយត ចា ការយបដិពទ្ធេត ចា បដិក្កហ្យាតិ៉ ឲចំ បញ្ចាហេឌ្ឌហិ បដិក្កហណំ ឪហតិ៉

តត្ថ ជិតតិសិត្តតិបត្តាត់ បចារណសិក្ខាបេឥ ចុត្តតេយេតច ហត្ថបិរេសា េចជិតឆ្អោ៉ សេច បត ឌាយកបដិក្កាហេកស្ម ឲេកា អាកាេស ហោតិ, ឲេកា ភូមិយំ, ភូមដ្ឋស្ស ច សីេសត អាកាសដ្ឋស្ស ច ឥេបត្វា ឌាតុំ ចា ពេហតុំ ចា បសារិតហត្ថំ, យំ អាសត្តតរំ អង្គំ, តស្ស ឱរិមេត្តត ហត្ថបិសប្បយាណំ បរិច្ឆិត្តិតព្ពំ៉ សេចបិ ឲេកា ក្ញេប ហោតិ, ឲេកា ក្ញបតេដ, ឲេកា ចា បត ឪេក្ខ, ឲេកា បឆចិយំ, ចុត្តតេយេតច ហត្ថបិសប្បយាណំ បរិច្ឆិត្តិតព្ពំ៉ ឲចឪេប ហត្ថបិរេស ឥត្វា សេចបិ បក្ខិ យុឭតុណ្ឌេកត ចា ហត្ថិ ចា េសាណ្ឌាយ ពេហត្វា បុប្ផំ ចា ឞលំ ចា ឥេតិ, បដិក្កហណំ ឪហតិ៉ សេច បត អដ្ឋដ្ឋយរតតស្សាបិ ហត្ថិេតា ឭេទ្ធ តិសិេត្តា, េតត េសាណ្ឌាយ ជិយ្យយាត់ ពហ្យាតិ, ចដ្ឋតិេយច៉

ឲេកា ពាហុតិ កត្តឭញ្ញាតកាឌតាតិ សីេស ពត្វា ភិក្ខុស្ស សត្តិក់ អាពត្វា ជិតេកាច ពហ្យចាតិ ចេតិ, ត តាច អភិហារេរា បញ្ញាយតិ, តស្មា ត ពេហតព្ពំ៉ សេច បត ទ្រាសកយ្បិ ឱតយតិ, ភិក្ខុតា ហត្ថំ បសារេត្វា ហេដ្ឋិយកាឌត់ ឲកេេសតាបិ សយ្បដិច្ឆិតព្ពំ៉ ឲត្តាចតា

សន្ដាកាដភាគិ បដិក្កហិតានិ ហោន្តិ, តតោ បដ្ឋាយ ឡូទោរបេត្វា ចា វុណ្ឌោរេដត្វា ចា ឃំ ត្ហុន្ធតិ, តំ គហេត្វា ក្យុឌ្ឍិតំ ចដ្ឋតិ៍

សកត្ដបន្ធិអាឌិយិប្បត ឲ្យកាដនេ ចត្ដត្ដរេយច ភត្តិ, ការេដត កត្ដំ ហរេត្ដាបិ សទេច កាដំ ឡូភារេយត្វា ទេគតិ, ចដ្ឋតិ៍ តិសហេត្វា ទេចល្យ

ហោតិ, ឲ្យកាស្ទឹ អទេត្ត ក្យុឡូអក្យុអ្ដេរា ពាទេន្ធា, ឲ្យកាស្ទឹ សប្បិក្យុអ្ដេរា, តទេព្ធា បដិក្កហ្យាតិ, សន្ដាំ បដិក្កហិតទេយច៍ វុឆ្នុយត្ដទេកាលិទេតា បណ្ឌូត្ដទេយច

ទេសំ គល្យនោតិ ចគតិ, អកិហាទេទា ភ បន្តាយតីតិ ភ គហេតទេន្តា៍ សទេច បត គាសដំ ឈទេន្តត្វា ហទេត្ដត វុឃ្យិត្ឋិត្វា វុឃ្យិត្ឋិត្វា ទេគតិ, ចដ្ឋតិ៍

ពាហ្វុ បត្ដា យទេព្ធា ចា បឹទេឆ ចា គដសារទេគ ចា ទេកាលិឃំ ចា ឋលទេគ ចា ឥបិតា ហោន្តិ, ឃត្ត ជិតឃ្យ គាឃទេកា ហត្ដបិទេស ហោតិ,

តត្ត ធត្វា បដិក្កហលាសន្ដាយ យព្ធាឌីតិ អង្គុលិឃាបិ ឋុសិត្វា ជិទេតត ចា គិសិទេន្ដត ចា គិបទេន្ដត ចា ឃំ ទេតាស្យុ បទេត្ដាស្យុ ឌិឃ្យតិ, តំ សន្ដាំ

បដិក្កហិតំ ហោតិ៍ សទេចបិ បដិក្កទេហឃ្យាឃីតិ យព្ធាឌីតិ អារុហិត្វា គិសឹគតិ, ចដ្ឋតិទេយច ៍ សទេច បត យព្ធាឌីតិ ហទេត្ដត គហេត្វា យទេព្ធា

គិសឹគតិ, ចត្ដត្ដរេយច ភត្តិ៍

បឆចិឃំ បត សទេចបិ ក្យុន្ធិឃា ក្យុន្ធិ អាហព្ធ ជិតា ហោន្តិ, ឃំ ឃំ អង្គុលិឃា ចា ឃ្យុចិឃា ចា ឋុសិត្វា គិសិទេន្ដា ហោតិ, តត្ត តត្ត

ឌិឃ្យយាភទេយច បដិក្កហិតំ ហោតិ៍ “ឃត្ត គត្តចិ យហាគដសារហត្តត្តទេលាឌឹស្យុ ឥបិតបទេត្ដ បដិក្កហលំ ភ ទ្យុហតី”តិ ចុត្តំ, តំ

ហត្ដបិសាតិក្កយំ សន្ដាយ ចុត្ដត្តិ ទេចឌិតត្ដាំ៍ ហត្ដបិទេស បត សតិ ឃត្ត គត្តចិ ចដ្ឋតិ អន្ដាព្រ តត្ដឌាតកា៍

តត្ដឌាតទេគ បត បគ្យុមិគិបណ្ឌេ ចា កិស្យុកបណ្ឌាឌិយិប្បចា ភ ចដ្ឋតិ៍ ភ ហិ តំ កាឃបដិពន្ធសង្គ្យាក្ធុតិ៍ ឃឆា ឆ តត្ដឌាតទេគ; ឲ្យចំ ចាល្យទេគ

ពាន្ធិត្វា ឥបិតយព្ធាឌិយិប្បអសំហារិទេយ ឋលទេគ ចា បិសារទេល ចា ភ ទ្យុហតិទេយច, ទេតាបិ ហិ តត្ដឌាតកសទេច្ចុបកា ហោន្តិ៍ ក្វុមិឃំ អត្ដទេតាស្យុ

ស្យុល្យុទេយស្យុ តិត្តិលិកាឌិបណ្ឌេស្យុបិ បដិក្កហលំ ភ ទ្យុហតិ, ភ ហិ តានិ សន្ធារទេតំ្យុ សយត្ដាតីតិ៍ យហទេត្ដស្យុ បត បគ្យុមិគិបណ្ឌាឌឹស្យុ ទ្យុហតិ៍ សទេច

ហត្ដបិសំ អតិក្កម្យ ជិទេតា ឌឹឈគល្ធទេគត វុឡូវុឌ្គត ទេគតិ, អាគត្ដ្វា ទេគហឹតិ ចត្ដទេន្តា៍ ចទត អស្យុត្វា ចា អភាឌិឃិត្វា ចា បទេត្ដ

អាកិទតិទេយច, ប្យុត បដិក្កទេហតន្ដាំ៍ ក្វុទេទ ធត្វា កត្ដបិល្ធំ លិបទេត្ដបិ ឲ្យទេសច ភទេយា៍

សទេច បត្ដត្តចិកទេតា គឹហទិឃយាទេភ បទេត្ដ ទេដភក្យុណ្ឌាគិ ហោន្តិ, សតិ វុគទេគ ទេឆាចិតទេន្តា, អសតិ ទេដភក្យុណ្ឌំ ប្យុន្ធិត្វា បដិក្កទេហត្វា ចា

បិល្ធាឃ ចទិតត្ដាំ៍ សទេច បិល្ធាឃ ចទេន្តស្យុ ទេដំ បតតិ, បដិក្កទេហត្វា កិត្តា គលិប្បតន្តា៍ អប្បដិក្កទេហត្វា គល្យប្បតា ចិតឃក្យុក្កដំ៍ តំ បត ប្យុត

បដិក្កទេហត្វា ក្យុឌ្ឍទេតា អភាបត្តិ៍ សទេច បត “បដិក្កទេហត្វា ទេឆា”តិ ចុទេត្ដ ចទត អស្យុត្វា ចា អភាឌិឃិត្វា ចា កិត្តា ទេគត្តិទេយច,

ចិតឃក្យុក្កដំ ភត្តិ, ប្យុត បដិក្កទេហត្វា អន្ដាា កិត្តា គហេតន្តា៍

សទេច យហាចារទេតា តទេតា តទេតា ទេដំ បិទេតតិ, ភ សក្កា ហោតិ កិត្តំ គហេតំ្យុ, “អត្យុបសយ្យត្តស្យ ធស្យាឃឹ”តិ ស្យុទ្ធចិទេត្ដត អាទេកាគំ គត្វា

គលិប្បត្តំ ចដ្ឋតិ៍ ឲ្យចំ បិល្ធាឃ ចទិត្វា ចិហារំ ចា អាសភសាលំ ចា គត្ដ្វា តំ អត្យុបសយ្យត្តស្យ ធត្វា ប្យុត ទេតត ឌិត្តំ ចា តស្យ ចិឃ្យាទេសត ចា

បដិក្កទេហត្វា ក្យុឌ្ឍិតំ្យុ ចដ្ឋតិ៍

ឃេច កិល្លាចារេ ឃនេះ បត្តំ កិល្លស្ស ឥេតិ, ឥឃា ចត្តេន្តោ – “ឱ្ហមំ បដិក្កេហត្វា កិល្លំ ចា កេហហ្យាឃិ, បរិក្ខេន្តោហ្យាឃិ ចា”តិ ខេាត តឆា កាតន្តោ។ ឃនេច នេះ ្ពបរិ ្ពប្បិលចតិ, ពន្លឹក់ បចារេហត្វា ខេឃំ ក្ខន្លឹតន្តោ។ ឃនេច អឥេត្តា បចិន្ទំ ខេហាតិ, បដិក្កេហតន្តោ។ អត្ថបឃយ្យេន្តេ អឃតិ ហត្តនោតា អឥេយារចេន្តេត, ឃត្ត អត្ថបឃយ្យេន្តោ អត្តិ តត្ត ឥតត្វា បដិក្កេហតន្តោ ៗ ឃុក្លកេត្ត បតិតាវនេះ អបេតេត្វា ក្ខន្លឹតំ ចដ្ឋតិ។ ឃនេច អតិឃុលុមំ ខេហាតិ, ្ពបរិកេត្តេត ឃន្លិ អបេតេតន្តោ, បដិក្កេហត្វា ចា ក្ខន្លឹតន្តោ។ ឃាក់ ចា ឃ្នុមំ ចា ឃុខេតា ជខេបត្វា អាលុលេត្តាតំ កាឌកេតា ឞឃិតាតិ ្ពក្កត្វា បេត្ត បតត្តិ, បេត្តា បដិក្កេហតន្តោ។

្ពញ្ញន្តេត អាហរិត្វា ឥេត្តាតំ បជេយតរិ ្ពញ្ញន្តេតា ឥេឆា បេត្ត បតត្តិ, ឃុបតិតា, អកិហដត្តា ឥេារឃា តត្តិ។ ឃនេចបិ ចទ្រពេត កេត្ត អាកិរិឃយាខេត ចទ្រពេតា យឃិ ចា ឈារិកា ចា បតតិ, អកិហដត្តា ខេតចត្តិ ឥេារឃា។ អតត្តខ្សុ កិល្លខេតា ឌិឃ្យយាតំ បត្តខេតា ្ពប្បតិត្វា ឱ្ហតរឃ្យ បេត្ត បតតិ, ឃុបតិតំ បដិក្កិតខេច ហិ តំ ខេហាតិ។

ឃនេច ឌន្លូរិឃាឈាឌិ ឞារេលត្វា ឲពស្ស កិល្លខេតា ឥេត្តាតំ ឃាលខេតា ឞឃិតាតិ អន្លាឃ្យ បេត្ត បតត្តិ, បេត្តា បដិក្កេហតន្តោ។ ឃស្ស បត្តស្ស ្ពបរិ ឞារេលត្តិ, តឃ្យ បេត្ត បតិខេតឃុ ឌាឥាកាឃតាឃ អកិហដត្តា ឥេារឃា តត្តិ។ បិឃាឃឃ្យ ប្ញខេត្វា បត្តំ ឥេត្តិ, ្ពហេត្តា ខេហដ្ឋា កេហតុំ ត ឃេក្កាតិ, ឃុលចដ្ឋិយាបិ កេហតុំ ចដ្ឋតិ។ ឃនេច តឆាបិ ត ឃេក្កាតិ, អាឥារខេពត កហិបាខេន្តោ។

អាឃតឃាលិឃ បត្តំ កេហត្វា តិឃិខេន្តា កិល្លំ តិន្ជំ ឌូក្លខេត្តា ខេហាតិ, ខេតច អាហរិឃយាតំ ត ឌិឃ្យយាតំ ឌាតាតិ, អប្បដិក្កិតំ ខេហាតិ។ ឃនេច បត អាខេកាក់ ពត្វា តិឃិខេន្តា ខេហាតិ, ចដ្ឋតិ។ ឃនេចបិ ឥឃា ហខេត្តត អាឥារក់ យុន្លិត្វា បិឥេត ខេបល្លត្វា តិន្លាឃតិ, ចដ្ឋតិខេឃច។ បិឥេត អាឥារក់ អក្កឃិត្វា បដិក្កហត្ថស្ស បត ឌាកិទ្ធស្សបិ អតាឥរបដិក្កហណំ ខេហាតិ, តស្មា ត កាតន្តោ។ ខេពឌិ ឲចំ អាឥារខេពត បដិក្កហណំ កាឃបដិពទ្ធបដិពខេទ្ធត បដិក្កហណំ តាឃ ខេហាតិ, តស្មា ត ចដ្ឋតីតិ ចឥត្តិ។ តំ ខេតឃំ ចចតយត្តខេឃច។ អត្តខេតា បត ឃន្លាខេយ្យតំ កាឃបដិពទ្ធខេឃច ខេហាតិ។ កាឃឃំឃខេក្កបិ ខេចឃ តឃោ ឥឃ្សិខេតាច។ ឃេឃ្យ កិល្លស្ស ឌិឃ្យយាតំ បតតិ, តឃ្យ ឃាមំ កេហត្វា បរិក្ខន្លឹតំ ចដ្ឋតិ។ តត្រិឌំ ឃុត្តំ –

“អត្ថឌាតាឃិ, កិល្លខេច, ឃំ ឌិឃ្យយាតំ បតតិ, តំ ឃាមំ កេហត្វា បរិក្ខន្លឹតំ បរិក្ខុត្តំ តំ, កិល្លខេច, ឥាឃពេហី”តិ (ឆ្ញអច។ ១ល៏១)។

ឱ្ហឥេឞ្ហា បត ឃុត្តំ ខេឃ្យត្តំ។ តស្មា ឲចខេឃត្ត អឥិប្បាខេយា ខេចឌិតន្តោ – ឃំ ឌិឃ្យយាតំ ឥាឃពស្ស ហត្ថខេតា បរិកពឞ្ហត្វា ឃុន្លាឃ ចា ក្ខឃិយា បឥុឃិតិបណ្ណចត្តពេឌឃារកាឌីឃុ ចា បតតិ, តំ ឃាមំ កេហត្វា បរិក្ខន្លឹតំ ចដ្ឋតិ។ ឃំ បត ឃរេឌាឃ ក្ខឃិយា បតតិ, តំ នេះ បុន្លិត្វា ចា ខេារិត្វា ចា បដិក្កេហត្វា ចា បរិក្ខន្លឹតន្តោ។ ឃនេច បត បចដ្ឋត្តំ អន្លាឃ្យ កិល្លខេតា ឃត្តិក់ ពទ្ធតិ, ខេតត អាហរាខេបត្វាឃ្យ ចដ្ឋតិ។ ឃនេច តំ កិល្លំ ចឥតិ “ត្វំខេឃច ឈាឌា”តិ តឃ្យាបិ ឈាឌិតុំ ចដ្ឋតិ។ អតាឈខេត្តត បត ខេតត ត កេហតន្តោ។ អតាឈខេត្តតាបិ “ឱ្ហតរឃ្យ ឌឃ្យាឃី”តិ កេហតុំ ចដ្ឋតីតិ ក្ខរុន្លិឃំ ចុត្តំ។ ពស្មា បតេតំ ឱ្ហតរឃ្យ កិល្លខេតា កេហតុំ ត ចដ្ឋតីតិ? កាចតា អតត្ថន្លាតត្តា។ កាចតា ហិ “ឃាមំ កេហត្វា បរិក្ខន្លឹតុ”ន្តិ ចឥខេន្តេត ឃឃ្យេច តំ ឌិឃ្យយាតំ បតតិ, តឃ្យ អប្បដិក្កិតពាឃ្យិ តំ កេហត្វា បរិខេកាខេកា អត្ថន្លាខេតា។ “បរិក្ខុត្តំ តំ

កិញ្ចេច ឥាយទេកហឹ”តិ ចចទេត បទេត្ត បទេត្តកាការេចា ឌឹបិទេតា។ តស្មា អញ្ញាស្ស សាយំ កទេហត្វា បរិកុឌ្ឋិតុំ ត ចដ្ដតិ, តស្ស បត អាណត្តិយា ចដ្ដតីតិ អយំ កិទេទត្ត អធិប្បាទេយា។

យស្មា ច តំ អប្បដិក្កហិតពកត្តា អតុញ្ញាតំ, តស្មា យចាធិតំទេយច អតាយសិត្វា ទេកតធិ បិឥហិត្វា ធបិតំ ទុតិយធិចទេសបិ បរិកុឌ្ឋិតុំ ចដ្ដតិ, សត្ថិធិបច្ចយា អតាបត្តិ។ បដិក្កទេហត្វា បត បរិកុឌ្ឋិតត្ថា។ តំឌិចសំទេយច ហិ តស្ស សាយំ កទេហត្វា បរិទេភាទេកា អតុញ្ញាទេតា, ត តទេតា បទេត្តិ អយយ្បិ កិទេទត្ត អធិប្បាទេយា។

ត្តាឥាតិ អទេត្តាហារិកតទេយា ចុច្ចតិ – កុឌ្ឋត្តាតញ្ញាឥត្តា លិយ្យត្តិ, តលា លិយ្យត្តិ, បត្តស្ស ចទេណ្ណា លិយ្យតិ, សត្ថំ អទេត្តាហារិកំ។ យយ្បិ សត្តទេកត ជ្ជូអាឌឹសុ ចាលិទេតសុ យលំ បញ្ញាយតិ, ឧតំ តចសយដ្ឋិតំ តាយ បដិក្កទេហត្វា បរិកុឌ្ឋិតត្ថា។ សត្តកំ ទេឆាចិត្វា ចាលិទេតសុ យលំ ត បញ្ញាយតិ, ទេលិហកត្ថយត្តំ ទេហាតិ, តំ អទេត្តាហារិកំ។ យយ្បិ សត្តកំ កទេហត្វា បរិហទត្តិ, ទេតត ចាលិទេតបិ ឧទេសច តទេយា។ ត ហិ តំ បរិទេភាកត្តាយ បរិហទត្តីតិ។ យូលទេកសជ្ឈាឌឹតិ បិសត្តាតំ ចា ទេកាទេដ្ដត្តាតំ ចា តិសឥតិសឥទេបាតទ៌កាទុក្កលយុសលិឌឹតិ លិយ្យត្តិ, បរិហទណកចាឃិ តាទេបត្វា ទេកសជ្ឈត្តាយ តទេក្កា ចា លិទេទ ចា បក្លិបត្តិ, តត្ត តិលិកា បញ្ញាយតិ។ សត្តទេក ចុត្តសធិទេសាច ចិតិច្ចទេយា។ អាយកតក្កាឌឹសុ បត សយំ ត បក្លិបិតត្ថា។ បក្លិបតិ ទេច, សាយបិកទេតា ត យុច្ចតិ។

ទេឥទេច ចស្សទេត្ត បិណ្ឌាយ ចទេត្តស្ស សទឹទេតា ចា ឌឹចទេតា ចា កិលិទ៌ដ្ដាឥកំ បទេត្ត បតតិ, តំ បដិក្កទេហតត្ថា។ ទុក្លយុលិឌឹសុ កុឌ្ឋត្តស្ស បតិទេតបិ ឧទេសច តទេយា។ សទេច បត សត្តាហំ ចស្សទេត្ត ទេឥទេច សុត្ថិ ជ្ជឥកំ ទេហាតិ, អត្ថុទាកាសទេតា ចា បតតិ, ចដ្ដតិ។ សាយទេលាទស្ស ឌ្ឍឥតំ ទេឥទេត្តត តស្ស បត្តកតំ អច្ចុបទេត្តតេច ឥាតទេត្តា។ បទេត្តា ចាស្ស បដិក្កទេហតទេត្តា។ អប្បដិក្កហិទេត ឌ្ឍឥតំ លុបិត្វា បុត អត្តទេតា បទេត្ត ឌ្ឍឥតំ កណ្ឌត្តស្ស ជ្ជក្កហិតទេកា ទេហាតិ។

សទេច បត ឥាតុកាទេយា ហុត្វា “អាហទ សាយទេលាទ បត្តំ, ឌ្ឍឥតំ កណ្ឌា”តិ ចឥតិ, ត្តាតទេរា ច “អលំ យយ្ហ”ត្តិ បដិក្លិបតិ, បុត តទេចទេចតំ យយា បរិច្ចត្ត”ត្តិ ច ចុទេត្តបិ “ត យយំ្យាឧទេតតទេត្វា”តិ ចឥតិ។ សតក្លត្តុយ្បិ បរិច្ចដត្ត, យាច អត្តទេតា ហត្តកតំ បដិក្កហិតទេយច ទេហាតិ។

សទេច បត អាឆាទេក ធិតំ តិទេបទេក្លា “កណ្ឌា”តិ ចឥតិ, បុត បដិក្កទេហតត្ថា។ សាទេបទេក្លា អាឆាទេក បត្តំ ធទេបត្វា “ឧទេត្តា បូចំ ចា កត្តំ ចា កណ្ឌា”តិ សាយទេលាទំ ចឥតិ, សាយទេលាទេរា ហត្តំ ទេឆាចិត្វា សទេចបិ សតក្លត្តំ កទេហត្វា អត្តទេតា បត្តកតំ អច្ចុសទេត្តាច អត្តទេតា បទេត្ត បក្លិបតិ, បុត បដិក្កហណកិច្ចំ តត្ថិ។ យធិ បត អត្តទេតា បត្តកតំ ចុសិត្វា តទេតា កណ្ឌាតិ, សាយទេលាទសត្តទេកត សំសដ្ឋំ ទេហាតិ, បុត បដិក្កទេហតត្ថា។ ទេកធិ បត “សទេចបិ កយ្យាតំ លិឌ្ឋិត្វា តត្ត បតតិ, បុត បដិក្កទេហតត្ថា”ត្តិ ចឥត្តិ។ តំ “ឧកំ កត្តបិណ្ឌំ កណ្ឌា ឧកំ បូចំ កណ្ឌា ត្តាយស្ស កុឌ្ឋអបិណ្ឌស្ស ឧត្តកំ បទេឥសំ កណ្ឌា”តិ ឧចំ បរិច្ឆិត្វា ចុទេត្ត ទេចឌិតត្ថា។ ត្តាឆ បត បរិទេច្ឆទេកា តត្ថិ។ តស្មា យំ សាយទេលាទស្ស បទេត្ត បតតិ, តទេឥច បដិក្កហណំ ចិដហតិ។ ហត្តកតំ បត យាច សាយទេលាទេរា ចា “អល”ត្តិ ត ឌ្ឍទេយតិ, កិញ្ចិ ចា ត ចាទេតិ, តាច កិញ្ចិស្សច សត្តកំ, តស្មា បដិក្កហណំ ត ចិដហតិ។

សចេ អត្តនោ ចា កិច្ចំ ចា យាគុបចតកកាងតេ កោសជ្ជិ អត្តាយ ឍូតុំ បក្លិបតិ, “សាមណេរ, កាងតស្ស រូបរិ ហត្ថំ ករោហី”តិ វត្វា តស្ស ហត្ថេ បក្លិបិតព្ពំ, តស្ស ហត្ថតោ កាងតេ បតិតត្ថិញ្ញាក្យតិយតិចេស កាងតស្ស អកប្បិយកាចំ ត ករោតិ, បរិច្ឆិន្ទិត្វា៉ សចេ ទុចំ អកត្វា បក្លិបតិ, បត្តយិច កាងតំ តិទាយិសំ កត្វា បរិក្ខិត្តព្ពំ៉ ភាយកា យាគុកុដិ ឋបេត្វា គតា, តំ តេហសាមណេរា បដិក្កូលាបេត្វា ត សក្កោតិ, កិច្ច បត្តំ រូបតាយតិ, សាមណេរា គុដស្ស កិចំ បត្តស្ស មុខចក្ខិយំ ឋបេត្វា អាចេជ្ជតិ, បត្តគតា យាគុ បដិក្កហិតាច ហោតិ៉ អឆ ចា កិច្ច គូមិយំ ហត្ថំ ឋបេតិ, សាមណេរា បចេវត្វា តត្ថ អានោទេបតិ, ចវតិ៉ បូចបត្តិកត្តបត្តិវ្វឆ្តការាទីសុបិ ទុសេច តយោ៉

សចេ បដិក្កហល្ហបក់ ការំ ទេ្វ តយោ សាមណេរា ទេត្តិ, ទុកោត ចា ពលចតា រូក្ខិត្តំ ទេ្វ តយោ កិច្ច គណ្ហន្តិ, ចវតិ៉ មញ្ចស្ស ចា បីឋស្ស ចា បិទេឆ តេលឃដំ ចា ផាណិតឃដំ ចា តចតឹឃដំ ចា លគ្គន្តិ, កិច្ចស្ស មញ្ចេបិ បីឋេបិ តិសីទិតុំ ចវតិ៉ រូក្កហិតក់ តាយ ត ហោតិ៉

តាកទន្តកេ ចា អក្កសកេ ចា ទេ្វ តេលឃដេ លគ្គិតា ហោន្តិ, រូបរិ បដិក្កហិតកោ ហេដ្ឋា អប្បដិក្កហិតកោ, រូបរិមំ គហេត្វា ចវតិ៉ ហេដ្ឋា បដិក្កហិតកោ រូបរិ អប្បដិក្កហិតកោ, រូបរិមំ គហេត្វា ឪតរំ គណ្ហតា រូបរិមោ រូក្កហិតកោ ហោតិ៉ ហេដ្ឋាមេញ្ញ អប្បដិក្កហិតកំ តេលធាលកំ ហោតិ, តំ ចេ សមុជ្ជន្តោ សមុញ្ញាតិយា ឃដេតិ, រូក្កហិតកំ ត ហោតិ៉ បដិក្កហិតកំ គណ្ហិស្សាមីតិ អប្បដិក្កហិតកំ គហេត្វា ពាត្វា បុត ឋបេតិ, រូក្កហិតកំ ត ហោតិ៉ ពាហិ តឹហរិត្វា សញ្ញាតាតិ, ពាហិ អដ្ឋបេត្វា ហរិត្វា តត្ថេច ឋបេតព្ពំ, តត្ថិ ទោសោ៉ សចេ បត ប្ញុព្ព ចិចរិត្វា ឋបិតំ ត បិទហិតព្ពំ; យថា ប្ញុព្ព ឋិតំ តថេច ឋបេតព្ពំ៉ សចេ ពាហិ ឋបេតិ, បុត ត លុបិតព្ពំ៉

ហេដ្ឋាបិសាទំ ឍូទោហន្តោ តិស្សាលិមញ្ញេសញ្ញាតាតិ, អតោកាសត្វា រូក្ខំ ចា អធោ ចា ហរិត្វា ឋបេតព្ពំ៉ បដិក្កហិតកេ តេលិឌិមិញ្ញា គណ្ហកំ រូដ្ឋេតិ, សិក្កិចេចរាឌិមិញ្ញាឃតន្ទុល្ហិ, តំសមុដ្ឋាតមេច តាមេតំ, បុត បដិក្កហណកិច្ចំ តត្ថិ៉

តាលំ ចា តាឡាក្កេកេទំ ចា អារុឡ្ហោ ហោ ឃោទេត្តត ផលបិណ្ឌិ ឍូតាទេត្វា រូបរិ ឋិតោច គណ្ហាតិ ចទតិ, ត គហេតព្ពំ៉ សចេ អត្តោ គូមិយំ ឋិតោ ហោត្តុបិសកេ គហេត្វា រូក្ខិបិត្វា ទេតិ, ចវតិ៉ សផលំ មហាសាខំ កប្បិយំ ការេត្វា បដិក្កណ្ហាតិ, ផលានិ បដិក្កហិតាតេច ហោន្តិ, យថាសុខំ បរិក្ខិត្តំ ចវតិ៉

អត្តោចតិយំ ឋត្វា ចតិ លិត្តិត្វា រុក្ខំ ចា តិឡ្ហសកំ ចា ទេត្តិ, ហត្ថបិសេ សតិ ចវតិ៉ ចតិទល្ហកោសុ អប្បហរិត្វា តិក្កតំ គណ្ហន្តស្ស ចវតិ៉ បហរិត្វា តិក្កតោ អដ្ឋកធាសុ ទោសោ ត ទស្សិតោ៉ មយំ បត មំ ឋាតំ បហដំ, តតោ សមំបតិតមេច ហោតីតិ តក្កយាម៉ តស្មិំមេវ អដ្ឋត្វា គន្ធេត្ត មុញ្ចតិ, សុក្កឃាតតោ បចេវត្វា ពាហិបតិតកណ្ឌំ ចិយ៉ ចតិ ចា បិកាទំ ចា លញ្ញាបេត្វា ទេត្តិ, សចេ បត ត បុទ្ធលោ បិកាទោ, អត្តាបិកាទេ ច ពាហិបិកាទេ ច ឋិតស្ស ហត្ថបិសោ បហោតិ, ហត្ថសមប្បិ រុក្ខំ គត្វា សមុត្តំ គហេតុំ ចវតិ៉

កិច្ច កិលិតំ សាមណេរំ លខេត្ត ចហតិ, សោ ផលិផលំ ឋិត្វា គហេត្វា លខេត្ត តិសិតោ្ហច ទេតិ, ចវតិ៉ អបទោ កិច្ច ចហន្តោ លខេត្ត តិសិត្តស្ស

ភិក្ខុនោ ទេតិ, វដ្ដតិយេវ។

ភិក្ខុ ផលិនិំ សាខំ ឆាយត្ថាយ គហេត្វា គច្ឆតិ, ផលានិ ខាទិតុំ ចិត្តេ ឧប្បន្នេ បដិគ្គហាបេត្វា ខាទិតុំ វដ្ដតិ។ មច្ឆិកាវារណត្ថំ កប្បិយំ ការេត្វា បដិគ្គណ្ហាតិ, ខាទិតុកាមោ ចេ ហោតិ, មូលបដិគ្គហណមេវ វដ្ដតិ, ខាទន្តស្ស នត្ថិ ទោសោ។

ភិក្ខុ បដិគ្គហណារហំ ភណ្ឌំ មនុស្សានំ យានកេ ឋបេត្វា មគ្គំ គច្ឆតិ, យានំ កទ្ទមេ លគ្គតិ, ទហរោ ចក្កំ គហេត្វា ឧក្ខិបតិ, វដ្ដតិ, ឧគ្គហិតកំ នាម ន ហោតិ។ នាវាយ ឋបេត្វា នាវំ អរិត្តេន វា បាជេតិ, ហត្ថេន វា គណ្ហតិ, វដ្ដតិ។ ឧឡុម្បេបិ ឯសេវ នយោ។ ចាដិយំ កុណ្ឌកេ វា ឋបេត្វាបិ តំ អនុបសម្បន្នេន គាហាបេត្វា អនុបសម្បន្នំ ពាហាយំ គហេត្វា តរិតុំ វដ្ដតិ។ តស្មិម្បិ អសតិ អនុបសម្បន្នំ គាហាបេត្វា តំ ពាហាយំ គហេត្វា តរិតុំ វដ្ដតិ។

ឧបាសកា គមិកភិក្ខូនំ បាថេយ្យតណ្ឌុលេ ទេន្តិ។ សាមណេរា ភិក្ខូនំ តណ្ឌុលេ គហេត្វា អត្តនោ តណ្ឌុលេ គហេតុំ ន សក្កោន្តិ, ភិក្ខូ តេសំ តណ្ឌុលេ គណ្ហន្តិ។ សាមណេរា អត្តនោ គហិតតណ្ឌុលេសុ ខីណេសុ ថេរេហិ តណ្ឌុលេហិ យាគុំ បចិត្វា សព្ពេសំ បត្តានិ បដិបាដិយា ឋបេត្វា យាគុំ អាកិរន្តិ។ បណ្ឌិតោ សាមណេរោ អត្តនោ បត្តំ គហេត្វា ថេរស្ស ទេតិ, ថេរស្ស បត្តំ អនុថេរស្សាតិ ឯវំ សព្ពានិ បរិវត្តេតិ, សព្ពេហិ សាមណេរស្ស សន្តកំ ភុត្តំ ហោតិ, វដ្ដតិ។

សចេបិ សាមណេរោ អបណ្ឌិតោ ហោតិ, អត្តនោ បត្តេ យាគុំ សយមេវ បាតុំ អារភតិ, “អាវុសោ តុយ្ហំ យាគុំ មយ្ហំ ទេហី”តិ ឯវំ ថេរេហិ បដិបាដិយា យាចិត្វាបិ បិវិតុំ វដ្ដតិ, សព្ពេហិ សាមណេរស្ស សន្តកមេវ ភុត្តំ ហោតិ, នេវ ឧគ្គហិតបច្ចយា ន សន្និធិបច្ចយា វជ្ជំ ផុសន្តិ។ ឯត្ថ បន មាតាបិតូនំ តេលាទីនិ ឆាយាទីនំ អត្ថាយ សាខាទីនិ ច ហរន្តានំ ឥមេសញ្ច វិសេសោ ន ទិស្សតិ។ តស្មា ការណំ ឧបបរិក្ខិតព្ពំ។

សាមណេរា ភត្តំ បចិតុកាមា តណ្ឌុលេ ធោវិត្វា និច្ឆារេតុំ ន សក្កោន្តិ។ ភិក្ខុនា តណ្ឌុលេ ច ភាជនញ្ច បដិគ្គហេត្វា តណ្ឌុលេ ធោវិត្វា និច្ឆារេត្វា ភាជនំ ឧទ្ធនំ អារោបេតព្ពំ, អគ្គិ ន កាតព្ពោ, បក្កកាលេ វិវរិត្វា បក្កភាវោ ជានិតព្ពោ។ សចេ ទុប្បក្កំ ហោតិ, បាកត្ថាយ បិទហិតុំ ន វដ្ដតិ។ រជស្ស វា ឆារិកាយ វា អបតនត្ថាយ វដ្ដតិ, បក្កកាលេ អារោបេតុម្បិ ឱតារេតុម្បិ វដ្ដតិ, បុន បដិគ្គហណកិច្ចំ នត្ថិ។

សាមណេរា បដិពលា បចិតុំ, ខណោ បនស្ស នត្ថិ, កិញ្ចិ កត្តុកាមោ។ ភិក្ខុនា សតណ្ឌុលោទកភាជនំ បដិគ្គហេត្វា ឧទ្ធនំ អារោបេត្វា អគ្គិំ ជាលេត្វា គច្ឆាហីតិ វត្តព្ពោ។ តតោ បរំ បុរិមនយេនេវ សព្ពំ កាតុំ វដ្ដតិ។

ភិក្ខុ យាគុអត្ថាយ សុទ្ធំ ភាជនំ អារោបេត្វា ឧទកំ តាបេតិ, វដ្ដតិ។ តត្ត ឧទកេ សាមណេរា តណ្ឌុលេ បក្ខិបតិ, តតោ បដ្ឋាយ ភិក្ខុនា

អគ្គិ ន កាតព្វោ។ បក្កយាគុំ បដិគ្គហេត្វា បាតុំ វដ្ដតិ។

សាមណេរោ យាគុំ បចតិ, ហត្ថកុក្កុច្ចកោ ភិក្ខុ កីឡន្តោ ភាជនំ អាមសតិ, បិធានំ អាមសតិ, ឧទ្ធនំ ផេណំ ឆិន្ទិត្វា ហរតិ, តស្សេវ បាតុំ ន វដ្ដតិ, ទុរុបចិណ្ណំ នាម ហោតិ។ សចេ បន ទព្វិំ វា ឧឡុង្កំ វា គហេត្វា អនុក្ខិបន្តោ អាលុឡេតិ, សព្ពំ ន វដ្ដតិ, សាមបាកញ្ចេវ ហោតិ ទុរុបចិណ្ណញ្ច។ សចេ ឧក្ខិបតិ, ឧគ្គហិតកម្បិ ហោតិ។

ភិក្ខុនា បិណ្ឌាយ ចរិត្វា អាធារកេ បត្តោ ឋបិតោ ហោតិ, តត្រ ចេ អញ្ញោ លោលភិក្ខុ កីឡន្តោ បត្តំ អាមសតិ, បត្តបិធានំ អាមសតិ, តស្សេវ តតោ លទ្ធំ ភត្តំ ន វដ្ដតិ។ សចេ បន បត្តំ ឧក្ខិបិត្វា ឋបេតិ, សព្ពំ ន វដ្ដតិ។ តត្ថជាតកផលានិ សាខាយ វា វល្លិយា វា គហេត្វា ចាលេតិ, តស្សេវ តតោ លទ្ធំ ផលំ ន វដ្ដតិ, ទុរុបចិណ្ណទុក្កដញ្ច អាបជ្ជតិ។ ផលរុក្ខំ បន អបស្សយិតុំ វា តត្ថ កណ្ដកេ វា ពន្ធិតុំ វដ្ដតិ, ទុរុបចិណ្ណំ ន ហោតីតិ មហាបច្ចរិយំ វុត្តំ។

អរញ្ញេ បតិតំ បន អម្ពផលាទិំ ទិស្វា សាមណេរស្ស ទស្សាមីតិ អាហរិត្វា ទាតុំ វដ្ដតិ។ សីហវិឃាសាទិំ ទិស្វាបិ សាមណេរស្ស ទស្សាមីតិ បដិគ្គហេត្វា វា អប្បដិគ្គហេត្វា វា អាហរិត្វា ទាតុំ វដ្ដតិ។ សចេ បន សក្កោតិ វិតក្កំ សោធេតុំ, តតោ លទ្ធំ ខាទិតុម្បិ វដ្ដតិ, នេវ អាមកមំសបដិគ្គហណបច្ចយា ន ឧគ្គហិតកបច្ចយា វជ្ជំ ផុសតិ។

មាតាបិតូនំ អត្ថាយ តេលាទីនិ គហេត្វា គច្ឆតោ អន្តរាមគ្គេ ព្យាធិ ឧប្បជ្ជតិ, តតោ យំ ឥច្ឆតិ, តំ បដិគ្គហេត្វា បរិភុញ្ជិតុំ វដ្ដតិ។ សចេ បន មូលេបិ បដិគ្គហិតំ ហោតិ, បុន បដិគ្គហណកិច្ចំ នត្ថិ។ មាតាបិតូនំ តណ្ឌុលេ អាហរិត្វា ទេតិ, តេ តតោយេវ យាគុអាទីនិ សម្បាទេត្វា តស្ស ទេន្តិ, វដ្ដតិ សន្និធិបច្ចយា វា ឧគ្គហិតកបច្ចយា វា ទោសោ នត្ថិ។

ភិក្ខុ បិទហិត្វា ឧទកំ តាបេតិ, យាវ បរិក្ខយា បរិភុញ្ជិតុំ វដ្ដតិ។ សចេ បនេត្ថ ឆារិកា បតតិ, បដិគ្គហេតព្វំ។ ទីឃសណ្ឌាសេន ថាលកំ គហេត្វា តេលំ បចន្តស្ស ឆារិកា បតតិ, ហត្ថេន អមុញ្ចន្តេនេវ បចិត្វា ឱតារេត្វា បដិគ្គហេតព្វំ។ សចេ អង្គារាបិ ទារូនិ វា បដិគ្គហេត្វា ឋបិតានិ, មូលបដិគ្គហណមេវ វដ្ដតិ។

ភិក្ខុ ឧច្ឆុំ ខាទតិ, សាមណេរោ “មយ្ហម្បិ ទេថា”តិ វទតិ។ “ឆិន្ទិត្វា គណ្ហា”តិ វុត្តោ គណ្ហាតិ, អវសេសេ បុន បដិគ្គហណកិច្ចំ នត្ថិ។ គុឡបិណ្ឌំ ខាទន្តស្សាបិ ឯសេវ នយោ។ វុត្តាការេន ឆិន្ទិត្វា គហិតាវសេសញ្ហិ អជហិតបដិគ្គហណមេវ ហោតិ។

ភិក្ខុ គុឡំ ភាជេន្តោ បដិគ្គហេត្វា កោដ្ឋាសេ ករោតិ, ភិក្ខូបិ សាមណេរាបិ អាគន្ត្វា ឯកគហណេនេវ ឯកមេកំ កោដ្ឋាសំ គណ្ហន្តិ, គហិតាវសេសំ បដិគ្គហិតមេវ ហោតិ។ សចេ លោលសាមណេរោ គណ្ហិត្វា គណ្ហិត្វា បុន ឋបេតិ, តស្ស គហិតាវសេសំ អប្បដិគ្គហិតកំ ហោតិ។

ភិក្ខុ ស្វយចង្កិ បដិគ្គហេត្វា ស្វយំ បិចតិ, យុតញ្ញា កណ្ឌោ ច យតោសិលិយ លិត្វា ចិយ ហោតិ, ឃាចកាលិកំ ភុញ្ជិតុំ ចដ្ដតិ, ឃាចកាលិកោត ឃាចឌីចិកល៉ំសក្កេ ចោសោ តត្ថិ៍

បត្តំ ចា ទេដតំ ចា បចត្តស្ស កណ្ហគាសយុតព្ភីតិ្ហ ស្វយោ បចិសតិ, ញ្ញាឌិបច្ចយា បុបៀ ចា ថលំ ចា ង្គបសិដ្ឋតិ, អធ្ឌោហារិកត្វា ចង្ដតិ៍ កត្យុកោទោ តាលុំ អាហច្ច អត្តោយេច បចិសតិ, អចិសឃត្វា ចង្ដតិ៍ យុត់ បចិដ្ចំ បត អជ្ឈោហរតោ ចិកាលេ អាបត្តិ៍ ឥត្តត្តទេ លក្កស្ស អាយិសស្ស ទសោ បចិសតិ, អាបត្តិយេច៍ សចេ ឃុលុំ អាយិសំ ហោតិ, ទសោ ត បញ្ញាឃតិ, អធ្ឌោហារិកបក្ខិ កដតិ៍

ង្គបកដ្ចេ កាលេ តិទុងកង្គោត កត្តំ ភុញ្ជិត្វា កក្កាទេត្វា ចេ្ហ តយោ ពេចចិអបិណ្ហោ ឋិតេត្វា ង្គងកង្គាតំ ពត្តុ យុត់ ចិក្កាលេតញ្ញា៍ បដិគ្គហេត្វា ធបិតសិក្តិចេទាឌីតំ អក្ខុទោ តិក្ខុយត្តិ, បុត បដិគ្គហហាកិច្ចំ តត្តិ៍ លេពោ អសតិ សយុថ្គោឪកោត លេហាកិច្ចំ កាតុំ ចង្ដតិ៍ បដិគ្គហេត្វា ធបិតំ លេពោលាឪកំ លេហំ ហោតិ, លេហំ ចា ង្គឪកំ ហោតិ, ទសោ ចា ថាហិតំ ហោតិ, ថាហិតំ ចា ទសោ ហោតិ, មូលបដិគ្គហហាយេច ចង្ដតិ៍ ហិយកទកា ង្គឪកាកាតិកា ទុច៍ បទិហារិកោត កតកដ្ចិតា ង្គឪកំ បសាឥត្តិ, តំ អធ្ឌោហារិកំ, អាយិសេត សង្គិ ចង្ដតិ៍ អាយិសកាតិកោហិ កបិតុថលិឌីហិ បសាឌិតំ បុទេភត្តុយេច ចង្ដតិ៍

ឋេបិក្ខុទលីអាឌីស្វ ង្គឪកំ ខាហលំ ហោតិ, ចង្ដតិ៍ សចេ បត យុទេ ច ហទេ្ទ ច លក្កតិ, ត ចង្ដតិ, បដិគ្គហេត្វា បទិភុញ្ជិតព្វំ៍ ពេចត្តស្វ កសិតង្គោត ខាហលំ ង្គឪកំ ហោតិ, បដិគ្គហេតញ្ញា៍ សចេ សក្តិត្វា កក្ខទាឌីតិ បចិសិត្វា តឌិ ប្តូទេតិ, ចង្ដតិ៍ កក្បុធសោឃ្លោឧយោ ហោត្តិ, ទុក្ខុតា បតិតេហិ បុបេ្យហិ សឡោត្តោឧកា, សចេ បុប្បទេសោ ត បញ្ញាឃតិ, បដិគ្គហហាកិច្ចំ តត្តិ៍ បទិត្តំ ង្គឪកំ ហោតិ, ទសោ បញ្ញាឃតិ, បដិគ្គហេតព្វំ៍ បត្តតកត្តទាឌីស្វ កាញ្ញអចល្ហបល្ហឃឡោទិត្តាឧកោបិ ទុសេច តយោ៍

បិតឹឃឈេដេ សទេល្យកាតិ ចា សចល្លឹទាតិ ចា បុប្បាតិ បក្ខិត្តាតិ ហោត្តិ, បដិគ្គហេតព្វំ៍ បុប្បាតិ ចា បដិគ្គហេត្វា បក្ខិបិតព្វាតិ៍ ឋិដេលិចយ្យកយល្លិកា បក្ខិត្តា ហោត្តិ , ចាសយត្តុំ តិដ្ចតិ តំ អធ្ឌោហារិកំ, ឥតិឃឌិចសេបិ អាយិសេត សង្គិ ចង្ដតិ៍ ភិក្ខុតា ធបិតបុប្បចាសិតកបិតឹឃតោ សាយលោទោ បិតឹឃំ កហេត្វា បឹតាចសេសំ តេត្វេច អាកិទតិ, បដិគ្គហេតព្វំ៍ បក្យុសទាឌីស្វ ង្គឪកំ សត្តុទិត្វា ឌិតំ បុប្បទេលុំ ឈេដេត ចិក្ខុគ្គុត្វា ង្គឪកំ កហេតុំ ចង្ដតិ៍ កបៀឃំ កាទាបេត្វា បដិគ្គហេត្វា ធបិតំ ឥត្តកដ្ចំ ហោតិ, សចេ តស្ស ទសំ បិចិត្យកាយោ, មូលបដិគ្គហហាយេច ចង្ដតិ៍ អប្បដិគ្គហេត្វា ធបិតំ បដិគ្គហេតព្វំ៍ អឌាតត្តស្ស ទសេ បចិដ្ចេបិ អាបត្តិយេច៍ អចិត្តកត្យាឪដំ សិក្ខាបដំ៍

យហាក្ខតេស្វ កិំ ចង្ដតិ, កិំ ត ចង្ដតីតិ? លិទំ តាច ចង្ដតិ, កបៀឃយំសលិទំ ចា អកបៀឃយំសលិទំ ចា ហោតុ, បិចត្តស្ស អតាបត្តិ៍ អស្សុ ពេចញ្ញា សិដ្ឋាហិកា យត្តុំ កាទិសំ សេយំផត្តុយលំ អក្ខិក្ខុធកោ កណ្ហក្ខុធកោ សទិទេ ង្គដ្ចិតលេហាត្តិ ខ្ពឌំ សត្តា ចង្ដតិ៍ ឃំ បតេត្វ ធាតតោ ធចិត្វា បទេ្ទ ចា ហទេ្ទ ចា បតតិ, តំ បដិគ្គហេតព្វំ៍ អក្កលក្កុ បដិគ្គហិតកាយេច៍ ង្គលុំបិឃាសំ ភុញ្ជាត្តស្ស សេងោ អក្កុលិអត្យុសាទេត

ឲកាឥនេ្ឋាច ហុត្វា បិយារេន សត្ថិដ្ឋតិ, បិណ្ឌាយ ចរ ធនត្តស្ស ហត្ថតោ បត្តស្ស ឫលចដ្ឋិតោ ចរ បត្តតលំ ឰនេរាហតិ, ឲត្ត បដិក្កហណតិឆ្នំ តត្តិ៍ ឈរាយយហាក្ខតេស្ ឰត្ថំ តាយ ត ចដ្ឋតីតិ តត្តិ, ដ្ឋញ្ញាបិតំ បត ត ចដ្ឋតិ៍ ស្ដញ្ញាបិតំ យត្ស្សដ្ឋិយ្យិ ទ្ឋណ្ហ កត្វា លេហេ ដ្ឋបតេត្វា ចដ្ឋតិ៍

ចត្វារិ យហាចិកដ្ឋាតិ អសតិ កប្បិយការេក ឈាយយ្យិ ករេហត្វា បរិក្ខិត្វា ចដ្ឋតិ៍ ឲត្ត ច ដ្ឋត្ថេចាបិ អសយេត្វាបិ កប្បិយការេកា អសត្ថបេក្ខេយេច តិដ្ឋតិ៍ ឲារិកាយ អសតិ ស្ក្ខតារុំ ឈរាបេត្វា ឲារិកា ករេហតត្ថា៍ ស្ក្ខតារុំ អសតិ អលូតារុំ ទ្ក្ខតោ លិត្តិត្វាបិ កាត្វា ចដ្ឋតិ៍ ឰត្ថំ បត ចត្ថត្តិឈយ្យិ យហាចិកដ្ឋំ ការេលិឌស្ស តាយ សប្បដ្ឋក្ខលោយេច ចដ្ឋតិ៍ សេសេយេត្វ ដ្ឋត្វាតយេច៍

ឲត្ថអករេលិយសមុដ្ឋាត៌ – កាយតោ ច កាយចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ, កិរិយំ, នោសញ្ញាចិយោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, តិចិត្តំ , តិវេចនត្តិ៍

ចត្តបេតសិក្ខាបចំ ចសមំ៍

សមេត្វា ចណ្ណតាក្ខេយត កោជតចេក្កា ចត្ថេត្វា៍

៥៍ អនេលកចក្កា

១៍ អនេលកសិក្ខាបចចណ្ណតា

១៩៥៍ អនេលកចក្កស្ស ៥ បឋមសិក្ខាបចេ – បរិវេចសត្តិ បរិចិសតដ្ឋាត៌ បរិត្តាជកសមាបន្នោតិ បត្តជ្ជំ សមាបន្នោ៍ ចេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្សាតិ សមតិត្តិកំ យាក្សត្តិ ឲកបេយារេក ចេតិ, ឲកំ បាចិត្តិយំ៍ អចត្ថិត្តិត្វា អចត្ថិត្តិត្វា ចេតិ, បយោរេក បយោរេក បាចិត្តិយំ៍ ឲសេច តយោ ឰចកត្តាដឹស្ ៍ តិត្តិយេ អតិត្តិយសត្ថាតិ យាតា ចរ បិតា ចរ តិត្តិយេស្ បត្តជតិ, តោសំ យាតាបិត្សត្ថាយ ចេត្តស្សាបិ បាចិត្តិយមេច ហោតិ៍ ដាបេតីតិ អត្តសយ្យត្តេត ដាបេតិ៍

១សិ១៍ដ្ឋបតិក្ខិបិត្វា ចេតីតិ តចាន្តេប កាជតេ ផេបេត្វា តំ កាជតំ តោសំ សត្តិកេ ក្ខយិយំ តិក្ខិបិត្វា ចេតិ, តោសំ ចរ កាជតំ តិក្ខិបិបេត្វា តត្វ ចេតិ, បត្តំ អាផារេក ចរ ក្ខយិយំ ចរ ផេបេត្វាបិ "ឰតោ កណ្ហចរ"តិ ចត្តំ ចដ្ឋតិ៍ សចេ តិត្តិយោ ចតិ "យយ្ហំតាយ ឰត្ថំ សត្តកំ, ឰតយ ត អាកិរថា"តិ អាកិរិតត្តិ៍ តស្ស សត្តកត្វា សហត្វា ដាត់ តាយ ត ហោតិ៍ សេសេយេត្វ ដ្ឋត្វាតយេច៍

ឲត្ថអករេលិយសមុដ្ឋាត៌ – កិរិយំ, នោសញ្ញាចិយោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេចនត្តិ៍

ᩋᨧᩮᩃᨠᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᨷᨮᨾᩴ᪨

᪒᪨ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪒᪔᪒᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮ – ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶᩮᨷᩦᨲᩥ ᩋᩣᩈᨶᩈᩣᩃᩣᨿᨾ᩠ᨷᩥ᪨ ᨽᨲ᩠ᨲᩅᩥᩔᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᨲ᩠ᨲᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᨶ ᩈᨾ᩠ᨽᩮᩣᩈᩦᨲᩥ ᨶ ᨷᩣᨷᩩᨱᩥ᪨

᪒᪔᪓᪨ ᩋᨶᩣᨧᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᩅᩈᩮᩈᩴ ᨠᩣᨿᩅᨧᩦᨴ᩠ᩅᩣᩁᩅᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩴ᪨ ᨴᩔᨶᩪᨷᨧᩣᩁᩴ ᩅᩣ ᩈᩅᨶᩪᨷᨧᩣᩁᩴ ᩅᩣ ᩅᩥᨩᩉᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨿᨴᩥ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩅᩣ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᩥ; ᨿᩮᩣ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᩥᨲᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᩅᩥᨩᩉᨲᩥ, ᨲᩔ ᨧ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᨶ ᩅᩥᨩᩉᨶ᩠ᨲᩮᨷᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨮᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨮᩥᨲᩔᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᩮᩣ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᩥ, ᨲᩔᩮᩅᩣᨿᩴ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨧᩮ ᩏᨷᨧᩣᩁᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮ ᩑᨠᩮᩣ ᨷᩣᨴᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᨷᩣᨴᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨴᩔᨶᩪᨷᨧᩣᩁᩔ ᩋᨻ᩠ᨽᩮᩣᨠᩣᩈᩮ ᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈᩉᨲ᩠ᨳᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩴ, ᨲᨳᩣ ᩈᩅᨶᩪᨷᨧᩣᩁᩔ᪨ ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣ ᨠᩩᨭ᩠ᨭᨴ᩠ᩅᩣᩁᨷᩣᨠᩣᩁᩣᨴᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮᩉᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩥᨲᨽᩣᩅᩮᩣ ᨴᩔᨶᩪᨷᨧᩣᩁᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᩣ, ᨲᩔ ᩅᩈᩮᨶ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᨾᨶᩣᨧᩣᩁᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪒᪔᪔᪨ ᨠᩃᩥᩈᩣᩈᨶᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨷᩮᨲᩦᨲᩥ “ᨠᩃᩦ”ᨲᩥ ᨠᩮᩣᨵᩮᩣ; ᨲᩔ ᩈᩣᩈᨶᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨷᩮᨲᩥ; ᨠᩮᩣᨵᩔ ᩋᩣᨱᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨷᩮᨲᩥ; ᨠᩮᩣᨵᩅᩈᩮᨶ ᨮᩣᨶᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩣᨴᩦᩈᩩ ᨴᩮᩣᩈᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᨷᩔᨳ ᨽᩮᩣ ᩍᨾᩔ ᨮᩣᨶᩴ, ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩴ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩥᨲᩴ ᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩥᨲᩴ ᨡᩣᨱᩩᨠᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ, ᩈᩩᨶᨡᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨶᩥᩈᩦᨴᨲᩥ, ᨾᨠ᩠ᨠᨭᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩍᨲᩮᩣ ᨧᩥᨲᩮᩣ ᨧ ᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩦ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᨾᨶᩣᨷᩅᨧᨶᩴ ᩅᨴᨲᩥ “ᩋᨷ᩠ᨷᩮᩅ ᨶᩣᨾ ᩍᨾᩥᨶᩣᨷᩥ ᩏᨠ᩠ᨠᨱ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨷᨠ᩠ᨠᨾᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ᪨

ᨲᩥᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ – ᨠᩣᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩣᨧᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨠᩣᨿᩅᩣᨧᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨧ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᩃᩮᩣᨠᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩥᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨

᪓᪨ ᩈᨽᩮᩣᨩᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪒᪔᪙᪨ ᨲᨲᩥᨿᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮ – ᩈᨿᨶᩥᨿᨥᩁᩮᨲᩥ ᩈᨿᨶᩥᨿᨥᩁᩮ᪨ ᨿᨲᩮᩣ ᩋᨿ᩠ᨿᩔ ᨡᩥᨯ᩠ᨯᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨡᩥᨯ᩠ᨯᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣ, ᨿᩴ ᩋᩣᨣᨲᩮᨶ ᩃᨴ᩠ᨵᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᩴ ᩃᨴ᩠ᨵᩴ; ᨠᨶ᩠ᨳᨵᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ᪨ ᨷᩁᩥᨿᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣᨲᩥ ᩁᩣᨣᨷᩁᩥᨿᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ; ᨾᩮᨳᩩᨶᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪒᪕᪐᪨ ᩈᩉ ᩏᨽᩮᩣᩉᩥ ᨩᨶᩮᩉᩦᨲᩥ ᩈᨽᩮᩣᨩᨶᩴ; ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨽᩮᩣᨩᨶᩮ᪨ ᩋᨳ ᩅᩣ ᩈᨽᩮᩣᨩᨶᩮᨲᩥ ᩈᨽᩮᩣᨣᩮ᪨ ᩁᩣᨣᨷᩁᩥᨿᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩔ ᩉᩥ ᨷᩩᩁᩥᩈᩔ ᩍᨲ᩠ᨳᩦ

ᨽᩮᩣᨣᩮᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᨧ ᨸᩩᩁᩥᩈᩔ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅᩔ ᨸᨴᨽᩣᨩᨶᩮ – “ᩍᨲ᩠ᨳᩦ ᨧᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨧᩤ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨾᩉᩃ᩠ᩃᨠᩮ ᨥᩁᩮᨲᩥ ᨾᩉᩃ᩠ᩃᨠᩮ ᩈᨿᨶᩥᨥᩁᩮ᪨ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩈᩘᨥᩣᨭᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩴ ᩅᩥᨩᩉᩥᨲ᩠ᩅᩤᨲᩥ ᨲᩔ ᩈᨿᨶᩥᨥᩁᩮ ᨣᨻ᩠ᨽᩔ ᨿᩮᩣ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩈᩘᨥᩣᨭᩮᩣ, ᨲᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩴ ᩅᩥᨩᩉᩥᨲ᩠ᩅᩤ; ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩈᨿᨶᩔ ᩋᩣᩈᨶ᩠ᨶᩮ ᨮᩣᨶᩮ ᨶᩥᩈᩦᨴᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨷᩤᩉᩥᩈᨻ᩠ᨻᩣ ᩈᨿᨶᩥᨥᩁᩴ ᨾᩉᩣᨧᨲᩩᩔᩣᩃᩣᨴᩦᩈᩩ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᩅᩴᩈᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩤᨲᩥ ᩍᨾᩥᨠᩣ ᨾᨩ᩠ᨫᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩤ ᨿᨳᩣ ᩅᩤ ᨲᨳᩣ ᩅᩤ ᨠᨲᩔ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᩔ ᩈᨿᨶᩥᨥᩁᩔ ᨾᨩ᩠ᨫᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩤ᪨ ᩈᩮᩈᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ᪨

ᨸᨮᨾᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ – ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᩃᩮᩣᨠᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨴ᩠ᩅᩥᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩈᨽᩮᩣᨩᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᨲᨲᩥᨿᩴ᪨

᪑᪕᪒᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨸᨬ᩠ᨧᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮᩈᩩ ᨿᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᩥᨿᩣ, ᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩋᨶᩥᨿᨲᨴ᩠ᩅᨿᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ᪨ ᨿᨳᩣ ᨧ ᩈᨽᩮᩣᨩᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ , ᩑᩅᨾᩥᨾᩣᨶᩥᨸᩥ ᨸᨮᨾᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩮᩅᩣᨲᩥ᪨

ᩁᩉᩮᩣᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ, ᩁᩉᩮᩣᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩴ᪨

᪖᪨ ᨧᩣᩁᩥᨲ᩠ᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪕᪓᪨ ᩃᨭ᩠ᨮᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮ – ᨽᩮᩣᨩᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨲᩴ ᨠᩥᩁ ᨠᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩉᨭᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩤ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨾ᩠ᩉᩥ ᩋᨽᩥᩉᨭᩮ ᨸᨶ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ, ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩅᩤᨧᩤ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪑᪕᪔᪨ ᨲᩮᨶ ᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩣᨲᩥ ᨬᩣᨲᩴ ᨸᨶ ᨽᨲ᩠ᨲ ᨠᩩᩃᩔ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉ᪨ ᨿᨴᩥ “ᨽᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᩋᨽᨶ᩠ᨲᩤ”ᨲᩥ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ, ᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᨸᩈᩣᨴᨬ᩠ᨬᨳᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩥᨿᩣ᪨ ᩅᩥᩔᩣᩈᩥᨿᨲ᩠ᩅᩤᨲᩥ ᨸᨭᩥᩉᩁᩥᨿᨲ᩠ᩅᩤ; ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩮ ᨲᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨣᨾᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪑᪕᪕᪨ ᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᩋᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ? ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨮᩥᨲᩔ ᨠᩩᩃᩣᨶᩥ ᨸᨿᩥᩁᩩᨸᩣᩈᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ, ᨲᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨿᩴ ᨸᩔᨲᩥ, ᨿᩔ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨸᨠᨲᩥᩅᨧᨶᩮᨶ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᨲᩩᩴ, ᩋᨿᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᨴᩪᩁᩮ ᨮᩥᨲᩴ ᨧ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᨶᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᨿᩮᩣ ᩉᩥ ᩑᩅᩴ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᩋᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣᨿᩮᩅ᪨ ᩋᨸᩥᨧ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩏᨷᨧᩣᩁᩈᩦᨾᩣᨿ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩤ ᩋᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩤ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩴ ᨸᩔᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᩋᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨶᩮᩣ ᨧᩮ ᨸᩔᨲᩥ, ᩋᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩋᨶᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ ᨸᩅᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪑᪕᪖᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᩁᩣᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᩁᩣᨾᩮ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩩᨷᩔᨿᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨴᩦᨶᩥ ᩅᩤ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨷᨴᩣᩈᩩᨲᩥ ᨩᩦᩅᩥᨲᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩈᩩ ᩈᨲᩥ ᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩈᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ᪨

ກຐິນສມຸຏ຺ຐານໍ – ກາຍວາຈໂຕ ກາຍວາຈາຈິຕ຺ຕໂຕ ຈ ສມຸຏ຺ຐາຕິ, ກິຣິຍາກິຣິຍໍ, ໂນສຎ຺ຎາວິໂມກ຺ຂໍ, ອຈິຕ຺ຕກໍ, ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວຊ຺ຊໍ, ກາຍກມ຺ມໍ, ວຈີກມ຺ມໍ, ຕິຈິຕ຺ຕໍ, ຕິເວທນນ຺ຕິ.

ຈາຣິຕ຺ຕສິກ຺ຂາປທໍ ຉຏ຺ຐໍ.

໗. ມຫານາມສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

໑໐໗. ສຕ຺ຕມສິກ຺ຂາປເທ – ມຫານາໂມ ນາມ ສກ຺ໂກ ຈູຬປິຕຸປຸຕ຺ໂຕ ວຍສາ ເຍຕ຺ຕ ມຫລ຺ລກຕໂຣ ທ຺ວີສຸ ຜເລສຸ ປຕິຏ຺ຐິໂຕ ອຣິຍສາວໂກ. ເຄສຊ຺ຊໍ ວຸສ຺ສຕຸ ໂຫຕີຕິ ວທໂຕ ອາຫຣິຕ຺ວາ ທປິຕສ຺ສປິ ພຫຸ ໂຫຕິ.

໑໐໘. ສາທິຕພ຺ພາຕິ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ເທເວກາ ນຕ຺ຖີຕິ ນ ປຏິກ຺ຂິປິຕພ຺ພາ; ເທເວກ ສຕິ ວິຎ຺ຎາເປສ຺ສາມີຕິ ອທິວາເສຕພ຺ພາ. ອຸຕ຺ຕເກຫິ ເພສເຊ຺ຊຫິ ປວາເຣມີຕິ ນາມວເສນ ສປ຺ປິເຕລາທີສຸ ເທ຺ວີຫິ ຕີຫິ ວາ ປຣິຍາທານວເສນ ປເທ຺ວນ ນາຍຊ຺ຊາຍ ອາຍຫເກນາຕິ ວາ. ອຎ຺ຎໍ ເພສຊ຺ຊໍ ວິຎ຺ຎາເປຕີຕິ ສປ຺ປິນາ ປວາຣິເຕາ ເຕລໍ ວິຎ຺ຎາເປຕິ, ອາຍຫເກນ ປວາຣິເຕາ ເອາລໍ. ນ ເພສເຊ຺ນ ກຣນີເຍນາຕິ ຍິສ຺ສກນເຕ຺ຕນປິ ເອຍາເປຕຸໍ ສເກ຺ກາຕິ, ນ ເພສຊ຺ຊກຣນີຍໍ ນາມ ໂຫຕິ.

໑໐໙. ປວາຣິຕານນ຺ຕິ ເຍ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຄ຺ຄລິກາຍ ປວາຣຓາຍ ປວາຣິຕາ; ເຕສໍ ປວາຣິຕານໍ ຈຸເປນ ວິຎ຺ຎາຕ຺ຕິຍາ ອນາປຕ຺ຕິ. ສໍຊ຺ຉເວນ ປວາຣິເຕສຸ ປນ ປຍາຓໍ ສລ຺ລເກ຺ກຕພ຺ພເຍວາຕິ. ເສສໍ ອຸຕ຺ຕານເມວ.

ສມຸຏ຺ຐານໍ – ກິຣິຍໍ, ໂນສຎ຺ຎາວິໂມກ຺ຂໍ, ອຈິຕ຺ຕກໍ, ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວຊ຺ຊໍ, ກາຍກມ຺ມໍ, ວຈີກມ຺ມໍ, ຕິຈິຕ຺ຕໍ, ຕິເວທນນ຺ຕິ.

ມຫານາມສິກ຺ຂາປທໍ ສຕ຺ຕມໍ.

໘. ອຸຍ຺ຍຸຕ຺ຕເສນາສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

໑໑໐. ອຏ຺ຐເມ – ອພ຺ພຸຍ຺ຍາເຕາຕິ ອພິຍ຺ຍາເຕາ; ປເຣເສນ໌ ອພິມຸໂຂ ຄມິສ຺ສາມີຕິ ນຄຣໂຕ ນິກ຺ຂເຕາຕິ ອເຕ຺ຖາ. ອຸຍ຺ຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ກໍເຕາເຍ຺ຍາຄໍ; ຄາມເຕາ ນິກ຺ຂນ຺ຕນ຺ຕິ ອເຕ຺ຖາ.

໑໑໑. ຖ຺ປາເປສຸຣິເສາ ຫຕ຺ຖີຕິ ຈຕ຺ຕາເຣາ ອາເຣາຫກາ ທ຺ເວ ປາທຣກ຺ຂກາ ເອເກ ເອເກຕິ ທ຺ວາທສປຸຣິເສາ ໂຫຕິ. ຕິປຸຣິເສາ ອເສ຺ສາຕິ ທ຺ເວກາ

អារោហកោ ទ្វេ បាទរក្ខកាតិ ឯវំ តិបុរិសោ ហោតិ។ ចតុបុរិសោ រថោតិ ឯកោ សារថិ ឯកោ យោធោ ទ្វេ អាណិរក្ខកាតិ ឯវំ ចតុបុរិសោ ហោតិ។ ចត្តារោ បុរិសា សរហត្ថាតិ អាវុធហត្ថា ចត្តារោ បុរិសាតិ អយំ បច្ឆិមកោដិយា ចតុរង្គសមន្នាគតា សេនា នាម។ តាទិសំ សេនំ ទស្សនាយ គច្ឆតោ បទេ បទេ ទុក្កដំ។ ទស្សនូបចារំ វិជហិត្វាតិ កេនចិ អន្តរិតា វា និន្នំ ឱរុយ្ហ វា ន ទិស្សតិ; យត្ថ ឋត្វា ន សក្កា ទដ្ឋុំ អញ្ញំ ឋានំ គន្ត្វា បស្សតោ បយោគេ បយោគេ បាចិត្តិយន្តិ អត្ថោ។

១១៧។ ឯកមេកន្តិ ហត្ថិអាទីសុ ចតូសុ អង្គេសុ ឯកមេកំ; អន្តមសោ ឯកបុរិសារូឡ្ហហត្ថិម្បិ ឯកម្បិ សរហត្ថំ បុរិសំ។ អនុយ្យុត្តា នាម រាជា ឧយ្យានំ វា នទិំ វា គច្ឆតិ; ឯវំ អនុយ្យុត្តា ហោតិ។

១១៨។ អាបទាសូតិ ជីវិតព្រហ្មចរិយន្តរាយេសុ សតិ ឯត្ថ គតោ មុច្ចិស្សាមីតិ គច្ឆតោ អនាបត្តិ។ សេសមេត្ថ ឧត្តានមេវ។ ឯឡកលោមសមុដ្ឋានំ – កិរិយំ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

ឧយ្យុត្តសេនាសិក្ខាបទំ អដ្ឋមំ។

៩។ សេនាវាសសិក្ខាបទវណ្ណនា

១១៩។ នវមេ – អត្ថង្គតេ សូរិយេ សេនាយ វសតីតិ តិដ្ឋតុ វា និសីទតុ វា សយតុ វា សចេបិ អាកាសេ ឥទ្ធិយា កញ្ចិ ឥរិយាបថំ កប្បេតិ, បាចិត្តិយមេវ។ សេនា វា បដិសេនាយ រុទ្ធា ហោតីតិ យថា សញ្ចារោ ឆិជ្ជតិ; ឯវំ រុទ្ធា ហោតិ។ បលិពុទ្ធោតិ វេរិកេន វា ឥស្សរេន វា រុទ្ធោ។ សេសំ ឧត្តានមេវ។ ឯឡកលោមសមុដ្ឋានំ – កិរិយំ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

សេនាវាសសិក្ខាបទំ នវមំ។

១០។ ឧយ្យោធិកសិក្ខាបទវណ្ណនា

១២០។ ទសមេ – ឧគ្គន្ត្វា ឧគ្គន្ត្វា ឯត្ថ យុជ្ឈន្តីតិ ឧយ្យោធិកំ; សម្បហារដ្ឋានស្សេតំ អធិវចនំ។ ពលស្ស អគ្គំ ជានន្តិ ឯត្ថាតិ ពលគ្គំ; ពលគណនដ្ឋានន្តិ អត្ថោ។ សេនាយ វិយូហំ សេនាព្យូហំ; សេនានិវេសស្សេតំ អធិវចនំ។ តយោ ហត្ថី បច្ឆិមំ ហត្ថានីកន្តិ យោ បុព្ពេ វុត្តោ ទ្វាទសបុរិសោ ហត្ថីតិ តេន ហត្ថិនា តយោ ហត្ថី។ សេសេសុបិ ឯសេវ នយោ។ សេសំ ឧយ្យុត្តសេនាសិក្ខាបទេ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពំ សទ្ធិំ សមុដ្ឋានាទីហីតិ។

ឧយ្យោធិកសិក្ខាបទំ ទសមំ។

សមត្តោ វណ្ណនាក្កមេន អចេលកវគ្គោ បញ្ចមោ។

៦។ សុរាបានវគ្គោ

១។ សុរាបានសិក្ខាបទវណ្ណនា

១១៦។ សុរាបានវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទេ – ភទ្ទវតិកាតិ ឯកោ គាមោ, សោ ភទ្ទិកាយ វតិយា សមន្នាគតត្តា ឯវំ នាម លភិ។ បធាវិតោតិ អគ្គិកា។ តេជសា តេជន្តិ អត្តនោ តេជសា អានុភាវេន នាគស្ស តេជំ។ កាបោតិកាតិ កបោតបាទសមវណ្ណរត្តោភាសា។ បសន្នាតិ សុរាមណ្ឌស្សេតំ អធិវចនំ។ អននុច្ឆវិយំ ភិក្ខវេ សាគតស្សាតិ បញ្ចាភិញ្ញស្ស សតោ មជ្ជបានំ នាម ន អនុច្ឆវិយន្តិ វុត្តំ ហោតិ។

១១៧។ បុប្ផាសវោ នាម មធុកបុប្ផាទីនំ រសេន កតោ។ ផលាសវោ នាម មុទ្ទិកផលាទីនិ មទ្ទិត្វា តេសំ រសេន កតោ។ មធ្វាសវោ នាម មុទ្ទិកានំ ជាតិរសេន កតោ; មក្ខិកមធុនាបិ ករិយតីតិ វទន្តិ។ គុឡាសវោ នាម ឧច្ឆុរសាទីហិ ករិយតិ។ សុរា នាម បិដ្ឋកិណ្ណបក្ខិត្តា; នាឡិកេរាទីនម្បិ រសេន កតា សុរាត្វេវ សង្ខ្យំ គច្ឆតិ, តស្សាយេវ កិណ្ណបក្ខិត្តាយ មណ្ឌោ គហិតោ មេរយត្វេវ សង្ខ្យំ គច្ឆតីតិ វទន្តិ។ អន្តមសោ កុសគ្គេនបិ បិវតីតិ ឯត្ថ សុរំ វា មេរយំ វា ពីជតោ បដ្ឋាយ កុសគ្គេន បិវតោបិ បាចិត្តិយន្តិ អត្ថោ។ ឯកេន បយោគេន ពហុម្បិ បិវន្តស្ស ឯកា អាបត្តិ។ វិច្ឆិន្ទិត្វា វិច្ឆិន្ទិត្វា បិវតោ បយោគគណនាយ អាបត្តិយោ។

១១៨។ អមជ្ជញ្ច ហោតិ មជ្ជវណ្ណំ មជ្ជគន្ធំ មជ្ជរសន្តិ លោណសោវីរកំ វា សុត្តំ វា ហោតិ។ សូបសម្បាកេតិ វាសគាហាបនត្ថំ ថោកំ មជ្ជំ បក្ខិបិត្វា សូបំ បចន្តិ, តស្មិំ អនាបត្តិ។ មំសសម្បាកេបិ ឯសេវ នយោ។ តេលំ បន វាតភេសជ្ជត្ថំ មជ្ជេន សទ្ធិំ បចន្តិ, តស្មិម្បិ អតិក្ខិត្តមជ្ជេយេវ អនាបត្តិ, យំ បន អតិក្ខិត្តមជ្ជំ ហោតិ, ឯត្ថ មជ្ជស្ស វណ្ណគន្ធរសា បញ្ញាយន្តិ, តស្មិំ អាបត្តិយេវ។ អមជ្ជំ អរិដ្ឋន្តិ សោ អរិដ្ឋោ មជ្ជំ ន ហោតិ, តស្មិំ អនាបត្តិ។ អាមលកាទីនំយេវ កិរ រសេន អរិដ្ឋំ ករោន្តិ, សោ មជ្ជវណ្ណគន្ធរសោយេវ ហោតិ, ន ច មជ្ជំ; តំ សន្ធាយេតំ វុត្តំ។ យោ បន សម្ភារបក្ខិត្តោ, សោ មជ្ជំ ហោតិ, ពីជតោ បដ្ឋាយ ន វដ្ដតិ។ សេសមេត្ថ ឧត្តានមេវ។ ឯឡកលោមសមុដ្ឋានំ – កិរិយំ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។ វត្ថុអជាននតាយ ចេត្ថ អចិត្តកតា វេទិតព្វា, អកុសលេនេវ បាតព្វតាយ លោកវជ្ជតាតិ។

សុរាបានសិក្ខាបទំ បឋមំ។

២។ អង្គុលិបតោទកសិក្ខាបទវណ្ណនា

᪑᪑᪐᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮ – ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩥᨸᨲᩮᩣᨴᨠᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩦᩉᩥ ᩏᨸᨠᨧ᩠ᨨᨠᩣᨴᩥᨥᨭ᩠ᨭᨶᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩏᨲ᩠ᨲᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲᩥᩉᩣᩈᩮᨶ ᨠᩥᩃᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨶᩔᩣᩈᨠᩮᩣᨲᩥ ᩏᨸᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩋᩔᩣᩈᨸᩔᩣᩈᩈᨬ᩠ᨧᩣᩁᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩋᨶᩩᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨠᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᩋᨶᩩᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨮᩥᨲᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᨶ ᨹᩩᩈᨶ᩠ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᩈᩮᩈᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ᪨

ᨸᨮᨾᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ – ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᩃᩮᩣᨠᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨴ᩠ᩅᩥᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩥᨸᨲᩮᩣᨴᨠᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨

᪓᪨ ᩉᩈᨵᨾ᩠ᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪑᪓᪨ ᨲᨲᩥᨿᩮ – ᩋᨸ᩠ᨸᨠᨲᨬ᩠ᨬᩩᨶᩮᩣᨲᩥ ᨿᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨸᨠᨲᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩴ ᨶ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪑᪒᪨ ᩏᨴᨠᩮ ᩉᩈᨵᨾ᩠ᨾᩮᨲᩥ ᩏᨴᨠᨠᩦᩊᩥᨠᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩏᨸᩁᩥᨣᩮᩣᨸ᩠ᨹᨠᩮᨲᩥ ᨣᩮᩣᨸ᩠ᨹᨠᩣᨶᩴ ᩏᨸᩁᩥᨽᩣᨣᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩮ᪨ ᩉᩈᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣᨲᩥ ᨠᩦᩊᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᨶᩥᨾᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᩅᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨶᩥᨾᩩᨩ᩠ᨩᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩒᩁᩮᩣᩉᨶ᩠ᨲᩔ ᨸᨴᩅᩣᩁᩮ ᨸᨴᩅᩣᩁᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᨶᩥᨾᩩᨩ᩠ᨩᨶᩩᨾ᩠ᨾᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩈᩩ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᪨ ᨶᩥᨾᩩᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩏᨴᨠᩮᨿᩮᩅ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᩅᩣᩁᨸᨴᩅᩣᩁᩮᩈᩩ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᪨ ᨸᩃᩅᨲᩦᨲᩥ ᨲᩁᨲᩥ᪨ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᩉᩥ ᨲᩁᨶ᩠ᨲᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᩅᩣᩁᩮ ᩉᨲ᩠ᨳᩅᩣᩁᩮ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᪨ ᨸᩣᨴᩮᩈᩩᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᨿᩮᨶ ᨿᩮᨶ ᩋᨦ᩠ᨣᩮᨶ ᨲᩁᨲᩥ, ᨲᩔ ᨲᩔ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᪨ ᨲᩦᩁᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩏᨴᨠᩮ ᨸᨲᨲᩥ, ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨾᩮᩅ᪨ ᨶᩣᩅᩣᨿ ᨠᩦᩊᨲᩦᨲᩥ ᨹᩥᨿᩣᩁᩥᨲ᩠ᨲᩣᨴᩦᩉᩥ ᨶᩣᩅᩴ ᨸᩣᨩᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨲᩦᩁᩮ ᩏᩔᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨶᩣᩅᩣᨿ ᨠᩦᩊᨲᩥ, ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨

ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᩅᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩᨸᩥ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᨠᩮᨧᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᩏᨴᨠᩮ ᩃᩥᨡᩥᨲᩣᨿ ᨠᨴᩃᩥᨿ ᨸᨲᨶᩩᨸ᩠ᨸᨲᨶᩅᩣᩁᩮᩈᩩ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᨶ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ ᩑᨠᨸᨿᩮᩣᨣᨲ᩠ᨲᩣ ᩑᨠᨾᩮᩅ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ, ᩋᨸᩥᨧ ᩏᨸᩁᩥᨣᩮᩣᨸ᩠ᨹᨠᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩏᨾ᩠ᨾᩩᨩ᩠ᨩᨶᩣᨴᩦᨶᩥ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᨿᩮᨶ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩏᨴᨠᩴ ᩒᨲᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᩋᨶᩮᩣᨲᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᨮᩥᨲᩴ ᩏᨴᨠᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᨻᩥᨶ᩠ᨴᩩᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨡᩥᨸᨶᨠᩦᩊᩣᨿᨸᩥ ᨠᩦᩊᨶ᩠ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨾᩮᩅ, ᩋᨲ᩠ᨳᨩᩮᩣᨲᨠᩴ ᨸᨶ ᩋᨠ᩠ᨡᩁᩴ ᩃᩥᨡᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩈᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ᪨

ᨸᨮᨾᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ – ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᩃᩮᩣᨠᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩥᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩉᩈᨵᨾ᩠ᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩴ ᨲᨲᩥᨿᩴ᪨

៣។ អនាទរិយសិក្ខាបទវណ្ណនា

១៣១។ ចតុត្ថេ – កថាយំ នស្សេយ្យាតិ កថំ អយំ ធម្មោ តន្តិ បវេណី នស្សេយ្យ។ តំ វា ន សិក្ខិតុកាមោតិ យេន បញ្ញត្តេន វុច្ចតិ, តំ បញ្ញត្តំ ន សិក្ខិតុកាមោ។ អបញ្ញត្តេនាតិ សុត្តេ វា អភិធម្មេ វា អាគតេន។

១៣៣។ ឯវំអម្ហាកំ អាចរិយានំ ឧគ្គហោតិ ឯត្ថ ការេម្ហា អាចរិយុគ្គហោ ន គហេតព្វោ; បវេណិយា អាគតោ អាចរិយុគ្គហោវ គហេតព្វោ។ កុរុន្ទិយំ បន “លោកវជ្ជេ អាចរិយុគ្គហោ ន វដ្ដតិ, បណ្ណត្តិវជ្ជេ បន វដ្ដតី”តិ វុត្តំ។ មហាបច្ចរិយំ “សុត្តំ សុត្តានុលោមញ្ច ឧគ្គហិតកានំយេវ អាចរិយានំ ឧគ្គហោ បមាណំ, អជានន្តានំ កថា អប្បមាណន្តិ” វុត្តំ។ តំ សព្ពំ បវេណិយា អាគតសមោធានំ គច្ឆតិ។ សេសំ ឧត្តានមេវាតិ។

តិសមុដ្ឋានំ – កាយចិត្តតោ វាចាចិត្តតោ កាយវាចាចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ, កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, ទុក្ខវេទនន្តិ។

អនាទរិយសិក្ខាបទំ ចតុត្ថំ។

៤។ ភិំសាបនសិក្ខាបទវណ្ណនា

១៣៤។ បញ្ចមេ – រូបូបហារាទយោ មនុស្សវិគ្គហេ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពា។ សេសំ ឧត្តានមេវ។ សមុដ្ឋានាទីនិ អនាទរិយសទិសានេវាតិ។

ភិំសាបនសិក្ខាបទំ បញ្ចមំ។

៥។ ជោតិសិក្ខាបទវណ្ណនា

១៤០។ ឆដ្ឋេ – ភគ្គាតិ ជនបទស្ស នាមំ។ សំសុមារគិរន្តិ នគរស្ស។ ភេសកឡាវនន្តិ តន្និស្សិតវនស្ស។ តំ បន មិគានំ ផាសុវិហារត្ថាយ ទិន្នត្តា មិគទាយោតិ វុច្ចតិ។ សមាទហិត្វាតិ ជាលេត្វា។ បរិបាតេសីតិ អនុពន្ធិ។

១៤១។ បទីបេបីតិ បទីបុជ្ជលនេបិ។ ជោតិកេបីតិ បត្តបចនសេទកម្មាទីសុ ជោតិករណេ។ តថារូបបច្ចយាតិ បទីបាទិបច្ចយា។

໑໓໖-໗. ສງໍ ສຍາຄທາຕີຕີ ອຕ຺ຖ ເຂາຕິ ສຍາຄທິຕ຺ກາຍຕາຍ ອເທິສ຺ຕ຺ຕບຄເຕາ ປຕ຺ຖາຍ ຍາຈ ຂາລີ ຄ຺ຕ຺ຖທຕິ, ຕາຈ ສຕ຺ຕບເອາເກສ຺ ທຸກ຺ກຏໍ. ປຕິລິຕໍ ຄ຺ກ຺ລປຕີຕິ ຄຍ຺ຍາກໍ ອລິຕໍ ປຕິຕໍ ຄ຺ກ຺ລປຕິ, ປຸກ ຍຈາຈາເກ ຮເປຕີຕິ ອເຕ຺ຖາ. ອຈໍ ອຈິຕ຺ຕາຕໍ ຄ຺ກ຺ລປິຕ຺ວາ ປກ຺ລປກ຺ຕເສ຺ສຈ ທຸກ຺ກຏໍ, ຈິຕ຺ຕາຕໍ ປຸກ ຂາລິເປກ຺ຕສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕິຍເຍຈ.

໑໓໙. ຕຈາຣຸປປຖ຺ຍາຕິ ຮເປຕ຺ວາ ປຊີປາຊີກີ ອເຕ຺ຖາກປິ ຕຈາຣຸເປກ ປຖ຺ເຍກ ສຍາຄທຕ຺ຕສ຺ສ ອກາປຕ຺ຕິ. ອາປຄາສ຺ວຕິ ຄ຺ຖ຺ຖຈາຍອຍິກອຍກຸເສ຺ສຫິ ຄ຺ປຄ຺ຄເຈາ ເຫາຕິ, ຕຕ຺ຖ ສຍາຄທຕ຺ຕສ຺ສາປິ ອກາປຕ຺ຕິ. ເສສໍ ຄ຺ຕ຺ຕາກເຍຈາຕິ. ຒສຍຖ຺ຖາກໍ – ກິຣິຍໍ, ເກາສຕ຺ຕາຈິເຍາກ຺ລໍ, ອຈິຕ຺ຕກໍ, ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວຊ຺ຊໍ, ກາຍກຍ຺ຍໍ, ຈຊີກຍ຺ຍໍ, ຕິຈິຕ຺ຕໍ, ຕິເວທນຕ຺ຕິ.

ເຂາຕິສິກ຺ຂາປທໍ ຒຊ຺ຖໍ.

ລໍ. ກທາກສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

໑໔໓. ສຕ຺ຕເຍ – ຕຸເຓ຺ຓກ ຈາ ຍຕ຺ຕິກາຍ ຈາຕີ ອຕ຺ຖ ຕຸຓ຺ຓຍຕ຺ຕິກາກໍ ອກິສຕ຺ລເທຫກາລເຕາ ປຕ຺ຖາຍ ສຕ຺ຕບເອາເກສ຺ ທຸກ຺ກຏໍ.

໑໔໔. ປາຣໍ ກຖ຺ຖເຕ຺ຕາ ຄ຺ຸຍາຍຕີຕີ ອຕ຺ຖ ສຸກ຺ລາຍ ກຊິຍາ ຈາລິກໍ ຄ຺ກ຺ກິຣິຕ຺ວາ ກຕອາຈາຊເກສ຺ປິ ຄ຺ຸຍາຍິຕໍ ຈຕ຺ຖຕິ. ອາປຄາສ຺ວຕິ ກຍທາຊີຫິ ອຕຸຕຄ຺ຄສ຺ສ ຄ຺ຄເກ ກິຍ຺ຸຊ຺ຊິຕໍ ຈຕ຺ຖຕີຕິ. ເສສເຍຕ຺ຖ ຄ຺ຕ຺ຕາກເຍຈ. ອຕ຺ຖອກເລິຍສຍຖ຺ຖາກໍ – ກິຣິຍໍ, ເກາສຕ຺ຕາຈິເຍາກ຺ລໍ, ອຈິຕ຺ຕກໍ, ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວຊ຺ຊໍ, ກາຍກຍ຺ຍໍ, ຕິຈິຕ຺ຕໍ, ຕິເວທນຕ຺ຕິ.

ກທາກສິກ຺ຂາປທໍ ສຕ຺ຕຍໍ.

ປໍ. ຊ຺ຬາຓກເທຫສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

໑໔ປໍ-໖. ອຖ຺ຖເຍ – ກຈໍ ປກ ກິກ຺ຂຸກາ ຊີຈເທລິເກກາຕິ ອຕ຺ຖ ອລກີຕິ ລເກາ; ລເກາເຍຈ ລິເກາ. ກິ ອລກີ? ຊີຈເທ. ກີຊິສໍ? ກຈໍ. ຖ຺ວຕິ "ກຈຊີຈເທລິເກກາ"ຕິ ຈຕ຺ຕເຖ຺ຕ ອຕຸກາສິກເລິປໍ ອກຕ຺ວາ "ກຈຊີຈເທລິເກກາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ; ປຊິລຄ຺ຄກຈຊີຈເທເກາຕິ ອເຕ຺ຖາ. ຍເຖ຺ຖຊີຕປຄ຺ຄເຍ ປກາຕິ ກິປິເຕາ. ກິກ຺ຂຸກາຕິ ເຍກ ລຄ຺ຄ ຕສ຺ສ ກິຄສ຺ສກໍ ປຄກາຊເກ ປກ ຍຸຖ຺ຖາກໍ ອກາຊິຍິຕ຺ວາ ຍໍ ລຄ຺ຄ ຕໍ ຄເສ຺ສຕໍ "ຊີຈເທ ກາຍ ລຄ຺ຄ ຊີຈເທາກ"ຕ຺ຕິອາຊີ ວຸຕ຺ຕໍ. ຊີຈເທຕ຺ຕິ ອຕ຺ຖ ຍໍ ກິຈາເສຕໍ ຈາ ປິຣຸປິຕໍ ຈາ ສກ຺ກາ ເຫາຕິ, ຕເຄຈ ເຈຊິຕຖ຺ຖໍ. ເຕເກຈ "ຈິກປ຺ຍຸປກປຄ຺ຍ"ຕ຺ຕິ ກ ວຸຕ຺ຕໍ. ກໍສກີລຕ຺ຕິ ຈຍ຺ຍກາເທກີລໍ ຍຫາປຖ຺ຈຣິຍໍ ປກ "ອເຍາຍລໍ ເລິຫຍລໍ ອຕໍ ກໍສກີລໍ ກາຍາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ປລິສກີລຕ຺ຕິ ເຍາ ເກາຈິ ກີລຈເຓ຺ຓາ ປຓ຺ຓເທສາ. ຊ຺ຬາຓກເທຫໍ ອາຄາຕຖ຺ຖຕ຺ຕິ ອຕໍ ກປ຺ຍຕິຄ຺ຄ ສຄ຺ຄາຍ ວຸຕ຺ຕໍ; ກ ກີລິຊີຫິ ສກລຊີຈເທສ຺ສ ຊ຺ຬາຓກເທຫໍ. ຕຖ຺ຖາ ປກ ກປ຺ຍໍ ອາຊິຍເຖ຺ຖກ ຊີຈເທ ເທີຕ຺ວາ ຈຕ຺ຖສ຺ສ ຈາ ເກາເຫາສ຺ ຕີສ຺ ຈາ ຄ຺ຄີສ຺ ຈາ ອກສ຺ສິ ຈາ ເກາເຫາ ເຍາເທສ຺ສ ອກ຺ລຍຄ຺ຄລຍຕ຺ຕໍ ຈາ ຍຄ຺ຄລປິຄ຺ຄຍຕ຺ຕໍ ຈາ

អាគតត្ថំ មហាបច្ចរិយំ “បវត្តេ វា កល្លិយំ វា ន វដ្ដតី”តិ វុត្តំ មហាអដ្ឋកថាយំ បន “វដ្ដតិយេវា”តិ វុត្តំ

បិញ្ឆកប្បកណ្ណិកកប្បាទយោ បន សត្តត្ថ បដិសិទ្ធា, តស្មា ទេវតា ឯកំ វដ្ដតីតិ អញ្ញាន គោធមិបិ វិការេន កប្បា ន កាតព្វា។

១៤២. អក្កញ្ឆតិអាទីសុ ឆតានិ អក្កញ្ឆអាទីនិ កប្បកតចីវរេ បន្ធា អាទោទបត្វា កប្បកលាកិច្ចំ នត្ថិ។ សេសំ ឧត្តានមេវ។

ឆញ្ញអកលេយសមុដ្ឋានំ – កិរិយាកិរិយំ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ; កាយកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

ឆញ្ញណ្ណកលេសិក្ខាបទំ អដ្ឋមំ។

៩. វិកប្បនសិក្ខាបទវណ្ណនា

១៤៣. នវមេ – តស្ស វា អទិន្នន្តិ ទីវរសាមិកស្ស “បរិក្ខារា វា ចិស្សជ្ជេហិ វា យថាបច្ចយំ វា ករោហី”តិ ឯវំ វត្វា អទិន្នំ។ តស្ស វា

អចិស្សជ្ជន្តោតិ យេន វិនយកម្មំ កតំ, តស្ស អវិស្សាសេន វា។ តេន បន ទិន្នំ វា តស្ស វិស្សាសេន វា បរិក្ខារត្តស្ស អនាបត្តិ។

សេសមេត្ថ តិសកវណ្ណនាយំ វុត្តនយត្តា ឧត្តានមេវាតិ។ កថិនសមុដ្ឋានំ – កាយវាចតោ កាយវាចាចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ,

កិរិយាកិរិយំ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

វិកប្បនសិក្ខាបទំ នវមំ។

១០. ទីវរាបនិធានសិក្ខាបទវណ្ណនា

១៤៤-៥២. ទសមេ – អបនិធេន្តីតិ អបនេត្វា និធេន្តិ។ ហសាបេក្ខោតិ ហសាធិប្បាយោ។ អញ្ញា បរិក្ខារន្តិ បិញ្ឆាយា អនាកតំ

បត្តត្ថវិកាទិំ។ ធម្មិំ កថំ កត្វាតិ “សមណេន នាម អតិហិតបរិក្ខារេន ភវិតុំ ន វដ្ដតី”តិ ឯវំ ធម្មកថំ កថេត្វា ទស្សាមីតិ និក្ខិបតោ

អនាបត្តិ។ សេសមេត្ថ ឧត្តានមេវ។ តិសមុដ្ឋានំ – កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ,

តិវេទនន្តិ។

ទីវរាបនិធានសិក្ខាបទំ ទសមំ។

សមត្តោ វណ្ណនាក្កមេន សុរាបានវគ្គោ ឆដ្ឋោ។

៧. សប្បាណកវគ្គោ

១។ សញ្ចិច្ចបាណសិក្ខាបទវណ្ណនា

៣៨២។ សប្បាណកវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទេ – ឥស្សាសោ ហោតីតិ គិហិកាលេ ធនុគ្គហាចរិយោ ហោតិ។ ជីវិតា វោរោបិតាតិ ជីវិតា វិយោជិតា។

សិក្ខាបទេបិ វោរោបេយ្យាតិ វិយោជេយ្យ។ យស្មា បន វោហារមត្តមេវេតំ; ន ហេត្ថ កិញ្ចិ វិយោជិតេ សីសាលង្ការេ សីសំ វិយ ជីវិតា វោរោបិតេ បាណេបិ ជីវិតំ នាម វិសុំ តិដ្ឋតិ, អញ្ញទត្ថុ អត្តភាវមេវ នស្សតិ, តស្មា តមត្ថំ ទស្សេតុំ បទភាជនេ "ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧបច្ឆិន្ទតី"តិអាទិ វុត្តំ។ ឥមស្មឹ សិក្ខាបទេ តិរច្ឆានគតោយេវ "បាណោ"តិ វេទិតព្ពោ។ តំ ខុទ្ទកម្បិ មហន្តម្បិ មារេន្តស្ស អាបត្តិនានាករណំ នត្ថិ។ មហន្តេ បន ឧបក្កមមហន្តត្តា អកុសលមហន្តំ ហោតិ។ បាណេ បាណសញ្ញីតិ អន្តមសោ មញ្ចបីឋំ សោធេន្តោ មង្គុលពីជកេបិ បាណសញ្ញី និក្ការុណិកតាយ តំ ភិន្ទន្តោ អបនេតិ, បាចិត្តិយំ។ តស្មា ឯវរូបេសុ ឋានេសុ ការុញ្ញំ ឧបដ្ឋបេត្វា អប្បមត្តេន វត្តំ កាតព្ពំ។ សេសំ មនុស្សវិគ្គហេ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពំ សទ្ធឹ សមុដ្ឋានាទីហីតិ។

សញ្ចិច្ចបាណសិក្ខាបទំ បឋមំ។

២។ សប្បាណកសិក្ខាបទវណ្ណនា

៣៨៧។ ទុតិយេ – សប្បាណកន្តិ យេ បាណកា បរិភោគេន មរន្តិ, តេហិ បាណកេហិ សប្បាណកំ, តាទិសញ្ហិ ជានំ បរិភុញ្ជតោ បយោគេ បយោគេ បាចិត្តិយំ។ បត្តបូរម្បិ អវិច្ឆិន្ទិត្វា ឯកបយោគេន បិវតោ ឯកា អាបត្តិ។ តាទិសេន ឧទកេន សាមិសំ បត្តំ អាវិញ្ឆិត្វា ធោវតោបិ តាទិសេ ឧទកេ ឧណ្ហយាគុបត្តំ និព្ពាបយតោបិ តំ ឧទកំ ហត្ថេន វា ឧឡុង្កេន វា គហេត្វា ន្ហាយតោបិ បយោគេ បយោគេ បាចិត្តិយំ។ ឧទកសោណ្ឌឹ វា បោក្ខរណឹ វា បវិសិត្វា ពហិនិក្ខមនត្ថាយ វីចឹ ឧដ្ឋាបយតោបិ។ សោណ្ឌឹ វា បោក្ខរណឹ វា សោធេន្តេហិ តតោ គហិតោទកំ ឧទកេយេវ អាសិញ្ចិតព្ពំ។ សមីបម្ហិ ឧទកេ អសតិ កប្បិយោទកស្ស អដ្ឋ វា ទស វា ឃដេ ឧទកសណ្ឋានកប្បទេសេ អាសិញ្ចិត្វា តត្ថ អាសិញ្ចិតព្ពំ។ "បវដ្ដិត្វា ឧទកេ បតិស្សតី"តិ ឧណ្ហបាសាណេ ឧទកំ នាសិញ្ចិតព្ពំ។ កប្បិយោទកេន បន បាសាណំ និព្ពាបេត្វា អាសិញ្ចិតុំ វដ្ដតិ។ សេសមេត្ថ ឧត្តានមេវ។

តិសមុដ្ឋានំ – កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ,

វចីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។ ឯត្ថ ច បដង្គបាណកានំ បតនំ ញត្វាបិ សុទ្ធចិត្តតាយ ទីបជាលនេ វិយ សប្បាណកភាវំ ញត្វាបិ ឧទកសញ្ញាយ បរិភុញ្ជិតព្ពតោ បណ្ណត្តិវជ្ជតា វេទិតព្ពាតិ។

សប្បាណកសិក្ខាបទំ ទុតិយំ។

៣។ ឧក្កោដនសិក្ខាបទវណ្ណនា

១៤១។ តតិយសិក្ខាបទេ – ឧក្កោដេន្តីតិ តស្ស តស្ស ភិក្ខុនោ សន្តិកំ គន្ត្វា “អកតំ កម្ម”ន្តិអាទីនិ វទន្តា ឧក្កោដេន្តិ; យថាបតិដ្ឋិតភាវេន បតិដ្ឋាតុំ ន ទេន្តិ។

១៤២។ យថាធម្មន្តិ យោ យស្ស អធិករណស្ស វូបសមនាយ ធម្មោ វុត្តោ, តេនេវ ធម្មេនាតិ អត្ថោ។ និហតាធិករណន្តិ និហតំ អធិករណំ; សត្ថារា វុត្តធម្មេនេវ វូបសមិតំ អធិករណន្តិ អត្ថោ។

១៤៣។ ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញីតិ យេន កម្មេន តំ អធិករណំ វូបសមិតំ, តញ្ចេ ធម្មកម្មំ ហោតិ, តស្មិំ ធម្មកម្មេ អយម្បិ ធម្មកម្មសញ្ញី ហុត្វា យទិ ឧក្កោដេតិ, បាចិត្តិយំ អាបជ្ជតីតិ អត្ថោ។ ឯតេន នយេន សេសបទានិបិ វេទិតព្ពានិ។ អយមេត្ថ សង្ខេបោ, វិត្ថារោ បន “ឥមេសំ ចតុន្នំ អធិករណានំ កតិ ឧក្កោដនា”តិអាទិនា នយេន បរិវារេ វុត្តោ។ អដ្ឋកថាសុ តំ សព្ពំ អាហរិត្វា តស្សេវត្ថោ វណ្ណិតោ។ យំ បន តំ តត្ថេវ វណ្ណយិស្សាម។ ឥធ អាហរិត្វា វណ្ណិយមានេ ហិ សុដ្ឋុតរំ សម្មោហោ ភវេយ្យាតិ ន វណ្ណយិម្ហា។ សេសមេត្ថ ឧត្តានត្ថមេវ។ តិសមុដ្ឋានំ – កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, ទុក្ខវេទនន្តិ។

ឧក្កោដនសិក្ខាបទំ តតិយំ។

៤។ ទុដ្ឋុល្លសិក្ខាបទវណ្ណនា

១៤៤។ ចតុត្ថេ – ទុដ្ឋុល្លា នាម អាបត្តីតិ ឯត្ថ ចត្តារិ បារាជិកានិ អត្ថុទ្ធារវសេន ទស្សិតានិ, សង្ឃាទិសេសាបត្តិ បន អធិប្បេតា, តំ ឆាទេន្តស្ស បាចិត្តិយំ។ ធុរំ និក្ខិត្តមត្តេតិ ធុរេ និក្ខិត្តមត្តេ។ សចេបិ ធុរំ និក្ខិបិត្វា បច្ឆា អារោចេតិ, ន រក្ខតិ; ធុរំ និក្ខិត្តមត្តេយេវ បាចិត្តិយន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ សចេ បន ឯវំ ធុរំ និក្ខិបិត្វា បដិច្ឆាទនត្ថមេវ អញ្ញស្ស អារោចេតិ, សោបិ អញ្ញស្សាតិ ឯតេនុបាយេន សមណសតម្បិ សមណសហស្សម្បិ អាបត្តិំ អាបជ្ជតិយេវ តាវ, យាវ កោដិ ន ឆិជ្ជតិ។ កថំ បន កោដិ ឆិជ្ជតីតិ? មហាសុមត្ថេរោ តាវ វទតិ – “អាបត្តិំ អាបន្នោ ឯកស្ស អារោចេតិ, សោ បដិនិវត្តិត្វា តស្សេវ អារោចេតិ; ឯវំ កោដិ ឆិជ្ជតី”តិ។ មហាបទុមត្ថេរោ បនាហ – “អយញ្ហិ ចតុបុគ្គលេយេវ។ អាបត្តិំ អាបន្នោ បន ឯកស្ស ភិក្ខុនោ អារោចេតិ, អយំ អញ្ញស្ស អារោចេតិ, សោ បដិនិវត្តិត្វា យេនស្ស អារោចិតំ, តស្សេវ អារោចេតិ; ឯវំ តតិយេន បុគ្គលេន ទុតិយស្ស អារោចិតេ កោដិ ឆិន្នា ហោតី”តិ។

៣០០. អទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តិន្តិ អវសេសេ បញ្ចាបត្តិក្ខន្ធេ។ អនុបសម្បន្នស្ស ទុដ្ឋុល្លំ វា អទុដ្ឋុល្លំ វា អជ្ឈាចារន្តិ ឯត្ថ អនុបសម្បន្នស្ស សុក្កវិស្សដ្ឋិ ច កាយសំសគ្គោ ចាតិ អយំ ទុដ្ឋុល្លអជ្ឈាចារោ នាម។ សេសមេត្ថ ឧត្តានមេវាតិ។ ធុរនិក្ខេបសមុដ្ឋានំ – កាយវាចាចិត្តតោ សមុដ្ឋាតិ, អកិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ , ទុក្ខវេទនន្តិ។

ទុដ្ឋុល្លសិក្ខាបទំ ចតុត្ថំ។

៥. ឩនវីសតិវស្សសិក្ខាបទវណ្ណនា

៣០១. បញ្ចមសិក្ខាបទេ – អង្គុលិយោ ទុក្ខា ភវិស្សន្តីតិ អក្ខរានិ លិខន្តស្ស អង្គុលិយោ ទុក្ខា ភវិស្សន្តីតិ ចិន្តេសុំ។ ឧរស្ស ទុក្ខោតិ គណនំ សិក្ខន្តស្ស ពហុំ ចិន្តេតព្ពំ ហោតិ, តេនស្ស ឧរោ ទុក្ខោ ភវិស្សតីតិ មញ្ញិំសុ។ អក្ខីនិ ទុក្ខា ភវិស្សន្តីតិ រូបសុត្តំ សិក្ខន្តស្ស កហាបណា បរិវត្តេត្វា បរិវត្តេត្វា បស្សិតព្ពា ហោន្តិ, តេនស្ស អក្ខីនិ ទុក្ខានិ ភវិស្សន្តីតិ មញ្ញិំសុ។ ឌំសាទីសុ ឌំសាតិ បិង្គលមក្ខិកាយោ។ ទុក្ខានន្តិ ទុក្ខមានំ។ តិព្ពានន្តិ ពហលានំ។ ខរានន្តិ តិខិណានំ។ កដុកានន្តិ ផរុសានំ; អមធុរតាយ វា កដុករសសទិសានំ។ អសាតានន្តិ អមធុរានំ។ បាណហរានន្តិ ជីវិតហរានំ។

៣០២. ឩនំ វស្សន្តីតិ តញ្ច ឩនំ ជាតិតោ។ កុរុន្ទិយំ បន ឧទរក្ខន្ធបរិច្ឆិន្នេបិ ទុក្ខំ ចុត្តំ។ បរិបុណ្ណវីសតិវស្សាតិ បដិសន្ធិគ្គហណតោ បដ្ឋាយ បរិបុណ្ណវីសតិវស្សា; គព្ភវីសោបិ ហិ បរិបុណ្ណវីសតិវស្សោត្វេវ សង្ខ្យំ គច្ឆតិ។ យថាហ –

“តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា កុមារកស្សបោ គព្ភវីសោ ឧបសម្បន្នោ ហោតិ។ អថ ខោ អាយស្មតោ កុមារកស្សបស្ស ឯតទហោសិ – ‘ភគវតា បញ្ញត្តំ, ន ឩនវីសតិវស្សោ បុគ្គលោ ឧបសម្បាទេតព្ពោតិ។ អហញ្ចម្ហិ គព្ភវីសោ ឧបសម្បន្នោ។ ឧបសម្បន្នោ នុ ខោម្ហិ, ននុ ខោ ឧបសម្បន្នោ’តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ យំ ភិក្ខវេ មាតុកុច្ឆិស្មិំ បឋមំ ចិត្តំ ឧប្បន្នំ, បឋមំ វិញ្ញាណំ បាតុភូតំ, តទុបាទាយ សាវស្ស ជាតិ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គព្ភវីសំ ឧបសម្បាទេតុ”ន្តិ (មហាវ. ១២៤)។

តត្ថ យោ ទ្វាទសមាសេ មាតុកុច្ឆិស្មិំ វសិត្វា មហាបវារណាយ ជាតោ, សោ តតោ បដ្ឋាយ ឯកូនវីសតិមេ វស្សេ មហាបវារណា, តំ អតិក្កមិត្វា បាដិបទេ ឧបសម្បាទេតព្ពោ។ ឯតេនុបាយេន ហាយនវឌ្ឍនំ វេទិតព្ពំ។

បោរាណកត្ថេរា បន ឯកូនវីសតិវស្សំ សាមណេរំ និក្ខមនីយបុណ្ណមាសិំ អតិក្កម្ម បាដិបទេ ឧបសម្បាទេន្តិ, តំ កស្មាតិ? វុច្ចតេ – ឯកស្មិំ វស្សេ ឆ ចាតុទ្ទសិកា ឧបោសថា ហោន្តិ។ ឥតិ វីសតិយា វស្សេសុ ចត្តារោ មាសា បរិហាយន្តិ។ រាជានោ តតិយេ តតិយេ វស្សេ វស្សំ ឧក្កឌ្ឍន្តិ។ ឥតិ អដ្ឋារសសុ វស្សេសុ ឆ មាសា វឌ្ឍន្តិ, តតោ ឧបោសថឩនកេ ចត្តារោ មាសេ អបនេត្វា ទ្វេ មាសា អវសេសា ហោន្តិ, តេ ទ្វេ មាសេ គហេត្វា វីសតិវស្សានិ បរិបុណ្ណានិ ហោន្តីតិ និក្កង្ខា ហុត្វា ឯកូនវីសតិវស្សំ ឧបសម្បាទេន្តិ

ឧបសម្បាទេត្តិ។ ឯត្ថ បន យោ បវារេត្វា វីសតិវស្សោ ភវិស្សតិ, តំ សន្ធាយ “ឯកូនវីសតិវស្ស”ន្តិ វុត្តំ។ តស្មា យោ មាតុកុច្ឆិស្មិំ ទ្វាទសមាសេ វសិ, សោ ឯកូនវីសតិវស្សោ ហោតិ, សោ សត្តមាសេ វសិ, សោ សត្តមាសាធិកវីសតិវស្សោ។ ឆមាសជាតោ បន ន វដ្ដតិ។

៣០៦។ អនាបត្តិ ឩនវីសតិវស្សំ បរិបុណ្ណវីសតិវស្សសញ្ញីតិ ឯត្ថ កិញ្ចាបិ ឧបសម្បាទេន្តស្ស អនាបត្តិ, បុគ្គលោ បន អនុបសម្បន្នោវ ហោតិ។ សចេ បន សោ ទសវស្សច្ចយេន អញ្ញំ ឧបសម្បាទេតិ, តញ្ចេ មុញ្ចិត្វា គណោ បូរតិ, សូបសម្បន្នោ។ សោបិ ច យាវ ន ជានាតិ, តាវស្ស នេវ សគ្គន្តរាយោ ន មោក្ខន្តរាយោ, ញត្វា បន បុន ឧបសម្បជ្ជិតព្ពំ។ សេសំ ឧត្តានមេវ។

តិសមុដ្ឋានំ – កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ,

វចីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

ឩនវីសតិវស្សសិក្ខាបទំ បញ្ចមំ។

៦. ថេយ្យសត្ថសិក្ខាបទវណ្ណនា

៣០៧។ ឆដ្ឋេ – បដិយាលោកន្តិ សូរិយាលោកស្ស បដិមុខំ; បច្ឆិមទិសន្តិ អត្ថោ។ កម្មិយាតិ សុង្កដ្ឋានេ កម្មិកា។

៣០៨។ រាជានំ វា ថេយ្យំ គច្ឆន្តីតិ រាជានំ វា ថេនេត្វា វញ្ចេត្វា រញ្ញោ សន្តកំ កិញ្ចិ គហេត្វា ឆឌ្ឌេតិ ន តស្ស ទស្សាមាតិ គច្ឆន្តិ។

៣១១។ វិសង្កេតេនាតិ កាលវិសង្កេតេន ទិវសវិសង្កេតេន ច អនាបត្តិ។ មគ្គវិសង្កេតេន បន អដវិវិសង្កេតេន ច អាបត្តិយេវ។ សេសមេត្ថ ភិក្ខុនិវគ្គេ ចតុត្ថសិក្ខាបទេ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពំ។ ថេយ្យសត្ថសមុដ្ឋានំ – កាយចិត្តតោ កាយវាចាចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ, កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

ថេយ្យសត្ថសិក្ខាបទំ ឆដ្ឋំ។

៧. សំវិធានសិក្ខាបទវណ្ណនា

៣១២។ សត្តមេ – បច្ចោរោបេត្វា និសីទីតិ បញ្ញាយន្តោ អត្តានំយេវ បរិកថេន្តោ និសីទិ។ នាសេយ្យ សោ កិញ្ចិ យំ និព្ពាបេតីតិ អសេយ្យ អយំ កិញ្ចិ

មំ ន និក្ខាមេសិ; ន មំ គហេត្វា អគមាសីតិ អត្ថោ. សេសមេត្ថ ភិក្ខុនិយា សទ្ធឹ សំវិធានសិក្ខាបទេ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្វំ សទ្ធឹ សមុដ្ឋានាទីហីតិ.

សំវិធានសិក្ខាបទំ សត្តមំ.

៨. អរិដ្ឋសិក្ខាបទវណ្ណនា

៤១៧. អដ្ឋមេ – គទ្ធេ ពាធយឹសូតិ គទ្ធពាធិនោ; គទ្ធពាធិនោ បុព្ពបុរិសា អស្សាតិ គទ្ធពាធិបុព្ពោ, តស្ស គទ្ធពាធិបុព្ពស្ស គិជ្ឈឃាតកកុលប្បសុតស្សាតិ អត្ថោ.

សគ្គមោក្ខានំ អន្តរាយំ ករោន្តីតិ អន្តរាយិកា. តេ កម្មកិលេសវិបាកឧបវាទអាណាវីតិក្កមវសេន បញ្ចវិធា. តត្ថ បញ្ចានន្តរិយកម្មា កម្មន្តរាយិកា នាម. តថា ភិក្ខុនីទូសកកម្មំ, តំ បន មោក្ខស្សេវ អន្តរាយំ ករោតិ, ន សគ្គស្ស. និយតមិច្ឆាទិដ្ឋិធម្មា កិលេសន្តរាយិកា នាម. បណ្ឌកតិរច្ឆានគតឧភតោព្យញ្ជនកានំ បដិសន្ធិធម្មា វិបាកន្តរាយិកា នាម. អរិយូបវាទា ឧបវាទន្តរាយិកា នាម, តេ បន យាវ អរិយេ ន ខមាបេន្តិ តាវទេវ, ន តតោ បរំ. សញ្ចិច្ច អាបន្នា អាបត្តិយោ អាណាវីតិក្កមន្តរាយិកា នាម, តាបិ យាវ ភិក្ខុភាវំ វា បដិជានាតិ, ន វុដ្ឋាតិ វា ន ទេសេតិ វា តាវទេវ, ន តតោ បរំ.

តត្រាយំ ភិក្ខុ ពហុស្សុតោ សេសន្តរាយិកេ ជានាតិ, វិនយេ បន អកោវិទត្តា បណ្ណត្តិវីតិក្កមន្តរាយិកេ ន ជានាតិ, តស្មា រហោគតោ ឯវំ ចិន្តេសិ – "ឥមេ អាគារិកា បញ្ច កាមគុណេ បរិភុញ្ជន្តា សោតាបន្នាបិ សកទាគាមិនោបិ អនាគាមិនោបិ ហោន្តិ, ភិក្ខូបិ មនាបិកានិ ចក្ខុវិញ្ញេយ្យានិ រូបានិ បស្សន្តិ…បេ… កាយវិញ្ញេយ្យេ ផោដ្ឋព្ពេ ផុសន្តិ, មុទុកានិ អត្ថរណបាវុរណាទីនិ បរិភុញ្ជន្តិ, ឯតំ សព្ពំ វដ្ដតិ. កស្មា ឥត្ថីនំយេវ…បេ… ឥត្ថិផោដ្ឋព្ពា ឯវ ន វដ្ដន្តិ, ឯតេបិ វដ្ដន្តី"តិ. ឯវំ រសេន រសំ សំសន្ទិត្វា សច្ឆន្ទរាគបរិភោគញ្ច និច្ឆន្ទរាគបរិភោគញ្ច ឯកំ កត្វា ថូលវាកេហិ សទ្ធឹ អតិសុខុមសុត្តំ ឃដេន្តោ វិយ សាសបេន សទ្ធឹ សិនេរុំ ឧបសំហរន្តោ វិយ បាបកំ ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បាទេត្វា "កឹ ភគវតា មហាសមុទ្ទំ ពន្ធន្តេន វិយ មហតា ឧស្សាហេន បឋមបារាជិកំ បញ្ញត្តំ, នត្ថិ ឯត្ថ ទោសោ"តិ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណេន សទ្ធឹ បដិវិរុជ្ឈន្តោ ភព្វាបុគ្គលិកំ អាណំ ឆិន្ទន្តោ ជិនស្ស អាណាចក្កេ បហារមទាសិ. តេនាហ – "តថាហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមី"តិអាទិ.

អដ្ឋិកង្កលូបមាតិអាទីសុ អដ្ឋិកង្កលូបមា អប្បស្សាទដ្ឋេន. មំសបេសូបមា ពហុសាធារណដ្ឋេន. តិណុក្កូបមា អនុទហនដ្ឋេន. អង្គារកាសូបមា មហាភិតាបនដ្ឋេន. សុបិនកូបមា ឥត្តរបច្ចុបដ្ឋានដ្ឋេន. យាចិតកូបមា តាវកាលិកដ្ឋេន. រុក្ខផលូបមា សព្ពង្គបច្ចង្គបលិភញ្ជនដ្ឋេន. អសិសូនូបមា អធិកុដ្ដនដ្ឋេន. សត្តិសូលូបមា វិនិវិជ្ឈនដ្ឋេន. សប្បសិរូបមា សាសង្កសប្បដិភយដ្ឋេនាតិ អយមេត្ថ សង្ខេបោ. វិត្ថារោ បន បបញ្ចសូទនិយំ មជ្ឈិមដ្ឋកថាយំ (ម. និ. ១.២៣៤ អាទយោ; ២.៤២ អាទយោ) គហេតព្វោ. ឯវំ

ញ្ញាតោតិ ឯវំ វិយ តោ។ សេសមេត្ថ បុព្ពេ វុត្តនយត្តា ឧត្តានមេវ។

សមនុភាសនសមុដ្ឋានំ – កាយវាចាចិត្តតោ សមុដ្ឋាតិ, អកិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, ទុក្ខវេទនន្តិ។

អរិដ្ឋសិក្ខាបទំ អដ្ឋមំ។

៩. ឧក្ខិត្តសម្ភោគសិក្ខាបទវណ្ណនា

៣៧៣-៤. នវមេ – អកដានុធម្មេនាតិ អនុធម្មោ វុច្ចតិ អាបត្តិយា អទស្សនេ វា អប្បដិកម្មេ វា បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ វា ធម្មេន វិនយេន ឧក្ខិត្តកស្ស អនុលោមវត្តំ ទិស្វា កតា ឱសារណា; សោ ឱសារណសង្ខាតោ អនុធម្មោ យស្ស ន កតោ, អយំ អកដានុធម្មោ នាម, តាទិសេន សទ្ធិន្តិ អត្ថោ។ តេនេវ បទភាជនេ “អកដានុធម្មោ នាម ឧក្ខិត្តោ អនោសារិតោ”តិ វុត្តំ។

ទេតិ វា បដិគ្គណ្ហាតិ វាតិ ឯកបយោគេន ពហុម្បិ ទេន្តោ វា គណ្ហន្តោ វា ឯកំ បាចិត្តិយំ។ វិច្ឆិន្ទិត្វា វិច្ឆិន្ទិត្វា ទេន្តស្ស ច គណ្ហន្តស្ស ច បយោគគណនាយ បាចិត្តិយានិ។ សេសមេត្ថ ឧត្តានមេវ។ តិសមុដ្ឋានំ – កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

ឧក្ខិត្តសម្ភោគសិក្ខាបទំ នវមំ។

១០. កណ្ដកសិក្ខាបទវណ្ណនា

៣៧៥. ទសមេ – ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នន្តិ អរិដ្ឋស្ស វិយ ឯតស្សាបិ អយោនិសោ ឧម្មុជ្ជន្តស្ស ឧប្បន្នំ។ នាសេតូតិ ឯត្ថ តិវិធា នាសនា – សំវាសនាសនា, លិង្គនាសនា, ទណ្ឌកម្មនាសនាតិ។ តត្ថ អាបត្តិយា អទស្សនាទីសុ ឧក្ខេបនា សំវាសនាសនា នាម។ “ទូសកោ នាសេតព្ពោ” (បារា។ ៦៦) “មេត្តិយំ ភិក្ខុនិំ នាសេថា”តិ (បារា។ ៣៨៤) អយំ លិង្គនាសនា នាម។ “អជ្ជតគ្គេ តេ អាវុសោ សមណុទ្ទេស ន ចេវ សោ ភគវា សត្ថា អបទិសិតព្ពោ”តិ អយំ ទណ្ឌកម្មនាសនា នាម។ អយំ ឥធ អធិប្បេតា។ តេនាហ – “ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ នាសេតព្ពោ…បេ… វិនស្សា”តិ។ តត្ថ ចរាតិ គច្ឆ។ បិរេតិ បរ អមាមក។ វិនស្សាតិ នស្ស; យត្ថ តេ ន បស្សាម, តត្ថ គច្ឆាតិ។

៣៧៦. ឧបលាបេយ្យាតិ សង្គណ្ហេយ្យ។ ឧបដ្ឋាបេយ្យាតិ តេន អត្តនោ ឧបដ្ឋានំ ការាបេយ្យ។ សេសំ អរិដ្ឋសិក្ខាបទេ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពំ សទ្ធិំ សមុដ្ឋានាទីហីតិ។

កណ្ដកសិក្ខាបទំ ទសមំ។

សមត្តោ វណ្ណនាក្កមេន សប្បាណកវគ្គោ សត្តមោ។

៨. សហធម្មិកវគ្គោ

១. សហធម្មិកសិក្ខាបទវណ្ណនា

៤០៣. សហធម្មិកវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទេ – ឯតស្មិំ សិក្ខាបទេតិ ឯតស្មិំ សិក្ខាបទេ យំ វុត្តំ, តំ ន តាវ សិក្ខិស្សាមិ។ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្សាតិ ឯវំ វទតោ វាចាយ វាចាយ អាបត្តិ វេទិតព្វា។ សិក្ខមានេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនាតិ ឧបាទំ និរោសា សម្បដិច្ឆិត្វា សិក្ខិតុកាមេនេវ ហុត្វា អាជានិតព្វញ្ចេវ បុច្ឆិតព្វញ្ច ឧបបរិក្ខិតព្វញ្ច។ សេសមេត្ថ ទុព្វចសិក្ខាបទេ វុត្តនយេនេវ បទត្ថតោ វេទិតព្វំ។ វិនិច្ឆយតោ វុត្តនយេន ច។

តិសមុដ្ឋានំ – កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, ទុក្ខវេទនន្តិ។

សហធម្មិកសិក្ខាបទំ បឋមំ។

២. វិលេខនសិក្ខាបទវណ្ណនា

៤០៤. ទុតិយេ – វិនយកថំ កថេតីតិ វិនយកថា នាម កប្បិយាកប្បិយអាបត្តានាបត្តិសំវរបហានបដិសំយុត្តកថា, តំ កថេតិ។ វិនយស្ស វណ្ណំ ភាសតីតិ វិនយស្ស វណ្ណោ នាម បញ្ចន្នម្បិ សត្តន្នម្បិ អាបត្តិក្ខន្ធានំ វសេន មាតិកំ និក្ខិបិត្វា បទភាជនេន វណ្ណនា, តំ ភាសតិ។ វិនយបរិយត្តិយា វណ្ណំ ភាសតីតិ វិនយំ បរិយាបុណន្តានំ វិនយបរិយត្តិមូលកំ វណ្ណំ គុណំ អានិសំសំ ភាសតិ។ វិនយធរោ ហិ វិនយបរិយត្តិមូលកេ បញ្ចានិសំសេ ឆានិសំសេ សត្តានិសំសេ អដ្ឋានិសំសេ នវានិសំសេ ទសានិសំសេ ឯកាទសានិសំសេ ច លភតិ, តេ សន្ធាយ ភាសតីតិ អត្ថោ។ កតមេ បញ្ចានិសំសេ លភតីតិ? អត្តនោ សីលក្ខន្ធសុគុត្តិអាទិកេ។ វុត្តញ្ហេតំ –

“បញ្ចិមេ, ភិក្ខវេ, អានិសំសា វិនយធរេ បុគ្គលេ – អត្តនោ សីលក្ខន្ធោ សុគុត្តោ ហោតិ សុរក្ខិតោ, កុក្កុច្ចបកតានំ បដិសរណំ ហោតិ, វិសារទោ សង្ឃមជ្ឈេ វោហរតិ, បច្ចត្ថិកេ សហធម្មេន សុនិគ្គហិតំ និគ្គណ្ហាតិ, សទ្ធម្មដ្ឋិតិយា បដិបន្នោ ហោតី”តិ (បរិ. ៣២៥)។

ᨠᨳᨾᩔ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᩦᩃᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᩈᩩᨣᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᩩᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ? ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨨᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ – ᩋᩃᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᨲᩣ, ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᨸᨠᨲᨲᩣ, ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩮ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲᩣ, ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩮ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲᩣ, ᩈᨲᩥᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᩈᩣᨲᩥ᪨

ᨠᨳᩴ ᩋᩃᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣᨿ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ? ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨽᩣᩅᩴ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣᨿᩮᩅ ᨾᨴ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨧᩮᨲᩴ –

"ᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨸᩁᩥᨣᩪᩉᨲᩥ;

ᩋᨣᨲᩥᨣᨾᨶᨬ᩠ᨧ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᩑᨴᩥᩈᩮᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩋᩃᨩ᩠ᨩᩦᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ"ᨲᩥ᪨ (ᨸᩁᩥ᪨ ᪓᪕᪙);

ᨠᨳᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᨲᩣᨿ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ? ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩉᩥ ᨾᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨾᩮᩣᨾᩪᩉᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᩥᩁᩣᨵᩮᨲᩥ; ᩑᩅᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᨲᩣᨿ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨

ᨠᨳᩴ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᨸᨠᨲᨲᩣᨿ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ? ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩣᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩮ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮ ᩅᩥᨶᨿᨵᩁᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨬ᩠ᨧᩮ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᩥᨿᩣ, ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨬ᩠ᨧᩮ ᨶ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩋᨿᩴ ᨸᨶ "ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ"ᨲᩥ ᨾᨴ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥᨿᩮᩅ; ᩑᩅᩴ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᨸᨠᨲᨲᩣᨿ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨

ᨠᨳᩴ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩮ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲᩣᨿ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ? ᩋᨧ᩠ᨨᨾᩴᩈᩴ ᩈᩪᨠᩁᨾᩴᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩣᨴᨲᩥ, ᨴᩦᨸᩥᨾᩴᩈᩴ ᨾᩥᨣᨾᩴᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩣᨴᨲᩥ, ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨽᩮᩣᨩᨶᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨽᩮᩣᨩᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩥ, ᩅᩥᨠᩣᩃᩮ ᨠᩣᩃᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩥ, ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨸᩣᨶᨠᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨸᩣᨶᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩥᩅᨲᩥ; ᩑᩅᩴ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩮ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲᩣᨿ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨

ᨠᨳᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩮ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲᩣᨿ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ? ᩈᩪᨠᩁᨾᩴᩈᩴ ᩋᨧ᩠ᨨᨾᩴᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩣᨴᨲᩥ, ᨾᩥᨣᨾᩴᩈᩴ ᨴᩦᨸᩥᨾᩴᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩣᨴᨲᩥ, ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨽᩮᩣᨩᨶᩴ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨽᩮᩣᨩᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩥ, ᨠᩣᩃᩮ ᩅᩥᨠᩣᩃᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩥ, ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨸᩣᨶᨠᩴ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨸᩣᨶᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩥᩅᨲᩥ; ᩑᩅᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩮ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲᩣᨿ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨

ᨠᨳᩴ ᩈᨲᩥᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᩈᩣᨿ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ? ᩈᩉᩈᩮᨿ᩠ᨿᨧᩦᩅᩁᩅᩥᨸ᩠ᨸᩅᩣᩈᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᨧᩦᩅᩁᨠᩣᩃᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩈᨲᩥᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᩈᩣᨿ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ; ᩑᩅᨾᩥᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨨᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨

ᩅᩥᨶᨿᨵᩁᩮᩣ ᨸᨶ ᨨᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨶᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᨠᨳᩴ ᩃᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣᨿ ᨶᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ? ᩈᩮᩣ ᩉᩥ "ᨸᩔᨳ ᨽᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩣᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣᨿᩮᩅ ᨸᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩅᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦ"ᨲᩥ ᩅᨧᨶᩴ ᨸᩁᩪᨸᩅᩣᨴᩴ ᩁᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᩣᨸᩥ ᨶᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ; ᩑᩅᩴ ᩃᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣᨿ ᨶᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩈᩉᩈᩣ ᩋᩣᨸᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨴᩮᩈᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨶᩥᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨣᩣᨾᩥᨶᩥᨿᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩮᩣ –

"ᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨶ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨶ ᨸᩁᩥᨣᩪᩉᨲᩥ;

អគតិគមនញ្ច ន គច្ឆតិ, ឯវរូបោ វុច្ចតិ លជ្ជិបុគ្គលោ”តិ។ (បរិ. ៣៥៩)

ឥមស្មិំ លជ្ជិភាវេវ បតិដ្ឋិតោវ ហោតិ។

កថំ ញាណតាយ នាបជ្ជតិ? សោ ហិ កប្បិយាកប្បិយំ ជានាតិ, តស្មា កប្បិយមេវ ករោតិ, អកប្បិយំ ន ករោតិ; ឯវំ ញាណតាយ នាបជ្ជតិ។

កថំ អកុក្កុច្ចបកតតាយ នាបជ្ជតិ? សោ ហិ កប្បិយាកប្បិយំ និស្សាយ កុក្កុច្ចេ ឧប្បន្នេ វត្ថុំ ឱលោកេត្វា មាតិកំ បទភាជនំ អន្តរាបត្តិំ អាបត្តិំ អនាបត្តិញ្ច ឱលោកេត្វា កប្បិយញ្ចេ ហោតិ ករោតិ, អកប្បិយញ្ចេ ន ករោតិ; ឯវំ អកុក្កុច្ចបកតតាយ នាបជ្ជតិ។

កថំ អកប្បិយាទិសញ្ញិតាយ នាបជ្ជតិ? សោ ហិ កប្បិយាកប្បិយំ ជានាតិ, តស្មា អកប្បិយេ កប្បិយសញ្ញី ន ហោតិ, កប្បិយេ អកប្បិយសញ្ញី ន ហោតិ; សុប្បតិដ្ឋិតា ចស្ស សតិ ហោតិ, អធិដ្ឋាតព្ពំ អធិដ្ឋេតិ, វិកប្បេតព្ពំ វិកប្បេតិ។ ឥតិ ឥមេហិ ឆហាការេហិ អាបត្តិំ នាបជ្ជតិ។ អាបត្តិំ អនាបជ្ជន្តោ អខណ្ឌសីលោ ហោតិ បរិសុទ្ធសីលោ; ឯវមស្ស អត្តនោ សីលក្ខន្ធោ សុគុត្តោ ហោតិ សុរក្ខិតោ។

កថំ កុក្កុច្ចបកតានំ បដិសរណំ ហោតិ? តិរោរដ្ឋេសុ តិរោជនបទេសុ ច ឧប្បន្នកុក្កុច្ចា ភិក្ខូ “អសុកស្មិំ កិរ វិហារេ វិនយធរោ វសតី”តិ ទូរតោបិ តស្ស សន្តិកំ អាគន្ត្វា កុក្កុច្ចំ បុច្ឆន្តិ, សោ តេហិ កតស្ស កម្មស្ស វត្ថុំ ឱលោកេត្វា អាបត្តានាបត្តិគរុកលហុកាទិភេទំ សល្លក្ខេត្វា ទេសនាគាមិនិំ ទេសាបេត្វា វុដ្ឋានគាមិនិយា វុដ្ឋាបេត្វា សុទ្ធន្តេ បតិដ្ឋាបេតិ; ឯវំ កុក្កុច្ចបកតានំ បដិសរណំ ហោតិ។

វិសារទោ សង្ឃមជ្ឈេ វោហរតីតិ អវិនយធរស្ស ហិ សង្ឃមជ្ឈេ កថេន្តស្ស ភយំ សារជ្ជំ ឱក្កមតិ, វិនយធរស្ស តំ ន ហោតិ។ កស្មា? “ឯវំ កថេន្តស្ស ទោសោ ហោតិ; ឯវំ ន ទោសោ”តិ ញត្វា កថនតោ។

បច្ចត្ថិកេ សហធម្មេន សុនិគ្គហិតំ និគ្គណ្ហាតីតិ ឯត្ថ ទ្វិធា បច្ចត្ថិកា នាម – អត្តបច្ចត្ថិកា ច សាសនបច្ចត្ថិកា ច។ តត្ថ មេត្តិយភុម្មជកា ច ភិក្ខូ វឌ្ឍោ ច លិច្ឆវី អមូលកេន អន្តិមវត្ថុនា ចោទេសុំ, ឥមេ អត្តបច្ចត្ថិកា នាម។ យេ វា បនញ្ញេបិ ទុស្សីលា បាបធម្មា, សព្ពេ តេ អត្តបច្ចត្ថិកា។ វិបរីតទស្សនា បន អរិដ្ឋភិក្ខុកណ្ដកសាមណេរវេសាលិកវជ្ជិបុត្តកា បរូបហារអញ្ញាណកង្ខាបរវិតរណាទិវាទា មហាសង្ឃិកាទយោ ច អពុទ្ធសាសនំ “ពុទ្ធសាសន”ន្តិ វត្វា កតបគ្គហា សាសនបច្ចត្ថិកា នាម។ តេ សព្ពេបិ សហធម្មេន សការណេន វចនេន យថា តំ អសទ្ធម្មំ បតិដ្ឋាបេតុំ ន សក្កោន្តិ, ឯវំ សុនិគ្គហិតំ កត្វា និគ្គណ្ហាតិ។

សទ្ធម្មដ្ឋិតិយា បដិបន្នោ ហោតីតិ ឯត្ថ បន តិវិធោ សទ្ធម្មោ បរិយត្តិបដិបត្តិអធិគមវសេន។ តត្ថ តេបិដកំ ពុទ្ធវចនំ បរិយត្តិសទ្ធម្មោ

នាម។ តេរស ធុតង្គគុណា ចុទ្ទស ខន្ធកវត្តានិ ទ្វេអសីតិ មហាវត្តានីតិ អយំ បដិបត្តិសទ្ធម្មោ នាម។ ចត្តារោ មគ្គា ច ផលានិ ចាតិ អយំ អធិគមសទ្ធម្មោ នាម។

តត្ថ កេចិ ថេរា “យោ វោ, អានន្ទ, មយា ធម្មោ ច វិនយោ ច ទេសិតោ បញ្ញត្តោ, សោ វោ មមច្ចយេន សត្ថា”តិ (ទី។ និ។ ២។២១៦) ឥមិនា សុត្តេន “សាសនស្ស បរិយត្តិ មូល”ន្តិ វទន្តិ។ កេចិ ថេរា “ឥមេ ច សុភទ្ទ ភិក្ខូ សម្មា វិហរេយ្យុំ, អសុញ្ញោ លោកោ អរហន្តេហិ អស្សា”តិ (ទី។ និ។ ២។២១៤) ឥមិនា សុត្តេន “សាសនស្ស បដិបត្តិមូល”ន្តិ វត្វា “យាវ បញ្ច ភិក្ខូ សម្មា បដិបន្នា សំវិជ្ជន្តិ, តាវ សាសនំ ឋិតំ ហោតី”តិ អាហំសុ។ ឥតរេ បន ថេរា បរិយត្តិយា អន្តរហិតាយ សុប្បដិបន្នស្សាបិ ធម្មាភិសមយោ នត្ថី”តិ អាហំសុ។ សចេ បញ្ច ភិក្ខូ ចត្តារិ បារាជិកានិ រក្ខណកា ហោន្តិ, តេ សទ្ធេ កុលបុត្តេ បព្វាជេត្វា បច្ចន្តិមេ ជនបទេ ឧបសម្បាទេត្វា ទសវគ្គគណំ បូរេត្វា មជ្ឈិមេ ជនបទេបិ ឧបសម្បទំ ករិស្សន្តិ, ឯតេនុបាយេន វីសតិវគ្គគណំ សង្ឃំ បូរេត្វា អត្តនោបិ អព្ភានកម្មំ កត្វា សាសនំ វុឌ្ឍិំ វិរូឡ្ហិំ គមយិស្សន្តិ។ ឯវមយំ វិនយធរោ តិវិធស្សាបិ សទ្ធម្មស្ស ចិរដ្ឋិតិយា បដិបន្នោ ហោតីតិ ឯវមយំ វិនយធរោ ឥមេ តាវ បញ្ចានិសំសេ បដិលភតីតិ វេទិតព្វោ។

កតមេ ឆ អានិសំសេ លភតីតិ? តស្សាធេយ្យោ ឧបោសថោ, បវារណា, សង្ឃកម្មំ, បព្វជ្ជា, ឧបសម្បទា, និស្សយំ ទេតិ សាមណេរំ ឧបដ្ឋាបេតិ។

យេ ឥមេ ចាតុទ្ទសិកោ, បន្នរសិកោ, សាមគ្គិឧបោសថោ, សង្ឃុបោសថោ, គណេ បុគ្គលេ ឧបោសថោ, សុត្តុទ្ទេសោ, បារិសុទ្ធិ, អធិដ្ឋានុបោសថោតិ នវ ឧបោសថា, សព្វេ តេ វិនយធរាយត្តា។

យាបិ ច ឥមា ចាតុទ្ទសិកា បន្នរសិកា, សាមគ្គិបវារណា, សង្ឃបវារណា គណេ បុគ្គលេ បវារណា, តេវាចិកា, ទ្វេវាចិកា, សមានវស្សិកា បវារណាតិ នវ បវារណាយោ, តាបិ វិនយធរាយត្តា ឯវ, តស្ស សន្តកា, សោ តាសំ សាមី។

យានិបិ ឥមានិ អបលោកនកម្មំ ញត្តិកម្មំ ញត្តិទុតិយកម្មំ ញត្តិចតុត្ថកម្មន្តិ ចត្តារិ សង្ឃកម្មានិ, តានិ វិនយធរាយត្តានិ។

យាបិ ចាយំ ឧបជ្ឈាយេន ហុត្វា កុលបុត្តានំ បព្វជ្ជា ច ឧបសម្បទា ច កាតព្វា, អយម្បិ វិនយធរាយត្តាវ។ ន ហិ អញ្ញោ ទ្វិបិដកធរោបិ ឯវំ កាតុំ លភតិ។ សោ ឯវ និស្សយំ ទេតិ, សាមណេរំ ឧបដ្ឋាបេតិ។ អញ្ញោ នេវ និស្សយំ ទាតុំ លភតិ, ន សាមណេរំ ឧបដ្ឋាបេតុំ។ សាមណេរុបដ្ឋានំ បច្ចាសីសន្តោ បន វិនយធរស្ស សន្តិកេ ឧបជ្ឈំ គាហាបេត្វា វត្តបដិបត្តិំ សាទិតុំ លភតិ។ ឯត្ថ ច និស្សយទានញ្ចេវ សាមណេរុបដ្ឋានញ្ច ឯកមង្គំ។

ឥតិ ឥមេសុ ឆសុ អានិសំសេសុ ឯកេន សទ្ធិំ បុរិមា បញ្ច ឆ ហោន្តិ, ទ្វីហិ សទ្ធិំ សត្ត, តីហិ សទ្ធិំ អដ្ឋ, ចតូហិ សទ្ធិំ នវ, បញ្ចហិ សទ្ធិំ ទស,

សន្តោហិ បេតេហិ សទ្ធិំ ឲកាគសាតិ ឲចំ ចិតឃឆេទា បុក្កលេ បញ្ចា ល សត្ត អដ្ឋ តច គស ឲកាគស ច អាតិសំសេ លកតីតិ ចេឌិតន្តោ៉
ឲចំ កកចា ព្ទេយ អាតិសំសេ គស្សេន្តា ចិតឃបរិឃត្តិឃា ចណ្ហិ កាសតីតិ ចេឌិតន្តោ៉

អាឌិស្សអាឌិស្សាតិ បុតប្បុតិ ចចត្វេបត្វា ចិសុំ ចិសុំ ពត្វា៉ អាឃស្ទុតោ ស្ថបិលិស្ស ចណ្ហិ កាសតីតិ ចិតឃបរិឃត្តិ តិស្សាឃ ស្ថបិលិត្វេស្ស
ក្យាំ កាសតិ ឆោយេតិ បសំសតិ៉ ពស្មា? អបេ្យច តាយ យយ ចណ្ហតិ ស្វុត្វាបិ កិក្លុ ស្ថបិលិស្ស សត្តិកេ ចិតឃំ ស្ពក្កហេតត្តំ បរិឃាបុលិតត្តំ
យន្តោឃ្យុំ, ឲចយិគំ សាសតំ អដ្ឋិតិឃំ កចិស្សតិ, បញ្ចចស្សសហស្សាតិ បចត្តិស្សតីតិ៉

តេឆ ពាហុ កិក្លុតិ តេ ព្ទយំ កកចតោ ចណ្ហតិ ស្វុត្វា “ព្ទេយ កិទាតិសំសេ តេច ស្វុត្តត្តិកា ត អាកិឆយ្ទិកា លកត្តី”តិ
ឃឆាបរិកិត្តិតាតិសំសាឆិកេយ ស្ថស្សាហឌាតា ពាហុ កិក្លុ ឆេទា ច តចា ច យន្តិយា ច អាឃស្ទុតោ ស្ថបិលិស្ស សត្តិកេ ចិតឃំ បរិឃាបុណត្តីតិ
អឃេយត្វ អតេ្វា៉ ព្ទឆាតិ តិបិតាយត្តេយច៉

៣៦៥-៣០៉ស្ថិស្សយាតេតិ អាចទិយេត អតេ្តចាសិកស្ស ស្ថិស្សយាតេ, សោ បត ឃស្វា អាចទិយេ អត្តតោ ទ្វចិឃា ស្ថិសន្តេ ចា អាចទិឃំ
ឃាចិត្វា អតេ្តចាសិកេត ស្ថិសាបេន្តេ ចា ឃោ តំ ឆាទេតិ, តស្មិំ សញ្ញាឃំ កទោន្តេ ចា ស្ថិស្សយាតោ តាយ ហោតិ, តស្វា “ស្ថិសន្តេ ចា
ស្ថិសាបេន្តេ ចា សញ្ញាឃំ ចា កទោន្តេ”តិ បគកាឌតំ ចុត្តំ៉ លុដ្ឋាត្រុលុដ្ឋកេហិតិ លុដ្ឋកេហិ ច អត្រុលុដ្ឋកេហិ ច៉ ឃាចេគចាតិ តេសំ
សំចត្តតយទិឃាគបរិឆ្ឆេគចចតិ៉ ព្ទគំ ចុត្តំ ហោតិ – ឲតាតិ ហិ តេ ស្ថិសត្តិ, ស្ថិសាបេត្តិ សញ្ញាឃត្តិ ចា, តេសំ តាច សំចត្តត្តិ ឃាច
“កប្បតិ ត្រ តោ, ត កប្បតិ ត្រ តោ”តិ ក្យុក្កដ្ឋសដ្ឋាតោតា ចិប្បដិសាទោ ចិហេសា ចិចិកិឆ្ឆាសដ្ឋាតោតា យតោចិលេតោ ច ស្ថប្បដ្ឋតិឃេច៉
អឆ ចា ឃាចគេចាតិ អតិសឃចចត្វាបតំ; តស្ស សំចត្តត្តិតិ ព្ទយិតា សន្តោឆ្ន, ក្យុក្កដ្ឋាឃ ចិហេសាឃ ចិលេតាឃ អតិចិឃ
សំចត្តត្តិឃេចាតិ ចុត្តំ ហោតិ៉ ស្ថបសយ្យត្តស្ស ចិតឃំ ចិចណ្ហតីតិ ស្ថបសយ្យត្តស្ស សត្តិកេ តស្ស តស្មិំ ចិយតិ ស្ថប្បាគេត្យកាយោ ចិតឃំ
ចិចណ្ហតិ តិត្ថតិ កទហតិ៉ សេសមេត្វ ស្ថត្តាតេយច៉

តិសយដ្ឋាតំ – កិទិឃំ, សញ្ញាចិយោក្លុ, សចិត្តកំ, លោកចជ្ជំ, កាឃកម្មំ, ចឌីកម្មំ, អក្យុសលចិត្តំ, ទុក្លុចេគតត្តិ៉

ចិលេតតសិក្លាបគំ ទុតិឃំ៉

៣៉ យោហតសិក្លាបគចណ្ហតា

៣៣៣៉ តតិយេ – អត្ថដ្ឋឃាសត្តិ អត្រុបដិបិដិឃា អដ្ឋយាសេ អដ្ឋយាសេ; ឃស្វា បត សោ ស្ថេបិសឆឌិចេសេ ស្ថិសិឃតិ, តស្វា “អត្រុបេសឆិក”ត្តិ
បគកាឌតេ ចុត្តំ៉ ស្ថិស្សយាតេតិ ស្ថិសិឃយាតេ ៉ ឃស្វា បត សោ បិតិយោក្លុដ្ឋេសកេ ស្ថិសន្តេ ស្ថិសិឃយាតោ តាយ ហោតិ, តស្វា
“ស្ថិសន្តេ”តិ បគកាឌតេ ចុត្តំ៉ ឃញ្ចា តត្វ អាបត្តិ អាបន្តោតិ តស្មិំ អតាចាទេ ចិណ្ហ ឃំ អាបត្តិ អាបន្តោ៉ ឃឆាឆយា កាទេតន្តោតិ

អញ្ញាណេត អាបត្តា តស្សា អាបត្តិយា ទេសេត្វា តត្ថ, យថា បន ឆន្ទេន ច ចិត្តេន ច ជីវិតា, តថា កាទេតព្ពា៑ ឥណ្ណតាកាយិតិទេព្ហ អាបន្នោ ហោតិ, ទេសាបេតព្ពោ, ចុដ្ឋាតកាយិតិទេព្ហ, ចុដ្ឋាបេតព្ពោតិ អត្ថោ៑ សាធុកត្តិ ស្វជ្ជ៑ អជ្ជិកត្វាតិ អត្តិកកាចំ កត្វា; អត្តិកោ ហុត្វាតិ ចុត្តំ ហោតិ៑

៣៣លិ៑ឆទ្ទុកទេ្ទតិអាជីវ្ស ទោហាទោបេកពយ្យំ អជិទេ្យតំ៑ ទេសទេបត្ថ វត្តាតទេច៑ តិសទ្ធូឋាតំ – កិរិយំ, សញ្ញាចិទោក្ខំ, សចិត្តកំ, ទលិកចន្ទំ, កាយកយ្យំ, ចជីកយ្យំ, អកុសលចិត្តំ, ទុក្ខវេទនត្តិ៑

ទោហតសិក្ខាបទំ តតិយំ៑

៣៑ បហារសិក្ខាបទវណ្ណនា

៣៣ជ៑ ចតុទេ្ថ – បហារំ ទេត្តីតិ “អាចុទេសា ប៉ីធកំ បព្ពាបេច, បិទេឆាចតំ អាហទេថា”តិអាជីតិ ចត្វា តថា អកទោត្តាតំ បហារំ ទេត្តិ៑

៣៥ល៑បហារំ ទេតិ អាបត្តិ បិចិត្តិយស្សាតិ ឧត្តំ បហរិតុកាមតាយ បហារេ ជិន្នេ សចេបិ មរតិ បិចិត្តិយទេច៑ បហារេត ហត្ថោ វា បិទេនា វា ភិន្ទតិ, សីសំ វា ភិន្នំ ហោតិ, បិចិត្តិយទេច៑ “យថាយំ សញ្ញយន្លោត ចិទោចតិ, តថា តំ កទោមី”តិ ឧចំ ចិន្នបកទេណាធិប្បាទេយត កណ្ណំ វា តាសំ វា ឆិន្ទតិ, ទុក្កដំ៑

៣៥ញ៑អនុបសម្បន្នស្សាតិ កហដ្ឋស្ស វា បព្ពជិតស្ស វា ឥត្ថិយា វា បុរិសស្ស វា អន្តមទោ តិរច្ឆាតកតស្សាបិ បហារំ ទេតិ, ទុក្កដំ៑ សចេ បន រត្តចិត្តោ ឥត្ថិំ បហរតិ, សង្ឃាទិទេសទោ៑

៣៥ញ៑ពោតចិចិហេចិយាទោតាតិ មនុស្សេន វា តិរច្ឆាតកេនេន វា ចិហេចិយាទោតា៑ ទោក្ខាធិប្បាទេយាតិ តទោ អត្តទោ ទោក្ខំ បត្ថយាទោតា៑ បហារំ ទេតីតិ កាយកាយបដិពន្ធតិស្សគ្គិយានំ អញ្ញតទេន បហារំ ទេតិ, អតាបត្តិ៑ សចេបិ អន្តរាមគ្គេ ទោរំ វា បច្ចត្ថិកំ វា ចិហេឋេតុកាមំ ជិស្វា “ឧបាសក, ឧទេត្វច តិដ្ឋ, មា អាកមី”តិ ចត្វា ចចតំ អតាជិយិត្វា អាកច្ឆត្តំ “កច្ឆ ទេ”តិ មុគ្គទេន វា សត្ថកេន វា បហរិត្វា យាតិ, ទោ ចេ តេន បហារេន មរតិ, អតាបត្តិយេច៑ ចាឡអមិគេសុបិ ឧទេសេច តយោ៑ ទេសទេបត្ថ វត្តាតទេច៑ សទ្ធូឋាតាជីតិ បតស្ស បឋមបារាជិកសជិសាតិ, ឥទំ បន ទុក្ខវេទនត្តិ៑

បហារសិក្ខាបទំ ចតុត្ថំ៑

៥៑ តលសត្តិកសិក្ខាបទវណ្ណនា

៣៥៣។ បញ្ចមេ – តលសត្តិកំ ឧគ្គិរន្តីតិ បហារទានាការំ ទស្សេត្វា កាយម្បិ កាយបដិពទ្ធម្បិ ឧច្ចារេន្តិ។ តេ បហារសមុច្ឆិតា រោទន្តីតិ តេ បហារបរិចិតា បុព្ពេបិ លទ្ធបហារត្តា ឥទានិ ច បហារំ ទស្សន្តីតិ មញ្ញមានា រោទន្តីតិ អត្ថោ។ “បហារស្ស មុច្ឆិតា”តិបិ សញ្ញាយន្តិ, តត្ថ “បហារស្ស ភីតា”តិ អត្ថោ។

៣៥៧។ ឧគ្គិរតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្សាតិ ឯត្ថ សចេ ឧគ្គិរិត្វា វិរទ្ធោ បហារំ ទេតិ, អវស្សំ ធារេតុំ អសក្កោន្តស្ស បហារោ សហសា បតតិ, ន បហរិតុកាមតាយ ទិន្នត្តា ទុក្កដំ។ តេន បហារេន ហត្ថាទីសុ យំកិញ្ចិ ភិជ្ជតិ, ទុក្កដមេវ។

៣៥៨។ មោក្ខាធិប្បាយោ តលសត្តិកំ ឧគ្គិរតីតិ ឯត្ថ បុព្ពេ វុត្តេសុ ចតូសុ បុរិមនយេនេវ តលសត្តិកំ ឧគ្គិរន្តស្ស អនាបត្តិ។ សចេបិ វិរជ្ឈិត្វា បហារំ ទេតិ, អនាបត្តិយេវ។ សេសំ បុរិមសទិសមេវ សទ្ធិំ សមុដ្ឋានាទីហីតិ។

តលសត្តិកសិក្ខាបទំ បញ្ចមំ។

៦។ អមូលកសិក្ខាបទវណ្ណនា

៣៥៩។ ឆដ្ឋេ – អនុទ្ធំសេយ្យាតិ តេ កិរ សយំ អាកិណ្ណទោសត្តា “ឯវំ ភិក្ខូ អម្ហេ នេវ ចោទេស្សន្តិ, ន សារេស្សន្តី”តិ អត្តបរិត្តាណំ ករោន្តា បដិកច្ចេវ ភិក្ខូ អមូលកេន សង្ឃាទិសេសេន ចោទេន្តិ។ សេសមេត្ថ តេរសកេ អមូលកសិក្ខាបទេ វុត្តនយត្តា ឧត្តានមេវ។

តិសមុដ្ឋានំ – កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, ទុក្ខវេទនន្តិ។

អមូលកសិក្ខាបទំ ឆដ្ឋំ។

៧។ សញ្ចិច្ចសិក្ខាបទវណ្ណនា

៣៦៣។ សត្តមេ – ឧបទហន្តីតិ ឧប្បាទេន្តិ។ កុក្កុច្ចំ ឧបទហតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្សាតិ វាចាយ វាចាយ អាបត្តិ។ អនុបសម្បន្នស្សាតិ សាមណេរស្ស ៎ មាតុគាមេន សទ្ធិំ រហោ មញ្ញេ តយា និសិន្នំ និបន្នំ ភុត្តំ បីតំ, [illegible] កតត្តិអាទិនា នយេន កុក្កុច្ចំ ឧបទហតិ, វាចាយ វាចាយ ទុក្កដំ។ សេសមេត្ថ ឧត្តានមេវ។ សមុដ្ឋានាទីនិបិ អមូលកសទិសានេវាតិ។

សញ្ចិច្ចសិក្ខាបទំ សត្តមំ។

ប៉៏ ႏុបឃ្យុតិសិក្ខាបធចណ្ណគា

៣លិ៨៏ អដ្ឋ៩យ – អធិករណខាតាគត្តិ ឲ៩តហិ ករួ្ណគាឌីហិ ႏុបត្ថុចិចាធាធិករណាត៏ ႏុបឃ្យុតិត្តិ ឃ្យុតិសយឹបំ; ឃត្ត ជត្វា សក្កា ៩ហាតិ ៩តសំ ចចត៏ ៩សាត្យំ, តត្វាតិ អ៩ត្វា៏ កន្ធតិ អាបត្តិ ក្យុក្កដ ឃ្យាតិ ឲត្ត បធចា៩៩ បធចា៩៩ ក្យុក្កដំ៏ ឃ៩ត្តត្តតិ អ៩ឡាត សង្ខិ អឡាសិ ឃត្តឃយា៩គ;

“ឃ៩ត្ត៩ត្ត”តិ ចា បិ៩ធា, អឃ៩ឃច៩ត្វា៏

៣លិ៩៏ក្ខុបសយិឃ្យាឹតិ ႏុបសយំ កយិឃ្យាយិ, ពលហំ គ ពរិឃ្យាយិ៏ អត្តាត៏ បរិ៩យាធឃ្យាឹតិ ឃយ អការករកាចំ ព៩ចត្វា អត្តាត៏ ៩យា៩ធឃ្យាយិ៏ ៩សស៩ឃត្ត ႏុត្តាគ៩ឃច៏

៩ឆឃ្យុសត្តសឃដ្ឋាត៏ – កាឃចិត្ត៩តា កាឃចាចាចិត្ត៩តា ច សឃដ្ឋាតិ, សិឃា កិរិឃំ ៩សាត្យកាឃតាឃ កយគច៩សគ, សិឃា អកិរិឃំ ធិតដ្ឋាត៏ អាកត្វា ឃត្តឃយាគាត៏ អខាគាបគច៩សគ, ក្យុបិឃំ អឡាចាធក៏ ႏុបឃ្យុតីតិ ធ្លយាគិ ហិ តីហិ សិក្ខាបធាគិ ឲុកបរិ៩ឆ្ឋធាគិ, សឡាធិ៩យាក្លិ, សចិត្តកំ, ៩លោកចជ្ជំ, កាឃកម្មំ, ចចីកម្មំ, អក្យុសលចិត្តំ, ក្យុក្លច៩ធគត្តិ៏

ႏុបឃ្យុតិសិក្ខាបធំ អដ្ឋមំ៏

៨៏ កម្មបដិឆាហគសិក្ខាបធចណ្ណគា

៣លិ៣៏ គច៩យ – ស៩ច ច ឃឃំ ខា៩គឃ្យាយាតិ ស៩ច ឃឃំ ខា៩គឃ្យាឃ; ធកា៩វា បគ គិបិតឃត្ត៩ឃច៏ ធម្មិកាគត្តិ ធ៩ម្មុគ ចិគ៩ឃគ សត្ថុសាស៩គគ កតត្តា ធម្មា ឲ៩តស្យុ អត្ថីតិ ធម្មិកាគិ; ៩តសំ ធម្មិកាគ៏ ចត្យុគ្គំ សដ្ឃកម្មាគ៏ លិឃ្យុតិ អាបត្តិ បាចិត្តិឃឃ្យាតិ ឲត្ត ចាចាឃ ចាចាឃ បាចិត្តិឃំ ៏ ៩សសំ ႏុត្តាគ៩ឃច៏ តិសឃដ្ឋាត៏ – កិរិឃំ, សឡាធិ៩យាក្លិ, សចិត្តកំ, ៩លោកចជ្ជំ, កាឃកម្មំ, ចចីកម្មំ, អក្យុសលចិត្តំ, ក្យុក្លច៩ធគត្តិ៏

កម្មបដិឆាហគសិក្ខាបធំ គចមំ៏

១០៏ លគ្គិអធត្វាកាឃគសិក្ខាបធចណ្ណគា

៣ប៉៨៏ ធស៩ឃ – ចត្វា ចា អា៩វាចិតត្តិ ៩ចាធ៩កាគ ច ក្យុធិត៩កាគ ច អត្ត៩គា កចា កចិតា, អត្យុចិជ្ជ៩កា សឃុ៩តា, ឲត្តាចតាបិ ចត្វា៩ឃច អា៩វាចិតំ ៩ហាតិ៏ ៩សស៩ឃត្ត ႏុត្តាគ៩ឃច៏

ឆ្វុទតិទេក្លបឃឫដ្ឋាត៌ – កាយចាចាទិត្តទោ ឃឫដ្ឋាតិ, កិរិយាកិរិយំ, ឃន្លាចិទេយាក្លិ, ឃចិត្តក៌, ទេលិកចដ្ឋ, កាយកឲ្យំ, ចឌឹកឲ្យំ ,
អក្យុឃលចិត្តំ, ឆ្ក្លទេចឌតត្តិ៍

លត្ថិ អឌត្វា កឃតឃិក្លាបឌំ ឌឃយំ៍

១១៍ ឆ្កាលឃិក្លាបឌចណ្ឌតា

៣ប័៣៍ ឲកាឌឃទេយ – យឆាយិត្តតាតិ យឆាយិត្តតាយ; ទេយា ទេយា យិទេត្តា, តឃ្សុ តឃ្សុ ទេឌតីតិ ចុត្តំ ទេហាតិ៍ ឲឃ តទេយា ឃត្ថាបទេឌឃ្យ៍ ទេឃឃំ
ក្លាបតកាឌឹឃ្យ ចុត្តតយត្តា ក្តាតត្វទេឃច៍

តិឃឫដ្ឋាត៌ – កិរិយំ, ឃន្លាចិទេយាក្លិ, ឃចិត្តក៌, ទេលិកចដ្ឋ, កាយកឲ្យំ, ចឌឹកឲ្យំ អក្យុឃលចិត្តំ, ឆ្ក្លទេចឌតត្តិ៍

ឆ្កាលឃិក្លាបឌំ ឲកាឌឃយំ៍

១៧៍ បរិណាយតឃិក្លាបឌចណ្ឌតា

៣ប័៤៍ ក្ខាឌឃទេយ – ឃំ ចត្តត្តំ ឃិយា, តំ ឃត្ថំ តិឃទេក បរិណាយតឃិក្លាបទេឌ ចុត្តតយទេឃច៍ អយទេឃច ហិ ចិទេឃទេឃា – តត្វ អត្តទោ
បរិណាយិតត្តា តិឃ្សក្តិយំ ឃិទិត្តិយំ, ឪឌ ឃុក្កលឃ្យ បរិណាយិតត្តា ឃុឌ្ឌិកឃិទិត្តិយត្តិ៍

តិឃឫដ្ឋាត៌ – កិរិយំ, ឃន្លាចិទេយាក្លិ, ឃចិត្តក៌, ទេលិកចដ្ឋ, កាយកឲ្យំ, ចឌឹកឲ្យំ, អក្យុឃលចិត្តំ, តិទេចឌតត្តិ៍

បរិណាយតឃិក្លាបឌំ ក្ខាឌឃយំ៍

ឃយទេត្តា ចណ្ឌតាក្លទេយត ឃហឌយ្លិកចទេក្កា អដ្ឋទេយា៍

៨៍ ទេតាតចទេក្កា

១៍ អទេត្តឃុទឃិក្លាបឌចណ្ឌតា

᪔᪙᪔᪨ ᩁᩣᨩᩅᨣ᩠ᨣᩔ ᨸᨮᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ – ᩒᩁᨠᩮᩣᨲᩥ ᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣ᪨ ᩏᨸᩁᩥᨸᩣᩈᩣᨴᩅᩁᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᨸᩣᩈᩣᨴᩅᩁᩔ ᩏᨸᩁᩥᨣᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᩅᩣᩉᩈᩣᨲᩥ ᩋᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᨠᩣᩁᨱᩣ; ᨲᩮᩉᩥ ᨩᩣᨽᩣᨸᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨩᩣᨽᩣᨿᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪔᪙᪕᪨ ᨸᩥᨲᩁᩴ ᨸᨲ᩠ᨳᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩔᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨥᩣᨲᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩁᩣᨩᨶ᩠ᨲᩮᨸᩩᩁᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩈᨾ᩠ᨾᨴ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩉᨲ᩠ᨳᩦᩉᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩈᨾ᩠ᨾᨴ᩠ᨴᩴ; ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩈᨾ᩠ᨻᩤᨵᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᩔᩁᨳᩈᨾ᩠ᨾᨴ᩠ᨴᨸᨴᩮᩈᩩᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ "ᩈᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨲ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩮᨧᩥ ᨸᨮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᨶ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ "ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᨸᩩᩁᩮ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩈᨾ᩠ᨾᨴ᩠ᨴ"ᨶ᩠ᨲᩥᨸᩥ ᨸᩣᨮᩮᩣ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᩉᨲ᩠ᨳᩦᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᨴ᩠ᨴᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩈᨾ᩠ᨾᨴ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᨸᩩᩁᩮ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩈᨾ᩠ᨾᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩈ ᨶᨿᩮᩣ ᩈᩮᩈᨸᨴᩮᩈᩩᨸᩥ᪨ ᩁᨩᨶᩦᨿᩣᨶᩦᨲᩥ ᨲᩣᨶᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᨸᩩᩁᩮ ᩑᩅᩁᩪᨸᩣᨶᩥ ᩁᩪᨸᩣᨴᩦᨶᩥ᪨

᪔᪙᪖᪨ ᨾᩩᨴ᩠ᨵᩣᨽᩥᩈᩥᨲ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨾᩩᨴ᩠ᨵᨶᩥ ᩋᨽᩥᩈᩥᨲ᩠ᨲᩔ᪨ ᩋᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩁᩣᨩᩣ ᩑᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩁᩣᨩᨠᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩁᩣᨩᨠᩮ; ᩈᨿᨶᩥᨥᩁᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩁᨲᨶᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨾᩉᩮᩈᩦ, ᨶᩥᨣ᩠ᨣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩴ, ᩋᨶᩥᨣ᩠ᨣᨲᩴ ᩁᨲᨶᩴ ᩑᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶᩥᨣ᩠ᨣᨲᩁᨲᨶᨠᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨶᩥᨣ᩠ᨣᨲᩁᨲᨶᨠᩮ; ᩈᨿᨶᩥᨥᩁᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩈᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ᪨

ᨠᨮᩥᨶᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ – ᨠᩣᨿᩅᩣᨧᨲᩮᩣ ᨠᩣᨿᩅᩣᨧᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨧ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᨶᩮᩣᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᨸᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨲᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩥᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩋᨶ᩠ᨲᩮᨸᩩᩁᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩴ ᨸᨮᨾᩴ᪨

᪒᪨ ᩁᨲᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪕᪐᪒-᪓᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮ – ᩅᩥᩔᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨸᨾᩩᩔᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨸᩩᨱ᩠ᨱᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩣᨾ ᩈᨲᨲᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨠᩉᩣᨸᨱᩣ᪨ ᨠ᩠ᨿᩣᩉᩴ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᨠᩥᩴ ᩋᩉᩴ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩥ᪨ ᩋᩣᨽᩁᨱᩴ ᩒᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨾᩉᩣᩃᨲᩴ ᨶᩣᨾ ᨶᩅᨠᩮᩣᨭᩥᩋᨣ᩠ᨥᨶᨠᩴ ᩋᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁᩴ ᩋᨸᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨

᪕᪐᪔᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩦᨲᩥ ᨸᩁᩥᨧᩣᩁᨠᩮᩣ᪨

᪕᪐᪖᪨ ᩋᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩏᨸᨧᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩏᨸᨧᩣᩁᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᩣᩁᩣᨾᩔ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩃᩮᨯ᩠ᨯᩩᨸᩣᨲᩣ – "ᩋᩣᩅᩈᨳᩔ ᨸᨶ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨸᩣᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨾᩩᩈᩃᨸᩣᨲᩮᩣ ᩅᩣ"ᨲᩥ ᨾᩉᩣᨸᨧ᩠ᨧᩁᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩏᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩔᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨩᩣᨲᩁᩪᨸᩁᨩᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩏᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩔ ᩅᩣ ᩏᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩅᩣ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ, ᩈᨦ᩠ᨥᨣᨱᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᨧᩮᨲᩥᨿᨶᩅᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ, ᩋᩅᩈᩮᩈᩴ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩁᨲᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩦᨶᩴ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩏᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩔ ᩅᩣ ᩏᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩅᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᩅᩣ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩩ, ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨿᩣᩅ ᨠᨱ᩠ᨱᨸᩥᩊᨶ᩠ᨵᨶᨲᩣᩊᨸᨱ᩠ᨱᨾ᩠ᨸᩥ

គិហិសន្តកំ ភណ្ឌាគារិកសីសេន បដិសាមេន្តស្ស បាចិត្តិយមេវ។

សចេ បន មាតាបិតូនំ សន្តកំ អវស្សំ បដិសាមេតព្ពំ កប្បិយភណ្ឌំ ហោតិ, អត្តនោ អត្ថាយ គហេត្វា បដិសាមេតព្ពំ។ “ឥទំ បដិសាមេត្វា ទេហី”តិ វុត្តេ បន “ន វដ្ដតី”តិ បដិក្ខិបិតព្ពំ។ សចេ “បដិសាមេហី”តិ បាតេត្វា គច្ឆន្តិ, បលិពោធោ នាម ហោតិ, បដិសាមេតុំ វដ្ដតិ។ វិហារេ កម្មំ ករោន្តា វឌ្ឍកីអាទយោ វា រាជវល្លភា វា អត្តនោ ឧបករណភណ្ឌំ វា សយនភណ្ឌំ វា “បដិសាមេត្វា ទេថា”តិ វទន្តិ, ឆន្ទេនបិ ភយេនបិ ន កាតព្ពមេវ, គុត្តដ្ឋានំ បន ទស្សេតុំ វដ្ដតិ។ ពលក្ការេន បាតេត្វា គតេសុ ច បដិសាមេតុំ វដ្ដតិ។

អជ្ឈារាមេ វា អជ្ឈាវសថេ វាតិ ឯត្ថ សចេ មហាវិហារសទិសោ មហារាមោ ហោតិ, តត្ថ បាការបរិក្ខិត្តេ បរិវេណេ យត្ថ ភិក្ខូហិ វា សាមណេរេហិ វា គហិតំ ភវិស្សតីតិ សង្កា ឧប្បជ្ជតិ, តាទិសេ ឋានេ ឧគ្គហេត្វា វា ឧគ្គហាបេត្វា វា ឋបេតព្ពំ។ មហាពោធិទ្វារកោដ្ឋកអព្ភន្តរសទិសេសុ បន មហាជនសម្មទ្ទដ្ឋានេសុ ន គហេតព្ពំ, បលិពោធោ ន ហោតិ។ កុរុន្ទិយំ បន វុត្តំ “ឯកោ មគ្គំ គច្ឆន្តោ និមនុស្សដ្ឋានេ កិញ្ចិ ភណ្ឌំ បស្សតិ, អាកិណ្ណមនុស្សេបិ ឋានេ មនុស្សា តមេវ ភិក្ខុំ អាសង្កន្តិ, តស្មា មគ្គា ឱក្កម្ម និសីទិតព្ពំ។ សាមិកេសុ អាគតេសុ តំ អាចិក្ខិតព្ពំ។ សចេ សាមិកេ ន បស្សតិ បតិរូបំ ករិស្សតី”តិ។

រូបេន វា និមិត្តេន វា សញ្ញាណំ កត្វាតិ ឯត្ថ រូបំ នាម អន្តោភណ្ឌិកាយ ភណ្ឌំ; តស្មា ភណ្ឌិកំ មុញ្ចិត្វា គណេត្វា ឯត្តកា កហាបណា វា ជាតរូបរជតំ វាតិ សល្លក្ខេតព្ពំ។ និមិត្តន្តិ លញ្ឆនាទិ; តស្មា លញ្ឆិតាយ ភណ្ឌិកាយ មត្តិកាលញ្ឆនន្តិ វា លាខាលញ្ឆនន្តិ វា នីលបិលោតិកាយ ភណ្ឌិកា កតាតិ វា សេតបិលោតិកាយ កតាតិ វា ឯវមាទិ សព្ពំ សល្លក្ខេតព្ពំ។

ភិក្ខុ បតិរូបោតិ លជ្ជីនោ កុក្កុច្ចកា។ វេលាតិក្កមហេតុ ឋបេតុំ ន លភតិ។ យោ បន តេន តម្ហា អាវាសា បក្កមតិ, ន សាមិកេ បស្សតិ, តេនាបិ អត្តនោ ចីវរាទិមូលំ ន កាតព្ពំ; ឆាទនំ បន សេនាសនំ វា ចេតិយំ វា បោក្ខរណី វា ការេតព្ពា។ សចេ ទីឃស្ស អទ្ធុនោ អច្ចយេន សាមិកោ អាគច្ឆតិ, “ឧបាសក តវ សន្តកេន ឥទំ នាម កតំ, អនុមោទាហី”តិ វត្តព្ពោ។ សចេ អនុមោទតិ, ឥច្ចេតំ កុសលំ; នោ ចេ អនុមោទតិ, “មម ធនំ ទេថា”តិ ចោទេតិយេវ, អញ្ញំ សមាទបេត្វា ទាតព្ពំ។

ឧបលិ៍។ រតនសម្មតំ វិស្សាសំ គណ្ហាតីតិអាទីសុ អាមាសមេវ សន្ធាយ វុត្តំ។ អនាមាសំ ន វដ្ដតិយេវ។ សេសមេត្ថ ឧត្តានមេវ។ ឆសមុដ្ឋានំ –
កិរិយំ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

រតនសិក្ខាបទំ ទុតិយំ។

៣។ វិកាលគាមប្បវិសនសិក្ខាបទវណ្ណនា

៥០៩។ តតិយេ – តិរច្ឆានកថន្តិ អរិយមគ្គស្ស តិរច្ឆានភូតំ កថំ។ រាជកថន្តិ រាជបដិសំយុត្តំ កថំ។ ចោរកថាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។

៥១២។ សន្តំ ភិក្ខុន្តិ ឯត្ថ យំ វត្តព្វំ , តំ ចារិត្តសិក្ខាបទេ វុត្តមេវ។ សចេ សម្ពហុលា កេនចិ កម្មេន កុលំ បវិសន្តិ, “វិកាលេ កុលប្បវេសនំ អាបុច្ឆាមី”តិ សព្វាហិ អញ្ញមញ្ញំ អាបុច្ឆិតព្វំ។ តស្មិំ កុលេ តំ កម្មំ ន និដ្ឋាតីតិ អញ្ញំ កុលំ គច្ឆតិ, កុលសតម្បិ ហោតុ, បុន អាបុច្ឆនកិច្ចំ នត្ថិ។ សចេ បន ឧស្សាហំ បដិប្បស្សម្ភេត្វា វិហារំ គច្ឆន្តី អន្តរា អញ្ញំ កុលំ បវិសិតុកាមា ហោតិ, បុន អាបុច្ឆិតព្វមេវ។

កុលឃរេ វា អាសនសាលាយ វា ភត្តកិច្ចំ កត្វា តេលភិក្ខាយ វា សប្បិភិក្ខាយ វា ចរិតុកាមា ហោតិ, សចេ បស្សេ ភិក្ខុ អត្ថិ, អាបុច្ឆិត្វា គន្តព្វំ។ អសន្តេ នត្ថីតិ គន្តព្វំ។ វីថិំ ឱតរិត្វា ភិក្ខុំ បស្សតិ, អាបុច្ឆនកិច្ចំ នត្ថិ, អនាបុច្ឆិត្វាបិ ចរិតព្វមេវ។ កុលបន្តិ ទីឃា ហោតិ, តេន គន្តស្ស តេលភិក្ខាយ ចរិស្សាមីតិ ចិត្តេ ឧប្បន្នេ សចេ បស្សេ ភិក្ខុ អត្ថិ, អាបុច្ឆិត្វា ចរិតព្វំ។ ទីឃា អនោក្កម្ម ភិក្ខាយ ចរន្តស្ស បន អាបុច្ឆនកិច្ចំ នត្ថិ, អបរិក្ខិត្តស្ស កុលស្ស ឧបចារោ អជ្ឈាចារេ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្វោ។

៥១៥។ អន្តរាយត្តិអាបទាសុ ន កេវលំ អនាបុច្ឆា កាយពន្ធនំ អពន្ធិត្វា សង្ឃាដិំ អបារុបិត្វា គន្តុម្បិ អនាបត្តិ។ អាបទាសូតិ សីហោ វា ព្យគ្ឃោ វា អាគច្ឆតិ, មេឃោ វា ឧដ្ឋេតិ, អញ្ញោ វា កោចិ ឧបទ្ទវោ ឧប្បជ្ជតិ, អនាបត្តិ។ ឯវរូបាសុ អាបទាសុ ពហិគាមតោ អន្តោគាមំ បវិសិតុំ វដ្ដតិ។ សេសមេត្ថ ឧត្តានមេវ។

កឋិនសមុដ្ឋានំ – កាយវាចតោ កាយវាចាចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ, កិរិយាកិរិយំ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

វិកាលកុលប្បវេសនសិក្ខាបទំ តតិយំ។

៤. សុធិឈរសិក្ខាបទវណ្ណនា

៥១៩-២០។ ចតុត្ថេ – ភេឆតយេន ភេឆតកំ; តំ អស្ស អត្ថីតិ ភេឆតកយេន។ អរហិតេតិ អរហិតត្តេ។ បិទហតិ បេទហេ។ សេសមេត្ថ ឧត្តានមេវ។ ឆសមុដ្ឋានំ – កិរិយំ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

សុធិឈរសិក្ខាបទំ ចតុត្ថំ។

៥. យញ្ញាសិក្ខាបទវណ្ណនា

៥២២. បញ្ចមេ – ឆេទនកំ វុត្តនយមេវ។

៥២៥. ឆិន្ទិត្វា បរិភុញ្ជតីតិ ឯត្ថ សចេ ន ឆិន្ទិតុកាមោ ហោតិ, ភូមិយំ និខណិត្វា បមាណំ ឧបរិ ទស្សេតិ, ឧត្តានំ វា កត្វា បរិភុញ្ជតិ, ឧក្ខិបិត្វា វា តុលាសង្ឃាដេ ឋបេត្វា អដ្ដំ កត្វា បរិភុញ្ជតិ, សព្ពំ វដ្ដតិ។ សេសមេត្ថ ឧត្តានមេវ។ ឆសមុដ្ឋានំ។

មញ្ចសិក្ខាបទំ បញ្ចមំ។

៦. តូលោនទ្ធសិក្ខាបទវណ្ណនា

៥២៦. ឆដ្ឋេ – តូលំ ឱនទ្ធមេត្ថាតិ តូលោនទ្ធំ; តូលំ បក្ខិបិត្វា ឧបរិ ចិមិលិកាយ ឱនទ្ធន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ សេសមេត្ថ ឧត្តានមេវ។ ឆសមុដ្ឋានំ។

តូលោនទ្ធសិក្ខាបទំ ឆដ្ឋំ។

៧. និសីទនសិក្ខាបទវណ្ណនា

៥៣១-៤. សត្តមេ – និសីទនំ អនុញ្ញាតំ ហោតីតិ កត្ថ អនុញ្ញាតំ? ចីវរក្ខន្ធកេ បណីតភោជនវត្ថុស្មិំ។ វុត្តញ្ហេតំ – "អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កាយគុត្តិយា ចីវរគុត្តិយា សេនាសនគុត្តិយា និសីទន"ន្តិ (មហាវ. ៣៥៣)។ សេយ្យថាបិ បុរាណាសិកោដ្ឋាតិ យថា នាម បុរាណចម្មការោតិ អត្ថោ។ យថា ហិ ចម្មការោ ចម្មំ វិត្ថតំ ករិស្សាមីតិ តតោ តតោ ច សមញ្ឆតិ, កឌ្ឍតិ; ឯវំ សោបិ តំ និសីទនំ។ តេន តំ ភគវា ឯវមាហ – "និសីទនំ នាម សទសំ វុច្ចតី"តិ សន្ថតសទិសំ សន្ថរិត្វា ឯកស្មិំ អន្តេ សុគតវិទត្ថិយា វិទត្ថិមត្តេ បទេសេ ទ្វីសុ ឋានេសុ ផាលេត្វា តិស្សោ ទសា ករីយន្តិ, តាហិ ទសាហិ សទសំ នាម វុច្ចតិ។ សេសមេត្ថ ឧត្តានមេវ។ ឆសមុដ្ឋានំ។

និសីទនសិក្ខាបទំ សត្តមំ។

៨. កណ្ឌុប្បដិច្ឆាទិសិក្ខាបទវណ្ណនា

៥៣៧. អដ្ឋមេ – កណ្ឌុប្បដិច្ឆាទិ អនុញ្ញាតា ហោតីតិ កត្ថ អនុញ្ញាតា? ចីវរក្ខន្ធកេ ពេលដ្ឋសីសវត្ថុស្មិំ។ វុត្តញ្ហេតំ – "អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, យស្ស កណ្ឌុ វា បិឡកា វា អស្សាវោ វា ថុល្លកច្ឆុ វា អាពាធោ តស្ស កណ្ឌុប្បដិច្ឆាទិ"ន្តិ (មហាវ. ៣៥៤)។

៥៣៨. យស្ស អធោនាភិ ឧព្ភជាណុមណ្ឌលន្តិ យស្ស ភិក្ខុនោ នាភិយា ហេដ្ឋា ជាណុមណ្ឌលានំ ឧបរិ។ កណ្ឌូតិ កច្ឆុ។ បិឡកាតិ

លោហិតតុណ្ឌិកា សុខុមបិឡកា។ អស្សាវោតិ អរិសភគន្ទរមធុមេហាទីនំ វសេន អសុចិបគ្ឃរណកំ។ ថុល្លកច្ឆុ វា អាពាធោតិ មហាបិឡកាពាធោ វុច្ចតិ។ សេសមេត្ថ ឧត្តានមេវ។ ឆសមុដ្ឋានំ។

កណ្ឌុបដិច្ឆាទិសិក្ខាបទំ អដ្ឋមំ។

៩។ វស្សិកសាដិកសិក្ខាបទវណ្ណនា

៥២៣។ នវមេ – វស្សិកសាដិកា អនុញ្ញាតា ហោតីតិ កត្ថ អនុញ្ញាតា? ចីវរក្ខន្ធកេ វិសាខាវត្ថុស្មិំ។ វុត្តញ្ហិ តត្ថ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, វស្សិកសាដិក”ន្តិ (មហាវ។ ៣៥៣)។ សេសមេត្ថ ឧត្តានមេវ។ ឆសមុដ្ឋានំ។

វស្សិកសាដិកសិក្ខាបទំ នវមំ។

១០។ នន្ទត្ថេរសិក្ខាបទវណ្ណនា

៥២៤។ ទសមេ – ចតុរង្គុលោមកោតិ ចតូហិ អង្គុលេហិ ឩនកប្បមាណោ។ សេសំ ឧត្តានមេវ។ ឆសមុដ្ឋានំ។

នន្ទត្ថេរសិក្ខាបទំ ទសមំ។

សមត្តោ វណ្ណនាក្កមេន រតនវគ្គោ នវមោ។

ឧទ្ទិដ្ឋា ខោតិអាទិ វុត្តនយមេវាតិ។

សមន្តបាសាទិកាយ វិនយសំវណ្ណនាយ

ខុទ្ទកវណ្ណនា សមត្តា។

បាចិត្តិយកណ្ឌំ និដ្ឋិតំ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៦. បាដិទេសនីយកណ្ឌំ

១. បឋមបាដិទេសនីយសិក្ខាបទវណ្ណនា

បាដិទេសនីយា ធម្មា, ចតុក្កានិ អនន្តរា;

ឋបិតា យេ អយំ ទានិ, តេសំ ភវតិ វណ្ណនា.

៥៥២. បឋមបាដិទេសនីយេ តាវ បដិក្កមនកាលេតិ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បដិអាគមនកាលេ. សព្វេវ អគ្គហេសីតិ សព្វេវ អគ្គហេសិ. បវេធេន្តីតិ កម្បមានា. អបេហីតិ អបគច្ឆ.

៥៥៣-៤. គារយ្ហំ អាវុសោតិអាទិ បដិទេសេតព្វាការទស្សនំ. រថិកាតិ រច្ឆា. ព្យូហន្តិ អនិព្វិជ្ឈិត្វា ឋិតា គតបច្ចាគតរច្ឆា. សិង្ឃាដកន្តិ ចតុក្កោណំ វា តិកោណំ វា មគ្គសមោធានដ្ឋានំ. ឃរន្តិ កុលឃរំ. ឯតេសុ យត្ថ កត្ថចិ ឋត្វា គណ្ហន្តស្ស គហណេ ទុក្កដំ, អជ្ឈោហារេ អជ្ឈោហារគណនាយ បាដិទេសនីយំ. ហត្ថិសាលាទីសុ គណ្ហន្តស្សាបិ ឯសេវ នយោ. ភិក្ខុនី រថិកាយ ឋត្វា ទេតិ, ភិក្ខុ សចេបិ អន្តរារាមាទីសុ ឋត្វា គណ្ហាតិ, អាបត្តិយេវ. "អន្តរឃរំ បវិដ្ឋាយា"តិ ហិ វចនតោ ភិក្ខុនិយា អន្តរឃរេ ឋត្វា ទទមានាយ វសេនេត្ថ អាបត្តិ វេទិតព្វា, ភិក្ខុស្ស ឋិតដ្ឋានំ បន អប្បមាណំ. តស្មា សចេបិ វីថិអាទីសុ ឋិតោ ភិក្ខុ អន្តរារាមាទីសុ ឋត្វា ទទមានាយ ភិក្ខុនិយា គណ្ហាតិ, អនាបត្តិយេវ.

យាមកាលិកំ សត្តាហកាលិកំ យាវជីវិកំ អាហារត្ថាយ បដិគ្គណ្ហាតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស. អជ្ឈោហារេ អជ្ឈោហារេ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ឥទំ អាមិសេន អសម្ភិន្នំ សន្ធាយ វុត្តំ, សម្ភិន្នេ បន ឯករសេ បាដិទេសនីយមេវ. ឯកតោ ឧបសម្បន្នាយាតិ ភិក្ខុនីនំ សន្តិកេ ឧបសម្បន្នាយ. ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ឧបសម្បន្នាយ បន យថាវត្ថុកមេវ.

៥៥៦. ទាបេតិ ន ទេតីតិ អញ្ញាតិកា អញ្ញេន កេនចិ ទាបេតិ, តំ គណ្ហន្តស្ស អនាបត្តិ. ឧបនិក្ខិបិត្វា ទេតីតិ ភូមិយំ ឋបេត្វា "ឥទំ អយ្យ តុម្ហាកំ ទម្មី"តិ ទេតិ, ឯវំ ទិន្នំ "សាធុ ភគិនី"តិ សម្បដិច្ឆិត្វា តាយ ឯវ វា ភិក្ខុនិយា អញ្ញេន វា កេនចិ បដិគ្គាហាបេត្វា ភុញ្ជិតុំ វដ្ដតិ. សិក្ខមានាយ សាមណេរិយាតិ ឯតាសំ ទទមានានំ គណ្ហន្តស្ស អនាបត្តិ. សេសមេត្ថ ឧត្តានមេវ.

ឯឡកលោមសមុដ្ឋានំ – កិរិយំ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ.

បឍយបាជិកេសតឹយំ

១៎ ទុតិយបាជិកេសតឹយសិក្ខាបទេចណ្ណតា

៙៙ប៎ ទុតិយេ – អបសក្ក តាច កពិតឹតិអាគិ អបសារេចតទ្ធាកាទេស្សត៎

៏៩៧៎អត្តនោ កត្ថំ ទានេបតិ ត េទតឹតិ ខុត្ត សេចបិ អត្តនោ កត្ថំ េទតិ, ទ្ទយិតា សិក្ខាបេទត អតាបត្តិេយច, បុរិយសិក្ខាបេទត អាបត្តិ៎ អេធ្ញានំ កត្ថំ េទតិ ត ទានេបតឹតិ ខុត្ត សេចបិ ទានេបយ្យ, ទ្ទយិតា សិក្ខាបេទត អាបត្តិ កេចយ្យ៎ េទត្តិយា បត េតច ទ្ទយិតា ត បុរិេយត អាបត្តិ៎ េសសេយត្តុ ក្តាតេយច៎ ពមិតសយដ្ឋាត់ – ពិរិយាពិរិយំ, េតាសធ្ញាចិេយាក្លិ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិចជ្ជំ, កាយកម្មំ, ចឌីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិេចទតត្តិ៎

ទុតិយបាជិកេសតឹយំ

១៎ តតិយបាជិកេសតឹយសិក្ខាបទេចណ្ណតា

៏៩១៎ តតិេយ – ក្ខេតាបសត្តិ ខ្ញុំហិ បសត្ថំ ក្តបិសេកតបិ ក្តបិសិកាយបិ៎ តស្មិំ ពិទ គុេល ក្តេកាបិ េត េសាតាបត្តាេយច៎ េកាេកត ហាយតឹតិ ខុជិសត្បាកុលំ សេចបិ អឃឹតិេកាជិឆត់ េហាតិ, េកាេកហិ ហាយតិេយច៎ កស្មា? យស្មា តត្ត េតច ក្តបិសិកា ត ក្តបិសេកា េកាេក ទក្លិតិ៎

៏៩ដ៎ឈរេតា តឹហទិត្វា េទត្តិតិ អាសតសាលំ ចា ចិហាទំ ចា អាេតត្វា េទត្តិ៎ សេចបិ អតាកេត កិក្លុយិប្បឍយំេយច តឹហទិត្វា ត្វាេទ ឍេបត្វា បន្ធា សយុត្តស្ស េទត្តិ, ចដ្ឋតិ៎ កិក្លុ បត ជិស្វា អេត្តាេកហេតា តឹហទិត្វា ជិឃ្យយាត់ ត ចដ្ឋតឹតិ យហាបច្ចុរិយំ ទុត្តំ៎ េសសេយត្តុ ក្តាតេយច ៎ ខុឡអកេលិយសយដ្ឋាត់ – ពិរិយំ, េតាសធ្ញាចិេយាក្លិ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិចជ្ជំ, កាយកម្មំ, ចឌីកម្មំ តិចិត្តំ, តិេចទតត្តិ៎

តតិយបាជិកេសតឹយំ

៣៎ ចតុត្ថបាជិកេសតឹយសិក្ខាបទេចណ្ណតា

៏៩៤០៎ ចតុេត្ថ – អចទុ្ធា េហាត្តិតិ បជិចិទុ្ធា េហាត្តិ៎

ᩅᩥᩃᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨲᨲ᩠ᨳᩥ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩩ ᩈᩉᨩᩣᨲᩮᩣᨠᩩ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨸᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩃᩣᨩᨲ᩠ᨳᩥᨿᩴ ᨠᩮᩣᨭᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩴ ᩋᩣᩉᩁᩥᩔᩣᨾᩣᨲᩥ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨲᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨲᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᩋᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ᩵ ᩋᩣᩉᩣᩁᩴ ᩋᩣᩉᩣᩁᩪᨸᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᨠᩮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉᩣᩁᨬ᩠ᨬᨠᩮᩈᨴᩣᩈᨴᩣᩉᩣᩁᨿᨬ᩠ᨬ ᨲᩔ ᩁᩪᨸᨧ᩠ᨨᩮᨴᨬ᩠ᨬ ᨠᩮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ; ᩁᩪᨸᨧ᩠ᨨᩮᨴᨲᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᩉᩣᩁᨾᩮᩅ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨶᩥᩔᩣ ᨧᩣ ᨠᩣᨿᩴ ᩋᩣᨣᨲᩔ ᨧᩣ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨲᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨲᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨧᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩵ ᩈᨧᩮ ᩈᩣᩈᨦ᩠ᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᩣᩈᨦ᩠ᨠᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᩈ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨴᩥᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᩴ? ᩋᩣᩉᩣᩁᩮ ᨧᩮᩣᩉᩣᩁᩮ ᨧᩮᩈᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨸ᩠ᨸᩣᨠᩴ ᨽᩣᩁᩮᩉᩣᩁᨧᩮᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨧᨧᨽᨸᨭᩥᨿᩣᨧᨽᨲ᩠ᩅᩣ᩵ ᨧᩮᩣᩉᩣ ᨧᨲ᩠ᨳᩣ ᨿᨲᩩᩔᩣ ᨭᩣᨶᩩᨸᨧᩁᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨠᩈ᩠ᩅᩣ ᨧᨲ᩠ᨳᩴ? ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩁᩪᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠᩮᩉᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣᨣᩣᨿᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨧᨧᨽᨸᨭᩥᨿᩣᨧᨽᨲ᩠ᩅᩣ᩵

ᨿᩣᨣᩩᨿᩣ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨲᩮ ᨲᩔᩣ ᨸᩁᩥᨧᩣᩁᩮᩉᩣ ᩋᩣᩉᩁᩥᨿ᩠ᨿᨲᩦᨲᩥ ᨿᩣᨣᩩᨿᩣ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ "ᨠᩥᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨿᩣᨣᩩᨿᩣ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨿ ᨻᩉᩩᨠᨲ᩠ᨳᩦᨶᩥᨸᩥ ᩅᨲᩥᩔᩣ ᨿᩣᨣᩩᨿᩣ ᨸᩁᩥᨧᩣᩁᩮᩉᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩥᩔᩣᨿᩣ"ᨲᩥ ᩅᨧᩴ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᩣᩉᩁᨲ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨲᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ᩵ ᨽᨲ᩠ᨲᨽ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩮᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩᨸᩥ ᩅᩮᩈᨧ ᨽᨿᩣ᩵ ᩋᩈᩩᨠᩴ ᨽᩣᨿ ᨣᩩᩃᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩃᩣᨩᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣᨴᩦᨶᩥ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᨲᩦᨲᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥᨸᩥ ᨲᩮᨽ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨧᩮᨿ᩠ᨿᨩᩮᩴ ᩋᩣᩉᩁᨲ᩠ᨲᩥ, ᨧᨭ᩠ᨮᨲᩥ᩵ ᨿᩣᨣᩩᨿᩣ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩩᨧᩴ ᨧᩣ ᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩣ ᩋᩣᩉᩁᨲ᩠ᨲᩥ, ᩅᨲᩥᨿᩴ ᨧᨭ᩠ᨮᩦᨲᩥ ᨣᩩᩁᩩᨲ᩠ᨳᩥᨿᩴ ᨲᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩵

ᩅᩥᩃᩥᨴ᩠ᨵᩣ᩵ ᨣᩥᩃᩣᨶᩔᩣᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨲᩮᨸᩥ ᨣᩥᩃᩣᨶᩔ ᩋᨽᩣᩅᨲ᩠ᨲᩥ᩵ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨲᩮ ᨧᩣ ᨣᩥᩃᩣᨶᩔ ᨧᩣ ᩈᩮᩈᨠᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᨠᩔᨲ᩠ᩅᩣᨿ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩉᨭᩴ, ᨲᩔ ᩈᩮᩈᨠᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩔᩣᨸᩥ ᨣᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᨧᨭ᩠ᨮᨲᩥ᩵ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩴ ᨧᩣ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩣᨲᩩᩴ ᩋᩣᩉᨭᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩣᨿ ᨴᩣᨲᩩᩴ ᨭᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᨲᩥᨿᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨲᩮᩈᩮᩈᨠᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈᨧ᩠ᨧᩮᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩈᩮᩈᨠᩣᨿ ᨧᨭ᩠ᨮᨲᩥ᩵ ᩋᨧ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳᩣ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩮ ᨲᩮᩅ ᨯᨸᩥᨲᩴ ᨶᩥᨿᩣᨾᩮᩈᩩᨸᩥ ᨧᨭ᩠ᨮᨲᩥ᩵ ᨣᩥᩃᩣᨶᩔ ᩋᩣᩉᨭᨶᩥᨾᩮᩈᩩᨸᩥ ᩅᩮᩈᨧ ᨽᨿᩣ᩵ ᨿᩴ ᨻᩩᨧ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨲᨾᩮᩅ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨽᨲᩴ, ᨲᩴ ᨴᩣᩉᩥᩋᩣᩉᩣᩁᩴ ᨸᨮᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨲᩴ ᨠᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩉᩁᩣᨸᩮᨲᩩᩴ, ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨧᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᩉᩣᩁᨾᩮᩅ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩵ ᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨧᩥᩉᩣᩁᨿᩮᨬ᩠ᨬ ᨣᨱ᩠ᩉᩣ ᨧᩣ ᨧᨽᨴᨠᩣᩁᩮᨿᩣ ᨧᩣ ᨧᨽᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩮᨲ᩠ᨲᩥ, ᨸᩩᩁᩥᨿᨽᨿᨽᨲᩮᨧ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨲᩴ ᨠᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩵ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴᩣᨲᨠᩴ ᩋᩣᩉᩣᩁᩮ ᨴᩣᨲᨠᨾᩮᩅ; ᨾᩪᩃᩃᩣᨩᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣᨴᩥᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩮᨲᩮᩣ ᩋᨽᩣᩅᨲ᩠ᨲᩥ᩵ ᩈᨧᩮ ᨻᩩᨧ ᨲᩴ ᨠᩣᨿᩴ ᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩉᩁᨲ᩠ᨲᩥ, ᨽ ᨧᨭ᩠ᨮᨲᩥ᩵ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨲᩴ ᨠᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩵ ᩈᩮᩈᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ᩵

ᨠᨲᩥᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ – ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᨶᩮᩣᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᨸᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨲᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩥᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ᩵

ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨸᩣᨭᩥᨴᩮᩈᨶᩦᨿᩴ᩵

ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨸᩣᩈᩣᨴᩥᨠᩣᨿ ᩅᩥᨶᨿᩈᩴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨿ

ᨸᩣᨭᩥᨴᩮᩈᨶᩦᨿᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᩵

ᨸᩣᨭᩥᨴᩮᩈᨶᩦᨿᨠᨱ᩠ᨯᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ᩵

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៧. សេខិយកណ្ឌំ

១. បរិមណ្ឌលវគ្គវណ្ណនា

យានិ សិក្ខិតសិក្ខេន, សេខិយានីតិ តាទិនា;

ភាសិតានិ អយំ ទានិ, តេសំ ភវតិ វណ្ណនា.

៥៧៦. តត្ថ បរិមណ្ឌលន្តិ សមន្តតោ មណ្ឌលំ. នាភិមណ្ឌលំ ជាណុមណ្ឌលន្តិ ឧទ្ធំ នាភិមណ្ឌលំ អធោ ជាណុមណ្ឌលំ បដិច្ឆាទេន្តេន ជាណុមណ្ឌលស្ស ហេដ្ឋា ជង្ឃដ្ឋិកតោ បដ្ឋាយ អដ្ឋង្គុលមត្តំ និវាសនំ ឱតារេត្វា និវាសេតព្ពំ, តតោ បរំ ឱតារេន្តស្ស ទុក្កដន្តិ វុត្តំ. យថា និសិន្នស្ស ជាណុមណ្ឌលតោ ហេដ្ឋា ចតុរង្គុលមត្តំ បដិច្ឆន្នំ ហោតីតិ មហាបច្ចរិយំ វុត្តំ; ឯវញ្ច និវាសេន្តស្ស បន និវាសនំ បមាណិកំ វដ្ដតិ. តត្រិទំ បមាណំ – ទីឃតោ មុដ្ឋិបញ្ចកំ, តិរិយំ អឌ្ឍតេយ្យហត្ថំ. តាទិសស្ស បន អលាភេ តិរិយំ ទ្វិហត្ថបមាណម្បិ វដ្ដតិ ជាណុមណ្ឌលបដិច្ឆាទនត្ថំ, នាភិមណ្ឌលំ បន ចីវរេនាបិ សក្កា បដិច្ឆាទេតុន្តិ. តត្ថ ឯកបដ្ដចីវរំ ឯវំ និវត្ថម្បិ និវត្ថដ្ឋានេ ន តិដ្ឋតិ, ទុបដ្ដំ បន តិដ្ឋតិ.

ឱលម្ពេន្តោ និវាសេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ឯត្ថ ន កេវលំ បុរតោ ច បច្ឆតោ ច ឱលម្ពេត្វា និវាសេន្តស្សេវ ទុក្កដំ, យេ បនញ្ញេ “តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ គិហិនិវត្ថំ និវាសេន្តិ ហត្ថិសោណ្ឌកំ មច្ឆវាលកំ ចតុក្កណ្ណកំ តាលវណ្ដកំ សតវលិកំ និវាសេន្តី”តិអាទិនា (ចូឡវ. ២៨០) នយេន ខន្ធកេ និវាសនទោសា វុត្តា, តថា និវាសេន្តស្សាបិ ទុក្កដមេវ. តេ សព្ពេ វុត្តនយេន បរិមណ្ឌលំ និវាសេន្តស្ស ន ហោន្តិ. អយមេត្ថ សង្ខេបោ, វិត្ថារតោ បន តត្ថេវ អាវិ ភវិស្សតិ.

អសញ្ចិច្ចាតិ បុរតោ វា បច្ឆតោ វា ឱលម្ពេត្វា និវាសេស្សាមីតិ ឯវំ អសញ្ចិច្ច; អថ ខោ បរិមណ្ឌលំយេវ និវាសេស្សាមីតិ វិរជ្ឈិត្វា អបរិមណ្ឌលំ និវាសេន្តស្ស អនាបត្តិ. អសតិយាតិ អញ្ញវិហិតស្សាបិ តថា និវាសេន្តស្ស អនាបត្តិ. អជានន្តស្សាតិ ឯត្ថ និវាសនវត្តំ អជានន្តស្ស មោក្ខោ នត្ថិ. និវាសនវត្តញ្ហិ សាធុកំ ឧគ្គហេតព្ពំ, តស្ស អនុគ្គហណបច្ចយា អនាទរិយំ. តំ បន សញ្ចិច្ច អនុគ្គណ្ហន្តស្ស យុជ្ជតិ, តស្មា ឧគ្គហិតវត្តោបិ យោ អារុឡ្ហភាវំ វា ឱរុឡ្ហភាវំ វា ន ជានាតិ, តស្ស អនាបត្តិ. កុរុន្ទិយំ បន “បរិមណ្ឌលំ និវាសេតុំ អជានន្តស្ស អនាបត្តី”តិ វុត្តំ. យោ បន សុក្ខជង្ឃោ វា មហាបិណ្ឌិកមំសោ វា ហោតិ, តស្ស សារុប្បត្ថាយ ជាណុមណ្ឌលតោ អដ្ឋង្គុលាធិកម្បិ ឱតារេត្វា និវាសេតុំ វដ្ដតិ.

គិលានស្សាតិ ជង្ឃាយ វា បាទេ វា វណោ ហោតិ, ឧក្ខិបិត្វា វា ឱតារេត្វា វា និវាសេតុំ វដ្ដតិ. អាបទាសូតិ វាឡមិគា វា ចោរា

ចា អត្ថាត្ថិ, ឲចទ្ធបិឃុ អាបងាឃុ អតាបត្តិ៍ ឧបឧយេត្ត ក្ខេត្តាតឧយេច៍

បធយបិទាឌិកាឃមុដ្ឋាតំ – កិរិយំ, ឃញ្ញាចិឧយាក្លិ, ឃចិត្តកំ, ឧលិកចជ្ជំ, កាឃកម្មំ, អក្សលចិត្តំ, ក្លេឧចងតត្តិ៍ ម្ភឃ្សឧងចឧត្តឧទា "អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិចជ្ជំ, តិឧចងត"ត្តិ អាហ៍ ក្ខបតិឃ្សឧត្តឧទា បត "អតាងរិយំ បជិច្ចា"តិ ចុត្តត្តា "ឧលិកចជ្ជំ, អក្សលចិត្តំ, ក្លេឧចងត"ត្តិ អាហ៍

ទ៍លិលិ៍បរិយណ្ណលំ បិទុបិតព្ពាត្តិ "ឧតត ឧលា បត ឃយឧឃត លព្ពាក្ខិឃា កិក្ខុ កិហិបិទុតំ បិទុបត្តី"តិ (ក្នុមអច៍ ៧ប័០) ឲចំ ចុត្តំ អឧតកប្បកាទំ កិហិបិទុបតំ អបិទុបិត្វា ព្ពាឆ ចុត្តតឧឃឧតច ក្ខឧកា ពឧណ្ណ ឃយំ កត្វា បិទុបតចត្តំ ប្ញូឧឧត្តត បរិយណ្ណលំ បិទុបិតព្ពា៍ ព្ពាយាតិ ច ឧទ្ធ ឃិក្ខាបងាតិ អចិឧឃឧឃត ចុត្តាតិ៍ តម្ពា ចិហាឧឧបិ អត្ថឧឈឧឧបិ បរិយណ្ណលឧយេច តិចាឧឃតព្ពាព្វា បិទុបិតព្ពាព្វាតិ៍ ឃមុដ្ឋាតាឌិតិ បធយឃិក្ខាបឧង ចុត្តតឧឃឧតច ឧចឌិតព្ពាតិ ឃង្គិ ឧឆឧចាឧងត៍

ទ៍លិប័៍កាឃំ ចិចទិត្វាតិ ឌត្តុយ្យិ ក្ខឧយ្យិ ចិចទិត្វា៍ ឃុប្បជិច្ចឧត្តតាតិ ត ឃឃឹឃំ បិទុឧតត; អឆ ឧលា កណ្តិកំ បជិយឆ្លិត្វា អត្ថាតឧត្តត កឹចំ បជិច្ចាឧងត្វា ក្ខឧកា ពឧណ្ណ ឃយំ កត្វា បជិឃំហទិត្វា ឃាច យហិតត្តិ បជិច្ចាឧងត្វា អត្ថឧឈឧឧ កត្តព្ពា៍ ចុតិឃឃិក្ខាបឧង – កលចាឧពឧតា បដ្ឋាយ ឃឹឃំ យហិតត្តឧតា បដ្ឋាយ ហឧត្តិ បិណ្ឌិកម្មំឃឧតា ច បដ្ឋាយ បិឧង ចិចទិត្វា តិឃឹឌិតព្ពា៍

ទ៍លិជ័៍ចាឃុបកតឃ្សាតិ ចាឃត្តាឃ ក្ខបកតឃ្ស ឧត្តិកាឧក ចា ឌិចឃកាឧក ចា កាឃំ ចិចទិត្វាបិ តិឃឹងឧតា អតាបត្តិ៍

ទ៍ប័០៍ឃុបចុឧតាតិ ហត្តិ ចា បិងំ ចា អកឹម្មអាឧបឧត្តា; ឃុចិតឹឧតាតិ អឧត្វា៍

ទ៍ប័៧៍ឌក្លិត្តចក្ខុតិ ឧហដ្ឋា លិត្តចក្ខុ ហុត្វា៍ ឃុកយត្តំ ឧបក្ខយាឧតាតិ ឃុកឃុត្តឧកា ហិ ឌឧត្ថា អាឌាឧតឧឈ្យា ឃុកយត្តំ ឧបក្ខុតិ, បុឧឧតា ចតុហត្តប្បយាហំ ក្ខុយិកាកំ; ព្ពាយិតាបិ ឲត្តកំ ឧបក្ខុឧត្តត កត្តព្ពា៍ ឧឃា អតាងរិយំ បជិច្ច តហំ តហំ ឌក្ខឧលិកឧត្ថាតិ ឧឃា តំតំឌិឃាកាកំ បិឃាងំ ក្ខុជិកាទំ ចឹចិ ឌក្ខឧលិកឧត្ថា កច្ឆតិ, អាបត្តិ ក្លក្ខដឃ្ស៍ ឲកម្ពិ បត ធាឧត ឆត្វា ហត្តិអឃ្សាឌិបរិឃ្សឃាកាចំ ឌក្ខឧលិកត្តំ ចជ្ជតិ៍ តិឃឹងឧត្តតាបិ ឌក្លិត្តចក្ខុតាច តិឃឹឌិតព្ពា៍

ទ៍ប័ទ៍ក្ខក្លិត្តកាឃាតិ ក្ខឧក្ខឧបត; ព្ពាត្តមុតលក្ខណា កាឧលាចចតំ ឲកឧតា ចា ក្ខកឧតា ចា ក្ខក្លិត្តឌិចឧទា ហុត្វាតិ អឧត្វា៍ អឧត្ថាព្ពាត្តលិលឧតា បដ្ឋាយ ត ឲចំ កត្តព្ពា៍ តិឃិត្តកាឧល បត ឆយកាឧលំ តិហាឧត្តតាបិ ចិចទំ អក្ខិប្បិត្វាច តិហរិតព្ពាត្តិ៍

បធឧយា ចឧក្កា៍

៧៍ ក្ខជ្ជិក្ខាចក្កចណ្ណតា

៨៨៩៉ ក្ខុគ្គិកាឃាតិ យហាហសិតំ ហសន្តោ៉ ក្ខុត្តភេឃភេចត្វ ពោហាចចតំ៉

៨៨៨៨៉ អប្បសទ្ទោ អត្ថុឈទេតិ ឧត្វ កិត្តាចតា អប្បសទ្ទោ ហោតិ? ទ្វាទសហត្ថេ ពេហេ អាឌិបិ្បស្សត្វេទា, យឡ្លោក្យតិឃត្វេទា, អត្តេ តតិឃត្វេទាតិ ឧចំ តិសិន្តេស្ស សស្សត្វេទា ក្យតិឃេភ សទ្ធិ យន្តេតិ, ក្យតិឃត្វេទា តស្ស សទ្ទទោច ស្បុណាតិ, ពេឆទោ ចចត្វបតិ៉ តតិឃត្វេទា បភ សទ្ទេយច ស្យុណាតិ, ពឆំ ភ ចចត្វបតិ៉ ឧត្តាចតា អប្បសទ្ទោ ហោតិ៉ សទេ បភ តតិឃត្វេទា ពឆំ ចចត្វបតិ, យហាសទ្ទោ ភាឃ ហោតិ៉

៨៩០៉ កាឃំបក្កហេត្វាតិ តិច្ចលំ ពត្វា ក្ខុពេភ កាឃេភ សយេភ ត្តុទិឃាបឆេភ ពត្ថព្វទោច តិសិឌិតព្វព្វា៉

៨៩១៉ ពាហុំ បក្កហេត្វាតិ តិច្ចលំ ពត្វា៉

៨៩៣៉ សីសំ បក្កហេត្វាតិ តិច្ចលំ ក្ខុំ ឌបឃិត្វា៉

ក្យតិឃោ ចក្កោ៉

១៉ ពស្សកាតចក្កចណ្ណតា

៨៩៤-៨៉ ពស្សកេតា ភាឃ ពឌិឃំ ហត្ថំ ឌេបត្វា ពតពស្សោ៉ ឌ្ឋក្កោ្លតាតិ សសីសំ បិទ្យុតា៉

៩០០៉ ក្ខុក្កុដិកាឃាតិ ឧត្វ ក្ខុក្កុដិកា ក្យុច្ចតិ បណ្ឌិឃា ក្ខុល្លិបិត្វា អក្កបិឌេហិ ចា, អក្កបិឌេ ចា ក្ខុល្លិបិត្វា បណ្ឌិហិឃេច ចា ក្ខុមិ ថ្យុសត្តស្ស ពយតំ៉ ពោហាចចតំ បភេត្វ ក្យុត្តលក្កលាយេច៉

៩០១៉ ក្យុស្សបល្លត្ថិកាឃាតិ ឧត្វ អាភេឃាកបល្លត្ថិកាបិ ក្យុស្សបល្លត្ថិកា ឧច៉

៩០២៉ សក្កច្ចត្តិ សតិំ ក្ខុបដ្ឋបេត្វា៉

៩០៣៉ អាកិទត្តេបឹតិ បិណ្ឌបាតំ ឆេត្តេបិ៉ បត្តសញ្ញីតិ បត្តេ សញ្ញាំ ពត្វា៉

៤០៣. នយស្មបកោ តាយ យត្ថ កត្តស្ស ចត្តកាបព្យាទោ ស្មបោ ហោតិ។ យក្កស្មបោ យាវស្មបោតិ ឯត្ថ ក្យលត្ថាឌីហិ កតស្មបិបិ សក្កំ កត្តិយេចាតិ យហាបច្ចុរិយំ ចុត្តំ។ រសរសេតិ ឯត្ថ ឌបេត្វា ឧក្ក ស្មប អចេសនាតិ ខ្ញុលីលីសាកស្មបឃ្យបច្ចុរសមំសរសាឌីតិ រសរសាតិ ចេឌិតឋ្ឋានិ។ តំ រសរសំ ពាហុល្បិ កណ្តស្ស អនាបត្តិ។

៤០៥. សមតិត្តិកត្តិ សមបុណ្ណំ សមភរិតំ។ ឆ្ងឹកតំ បិណ្ឌបាតំ បដិគ្គណ្ហាតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ឯត្ថ ឆ្ងឹកតោ តាយ បត្តស្ស អន្តោមុខចដ្ឋិលេខំ អតិក្កមិត្វា កតោ; បត្តេ បក្ខិត្តោ រចិតោ បូរិតោតិ អត្ថោ។ ឯចំ កតំ អាគហេត្វា អន្តោមុខចដ្ឋិលេខាសមព្យាទោ កហេតព្វោ។

តត្ថ ឆ្ងឹកតំ តាយ "បច្ចាហិ គោដេតហិ កត"ត្តិ អភយេត្ថេរោ អាហ។ តិបិដកច្ចុឡអភាគេត្ថេរោ បន "បិណ្ឌបាតោ តាយ យាវកុបិ កត្តយ្យិ ឍាឌតិយេយ្យិ ចុណ្ណបិណ្ឌាបិ ឌត្តកដ្ឋយ្យិ ឌសិកសុត្តយ្យិ"តិ ឯតំ សុត្តំ ចត្វា ឌសិកសុត្តយ្យិ ឆ្ងឹកតំ ន ចដ្ឋតីតិ អាហ។ តេសំ ចាឌំ សុត្វា ភិក្ខុ ទោហលំ កត្វា ច្ចុឡអភយត្ថេរំ បុច្ឆិសុ – "ភន្តេ ឆ្ងឹកតបិណ្ឌបាតោ គោន បរិច្ឆិន្នោ"តិ? តេសញ្ច ថេរោតំ ចាឌំ អារោចេសុំ។ ថេរោ សុត្វា អាហ – "អហោ, ច្ចុឡអភាគោ មាសភតោ កេដ្ឋា, អហំ ឯតស្ស សត្តក្កត្តំ ចិតយំ ចាចេន្តោ ន កញ្ចិ ឯចំ អចចំ, អយំ កុតោ លភិត្វា ឯចំ ចឌសី"តិ។ ភិក្ខុ ថេរំ យាចិំសុ – "កថេថ ឌានិ, ភន្តេ, គោន បរិច្ឆិន្នោ"តិ? "យាចកាលិកេនាចុសោ"តិ ថេរោ អាហ។ តស្មា យំកិញ្ចិ យាគុភត្តំ ចា ផលាផលំ ចា អាមិសជាតិកំ សមតិត្តិកមេច កហេតព្វំ។ តញ្ច ខោ អធិដ្ឋានុបគេន បត្តេន, ឥតរេន បន ឆ្ងឹកតម្បិ ចដ្ឋតិ។ យាមកាលិកសត្តាហកាលិកយាចជីចិកានិ បន អធិដ្ឋានុបគបត្តេបិ ឆ្ងឹកតានិ ចដ្ឋន្តិ។ ឌ្វិសុ បត្តេសុ ភត្តំ កហេត្វា ឯកស្មិំ បូរេត្វា ចិហារំ បេសេតុំ ចដ្ឋតីតិ មហាបច្ចុរិយំ បន ចុត្តំ។ យំ បត្តេ បក្ខិបិយមានំ បូវចាដ្ឋកណ្ឌផលាផលាឌិ ហេដ្ឋា ខ្ញុទោហតិ, តំ ឆ្ងឹកតំ តាយ ន ហោតិ។ បូចចដំសកំ ឌបេត្វា បិណ្ឌបាតំ ឌេន្តិ, ឆ្ងឹកតមេច ហោតិ។ បុប្ផចដំសកតក្កោលកដុកផលាឌិចដំសកេ បន ឌបេត្វា ឌិន្នំ ឆ្ងឹកតំ ន ហោតិ។ កត្តស្ស ឧបរិ ធាលកំ ចា បត្តំ ចា ឌបេត្វា បូរេត្វា កណ្ហាតិ, ឆ្ងឹកតំ តាយ ន ហោតិ។ កុរុន្ទិយម្បិ ចុត្តំ – "ធាលកេ ចា បណ្ណេ ចា បក្ខិបិត្វា តំ បត្តមត្ថកេ ឌបេត្វា ឌេន្តិ, បាដេក្កភាជនំ ចដ្ឋតី"តិ។

ឃ្លាឆ អនាបត្តិយំ គិលានា ន អាគតា, តស្មា គិលានស្សបិ ឆ្ងឹកតំ ន ចដ្ឋតិ។ សព្វត្ថ បន បដិគ្គហេតុមេច ន ចដ្ឋតិ។ បដិគ្គហិតំ បន សុបដិគ្គហិតមេច ហោតិ, បរិភុញ្ជិតុំ ចដ្ឋតីតិ។

តតិយោ វគ្គោ។

៣. សក្កច្ចវគ្គវណ្ណនា

៤០៩. សក្កច្ចន្តិ ឯត្ថាបិ អសក្កច្ចំ បដិគ្គហណេយេច អាបត្តិ, បដិគ្គហិតំ បន សុបដិគ្គហិតមេច។ សក្កច្ចន្តិ ច បត្តសញ្ញីតិ ចាតិ ឯកមត្ថំ ចុត្តមេច។

៩០៧៎ សបទានត្តិ ឋត្វ ឋត្វ ឲ្ឆិ អពត្វា អតុបដិបាដិយា៎ សយម្ភុបរេក ចតូត្ថាំ ចុតូសេច៎

៩១០៎ ឆ្នុបការេតាតិ យត្វការេតា; ឧចយ្ញ្សេតាតិ អរត្វា៎

៩១១៎ បដិន្ហារេឥត្វារេឥត្តិតិ យាឈាឋសយឃាឌិសុ បដិន្ហត្តុំ ញ្ជញ្ញាត់ ពត្វា ឥត្តិ៎ ចិញ្ញាត្តិយំ ចតូត្ថាំ តត្វិ៎

៩១៣៎ ខ្ញុញ្ញាតសញ្ញុំសិក្ខាបទេបិ កិលិនេតា ត យុជ្ជតិ៎

៩១៤៎ តាតិយហន្ត្តា ពចាឡច្ឆតិ យឃ្នុរល្ហំ អតិយហត្តំ, ក្យុក្ក្យុងល្ហំ អតិលុជ្ជកំ, ខេតសំ ឧចយ្ញ្ញុប្បយារេណោ៎ ឍឌ្ឍូរេពតិ ឲ្យត្វ យ្ហុលតាឥតិឃាឌិ សត្ថា ពេហតត្ថំ៎

ឆត្យរត្វា ឆរក្កា៎

៤៎ ពចាឡអចក្កចណ្ណតា

៩១៦៎ អតាហរេងតិ អតាហរិតេត; យុលក្ខារំ អសយ្យាបិតេតិ អរត្វា៎

៩១៧៎ សត្ថំ ហត្វុត្តិ សពលហត្វុំ៎

៩១៨៎ សពចាឡឲ្យតាតិ ឲ្យត្វ ឆយ៉ុំ ពេឆេន្តា ហទឹតកំ ចា លុក្ខិយឈុកំ ចា យុរេល បក្ខិបិត្វា ពេឆេតិ៎ ឃត្តុរោត ចចត់ អបទិបុណ្ណំ ត ហោតិ, ឋត្តុរេក យុលបិប្បូសេត្ត ពេឆេតុំ ចងុតិ៎

៩២០៎ បិណ្ឌុរេក្ខុបកត្តិ បិណ្ឌំ ខ្លិបិត្វា ខ្លិបិត្វា៎

៩២១៎ ពចាឡអាចទេន្ហេកត្តិ ពចាឡអំ អចន្ហិត្វា អចន្ហិត្វា៎

៩២២៎ អចពល្ហការេកត្តិ យក្កុខេជា ចិឃ ពេល្ហ ពត្វា ពត្វា៎

៦១២។ ហត្ថនិទ្ធុនកន្តិ ហត្ថំ និទ្ធុនិត្វា និទ្ធុនិត្វា។

៦១៣។ សិត្ថាវការកន្តិ សិត្ថានិ អវកិរិត្វា អវកិរិត្វា។

៦១៤។ ជិវ្ហានិច្ឆារកន្តិ ជិវ្ហំនិច្ឆារេត្វា និច្ឆារេត្វា។

៦១៥។ ចបុចបុការកន្តិ ចបុ ចបូតិ ឯវំ សទ្ទំ កត្វា កត្វា។

បញ្ចមោ វគ្គោ។

៦។ សុរុសុរុវគ្គវណ្ណនា

៦១៦។ សុរុសុរុការកន្តិ សុរុសុរូតិ ឯវំ សទ្ទំ កត្វា កត្វា។ ទវោតិ បរិហាសវចនំ; តំ យេន កេនចិ បរិយាយេន “កិំ ពុទ្ធោ , សិលកពុទ្ធោ, បដិពុទ្ធោ; កិំ ធម្មោ, គោធម្មោ, អជធម្មោ; កិំ សង្ឃោ, មិគសង្ឃោ, បសុសង្ឃោ”តិអាទិនា នយេន តីណិ រតនានិ អារព្ភ ន កាតព្ពន្តិ អត្ថោ។

៦១៧។ ហត្ថនិល្លេហកន្តិ ហត្ថំ និល្លេហិត្វា និល្លេហិត្វា។ ភុញ្ជន្តេន ហិ អង្គុលិយម្បិ និល្លេហិតុំ ន វដ្ដតិ។ ឃនយាគុផាណិតបាយាសាទិកេ បន អង្គុលីហិ គហេត្វា អង្គុលិយោ មុខេ បវេសេត្វា ភុញ្ជិតុំ វដ្ដតិ។ បត្តនិល្លេហកឱដ្ឋនិល្លេហកេសុបិ ឯសេវ នយោ។ តស្មា ឯកង្គុលិយាបិ បត្តោ ន និល្លេហិតព្ពោ, ឯកឱដ្ឋោបិ ជិវ្ហាយ ន និល្លេហិតព្ពោ, ឱដ្ឋមំសេហិ ឯវ បន គហេត្វា អន្តោ បវេសេតុំ វដ្ដតិ។

៦២១។ កោកនទេតិ ឯវំនាមកេ។ កោកនទន្តិ បទុមំ វុច្ចតិ, សោ ច បាសាទោ បទុមសណ្ឋានោ, តេនស្ស កោកនទោត្វេវ នាមំ អកំសុ។ ន សាមិសេន ហត្ថេន បានីយថាលកន្តិ ឥទំ បដិកូលវសេន បដិក្ខិត្តំ, តស្មា សង្ឃិកម្បិ បុគ្គលិកម្បិ គិហិសន្តកម្បិ អត្តនោ សន្តកម្បិ សង្ខម្បិ សរាវម្បិ ថាលកម្បិ ន គហេតព្ពមេវ, គណ្ហន្តស្ស ទុក្កដំ។ សចេ បន ហត្ថស្ស ឯកទេសោ អាមិសមក្ខិតោ ន ហោតិ, តេន បទេសេន គហេតុំ វដ្ដតិ។

៦២២។ ឧទ្ធរិត្វា វាតិ សិត្ថានិ ឧទកតោ ឧទ្ធរិត្វា ឯកស្មិំ ឋានេ រាសិំ កត្វា ឧទកំ ឆឌ្ឌេតិ។ ភិន្ទិត្វា វាតិ សិត្ថានិ ភិន្ទិត្វា ឧទកគតិកានិ កត្វា ឆឌ្ឌេតិ។ បដិគ្គហេ វាតិ បដិគ្គហេន បដិច្ឆន្តោ តំ បដិគ្គហេ ឆឌ្ឌេតិ។ នីហរិត្វាតិ ពហិ នីហរិត្វា ឆឌ្ឌេតិ; ឯវំ ឆឌ្ឌេន្តស្ស អនាបត្តិ។

៦២៣។ សេតច្ឆត្តន្តិ វត្ថបលិគុណ្ឋិតំ បណ្ឌរច្ឆត្តំ។ កិលញ្ជច្ឆត្តន្តិ វិលីវច្ឆត្តំ។ បណ្ណច្ឆត្តន្តិ តាលបណ្ណាទីហិ យេហិ កេហិចិ កតំ។ មណ្ឌលពទ្ធំ

ᩈᩃᩥᨠᩣᨻᨶ᩠ᨵᩥ ᨻᩣᨴᩴ ᨸᨶ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᨿᩥ ᩃᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩁᩔᨶ᩠ᨲᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩣᨶᩥ ᩉᩥ ᨿᨱ᩠ᨯᩃᨻᨶ᩠ᨵᩣᨶᩥ ᨶᩮᩅ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩃᩥᨠᩣᨻᨶ᩠ᨵᩣᨶᩥ ᨧ᪨ ᨿᩮᨷᩥ

ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨲᨠᨱ᩠ᨯᨠᩮᨶ ᨠᨲᩴ ᩅᨠᨸᨱ᩠ᨱᨠᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨿᩥ ᩃᨲ᩠ᨲᩮᨿᨧ᪨ ᩅᩮᨲᩈᩩ ᨿᩥᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩃᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩥᩃᩥᨿᩥᨿᩋᩔᩣᨲᩥ ᩃᨲ᩠ᨲᨸᩥᩃᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᩴ ᩃᨲ᩠ᨲᩴ

ᩈᩣᩁᨿᨿᩣᨶᩮᩣ ᩅᩣ ᩋᩴᩈᩮ ᩅᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨹᩣᩁᩩᨿᩥᨸ᩠ᨸᩮᩣ ᨸᩮᨷᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩣᩅ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨶ ᨿᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨲᩣᩅᩔ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨶᩮᩅᩈᨲᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨶᩮᩅᩈᨲ᩠ᨳᩔ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ

ᩅᩩᨠ᩠ᨠᩴ᪨ ᩈᩮᩅ ᨸᨶᩔ ᩋᨶᩮᨬ᩠ᨬᩣ ᩃᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩣᩁᩮᨲᩥ, ᩃᨲ᩠ᨲᨸᩥᩅᩩᨠᩣᨿ ᩅᩣ ᨯᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨲᩣ ᩋᨸᨠᨲᨿᩮᨲ᩠ᨲ ᩃᨲ᩠ᨲᨸᩥᩃᩥ ᨶᩣᨿ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ

ᨶᩮᩅᩈᨲᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨴᩮᩣᩈᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨸᨴᩈᩮᩣᨵᨾᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

᪑᪒᪖᪨ ᨴᨱ᩠ᨯᨸᩥᩃᩥᨿᩔᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨳ ᨴᩮᨱ᩠ᨯᩣ ᨶᩣᨾ ᨿᨲ᩠ᨳᩥᨿᩔ ᨸᩩᩁᩥᩈᩔ ᨧᨲᩩᩉᨲ᩠ᨳᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩮᩣ ᨴᨱ᩠ᨯᨸᩥᩃᩥᨠᩣᩁᩮᩣ ᨸᨶᩔ ᩃᨲ᩠ᨲᨸᩥᩃᩥᨿᩥᨿᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ

ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

᪑᪒᪗᪨ ᩈᨲ᩠ᨳᨸᩥᩃᩥᨿᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᩅᩮᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᩋᩈᩥᩴ ᩈᨶ᩠ᨶᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣᨸᩥ ᩉᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᨸᩥᩃᩥᩈᨦ᩠ᨡ᩠ᨿᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨

᪑᪒᪘᪨ ᩋᩣᩅᩩᨵᨸᩥᩃᩥᨿᩔᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨳ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – “ᩋᩣᩅᩩᨵᩴ ᨶᩣᨾ ᨧᩣᨸᩮᩣ ᨠᩮᩣᨴᨱ᩠ᨯᩮᩣ”ᨲᩥ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨸᩥ ᨴᩩᩅᩥᨵᨠᨲᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᩁᩅᩥᨵᨠᨲᩥᨿᩣ

ᩋᩣᩅᩩᨵᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩅᩣ ᩈᩁᩮᨶ ᨵᨶᩩᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨵᨶᩩᩴ ᩅᩣ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩈᩁᩴ ᩅᩣ ᩈᨩᩥᨿᨵᨶᩩᩴ ᩅᩣ ᨶᩥᨩ᩠ᨩᩥᨿᨵᨶᩩᩴ ᩅᩣ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩔ ᩅᩣ

ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᨴᩮᩈᩮᨲᩩᩴ ᨶᩮᩅᩈᨲᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨸᨶᩔ ᨵᨶᩩᩴ ᨠᨱ᩠ᨮᩮᨸᩥ ᨸᨭᩥᨾᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨿᩣᩅ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨶ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᨲᩣᩅ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨶᩮᩅᩈᨲᩴ

ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥᨿᩮᩅᩣᨲᩥ᪨

ᨨᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ᪨

᪗᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪒᪙᪨ ᩋᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩃᨲ᩠ᨲᨴᨱ᩠ᨯᨠᩮ ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᩋᨸ᩠ᨸᩅᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩋᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩔ᪨ ᨸᨭᩥᨾᩩᨠ᩠ᨠᩔᩣᨲᩥ ᨸᨭᩥᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩔ᪨

ᩏᨸᩥᩉᨶᩣᨿᨸᩥ ᩅᩮᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᩒᨾᩩᨠ᩠ᨠᩣᨲᩥ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨸᨱ᩠ᩉᩥᨠᩣᨻᨶ᩠ᨵᩴ ᩒᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨

᪑᪓᪐᪨ ᨿᩣᨶᨣᨲᩔᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨳ ᩈᨧᩮᨸᩥ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨩᨶᩮᩉᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩮᨶ ᨣᩉᩥᨲᩮᩣ, ᩈᩣᨭᨠᩮ ᩅᩣ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩴᩈᩮᨶ ᩅᨿ᩠ᩉᨲᩥ, ᩋᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᩣ ᩅᨿ᩠ᩉᩣᨴᩥᨠᩮ

ᨿᩣᨶᩮ , ᩅᩥᩈᨦ᩠ᨡᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨮᨸᩥᨲᩮ ᨧᨠ᩠ᨠᨾᨲ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨿᩣᨶᨣᨲᩮᩣᨲ᩠ᩅᩮᩅ ᩈᨦ᩠ᨡ᩠ᨿᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨸᨶ ᨴ᩠ᩅᩮᨸᩥ ᩅᨠᨿᩣᨶᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩈᩩᨸᩥ ᩏᨧ᩠ᨧᩮ ᨿᩣᨶᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᨶ ᨶᩦᨧᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩔ ᨴᩮᩈᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩈᨾᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩮᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨸᩩᩁᩥᨾᩮ ᨿᩣᨶᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᨶ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩔ

ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩮ ᨸᨶ ᩏᨧ᩠ᨧᨲᩁᩮᨸᩥ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᨶ ᨴᩮᩈᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

᪑᪓᪑᪨ ᩈᨿᨶᨣᨲᩔᩣᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᨠᨭᩈᩣᩁᨠᩮᨸᩥ ᨸᨠᨲᩥᨽᩪᨾᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᩥᨸᨶ᩠ᨶᩔ ᩏᨧ᩠ᨧᩮᨸᩥ ᨸᩦᨮᩮ ᩅᩣ ᨽᩪᨾᩥᨸᨴᩮᩈᩮ ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩮᨶ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᨶ ᩅᩣ

ᨴᩮᩈᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᨿᨶᨣᨲᩮᨶ ᨸᨶ ᩈᨿᨶᨣᨲᩔ ᩏᨧ᩠ᨧᨲᩁᩮ ᩅᩣ ᩈᨾᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩮ ᩅᩣ ᨶᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᨶ ᨴᩮᩈᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨶᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᨶ ᨧ ᨮᩥᨲᩔ ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᨴᩮᩈᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᨶᩣᨸᩥ ᨮᩥᨲᩔ ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨮᩥᨲᩮᨶ ᨮᩥᨲᩔᩮᩅ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

᪖᪓᪑᪨ ᨸᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᩣᨿᩮᩣᨣᨸᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣᨿ ᩅᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣᨿ ᩅᩣ ᨴᩩᩔᨸᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣᨿ ᩅᩣ ᨿᩣᨿ ᨠᩣᨿᨧᩥ ᨸᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣᨿ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩔ ᩋᨣᩥᩃᩣᨶᩔ ᨴᩮᩈᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

᪖᪓᪒᪨ ᩅᩮᨮᩥᨲᩈᩦᩈᩔᩣᨲᩥ ᨴᩩᩔᩅᩮᨮᨶᩮᨶ ᩅᩣ ᨾᩮᩣᩊᩥᩋᩣᨴᩦᩉᩥ ᩅᩣ ᨿᨳᩣ ᨠᩮᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶ ᨴᩥᩔᨲᩥ; ᩑᩅᩴ ᩅᩮᨮᩥᨲᩈᩦᩈᩔ᪨

᪖᪓᪓᪨ ᩒᨣᩩᨱ᩠ᨮᩥᨲᩈᩦᩈᩔᩣᨲᩥ ᩈᩈᩦᩈᩴ ᨸᩣᩁᩩᨲᩔ᪨

᪖᪓᪔᪨ ᨨᨾᩣᨿᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᨶᩣᨲᩥ ᨽᩪᨾᩥᨿᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᨶ᪨ ᩋᩣᩈᨶᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩔᩣᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᩅᨲ᩠ᨳᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᩥᨱᩣᨶᩥᨸᩥ ᩈᨶ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩔ᪨

᪖᪓᪕᪨ ᨨᨷᨠᩔᩣᨲᩥ ᨧᨱ᩠ᨯᩣᩃᩔ᪨ ᨨᨷᨠᩦᨲᩥ ᨧᨱ᩠ᨯᩣᩃᩦ᪨ ᨶᩥᩃᩦᨶᩮᩣᨲᩥ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨿᨲᩕ ᩉᩥ ᨶᩣᨾᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᩉᩥ ᨶᩣᨾ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨾᩥᨴᩴ ᨧᩁᩥᨾᩴ ᨠᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᨸᩁᩥᨸᨲᩦᨲᩥ “ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩋᨿᩴ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨠᩁᩴ ᨣᨲᩮᩣ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩁᩥᨿᩣᨴᩮᩣ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩅᨧᨶᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᨲᩮᩈᩴ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨸᨲᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨸᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨸᨶ ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩩᩁᨲᩮᩣ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨾᩴ ᨣᩣᨳᩴ ᩋᨽᩣᩈᩥ –

“ᩏᨽᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨶ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ…ᨸᩮ… ᩋᩈ᩠ᨾᩣ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᨾᩥᩅᩣᨽᩥᨴᩣ”ᨲᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩏᨽᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨶ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮᨸᩥ ᨩᨶᩣ ᨸᩣᩊᩥᨿᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨶ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨶ ᨸᩔᩁᩮᨲᩥ ᨸᩣᩊᩥᩴ ᨶ ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨲᩮ ᩏᨽᩮᩣᨲᩥ? “ᨿᩮᩣ ᨧᩣᨿᩴ ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᩣᨧᩮᨲᩥ, ᨿᩮᩣ ᨧᩣᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶᨵᩦᨿᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨬ᩠ᨧ ᩁᩣᨩᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩏᨽᩮᩣᨸᩥ ᩋᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᨽᩣᩅᩮ ᨮᨸᩮᩈᩥ᪨

ᨲᨲᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᩈᩣᩃᩦᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩣᨳᨾᩣᩉ᪨ ᨲᩔᨲ᩠ᨳᩮᩣ – ᨩᩣᨶᩣᨾᩉᩴ ᨽᩮᩣ “ᩋᨿᩴ ᩋᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ”ᨲᩥ; ᩋᨸᩥ ᨧ ᨡᩮᩣ ᨾᨿᩣ ᨴᩦᨥᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨸᩩᨲ᩠ᨲᨴᩣᩁᨸᩁᩥᨩᨶᩮᨶ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩮᩣ ᩈᩣᩃᩦᨶᩴ ᩒᨴᨶᩮᩣ ᨽᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩩᨧᩥᨾᩴᩈᩪᨸᩈᩮᨧᨶᩮᩣᨲᩥ ᨶᩣᨶᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩅᩥᨠᨲᩥᩈᨾ᩠ᨸᩣᨴᩥᨲᩴ ᩈᩩᨧᩥᨾᩴᩈᩪᨸᩈᩮᨧᨶᩴ ᨾᩥᩔᩦᨠᩁᨱᨿᩔᩣᨲᩥ ᩈᩩᨧᩥᨾᩴᩈᩪᨸᩈᩮᨧᨶᩮᩣ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᩣᨾᩦᨲᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᩅᩴ ᨾᨿᩣ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩒᨴᨶᩮᩣ ᨽᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᨧ ᨻᩉᩪ ᩃᩣᨽᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᩉᩴ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᩣᨾᩥ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ, ᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨿᨬ᩠ᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩮᩉᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᩥᨲᩮᩣ ᨸᩈᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨳᩮᩣᨾᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᨩᩣᨶᩣᨾᩥ᪨

ᩋᨳ ᨶᩴ ᨨᨷᨠᩮᩣ “ᨵᩥᩁᨲ᩠ᨳᩩ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩣ ᨣᩣᨳᩣᨴ᩠ᩅᨿᩮᨶ ᩋᨩ᩠ᨫᨽᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩔᨲ᩠ᨳᩮᩣ – ᨿᩮᩣ ᨲᨿᩣ ᨵᨶᩃᩣᨽᩮᩣ ᨧ ᨿᩈᩃᩣᨽᩮᩣ ᨧ ᩃᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᨵᩥᩁᨲ᩠ᨳᩩ ᨲᩴ ᨵᨶᩃᩣᨽᩴ ᨿᩈᩃᩣᨽᨬ᩠ᨧ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ? ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨿᩴ ᨲᨿᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩃᩣᨽᩮᩣ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᩋᨸᩣᨿᩮᩈᩩ ᩅᩥᨶᩥᨸᩣᨲᨶᩉᩮᨲᩩᨠᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩋᨵᨾ᩠ᨾᨧᩁᨱᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩁᩪᨸᩣ ᨿᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᩅᩥᨶᩥᨸᩣᨲᩮᨶ ᩍᨵ ᩋᨵᨾ᩠ᨾᨧᩁᨱᩮᨶ ᩅᩣ ᨶᩥᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨠᩥᩴ ᨲᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ? ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ

“ឆិរត្ទ តំ ឆតលិកំ, ឃឃលិកព្ទា ព្រាហ្មណ;

ឃា ចុត្តិ ចិតិបិទេតត, អឆយ្មចរទេហត ចា”តិ។

បរិក្ខាឌ មហាព្រាហ្មេតិ មហាព្រាហ្មណ ភូតោ ជិឃា ឃីឈំ បលិឃស្ស។ បចត្តទេញ្ញាបិ បិហិតោតិ អញ្ញោបិ ឃត្តា បចត្តិ ទេចច ក្យញ្ញត្តិ ច; ត ទេពចល៌ ត្វទេញ្ញច រាឌា ច។ យា ត្វំ អឆយ្មា អាចរិទេតា អស្មា កុដុម្ពិចាកិកាតិ ឃទេច ហិ ត្វំ ភូទេតា អបរិក្ខាឌិត្វា ភូមិំ អឆយ្មំ អាចរិឃ្យសិ ,

តទេតា ត្វំ ទេឃា អឆយ្មា ឲចំ អាចរិទេតា ឃជា ក្ខកកុម្ពិ បិឃាទេណា កិទេក្ខយ្យ; ឲចំ ទេកឆ្នតិ, ទេតត មមំ តំ ចការ –

“បរិក្ខាឌ មហាព្រាហ្ម, បចត្តទេញ្ញាបិ បិហិតោ;

យា ត្វំ អឆយ្មា អាចរិទេតា, អស្មា កុដុម្ពិចាកិកា”តិ។

ក្ខទេច្ច អាឃទេតតិ អត្តមទេឃា ក្វមិប្យទេកទេឃបិ ក្ខត្តតដ្ឋាទេត តិឃិត្តស្ស ទេកទេឃត្វំ ត ចដ្ឋតិ។

១៤៨។ តជិទេតា តិឃិត្តស្សាតិ ឃទេចបិ ទេឆទុបដ្ឋាតំ កត្វា ជិតំ ជហទកិច្ចំ អាឃទេត តិឃិទេត្តា មហាទេឆទោ បញ្ញាបុច្ឆតិ, ត កទេធតព្ពា។ កាទទេចត

បត ទេឆទំ ក្ខដ្ឋហិត្វា បុច្ឆតាតិ ចត្វំ ត ឃក្កា, បទេឃ្យ ជិតកិច្ចស្ស កទេឆយីតិ កទេធត្វំ ចដ្ឋតិ។

១៤៩។ ត បច្ឆទេតា កច្ឆទេត្តតាតិ ឲត្វ ឃទេច បុទទេតា កច្ឆទេត្តា បច្ឆទេតា កច្ឆត្តិ បញ្ញាបុច្ឆតិ, ត កទេធតព្ពា។ បច្ឆិមស្ស កិច្ចទេតា កទេឆយីតិ កទេធត្វំ

ចដ្ឋតិ។ ឃដ្ឋិក្ខក្កហិតឆយ្មំ បត ឃញ្ញាយិត្វំ ចដ្ឋតិ។ ឃមទេឆទត កច្ឆត្តស្ស កទេធត្វំ ចដ្ឋតិ។

១៥០។ ត ក្ខប្បទេធតាតិ ឲត្វាបិ ឃទេច ទេក្វបិ ឃកដបទេឆ ឲទេកកចក្កបទេឆត ចា ក្ខប្បទេឆត ចា ឃមទេឆទំ កច្ឆត្តិ, ចដ្ឋតិ។

១៥១។ អឃញ្ចិច្ចាតិ បដិច្ឆត្តដ្ឋាតំ កច្ឆត្តស្ស ឃហឃា ក្ខច្ចាទេឃា ចា បឃ្សាទេចា ចា តិក្ខមតិ, អឃញ្ចិច្ច កទេតា តាម អតាបត្តិ។

១៥២។ ត ហរិទេតតិ ឲត្វ មយ្ហិ ឌីចទុក្ខស្ស មូលំ បឆចិយំ ជិឃ្សមាតំ កច្ឆតិ, ឃាលា ចា ក្វមិលក្កា កច្ឆតិ, ឃព្ពំ ហរិតឃញ្ញាតទេមច។ លទេត្ត

តិឃីឌិត្វា អប្បហរិតដ្ឋាទេត បិទេតត្វំ ចដ្ឋតិ។ អប្បហរិតដ្ឋាតំ ឧក្ខទេលាទេកត្តទេឃ្យច ឃហឃា តិក្ខមតិ, កិលិតដ្ឋាទេត ជិទេតា ទេហាតិ, ចដ្ឋតិ។

អប្បហរិទេត កទេតាតិ អប្បហរិតំ អលកទេត្តត តិណណ្ឌុបកំ ចា បលិលណ្ឌុបកំ ចា ឆទេបត្វា កទេតាបិ បច្ឆា ហរិតំ ឧក្ខទេតិ, ចដ្ឋតិទេមច។

ខេឡេន ចេត្ថ សិង្ឃាណិកាបិ សង្គហិតាតិ មហាបច្ចរិយំ វុត្តំ។

ឧទ្ទិ៍។ន ឧទកេតិ ឥទំ បរិភោគោទកមេវ សន្ធាយ វុត្តំ, វច្ចកុដិសមុទ្ទាទិឧទកេសុ បន អបរិភោគេសុ អនាបត្តិ។ ទេវេ វស្សន្តេ សមន្តតោ ឧទកោឃោ ហោតិ, អនុទកដ្ឋានំ ឱលោកេន្តស្សេវ និក្ខមតិ, វដ្ដតិ។ មហាបច្ចរិយំ វុត្តំ – “ឯតាទិសេ កាលេ អនុទកដ្ឋានំ អលភន្តេន កាតុំ វដ្ដតី”តិ។ សេសំ សព្ពសិក្ខាបទេសុ ឧត្តានត្ថមេវ។

សត្តមោ វគ្គោ។

សមុដ្ឋានាទិទីបនត្ថាយ បនេត្ថ ឥទំ បកិណ្ណកំ – ឆត្តបាណិស្សិកាទណ្ឌសត្ថាវុធបដិសំយុត្តានិ ចត្តារិ, សកបាទុកេ យានេ សយនេ ឱកា,
ឧបាហនាទិធម្មទេសនាបដិសំយុត្តានិ បញ្ចាតិ ឥមានិ នវ សិក្ខាបទានិ សមនុភាសនសមុដ្ឋានានិ
វាចាចិត្តតោ សមុដ្ឋហន្តិ, កិរិយាតិ, សញ្ញាវិមោក្ខានិ, សចិត្តកានិ, លោកវជ្ជានិ, វាចាកម្មានិ, វចីកម្មានិ, អកុសលចិត្តានិ,
ទុក្ខវេទនានីតិ។

សូបោទនវិញ្ញត្តិសិក្ខាបទំ ថេយ្យសត្ថសមុដ្ឋានំ កាយចិត្តតោ កាយវាចាចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ, កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, ទុក្ខវេទនន្តិ។

ឧជ្ជគ្ឃិកាបិណ្ឌុក្ខេបកកពឡាវច្ឆេទកអវគណ្ឌការកបិណ្ឌនិធុនានសិត្ថាវការកជិវ្ហានិច្ឆារកចបុចបុការកសុរុសុរុការកហត្ថនិល្លេហកបត្តនិល្លេហកឱដ្ឋនិល្លេហកាតិ ឥមានិ តេរស សិក្ខាបទានិ
ឆព្ពុទេសនសមុដ្ឋានានិ វាចាចិត្តតោ សមុដ្ឋហន្តិ, កិរិយាកិរិយានិ, សញ្ញាវិមោក្ខានិ, សចិត្តកានិ, លោកវជ្ជានិ, វចីកម្មានិ,
អកុសលចិត្តានិ, ទុក្ខវេទនានីតិ។

អវសេសានិ តេបណ្ណាស សិក្ខាបទានិ បឋមបារាជិកសមុដ្ឋានានីតិ។

សព្ពសេខិយេសុ អាបទាសុ បច្ចយា អនាបត្តិ, ឧម្មត្តកខិត្តចិត្តវេទនាដ្ដានំ បន អាទិកម្មិកស្ស អនាបត្តិ ន វុត្តា, តស្មា សេខិយេសុ កិលិដ្ឋា
នត្ថីតិ។

សេខិយវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

សេខិយកណ្ឌំ និដ្ឋិតំ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៧។ សត្តាធិករណសមថា

៦៥៥។ អធិករណសមថេសុ – សត្តាតិ តេសំ ធម្មានំ សង្ខ្យាបរិច្ឆេទោ។ ចតុន្នំ អធិករណានំ សមេន្តិ វូបសមេន្តីតិ អធិករណសមថា។ តេសំ វិត្ថារោ ខន្ធកេ ច បរិវារេ ច វុត្តោ, តស្សត្ថំ តត្ថេវ វណ្ណយិស្សាម។ សេសំ សព្ពត្ថ ឧត្តានមេវាតិ។

សមន្តបាសាទិកាយ វិនយសំវណ្ណនាយ

ភិក្ខុវិភង្គវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

អនន្តរាយេន យថា, និដ្ឋិតា វណ្ណនា អយំ;

អនន្តរាយេន តថា, សន្តិំ បប្បោន្តុ បាណិនោ។

ចិរំ តិដ្ឋតុ សទ្ធម្មោ, កាលេ វស្សំ ចិរំ បជំ;

តប្បេតុ ទេវោ ធម្មេន, រាជា រក្ខតុ មេទនិន្តិ។

មហាវិភង្គោ និដ្ឋិតោ។

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

ភិក្ខុនីវិភង្គវណ្ណនា

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១៖ បិរាឌិកកញ្ញ (កិល្លុតីឌិកក្ខចណ្ហុតា)

ឧឃា កិល្លុតំ ឌិកក្ខឃ្ស, ឃក្ខហិឧតា អតត្តុទំ;

កិល្លុតីតំ ឌិកក្ខឃ្ស, តឃ្ស ឋំចណ្ហុតាក្កុឧយា៖

បឧត្វា ឃឧតា តឧតា តឃ្ស, អបុត្តុបឥចណ្ហុតំ;

កាតុំ បិរាឌិឧក តាច, ឧហាតិ ឋំចណ្ហុតា អឃំ៖

១៖ បឥយបិរាឌិកឃិក្លុបឥចណ្ហុតា

៩៥៩៖ឧតត ឃយឧឃត ញុឧទ្ធ កកចា ឃាចត្វុឃំ ឌិហទតិ…ឧប… ឃាញុឧហា យិការឧតត្តុតិ ៤ត្តុ ឃាញុឧហាតិ តឃ្ស តាយំ; យិការឧយាតុឃា បត តត្តុ ឧហាតិ, ឧតត ចុត្តុ – “យិការឧតត្តុ”តិ៖ តចកយ៉ុកត្តិ តចកយុ្ឋាឌិ្ចដ្ឋាឃិកំ៖ បល្ហុំតាតិ បល្ហុំឧច្ឆត ឃយត្កាកតា៖ ញុត្តុតិ ឧចឃុត្តុំឧកត ឃយត្កាកតា៖ ឧយឆាចិតីតិ បិញុត្តុក្កហឧលា ឃតិបុត្តុក្ខយាឃ បត្តុាឃ អត្តុក្កហឧលា បត្តុាបុត្តុក្ខយាឃ ឃតិឃា ឃយត្កាកតា៖ ឥក្លុតិ ឧលកា; អឌិទខ្ញុំត្តុា ឃីឈំ កត្តុត្តុកាទិតីតិ អឧត្វា៖ អតលឃាតិ អាលឃិឃឌិទហិតា៖ តញុបិឃាឃាតិ ឧតឃុ ឧតឃុ កឧយ្ញុ ក្ខបិឃក្ខុតាឃ៖ ឌីយំឃាឃាតិ កត្តុត្តុកយ្ញុបបទិក្លុាឃ ៖ ឃយត្កាកតាតិ ឃយ្យុត្តុា៖ អលំ កាតុត្តិ ឃយត្វា តំ តំ កយ្ញុំ កាតុំ៖ អលំ ឋំឌិឆាតុត្តិ ៤ចត្ថា ៤ចត្ថា ព្លាឥំ ឧហាតុតិ ៤ចំ ឋំឌិឥហិតុយ្ញុំ ឃយត្វា៖ កតាកតំ ឌាតិតុត្តិ កតត្ថា អកតត្ថា ឌាតិតុំ៖ ឧតតិ ឧត ក្ខឧកា; ឃា ច ឃុត្តុឌីតត្តុ ឧឃា ច ឃាញុឧហាតិ អឧត្វា៖ កត្តុឧក្កុតិ បទិឧចឃតដ្ឋាឧត៖ តិក្ខុឧដតិ ឧកាលាឃឌិឃំ កត្វា ឥឃ្សឹឧត កយ៉ុឧទ៖ ឌិឃ្សឧទា ឧយ កឌិឃ្សតីតិ ឌិទ្ធឧបិ ឧយ ឃឧទា កឌិឃ្សតិ; ឌិប្ញុការឃឧទ្ធ កឌិឃ្សតីតិ អឧត្វា៖ បតិយាឧតត្តិតិ អឧបក្លុយាតា៖ ញុាហត្តិ កិំ អហំ៖ ឌទាក្ខុត្តុលិតិ ឌទាឃ ក្ខុត្តុលិ៖ ចឧលាកិលិតាតិ បិឥឧទាឧកត ឃយត្កាកតា៖

៩៥៧-៥៖អចឃ្សុតាតិ កាឃឋំឃក្កុទាឧកត អចឃ្សុតា; តិត្តុ កិលិត្កាតិ អឧត្វា៖ បឥកាឌឧត បតឃ្ស តឧយច ទាកំ កឧហត្វា “ឃាទត្តុ”តិអាឌិ ចុត្តុ៖ តត្តុ ឃាទត្តុតិ ចត្តុ ឌិឃ ទក្ខុឌាឧតត កាឃឋំឃក្កុទាឧកត ឃុត្តុ ទត្តុ៖ អឧបក្លុចតីតិ តឧឃ្សច ទាកឃ្ស ចឧឃត តឃ្មិំ បុទិឧឃ បចត្តុាឃ អឧបក្លុាឃ ឃយត្កាកតា៖ បឌិតាត្តុចិត្តុាតិ ឧតត ទាឧកត តឃ្មិំ បុទិឧឃ តាត្តុត្វា ឥបិតចិត្តុា ឌិឃ៖ ៤ឃ តឧឃា ក្ខុតិឃបឥឌិកឧក្កុបិ៖ បុទិឃបុក្កលឃ្សុាតិ បុទិឃឃត្តុាតឃ្ស បុក្កលឃ្ស៖ អឆក្លុកត្តិ អក្លុកាតំ អឧឆា៖ ក្ខត្តុឌាលុយល្ហុលត្តិ ឌាលុយល្ហុលិតំ ក្ខបទិ៖ បឥកាឌឧត បត បឥបឌិបិឌិឃា ៤ច “ឧហដ្ឋក្លុកំ ក្ខបទិឌាលុយល្ហុល”ត្តិ ចុត្តុ៖ ៤ត្តុ ច ក្ខត្តុកប្ញុទយ្ញុំ ក្ខត្តុឌាលុយល្ហុឧលឧតច ឃក្ខហិតំ៖ ឧឃឋំ យហាចិកឧក្កុ ចុត្តុតឧឃឧតច ឧចឌិតត្តុ៖ បុទិយាឧឃា ក្ខបិឥាឃាតិ ឃាឆាទលាបិរាឌិឧកហិ បិរាឌិកាឧឃា ចតឧឃ្សុា ក្ខបិឥាឃាតិ អឧត្វា៖

ឧព្ភជាណុមណ្ឌលិកាតិ ឥទំ បន ឥមិស្សា បារាជិកាយ នាមមត្តំ, តស្មា បទភាជនេ ន វិភត្តំ។

៩៨៦។ ឯវំ ឧទ្ទិដ្ឋសិក្ខាបទំ បទានុក្កមេន វិភជិត្វា ឥទានិ អវស្សុតាទិភេទេន អាបត្តិភេទំ ទស្សេតុំ “ឧភតោអវស្សុតេ”តិអាទិមាហ។ តត្ថ ឧភតោអវស្សុតេតិ ឧភតោអវស្សវេ; ភិក្ខុនិយា ចេវ បុរិសស្ស ច កាយសំសគ្គរាគេន អវស្សុតភាវេ សតីតិ អត្ថោ។ កាយេន កាយំ អាមសតីតិ ភិក្ខុនី យថាបរិច្ឆិន្នេន កាយេន បុរិសស្ស យំកិញ្ចិ កាយំ បុរិសោ វា យេន កេនចិ កាយេន ភិក្ខុនិយា យថាបរិច្ឆិន្នំ កាយំ អាមសតិ, ឧភយថាបិ ភិក្ខុនិយា បារាជិកំ។ កាយេន កាយបដិពទ្ធន្តិ វុត្តប្បការេនេវ អត្តនោ កាយេន បុរិសស្ស កាយបដិពទ្ធំ អាមសតីតិ ឯត្ថ សយំ វា អាមសតុ, តស្ស វា អាមសនំ សាទិយតុ, ថុល្លច្ចយមេវ។ កាយបដិពទ្ធេន កាយន្តិ អត្តនោ វុត្តប្បការកាយបដិពទ្ធេន បុរិសស្ស កាយំ។ អាមសតីតិ ឯត្ថាបិ សយំ វា អាមសតុ, តស្ស វា អាមសនំ សាទិយតុ, ថុល្លច្ចយមេវ។ អវសេសបទេសុបិ ឥមិនាវ នយេន វិនិច្ឆយោ វេទិតព្វោ។

សចេ បន ភិក្ខុ ចេវ ភិក្ខុនី ច ហោតិ, តត្រ ចេ ភិក្ខុនី អាមសតិ, ភិក្ខុ និច្ចលោ ហុត្វា ចិត្តេន សាទិយតិ, ភិក្ខុ អាបត្តិយា ន ការេតព្វោ។ សចេ ភិក្ខុ អាមសតិ, ភិក្ខុនី និច្ចលា ហុត្វា ចិត្តេនេវ អធិវាសេតិ, កាយង្គំ អចោបយមានាបិ បារាជិកក្ខេត្តេ បារាជិកេន, ថុល្លច្ចយក្ខេត្តេ ថុល្លច្ចយេន, ទុក្កដក្ខេត្តេ ទុក្កដេន ការេតព្វា។ កស្មា? “កាយសំសគ្គំ សាទិយេយ្យា”តិ វុត្តត្តា។ អយំ អដ្ឋកថាសុ វិនិច្ឆយោ។ ឯវំ បន សតិ កិរិយាសមុដ្ឋានតា ន ទិស្សតិ, តស្មា តព្ពហុលនយេន សា វុត្តាតិ វេទិតព្វា។

៩៩០។ ឧព្ភក្ខកន្តិ អក្ខកានំ ឧបរិ។ អធោជាណុមណ្ឌលន្តិ ជាណុមណ្ឌលានំ ហេដ្ឋា។ ឯត្ថ ច អធោកប្បរេបិ អធោជាណុមណ្ឌលេនេវ សង្គហិតំ។

៩៩១។ ឯកតោអវស្សុតេតិ ឯត្ថ កិញ្ចាបិ ឯកតោតិ អវិសេសេន វុត្តំ, តថាបិ ភិក្ខុនិយា ឯវ អវស្សុតេ សតិ អយំ អាបត្តិភេទោ វុត្តោតិ វេទិតព្វោ។

តត្រាយំ អាទិតោ បដ្ឋាយ វិនិច្ឆយោ – ភិក្ខុនី កាយសំសគ្គរាគេន អវស្សុតា, បុរិសោបិ តថេវ។ អធក្ខកេ ឧព្ភជាណុមណ្ឌលេ កាយប្បទេសេ កាយសំសគ្គសាទិយនេ សតិ ភិក្ខុនិយា បារាជិកំ។ ភិក្ខុនិយា កាយសំសគ្គរាគោ, បុរិសស្ស មេថុនរាគោ វា គេហស្សិតបេមំ វា សុទ្ធចិត្តំ វា ហោតុ, ថុល្លច្ចយមេវ។ ភិក្ខុនិយា មេថុនរាគោ, បុរិសស្ស កាយសំសគ្គរាគោ វា មេថុនរាគោ វា គេហស្សិតបេមំ វា សុទ្ធចិត្តំ វា ហោតុ, ទុក្កដំ។ ភិក្ខុនិយា គេហស្សិតបេមំ, បុរិសស្ស វុត្តេសុ តីសុ យំ វា តំ វា ហោតុ, ទុក្កដមេវ។ ភិក្ខុនិយា សុទ្ធចិត្តំ, បុរិសស្ស វុត្តេសុ តីសុ យំ វា តំ វា ហោតុ, អនាបត្តិ។

សចេ បន ភិក្ខុ ចេវ ហោតិ ភិក្ខុនី ច ឧភិន្នំ កាយសំសគ្គរាគោ, ភិក្ខុស្ស សង្ឃាទិសេសោ, ភិក្ខុនិយា បារាជិកំ។ ភិក្ខុនិយា កាយសំសគ្គរាគោ, ភិក្ខុស្ស មេថុនរាគោ វា គេហស្សិតបេមំ វា, ភិក្ខុនិយា ថុល្លច្ចយំ, ភិក្ខុស្ស ទុក្កដំ។ ឧភិន្នំ មេថុនរាគោ វា គេហស្សិតបេមំ វា, ឧភិន្នម្បិ ទុក្កដមេវ។ យស្ស យត្ថ សុទ្ធចិត្តំ, តស្ស តត្ថ អនាបត្តិ។ ឧភិន្នម្បិ សុទ្ធចិត្តំ, ឧភិន្នម្បិ អនាបត្តិ។

᪖᪖᪑᪨ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩋᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩥᩁᨩ᩠ᨫᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᩋᩣᨾᩈᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᩉᩥᨲᩣᨿ ᩅᩣ "ᩋᨿᩴ ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩅᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᩦ ᩅᩣ"ᨲᩥ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᩣ ᨲᩮᨶ ᨹᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿᨷᩥ ᨲᩴ ᨹᩔᩴ ᩋᩈᩣᨴᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᩣ ᩋᩣᨾᩈᨶᩮᨷᩥ ᩈᨲᩥ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲ᩠ᨳᨾᩮᩅ᪨

ᨷᨮᨾᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ – ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᩃᩮᩣᨠᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨴ᩠ᩅᩥᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨷᨮᨾᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨

᪒᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪖᪖᪓᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩮ – ᨠᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᩣ ᩈᩣᨲᩥ ᨠᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩩ ᩈᩣ᪨ ᩋᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣᨲᩥ ᩋᨣᩩᨱᩮᩣ᪨ ᩋᨠᩥᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨶᩥᨶ᩠ᨴᩣ᪨ ᩋᨿᩈᩮᩣᨲᩥ ᨷᩁᩥᩅᩣᩁᩅᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥ; ᨷᩁᨾ᩠ᨾᩩᨡᨣᩁᩉᩣ ᩅᩣ᪨

᪖᪖᪕᪨ ᩅᨩ᩠ᨩᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨠᩣᨲᩥ ᩍᨴᨾ᩠ᨷᩥ ᩍᨾᩥᩔᩣ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣᨿ ᨶᩣᨾᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᨴᨽᩣᨩᨶᩮ ᨶ ᩅᩥᨧᩣᩁᩥᨲᩴ᪨ ᩈᩮᩈᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ᪨

᪖᪖᪖᪨ ᩈᩣ ᩅᩣ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᨲᩦᨲᩥ ᨿᩣ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᩋᩣᨷᨶ᩠ᨶᩣ, ᩈᩣ ᩈᨿᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᨲᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨶᩴ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨷᩥ ᩈᩣᨵᩣᩁᨱᩣᨶᩴ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᩈᩣᨵᩣᩁᨱᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᨾᩮᩅ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ᪨ ᩍᨴᨬ᩠ᨧ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ "ᩋᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨶ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨷᩩᩁᩥᨾᩮᨶ ᨷᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨿᩩᨣᩊᨲ᩠ᨲᩣ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩒᨠᩣᩈᩮ ᨮᨷᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨵᩩᩁᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᨵᩩᩁᩮ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨲᩮ᪨ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨠᨳᩣ ᨷᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩈᨷ᩠ᨷᩣᨱᨠᩅᨣ᩠ᨣᨾ᩠ᩉᩥ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩩᩃ᩠ᩃᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨲᨬ᩠ᩉᩥ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ, ᩍᨵ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨿᨾᩮᩅ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᨲᩣᨴᩥᩈᨾᩮᩅ᪨ ᩅᨩ᩠ᨩᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨠᩣᨲᩥ ᩍᨴᨾ᩠ᨷᩥ ᩍᨾᩥᩔᩣ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣᨿ ᨶᩣᨾᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᨴᨽᩣᨩᨶᩮ ᨶ ᩅᩥᨧᩣᩁᩥᨲᩴ᪨ ᩈᩮᩈᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ᪨

ᨵᩩᩁᨶᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ – ᨠᩣᨿᩅᩣᨧᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᩋᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᩃᩮᩣᨠᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨴᩩᨲᩥᨿᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨

᪓᪨ ᨲᨲᩥᨿᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪖᪖᪘᪨ ᨲᨲᩥᨿᩮ – ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶᩣᨲᩥ ᨽᩪᨲᩮᨶ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣ᪨ ᩅᩥᨶᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᨧᩮᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨷᨴᨽᩣᨩᨶᩴ ᨷᨶᩔ "ᨿᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨿᩮᨶ ᩅᩥᨶᨿᩮᨶ

ឧក្ខិត្តោ អនុក្ខិត្តោ ហោតី”តិ ឋបនអធិប្បាយមត្តំ ទស្សេតុំ វុត្តំ។ សត្ថុសាសនេនាតិ ញត្តិសម្បទាយ ចេវ អនុសាវនសម្បទាយ ច។ បដិការោ បនស្ស “ធម្មសាសនេន ឧទ្ធសាសនេនា”តិ វេវចនមត្តមេវ វុត្តំ។ សង្ឃោ វា គណំ វាតិអាទីសុ យេន សង្ឃេន កម្មំ កតំ, តំ សង្ឃំ វា តត្ថ សព្ពហុលបុគ្គលសង្ឃាតំ គណំ វា, ឯកបុគ្គលំ វា តំ កម្មំ វា ន អាទិយតិ, ន អនុវត្តតិ, ន តត្ថ អាទរំ ជនេតីតិ អនាទរោ។ សមានសំវាសកា ភិក្ខូ វុច្ចន្តិ សហាយា, សោ តេហិ សទ្ធិំ នត្ថីតិ ឯត្ថ “ឯកកម្មំ ឯកុទ្ទេសោ សមសិក្ខតា”តិ អយំ តិវិធោ សំវាសោ; សមានោ សំវាសោ ឯតេសន្តិ សមានសំវាសកា។ ឯវរូបា ភិក្ខូ ភិក្ខុស្ស តស្មិំ សំវាសេ សហ អយនភាវេន សហាយាតិ វុច្ចន្តិ។ ឥទានិ យេន សំវាសេន តេ សមានសំវាសកាតិ វុត្តា, សោ សំវាសោ តស្ស ឧក្ខិត្តកស្ស តេហិ សទ្ធិំ នត្ថិ។ យេហិ ច សទ្ធិំ តស្ស សោ សំវាសោ នត្ថិ, ន តេន តេ ភិក្ខូ អត្តនោ សហាយា កតា ហោន្តិ។ តស្មា វុត្តំ “សមានសំវាសកា ភិក្ខូ វុច្ចន្តិ សហាយា, សោ តេហិ សទ្ធិំ នត្ថិ, តេន វុច្ចតិ អកតសហាយោ”តិ។ សេសំ សព្ពសិក្ខាបទេសុ វុត្តនយត្តា ឧត្តានត្ថមេវ។

សមុដ្ឋានាទិ – កាយវាចាចិត្តតោ សមុដ្ឋាតិ, អកិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, ទុក្ខវេទនន្តិ។

តតិយបារាជិកំ។

៤។ ចតុត្ថបារាជិកសិក្ខាបទវណ្ណនា

៦៧៥។ ចតុត្ថេ – អវស្សុតាតិ លោកស្សាទមិត្តសន្ថវវសេន កាយសំសគ្គរាគេន អវស្សុតា។ ទុតិយបទេបិ ឯសេវ នយោ។ បុរិសបុគ្គលស្ស ហត្ថគ្គហណំ វាតិអាទីសុ បន យំ បុរិសបុគ្គលេន ហត្ថេ គហណំ កតំ, តំ បុរិសបុគ្គលស្ស ហត្ថគ្គហណន្តិ វុត្តំ។ ឯសេវ នយោ សង្ឃាដិកណ្ណគ្គហណេបិ។ ហត្ថគ្គហណន្តិ ឯត្ថ ច ហត្ថគ្គហណញ្ច អញ្ញម្បិ អបារាជិកក្ខេត្តេ គហណញ្ច ឯកជ្ឈំ កត្វា ហត្ថគ្គហណន្តិ វុត្តន្តិ វេទិតព្ពំ។ តេនេតស្ស បទភាជនេ “ហត្ថគ្គហណំ វា សាទិយេយ្យាតិ ហត្ថោ នាម កប្បរំ ឧបាទាយ យាវ អគ្គនខា, ឯតស្ស អសទ្ធម្មស្ស បដិសេវនត្ថាយ ឧព្ភក្ខកំ អធោជាណុមណ្ឌលំ គហណំ សាទិយតិ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្សា”តិ វុត្តំ។ ឯត្ថ ច អសទ្ធម្មោតិ កាយសំសគ្គោ វេទិតព្ពោ, ន មេថុនធម្មោ។ ន ហិ មេថុនស្ស សាមន្តា ថុល្លច្ចយំ ហោតិ។ “វិញ្ញូ បដិពលោ កាយសំសគ្គំ សមាបជ្ជិតុន្តិ វចនម្បិ ចេត្ថ សាធកំ។

“តិស្សិត្ថិយោ មេថុនំ តំ ន សេវេ,

តយោ បុរិសេ តយោ ច អនរិយបណ្ឌកេ;

ន ចាចរេ មេថុនំ ព្យញ្ជនស្មិំ,

លេខ្ជា សិយា ខេយគុតឆយ្យុបច្ចយា;

បញ្ហា ខេយសា កុសលេហិ ឱត្តិតា”តិ៍ (បរិ៍ ३ប័១);

ទ្ធយាឃ បរិចារេ ទុត្តាឃ សេឝខេយាចកកាឆាឃ ចិន្ទ្រញ្ញាតិ ចេ? ត; ខេយគុតឆយ្យុស្ស បុឡ្ហកាកត្តា៍ បរិចារេខេឃច ហិ “ខេយគុតឆយ្យុស្ស បុឡ្ហការេកា ខាតិតេឡ្ហា”តិ “ចណ្ណាចណ្ណោ កាឃឞំសេក្កោ ដ្ឋេល្លចាចា អត្តកាយឞរិទិចរិយាកយគុប្បាគេត”ត្តិ ឲចំ ឞុក្កចិឞ្សដ្ឋិអាឌឹតិ បឡ្ហុ សិក្ខាបឝាតិ ខេយគុតឆយ្យុស្ស បុឡ្ហការេកាតិ ទុត្តាតិ៍ តស្មា កាឃឞំសេក្កោ ខេយគុតឆយ្យុស្ស បុឡ្ហកាកត្តា បច្ចខេយា ហោតិ៍ ទ្ធតិ លេខ្ជា សិយា ខេយគុតឆយ្យុបច្ចយាតិ ឲត្ត ទ្ធយិតា បរិយាខេឃត អតេ្ថា ចេឌឹតេឡ្ហា៍ ឲតោគុបិខេឃត សឡ្ហបេឝុ ចិតិច្ឆខេយា ចេឌឹតេឡ្ហា៍ អបិច “សន្តោតំ ចា កន្ធេយ្យា”តិ ឲតស្ស បឝកាឌេត “ទ្ធត្តគ្គាយំ អាកច្ឆា”តិ៍ ឲចំតាយកំ ឆាតំ អាកច្ឆាតិ អតេ្ថា៍

៩សិ៍៩៍អដ្ឋំ ចត្តំ បរិបុទេ្ធី អស្សយណី ហោតីតិ អគុលោយតោ ចា បដិលោយតោ ចា ឲកត្តរិកាឃ ចា ខេឃត តោត តខេឃត អដ្ឋំ ចត្តំ បរិបុទេ្ធីខេឃច អស្សយណី ហោតិ៍ យា បត ឲកំ ចា ចត្តំ សត្ត ចា ចត្តតិ សតក្ខត្តុប្បិ បុទេតិ, តេច អស្សយណី ហោតិ៍ អាបត្តា អាបត្តិខេយា ខេឝសេត្វា យុច្ចតិ៍ អបិចេត្វ កាលគុបិកា អាបត្តិ ចេឌឹតេឡ្ហា៍ ទុត្តញ្ញេហំ “អត្វាបត្តិ ខេឝសិតា កាលគុបិកា, អត្វាបត្តិ ខេឝសិតា ត កាលគុបិកា”តិ៍ ត៣តាឃំ ចិតិច្ឆខេយា – ទ្ធឝាតិ តាបឌ្ឌិស្សាយឹតិ ឆុទតិន្នប់ កត្វា ខេឝសិតា កាលគុបិកា ខេឝសិតកាលតំ វ្គបតិ បារាជិកស្ស អង្គំ ត ហោតិ៍ តស្មា យា ឲកំ អាបត្តា ឆុទតិន្នប់ កត្វា ខេឝសេត្វា បុត កិលេសចសេត អាបជ្ជតិ, បុត ខេឝសេតិ, ឲចំ អដ្ឋ ចត្តតិ បុទេ្ធីបិ បារាជិកា ត ហោតិ៍ យា បត អាបឌ្ឌិត្វា បុតបិ អញ្ញំ ចត្តំ អាបឌ្ឌិស្សាយឹតិ ទំសាស្សាហាច ខេឝសេតិ, តស្សា សា អាបត្តិ តកាលគុបិកា, ខេឝសិតាបិ អខេឝសិតា ហោតិ, ខេឝសិតកាលតំ ត កច្ឆតិ, បារាជិកស្សេច អង្គំ ហោតិ៍ អដ្ឋេយ ចត្តុយិប្បរិបុណ្ណយេត្វ បារាជិកា ហោតិ៍ សេសំ វ្គត្តាតខេយចាតិ៍

ឆុទតិន្នបសមុដ្ឋានំ – កាឃចាចាចិត្តតោ សមុដ្ឋាតិ, កិរិយំ, សញ្ញាចិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកចជ្ជំ, កាឃកម្មំ, ចឌីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, ខ្វិចេឝតន្តិ៍

ចតុត្ថបារាជិកំ៍

វ្គឌ្ឍិដ្ឋាខេលា អឃ្យាខេយា អដ្ឋ បារាជិកា ឆយ្យាតិ កិក្ខុ អាទេត្ត បញ្ញាត្តា សាធារណា ចត្តារោ ទ្ធខេយ ច ចត្តារោតិ ឲចំ

បាតិខេយាក្ខុខ្ទេសខេក្កត វ្គឌ្ឍិដ្ឋា ខេលា អឃ្យាខេយា អដ្ឋ បារាជិកា ឆយ្យាតិ ឲចខេយត្វ អតេ្ថា ឌដ្ឋេឡ្ហា៍ សេសំ យហាចិតេក្ក ទុត្តតឃខេយចាតិ៍

សមគ្គបាសាទិកាយ ចិតយសំចណ្ណតាយ កិក្ខុតឹចិតេក្ក

បារាជិកកណ្ឌអដ្ឋថា និដ្ឋិតា

បារាជិកកណ្ឌំ និដ្ឋិតំ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៦៲ បដ្ឋានិរយបកណ្ណ (កិច្ចនិចិកក្ខចណ្ហតា)

៧៲ បឆយបដ្ឋានិរយបរិក្ខាបឆចណ្ហតា

បរិទាឌិកាគត្ថរុម្ប , អឃំ ឆាតិ កចិម្បតិ;

បដ្ឋានិរយបកណ្ណម្ប, អគុត្តាគត្ថចណ្ហតា៲

៤លិប័៲ ្ថរិឆាររិតគ្គី កណ្ណយាលិ៲ យាខឃ្យា ៧ចំ អចចាតិ អខឃ្យា យា ៧ចំ អចច៲ អបិតាឃ្យាតិ អបិគុ អឃ្យា៲ អច្ចាចឆចាតិ អតិក្កបិត្វា ចឆច; អតក្កាយចាតិ ចុត្ត ខហាតិ៲

៤លិជ័៲ ្ថម្បយចាឌិកាតិ យាគុម្បយចខយត ខកាគុម្បយចខយត ចិចឆយាតា៲ យម្ពា បត យា អត្តខតា អក្ខការិកា ខហាតិ, តម្ពា “្ថម្បយចាឌិកា តាយ អច្ចការិកា ចុច្ចតិ”តិ បឆកាឌខត ចុត្ត៲ ៧ត្ត ច អខន្ធាតិ ខចាហារិកចិតិច្ឆខយា ចុច្ចតិ, ឃំ បច្ចឌិតា “អឆិកាខហ”ត្តិបិ ចឆត្តិ៲ ឆុតិឃំ ចា បរិខយបតីតិ បក្លិ ចា បហាឃំ ចា បរិខយបតិ, ឆុក្កដំ៲ កច្ឆតិ ចាតិ ្ថបម្បខយា ចា ខហាតុ កិក្ខាចារយក្កោ ចា, យត្ត ឌិតាយ “អច្ចិ ករិម្បាឃី”តិ ចិត្ត ្ថបដ្ឋតិ, តខតា ខចាហារិកាតំ បត្តិកំ កច្ឆត្តិយា បឆចាខរ បឆចាខរ ឆុក្កដំ៲ ៧កម្ប អាខរាខចតីតិ ខ្ចិមុ ឌខតមុ យម្ប កម្បចិ ៧កម្ប កចំ ខយា ខកាចិ ខចាហារិកាតំ អាខរាខចតិ៲ ឆុតិយម្ប អាខរាខចតីតិ ៧ត្តាបិ ៧ខបច តខយា៲

អឃំ បខគត្ត អបខមាហត្វាឃ ចិត្តារកចា – យត្ត កត្តចិ អត្តយខយា កិក្ខុត្តបម្បឃំ អាកខតបិ ខចាហារិខក ខ្ចិម្ពា កិក្ខុ អត្តខតា កចំ អាខរាខចតិ, កិក្ខុតិយា ឆុក្កដំ៲ ្ថបិបខកា អត្តខតា កចំ អាខរាខចតិ, កិក្ខុតិយា ចុល្លច្ចឃំ៲ បឆមំ ្ថបិបខកា អត្តខតា កចំ អាខរាខចតិ , កិក្ខុតិយា ឆុក្កដំ៲ អច យា អត្តខតា កចំ អាខរាខចតិ, ចុល្លច្ចឃំ៲ កិក្ខុតិ ្ថបិបកំ ចឆតិ – “យយ ច តច ច កចំ ត្វាខយច អាខរាខចហី”តិ, ខយា អត្តខតា ចា កចំ បឆមំ អាខរាខចតុ កិក្ខុតិយា ចា, បឆយាខរាចខត ឆុក្កដំ, ឆុតិយាខរាចខត ចុល្លច្ចឃំ៲ ្ថបិបខកា កិក្ខុតិ ចឆតិ – “យយ ច តច ច កចំ ត្វាខយច អាខរាខចហី”តិ, ៧ត្តាបិ ៧ខបច តខយា៲

កិក្ខុតិ កប្បិយកាខរកាត កចាខបតិ, តត្ត កប្បិយកាខរកា ចា កិក្ខុតិយា កចំ បឆមំ អាខរាខចតុ, ឨ្តខរា ចា អត្តខតា កចំ, កប្បិយកាខរកា ចា ្ថកិត្តប្បិ កចំ, ឨ្តខរា ចា ្ថកិត្តប្បិ កចំ អាខរាខចតុ, យចា ចា តចា ចា អាខរាចិយាខត បឆយ អាខរាចខត កិក្ខុតិយា ឆុក្កដំ, ឆុតិខយ ចុល្លច្ចឃំ៲ យចា ចា តចា ចា អាខរាចិតំ បត ្ថកិត្តប្បិ កចំ មុត្វា ខចាហារិខកហិ ចិតិច្ឆខយ កខត អច្ចបរិខយាបាតំ តាយ ខហាតិ, តម្ពិ អច្ចបរិខយាបាខត កិក្ខុតិយា ឌខយបិ បរាឌខយបិ បដ្ឋានិរយខយា៲ បខច បត កតិកតំ អឆិកាហំ

ហោតិ, សុត្វា បុន វោហារិកេហិ។ អថ ខោ ភិក្ខុនិញ្ច អឌ្ឌការកញ្ច ទិស្វាន “តុម្ហាកំ កថេន កិញ្ចិ នត្ថិ, ទានាយ មយំ ឯត្ថ បវត្តិ”ន្តិ សយមេវ វិនិច្ឆិនិត្វា ទេន្តិ, ឯវរូបេ អឌ្ឌបរិយោសានេបិ ភិក្ខុនិយា អនាបត្តិ។

បឋមំ អាបត្តិ ឯតស្សាតិ បឋមាបត្តិកោ; វីតិក្កមក្ខណេយេវ អាបជ្ជិតព្វោតិ អត្ថោ, តំ បឋមាបត្តិកំ។ បទភាជនេ បន អធិប្បាយមត្តំ ទស្សេតុំ “សហ វត្ថុជ្ឈាចារា អាបជ្ជតិ អសមនុភាសនាយា”តិ វុត្តំ។ អយញ្ហេត្ថ អត្ថោ – សហ វត្ថុជ្ឈាចារា យំ ភិក្ខុនី អាបជ្ជតិ, ន តតិយាយ សមនុភាសនាយ, អយំ បឋមេយេវ សហ វត្ថុជ្ឈាចារេន អាបជ្ជិតព្វត្តា បឋមាបត្តិកោតិ។ ភិក្ខុនិសង្ឃតោ និស្សារេតីតិ និស្សារណីយោ; តំ និស្សារណីយំ។ បទភាជនេ បន អធិប្បាយមត្តំ ទស្សេតុំ “សង្ឃម្ហា និស្សារីយតី”តិ វុត្តំ។ តត្ថ យំ អាបន្នា ភិក្ខុនី សង្ឃម្ហា និស្សារីយតិ, សោ និស្សារណីយោតិ ឯវមត្ថោ ទដ្ឋព្វោ។ ន ហិ សោ ឯវ ធម្មោ សង្ឃម្ហា កេនចិ និស្សារីយតិ។ តេន បន ធម្មេន ភិក្ខុនី និស្សារីយតិ, តស្មា សោ និស្សារេតីតិ និស្សារណីយោ។

អាកឌ្ឍិយមានា គច្ឆតីតិ អឌ្ឌការកមនុស្សេហិ សយំ វា អាគន្ត្វា ទូតំ វា បេសេត្វា ឯហីតិ វុច្ចមានា វោហារិកានំ សន្តិកំ គច្ឆតិ, តទា អឌ្ឌការកោ អត្តនោ វា កថំ បឋមំ អារោចេតុ ភិក្ខុនិយា វា, តេន បឋមារោចនេ ទុក្កដំ, ន ទុតិយារោចនេ ថុល្លច្ចយំ។ អមច្ចេហិ វិនិច្ឆិនិត្វា កតេ អឌ្ឌបរិយោសានេបិ អនាបត្តិយេវ។ សចេបិ អឌ្ឌការកោ ភិក្ខុនិំ វទតិ “មម ច តវ ច កថំ ត្វមេវ ករោហី”តិ; ករោន្តិយាបិ កថំ សុត្វា កតេ អឌ្ឌបរិយោសានេបិ អនាបត្តិយេវ។

រក្ខំ យាចតីតិ ធម្មិកំ រក្ខំ យាចតិ, អនាបត្តិ។ ញាតិ យថាយាចិតា រក្ខា ធម្មិកា ហោតិ, តំ ទស្សេតុំ អនោទិស្ស អាចិក្ខតីតិ អាហ។ តត្ថ អតីតំ អារព្ភ អត្ថិ ឱទិស្សអាចិក្ខនា, អត្ថិ អនោទិស្សអាចិក្ខនា, អនាគតំ អារព្ភាបិ អត្ថិ ឱទិស្សអាចិក្ខនា, អត្ថិ អនោទិស្សអាចិក្ខនា។

កថំ អតីតំ អារព្ភ ឱទិស្សអាចិក្ខនា ហោតិ? ភិក្ខុនុបស្សយេ គាមទារកា ធុត្តាទយោ វា យេ កេចិ អនាចារំ វា អាចរន្តិ, រុក្ខំ វា ឆិន្ទន្តិ, ផលាផលំ វា ហរន្តិ, បរិក្ខារេ វា អច្ឆិន្ទន្តិ។ ភិក្ខុនី វោហារិកេ ឧបសង្កមិត្វា “អម្ហាកំ ឧបស្សយេ ឥទំ នាម កត”ន្តិ វទតិ។ “កេនា”តិ វុត្តេ “អសុកេន ច អសុកេន ចា”តិ អាចិក្ខតិ។ ឯវំ អតីតំ អារព្ភ ឱទិស្សអាចិក្ខនា ហោតិ, សា ន វដ្ដតិ។ តស្សា វចនំ សុត្វា តេ វោហារិកា តេសំ ទណ្ឌំ ករោន្តិ, សព្វំ ភិក្ខុនិយា គីវា ហោតិ។ ទណ្ឌំ គណ្ហិស្សន្តីតិ អធិប្បាយេបិ សតិ គីវាយេវ ហោតិ។ សចេ បន តស្ស ទណ្ឌំ គណ្ហន្តូតិ វទតិ, បញ្ចមាសកមត្តេ គហិតេ បារាជិកំ ហោតិ។

“កេនា”តិ វុត្តេ បន “អសុកេនាតិ វត្តុំ អម្ហាកំ ន វដ្ដតិ, តុម្ហេយេវ ជានិស្សថ។ កេវលញ្ហិ មយំ រក្ខំ យាចាម, តំ នោ ទេថ, អវហដភណ្ឌញ្ច អាហរាបេថា”តិ វត្តព្វំ។ ឯវំ អនោទិស្ស អាចិក្ខនា ហោតិ, សា វដ្ដតិ។ ឯវំ វុត្តេ សចេបិ តេ វោហារិកា ការកេ គវេសិត្វា តេសំ ទណ្ឌំ ករោន្តិ, សព្វំ សាបតេយ្យម្បិ គហិតំ ភិក្ខុនិយា, នេវ គីវា ន អាបត្តិ។

បរិក្ខារំ ហរន្តេ ទិស្វា តេសំ អនត្ថកាមតាយ “ចោរោ ចោរោ”តិ វត្តុម្បិ ន វដ្ដតិ។ ឯវំ វុត្តេបិ ហិ យំ តេសំ ទណ្ឌំ ករោន្តិ, សព្វម្បិ

ᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᨠᩦᨧᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨧᩮᨲᨶᩣᨿ ᨷᨶ "ᨬᩣᨿᩥᨲᩣ ᨾᩮ ᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩣ ᨾᩉᩥᨲᩣ, ᨲᩴ ᩋᩣᩉᩁᩣᨷᩮᩉᩥ, ᨿᩣ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᩔᨲᩦ"ᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ

ᨧᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥ᪨ ᨴᩣᨶᨴᩣᨶᩦᨧᩣᨷᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩋᨲ᩠ᨳᩣ ᨶᩣᨾ, ᨶ ᨧᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥ᪨

ᨠᨳᩴ ᩋᨶᩣᨣᨲᩴ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩋᩣᨴᩥᨠ᩠ᨡᨶᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ? ᨴᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᨷᩁᩮᩉᩥ ᩋᨶᩣᨧᩣᩁᩣᨴᩦᩈᩩ ᨠᨲᩮᩈᩩ ᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᩦ ᨧᩮᩣᨴᩣᨷᩥᨲᩮᩣ ᩅᨴᩮ ᨧᨴᨲᩥ "ᩋᨿ᩠ᨿᩣᨠᩴ

ᩈᨷ᩠ᨷᩔᨿ ᨬᩣᨴᨲ᩠ᨳᩥᨴᨲ᩠ᨳᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩁᨠ᩠ᨡ ᨶᩮᩣ ᨶᩮᨧ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᩋᨠᩁᨱᨲ᩠ᨳᩣᨿᩣ"ᨲᩥ᪨ "ᨶᨠᨾ ᩅᨴᩮ ᨠᨲ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨧ "ᩋᩈᩩᨠᨾ ᩋᩈᩩᨠᨾ ᨧᩣ"ᨲᩥ

ᩋᩣᨴᩥᨠ᩠ᨡᨲᩥ᪨ ᩅᨴᩮ ᩋᨶᩣᨣᨲᩴ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩋᩣᨴᩥᨠ᩠ᨡᨶᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩣᨷᩥ ᨶ ᨧᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥ᪨ ᨲᩮᩈᨬ᩠ᨬᩣᨴᩣᨶᩴ ᨠᨲᩮ ᨷᩩᩁᩥᨾᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᨠᩦᨧᩣ᪨

ᩈᩮᩈᩴ ᨷᩩᩁᩥᨾᩈᨴᩥᩈᨾᩮᩅ᪨

ᩈᨴᩮ ᨷᨶ ᨧᩮᩣᨴᩣᨷᩥᨠᩣ "ᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᩩᨷᩔᨿᩮ ᩅᨴᩮᩣᨷᩴ ᩋᨶᩣᨧᩣᩁᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨬᩣᨿᩴ ᨶᩣᨾ ᨴᩣᨶᩴ ᨠᩁᩮᩣᨿᩣ"ᨲᩥ ᨶᨠᩁᩥ ᨧᩁᩮᩣᨷᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨣᨲᩣᨿ ᩋᨲᩥᨭ᩠ᨮᨿᩣᨶᨶ

ᨷᩁᩥᩅᩮᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩣᨶᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᨶᨧᩮᩅ ᨠᩦᨧᩣ ᨶ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨

ᨿᩮᩣ ᨧᩣᨿᩴ ᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᩦᨶᩴ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᨿᩥ ᩅᨴᩮᩈᩮᨧ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᨲᩣᨷᩥ ᩉᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩋᩣᨴᩥᨠ᩠ᨡᨶᩣ ᨶ ᨧᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥ᪨ ᨿᩴ ᨲᨳᩣ ᩋᩣᨴᩥᨠ᩠ᨡᨲᩮ ᨴᩣᨶᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨲ᩠ᨳᩣ

ᨠᩦᨧᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᨴᩣᨶᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᪨ ᨿᩮᩣ ᨷᨶ "ᨴᩣᨶᩴ ᨠᩁᩥᩔᨲᩦ"ᨲᩥ ᨬᩣᨲᨠᩮᩣᨷᩥ ᩋᨶᩮᨠᩣᨴᩥᩔ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩮ ᨧ

ᨷᩁᩥᩅᩮᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩣᨶᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅ, ᨶ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ᪨ ᨧᩥᩉᩣᩁᩈᩦᨾᩣᨿ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩣᨴᩦᨶᩥ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᨲ᩠ᨳᩣᨶᩴ ᨧᩣᩈᩥᨠᩁᩈᩩᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᨠᩮᩉᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩥᩈᩣᩁᩮᩃᩉᩥ ᨠᩣᩁᩮᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ

ᨧᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥ᪨ ᩈᨴᩮ ᨴᩣᩁᩣ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨠᩣᩁᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨶᨷᨴᩣᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮ ᨠᩃ᩠ᩃᩥᨠᩴ, ᨲᨿᩥ ᨶ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩃᩉᩩᨷᩁᩥᨧᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨬᩣᨴᩥᨲ᩠ᨲᩴ,

ᨾᩮᨿ᩠ᨿᨾᩮᨲᨶᩣᨿ ᨶᨷ᩠ᨷᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᨿᨴᩩᨴᩮᨿ᩠ᨿᨬ᩠ᨬᩥ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᨶᨲ᩠ᨲᩣᨶᨿᩮᨶᩮᩅ᪨

ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ – ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᨶᩮᩣᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᨷᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨲᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩥᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩈᨲ᩠ᨲᩁᩈᨠᩮ ᨷᨮᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ᪨

᪑᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪔᪕᪑᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮ – ᩋᩅᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣᨲᩥ ᨿᨠ᩠ᨡᩣᨴᩦᩉᩥ ᩅᩥᨿ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩁᩣᨣᩮᨶ ᩋᨶᩩᨸᩅᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ᪨

᪔᪕᪑᪨ ᩋᨶᩩᨷᩁᩥᩅᩥᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨶᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨠᨳᩴ ᨧᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥ ᨴᨿ᩠ᨿᨠᩣ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩥᨲ᩠ᨳᩥ ᨣᩉᩥᨲᩈᨾ᩠ᨾᩥᨴᩩᩔᩥᨲᩈᨾ᩠ᨾᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ᪨

ᨿᨲ᩠ᨳ ᨿᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ ᩁᩣᨣᩮᨶ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨠᩣᨿᩴ ᨷᩥᨿᩮᩣᨦ᩠ᨠᩮᨲᩥ "ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᨲᩣ"ᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩮ ᨲᨴ ᨬᩣᨿᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩔᩣ ᨶᩮ

ᩈᨶ᩠ᨲᩣᨿ ᨬᩣᨱᩴ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩁᩣᨣᩣᨶᩴ ᨧᩣ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨧᩣ ᩋᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨴᩮᩣ ᨶᨷᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨷ᩠ᨷᨲᩥ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩈᩩ ᨧᩣ

ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᩦᩈᩩ ᨧᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨲᨷᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᨷ᩠ᨷᨲᩦᨲᩥ ᨶᨷᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᨶᨲ᩠ᨲᩣᨶᨿᩮᨶᩮᩅ᪨

ធោវិចុង្គាបតឃយុង្គាតំ – ពោតថិ ករេហិយេត បក្កត្តាយុ កិក្កុតិយុ អកត្ត្វា លណ្ឌឹយំ យធាតិនិតុង្គាតេយេច អត្តតោ តិស្សិតាកបរិឃាយ ឃទ្ធិ ចុង្គាបេតិ្តយា ចាចាចិត្តតោ ឃយុង្គាតិ, លណ្ឌឹយំ ចា តធិ ចា កត្ត្វា ចុង្គាបេតិ្តយា កាឃចាចាចិត្តតោ ឃយុង្គាតិ, អតាបុឆ្ឋា ចុង្គាបតចេឃត កិរិយាកិរិយំ, ឃញ្ញាចិយោក្កុ, ឃចិត្តកំ, បណ្ណតិ្តចឌ្ឍ, កាឃកយុំ, ចឌឹកយុំ, តិចិត្តំ, តិចេឌតត្តិ៍

ឌុតិយឃិក្ខាបធំ៍

៧៍ តតិយឃញ្ឈាឌិឃេឃឃិក្ខាបឌចណ្ណតា

៤៥៧៍ តតិយេ – បរិក្លេបំ អតិក្កាយេតិ្តយាតិ ឯត្ថ ឯកំ បាធំ អតិក្កាយេតិ្តយា ឌុល្លច្ចយំ, ឌុតិយេត អតិក្កត្តយត្តេ ឃញ្ឈាឌិឃេឃា៍ អបរិក្ខិត្តឃ្ស កាយឃ្ស ឧបចាតិ្ត ឯត្ថ បរិក្លេបារហង្គាតំ ឯពោត បាធេត អតិក្កយតិ ឌុល្លច្ចយំ, ឌុតិយេត អតិក្កត្តយត្តេ ឃញ្ឈាឌិឃេឃា៍ អបិចេត្ថ ឃកកាយតោ តិក្ខុយតិ្តយា កាយត្តរបច្ចយា អតាបត្តិ, តិក្ខុយិត្វា បត កាយត្តរំ កច្ឆតិ្តយា បឌចាតេរ បឌចាតេរ ឌុក្កដំ, ឯពោត បាធេត ឰាតរឃ្ស កាយឃ្ស បរិក្លេប ចា ឧបចាតេរ ចា អតិក្កត្តយត្តេ ឌុល្លច្ចយំ, ឌុតិយេត អតិក្កត្តយត្តេ ឃញ្ឈាឌិឃេឃា៍ តតោ តិក្ខុយិត្វា បុត ឃកកាយំ បចិឃតិ្តយាបិ ឯឃេច តយោ៍ ឃចេ បត លណ្ឌបិកាតេត ចា ចតិលិឌ្គេត ចា កិក្កុតិចិហារក្ខុយិយេច ឃក្កា ហោតិ បចិឃិតុំ, ឯចំ បចិឃយាតាឃ កប្បិយក្ខុយិ តាយ បចិង្គា ហោតិ, តឃ្មា ចដ្ដតិ៍ ឃចេបិ ហត្តិបិង្គិអាឌឹហិ ចា ឰាឌ្ឌិយា ចា បចិឃតិ, ចដ្ដតិយេច៍ បឌឃា កយតេយេច ហិ ឰាឆាឌិប្បេតំ៍ តេតេច “បឆយំ បាធំ អតិក្កាយេតិ្តយា”តិអាឌិយាហ៍

ចេក្ខ កាយា កិក្កុតិចិហាតេត ឃម្ពុឌ្ឍតិកា ហោតិ្ត, ឃឃ្មិំ កាយេ កិក្កុតិចិហារោ, តត្ថ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បុត ចិហារំ បចិឃិត្វា ឃចេ ចិហារយញ្ញ្តេត ឰាតរឃ្ស កាយឃ្ស យក្កោ អត្ថិ, កត្តុំ ចដ្ដតិ៍ តតោ បត កាយតោ តេតេច យក្កេត បច្ចាកត្តុំ៍ ឃចេ កាយង្វារេត តិក្ខុយិត្វា អាកច្ឆតិ, បុរិយតយេតេច អាបត្តិភេឌោ ចេឌិតព្វោ៍ ឃកកាយតោ ពោតថិ ករេហិយេត កិក្កុតិហិ ឃទ្ធិំ តិក្ខត្តាយ បុត បចិឃតកាលេ ហត្ថិ ចា យុច្ចតិ, ឧឃ្សារណា ចា ហោតិ, ឰាតរា កិក្កុតិយោ ឃហឃា កាយំ បចិឃតិ្ត, យាច អញ្ញា កិក្កុតិ អាកច្ឆតិ, តាច ពាហិកាយង្វាតេរ ឋាតព្វំ៍ ឃចេ ត អាកច្ឆតិ, ឌុតិយិកា កិក្កុតិ បក្កត្តា តាយ ហោតិ, បចិឃិតុំ ចដ្ដតិ៍

បុព្វេ យហាកាយោ ហោតិ, យញ្ញ្ញកិក្កុតិចិហារោ៍ បច្ឆា តំ កាយំ ចត្តារោ ឌតា លតិត្វា ចិឃុំ ចិឃុំ ចតិបរិក្ខេបំ កត្វា ចិតឌិត្វា ក្ខុញ្ជតិ្ត, ចិហារតោ ឯកំ កាយំ កត្តុំ ចដ្ដតិ៍ តតោ អបរំ កាយំ ង្វាតេត ចា ចតិលិឌ្គេត ចា បចិឃិតុំ ត ចដ្ដតិ៍ បុត ចិហារយេច បច្ចាកត្តុំ ចដ្ដតិ៍ កឃ្មា? ចិហារឃ្ស ចតុកាយឃាឆារណត្តា៍

អត្តរចាឃពោ តេយិយតីតិ យត្ថ យធា តិយណ្ឌលបដិច្ឆាឌតំ ហោតិ; ឯចំ តិចត្ថាយ កិក្កុតិយា ចឃ្សកាលេ តិចេត្ថេត ចា អតិចេត្ថេត ចា ឌូតរិត្វា យត្ថ កត្ថចិ ឧត្តរតិ្តយា ឯកក្ខុលយត្តយ្បិ អត្តរចាឃពោ តេយិយតិ៍ ឃេឃំ តឌីលក្ខណំ តឌីតិយិត្តកចាយ អាចិ កចិឃ្សតិ៍ ឯចត្ថុំ

ភឌិ ឋិតេត្ត ចា អឋិតេត្ត ចា ឡឋទិត្វា ស្តេត្តរហកោលេ បឈយំ បរិភ៌ ស្តុទិត្វា ឋិតេរ ឌេបត្តិយា ត្មុល្លុំយំ, ត្មុឋិយបរិត្តុាខេ បញ្ញាជិតេសេសា៎ តេសតាភា កច្ឆតិ, អភាបត្តិ៎ បឈសា ឡឋទិត្វា ស្តេត្តរហកោលេ តេសត្តំ អាខេរាហិត្វា ស្តេត្តរត្តិយាបិ អភាបត្តិ៎ តេសតាភា បត កត្តា ស្តេត្តរហកោលេ បឈសា កច្ឆត្តិយា អាបត្តិតេយច៎ យាភភាចាអាកាយកយភាឌីស្សុបិ ឲតេសច តតេយា៎ ឡូរិយឋិតេរតា បត បទឋិតេរយេច អក្កុយត្តិយា អភាបត្តិ៎ រឌភកយ្ចុត្តំ កត្តា ភាទ្យបក្កុភាឌិកិតេច្ឆភ តេច្ឆ ឋិតេស្សា ស្តុកយឋិតេរស្ស ចិឆតេត្តិ, ចដ្ឋតិ៎ សតេច បតេភត្ត កាឌិ កលហំ កត្វា ឡុតេទ ឋិទេ កច្ឆតិ, អាបត្តិ៎ តេច្ឆ ឲកតេតា ស្តេត្តរត្តិ, ឲកា យតេ្ឈភឌិយា កលហំ កត្វា ភិចត្តិត្វា ឡូរិយឋិតេរយេច អាកច្ឆតិ, អាបត្តិ៎ ឡុតទិស្សា បត អយំ បក្កភ្តុខេភ ឌិតា តេហាតិ, តស្មា បទឋិតេទ កច្ឆត្តិយាបិ អភាបត្តិ៎ ភ្យាយិត្តំ ចា បរិត្តំ ចា ឡូតិល្លា តតេយច ឋិតេទ បច្ឆត្តរតិ, អភាបត្តិ៎

សហ អនុញ្ញាតកូយភាតិ ឲត្ត សតេច សញ្ញាយំ ចា បឆាភំ ចា អញ្ញា ចា កិច្ចា កយុំ ក្យុរយាភា បុតេរអនុតេលាតេយច ត្មុឋិយឹកាយ សត្តិកំ កយិស្សាយីតិ អាតេភាកំ កតេរាតិ, អឌាភត្តិយា ឲច ចស្សា អនុតេលា ស្តកូច្ឆតិ, អភាបត្តិ៎ អឆ បត "យាច អនុញ្ញាតកូយភា ឡុតេឆច ភចិស្សាយី"តិ ចា អភាតេភាតេកភ ចា ចិហារស្ស ឲកតេឆតេស អច្ឆតិ, ត្មុឋិយឹកាយ ហត្តបរិសំ ភ ឡុតរតិ, អនុញ្ញាតកូយតេភ បញ្ញាជិតេសេសា៎ ហត្តបរិតេសារយេច ហិ ឡុតឆ បយាហំ, ហត្តបរិសាតិក្កុតេយ ឲកាកត្ថុរាបិ ភ រក្ខតិ៎

អកាយតេកអតេខញ្ញាតិ ឲត្ត "តិក្ខមិត្វា ឌាហិ ឡុត្តុតិលិ សញ្ញាតេយតំ អតេខញ្ញា"ត្តិ ឲចំ ត្មុត្តលក្ខុណេយច អតេខញ្ញា៎ ចំ បតេភចំ តេកចលិ កាយាភាតេចភ "អកាយក"ត្តិ ត្មុត្តំ, ភ ចិញ្ញ្ញាភចិសឌិសចាយ៎ ចាឌិតេស អតេខញ្ញា ឡុក្កុតេត្ត ឌស្សត្តុបចាតេរ ចិឌហិតេត សតេចបិ សចត្តុបចាតេរា អត្ថិ, អាបត្តិ៎ តេចតេភច ត្មុត្តំ អដ្ឋកថាយំ "សតេច កិក្ខុតិស្ស យហាតេធាឌិអដ្ឋកំ បចិសត្តិស្ស ឲកា ឌាហិ ឋិដ្ឋតិ, តស្សាបិ អាបត្តិ៎ តេលិហបរិសាជំ បចិសត្តិស្សបិ បទិតេចហំ បចិសត្តិស្សបិ ឲតេសច តតេយា៎ យហាតេចតិយំ ចត្តុយាភាស្ស ឲកា ស្តេត្តរត្តុខេភ តិក្ខមិត្វា កច្ឆតិ, តស្សាបិ អាបត្តិ៎ ត្មុបិរាយំ បចិសត្តិស្ស ឲកា ឌាហិ ឋិដ្ឋតិ, តស្សាបិ អាបត្តិ"តិ៎ ឲត្ត ច ឌស្សត្តុបចាតេរា ភាយ យត្ត ឌិតំ ត្មុឋិយឹកា បស្សតិ៎ សតេច បត សាលិបរិកាលត្តិកាបិ តេហាតិ, ឌស្សត្តុបចាទេ ចិឌហតិ ភាយ៎ សចត្តុបចាតេរា ភាយ យត្ត ឌិតា យក្កុយ្យុហសតេត្ត ចិយ ឆយ្យុសចភាតេរាចភសតេត្ត ចិយ ច "អតេឃ្យ"តិ សត្តាយត្តិយា សត្តំ ស្សុណាតិ៎ អតេញ្ញាកាតេស ត្មុតេរបិ ឌស្សត្តុបចាតេរា ភាយ តេហាតិ៎ តេសា ឲចត្តុយេ សចត្តុបចាតេរ ចិឌហិតេត ភ រក្ខតិ, ចិឌហិតយតេត្តច អាបត្តិ បញ្ញាជិតេសស្ស៎

ឲកា យក្កុ កច្ឆត្តិ ឡូហិយតិ៎ ទិសាស្សាហា តេឆ ហុត្វា ឡុឆាភិ បរិបុរិស្សាយីតិ អត្មុឌាភ្ជតិ, អភាបត្តិ៎ សតេច បុរិយាតេយា អតេញ្ញាភ យតេក្កុភ កច្ឆត្តិ, បក្កត្តា ភាយ តេហាត្តិ, អភាបត្តិតេយច៎ ឆ្វិត្តុ កច្ឆត្តិភិ ឲកា អត្មុឌាត្តិត្តំ អសតេក្កាត្តិ "កច្ឆត្ត អយ"ត្តិ ឡូហិយតិ, ឡុតរាបិ "ឡូហិយត្ត អយ"ត្តិ, កច្ឆតិ, ឆ្វិត្តុយ្បិ អាបត្តិ៎ សតេច បត កច្ឆត្តិស្ស បុរិយាបិ អញ្ញា យក្កុ កញ្ញាតិ, បច្ឆិយាបិ អញ្ញា, ឲកា ឲកិស្សា បក្កភ្តុខេភ ឋិដ្ឋតិ, ឆ្វិត្តុយ្បិ អភាបត្តិ៎

១៥៦៎បក្កុសត្តក្ខា ចាតិ ឋិត្វាយតតំ សត្តត្តា, តេសសំ ស្តេត្តាភតេយច៎ បឈយបរិខាឌិកសយដ្ឋាភំ – កិទិយំ, សញ្ញាចិតេយាក្ខា, សចិត្តកំ, បណ្ណត្តិចជ្ជំ, កាយកយ្ចុំ, ចិចិត្តំ, ចិតេចឥភត្តិ៎

តតិយសិក្ខាបទំ។

៤។ ចតុត្ថសង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទវណ្ណនា

៦៨៤-៩។ ចតុត្ថេ – បិទបឹធំ នាម ឆោតបិដ្ឋបតកំ។ បិទកធលិកា នាម អឆោតបិដ្ឋបតកំ ។ អនញ្ញាយ គណស្ស ឆន្ទន្តិ តស្សេវ ការកគណស្ស ឆន្ទំ អជានិត្វា។ វត្តេ វត្តន្តិន្តិ តេចត្តាលីសប្បភេទេ នេត្ថារវត្តេ វត្តមានំ។ សេសំ ឧត្តានមេវ។

ធុរនិក្ខេបសមុដ្ឋានំ – កាយវាចាចិត្តតោ សមុដ្ឋាតិ, កិរិយាកិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ , លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, ទុក្ខវេទនន្តិ។

ចតុត្ថសិក្ខាបទំ។

៥។ បញ្ចមសង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទវណ្ណនា

៧០១។ បញ្ចមេ – ឯកតោ អវស្សុតេតិ ឯត្ថ "ភិក្ខុនិយា អវស្សុតភាវោ ទដ្ឋព្វោ"តិ មហាបច្ចរិយំ វុត្តំ។ មហាអដ្ឋកថាយំ បនេតំ ន វុត្តំ, តំ បាឡិយា សមេតិ។ សេសំ ឧត្តានមេវ។

បឋមបារាជិកសមុដ្ឋានំ – កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, ទ្វិវេទនន្តិ។

បញ្ចមសិក្ខាបទំ។

៦។ ឆដ្ឋសង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទវណ្ណនា

៧០៥-៦។ ឆដ្ឋេ – យតោ ត្វន្តិ យស្មា ត្វំ។ ឧយ្យោជេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិអាទិកា សង្ឃាទិសេសបរិយោសានា អាបត្តិយោ កស្សា ហោន្តីតិ? ឧយ្យោជិកាយ។ វុត្តញ្ហេតំ បរិវារេបិ –

"ន ទេតិ ន បដិគ្គណ្ហាតិ, បដិគ្គហោ តេន ន វិជ្ជតិ;

អាបជ្ជតិ គរុកំ ន លហុកំ, តញ្ច បរិភោគបច្ចយា;

បញ្ហា មេសា កុសលេហិ ចិន្តិតា”តិ (បរិ។ ៤៨១);

អយញ្ហិ គាថា ឥមំ ឧយ្យោជិកំ សន្ធាយ វុត្តា។ ឥតរិស្សា បន អាបត្តិភេទោ បឋមសិក្ខាបទេ វិភត្តោតិ។ សេសំ ឧត្តានត្ថមេវ។

តិសមុដ្ឋានំ – កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

ឆដ្ឋសិក្ខាបទំ។

៧។ សត្តមសង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទវណ្ណនា

៧០៥។ សត្តមេ – យាវតតិយកបទត្ថោ មហាវិភង្គេ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្វោ។ សេសំ ឧត្តានត្ថមេវាតិ។

សមនុភាសនសមុដ្ឋានំ – កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, ទុក្ខវេទនន្តិ។

សត្តមសិក្ខាបទំ។

៨។ អដ្ឋមសង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទវណ្ណនា

៧១៩។ អដ្ឋមេ – កិស្មិញ្ចិទេវ អធិករណេតិ ចតុន្នំ អញ្ញតរស្មឹ។ បទភាជនេ បន កេវលំ អធិករណវិភាគំ ទស្សេតុំ “អធិករណំ នាម ចត្តារិ អធិករណានី”តិអាទិ វុត្តំ។ សេសំ ឧត្តានត្ថមេវ សទ្ធឹ សមុដ្ឋានាទីហីតិ។

អដ្ឋមសិក្ខាបទំ។

៩។ នវមសង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទវណ្ណនា

៧២៣។ នវមេ – សំសដ្ឋាតិ មិស្សីភូតា។ អននុលោមិកេនាតិ បព្ពជិតានំ អននុលោមេន កាយិកវាចសិកេន។ សំសដ្ឋាតិ គិហីនំ កោដ្ដនបចនគន្ធបិសនមាលាគន្ថនាទិនា កាយិកេន សាសនបដិសាសនាហរណសញ្ចរិត្តាទិនា វាចសិកេន ច សំសដ្ឋា។ បាបោ កិត្តិសទ្ទោ ឯតាសន្តិ បាបសទ្ទា។ បាបោ អាជីវសង្ខាតោ សិលោកោ ឯតាសន្តិ បាបសិលោកា។ សេសំ ឧត្តានត្ថមេវ សទ្ធឹ សមុដ្ឋានាទីហីតិ។

ភចយនិក្លាបកំ។

១០។ ឥសយសឈ្លាទិរសសនិក្លាបឥចណ្ណភា

សិ១៧សិ។ ឥសរយ – ឧចាចារាតិ ឧចំអាចារា។ ឃាទិរសា ត្យៀកាំ អាចាររា, តាទិសា អាចារាតិ អរត្វា។ ឧស ភរឃា សត្ថាត្វ។ ៤ញ្ញាឃាតិ

អចញ្ញាឃ ភិចំ កត្វា ឌាភភាឃ។ បរិករចភាតិ កិ ក្ខុយា កទិស្សត្ថិតិ ឧចំ បរិកចិត្វា ឌាភរភភ។ អក្លត្តិឃាតិ អសហភតាឃ; រការរឆភាតិ

អរត្វា។ រចកស្សិឃាតិ ចាលចកស្សការចភ; អត្តរភា ចាលបៀការសរភភ សយុ្រតាសរភភាតិ អរត្វា។ ឥក្ខាល្បាតិ ត្យៀកាំ ឥក្ខាលការចភ។ សត្ថាត្វ

៤ញ្ញាឃ ច បរិករចភ ចាតិ ឧចំ សយុក្ខឃរត្វា ឥដ្ឋរត្ថា។ ចិចិក្ខធាតិ ចិភា រហាធ។ រសសំ ៤ត្តាភរយច សក្តិ សយុដ្ឋាភាទីហិតិ។

ឥសយនិក្លាបកំ។

៤ដ្ឋិដ្ឋា រលា អឃ្យាររឃា សត្តរស សឈ្លាទិរសសាតិ ឧត្វ លត្តិ បឥយាបត្តិកាភិ អភត្តុរា សក្ខាទិត្តុំ, រក្វ ឥដ្ឋរភាសាតិ ក្ខុយាភិ តិលិ និក្លាបឥាភិ

យហាចិកក្ករតា បក្លិបិត្វា ភច បឥយាបត្តិកា, ចត្យុក្តិ ឃាចតតិឃកាភិ អភត្តុរា យហាចិកក្ករតាបិ ចត្តាររា ឃាចតតិឃរក បក្លិបិត្វា អដ្ឋ

ឃាចតតិឃកា រចទិតត្ថា។ ឧចំ សរត្ថាបិ បិតិរយាក្លុរក្ខសយរក្កភ ៤ដ្ឋិដ្ឋា រលា អឃ្យាររឃា សត្តរស សឈ្លាទិរសសា ឆយ្យាតិ ឧចរយត្វ អរត្វា

ឥដ្ឋរត្ថា។ រសសំ ៤ត្តាភរយច អញ្ញាត្រ បក្លយាភត្តា។ តំ បភ លត្តុរក ចិត្វាររភ ចណ្ណឃិស្សាយាតិ។

សយត្តុបិសាទិកាឃ ចិភឃសំចណ្ណភាឃ កិក្លុតិចិករក្ក

សត្តរសកចណ្ណភា ភិដ្ឋិតា។

សឈ្លាទិរសសកល្លុំ ភិដ្ឋិតំ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪑᪨ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᨠᨱ᩠ᨯᩴ (ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ)

ᨸᨮᨾᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ᨲᩥᩴᩈ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨶᩴ ᨸᨠᩣᩈᩥᨲᩣ;

ᨿᩮ ᨲᩮᩈᩴ ᨴᩤᨶᩥ ᨽᩅᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᩈᩴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨠ᩠ᨠᨾᩮᩣ᪨

᪒᪑᪑᪨ ᩋᩣᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨸᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨾᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩣᨩᨶᩣᨶᩥ; ᨲᩣᨶᩥ ᨿᩮ ᩅᩥᨠ᩠ᨠᩥᨱᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ; ᨲᩮᩈᩴ ᩋᩣᨸᨱᩮᩣ ᩋᩣᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨸᨱᩮᩣ; ᨲᩴ ᩅᩣ ᨸᩈᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪒᪑᪓᪨ ᨸᨲ᩠ᨲᩈᨶ᩠ᨶᩥᨧᨿᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨸᨲ᩠ᨲᩈᨶ᩠ᨶᩥᨵᩥᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ; ᩑᨠᩣᩉᩴ ᩋᨶᨵᩥᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᩋᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᨵᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᨾᩉᩣᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨿᩴ ᨸᨶ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ – ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴᩈᩣᩉᩴ ᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩮᩣ, ᩍᨵ ᩑᨠᩣᩉᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᨲᩣᨴᩥᩈᨾᩮᩅ᪨

ᩍᨴᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᨳᩥᨶᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ – ᨠᩣᨿᩅᩣᨧᨲᩮᩣ ᨠᩣᨿᩅᩣᨧᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨧ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᩋᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᨶᩮᩣᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᨸᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨲᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩥᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨸᨮᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩴ᪨

ᨴᩩᨲᩥᨿᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪒᪑᪙᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮ – ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩮᩣᩊᩣᨲᩥ ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨸᨧᩮᩣᩊᩣ; ᨩᩥᨱ᩠ᨱᨧᩮᩣᩊᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨸᨿ᩠ᨿᩣᩉᩦᨲᩥ ᩋᨸᩥ ᩋᨿ᩠ᨿᩣᩉᩥ᪨

᪒᪓᪐᪨ ᩋᩣᨴᩥᩔ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣ ᨽᩣᨩᩮᨶ᩠ᨲᩪᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᩍᨴᩴ ᨣᨱᩔ ᩍᨴᩴ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨴᨾ᩠ᨾᩦᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨴᩣᨲᩩᨠᨾ᩠ᨿᨲᩣᨿ ᨸᩣᨴᨾᩪᩃᩮ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᩣᨴᩥᩔ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩃᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨠᩣᩃᨧᩦᩅᩁᩴ ᩋᨿ᩠ᨿᩣᨿ ᨴᨾ᩠ᨾᩦᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨸᨭᩥᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᨸᨶ ᨿᨳᩣᨴᩣᨶᩮᨿᩮᩅ ᩏᨸᨶᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ᪨

ᨲᩥᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ – ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᩃᩮᩣᨠᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩥᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨴᩩᨲᩥᨿᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ.

ᨲᨲᩥᨿᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ᩃᩥ᪓ᩣ-᪓ᩢ. ᨲᨲᩥᨿᩮ – ᩉᨶ᩠ᨴᩣᨲᩥ ᨣᨱ᩠ᩉ ᩈᨿᩴ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ ᩑᨠᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩤ ᩑᨠᩴ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩑᨠᩴ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ, ᨻᩉᩪᩈᩩ ᨻᩉᩪᨶᩥ. ᩈᨧᩮ ᩈᩴᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨮᨷᩥᨲᩣᨶᩥ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ, ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨣᨱᨶᩣᨿ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ. ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨮᨷᩥᨲᩮᩈᩩ ᨷᨶ ᩑᨠᩣᩅ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ. ᩈᩮᩈᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ.

ᨲᩥᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ – ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᩃᩮᩣᨠᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ.

ᨲᨲᩥᨿᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ.

ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ᩃᩥ᪓ᨷᩢ. ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮ – ᨠᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᨾᩪᩃᩮᨶ. ᨶ ᨾᩮ ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᩈᨷ᩠ᨷᩥᨶᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ; ᨲᩮᩃᩮᨶ ᨾᩮ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨠᩥᩁ ᩈᩣ ᩋᩣᩉᨭᩈᨷ᩠ᨷᩥᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩤ ᨲᩮᩃᨾ᩠ᨷᩥ ᩋᩣᩉᩁᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩣ ᩋᩣᩉ. ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩤᨲᩥ ᨩᩣᨶᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩤ; ᨲᩴ ᨶᩣᨾ ᩋᩣᩉᩁᩣᨲᩥ ᨿᩣᨧᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨧ.

ᩃᩥ᪓ᩢᩣ. ᨲᨬ᩠ᨬᩮᩅ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲᩦᨲᩥ ᨿᩴ ᨷᨮᨾᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩴ ᨳᩮᩣᨠᩴ ᨶᨸ᩠ᨷᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᩩᨶ ᨲᨬ᩠ᨬᩮᩅ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩋᨬ᩠ᨬᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲᩦᨲᩥ ᩈᨧᩮ ᨷᨮᨾᩴ ᩈᨷ᩠ᨷᩥᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩴ, ᨾᨿᩣ ᨷᨭᩥᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩅᩮᨩ᩠ᨩᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩮᩃᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨲᩮᩃᩮᨶᩣᨷᩥ ᨾᩮ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲᩥ. ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩤᨲᩥ ᩈᨧᩮ ᨠᩉᩣᨷᨱᩔ ᩈᨷ᩠ᨷᩥ ᩋᩣᨽᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨾᩪᩃᩮᨶ ᨴᩥᨣᩩᨱᩴ ᨲᩮᩃᩴ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ, ᨲᩮᨶᩣᨷᩥ ᨧ ᨻᩉᩩᨠᩴ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨶᩥᨷ᩠ᨹᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩮᩃᩴ ᩋᩣᩉᩁᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲᩦᨲᩥ. ᩈᩮᩈᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ.

ᨨᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ – ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᨶᩮᩣᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᨷᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨲᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩥᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ.

ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ.

ᨷᨬ᩠ᨧᨾᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ᩃᩥ᪓ᩢᩣ. ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩮ – ᨶ ᨾᩮ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᩮᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨠᩥᩁ ᩈᩣ ᨠᩩᩃᨵᩦᨲᩣ “ᩋᨿᩴ ᩋᨿ᩠ᨿᩣ ᩑᩅᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩮᩃᩴ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᨷ᩠ᨷᩥᨾ᩠ᨷᩥ ᨾᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᩩᩃᨥᩁᩣ ᩋᩣᩉᩁᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩣ ᩋᩣᩉ. ᨧᩮᨲᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩤᨲᩥ ᨩᩣᨶᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩈᩮᩈᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩈᨴᩥᩈᨾᩮᩅᩣᨲᩥ.

បញ្ចមសិក្ខាបទំ

ឆដ្ឋនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយសិក្ខាបទវណ្ណនា

ឆដ្ឋេ – ឆន្នកត្តិ “ញាតិ តាយ ឆដ្ឋកិច្ចំ ករិស្សាម, យំ សក្កោន្ត; តំ ទេថា”តិ វុត្តំ បទេសំ ឆន្នដ្ឋា ទុចិន្នំ ឧបស្សទេត្វា គហិតបរិក្ខារស្សេតំ អធិចចតំ អញ្ញាតត្តិកោតាតិ អញ្ញាស្សត្វាយ ជិនេត្តា អញ្ញាតិសិកោតាតិ អញ្ញា ឧច្ចិសិត្វា ជិនេត្តា សញ្ញិទុកោតាតិ សញ្ញស្ស បរិច្ចេត្តក

សេវន្តំ ឧបនេតីតិ យទត្វាយ ជិនេត្តា, តំ ទេតារេបត្វា អចសេសំ អញ្ញាស្សត្វាយ ឧបនេតិ សាមិកោ អបលោកេត្វាតិ “តុម្ហេ ចិធិត្វាយ ជិនេត្តា, អយ្យាកញ្ចា ចិចទំ អត្ថិ, តេលធិហិ បត អត្តេ”តិ វុត្តំ អាបុច្ឆិត្វា ឧបនេតិ អាបត្តិតិ តនាទុនេបស្ស ឧបទ្ទេចស្ស; កិច្ចតិយា ចិហារំ ឆន្ទេត្វា បក្កមត្តិ, វុត្តទុបិស្ស អាបត្តិ យំ ចា តំ ចា ទេតារេបតំ ចដ្ឋតិ សេសំ ឧត្តានមេច

ឆសមុដ្ឋានំ – កិរិយាកិរិយំ, នោសញ្ញាចិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, ចចីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ

ឆដ្ឋសិក្ខាបទំ

សត្តមនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយសិក្ខាបទវណ្ណនា

សត្តមេ – សញ្ញាចិកោតាតិ សយំ យាចិតកោ វុត្តនយេនេវ តាតាកាទកំ សេសំ ឆដ្ឋសទិសមេវាតិ

សត្តមសិក្ខាបទំ

អដ្ឋមនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយសិក្ខាបទវណ្ណនា

អដ្ឋមេ – យមាឌតិកោតាតិ កហាស្ស បរិច្ចេត្តក វុត្តនយេនេវ តាតាកាទកំ

អដ្ឋមសិក្ខាបទំ

ນວມນິສ຺ສຄ຺ຄິຍປາຈິຕ຺ຕິຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

໖໖໓. ນວມສິກ຺ຂາປເທ – ສຎ຺ຎາຈິເກນາຕິ ຎຸທໍ ປທໍ ຎຸເຕາ ອທິກຕທໍ.

ນວມສິກ຺ຂາປທໍ.

ທສມນິສ຺ສຄ຺ຄິຍປາຈິຕ຺ຕິຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

໖໖໗. ທສເມ – ປຣິເວຓໍ ອຸນ຺ທ຺ຣິຍຕີຕິ ປຣິເວຓໍ ວິນສ຺ສຕິ; ປຣິປຕຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຎຸທ຺ຎາ ປທໍ ປຸຄ຺ຄລິເກນ ສຎ຺ຎາຈິເກນາຕິ ຎຸທ຺ຎາ ເອຕ຺ຕກເມວ ນານາກຣຓໍ. ເສສໍ ປຸພ຺ພສທິສເມວາຕິ.

ທສມສິກ຺ຂາປທໍ.

ເອກາທສມນິສ຺ສຄ຺ຄິຍປາຈິຕ຺ຕິຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

໖໗໓. ເອກາທສເມ – ຄຣຸປາວຸຣຓນ຺ຕິ ສີຕກາເລ ປາວຸຣຓໍ. ຈຕຸກ຺ກໍສປຣມນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ກໍໂສ ນາມ ຈຕຸກ຺ກຫາປຓິໂກ ໂຫຕິ; ຕສ຺ມາ ປທຠາຊເນ “ໂສຬສກຫາປຓຄ຺ຆນກ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ເອກາທສມສິກ຺ຂາປທໍ.

ທ຺ວາທສມນິສ຺ສຄ຺ຄິຍປາຈິຕ຺ຕິຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

໖໗໘. ທ຺ວາທສເມ – ລຫຸປາວຸຣຓນ຺ຕິ ອຸຓ຺ຫກາເລ ປາວຸຣຓໍ. ເສສໍ ສິກ຺ຂາປທທ຺ວເຍປິ ອຸຕ຺ຕານເມວ.

ຉສມຸຏ຺ຐານໍ – ກິຣິຍໍ, ໂນສຎ຺ຎາວິໂມກ຺ຂໍ, ອຈິຕ຺ຕກໍ, ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວຊ຺ຊໍ, ກາຍກມ຺ມໍ, ວຈີກມ຺ມໍ, ຕິຈິຕ຺ຕໍ, ຕິເວທນນ຺ຕິ.

ທ຺ວາທສມສິກ຺ຂາປທໍ.

ອຸທ຺ທິຏ຺ຐາ ໂຂ ອຍ຺ຍາໂຍ ຕິໍສ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍາ ປາຈິຕ຺ຕິຍາ ຘມ຺ມາຕິ ເອຕ຺ຖ ມຫາວິຠງ຺ເຄ ຈີວຣວຄ຺ຄໂຕ ໂຘວນຎ຺ຈ ປຏິຄ຺ຄຫຓຎ຺ຈາຕິ ເທ຺ວ ສິກ຺ຂາປທານິ

អបរេតត្វា អកាលចីចរំ កាលចីចរន្តិ អធិដ្ឋហិត្វា ភាជិតនិក្លាបទេត ច បរិចេត្តត្វា អដ្ឋិតចីចវេត ច បដយចេក្កា ប្ចុវេតទេត្ថា៍ ប្ចុត ឲញអកេលិយចក្កស្ស អាឌិទេតា សត្ត និក្លាបតាតិ អបរេតត្វា សត្ត អញ្ញាតត្តិកាតិ បក្លិបិត្វា ក្សុតិឃចេក្កា ប្ចុវេតទេត្ថា៍ តតិឃចក្កទេតា បដយបត្តំ ចស្សិកសាជិកំ អារញ្ញកនិក្លាបតន្តិ ញ្ជយាតិ តីលិ អបរេតត្វា បត្តសត្តិដយកាសុបិចុរលាលហុបិចុរលានិក្លាបទេតហិ តតិឃចេក្កា ប្ចុវេតទេត្ថា៍ ញ្ជតិ កិក្ខុតិតំ ក្ខាតស និក្លាបតាតិ ឲកទេតាបញ្ញត្តាតិ, អដ្ឋារស ក្ខុកទេតាបញ្ញត្តាតីតិ ឲចំ សទេត្ថាបិ បិតិទេយាក្ខុទេក្ខសយទេក្កត
“ក្ខុដ្ឋិដ្ឋា ទេលា អឃ្យាទេឃា តិស តិស្សក្កិឃា បិឌិត្តិឃា ឆឡា”តិ ឲចទេយត្តុ អទេត្តា ដដ្ឋទេត្ថា៍ ទេសសំ ចុត្តតឃទេយចាតិ៍

សយត្តបិសាឌិកាឃ ចិតឃសំចល្លតាឃ កិក្ខុតិចិកទេក្ខ

តិសកចល្លតា តិដ្ឋិតា៍

តិស្សក្កិឃកណ្ឌំ តិដ្ឋិតំ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪃᪨ ᨸᩤᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨠᨱ᩠ᨯᩴ (ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ)

᪁᪨ ᩃᩈᩩᨱᩅᨣ᩠ᨣᩮᩤ

᪁᪨ ᨸᨮᨾᩃᩈᩩᨱᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ᨲᩥᩴᩈᨠᩣᨶᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ, ᨨᩈᨭ᩠ᨮᩥᩈᨲᩈᨦ᩠ᨣᩉᩣ;

ᩈᨦ᩠ᨣᩦᨲᩣ ᨿᩮ ᩋᨿᩴ ᨴᩤᨶᩥ, ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᩮᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪇᪉᪂᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩃᩈᩩᨱᩅᨣ᩠ᨣᩔ ᨲᩣᩅ ᨸᨮᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ – ᨴ᩠ᩅᩮ ᨲᨿᩮᩣ ᨽᨱ᩠ᨯᩥᨠᩮᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩅᩣ ᨲᨿᩮᩣ ᩅᩣ ᨸᩮᩣᨭ᩠ᨭᩃᩥᨠᩮ; ᩈᨾ᩠ᨸᩩᨱ᩠ᨱᨾᩥᨬ᩠ᨩᩣᨶᨾᩮᨲᩴ ᩋᨵᩥᩅᨧᨶᩴ᪨ ᨶ ᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩤᨲᩥ ᨸᨾᩣᨱᩴ ᩋᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨡᩮᨲ᩠ᨲᨸᩣᩃᩔ ᩅᩤᩁᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨻᩉᩩᩴ ᩃᩈᩩᨱᩴ ᩉᩁᩣᨸᩮᩈᩥ᪨

ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᩉᩴᩈᨿᩮᩣᨶᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩉᩴᩈᨿᩮᩣᨶᩥᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᩣᩈᩴ ᩑᨠᩮᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᩉᩴᩈᩮᩣ ᨩᩣᨲᩥᩔᩁᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᩋᨳ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩈᩥᨶᩮᩉᩮᨶ ᩌᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩤ ᨲᩣᩈᩴ ᩑᨠᩮᨠᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩮᨲᩥ, ᨲᩴ ᨲᩣᨸᨶᨲᩣᩊᨶᨠ᩠ᨡᨾᩴ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪇᪉᪃᪨ ᨾᩣᨣᨵᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨣᨵᩮᩈᩩ ᨩᩣᨲᩴ᪨ ᨾᨣᨵᩮᩈᩩ ᨩᩣᨲᩃᩈᩩᨱᨾᩮᩅ ᩉᩥ ᩃᩈᩩᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨲᩴ, ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨽᨱ᩠ᨯᩥᨠᩃᩈᩩᨱᨾᩮᩅ, ᨶ ᩑᨠᨴ᩠ᩅᩥᨾᩥᨬ᩠ᨩᨠᩴ᪨ ᨠᩩᩁᩩᨶ᩠ᨴᩥᨿᩴ ᨸᨶ ᨾᩣᨣᨵᨠᩴ ᨶᩣᨾ “ᨽᨱ᩠ᨯᩥᨠᩃᩈᩩᨱ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩣᩁᩮ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩣᩁᩮᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩈᨧᩮ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨲᨿᩮᩣ ᨽᨱ᩠ᨯᩥᨠᩮ ᩑᨠᨲᩮᩣᨿᩮᩅ ᩈᨦ᩠ᨡᩁᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩁᨲᩥ, ᩑᨠᩴ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᪨ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩑᨠᩮᨠᩴ ᨾᩥᨬ᩠ᨩᩴ ᨡᩣᨴᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨸᨶ ᨸᨿᩮᩣᨣᨣᨱᨶᩣᨿ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨶᩦᨲᩥ᪨

᪇᪉᪇᪨ ᨸᩃᨱ᩠ᨯᩩᨠᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᨱ᩠ᨱᨲᩮᩣ ᨧ ᨾᩥᨬ᩠ᨩᩣᨿ ᨧ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ – ᩅᨱ᩠ᨱᨲᩮᩣ ᨲᩣᩅ ᨸᩃᨱ᩠ᨯᩩᨠᩮᩣ ᨸᨱ᩠ᨯᩩᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨽᨬ᩠ᨩᨶᨠᩮᩣ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ᪨ ᩉᩁᩥᨲᨠᩮᩣ ᩉᩁᩥᨲᨸᨱ᩠ᨱᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ᪨ ᨾᩥᨬ᩠ᨩᩣᨿ ᨸᨶ ᨸᩃᨱ᩠ᨯᩩᨠᩔ ᩑᨠᩣ ᨾᩥᨬ᩠ᨩᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨽᨬ᩠ᨩᨶᨠᩔ ᨴ᩠ᩅᩮ, ᩉᩁᩥᨲᨠᩔ ᨲᩥᩔᩮᩣ᪨ ᨧᩣᨸᩃᩈᩩᨱᩮᩣ ᩋᨾᩥᨬ᩠ᨩᨠᩮᩣ, ᩋᨦ᩠ᨠᩩᩁᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᩉᩥ ᨲᩔ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨾᩉᩣᨸᨧ᩠ᨧᩁᩥᨿᩣᨴᩦᩈᩩ ᨸᨶ “ᨸᩃᨱ᩠ᨯᩩᨠᩔ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨾᩥᨬ᩠ᨩᩣ, ᨽᨬ᩠ᨩᨶᨠᩔ ᨴ᩠ᩅᩮ, ᩉᩁᩥᨲᨠᩔ ᩑᨠᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩑᨲᩮ ᨸᩃᨱ᩠ᨯᩩᨠᩣᨴᨿᩮᩣ ᩈᨽᩣᩅᩮᨶᩮᩅ ᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩪᨸᩈᨾ᩠ᨸᩣᨠᩣᨴᩦᩈᩩ ᨸᨶ ᨾᩣᨣᨵᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨲᨬ᩠ᩉᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨾᩣᨶᩮᩈᩩ ᨾᩩᨣ᩠ᨣᩈᩪᨸᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩣ ᨾᨧ᩠ᨨᨾᩴᩈᩅᩥᨠᨲᩦᩈᩩ ᩅᩣ ᨲᩮᩃᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩣ ᨻᨴᩁᩈᩣᩊᩅᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩣ ᩋᨾ᩠ᨻᩥᩃᩈᩣᨠᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᨽᨦ᩠ᨣᩮᩈᩩ ᩅᩣ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᨿᩣᨣᩩᨽᨲ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨸᨧᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲ᩠ᨳᨾᩮᩅ᪨

ᩑᩊᨠᩃᩮᩣᨾᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ – ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᨶᩮᩣᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᨸᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨲᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩥᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ລສຸຓສິກ຺ຂາປທໍ ປຐມໍ.

໒. ທຸຕິຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

໗໙໙. ທຸຕິເຍ – ສມ຺ພາເທຕິ ປຏິຈ຺ຉນ຺ໂນກາເສ. ຕສ຺ສ ວິພງ຺ເຄ ປນ “ອຸໂພ ອຸປກຈ຺ຉກາ ມຸຕ຺ຕກຣຓ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ເອກມ຺ປິ ໂລມນ຺ຕິ ກຕ຺ຕຣິຍາ ວາ ສຓ຺ຑາສເກນ ວາ ຂຸເຣນ ວາ ເຍນ ເກນຈິ ເອກປເຍາເຄນ ວາ ນານາປເຍາເຄນ ວາ ເອກໍ ວາ ພຫຸໍ ວາ ສໍຫຣາເປນ຺ຕິຍາ ປເຍາຄຄຓນາຍ ປາຈິຕ຺ຕິຍານິ, ນ ໂລມຄຓນາຍ.

໘໐໑. ອາພາຘປຈ຺ຈຍາຕິ ກຓ຺ຑຸກຉ຺ຉາທິອາພາຘປຈ຺ຈຍາ ສໍຫຣາເປນ຺ຕິຍາ ອນາປຕ຺ຕິ. ເສສໍ ອຸຕ຺ຕານເມວ. ຈຕຸສມຸຏ຺ຐານໍ – ກາຍໂຕ ກາຍວາຈໂຕ ກາຍຈິຕ຺ຕໂຕ ກາຍວາຈາຈິຕ຺ຕໂຕ ຈ ສມຸຏ຺ຐາຕິ, ກິຣິຍໍ, ໂນສຎ຺ຎາວິໂມກ຺ຂໍ, ອຈິຕ຺ຕກໍ, ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວຊ຺ຊໍ, ກາຍກມ຺ມໍ, ວຈີກມ຺ມໍ, ຕິຈິຕ຺ຕໍ, ຕິເວທນນ຺ຕິ.

ທຸຕິຍສິກ຺ຂາປທໍ.

໓. ຕຕິຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

໘໐໓-໔. ຕຕິເຍ – ຕລຆາຕເກຕິ ມຸຕ຺ຕກຣຓຕລຆາຕເນ. ອນ຺ຕມໂສ ອຸປ຺ປລປຕ຺ເຕນາປີຕິ ເອຕ຺ຕ ປຕ຺ຕໍ ຕາວ ມຫນ຺ຕໍ, ເກສເຣນາປິ ປຫາຣໍ ເທນ຺ຕິຍາ ອາປຕ຺ຕິເຍວ.

໘໐໕. ອາພາຘປຈ຺ຈຍາຕິ ຄຓ຺ຑໍ ວາ ວຓໍ ວາ ປຫຣິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ. ເສສໍ ປຐມປາຣາຊິກສມຸຏ຺ຐານໍ – ກິຣິຍໍ, ສຎ຺ຎາວິໂມກ຺ຂໍ, ສຈິຕ຺ຕກໍ, ໂລກວຊ຺ຊໍ, ກາຍກມ຺ມໍ, ອກຸສລຈິຕ຺ຕໍ, ຕິເວທນນ຺ຕິ.

ຕຕິຍສິກ຺ຂາປທໍ.

໔. ຈຕຸຕ຺ຖສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

໘໐໖. ຈຕຸຕ຺ເຖ – ປຸຣາຓຣາໂຊໂຣຘາຕິ ປຸຣາເຓ ຄິຫິພາເວ ຣຎ຺ໂຎ ໂອໂຣຘາ. ຈິຣາຈິຣໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ຈິເຣນ ຈິເຣນ ຄຈ຺ຉຕິ. ຘາເຣຖາຕິ ສກ຺ໂກຖ. ກສ຺ສິທໍ ກມ຺ມນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ອນາໂຣທີເຕປິ ເອຕາ ມຍິ ອາສງ຺ກໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ມຎ຺ຎມານາ ເອວມາຫ – “ມຍ຺ຫໍ ກມ຺ມ”ນ຺ຕິ.

៤០៧។ ជតុមដ្ឋកេតិ ជតុនា កតេ មដ្ឋទណ្ឌកេ។ វត្ថុវសេនេតំ វុត្តំ, យំកិញ្ចិ បន ទណ្ឌកំ បវេសេន្តិយា អាបត្តិយេវ។ តេនាហ – “អន្តមសោ ឧប្បលបត្តម្បិ មុត្តករណំ បវេសេតី”តិ។ ឯតម្បិ ច អតិមហន្តំ, កេសរមត្តម្បិ បន បវេសេន្តិយា អាបត្តិ ឯវ។ សេសំ ឧត្តានត្ថមេវ។ សមុដ្ឋានាទីនិ តលឃាតកេ វុត្តសទិសានេវាតិ។

ចតុត្ថសិក្ខាបទំ។

៥។ បញ្ចមសិក្ខាបទវណ្ណនា

៤១០។ បញ្ចមេ – អតិគម្ភីរំ ឧទកសុទ្ធិកំ អាទិយន្តីតិ អតិអន្តោ បវេសេត្វា ឧទកេន ធោវនំ ករិយាតិ។

៤១២។ កេសគ្គមត្តម្បិ អតិក្កាមេតីតិ វិត្ថារតោ តតិយំ វា ចតុត្ថំ វា អង្គុលំ គម្ភីរតោ ទ្វិន្នំ បព្ពានំ ឧបរិ កេសគ្គមត្តម្បិ បវេសេន្តិយា បាចិត្តិយន្តិ អត្ថោ។ វុត្តញ្ហេតំ មហាបច្ចរិយំ – “ឯកិស្សា អង្គុលិយា តីណិ បព្ពានិ អាទាតុំ ន លភតិ, តិស្សំ វា ចតស្សំ វា ឯកេកម្បិ បព្ពំ អាទាតុំ ន លភតី”តិ។ សេសំ ឧត្តានត្ថមេវ។ សមុដ្ឋានាទីនិបិ តលឃាតកេ វុត្តសទិសានេវាតិ។

បញ្ចមសិក្ខាបទំ។

៦។ ឆដ្ឋសិក្ខាបទវណ្ណនា

៤១៥។ ឆដ្ឋេ – ភត្តវិស្សគ្គន្តិ ភត្តកិច្ចំ។ បានីយេន ច វិធូបនេន ច ឧបតិដ្ឋិត្វាតិ ឯកេន ហត្ថេន បានីយថាលកំ ឯកេន ពីជនិំ គហេត្វា ពីជយមានា សមីបេ ឋត្វាតិ អត្ថោ។ អច្ចាវទតីតិ បុព្ពេបិ ត្វមេ ឯវំ កុព្ពាន, អហំ ឯវំ ឧបដ្ឋាសិំ ករោមី”តិ បព្ពជិតចារិត្តំ អតិក្កមិត្វា គេហស្សិតកថំ កថេតីតិ អត្ថោ។

៤១៧។ យំកិញ្ចិ បានីយន្តិ សុទ្ធឧទកំ វា ហោតុ, តក្កទធិមត្ថុរសខីរាទីនំ វា អញ្ញតរំ។ យា កាចិ ពីជនីតិ អន្តមសោ ចីវរកណ្ណោបិ។ ហត្ថបាសេ តិដ្ឋតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្សាតិ ឥទញ្ច ឋានបច្ចយា បាចិត្តិយំ វុត្តំ។ បហារបច្ចយា បន ខន្ធកេ ទុក្កដំ បញ្ញត្តំ។

៤១៨។ នេតិ ទាបេតីតិ បានីយំ វា សូបាទិំ វា ឥមំ ទេថ, ឥមិនា ភុញ្ជថាតិ ទេតិ; តាលវណ្ដំ ឥមិនា ពីជថាតិ ទេតិ; អនុញ្ញាត វា ឧកាយបិ ទាបេតិ, អនាបត្តិ។ អនុបសម្បន្នំ អាណាបេតីតិ ឧបតិដ្ឋាតុំ សាមណេរិំ អាណាបេតិ, អនាបត្តិ។ សេសំ ឧត្តានត្ថមេវ។

ឧញ្ញអកសេលិយសមុដ្ឋានំ – កិរិយំ, នោសញ្ញាចិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិចជ្ជំ, កាយកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

ឈដ្ឋ សិក្ខាបទំ។

លិ។ សត្តមសិក្ខាបទវណ្ណនា

ប័១១៉ សត្តមេ – កុជ្ជិស្សាមីតិ បដិក្កហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ឥទំ បយោគទុក្កដំ នាម, តស្មា ន កេវលំ បដិក្កហណេយេវ ហោតិ, បដិក្កហិត្វា បន អន្នត្តោ អាហរណេបិ ឃុក្ខាបនេបិ ចទ្ធលិខិចនេ កដ្ឋតព្វាយ ជ្ជីកសជ្ជនេបិ កបល្លសជ្ជនេបិ ឧទ្ធិសជ្ជនេបិ ឧាទ្ធតិ អាឧាយ អក្កិករណេបិ កបល្លម្បិ ឈញ្ញាបក្ខិបនេបិ ឧទ្ធិយា សង្ឃដ្ដនេសុបិ កោដ្ឋនត្ថំ ជ្ជុក្ខលមុសលិខីសជ្ជនេសុបិ កោដ្ឋនបេប្បានគនេគាចតាខីសុបិ ឃាច មុខេ ឧបេត្វា អជ្ឈោហរណត្ថំ ឧន្ទ្តហិ សក្ខាឧតិ, តាច សព្ពបយោគេសុ ទុក្កដានិ, អជ្ឈោហរណកាលេ បន អជ្ឈោហរណកណនាយ បាចិត្តិយានិ។ ឧត្ត ច ចិញ្ញាត្តិ ចេច គោឧនត្ថា បយោគោ។ តស្មា សយំ ចិញ្ញាបេត្វា អញ្ញាយ កដ្ឋនកោដ្ឋនបចនាតិ ការាបេត្វា កុជ្ជាត្តិយាបិ អាបត្តិ។ អញ្ញាយ ចិញ្ញាបេត្វា សយំ កដ្ឋនាឌីតិ កត្វា កុជ្ជាត្តិយាបិ អាបត្តិ។ យហាបច្ចរិយំ បន ចុត្តំ – "ឥទំ អាយកឆញ្ញា នាម យាតនេប្បិ ចិញ្ញាបេត្វា កុជ្ជត្តិយា បាចិត្តិយមេច, អចិញ្ញាត្តិយា លទ្ធំ សយំ កដ្ឋនាឌីតិ កត្វា ចា ការាបេត្វា ចា កុជ្ជត្តិយា ទុក្កដំ។ អញ្ញាយ ចិញ្ញាត្តិយា លទ្ធំ សយំ ចា កដ្ឋនាឌីតិ កត្វា តាយ ចា ការាបេត្វា អញ្ញាយ ចា ការាបេត្វា កុជ្ជត្តិយាបិ ទុក្កដមេចា"តិ។ បុនបិ ចុត្តំ "អញ្ញាយ ចិញ្ញាត្តិយា លទ្ធំ, សយំ កដ្ឋនាឌីតិ កត្វា កុជ្ជត្តិយា បាចិត្តិយមេច។ កដ្ឋនាឌីតិ ការាបេត្វា កុជ្ជត្តិយា បន ទុក្កដ"ន្តិ។ តំ បុព្ពាបរចិរុទ្ធំ ហោតិ, ន ហិ កដ្ឋនាឌីនំ ករណេ ចា ការាបនេ ចា ចិសេសោ អត្ថិ។ យហាអដ្ឋកថាយំ បន "អញ្ញាយ ចិញ្ញាត្តំ កុជ្ជត្តិយា ទុក្កដ"ន្តិ អចិសេសេន ចុត្តំ។

ប័១១៉អាតាឪឧបច្ចយាតិ សេឧកម្មាឌីនំ អត្ថាយ ឆញ្ញាចិញ្ញាត្តិយា អនាបត្តិ។ "អចិញ្ញាត្តិយា លទ្ធយានំ បន នចកម្មត្ថាយ សម្បដិច្ឆិតុំ ចដ្ដតី"តិ យហាបច្ចរិយំ ចុត្តំ។ អបរណ្ណំ ចិញ្ញាបេតីតិ ឧបេត្វា សត្ត ឆញ្ញានិ មុក្កមាសាឌិ ចា លាពុកុម្ភណ្ឌាឌិ ចា អញ្ញំ យំកិញ្ចិ ញាតកបចារិតដ្ឋានេ ចិញ្ញាបេត្តិយា អនាបត្តិ។ អាយកឆញ្ញំ បន ញាតកបចារិតដ្ឋានេ ន ចដ្ដតិ។ សេសំ ជ្ជត្តានមេច។

ចតុសមុដ្ឋានំ – កាយតោ កាយចាចតោ កាយចិត្តតោ កាយចាចាចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ, កិរិយំ, នោសញ្ញាចិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិចជ្ជំ, កាយកម្មំ, ចចីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

សត្តមសិក្ខាបទំ។

ប័។ អដ្ឋមសិក្ខាបទវណ្ណនា

ᨸᩢ᪆᪓᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩮ – ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩁᩣᨩᨽᨭᩮᩣ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨽᨲᩥ ᨠᩮᨱᩥ ᩑᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨭ᩠ᨮᩁᩣᨩᨽᨭᩮᩣ, ᩑᨠᩴ ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨠᩮᨱᩥᨿᩣ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩣᨴᨿᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᨬ᩠ᨬᩮᩣᩅ ᨽᨭᨸᨳᩴ ᨿᩣᨧᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨠᩮᨱᩥᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨶ ᨲᩴᨾᩮᩅ ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨿᩣᨧᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨸᩁᩥᨽᩣᩈᩦᨲᩥ ᨲᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩮᩣ “ᨾᩣ ᨸᩩᨶ ᩑᩅᩴ ᨠᩁᩥᨲ᩠ᨳᩣ”ᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᨩ᩠ᨩᩮᩈᩥ᪨

ᨸᩢ᪆᪙᪨ ᩈᨿᩴ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨲᩦᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥᨸᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩪᨶᩥ ᩑᨠᨸᨿᩮᩣᨣᩮᨶ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩑᨠᩣᩅ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ, ᨸᩣᨭᩮᨠ᩠ᨠᩴ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨣᨱᨶᩣᨿ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ᪨ ᩋᩣᨱᨲ᩠ᨲᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᨴᨶ᩠ᨲᨠᨭ᩠ᨮᨨᨯ᩠ᨯᨶᩮᨸᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨾᩮᩅ᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩔ ᨸᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ᪨

ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ – ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᨶᩮᩣᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᨸᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨲᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩥᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩴ᪨

᪉᪨ ᨶᩅᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ᨸᩢ᪆᪀-᪆᪨ ᨶᩅᨾᩮ – ᨿᩴ ᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᩏᨸᨽᩮᩣᨣᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩴ ᩁᩮᩣᨸᩥᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩩ ᨶᩣᩊᩥᨠᩮᩁᩣᨴᩥᩋᩣᩁᩣᨾᩮᩣ ᩅᩣ, ᨿᨲ᩠ᨳ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᩁᩮᩣᨸᩥᨾᩉᩁᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩑᨲᩣᨶᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩪᨶᩥ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨸᩩᩁᩥᨾᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨽᩮᨴᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᩣ ᩋᩣᩁᩣᨾᩮ ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩏᨧ᩠ᨨᩩᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᩅᩣ ᨡᩣᨴᨶ᩠ᨲᩦ; ᨣᨧ᩠ᨨᨾᩣᨶᩣ ᩏᨧ᩠ᨨᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣᨴᨠᨧᩃᨠᩣᨴᩦᨶᩥ ᩉᩁᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨲᩥ, ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᩏᨴᨠᩴ ᨸᩥᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨲ᩠ᨳᨠᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨶᩣᩊᩥᨠᩮᩁᨾ᩠ᨸᩥ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨲᩥ, ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨾᩮᩅ᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᨠᩈᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨸᨶ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨻᩦᨩᩮ ᨿᩣᩅ ᩋᨦ᩠ᨠᩩᩁᩴ ᨶ ᩏᨭ᩠ᨮᩉᨲᩥ, ᨲᩣᩅ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᩋᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨻᩦᨩᩮᩈᩩ ᨡᩮᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣᨱᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩣ ᩋᩈᨬ᩠ᨩᩣᨲᩁᩮᩣᨸᩥᨾᩮᩈᩩ ᨡᩮᨲ᩠ᨲᨾᩁᩥᨿᩣᨴᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩣ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᨠᨧᩅᩁᨨᨯ᩠ᨯᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨨᨯ᩠ᨯᩥᨲᨡᩮᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨶᩩᩔᩮᩈᩩ ᩈᩔᩴ ᩏᨴ᩠ᨵᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨲᩮᩈᩩ ᨨᨯ᩠ᨯᩥᨲᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨸᨶ ᩃᩣᨿᩥᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᩣᨴᩥ ᨸᩩᨶ ᩏᨭ᩠ᨮᩉᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᩁᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᨳᩣᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨾᩮᩅ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ᪨ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ – ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᩥᩁᩥᨿᩴ…ᨸᩮ… ᨲᩥᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨶᩅᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩴ᪨

᪁᪀᪨ ᨴᩈᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ᨸᩢ᪆᪒᪨ ᨴᩈᨾᩮ – ᨿᩴᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨶᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᨭᩣᨴᨿᩮᩣ ᩅᩣ ᨶᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩩ ᩈᩮᩣᨱ᩠ᨯᩣ ᩅᩣ, ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᨾᩮᩣᩁᩈᩩᩅᨾᨠ᩠ᨠᨭᩣᨴᨿᩮᩣᨸᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᩴ ᨶᨧ᩠ᨧᨾᩮᩅ᪨ ᨿᩴᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨣᩦᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩴᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨶᨭᩣᨴᩦᨶᩴ ᩅᩣ ᨣᩦᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩩ, ᩋᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨠᩣᩃᩮ ᩁᨲᨶᨲ᩠ᨲᨿᨣᩩᨱᩪᨸᩈᩴᩉᩥᨲᩴ ᩈᩣᨵᩩᨠᩦᩊᩥᨲᨣᩦᨲᩴ ᩅᩣ ᩋᩈᩴᨿᨲᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨽᩣᨱᨠᨣᩦᨲᩴ ᩅᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᩴ ᨣᩦᨲᨾᩮᩅ᪨ ᨿᩴᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩅᩣᨴᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨶ᩠ᨲᩥᨻᨴ᩠ᨵᩣᨴᩥᩅᩣᨴᨶᩦᨿᨽᨱ᩠ᨯᩅᩣᨴᩥᨲᩴ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩩ, ᨠᩩᨭᨽᩮᩁᩥᩅᩣᨴᩥᨲᩴ ᩅᩣ, ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᩏᨴᨠᨽᩮᩁᩥᩅᩣᨴᩥᨲᨾ᩠ᨸᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᩴ ᩅᩣᨴᩥᨲᨾᩮᩅ᪨

៥២៦. ទស្សនាយ គច្ឆតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ បទវារគណនាយ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ យត្ថ ឋិតា បស្សតិ វា សុណាតិ វាតិ ឯកបយោគេន ឱលោកេន្តី បស្សតិ, តេនេវ គីតវាទិតំ សុណាតិ, ឯកមេវ បាចិត្តិយំ។ សចេ បន ឯកំ ទិសំ ឱលោកេត្វា នច្ចំ បស្សតិ, បុន អញ្ញតោ ឱលោកេត្វា គាយន្តេ បស្សតិ អញ្ញតោ វាទេន្តេ, បាដេក្កា អាបត្តិយោ។ ភិក្ខុនី សយម្បិ នច្ចិតុំ វា គាយិតុំ វា វាទិតុំ វា ន លភតិ, អញ្ញេ “នច្ច, គាយ, វាទេហី”តិ វត្តុម្បិ ន លភតិ។ “ចេតិយស្ស ឧបហារំ ទេថ, ឧបាសកា”តិ វត្តុម្បិ “តុម្ហាកំ ចេតិយស្ស ឧបដ្ឋានំ ករោមា”តិ វុត្តេ “សាធូ”តិ សម្បដិច្ឆិតុម្បិ ន លភតិ។ សព្ពត្ថ បាចិត្តិយន្តិ សព្ពអដ្ឋកថាសុ វុត្តំ។ ភិក្ខុនោ បន ទុក្កដំ។ “តុម្ហាកំ ចេតិយស្ស ឧបដ្ឋានំ ករោមា”តិ វុត្តេ បន “ឧបដ្ឋានករណំ នាម សុន្ទរ”ន្តិ វត្តុំ វដ្ដតិ។

៥២៧. អារាមេ ឋិតាតិ អារាមេ ឋត្វា អន្តរារាមេ វា ពហិអារាមេ វា នច្ចាទីនិ បស្សតិ វា សុណាតិ វា, អនាបត្តិ។ សតិ ករណីយេតិ សលាកភត្តាទីនំ វា អត្ថាយ អញ្ញេន វា កេនចិ ករណីយេន គន្ត្វា គតដ្ឋានេ បស្សតិ វា សុណាតិ វា, អនាបត្តិ។ អាបទាសូតិ តាទិសេន ឧបទ្ទវេន ឧបទ្ទុតា សមជ្ជដ្ឋានំ បវិសតិ, ឯវំ បវិសិត្វា បស្សន្តិយា វា សុណន្តិយា វា អនាបត្តិ។ សេសំ ឧត្តានមេវ។

ឯឡកលោមសមុដ្ឋានំ – កិរិយំ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

ទសមសិក្ខាបទំ។

លសុណវគ្គោ បឋមោ។

២. អន្ធការវគ្គោ

១. បឋមសិក្ខាបទវណ្ណនា

៥២៨. អន្ធការវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទេ – អប្បទីបេតិ បទីបចន្ទសូរិយអគ្គីសុ ឯកេនាបិ អនោភាសិតេ។ តេនេវស្ស បទភាជនេ “អនាលោកេ”តិ វុត្តំ។ សល្លបេយ្យ វាតិ គេហស្សិតកថំ កថេយ្យ។

៥៣០. អរហោបេក្ខា អញ្ញវិហិតាតិ ន រហោអស្សាទាបេក្ខា រហោអស្សាទតោ អញ្ញវិហិតាវ ហុត្វា ញាតិំ វា បុច្ឆតិ, ទានេ វា បូជាយ វា មន្តេតិ។ សេសំ ឧត្តានមេវ។ ថេយ្យសត្ថសមុដ្ឋានំ – កាយចិត្តតោ កាយវាចាចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ, កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, ទ្វិវេទនន្តិ។

ປຐມສິກ຺ຂາປທໍ.

໑. ທຸຕິຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

໘໓໑. ທຸຕິເຍ – ປຏິຈ຺ຉນ຺ເນ ໂອກາເສຕິ ອິທເມວ ນານໍ. ເສສໍ ສພ຺ພໍ ປຸຣິມສທິສເມວາຕິ.

ທຸຕິຍສິກ຺ຂາປທໍ.

໑. ຕຕິຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

໘໓໙. ຕຕິເຍ – ອເຊ຺ຌາກາເສຕິ ນານໍ, ເສສໍ ສພ຺ພໍ ຕາທິສເມວາຕິ.

ຕຕິຍສິກ຺ຂາປທໍ.

໓. ຈຕຸຕ຺ຖສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

໘໔໐-໑. ຈຕຸຕ຺ເຖ – ນິກຓ຺ຓິກນ຺ຕິ ກຓ຺ຓມູລໍ ວຸຈ຺ຈຕິ; ກຓ຺ຓມູເລ ຊເປ຺ຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ ເຫາຕິ. ຍທິ ກາຣີເຍຕິ ຍລີກາກຕ຺ຖາຍີຕໍ ອາຫເຣາຕ຺ຖາຍ ວິຫາເຣ ວາ ທຸກ຺ກຏ຺ຏໍ ປຓິຍາຍຕ຺ຖາຍ. ເສສໍ ອຕ຺ຖາເນຍ. ສມຸຏ຺ຖານາທີນິ ປຸຣິມສທິສານາເນວາຕິ.

ຈຕຸຕ຺ຖສິກ຺ຂາປທໍ.

໕. ປຍ຺ຈມສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

໘໔໓. ປຍ຺ຈເມ – ຄເຈ ເສາເຄດ຺ຕາຕິ ເຕນ ກິຣ ໂອຕເຄເຫາສິ – “ເອທິສາ ເຄາທິ ກາສິກຈາຄສິເຄາ ອິຕິກ຺ກເມາ ຄ ອິສ຺ສຕິ, ຍເຣຍ຺ຍ ຕາຈ ເສາເຄຍາ”ຕິ, ຕເທາ ຍເຣ ເສາເຄດ຺ຕາ ຄ ອຊ຺ຝສຍ.

໘໔໙. ອເນາຈຍ຺ຍຄໍ ອຕິກ຺ກາເມນ຺ຕິຍາຕິ ປຐມໍ ປາທໍ ອຕິກ຺ກາເມນ຺ຕິຍາ ທຸກ຺ກຏໍ, ທຸຕິຍໍ ອຕິກ຺ກາເມນ຺ຕິຍາ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ, ອຸປຈາຣາຕິກ຺ກເມ ເອຕ຺ຖ ນເຍາ.

៨៥៨. គិលានាយាតិ យា តាទិសេន គេលញ្ញេន អាបុច្ឆិតុំ ន សក្កោតិ។ អាបទាសូតិ ឃរេ អគ្គិ វា ឧដ្ឋិតោ ហោតិ, ចោរា វា; ឯវរូបេ ឧបទ្ទវេ អនាបុច្ឆា បក្កមតិ, អនាបត្តិ។ សេសមេត្ថ ឧត្តានមេវ។

កឋិនសមុដ្ឋានំ – កាយវាចតោ កាយវាចាចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ, កិរិយាកិរិយំ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

បញ្ចមសិក្ខាបទំ។

៦. ឆដ្ឋសិក្ខាបទវណ្ណនា

៨៦០. ឆដ្ឋេ – អភិនិសីទេយ្យាតិ និសីទេយ្យ។ និសីទិត្វា គច្ឆន្តិយា ឯកា អាបត្តិ, អនិសីទិត្វា និបជ្ជិត្វា គច្ឆន្តិយា ឯកា, និសីទិត្វា និបជ្ជិត្វា គច្ឆន្តិយា ទ្វេ។

៨៦១. ធុវបញ្ញត្តេតិ ភិក្ខុនីនំ អត្ថាយ និច្ចបញ្ញត្តេ។ សេសំ ឧត្តានមេវ។ កឋិនសមុដ្ឋានំ...បេ... តិវេទនន្តិ។

ឆដ្ឋសិក្ខាបទំ។

៧. សត្តមសិក្ខាបទវណ្ណនា

៨៦៣. សត្តមេបិ – សព្ពំ ឆដ្ឋេ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពំ។

សត្តមសិក្ខាបទំ។

៨. អដ្ឋមសិក្ខាបទវណ្ណនា

៨៦៤. អដ្ឋមេ – សព្ពំ ឧត្តានមេវ។ តិសមុដ្ឋានំ – កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ អកុសលចិត្តំ, ទុក្ខវេទនន្តិ។

អដ្ឋមសិក្ខាបទំ។

៩៍ តចយសិក្ខាបទចណ្ណតា

ប័លិ៑៍ តចរេយ – អកិសបេឃ្យាតិ សបធំ កទេឃ្យ៍ តិទរេឃត អកិសបតិ តាយ “តិទរេឃ តិន្តាតូាយិ, អចិចិយិត្រិន្តាតូាយិ, តិទរេឃ តិន្តាតូត្យ, អចិចិយិត្រិន្តាតូត្យ”តិ ឲចយាឌិតា តរេឃត អរេក្កាសតិ៍ ព្រាហ្ម័ចរិរេឃត អកិសបតិ តាយ “កិហិតិ រេហាយិ, ឲ្គិកាពចត្វា រេហាយិ, បរិន្តាខិកា រេហាយិ, ត្ពាតរា ចា ឲគិសា រេហាត្យ”តិ ឲចយាឌិតា តរេឃត អរេក្កាសតិ; ចាចាឃ ចាចាឃ បរិចិត្តិឃំ៍ ឌរេបត្វា បត តិទរេឃត្ថា ព្រាហ្ម័ចរិឃត្ថា “ឃុតិ ឃុកិ កាលា កុលិ”តិអាឌិតា តរេឃត អរេក្កាសត្តិឃា ចាចាឃ ចាចាឃ ទុក្កដំ៍

ប័លិប័៍អត្វបុរេក្ខារាឃាតិ អដ្ឋកធំ កទេធត្តិឃា៍ ឌឃុបុរេក្ខារាឃាតិ បរិត្តព្ពំ ចាទេចត្តិឃា៍ អតុសាសតិបុរេក្ខារាឃាតិ “ត្ពាតិបិ ត្វំ ឲគិសា, សាត្វ ចិរេយឃ្យុ, រេតា រេច ចិរេយសិ, អត្ថា បុត ឲចទ្យបិតិ កយ្ចាតិ កត្វា តិទរេឃ ក្ខប្បន្តិឃ្យសិ, តិទក្ខាតរេឃាតិឃា ក្ខប្បន្តិឃ្យសិ”តិ ឲចំ អតុសាសតិឃំ ឌត្វា ចឌត្តិឃា អតាបត្តិ៍ រេសសំ ក្ខត្តាតរេយច៍

តិសបដ្ឋាតំ – កិរិឃំ, សន្លាចិរេយាក្ខំ, សចិត្តកំ, រេលិកចជ្ជំ, កាឃកម្មំ, ចចិកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, ទុក្ខរេចឌតត្តិ៍

តចយសិក្ខាបទំ៍

១០៍ ឌសយសិក្ខាបទចណ្ណតា

ប័លិ៩៍ ឌសរេយ – សត្តំ ក្ខត្តាតរេយច៍ ឆុទតិរេក្ខបសបដ្ឋាតំ – កាឃចាចាចិត្តរេតា សបដ្ឋាតិ, កិរិឃំ, សន្លាចិរេយាក្ខំ, សចិត្តកំ, រេលិកចជ្ជំ, កាឃកម្មំ, ចចិកម្មំ, អកុសលកម្មំ, ទុក្ខរេចឌតត្តិ៍

ឌសយសិក្ខាបទំ៍

អត្ថការចរេក្កា ទុតិរេឃា៍

៣៍ តក្កចរេក្កា

១៍ បឋយសិក្ខាបទចណ្ណតា

៨៨២-៤។ នគ្គវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទេ – ព្រហ្មចរិយំ ចិណ្ណេនាតិ ព្រហ្មចរិយេន ចិណ្ណេន; អថ វា ព្រហ្មចរិយស្ស ចរណេនាតិ; ឯវំ ករណត្ថេ វា សាមិអត្ថេ វា ឧបយោគវចនំ វេទិតព្ពំ។ អច្ឆិន្នចីវរិកាយាតិ ឥទំ ឧទកសាដិកំ សន្ធាយ វុត្តំ, ន អញ្ញំ ចីវរំ។ តស្មា ឧទកសាដិកាយ អច្ឆិន្នាយ វា នដ្ឋាយ វា នគ្គាយ ន្ហាយន្តិយា អនាបត្តិ។ សចេបិ ឧទកសាដិកចីវរំ មហគ្ឃំ ហោតិ, ន សក្កា និវាសេត្វា ពហិ គន្តុំ, ឯវម្បិ នគ្គាយ ន្ហាយិតុំ វដ្ដតិ។ សេសមេត្ថ ឧត្តានត្ថមេវ។

ឯឡកលោមសមុដ្ឋានំ – កិរិយំ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

បឋមសិក្ខាបទំ។

២។ ទុតិយសិក្ខាបទវណ្ណនា

៨៨៥។ ទុតិយេ – សព្វំ ឧត្តានត្ថមេវ។ ឆសមុដ្ឋានំ – កិរិយំ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ។

៣។ តតិយសិក្ខាបទវណ្ណនា

៨៩២-៤។ តតិយេ – អនន្តរាយិកិនីតិ ទសសុ អន្តរាយេសុ ឯកេនាបិ អន្តរាយេន អនន្តរាយា។ ធុរំ និក្ខិបិត្វាតិ ធុរំ និក្ខិបិត្វា សចេបិ បច្ឆា សិព្វតិ, អាបត្តិយេវាតិ អត្ថោ។ សេសំ ឧត្តានមេវ។

ធុរនិក្ខេបសមុដ្ឋានំ – អកិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, ទុក្ខវេទនន្តិ។

តតិយសិក្ខាបទំ។

៤។ ចតុត្ថសិក្ខាបទវណ្ណនា

៨៩៨-៩។ ចតុត្ថេ – បញ្ច អហានិ បញ្ចាហំ, បញ្ចាហមេវ បញ្ចាហិកំ។ សង្ឃាដីនំ ចារោ សង្ឃាដិចារោ; បរិភោគវសេន វា ឱតាបនវសេន វា សង្ឃាដិចារេន សង្ឃាដីតិ លទ្ធនាមានំ បញ្ចន្នំ ចីវរានំ បរិវត្តនន្តិ អត្ថោ។ តស្មាយេវ បទភាជនេ “បញ្ចាហំ និវាសំ

បញ្ច ចីវរានី"តិអាទិមាហ. អាបត្តិ បាចិត្តិយស្សាតិ ឯត្ថ ច ឯកស្មិំ ចីវរេ ឯកា អាបត្តិ; បញ្ចសុ បញ្ច.

៥០០. អាបទាសូតិ យស្ស ចីវរំ, ន សក្កា ហោតិ ចោរភយាទីសុ បរិក្ខិតុំ; ឯវរូបេ ឧបទ្ទវេ អនាបត្តិ. សេសំ ឧត្តានមេវ.

កថិនសមុដ្ឋានំ – អកិរិយំ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ.

ចតុត្ថសិក្ខាបទំ.

៥. បញ្ចមសិក្ខាបទវណ្ណនា

៥០១. បញ្ចមេ – ចីវរសង្កមនីយន្តិ សង្កមេតព្ពំ ចីវរំ; អញ្ញិស្សា សន្តកំ អនាបុច្ឆា គហិតំ បុន បដិទាតព្ពចីវរន្តិ អត្ថោ.

៥០៣. អាបទាសូតិ សចេ អបារុតំ វា អនិវត្ថំ វា ចោរា ហរន្តិ, ឯវរូបាសុ អាបទាសុ ធារេន្តិយា អនាបត្តិ. សេសំ ឧត្តានមេវ.

កថិនសមុដ្ឋានំ – កិរិយាកិរិយំ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ.

បញ្ចមសិក្ខាបទំ.

៦. ឆដ្ឋសិក្ខាបទវណ្ណនា

៥០៨-១០. ឆដ្ឋេ – អញ្ញំ បរិក្ខារន្តិ យំកិញ្ចិ ថាលកាទីនំ វា សប្បិតេលាទីនំ វា អញ្ញតរំ. អានិសំសន្តិ "កិត្តកំ អគ្ឃនកំ ទាតុកាមត្ថា"តិ បុច្ឆតិ, "ឯត្តកំ នាមា"តិ វទន្តិ, "អាគមេថ តាវ, ឥទានិ វត្ថំ មហគ្ឃំ, កតិបាហេន កប្បាសេ អាគតេ សមគ្ឃំ ភវិស្សតី"តិ ឯវំ វត្វា និវារេន្តិយា អនាបត្តិ. សេសំ ឧត្តានមេវ.

តិសមុដ្ឋានំ – កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, តិវេទនន្តិ.

ឆដ្ឋសិក្ខាបទំ.

៧. សត្តមសិក្ខាបទវណ្ណនា

៥១១. សត្តមេ – បក្កមិំសូតិ អញ្ញាសម្បិ អាគមនំ អាគមេន្តិ "អទ្ធា អយ្យានម្បិ អាគមេស្សតី"តិ តត្ថ តត្ថ អាគមិំសុ. បដិពាហេយ្យាតិ

ᨷᨭᩥᨴᩮᩈᨶᩦᨿ᩠ᨿ᪨

᪕᪗᪓᪨ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᨶ᩠ᨲᩥ “ᩑᨠᩥᩔᩣ ᩑᨠᩴ ᩈᩣᨭᨠᩴ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦᨲᩥ, ᩋᩣᨣᨾᩮᨳ ᨲᩣᩅ, ᨠᨲᩥᨷᩣᩉᩮᨶ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩥᩔᨲᩥ, ᨲᨴᩣ ᨽᩣᨩᩮᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨭᩥᨻᩣᩉᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ᪨

ᨲᩥᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ – ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᨷᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨲᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩥᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ᪨

᪘᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪕᪗᪔-᪘᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩮ – ᨶᨭᩣ ᨶᩣᨾ ᨿᩮ ᨶᩣᨭᨠᩴ ᨶᩣᨭᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨶᨭᨠᩣ ᨶᩣᨾ ᨿᩮ ᨶᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩃᩘ᩠ᨥᨠᩣ ᨶᩣᨾ ᨿᩮ ᩅᩴᩈᩅᩁᨲ᩠ᨲᩣᨴᩦᩈᩩ ᩃᩘ᩠ᨥᨶᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣᨠᨩ᩠ᨫᩣᨿᩥᨠᩣ ᨶᩣᨾ ᨾᩣᨿᩣᨠᩣᩁᩣ᪨ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᨳᩪᨱᩥᨠᩣ ᨶᩣᨾ ᨥᨭᨠᩮᨶ ᨠᩦᩊᨶᨠᩣ; ᨻᩥᨾ᩠ᨻᩥᩈᨠᩅᩣᨴᨠᩣᨲᩥᨸᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩈᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ᪨ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩔᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᩈᩮᩣᨵᨶᩣᨿ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ᪨

ᨧᨲᩩᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ – ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᨶᩮᩣᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᨷᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨲᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩥᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ᪨

᪙᪨ ᨶᩅᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪕᪘᪑-᪓᪨ ᨶᩅᨾᩮ – ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩈᨾᩣᨶᩣᨿᩣᨲᩥ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩈᩣᨷᨿᨾᩣᨶᩣᨿ᪨ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨷᩥ “ᨶ ᨴᩣᨶᩥ ᩋᨿ᩠ᨿᩮ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, “ᨴᩩᨻ᩠ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᨷᨶ ᩑᨲᩴ ᨠᨷ᩠ᨷᩣᩈᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨿᩥᩔᨲᩥ , ᩈᩩᨽᩥᨠ᩠ᨡᩮ ᩈᨾᩣᨶᩮ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᩈᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨿᩥᩔᨲᩥ, ᩋᨴ᩠ᨵᩣ ᨴᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩅᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ᪨

ᨲᩥᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ – ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᩃᩮᩣᨠᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩥᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨶᩅᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ᪨

១០. ទសមសិក្ខាបទវណ្ណនា

៥២៩. ទសមេ – កឋិនុទ្ធារំ ន ទស្សន្តីតិ កីទិសោ កឋិនុទ្ធារោ ទាតព្វោ, កីទិសោ ន ទាតព្វោតិ? យស្ស អត្ថារមូលកោ អានិសំសោ មហា, ឧព្ភារមូលកោ អប្បោ, ឯវរូបោ ន ទាតព្វោ. យស្ស បន អត្ថារមូលកោ អានិសំសោ អប្បោ, ឧព្ភារមូលកោ មហា, ឯវរូបោ ទាតព្វោ. សមានិសំសោបិ សទ្ធាបរិបាលនត្ថំ ទាតព្វោវ.

៥២០. អានិសំសន្តិ ភិក្ខុនិសង្ឃោ ជិណ្ណចីវរោ, កឋិនានិសំសមូលកោ មហាលាភោតិ ឯវរូបំ អានិសំសំ ទស្សេត្វា បដិពាហន្តិយា អនាបត្តិ. សេសំ ឧត្តានមេវ.

តិសមុដ្ឋានំ – កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, តិវេទនន្តិ.

ទសមសិក្ខាបទំ.

នគ្គវគ្គោ ទុតិយោ.

៣. តុវដ្ដវគ្គោ

១. បឋមសិក្ខាបទវណ្ណនា

៥២២. តុវដ្ដវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទេ – តុវដ្ដេយ្យុន្តិ និបជ្ជេយ្យុំ. សេសំ ឧត្តានមេវ. ឯឡកលោមសមុដ្ឋានំ – កិរិយំ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ.

បឋមសិក្ខាបទំ.

២. ទុតិយសិក្ខាបទវណ្ណនា

៥២៩. ទុតិយេ – ឯកំ អត្ថរណញ្ចេវ បាវុរណញ្ច ឯតាសន្តិ ឯកត្ថរណបាវុរណា; សំហារិមានំ បាវារត្ថរណកដសារកាទីនំ ឯកំ អន្តំ អត្ថរិត្វា ឯកំ បារុបិត្វា តុវដ្ដេន្តីនមេតំ អធិវចនំ.

៥៣០។ វវត្ថានំ ទស្សេត្វាតិ មជ្ឈេ កាសាវំ វា កត្តរយដ្ឋិំ វា អន្តមសោ កាយពន្ធនម្បិ ឋបេត្វា និបជ្ជន្តីនំ អនាបត្តីតិ អត្ថោ។ សេសំ វុត្តនយមេវ។ ឯឡកលោមសមុដ្ឋានំ – កិរិយំ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ។

២។ តតិយសិក្ខាបទវណ្ណនា

៥៣១។ តតិយេ – ឧក្កដ្ឋសម្ភាវិតាតិ ឧក្កដ្ឋកុលា បព្វជិតត្តា គុណេហិ ច ឧក្កដ្ឋត្តា ឧក្កដ្ឋាតិ សម្ភាវិតា។ ឥស្សាបកតាតិ ឥស្សាយ អបកតា; អភិភូតាតិ អត្ថោ។ សញ្ញត្តិ ពហុលា ឯតាសន្តិ សញ្ញត្តិពហុលា; ឯវំ មហាជនំ សញ្ញាបយមានាតិ អត្ថោ។ វិញ្ញត្តិ ពហុលា ឯតាសន្តិ វិញ្ញត្តិពហុលា។ វិញ្ញត្តីតិ ហេតុទាហរណាទីហិ វិវិធេហិ នយេហិ ញាបនា វេទិតព្វា, ន យាចនា។

៥៣២។ ចង្កមេន និវត្តនគណនាយ អាបត្តិយោ វេទិតព្វា។ តិដ្ឋតិ វាតិអាទីសុ បយោគគណនាយ។ ឧទ្ទិសតិ វាតិអាទីសុ បទាទិគណនាយ។ សេសំ វុត្តនយមេវ។

តិសមុដ្ឋានំ – កិរិយាកិរិយំ , សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, ទុក្ខវេទនន្តិ។

តតិយសិក្ខាបទំ។

៣។ ចតុត្ថសិក្ខាបទវណ្ណនា

៥៣៥។ ចតុត្ថេ – សតិ អន្តរាយេតិ ទសវិធេ អន្តរាយេ សតិ។ បរិយេសិត្វា ន លភតីតិ អញ្ញំ ឧបដ្ឋាយិកំ ន លភតិ។ គិលានាយាតិ សយំ គិលានាយ។ អាបទាសូតិ តថារូបេ ឧបទ្ទវេ សតិ អនាបត្តិ។ សេសំ វុត្តនយមេវ។

ថេយ្យសត្ថសមុដ្ឋានំ – អកិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, ទុក្ខវេទនន្តិ។

ចតុត្ថសិក្ខាបទំ។

៤។ បញ្ចមសិក្ខាបទវណ្ណនា

៣៦៧. បញ្ចមេ – អង្គុលិ អាហារបតីតិ ឯត្ថ សចេ តិក្ខណ្ឌាតិ អាហត្វា ឯកបយោគេន ពហូនិបិ ទ្វារានិ អតិក្កាមេតិ, ឯកា អាបត្តិ. អថ ឯកេកស្មិំ ទ្វារេ អតិក្កាមេតីតិ ឯកំ អាហត្វា អតិក្កាមេតិ, ទ្វារគណនាយ អាបត្តិយោ. សេសំ វុត្តនយេន.

តិសមុដ្ឋានំ – កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, ទុក្ខវេទនន្តិ.

បញ្ចមសិក្ខាបទំ.

៦. ឆដ្ឋសិក្ខាបទវណ្ណនា

៣៦៨. ឆដ្ឋេ – សព្វំ វុត្តនយេន. សមុដ្ឋានាទីនិ – អកិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, ទុក្ខវេទនន្តិ.

ឆដ្ឋសិក្ខាបទំ.

៧-៨-៩. សត្តមអដ្ឋមនវមសិក្ខាបទវណ្ណនា

៣៦៩. សត្តមអដ្ឋមនវមេសុ សព្វំ វុត្តនយេន. សព្វានិ ឯឡកលោមសមុដ្ឋានានិ, កិរិយានិ, នោសញ្ញាវិមោក្ខានិ, អចិត្តកានិ, បណ្ណត្តិវជ្ជានិ, កាយកម្មានិ, តិចិត្តានិ តិវេទនានីតិ.

សត្តមអដ្ឋមនវមសិក្ខាបទានិ.

១០. ទសមសិក្ខាបទវណ្ណនា

៣៧០. ទសមេ – អារាមិកាតិ សព្វាបិ.

៣៧១. ឆន្ទំ តិក្ខិត្វាមេវាតិ សចេបិ ឆន្ទំ តិក្ខិបិត្វា បច្ឆា បក្កមតិ, អាបត្តិមេវាតិ អត្ថោ. បចារេត្វា បច្ឆា មោឃធានិ កង្ខិត្វាបិ អនាបត្តិ. យស្ស ចត្តារោបេត ឥត្តិ. សចេ បន ហីហិ កត្វា ទោតោច មណ្ឌេ បច្ឆាកច្ឆតិ, ន ចដតិ. អញ្ញេន មណ្ឌេន អាគន្ត្វា ចដតិ.

៣៧២. អន្តរាឃេតិ ទសវិធេ អន្តរាយេ – បរំ គហិស្សាមីតិ កិច្ចន្តា, ធម្មស្សវោ បន អាគតោ, ចោរោ វា មណ្ឌេ ហោន្តិ, មេឃោ វា

ᨭ᩠ᨮᩤᨲᩥ, ᨶᩥᨧᨲ᩠ᨲᩥᨲᩴ ᨧᨭᩩᨲᩥ. ᩈᩮᩈᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲ᩠ᨳᨾᩮᩅ. ᨷᨮᨾᨷᩤᩁᩤᨩᩥᨠᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩤᨶᩴ – ᩋᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᩃᩮᩣᨠᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ.

ᨶᩅᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ.

ᨲᩩᩅᨭ᩠ᨭᩅᨣ᩠ᨣᩮᩤ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮᩤ.

᪕. ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨣᩣᩁᩅᨣ᩠ᨣᩮᩤ

᪑. ᨷᨮᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩤ

᪑᪐᪐. ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨣᩣᩁᩅᨣ᩠ᨣᩔ ᨷᨮᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮ – ᩁᩣᨩᩣᨣᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨠᩦᩊᨶᨥᩁᩴ. ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨣᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩦᩊᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᩣᩃᩴ. ᩋᩣᩁᩣᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩦᩊᨶᩏᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ. ᩏᨿ᩠ᨿᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩦᩊᨶᩏᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ. ᨷᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩦᩊᨶᨷᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩥᩴ. ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨿᩮᩅ ᨷᨴᨽᩣᨩᨶᩮ “ᨿᨲ᩠ᨳ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨠᩦᩊᩥᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᨴᩔᨶᩤᨿ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨷᨴᩅᩤᩁᨣᨱᨶᩤᨿ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ. ᨿᨲ᩠ᨳ ᨮᩥᨲᩤ ᨷᩔᨲᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨷᨶ ᨶᩮᩅ ᩑᨠᨷᨿᩮᩣᨣᩮᨶ ᨮᩣᨶᩮ ᨮᩥᨲᩤ ᨷᨴᩴ ᩋᨶᩩᨴ᩠ᨵᩁᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᩔᩣᨷᩥ ᨷᩔᨲᩥ, ᩑᨠᨾᩮᩅ ᨷᩤᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ. ᨲᩴ ᨲᩴ ᨴᩥᩈᩣᨽᩣᨣᩴ ᩒᩃᩮᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩥᨿᩤ ᨷᨶ ᨷᨿᩮᩣᨣᩮ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ. ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩔ ᨷᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ.

᪑᪐᪑. ᩋᩣᩁᩣᨾᩮ ᨮᩥᨲᩤᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩁᩣᨾᩮ ᩁᩣᨩᩣᨣᩣᩁᩣᨴᩦᨶᩥ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩣᨶᩥ ᨷᩔᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ. ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩦ ᩅᩤ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩦ ᩅᩤᨲᩥ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨷᩤᨲᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩤᨿ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥᨿᩤ ᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩣᨶᩥ ᨷᩔᨲᩥ, ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ. ᩈᨲᩥ ᨠᩁᨱᩦᨿᩮ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩤᨲᩥ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᨠᩁᨱᩦᨿᩮᨶ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᩔᨲᩥ, ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ. ᩋᩣᨷᨴᩣᩈᩩᨲᩥ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩏᨷᨴ᩠ᨴᩩᨲᩤ ᨷᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᩔᨲᩥ, ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ. ᩈᩮᩈᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲ᩠ᨳᨾᩮᩅ.

ᩑᩊᨠᩃᩮᩣᨾᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩤᨶᩴ – ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᨶᩮᩣᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᩃᩮᩣᨠᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩥᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ.

ᨷᨮᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ.

᪒. ᨴᩩᨲᩥᨿᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩤ

᪑᪐᪒. ᨴᩩᨲᩥᨿᩮ – ᩋᨽᩥᨶᩥᩈᩦᨴᨶᩣᨽᩥᨶᩥᨷᨩ᩠ᨩᨶᩮᩈᩩ ᨷᨿᩮᩣᨣᨣᨱᨶᩤᨿ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩤ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩤ. ᩈᩮᩈᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲ᩠ᨳᨾᩮᩅ.

ᩑᩊᨠᩃᩮᩣᨾᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩤᨶᩴ – ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᨶᩮᩣᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᨷᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨲᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩥᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ.

ທຸຕິຍສິກ຺ຂາປທໍ

໓. ຕຕິຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

໗໖໖. ຕຕິເຍ – ອຸຊ຺ຊຸຊ຺ຊເຈຕິ ຍຕ຺ຕກໍ ຫເຕ຺ຖນ ອສ຺ສິຕໍ ເຫາຕິ, ຕສ຺ມິ ຕກ຺ກຍິປເປເຕ ເອກາ ອາປຕ຺ຕິ. ກຕ຺ຖເນາ ປນ ພຸເທ຺ທ ກປ຺ປາສປິຈິຕໍ ອາທິ ກຕ຺ວາ ສພ຺ພເປາເລສຸ ຫຕ຺ຖຈາຣກຓນາຍ ທຸກ຺ກຏໍ.

໗໖໗. ກຕ຺ຕິຕສຸຕ຺ຕຕິ ທສິກສຸຕ຺ຕາທີ ສຍ຺ຍາເຕຕ຺ວາ ກຕ຺ຕິ, ທຸກ຺ກຕ຺ຕິຕໍ ຈາ ປທິກຕ຺ຕິ. ເສສໍ ອຸຕ຺ຕານເມວ. ເອຼກໂລມສມຸຕ຺ຖານໍ – ກິຣິຍໍ, ໂນສຍ຺ຍາວິໂມກ຺ຂໍ, ອຈິຕ຺ຕກໍ, ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວຊ຺ຊໍ, ກາຍກມ຺ມໍ, ຕິຈິຕ຺ຕໍ, ຕິເວທນນ຺ຕິ.

ຕຕິຍສິກ຺ຂາປທໍ

໔. ຈຕຸຕ຺ຖສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

໗໗໑. ຈຕຸເຕ຺ຖ – ຍາກຸ ຈາຕິອາທີສຸ ຕຓ຺ຑຸລໂກຕ຺ຕໍ ອາທິ ກຕ຺ວາ ສເຕ຺ຕສຸ ພຸຕ຺ຕປເຍາເກສຸ ປເຍາກກຓນາຍ ທຸກ຺ກຏໍ. ຍາກຸເຣຕ຺ຕສຸ ຫາຕຫກຓນາຍ, ວາຕທີຍາທີສຸ ຣູປກຓນາຍ ປາຈິຕ຺ຕິຍາຕິ.

໗໗໙. ຍາກຸປິເຫຕິ ຍຸຕ຺ເຕສ຺ວິປິ ສສ຺ສຸຕ຺ເຕາຍ ກຣີຍຍາເຫ ຍາກຸປິເຫ ຈາ ສສ຺ຫເຕ຺ຕ ຈາ ເທສໍ ສຫາຍິກກາເຣນ ອກິຈ຺ຈິ ປເຕ຺ຕຍາ ອນາປຕ຺ຕິ. ເຈຕິຍປູຊາຍ ສຫາຍິກາ ຫຸຕ຺ວາ ກຕ຺ຣາທີຕິ ປູເຊຕິ, ວຏ຺ຏຕິ. ອຕ຺ຕເນາ ເຈຕ຺ຍາຈກ຺ຂກເຣຕ຺ຍາຕິ ສເຈປິ ຍາຕາປິຕເຣາ ອາກຓ຺ຖຕິ, ອກິຈ຺ຈິ ຄີຣຕິ ຈາ ສຍຸຍ຺ຊາຕິທເຑ຺ຓກໍ ຈາ ກາຣາເປຕ຺ວາ ເຈຕ຺ຍາຈກ຺ຂເກຣເຊ຺ຊເຕ ທເປຕ຺ວາຈ ອກິຈ຺ຈິ ປທິຕ຺ວໍ ວຏ຺ຏຕິ. ເສສໍ ອຸຕ຺ຕານເມວ. ສມຸຕ຺ຖາທີນິ ຕຕິຍສທິສາເນວາຕິ.

ຈຕຸຕ຺ຖສິກ຺ຂາປທໍ

໕. ປຍ຺ຈມສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

໗໗໘. ປຍ຺ຈເມ – ອສຕິ ອນ຺ຕຣາເຍຕິ ທສວິເທ ອນ຺ຕຣາເຍ ອສຕິ. ທຸຣໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈາ ຈີວຣສິພ຺ພນຕ຺ຕໍ ອາປຕ຺ຕິ ອາປຊ຺ຊິຕ຺ວາວ ຈີວຣສິພ຺ພນາຕິ.

៩៩៨. បរិយេសិត្វាន លភតីតិ សហាយិកា ភិក្ខុនិយោ ន លភតិ។ សេសំ វុត្តនយេន។ ធុរនិក្ខេបសមុដ្ឋានំ – អកិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, ទុក្ខវេទនន្តិ។

បញ្ចមសិក្ខាបទំ។

៦. ឆដ្ឋសិក្ខាបទវណ្ណនា

៩៩៩. ឆដ្ឋេ – សព្ពំ នគ្គវគ្គេ អាគារិកសិក្ខាបទេ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពំ។ អយំ បន វិសេសោ, តំ ឆសមុដ្ឋានំ, ឥទំ "សហត្ថា"តិ វុត្តត្តា ឯឡកលោមសមុដ្ឋានំ, កិរិយំ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

ឆដ្ឋសិក្ខាបទំ។

៧. សត្តមសិក្ខាបទវណ្ណនា

១០០៧. សត្តមេ – បុន បរិយាយេនាតិ បុនវារេ។ អាបទាសូតិ មហគ្ឃចីវរំ សរីរតោ មោចេត្វា សុបដិសាមិតម្បិ ចោរា ហរន្តិ, ឯវរូបាសុ អាបទាសុ អនិស្សជ្ជិត្វា និវាសេន្តិយា អនាបត្តិ។ សេសំ វុត្តនយេវាតិ។

កថិនសមុដ្ឋានំ – កាយវាចតោ កាយវាចាចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ, កិរិយាកិរិយំ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

សត្តមសិក្ខាបទំ។

៨. អដ្ឋមសិក្ខាបទវណ្ណនា

១០០៨. អដ្ឋមេ – អនិស្សជ្ជិត្វាតិ រក្ខណត្ថាយ អទត្វា; "ឥមំ ជគ្គេយ្យាសី"តិ ឯវំ អនាបុច្ឆិត្វាតិ អត្ថោ។

១០០៩. បរិយេសិត្វា ន លភតីតិ បដិជគ្គិកំ ន លភតិ។ គិលានាយាតិ វចីភេទំ កាតុំ អសមត្ថាយ។ អាបទាសូតិ រដ្ឋេ ភិជ្ជន្តេ អាវាសេ ឆឌ្ឌេត្វា គច្ឆន្តិ, ឯវរូបាសុ អាបទាសុ អនាបត្តិ។ សេសំ វុត្តនយេន។ សមុដ្ឋានាទីនិ អនន្តរសិក្ខាបទសទិសានេវាតិ។

ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ᪨

᪆᪨ ᨶᩅᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪀᪃᪈-᪆᪨ ᨶᩅᨾᩮ – ᨻᩣᩉᩥᩁᨠᩴ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᩈᩴᩉᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩋᩔᩁᨳᨵᨶᩩᨳᩁᩩᩈᩥᨷ᩠ᨷᩋᩣᨳᨻ᩠ᨻᨱᨡᩦᩃᨶᩅᩈᩦᨠᩁᨱᩈᩮᩣᩈᩣᨷᨶᨾᨶ᩠ᨲᩣᨣᨴᨷ᩠ᨷᨿᩮᩣᨣᩣᨴᩥᨽᩮᨴᩴ ᨷᩁᩪᨷᨥᩣᨲᨠᩁᩴ᪨ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨠ᩠ᨡᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᨶᩣᨣᨾᨱ᩠ᨯᩃᩣᨴᩥᨽᩮᨴᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨷᩥ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲ᩠ᨳᨾᩮᩅ᪨

ᨷᨴᩈᩮᩣᨵᨾ᩠ᨾᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ – ᩅᩣᨧᨲᩮᩣ ᩅᩣᨧᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨧ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᨶᩮᩣᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᨷᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨲᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩥᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨶᩅᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ᪨

᪁᪀᪨ ᨴᩈᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪀᪃᪀᪨ ᨴᩈᨾᩮ ᩅᩣᨧᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨷᨴᩴ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ, ᩈᩮᩈᩴ ᨶᩅᨾᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨴᩦᩉᩦᨲᩥ᪨

ᨴᩈᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ᪨

ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨣᩤᩁᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩮᩣ᪨

᪆᪨ ᩋᩣᩁᩣᨾᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪁᪨ ᨷᨮᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪀᪄᪃᪨ ᩋᩣᩁᩣᨾᩅᨣ᩠ᨣᩔ ᨷᨮᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮ – ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᩣᨾᩮᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ, ᩏᨷᨧᩣᩁᩴ ᩒᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨷᨮᨾᨷᩣᨴᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ, ᨴᩩᨲᩥᨿᨷᩣᨴᩮ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᪨

᪁᪀᪄᪄᪨ ᩈᩦᩈᩣᨶᩩᩃᩮᩣᨠᩥᨠᩣᨲᩥ ᨷᨮᨾᩴ ᨷᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲᩦᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨶᩴ ᩈᩦᩈᩴ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨠᩮᨶ᩠ᨲᩦ ᨷᩅᩥᩈᨲᩥ, ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩣᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨷᨮᨾᨲᩁᩴ ᨷᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨩ᩠ᨫᩣᨿᨧᩮᨲᩥᨿᩅᨲ᩠ᨲᩣᨴᩦᨶᩥ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩣᩈᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᩣᨾᩦᨲᩥ ᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨷᨴᩣᩈᩪᨲᩥ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩏᨷᨴ᩠ᨴᩩᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᩅᩁᩪᨷᩣᩈᩩ

អាបទាសុ បដិសិទ្ធំ វដ្ដតិ។ សេសំ ឧត្តានមេវ។

ធុរនិក្ខេបសមុដ្ឋានំ – កិរិយាកិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

បឋមសិក្ខាបទំ។

២។ ទុតិយសិក្ខាបទវណ្ណនា

១០១៥។ ទុតិយេ – អាយស្មា កប្បិតកោតិ អយំ ជដិលសហស្សព្ភន្តរោ ថេរោ។ សំហរីតិ សង្កាមេសិ។ សំហេដីតិ សង្កាមិតោ។ កាសាវេដីតិ ឋបិតា កាសាវំ និវាសេត្វា កម្មំ ករោន្តិ, តំ សន្ធាយាហ។ សេសំ ឧត្តានមេវ។

តិសមុដ្ឋានំ – កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, ទុក្ខវេទនន្តិ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ។

៣។ តតិយសិក្ខាបទវណ្ណនា

១០១៦។ តតិយេ – អនុសាសនីបុរេក្ខារាយាតិ ឱវាទាតិបិ ត្វំ បាលិ អញ្ញត្ថាតិអាទិកា នេយន អនុសាសនីបរេក្ខេ ឋត្វា វទន្តិយា អនាបត្តិ។ សេសំ ឧត្តានមេវ។ សមុដ្ឋានាទីនិ អនន្តរសិក្ខាបទសទិសានេវាតិ។

តតិយសិក្ខាបទំ។

៤។ ចតុត្ថសិក្ខាបទវណ្ណនា

១០១៧។ ចតុត្ថេ – សព្ពំ ឧត្តានមេវ។ ចតុសមុដ្ឋានំ – កាយតោ កាយវាចតោ កាយចិត្តតោ កាយវាចាចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ។ និមន្តិតាយ អនាបុច្ឆា ភុញ្ជន្តិយា អាបត្តិសម្ភវតោ សិយា កិរិយាកិរិយំ, បវារិតាយ កប្បិយំ ការេត្វាបិ អការេត្វាបិ ភុញ្ជន្តិយា អាបត្តិសម្ភវតោ សិយា កិរិយំ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

ចតុត្ថសិក្ខាបទំ។

᪕᪨ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪐᪓᪔᪨ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩮ – ᨠᩩᩃᩮ ᨾᨧ᩠ᨨᩮᩁᩴ ᨠᩩᩃᨾᨧ᩠ᨨᩮᩁᩴ, ᨠᩩᩃᨾᨧ᩠ᨨᩮᩁᩴ ᩑᨲᩥᩔᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨠᩩᩃᨾᨧ᩠ᨨᩁᩥᨶᩦ ᨠᩩᩃᩴ ᩅᩣ ᨾᨧ᩠ᨨᩁᩣᨿᨲᩦᨲᩥ ᨠᩩᩃᨾᨧ᩠ᨨᩁᩥᨶᩦ᪨ ᨠᩩᩃᩔ ᩋᩅᨱ᩠ᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩴ ᨠᩩᩃᩴ ᩋᩔᨴ᩠ᨵᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᩈᨶ᩠ᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨶᩴ ᩋᩅᨱ᩠ᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩮᩣ ᨴᩩᩔᩦᩃᩣ ᨷᩣᨷᨵᨾ᩠ᨾᩣᨲᩥ᪨

᪑᪐᪓᪕᪨ ᩈᨶ᩠ᨲᩴᨿᩮᩅ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩩᩃᩔ ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨶᩴ ᩅᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨣᩩᨱᩴ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ᪨ ᨲᩥᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ – ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᩃᩮᩣᨠᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ᪨

᪖᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪐᪓᪘᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩮ – ᩒᩅᩣᨴᩣᨿᩣᨲᩥ ᨣᩁᩩᨵᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨳᩣᨿ᪨ ᩈᩴᩅᩣᩈᩣᨿᩣᨲᩥ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᨷᩅᩤᩁᨱᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ᪨ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩈᩘ᩠ᨡᩮᨷᩮᩣ᪨ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᩣ ᨷᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣᩅᩣᨴᨠᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨿᩮᩅ᪨

ᩑᩊᨠᩃᩮᩣᨾᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ – ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᨶᩮᩣᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᨷᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨲᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩥᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨨᨭ᩠ᨮᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ᪨

᪗᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪐᪓᪙᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩮ – ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᩃᨽᨲᩦᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᨶ ᩃᨽᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ᪨ ᩍᨾᩔᩣᨷᩥ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣᩅᩣᨴᨠᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨿᩮᩅ᪨

ᨵᩩᩁᨶᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ – ᩋᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᩃᩮᩣᨠᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ᪨

᪘᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

១០៨៩. អដ្ឋមេ – ឧកកម្ពត្តិអាទីហិ ក្ខេបឯឆបចារលាទេឃច ចុត្តា. ទេសំ ក្ខុត្តាភទេបច. ញ្ញុយស្សាបិ ចិត្តទោ កិក្ខុទោចាទេក ចុទេត្តាទេឃច.

បធយបិទាឌិកសយដ្ឋានំ – អកិរិយំ, សញ្ញាចិទេយាក្លុ, សចិត្តកំ, ទេលិកចឌ្ជុំ, កាឃកម្មុំ, អក្សុសលចិត្តំ, ទុក្ខុទេចទេភត្តិ.

អដ្ឋមសិក្ខាបទំ.

៩. ភចមសិក្ខាបទចណ្ណាភា

១០៨៦. ភចមេ – សត្តុំ ក្ខុត្តាភទេបច. ញ្ញុយស្សាបិ ចិត្តទោ កិក្ខុទោចាទេក ចុទេត្តាទេឃច.

ទុទតិក្ខេបសយដ្ឋានំ – អកិរិយំ, សញ្ញាចិទេយាក្លុ, សចិត្តកំ, ទេលិកចឌ្ជុំ, កាឃកម្មុំ, ចចិកម្មុំ, អក្សុសលចិត្តំ, ទុក្ខុទេចទេភត្តិ.

ភចមសិក្ខាបទំ.

១០. ទសមសិក្ខាបទចណ្ណាភា

១០៩២. ទសមេ – បឃាទេឍតិ អទេឆាកាទេឃ. អទេឆាកាទេឃា ហិ ឃម្មា ឥទេតា ទុក្ខុស្ស សាឍា ចិឃ ក្ខេកា ក្ខាទុ បកិឌ្ឍិត្វា កតា, ឥម្មា បឃាទេឍាតិ ចុច្ចតិ.

១០៩៨. កិត្តាតិអាទីស្ស សទេឆ "កិត្តុ, ឋាទេលហី"តិ សត្តាតិ អាលាទេបតិ, ទេឃា ឆ ឥទេឆឆ កទេទាតិ, លេ អាលត្តិទុក្កដំតិ លេ ឆ បាចិត្តិឃាតិ អាបត្តិតិ. អឆាបិ ឧចំ អាលាទេបតិ – "ក្ខេបិសក, ឃំកិត្តិ ឧត្ត កាតព្វំ, តំ សត្តុំ កទេទាហី"តិ, ទេឃា ឆ សត្តាតិបិ ទេកទេភាទីតិ កទេទាតិ; ឧកចាចាឃ លេ ទុក្កដំតិ លេ បាចិត្តិឃាតីតិ ត្វាទេស អាបត្តិទេឃា. សទេឆ បភ ទេកទេភាទីស្សបិ ឧកំទេឃច ចត្វា "ញ្ញុំ កទេទាហី"តិ អាលាទេបតិ, ទេឃា ឆ សត្តាតិ កទេទាតិ, ឃំ អាលត្តំ, តទេស្សច កទេលា បាចិត្តិឃំ. ទេសទេសស្ស អភាបត្តិ. ទេសំ ក្ខុត្តាភទេបច.

កចិតសយដ្ឋានំ – កិរិយាកិរិយំ, ទោសញ្ញាចិទេយាក្លុ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិចឌ្ជុំ, កាឃកម្មុំ, ចចិកម្មុំ, តិចិត្តំ, តិទេចទេភត្តិ.

ទសមសិក្ខាបទំ.

អារាមវគ្គោ ឆដ្ឋោ។

៧. គព្ភិនិវគ្គោ

១. បឋមសិក្ខាបទវណ្ណនា

១០៦៨. គព្ភិនិវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទេ – អាបន្នសត្តាតិ កុច្ឆិបវិដ្ឋសត្តា។

បឋមសិក្ខាបទំ។

២. ទុតិយសិក្ខាបទវណ្ណនា

១០៧២-៣. ទុតិយេ – បាយន្តិន្តិ ថញ្ញំ បាយមានំ។ មាតា វា ហោតីតិ យំ ទារកំ បាយេតិ, តស្ស មាតា វា ហោតិ ធាតិ វា។ សេសំ ឧត្តានមេវ។ ឆសមុដ្ឋានំ – កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ។

៣. តតិយសិក្ខាបទវណ្ណនា

១០៧៧. តតិយេ – សិក្ខាសម្មុតិំ ទាតុន្តិ កស្មា ទាបេសិ? “មាតុគាមោ នាម លោលោ ហោតិ ទ្វេ វស្សានិ ឆសុ ធម្មេសុ អសិក្ខិត្វា សីលានិ បូរយមានា កិលមតិ, សិក្ខិត្វា បន បច្ឆា ន កិលមិស្សតិ, និត្ថរិស្សតី”តិ ទាបេសិ។

១០៧៨. បាណាតិបាតា វេរមណិំ ទ្វេ វស្សានិ អវីតិក្កម្ម សមាទានន្តិ សមាទិយាមីតិ យំ តំ បាណាតិបាតា វេរមណីតិ បញ្ញត្តំ សិក្ខាបទំ, តំ បាណាតិបាតា វេរមណិសិក្ខាបទំ ទ្វេ វស្សានិ អវីតិក្កមិតព្ពសមាទានំ កត្វា សមាទិយាមីតិ អត្ថោ។ ឯស នយោ សព្ពត្ថ។ ឥមា ឆ សិក្ខាយោ សដ្ឋិវស្សាយបិ បព្ពជិតាយ ទាតព្ពាយេវ, ន ឯតាសុ អសិក្ខិតា ឧបសម្បាទេតព្ពា។

តតិយសិក្ខាបទំ។

៣. ចតុត្ថសិក្ខាបទវណ្ណនា

១០៧៣. ចតុត្ថេ – សព្វំ ឧត្តានមេវ. សចេ បន បឋមំ វុដ្ឋានសម្មុតិ ន ទិន្នា ហោតិ, ឧបសម្បទាយាចនកាលេបិ ការាបេតព្វា. សិយា ទ្វេបិ មហាសិក្ខមានា នាម.

ចតុត្ថសិក្ខាបទំ.

៤. បញ្ចមសិក្ខាបទវណ្ណនា

១០៨០. បញ្ចមេ – កិញ្ចាបិ ឩនទ្វាទសវស្សំ បរិបុណ្ណវស្សាយ វុដ្ឋាបេន្តិយា អនាបត្តិ, សា បន អនុបសម្បន្នាវ ហោតិ. សេសំ ឧត្តានមេវ.

បញ្ចមសិក្ខាបទំ.

៥. ឆដ្ឋសិក្ខាបទវណ្ណនា

១០៨៤. ឆដ្ឋេ – ទសវស្សាយ គិហិគតាយ សិក្ខាសម្មុតិំ ទត្វា បរិបុណ្ណទ្វាទសវស្សំ ឧបសម្បាទេតុំ វដ្ដតិ.

ឆដ្ឋសិក្ខាបទំ.

៦. សត្តមសិក្ខាបទវណ្ណនា

១១០១. សត្តមេ – សព្វំ ឧត្តានមេវ. សមុដ្ឋានាទីនិបិ សព្វាសុ ទុតិយេ វុត្តសទិសានេវ. អយំ បន វិសេសោ – យត្ថ សម្មុតិ អត្ថិ, តត្ថ កិរិយាកិរិយំ ហោតីតិ.

សត្តមសិក្ខាបទំ.

៧. អដ្ឋមសិក្ខាបទវណ្ណនា

១១០៥៕ អដ្ឋយេ – ត អត្ថក្កហ្យាបេឃ្យាតិ “ត្ថយិឃ្យា អយេ្យ ង្គេទ្ធឃាឌីតិ ឌេហិ”តិ ៩ចំ ង្គេទ្ធឃាឌីហិ ត អត្ថក្កហ្យាបេឃ្យ៕

១១១០៕ បរិយេឃិត្វាតិ អន្ញា បរិយេឃិត្វា ត លកតិ, ឃយំ កិលិតា ហោតិ, ត ឃក្កោតិ ង្គេទ្ធឃាឌីតិ ឌាតុំ, តឃ្យា អភាបត្តិ៕ យេឃំ ង្គត្តាតយេច៕ ឝុទតិក្លេបឃយ្ដ្ឋាត – អកិរិយំ, ឃន្ញាចិយោក្ល, ឃចិត្តកំ, លោកចន្ជ, កាឃកយ៉ុ, ចឌីកយ៉ុ, អក្យុឃលចិត្តំ, ទ្យក្លេចឌតត្តិ៕

អដ្ឋយឃិក្លាបង៕

៥៎ តចយឃិក្លាបឌចណ្ណតា

១១១១៕ តចយេ – ត ង្គបដ្ឋហេឃ្យាតិ ឝុណ្ណតយត្តិកាឃ ឌត្ថកដ្ឋេត យុលាឌកោតាតិ ៩ចំ តេត តេត ករលីយេត ត ង្គបដ្ឋហេឃ្យ៕ យេឃំ ង្គត្តាតយេច៕ បចយបរិទាឌិកឃយ្ដ្ឋាត – អកិរិយំ, ឃន្ញាចិយោក្ល, ឃចិត្តកំ, លោកចន្ជ, កាឃកយ៉ុ, អក្យុឃលចិត្តំ, ទ្យក្លេចឌតត្តិ៕

តចយឃិក្លាបង៕

១០៕ ឌឃយឃិក្លាបឌចណ្ណតា

១១១៩៕ ឌឃយេ – តេច ឝុបកាឃេឃ្យាតិ ត កហេត្វា កឆ្អេយ្យ៕ ត ឝុបកាឃាបេឃ្យាតិ “ត្ថយំ អយេ្យ កហេត្វា កច្ឆា”តិ អន្ញា ត អាណាបេយ្យ៕ យេឃយេត្ថ ង្គត្តាតយេច៕ ឝុទតិក្លេបឃយ្ដ្ឋាត – អកិរិយំ, ឃន្ញាចិយោក្ល , ឃចិត្តកំ, លោកចន្ជ, កាឃកយ៉ុ, ចឌីកយ៉ុ, អក្យុឃលចិត្តំ, ទ្យក្លេចឌតត្តិ៕

ឌឃយឃិក្លាបង៕

កគ្គិតិចក្កោ ឃត្តយោ៕

៥៕ ក្យុយាទិក្យតចក្កោ

១-៧-៩៕ បចយទ្យតិយតតិយឃិក្លាបឌចណ្ណតា

១១២៥៕ ក្យុយាទិក្យតចក្កឃ្យ បចយទ្យតិយតតិយឃិក្លាបឌាតិ តីណិ តីហិ កិហិកតឃិក្លាបេហិ ឃឌិឃាតិ៕ យា បត តា ឃត្ថបចយា ទេ្វ

មហាសិក្ខមានា, តា អតិក្កន្តវីសតិវស្សាតិ វេទិតព្ពា។ តា គិហិគតា វា ហោន្តុ អគិហិគតា វា, សិក្ខមានា ឥច្ចេវ វត្តព្ពា, គិហិគតាតិ វា កុមារិភូតាតិ វា ន វត្តព្ពា។ គិហិគតាយ ទសវស្សកាលេ សិក្ខាសម្មុតិ ទត្វា ទ្វាទសវស្សកាលេ ឧបសម្បទា កាតព្ពា។ ឯកាទសវស្សកាលេ ទត្វា តេរសវស្សកាលេ កាតព្ពា, ទ្វាទសតេរសចុទ្ទសបន្នរសសោឡសសត្តរសអដ្ឋារសវស្សកាលេ សម្មុតិ ទត្វា វីសតិវស្សកាលេ ឧបសម្បទា កាតព្ពា។ អដ្ឋារសវស្សកាលតោ បដ្ឋាយ ច បនាយំ គិហិគតាតិបិ កុមារិភូតាតិបិ វត្តុំ វដ្ដតិ, កុមារិភូតា បន គិហិគតាតិ ន វត្តព្ពា, កុមារិភូតា ឥច្ចេវ វត្តព្ពា។ មហាសិក្ខមានា បន គិហិគតាតិបិ វត្តុំ ន វដ្ដតិ, កុមារិភូតាតិបិ វត្តុំ ន វដ្ដតិ, សិក្ខាសម្មុតិទានវេល បន តិស្សោបិ សិក្ខមានាតិ វត្តុំ វដ្ដតិ។

បឋមទុតិយតតិយានិ។

៤-៥-៦។ ចតុត្ថបញ្ចមឆដ្ឋសិក្ខាបទវណ្ណនា

១១៦៩។ ចតុត្ថបញ្ចមឆដ្ឋេសុ សព្ពំ ឧត្តានមេវ។ សព្ពានិ តិសមុដ្ឋានានិ ចតុត្ថំ កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។ បញ្ចមំ កិរិយាកិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ , កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។ យញ្ចេត្ថ សង្ឃេន បរិច្ឆិន្ទិតព្ពាតិ វុត្តំ, តស្ស ឧបបរិក្ខិតព្ពាតិ អត្ថោ។ ឆដ្ឋំ កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ ទុក្ខវេទនន្តិ។ យំ បនេត្ថ "បរិច្ឆិន្ទិត្វា"តិ វុត្តំ, តស្ស ឧបបរិក្ខិត្វាតិ អត្ថោ។

ចតុត្ថបញ្ចមឆដ្ឋសិក្ខាបទានិ

៧។ សត្តមសិក្ខាបទវណ្ណនា

១១៧០។ សត្តមេ – សព្ពំ ឧត្តានមេវ។ ធុរនិក្ខេបសមុដ្ឋានំ – កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, ទុក្ខវេទនន្តិ។

សត្តមសិក្ខាបទំ។

៨។ អដ្ឋមសិក្ខាបទវណ្ណនា

១១៧១។ អដ្ឋមេបិ – សព្ពំ ឧត្តានមេវ។ សមុដ្ឋានាទីនិបិ អនន្តរសទិសានេវាតិ។

ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩴ᪨

᪉᪨ ᨶᩅᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪁᪃᪆᪨ ᨶᩅᨾᩮ – ᩈᩮᩣᨠᩣᩅᩣᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨠᩮᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨣᨧ᩠ᨨᨾᩣᨶᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩣᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩮᩣᨠᩴ ᨸᩅᩮᩈᩮᨲᩦᨲᩥ ᩈᩮᩣᨠᩣᩅᩣᩈᩣ, ᨲᩴ ᩈᩮᩣᨠᩣᩅᩣᩈᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅᩣᩉ – “ᩈᩮᩣᨠᩣᩅᩣᩈᩣ ᨶᩣᨾ ᨸᩁᩮᩈᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᩅᩤ ᨥᩁᩴ ᩅᩥᨿ ᨥᩁᩈᩣᨾᩥᨠᩣ, ᩋᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩩᩁᩥᩈᩈᨾᩣᨣᨾᩴ ᩋᩃᨽᨾᩣᨶᩣ ᩈᩮᩣᨠᩴ ᩋᩣᩅᩥᩈᨲᩥ᪨ ᩍᨲᩥ ᨿᩴ ᩋᩣᩅᩥᩈᨲᩥ, ᩈ᩠ᩅᩣᩔᩣ ᩋᩣᩅᩣᩈᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩈᩮᩣᨠᩣᩅᩣᩈᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ – “ᩈᩮᩣᨠᩴ ᩋᩣᩅᩥᩈᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩑᨴᩥᩈᩣ ᩋᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨩᩣᨶᨾᩣᨶᩣ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ᪨ ᨲᩥᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ – ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᨸᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨲᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩥᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨶᩅᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩴ᪨

᪁᪀᪨ ᨴᩈᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪁᪉᪃᪨ ᨴᩈᨾᩮ – ᩋᨶᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨲᩥ ᩋᨶᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩦᩉᩥ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᩋᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ – ᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣᨠᩣᩃᩮ ᨧ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨴᩣᨠᩣᩃᩮ ᨧ, ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᨸᨶ ᩈᨠᩥᩴ ᩋᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

᪁᪁᪉᪄᪨ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨾᩣᨲᩣᨴᩦᩉᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨽᩣᩅᩴ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩦ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ᪨ ᩍᨴᩴ ᩋᨸᩩᨻ᩠ᨻᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩈᩦᩈᩴ᪨ ᨧᨲᩩᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ – ᩅᩤᨧᨲᩮᩣ ᨠᩣᨿᩅᩤᨧᨲᩮᩣ ᩅᩤᨧᩤᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨠᩣᨿᩅᩤᨧᩤᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨧ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ᪨ ᨠᨳᩴ? ᩋᨻ᩠ᨽᩣᨶᨠᨾ᩠ᨾᩣᨴᩦᩈᩩ ᨠᩮᨶᨧᩥᨴᩮᩅ ᨠᩁᨱᩦᨿᩮᨶ ᨡᨱ᩠ᨯᩈᩦᨾᩣᨿᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩣ “ᨸᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᨳ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᩴ, ᩍᨵᩮᩅ ᨶᩴ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᩣᨴᩮᩔᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᩣᨴᩮᨲᩥ; ᩑᩅᩴ ᩅᩤᨧᨲᩮᩣ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ᪨ ᩏᨸᩔᨿᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᩣᨴᩮᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᨡᨱ᩠ᨯᩈᩦᨾᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨠᩣᨿᩅᩤᨧᨲᩮᩣ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ᪨ ᨴ᩠ᩅᩦᩈᩩᨸᩥ ᩅᩤᩁᩮᩈᩩ ᨸᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᨽᩣᩅᩴ ᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᩅᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᩤᨧᩤᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨠᩣᨿᩅᩤᨧᩤᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨧ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨶᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣᨿ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᩣᨴᨶᨲᩮᩣ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᨶᩮᩣᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᨸᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨲᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩥᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨴᩈᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩴ᪨

᪁᪁᪨ ᩑᨠᩣᨴᩈᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪁᪉᪅-᪆᪨ ᩑᨠᩣᨴᩈᨾᩮ – ᨸᩣᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨠᨨᨶ᩠ᨴᨴᩣᨶᩮᨶᩣᨲᩥ ᨸᩣᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨿᩮᨶ ᨨᨶ᩠ᨴᨴᩣᨶᩮᨶ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧᨲᩩᨻ᩠ᨻᩥᨵᩴ ᨸᩣᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨿᩴ – ᨸᩁᩥᩈᨸᩣᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨿᩴ ,

រត្តិបរិវាសិយំ, ឆន្ទបរិវាសិយំ, អជ្ឈាសយបរិវាសិយន្តិ។ តត្ថ បរិសបរិវាសិយំ នាម ភិក្ខូ កេនចិទេវ ករណីយេន សន្និបតិតា ហោន្តិ, អថ មេឃោ វា ឧដ្ឋាតិ, ឧស្សារណា វា ករិយតិ, មនុស្សា វា អជ្ឈោត្ថរន្តា អាគច្ឆន្តិ, ភិក្ខូ "អនោកាសា អយំ អញ្ញត្រ គច្ឆាមា"តិ ឆន្ទំ អវិស្សជ្ជេត្វាវ ឧដ្ឋហន្តិ។ ឥទំ បរិសបរិវាសិយំ។ កិញ្ចាបិ បរិសបរិវាសិយំ, ឆន្ទស្ស បន អវិស្សដ្ឋត្តា កម្មំ កាតុំ វដ្ដតិ។

បុន ភិក្ខូ "ឧបោសថាទីនិ ករិស្សាមា"តិ រត្តិំ សន្និបតិត្វា "យាវ សព្ពេ សន្និបតន្តិ, តាវ ធម្មំ សុណិស្សាមា"តិ ឯកំ អជ្ឈេសន្តិ, តស្មិំ ធម្មកថំ កថេន្តេយេវ អរុណោ ឧគ្គច្ឆតិ។ សចេ "ចាតុទ្ទសិកំ ឧបោសថំ ករិស្សាមា"តិ និសិន្នា "បន្នរសោ"តិ កាតុំ វដ្ដតិ។ សចេ បន្នរសិកំ កាតុំ និសិន្នា បាដិបទេ អនុបោសថេ ឧបោសថំ កាតុំ ន វដ្ដតិ, អញ្ញំ បន សង្ឃកិច្ចំ កាតុំ វដ្ដតិ។ ឥទំ រត្តិបរិវាសិយំ នាម។

បុន ភិក្ខូ "កិញ្ចិទេវ អព្ភានាទិសង្ឃកម្មំ ករិស្សាមា"តិ និសិន្នា ហោន្តិ, តត្រេកច្ចោ នក្ខត្តបាឋកោ ភិក្ខុ ឯវំ វទតិ – "អជ្ជ នក្ខត្តំ ទារុណំ, មា ឥមំ កម្មំ ករោថា"តិ។ តេ តស្ស វចនេន ឆន្ទំ វិស្សជ្ជេត្វា តត្ថេវ និសិន្នា ហោន្តិ។ អថញ្ញោ អាគន្ត្វា "នក្ខត្តំ បដិមានេន្តំ អត្ថោ ពាលំ ឧបច្ចគា"តិ (ជា. ១.១.៤៩) វត្វា "កិំ នក្ខត្តេន ករោថា"តិ វទតិ។ ឥទំ ឆន្ទបរិវាសិយញ្ចេវ អជ្ឈាសយបរិវាសិយញ្ច។ ឯតស្មិំ បរិវាសិយេ បុន ឆន្ទបរិសុទ្ធិំ អនានេត្វា កម្មំ កាតុំ ន វដ្ដតិ។

វុដ្ឋិតាយ បរិសាយាតិ ឆន្ទំ វិស្សជ្ជេត្វា ការណេន វា វាទាយ វា ឆន្ទវិស្សជ្ជនមត្តេន វា វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ។

១១៩៨. អនាបត្តិ អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយាតិ ឆន្ទំ អវិស្សជ្ជេត្វា អវុដ្ឋិតាយ អនាបត្តិ។ សេសំ ឧត្តានមេវ។ តិសមុដ្ឋានំ – កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ , កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

ឯកាទសមសិក្ខាបទំ។

១២. ទ្វាទសមសិក្ខាបទវណ្ណនា

១២០០. ទ្វាទសមេ – ឧបស្សយោ ន សម្មតីតិ វសនោកាសោ នប្បហោតិ។ សេសំ ឧត្តានមេវ។ សមុដ្ឋានាទីនិ អនន្តរសទិសានេវាតិ។

ទ្វាទសមសិក្ខាបទំ។

១៣. តេរសមសិក្ខាបទវណ្ណនា

១២០១. តេរសមេ – ឯកំ វស្សំ ទ្វេតិ ឯកន្តរិកេ ឯកស្មិំ សំវច្ឆរេ ទ្វេ វុដ្ឋាបេតិ។ សេសំ ឧត្តានមេវ។ សមុដ្ឋានាទីនិបិ វុត្តសទិសានេវាតិ។

តេរសមសិក្ខាបទំ។

កុមារិភូតវគ្គោ អដ្ឋមោ។

៩. ឆត្តុបាហនវគ្គោ

១. បឋមសិក្ខាបទវណ្ណនា

១១៨១. ឆត្តវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទេ – សកិម្បិ ធារេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្សាតិ មគ្គគមនេ ឯកបយោគេនេវ ទិវសម្បិ ធារេតិ, ឯកាវ អាបត្តិ។ សចេ កទ្ទមាទីនិ បត្វា ឧបាហនា ឱមុញ្ចិត្វា ឆត្តមេវ ធារេន្តី គច្ឆតិ, ទុក្កដំ។ អថាបិ គច្ឆាទីនិ ទិស្វា ឆត្តំ អបនាមេត្វា ឧបាហនារូឡ្ហាវ គច្ឆតិ, ទុក្កដមេវ។ សចេ ឆត្តម្បិ អបនាមេត្វា ឧបាហនាបិ ឱមុញ្ចិត្វា បុន ធារេតិ, បុន បាចិត្តិយំ។ ឯវំ បយោគគណនាយ អាបត្តិយោ វេទិតព្ពា។ សេសំ ឧត្តានមេវ។ ឆសមុដ្ឋានំ – កិរិយំ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

បឋមសិក្ខាបទំ។

២. ទុតិយសិក្ខាបទវណ្ណនា

១១៨៣. ទុតិយេ – យានេន យាយន្តីតិ ឯត្ថាបិ ឱរោហិត្វា បុនប្បុនំ អភិរុហន្តិយា បយោគគណនាយ អាបត្តិយោ វេទិតព្ពា។ សេសំ បឋមេ វុត្តនយមេវាតិ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ។

៣. តតិយសិក្ខាបទវណ្ណនា

១១៩០. តតិយេ – វិប្បកិរិយិស្សតិ មណយោ វិប្បកិណ្ណា។ ពទ្ធាបិ ឱមុញ្ចិត្វា ធារេន្តិយា បយោគគណនាយ អាបត្តិយោ។ សមុដ្ឋានាទីនិ វុត្តនយានេវ។ កេវលំ ឥធ អកុសលចិត្តំ ហោតីតិ។

ᨲᨲᩥᨿᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ᪨

᪄᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪁᪉᪄᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮ – ᩈᩦᩈᩪᨷᨣᩣᨴᩦᩈᩩ ᨿᩴ ᨿᩴ ᨵᩣᩁᩮᨲᩥ, ᨲᩔ ᨲᩔ ᩅᩈᩮᨶ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨣᨱᨶᩣᨿ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᨲᨲᩥᨿᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅᩣᨲᩥ᪨

ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ᪨

᪅᪨ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪁᪉᪉᪨ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩮ – ᨣᨶ᩠ᨵᩅᨱ᩠ᨱᨠᩮᨶᩣᨲᩥ ᨣᨶ᩠ᨵᩮᨶ ᨧ ᩅᨱ᩠ᨱᨠᩮᨶ ᨧ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ᪨ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨴᩦᨶᩥ ᨲᨲᩥᨿᩈᨴᩥᩈᩣᨶᩮᩅᩣᨲᩥ᪨

ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ᪨

᪆᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪂᪀᪂᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩮ – ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩈᨴᩥᩈᨾᩮᩅᩣᨲᩥ᪨

ᨨᨭ᩠ᨮᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ᪨

᪇᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪂᪀᪅-᪉᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩮ – ᩏᨾ᩠ᨾᨴ᩠ᨴᩣᨸᩮᨲᩥ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩔᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨾᩮᩣᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨾ᩠ᨾᨴ᩠ᨴᨶᩮ ᩑᨠᩣᩅ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ, ᨾᩮᩣᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩮᩣᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨾ᩠ᨾᨴ᩠ᨴᨶᩮ ᨷᨿᩮᩣᨣᨣᨱᨶᩣᨿ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ᪨ ᩈᨾ᩠ᨻᩣᩉᨶᩮᨷᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᨣᩥᩃᩣᨶᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᨣᨾᨶᨷᩁᩥᩔᨾᩮᨶᩣᨷᩥ ᩈᩣᨻᩣᨵᩣᨿ᪨ ᩋᩣᨷᨴᩣᩈᩪᨲᩥ ᨧᩮᩣᩁᨽᨿᩣᨴᩦᩉᩥ ᩈᩁᩦᩁᨠᨾ᩠ᨷᨶᩣᨴᩦᩈᩩ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ᪨ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨴᩦᨶᩥ ᨲᨲᩥᨿᩈᨴᩥᩈᩣᨶᩮᩅᩣᨲᩥ᪨

ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ᪨

ប-៥-១០៉ អដ្ឋយភចយឥសយសិក្ខាបឥចណ្ណភា

១៦១០៉ អដ្ឋយាឌីសុ តីសុ សិក្ខាយាភាឃ សាយលោទិឃា, កិហិតិឃាតិ ព្ពឥលេច ភាភាកាលាំ, លេសំ សត្តលេ ទុត្តសឌិសលេចាតិ៉

អដ្ឋយភចយឥសយសិក្ខាបឥាតិ៉

១១៉ ឲកាឥសយសិក្ខាបឥចណ្ណភា

១៦១១៉ ឲកាឥសលេ – ករិក្ខុស្ស បុរលេតាតិ អភិយុលលេចាតិ អលេត្វា៉ ព្ពឥំ បភ ្គ្គបចារំ សន្តាឃ កឆិតត្តិ លេចឌិតត្តា៉ លេសំ ្គ្គត្តាភលេច៉ កឆិភសយដ្ឋាភំ – កាឃចាឥលេតា កាឃចាចាឌិត្តលេតា ច សយដ្ឋាតិ, កិរិឃាកិរិឃំ, លោសញ្ញាចិលេយាក្ខំ, អឌិត្តកំ, បណ្ណត្តិចជ្ជំ, កាឃកម្មំ, ចឌីកម្មំ, តិឌិត្តំ, តិលេចឥភត្តិ៉

ឲកាឥសយសិក្ខាបឥំ៉

១៦៉ ក្វាឥសយសិក្ខាបឥចណ្ណភា

១៦១៥-១៦៉ ក្វាឥសលេ – អលោភាកាសកតត្តិ អសុកម្ហិ ភាយ ចាលេភ បុច្ឆាយីតិ ឲចំ អកតញ្ញកាសំ៉ លេតលេភចាហ – “អលោភាកាសកតត្តិ អភាបុច្ឆា”តិ ៉ អលោភាឌិស្សាតិ អសុកម្ហិ ភាយ ចាលេភ បុច្ឆាយីតិ ឲចំ អភិឃលេយត្វា លេកចលំ “បុច្ឆិតត្តា អត្ថិ, បុច្ឆាយិ អឃ្យា”តិ ឲចំ ចត្វា៉ លេសំ ្គ្គត្តាភលេច៉ បឥលេសាឥម្មសយដ្ឋាភំ – ចាឥលេតា ចាចាឌិត្តលេតា ច សយដ្ឋាតិ, កិរិឃាកិរិឃំ, លោសញ្ញាចិលេយាក្ខំ, អឌិត្តកំ, បណ្ណត្តិចជ្ជំ, ចឌីកម្មំ, តិឌិត្តំ, តិលេចឥភត្តិ៉

ក្វាឥសយសិក្ខាបឥំ៉

១៩៉ លេតរសយសិក្ខាបឥចណ្ណភា

១៦១៩៉ លេតរសលេ – បរិលេក្ខបំ អតិក្កាលេយត្តិឃាតិ ឲលេកភ បាលេឥភ អតិក្កលេត្ត ទុក្កដំ, ទុតិលេឃភ បាឌិត្តិឃំ៉ ្គ្គបចាលេរបិ ឲលេសច ភលេឃា៉

១៦១៧៉អដ្ឋិត្តឌីចរិកាឃាតិអាឌីសុ សដ្ឋិកឌីចរលេច ឌីចរត្តិ លេចឌិតត្តា៉ អាបឥាស្វតិ យហល្លិលេហាតិ សដ្ឋិកំ, បាទុបិត្វា កច្ឆត្តិឃាច ្គ្គបទ្គលេចា ្គ្គបជ្ជតិ, ឲចទ្វបិសុ អាបឥាសុ អភាបត្តិ៉ លេសំ ្គ្គត្តាភលេច៉ ឲឦអកលេលិយសយដ្ឋាភំ – កិរិឃំ, លោសញ្ញាចិលេយាក្ខំ, អឌិត្តកំ,

ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວຊ຺ຊໍ, ກາຍກມ຺ມໍ, ຕິຈິຕ຺ຕໍ, ຕິເວທນນ຺ຕິ.

ເຕຣສມສິກ຺ຂາປທໍ.

ຉຕ຺ຕຸປາຫນວຄ຺ໂຄ ທສໂມ.

ອຸທ຺ທິຏ຺ຐາ ໂຂ ອຍ຺ຍາໂຍ ຉສຏ຺ຐິສຕໍ ປາຈິຕ຺ຕິຍາ ຘມ຺ມາຕິ ເອຕ຺ຖ ສພ຺ພາເນວ ຠິກ຺ຂຸນີນໍ ຂຸທ຺ທເກສຸ ຉຓ຺ຓວຸຕິ, ຠິກ຺ຂູນໍ ທ຺ເວນວຸຕີຕິ ອຏ຺ຐາສີຕິສຕໍ ສິກ຺ຂາປທານິ, ຕໂຕ ສກລໍ ຠິກ຺ຂຸນິວຄ຺ຄໍ, ປຣມ຺ປຣໂຠຊນໍ, ອນຕິຣິຕ຺ຕໂຠຊນໍ, ອນຕິຣິຕ຺ເຕນ ອຠິຫຏ຺ຐຸໍ ປວາຣຓໍ, ປຓີຕໂຠຊນວິຎ຺ຎຕ຺ຕິໍ, ອເຈລກສິກ຺ຂາປທໍ, ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລປຏິຈ຺ຉາທນໍ, ອູນວີສຕິວສ຺ສຸປສມ຺ປາທນໍ, ມາຕຸຄາເມນ ສທ຺ຘິໍ ສໍວິຘາຍ ອທ຺ຘານຄມນໍ, ຣາຊນ຺ເຕປຸຣປ຺ປເວສນໍ, ສນ຺ຕໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ອນາປຸຈ຺ຉາ ວິກາເລ ຄາມປ຺ປເວສນໍ, ນິສີທນໍ ວສ຺ສິກສາຏິກນ຺ຕິ ອິມານິ ທ຺ວາວີສຕິ ສິກ຺ຂາປທານິ ອປເນຕ຺ວາ ເສສານິ ສຕຎ຺ຈ ຉສຏ຺ຐິ ຈ ສິກ຺ຂາປທານິ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສມຄ຺ເຄນ ອຸທ຺ທິຏ຺ຐານິ ໂຫນ຺ຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພານິ. ເຕນາຫ – “ອຸທ຺ທິຏ຺ຐາ ໂຂ ອຍ຺ຍາໂຍ ຉສຏ຺ຐິສຕໍ ປາຈິຕ຺ຕິຍາ ຘມ຺ມາ... ເປ... ເອວເມຕໍ ຘາຣຍາມີ”ຕິ.

ຕຕ຺ຣາຍໍ ສງ຺ເຂປໂຕ ສມຸຏ຺ຐານາທິວິນິຈ຺ຉໂຍ – ຄິຣຄ຺ຄສມຊ຺ຊໍ, ຈິຕ຺ຕາຄາຣສິກ຺ຂາປທໍ, ສງ຺ຆາຓິ, ອິຕ຺ຖາລງ຺ກາໂຣ, ຄນ຺ຘວຓ຺ຓໂກ, ວາສິຕກປິຎ຺ຎາໂກ, ຠິກ຺ຂຸນີອາທີຫິ ອຸມ຺ມທ຺ທນປຣິມທ຺ທນານີຕິ ອິມານິ ທສ ສິກ຺ຂາປທານິ ອຈິຕ຺ຕການິ ໂລກວຊ຺ຊານິ. ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອຘິປ຺ປາໂຍ – ວິນາປິ ຈິຕ຺ເຕນ ອາປຊ຺ຊິຕພ຺ພຕ຺ຕາ ອຈິຕ຺ຕການິ, ຈິຕ຺ເຕ ປນ ສຕິ ອກຸສເລເນວ ອາປຊ຺ຊິຕພ຺ພຕ຺ຕາ ໂລກວຊ຺ຊານິ. ອວເສສານິ ອຈິຕ຺ຕການິ ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວຊ຺ຊາເນວ. ໂຈຣີວຸຏ຺ຐາປນໍ, ຄາມນ຺ຕຣໍ, ອາຣາມສິກ຺ຂາປທໍ ຄພ຺ຠິນິວຄ຺ເຄ ອາທິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ສຕ຺ຕ, ກຸມາຣິຠູຕວຄ຺ເຄ ອາທິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ປຎ຺ຈ, ປຸຣິສສໍສຏ຺ຐໍ, ປາຣິວາສິຍຉນ຺ທທານໍ, ອນຸວສ຺ສວຸຏ຺ຐາປນໍ, ເອກນ຺ຕຣິກວຸຏ຺ຐາປນນ຺ຕິ ອິມານິ ເອກູນຕິໍສ ສິກ຺ຂາປທານິ ສຈິຕ຺ຕການິ ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວຊ຺ຊານິ, ອວເສສານິ ສຈິຕ຺ຕການິ ໂລກວຊ຺ຊາເນວາຕິ.

ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍ ວິນຍສໍວຓ຺ຓນາຍ ຠິກ຺ຂຸນີວິຠງ຺ເຄ

ຂຸທ຺ທກວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ປາຈິຕ຺ຕິຍກຓ຺ຑໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៥។ បាដិទេសនីយកណ្ឌំ (ភិក្ខុនីវិភង្គវណ្ណនា)

បាដិទេសនីយសិក្ខាបទវណ្ណនា

បាដិទេសនីយា នាម, លុទ្ធកាទិ អនន្តរា;

យេ ធម្មា អដ្ឋ អារុឡ្ហា, សង្ខេបេនេវ សង្គហំ;

តេសំ បវត្តតេ ឯសា, សង្ខេបេនេវ វណ្ណនា។

១១១៦។ យានិ ហិ ឯត្ថ បាឡិយំ សប្បិតេលាទីនិ វិញ្ញាតិ, តានិយេវ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជន្តិយា បាដិទេសនីយា។ បាឡិវិនិមុត្តកេសុ បន សព្វេសុ ទុក្កដំ។ សេសមេត្ថ ឧត្តានមេវ។ អដ្ឋវិធម្បិ បនេតំ បាដិទេសនីយំ ចតុសមុដ្ឋានំ – កាយតោ កាយវាចតោ កាយចិត្តតោ កាយវាចាចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ, កិរិយំ នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

បាដិទេសនីយវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

បាដិទេសនីយកណ្ឌំ និដ្ឋិតំ។

សេខិយា បន ឧទ្ទិដ្ឋា, យេ ធម្មា បញ្ចសត្តតិ;

តេសំ អនន្តរាយេវ, សត្តាធិករណាច្ចយា។

មហាវិភង្គេ យេ វុត្តា, តេសំ អត្ថវិនិច្ឆយោ;

ភិក្ខុនីនំ វិភង្គេបិ, តាទិសំយេវ តំ វិទូ។

យស្មា តស្មា វិសុំ តេសំ, ធម្មាតិ អត្ថវណ្ណនា;

ភ ចុត្តា ពត្ត ឃា ចុត្តា, ចុត្តាវេឃច ហិ ឃា ត្ថឆាតិ៍

ឃយត្តុបរឃាឪពាឃ ចិភឃឃិចល្លភាឃ

កិត្តុភឹចិកក្តចល្លភា ភិខ្ទិពា៍

ឃត្ថាឃចបហ៎ ឲឃា, ភិខ្ទិពា ចល្លភា ឃឆា;

ឃត្ថាឃចបហ៎ យក្ត៎, បត្វា បឃ្សត្តុ ភិត្ថុពិភ្តិ៍

ក្ខកវេពាចិកក្តខ្ទពឆា ភិខ្ទិពា៍